

**506 NUMARALI KARÂHİSÂR-I SÂHİB ŞER‘İYYE
SİCİLİ: TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRME**

Hazırlayan

Sedef Uysal

Danışman

Doç. Dr. Mustafa KARAZEYBEK

AFYONKARAHİSAR 2019

**T.C.
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**506 NUMARALI KARAHİSÂR-I SÂHİB ŞER'İYYE
SİCİLİ:
TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRME**

**Hazırlayan
Sedef UYSAL**

**Danışman
Doç. Dr. Mustafa KARAZEYBEK**

AFYONKARAHİRSAR 2019

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum "506 Numaralı Karahisar-ı Sâhib Şer'iyeye Sicili: Transkripsiyon ve Değerlendirme" adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Kaynakça'da gösterilen eserlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

09/07/2019

Sedef UYSAL

İmza

TEZ JÜRİSİ KARARI VE ENSTİTÜ ONAYI

JÜRİ ÜYELERİ

Tez Danışmanı : Doç. Dr. Mustafa KARAZEYBEK
Jüri Üyeleri : Prof. Dr. Mustafa GÜLER
: Prof. Dr. Özer KÜPELİ

İmza

.....

.....

.....

Tarih Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Sedef UYSAL' ın “**506 Numaralı Karahisâr-ı Sâhib Şer'iyye Sicili: Transkripsiyon ve Değerlendirme**” başlıklı tezi, 09/07/2019 günü saat 13:00' de Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Sınav Yönetmeliği' nin ilgili maddeleri uyarınca yukarıda isim ve imzaları bulunan jüri üyeleri tarafından değerlendirilerek kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Elbeyi PELİT
MÜDÜR

ÖZET

506 NUMARALI KARAHİSÂR-I SÂHİB ŞER'İYYE SİCİLİ: TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRME

Sedef UYSAL

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TARİH ANABİLİM DALI

Temmuz 2019

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Mustafa KARAZEYBEK

Osmanlı Devleti'nin mahkeme kayıtları olan Şer'iyye Sicilleri, yerel tarih çalışmaları bakımından en önemli kaynaklar arasında yer almaktadır. Şer'iyye Sicilleri'nin zengin içeriği sayesinde, Osmanlı Devleti'nin tarihi hakkındaki çeşitli bilgilere ulaşmak mümkün olmaktadır. Şer'iyye Sicilleri, ait oldukları bölgenin; sosyal yapıları, ticari yaşamları ve faaliyetleri, nüfusu ve kültürleri hakkında pek çok bilgiyi bizlere sunmaktadır. Bu çalışmada, H. 1067-1070 (M. 1657-1660) yıllarını kapsayan Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na ait Şer'iyye Sicil defterinin transkripsiyonu yapılmıştır. Aynı zamanda, deftere bağlı kalınarak Afyonkarahisar Bölgesi'nin idari yapısı ve idarecileri, sosyal hayatı, tabakalaşma, aile hayatı, çocukların durumu, ticari hayatı ile birlikte mevcut müesseseleri, esnaf ilişkileri ele alınmış ve değerlendirilmiştir. Şer'iyye Sicilleri'nin önemine ve güvenilirliğine dayanarak yerel tarih çalışmalarına katkı sağlaması amacı ile bu çalışma meydana getirilmiştir.

Anahtar kelimeler: Şer'iyye Sicili, Karahisâr-ı Sâhib, idari yapı, sosyal hayat, ekonomik hayat

ABSTRACT

THE TRANSCRIPTION AND EVALUATION OF NUMBERED 506 KARAHİSAR-I SAHİB COURT RECORDS

Sedef UYSAL

AFYON KOCATEPE UNIVERSITY

THE INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES

DEPARTMENT OF HISTORY

July 2019

Advisor: Assoc. Prof. Dr. Mustafa KARAZEYBEK

Court Records which are the law records of Ottoman Empire are one of the most important sources in terms of local history studies. By means of the rich content of the Court Records, it is possible to reach various information about the history of the Ottoman Empire. It provides us a lot of information about the social registries, commercial life and activities, population and culture of region which they belong to. In this study, the records of the city of Karahisâr-ı Sâhib which covers the years H. 1067-1070 (C.E. 1657-1660) have been transcribed. At the same time, by sticking to court records the administrative structure and administrators, social life, stratification, family life, the situation of children, commercial life as well as its existing intitutions, tradesmen relations of Afyonkarahisar Region have been discussed and evaluated. This study was conducted in order to contribute to local history studies based on the importance and reliability of the Court Records.

Keywords: Şeriyye Registers, Karahisâr-ı Sâhib, administrative structure, social structure, economical life

ÖNSÖZ

Osmanlı tarihi ile ilgili çalışmalar içersinde siyasi ve askeri tarih çalışmaları yanında kültürel, sosyal ve ekonomik alanlardaki çalışmalar da büyük önem taşımaktadır. Bununla birlikte yerel tarih çalışmalarına olan ilgi her geçen gün biraz daha artmaktadır. Yerel tarih çalışmaları ile sosyal ve kültürel araştırmalar için geniş çaplı bilgi barındıran kaynaklar arasında Şeriye Sicilleri'nin ayrı bir yeri olduğu söylenebilir.

Şeriye Sicilleri, kadılar tarafından tutulan defterlerdir. Bu sebeple, kadıların görmüş olduğu dava kayıtları, alım-satım işlemleri, muhalefat kayıtları gibi kadılar tarafından yapılan işlemlerin kayıtlarını ihtiva etmektedir. Aynı zamanda bunlar eyalet merkezi, devlet merkezi ve sair makamlar ya da görevlilerle yapılan yazışmaların da kaydedildiği defterler olması açısından pek çok konuda bilgi barındırmaktadır. Bu nedenle sicil defterlerini incelemeyen, Osmanlı tarihi ile ilgili pek çok hususu yeterince aydınlatmak mümkün görünmemektedir. Dolayısıyla söz konusu kayıtlar, dönemin sosyal yaşamı, idari yapısı, ekonomik hayatı ve faaliyetleri hakkında pek çok bilgiye ışık tutmakta ve tarih çalışmalarına katkı sağlamaktadır.

İhtiva ettikleri bilgiler nedeniyle Şeriye Sicilleri'ne dayalı olarak pek çok çalışma yapılmış ve yapılmaya devam edilmektedir. Çok sayıda Şeriye Sicil defterinin bulunması, söz konusu defterlerin taranarak araştırmacıların bilgiye ulaşması sürecini uzatmaktadır. Bu sebeple, Şeriye Sicil defterlerinin transkripsiyonlarının yapılarak araştırmacıların verilere ulaşmasını kolaylaştırması büyük önem taşımaktadır. Yapılan bu çalışma ise, Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'na ait, H. 1067-1070/M. 1657-1660 yılları arasındaki kayıtları ihtiva eden defterin, sağlıklı bir şekilde transkribinin yapılarak araştırmacıların kullanımına sunulmasını amaçlamaktadır. Aynı zamanda araştırmacılara defter hakkında ön bilgi vermek maksadıyla defterin özellikleri ve muhtevası hakkında bilgileri içeren kısa bir değerlendirme yapılmıştır.

Transkripsiyonun yapılması esnasında bizi zorlayan en önemli husus, yer isimleri Arapça ve Farsça kalıpların fazlaca oluşudur. Transkript yapılır iken basit transkripsiyon usulü benimsenmiştir. Türkçe'de harf karşılığı olmayan Arapça harflerden ayın " ' " ve hemze " ' " işaretleriyle gösterilmiştir. Yazının bozuk olması

sebebiyle okunamayan kelimeler ile sayfaların yırtılıp kopmasından dolayı eksik olan yerler "(...)" şeklinde gösterilmiştir.

Çalışmamız giriş kısmı hariç üç ana bölümden oluşmaktadır. Giriş kısmında kısaca Afyonkarahisar Tarihçesi hakkında bilgiler verilmiştir. Ardından Şeriyeye Sicilleri'nin genel özellikleri ve Karahisâr-1 Sâhib Sancağı Şeriyeye Sicilleri hakkında kaynak değerlendirmesi yapılmıştır.

Birinci bölümde, Defterin özellikleri ele alınmıştır. Defterin fiziki, diplomatik ve muhteva özellikleri incelenmiştir. İkinci bölümde, defterde verilen bilgiler esas alınarak öncelikle Karahisâr-1 Sâhib Sancağı'nın idari yapısı hakkında geniş bilgiler verilmiştir. Aynı zamanda şehirdeki sosyal, ekonomik ve ticaret hayatı ile fiziki yapı özellikleri ele alınmıştır. Üçüncü bölümde ise 506 Numaralı Şeriyeye Sicili'nin ihtiva ettiği hükümlerin özetleri ve transkripsiyonları verilmiştir.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında ve çalışma süresince bilgi, birikim ve engin tecrübeleri ile bana yol gösteren ve desteğini hiç esirgemeyen danışmanım Doç. Dr. Mustafa KARAZEYBEK başta olmak üzere maddi manevi destekleriyle beni hiçbir zaman yalnız bırakmayan aileme teşekkür ve saygılarımı sunarım.

Sedef UYSAL

İÇİNDEKİLER

YEMİN METNİ.....	i
TEZ JÜRİSİ KARARI VE ENSTİTÜ ONAYI ... Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	
ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
ÖNSÖZ.....	v
İÇİNDEKİLER.....	vii
TABLolar LİSTESİ.....	x
KISALTMALAR DİZİNİ.....	xi
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

506 NUMARALI KARAHİSÂR-I SÂHİB ŞERİYYE SİCİLİ

1. DEFTERİN FİZİKİ ÖZELLİKLERİ	8
2. DEFTERİN DİPLOMATİK ÖZELLİKLERİ.....	9
2.1. DEFTERDE BULUNAN BELGE TÜRLERİ	9
2.1.1. Ferman.....	9
2.1.2. Berat	10
2.1.3. Buyruldu.....	12
2.1.4. Mektup.....	13
2.1.5. Tezkire	14
2.1.6. Hücçet.....	15
2.1.7. İlam.....	16
2.1.8. Sebeb-i Tahrir	17
3. DEFTERİN MUHTEVA ÖZELLİKLERİ	18

İKİNCİ BÖLÜM

506 NUMARALI ŞERİYYE SİCİLİ'NE GÖRE KARAHİSÂR-I SAHİB

SANCAĞI

1. KARAHİSÂR-I SÂHİB SANCAĞI'NIN İDARİ VE FİZİKİ YAPISI	20
1.1. İDARİ YAPI	20
1.2. KAZA, NAHİYE VE KÖYLER.....	20
1.2.1. Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı.....	21
1.2.2. Sandıklı Kazâsı.....	22
1.2.3. Şuhut Kazâsı.....	22
1.2.4. Sincanlı Kazâsı (Sıçanlı Kazâsı).....	22

1.2.5. Karamık Kazâsı.....	22
2. SOSYAL HAYAT	22
2.1. SOSYAL TABAKALAŞMA VE İLİŞKİLER	23
2.1.1. Sivil Halk	23
2.1.2. Müslüman ve Gayr-i Müslimler Arasındaki İlişkiler	24
2.1.3. Kölelik.....	26
2.2. İDARECİLER.....	27
2.2.1. Sancakbeyi ve Mütessellim.....	27
2.2.2. Kadı	28
2.2.3. Subaşı.....	30
2.3. ŞEHİRDE ASAYİŞ.....	31
2.3.1. Cinayet ve Ölümler	31
2.3.2. İffete Saldırı, Fahişelik.....	32
2.3.3. Hırsızlık, Yol kesme ve Eşkîyalık	33
2.4. AİLE HAYATI	34
2.4.1. Nişan, Evlilik	34
2.4.2. Boşanma	35
2.4.3. Mehr	35
2.4.3.1. Mehr-i Muaccel	36
2.4.3.2. Mehr-i Müeccel	36
2.4.4. Nafaka.....	37
2.4.5. Çocuklar	37
2.4.5.1. Vasilik.....	39
2.4.5.2. Öksüz ve Yetim Çocukların Mallarının İdareleri.....	39
2.4.6. Veraset.....	40
3. SOSYAL HAYAT İDARESİNDE MEVCUT MÜESSESELER.....	41
3.1. CAMİLER, MESCİTLER	41
3.2. TEKKE VE ZAVİYELER.....	42
3.3. HAMAMLAR	42
4. EKONOMİK HAYAT	42
4.1. GENEL EKONOMİK YAPI.....	42
4.2. REAYADAN ALINAN VERGİLER.....	44

4.3. GENEL TİCARİ ÖZELLİKLERİ.....	48
4.4. TİCARET MAHALLERİ	49
4.4.1. Han ve Kervansaraylar	49
4.4.2. Bedesten, Çarşı ve Dükkanlar	50
4.4.3. Pazar Yerleri	50
4.5. ESNAF.....	54
4.5.1. Esnaf Grupları	54
4.5.2. Para Vakıfları ve Esnaf İlişkisi ve Kredi Müessesesi Olarak Değeri..	54

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

506 NUMARALI KARAHİSÂR-I SÂHİB ŞERİYYE SİCİLİ'NİN HÜKÜM

ÖZETLERİ VE TRANSKRİPSİYONU

1. 506 NUMARALI ŞERİYYE SİCİLİ'NİN HÜKÜM ÖZETLERİ.....	56
2. 506 NUMARALIKARAHİSÂR-I SÂHİB ŞERİYYE SİCİLİ'NİN TRANSKRİPSİYONU	85
SONUÇ.....	290
KAYNAKÇA.....	291
EKLER.....	297

TABLolar LİSTESİ

	Sayfa
Tablo 1: Defterde Adı Geçen Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na Bağlı Nahiyeler	21
Tablo 2: Defterde Adı Geçen Karahisâr-ı Sâhib Şehri Mahalleleri.....	21
Tablo 3: Defterde Adı Geçen Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na Bağlı Köyler.....	21
Tablo 4: Defterde Adı Geçen Sandıklı Kazâsı'na Bağlı Köy	22
Tablo 5: Defterde Adı Geçen Şuhut Kazâsı'na Bağlı Köy.....	22
Tablo 6: Defterde Adı Geçen Sincanlı Kazâsı'na Bağlı Köyler	22
Tablo 7: Defterde Adı Geçen Karamık Kazâsı'na Bağlı Köyler	22
Tablo 8: Muhallefat Kayıtları ve Miras Davalarına Göre Belirlenen Çocuk Sayıları	38
Tablo 9: Zi'l-Kâde Sene 68/ Temmuz 1658 Tarihli Narh Fiyatları	51
Tablo 10: Ğurre Muharemü'l-Harâm 69/ Eylül/Ekim 1658 Tarihli Narh Fiyatları ..	51
Tablo 11: Evâsıt-ı Rebî'ü'l-Evvel 1068/Aralık/Ocak 1657/1658 Tarihli Narh Fiyatları	51
Tablo 12: Evâsıt-ı Rebî'ü'l-Evvel 1068/Aralık/Ocak 1657/1658 Tarihli Narh Fiyatları	52
Tablo 13: Ğurre-i Cumâde'l-Ûla 1068/Şubat 1658 Tarihli Narh Fiyatları.....	53
Tablo 14: Evâ'il-i Şa'bâni'l-Mu'azzâm 1068/Mayıs 1658 Tarihli Narh Fiyatları....	53
Tablo 15: Karahisâr-ı Sâhib Şehri Esnaf Grupları.....	54

KISALTMALAR DİZİNİ

a.g.e. : Adı geçen eser

a.g.m. : Adı geçen makale

a.g.t. : Adı geçen tez

AKM : Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayını

AŞS : Afyonkarahisar Şer'iyeye Sicili

Bkz : Bakınız

C : Cilt

COA : Cumhurbaşkanlığı Osmanlı Arşivi

Çev : Çeviren

DİA : Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi

DİB : Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları

Edit : Editör

H : Hicri

Haz : Hazırlayan

M : Miladi

MEB : Milli Eğitim Bakanlığı Yayını

MŞH. ŞSC. d. : Meşihat Şeriye Sicil Defteri

No : Numara

s : Sayfa

ss : Sayfa sayısı

S : Sayı

TDAV : Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı

TK : Türk Kültür Bakanlığı Yayınları

TKGM : Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü Yayınları

TTK : Türk Tarih Kurumu Yayınları

YKY : Yapı Kredi Yayınları

v : Varak

vb : Ve benzeri

vd : Ve devamı

GİRİŞ

M.Ö. 3000-2000 yıllarını kapsayan eski tunç döneminden itibaren Afyonkarahisar Bölgesi'nde, yoğun bir yerleşim olduğu görülmektedir¹. Bu bölgeye, M.Ö. 2000 yıllarından itibaren M.Ö. 800'lü yıllara kadar, Anadolu'da hüküm süren Hititler ve ardından Frigyalılar hakim olmuşlardır. Bölge, Frigyalılar'dan sonra Lidyalıların hakimiyetine geçmiştir. Bu hakimiyet M.Ö. 547'de Persler'in darbesi ile sona ermiştir². Ardından da Büyük İskender tarafından istilaya uğramıştır³.

330 yılında "*Bizans Çağı*" olarak nitelendirilen yeni bir dönem başlamıştır. Bu yeni Roma'nın doğuşu, başkentten gelip Anadolu platosu ortasından geçen anayol üzerinde bulunan Afyonkarahisar Bölgesi için de yeni bir dönemin habercisi idi. Romalılar ve Geç Antik dönemde Apameia (Dinar), Synnada (Şuhut) gibi şehirler Roma'nın önemli şehirleri arasında yer almıştır. Fakat yeni yollar yapıldıkça, eskiden önemsiz olan diğer şehirler daha mühim bir pozisyon kazanmaya başlamıştır. Bizans dönemi boyunca, imparatorlar, azizler, hacılar ve istilacı Arap orduları tarafından devamlı olarak kullanılan Amorium (Emirdağ), şüphesiz böyle bir şehirdi. Daha sonra bölge, 610 ve 620'li yıllara gelindiğinde ise Pers istilasına maruz kalmıştır⁴.

Afyonkarahisar Bölgesi, İslam'ın ilk devirlerinden itibaren İstanbul'un fethi için sefere çıkan müslüman ordular tarafından kuşatılmıştır⁵. Anlaşılan odur ki, bölgede Perslerden sonra Arap istilaları başlamıştır. Hz. Muhammed'in ölümünden sadece 12 yıl sonra, 644'te Amorium'a ilk arap saldırısı gerçekleşmiştir. Şehir 646 ve 740 yılları arasında Araplar tarafından sekiz kez ele geçirilmiştir. Aynı şekilde Akronion da 716 ve 732 yıllarında saldırıya uğramıştır⁶.

XIII. yüzyıldan itibaren, Türkistan ve Horasandan Anadolu'ya getirilerek Bizans'a karşı gazalarda bulunan gaziler arasında çok sayıda Müslüman-Türk vardı⁷.

¹ Ahmet İlaslı, "İlk Yerleşimden Roma Dönemine Kadar Afyonkarahisar", *Afyonkarahisar Kütüğü*, C. I, (Haz. İ. Küçük Kurt, M. Uyan, M. Karazeybek, L. Daşdemir ve Y. Ilgar), Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyon 2001, s. 83.

² Mustafa Kafalı, *Anadolu'nun Fethi ve Türkleşmesi & The Conquest and Turkification Of Anatolia*, AKM, Ankara 1997, s. 4-5.

³ Thomas Drew-Bear, "Grek ve Roma Dönemlerinde Afyonkarahisar", *Afyonkarahisar Kütüğü*, C. I, (Haz. İ. Küçük Kurt, M. Uyan, M. Karazeybek, L. Daşdemir ve Y. Ilgar), Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyon 2001, s. 98.

⁴ C.S.Lightfoot, "Bizans Döneminde Afyonkarahisar", *Afyonkarahisar Kütüğü*, C. I, (Haz. İ. Küçük Kurt, M. Uyan, M. Karazeybek, L. Daşdemir ve Y. Ilgar) Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyon 2001, s. 113,116.

⁵ "Ammuriye", *DIA*, C. III, İstanbul 1991, s. 79.

⁶ Lightfoot, a.g.m., s. 116.

⁷ Ali Sevim-Yaşar Yücel, *Türkiye Tarihi Fetih, Selçuklu ve Beylikler Dönemi*, TTK, Ankara 1989, s. 28.

Artık Anadolu'daki Bizans hakimiyetine karşı Selçuklu Devleti'ne tabi olan, Türkmenler'in, Anadolu akınları başlamıştı. Fakat bu akınlar, Fetih planlarına uygun olarak yapılmadığı için devletin kontrol ve denetiminden bir müddet uzak kalsa da nihayet Türkmen akınlarından sonra artık düzenli Selçuklu Orduları tarafından, Anadolu'nun fethine girişilmişti. Selçuklu Sultanı Tuğrul, 1048 yılında Pasin Ovası'nda karşı karşıya gelerek, Bizans'ı kesin bir bozguna uğratmıştır⁸. Anadolu fetihleri bir yandan devam ederken, Selçuklu kumandanlarından olan Afşın Bey 1068 yılında Amuriyye'yi (Amorion) fethetmiştir. Sonraki sene 1069 yılında da Honas (Sandıklı) ele geçirilmiştir⁹.

II. Kılıçarslan döneminde gelişen olaylarda, Eskişehir yöresinde toplanan yarı bağımsız Türkmen topluluklarının Bizans topraklarına saldırıda bulunması, Anadolu Selçukluları ile Bizans arasındaki ilişkilerin bozulmasına sebep olmuştur. Bizans İmparatoru Komnenos, bir yandan Eskişehir'e istihkamlar yaptırarak Türkmenler'i uzak tutmaya çalışırken, diğer yandan hazırladığı büyük bir orduyla yola çıkmıştır. 1176'da Miryakefelon'da meydana gelen savaşta, Bizanslılar'ın son direnme gücü de kırılmıştır¹⁰. Selçuklu Sultanı II. Kılıçarslan Anadolu'nun batı bölgelerine hücum ederek Kütahya, Eskişehir, Uluborlu civarını fethetmiştir¹¹.

1176 Zaferi'nden sonra Türk ilerleyişini ve hudutlarda yığılan göçebe Türkmen baskısını durdurmak mümkün değildi. Kılıçarslan'ın yeni istilalara girişmesiyle, 1182'de aldığı bu galibiyetler sonucu, Türk hududu Denizli'ye kadar ulaşmıştır. Bu sayede Afyonkarahisar ve civarı Selçuklu himayesine girmiştir¹². Daha sonra bölge, emirlik ve saltanat naibliğinden sonra, vezirlik derecesine yükselen Fahreddin Ali ibn Hüseyin'e¹³, ikta olarak verilmiştir. Fahreddin Ali'ye Selçuklu devrinde yaptığı hayır tesislerinden dolayı, "*Hayrat Babası*" lakabı verilmiştir. Dolayısı ile Anadolu Halkı arasında asırlarca kendisine duyulan yüksek saygı ifadesi olan "*Sahib Ata*" adını almıştır. Fahreddin Ali'den sonra, evlatları ve

⁸ Ali Sevim, *Anadolu'nun Fethi Selçuklular Dönemi (Başlangıçtan 1086'ya Kadar)*, TTK, Ankara 1988, s. 29-31.

⁹ Osman Turan, *Selçuklular Zamanında Türkiye*, 2. Baskı, Nakışlar Yayınevi, İstanbul 1984, s. 20.

¹⁰ İbn Bibi, *El Evamirü'l-Ala'ıye Fi'l-Umuri'l-Ala'ıye (Selçuk-Name) I*, (Çev. Mürsel Öztürk), TK, Ankara 1996, s.13-14

¹¹ Osman Turan, *Selçuklular ve İslamiyet*, 3. Baskı, Boğaziçi Yayınları, İstanbul 1993, s. 50.

¹² Turan, *Türkiye*, s. 214.

¹³ Kerimüddin Mahmud Aksarayî, *Müsâmeretü'l-Ahbâr*, (Çev. Mürsel Öztürk), TTK, Ankara 2000, s. 47.

torunları da Karahisar'da hüküm sürmüştür¹⁴. Kurulan bu küçük beyliğe de *Sahibata Oğulları Beyliği* adı verilmiştir. Karahisar-ı Sahib bölgesine, Fahreddin Sahip Ata'nın iktası olup, kendisi çok servet sahibi olduğundan ve bütün hazinelerini burada muhafaza altına aldığından dolayı Karahisâr'a, sahibinin Karahisâr'ı demek olan Karahisâr-ı Sâhib denilmiştir. Bu tabir, XX. yüzyıl başlarına kadar kullanılmaya devam etmiştir¹⁵.

Karahisar Sahib Beyleri, Sahib Ata'nın Tacüddin Hüseyin ve Nusrettin Hasan adlarındaki iki oğlundan Hasan'ın oğlu ile torunlarıdır. Nusrettin Hasan'ın oğlu Şemsettin Mehmed, Selçuklularla ilhanlılara karşı muhalefete kalkan Germiyan Beyi ile çarpıştığı sırada Germiyan beylerinden Bozguş Bahadır Han tarafından mağlup ve katledilmiştir (1287)¹⁶. Şemsettin Mehmet ölünce, yerine oğlu Nusreddin Ahmet geçmiştir. Nusreddin Ahmet, Germiyanlı hükümdarı I. Yakup Bey'in damadı idi. O, Anadolu beyliklerini ortadan kaldırmak isteyen Moğollar'ın Anadolu Valisi Timurtaş'ın kumandanı Emir Eretna tarafından Karahisar'da kuşatıldı ise de bir fırsatını bulup kayın babası Yakup Bey'in yanına kaçmayı başarmıştır. Onun Karahisar Beyliği, Germiyanlılar'ın hâkimiyetine geçtikten bir süre sonra, yine onlar tarafından ilhak edilmiştir¹⁷.

I. Yakup'un ölümünün ardından oğulları Mehmet Bey, daha sonra Şah Çelebi Germiyan Beyliği'nin başına geçmiştir. O dönem, Karamanoğlu'nun memleketini istila etmesinden endişe duyan Şah Çelebi, kızını Osmanlı Hükümdarı'nın oğlu Bayezid'e vermek istediğini ve çeyiz olarak da, *Kütahya, Tavşanlı, Emed, Simav, Gediz*'i terk edeceğini bildirmiştir. Şah Çelebi'nin ölümü üzerine yerine geçen II. Yakub Çelebi de Osmanlılar'a terk edilen bu yerleri geri almaya başlamıştır. Germiyan oğulları Yakub Bey'in, II. Murad hükümdarlığı esnasında, erkek evladı olmadığı için Germiyan Beyliği'ni Sultan Murad'a vasiyet etmek durumunda kalmış ve kısa bir zaman sonra vefat etmiştir¹⁸. Germiyan İli'nin fiilen ve tamamen Osmanlılar'a geçiş tarihi 1429 yılında Yakup Bey'in vefatıyla gerçekleşmiştir. Fakat

¹⁴ Turan, *Türkiye*, s. 535.

¹⁵ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Anadolu Beylikleri ve Akkoyunlu, Karakoyunlu Devletleri*, 3. Baskı, TTK, Ankara 1984, s. 150.

¹⁶ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Tarihi*, C. I, 6. Baskı, TTK, Ankara 1995, s. 63.

¹⁷ Ali Sevim ve Yaşar Yücel, *Türkiye Tarihi I (Fetihten Osmanlılara kadar) (1018-1300)*, TTK, Ankara 1990, s. 231.

¹⁸ Uzunçarşılı, *Osmanlı*, s. 60-62.

bu tarihten bir müddet önce Osmanlı egemenliğinde bulunduğunu gösteren vesikalar mevcuttur¹⁹. Germiyanogulları Osmanlı topraklarına geçtikten sonra Karahisâr-ı Sâhib Bölgesi'de, Osmanlı topraklarına katılmıştır.

Karahisâr-ı Sâhib Bölgesi, Germiyan, Karaman, Hamid ve Osmanlı Beylikleri gibi Anadolu Türk Beylikleri'nin en güçlülerinin kesişme noktasında bulunduğundan dolayı, XIV. ve XV. yüzyılda devamlı mücadeleye sahne olmuştur. Dolayısıyla bölge tarihi, aynı zamanda bu beyliklerin tarihini ve nüfuz mücadelelerini ortaya koymaktadır. Karamanoğulları'nın da ortadan kalkmasıyla beraber Karahisar, Memlûk ve İran'a yapılan seferlerde ordugah menzili olarak kullanılmıştır²⁰. Afyonkarahisar Bölgesi, Osmanlı idari teşkilatında Anadolu Eyaleti'ne bağlı bir sancak idi²¹.

Şeriyeye Sicilleri

Şeriyeye Sicilleri, Osmanlı Devleti'nde mahkemelerde görülen davalarla ilgili muamelelere yer verilen defterlerdir. Mahkeme-i Şeriyeye Sicilleri, Sicillat-ı Şeriyeye veya kısaca Sicillat da denilmektedir²². Bu defterlerde kayıtlar, tarih sırasına göre tutulurdu²³.

Şeriyeye Sicilleri'nde çok farklı türde kayıtlar mevcuttur. Başta kadının doğrudan kendi görevleri ile ilgili olarak yaptığı işlemlerin kayıtları olmak üzere, devlet merkezi ve devlet adamları tarafından kadılığa gönderilen Hüküm, Ferman, Berat, Buyruldu ve Mektup gibi belgelerin suretleri bulunmaktadır. Bu çerçevede, halkın meseleleri, ihtiyaçları ve ihtilafları ile ilgili olan; İlam, Hüccet ve vakıflarla ilgili işlemler de bu defterlerde yer almaktadır²⁴. Diğer taraftan bu defterler, sosyal ve ekonomik alanlarda zengin bilgi barındırması yönüyle tarih araştırmaları için önemli ana kaynaklar arasında yer almaktadır²⁵.

¹⁹ Mustafa Çetin Varlı, *Germiyan-Oğulları Tarihi (1300-1429)*, Atatürk Üniversitesi Yayınları, Ankara 1974, s. 80.

²⁰ Üçler Bulduk, *XVI. Asırda Karahisar-ı Sahib (Afyonkarahisar) Sancağı*, TTK, Ankara 2013, s.21.

²¹ Feridun Emecen, "Afyonkarahisar", *DİA*, C. 1, İstanbul 1988, s. 444.

²² *Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi*, (Haz. İskender Türe ve Salim Kaynar), 4. Baskı, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, İstanbul 2017, s. 155.

²³ Mehmet Zeki Pakalın, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, C. III, MEB, İstanbul 1993, s. 343.

²⁴ Özer Küpeli, "Şeriyeye Sicillerinin Şehir Tarihçiliği ve Afyonkarahisar Tarihi İçin Önemi", *Taşınar Dergisi*, Yıl: 3, S. 3, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Kasım 2011, s. 54; Halil İnalçık, "Osmanlı Tarihi Hakkında Mühim Bir Kaynak", *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, C. I, S. 2, 1943, s. 89.

²⁵ Yunus Uğur, "Şer'iyye Sicilleri", *DİA*, C. 39, İstanbul 2010, s. 8.

Şer'iyye Sicilleri, her kadının bulunduğu yerde mutlaka mevcuttu. Her kaza merkezinde de bir kadı vardı. Bu sebeple Osmanlı Devleti'ndeki kaza merkezlerini, Şer'iyye Sicilleri'nin tesbiti açısından teker teker tayin etmenin büyük fayda sağladığı aşikârdır²⁶. Kadıların bulunduğu yerde, bilindiği gibi hem adli, hem kazai görevleri, hem de idari vazifeleri vardı. O halde kadınlara ait yazılar, belgeler din ve dünya işleri ile ilgili nitelikteki yazılardır demek doğru olacaktır²⁷.

Şer'iyye Sicilleri'nin, belli bir nizamı vardır ve başında genellikle dili Arapça olan bir giriş kısmı bulunmaktadır. Burada şeri hükümlere ve bunları vaz eden Allah'a hamd ve Peygamberi'ne salat ve selamdan sonra, sicili tutan hakimin ismi ve vazife unvanı kaydedilmektedir²⁸. Ardından hükümlerin kaydına başlanarak, ilgili kişilerin ilçe, köy veya mahallesi belirtilerek konu anlatılmakta ve sonunda gün, ay ve yıl yazılarak kaydı yapılmaktaydı. Şahitlik gerektiren konularda ise, alt kısımda şahitlerin adları verilmekteydi²⁹. Anlaşıldığı üzere kadı sicillerindeki kayıtlar, toplum hayatının durumu ve ona karşı devletin tavrı ve adli tatbikatının ayrıntılarına ulaşmakta önemli bir kaynak olarak değerlendirilebilir³⁰.

Şu an İstanbul Müftülüğü'nde bulunan ve İstanbul'a ait Şer'iyye Sicilleri haricindeki çoğunlukla taşradaki siciller, 1991 yılında Ankara'daki Milli Kütüphane'ye nakledilmiştir. Milli Kütüphane tarafından da 2008 yılında Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'ne devredilmiştir. Revizyona tabi tutulup araştırmacıların hizmetine sunulan Şer'iyye Sicilleri; XV. yüzyılın ikinci yarısından XX. yüzyılın ilk çeyreğine kadar gelen dilimin olaylarını ihtiva etmekte olup, Osmanlı dönemi Türk tarihinin, Türk kültürünün, Türk hukukunun ve Türk siyasi, sosyal ve hukuki heyetinin birinci elden kaynakları olarak nitelendirilebilir³¹.

Karahisâr-ı Sâhib Şer'iyye Sicilleri

Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'na ait 173 Şer'iyye Sicil defteri bulunmaktadır. Söz konusu defterlerin Milli Kütüphane'deki kayıt numaraları 497 ile başlayıp 669'a

²⁶ Ahmet Akgündüz, *Şer'îye Sicilleri*, C. I, TDAV, İstanbul 1988, s. 52.

²⁷ M. Tayyib Gökbilgin, *Osmanlı Paleografya ve Diplomatik İlmî*, Edebiyat Fakültesi Basımevi, İstanbul 1979, s. 111.

²⁸ Ahmet Akgündüz, "İslam Hukukunun Osmanlı Devletinde Tatbiki: Şer'îye Mahkemeleri ve Şer'îye Sicilleri", *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, S. 14, Ekim 2009, s. 24.

²⁹ Süleyman Gönçer, *Afyon İli Tarihi*, C. II, (Düzenleyen: Ahmet İlaşlı), İleri Ofset Matbaacılık, Afyon 1991, s. 42.

³⁰ Feridun Emecen, *Osmanlı Klasik Çağında Hanedan Devlet ve Toplum*, Timaş Yayınları, İstanbul 2011, s. 313.

³¹ *Arşiv Rehberi*, s. 156.

kadar devam etmektedir. Fakat bu defterlerin kayıt numaraları, Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri'ne aktarıldıktan sonra güncellemeye uğramıştır. Bununla birlikte 497 numaralı Şer'iyye Sicil kaydı, 200; 669 numaralı Şer'iyye Sicil kaydı ise 372 numaralı Şer'iyye Sicil defterleri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'na ait elimizdeki en eski tarihli sicil defteri, Karahisâr-ı Sâhib Kadısı İbrâhim bin Mehmed tarafından 1 Ramazan 1044/ 18 Şubat 1635 tarihinde tutulmaya başlanan ve 497 numara ile kayıtlı bulunan defterdir³².

Karahisâr-ı Sâhib Sancağı, Şer'iyye Sicilleri'ne dayalı olarak yapılmış pek çok araştırma ve çalışma mevcuttur. Bu çalışmaların bir kısmı doktora tezi, bir kısmı yüksek lisans tezleri ve bir kısmı da araştırma niteliğindedir. Bahsettiğimiz çalışmalara değinecek olursak, altı doktora tez çalışması bulunduğunu görüyoruz. Bunlar; "*XVII. Yüzyılın İkinci Yarısında Afyonkarahisar Şehri: Fiziki, Sosyal ve Ekonomik Yapı İncelemesi*"³³, "*XVIII. Yüzyılın İkinci Yarısında Karahisâr-ı Sâhib Sancağı (Şer'iyye Sicilleri'ne Göre)*"³⁴, "*Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nın İdârî, Sosyal ve Ekonomik Yapısı (1720-1750)*"³⁵, "*XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Şer'iyye Sicillerine Göre Karahisâr-ı Sâhib Sancağı*"³⁶, "*Şer'iyye Sicillerine Göre XIX. Yüzyılın Sonlarında(1875-1900) Karahisâr-ı Sâhib Sancağı*"³⁷ adlı çalışmalardır. Bunun dışında ise yirmi altı yüksek lisans tezi çalışması (Şer'iyye Sicili) bulunmaktadır. söz konusu tezlerden ikisi çalıştığımız dönem ile ilgilidir. Bunlar, "*XVII. Yüzyılın İkinci Yarısında Afyonkarahisar Şehri: Fiziki, Sosyal ve Ekonomik Yapı İncelemesi*"³⁸ adlı doktora tezi ve "*Karahisâr-ı Sâhib'de Sosyo-Ekonomik Yapı (1684-1686)*"³⁹ adlı yüksek lisans tezidir.

³² Mustafa Karazeybek, *XVII. Yüzyılın İkinci Yarısında Afyonkarahisar Şehri: Fiziki, Sosyal ve Ekonomik Yapı İncelemesi*, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Basılmamış Doktora Tezi, Afyonkarahisar 2011, s. 4.

³³ Karazeybek, a.g.t.

³⁴ Mehmet Güneş, *XVIII. Yüzyılın İkinci Yarısında Karahisâr-ı Sâhib Sancağı (Şer'iyye Sicillerine Göre)*, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabil Dalı Basılmamış Doktora Tezi, Ankara 2003.

³⁵ M. Zahit Yıldırım, *Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nın İdârî, Sosyal ve Ekonomik Yapısı (1720-1750)*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Basılmamış Doktora Tezi, Ankara 2003.

³⁶ Zübeyde Tiryakioğlu Kazak, *XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Şer'iyye Sicillerine Göre Karahisâr-ı Sâhib Sancağı*, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Basılmamış Doktora Tezi, Ankara 2003.

³⁷ Naci Şahin, *Şer'iyye Sicillerine Göre XIX. Yüzyılın Sonlarında (1875-1900) Karahisâr-ı Sâhib Sancağı*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Basılmamış Doktora Tezi, Ankara 2002.

³⁸ Karazeybek, a.g.t.

³⁹ Gürsoy Şahin, *Karahisâr-ı Sâhib'de Sosyo-Ekonomik Yapı (1684-1686)*, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyon 2001.

Tezler dışında da Şeriye Sicilleri'nin kaynak olarak kullanıldığı Afyonkarahisar'a ait muhtelif çalışmalar bulunmaktadır. Bunlardan biri öğretmenlik ve Afyonkarahisar'da Arkeoloji Müzesi müdürlüğü yapan Süleyman Gönçer'e ait iki ciltten oluşan *Afyon İli Tarihi* adlı çalışmadır⁴⁰. Diğer bir çalışma; Afyon Lisesi'nin eski öğretmen ve müdürlerinden Ömer Fevzi Atabek'e ait, *Afyon (Vilayeti) Tarihçesi* isimli eserdir. Bu eser, Osmanlı Türkçesiyle kaleme alınmış olup, Turan Akkoyun tarafından transkribe edilerek yayımlanmıştır⁴¹. Aynı zamanda, Afyon Kocatepe Üniversitesi tarafından çıkartılan iki ciltten oluşan *Afyonkarahisar Kütüğü*'nde yer alan bazı çalışmalarda, Afyonkarahisar Halkevi tarafından çıkartılan *Taşpınar* adlı dergide yayımlanan muhtelif makaleler ile son yıllarda *Afyonkarahisar Araştırmaları Sempozyumu* ismiyle düzenlenen sempozyumlarda sunulan bildirilerin pek çoğunda Şeriye Sicilleri yine kaynak olarak kullanılmıştır.

⁴⁰ Süleyman Gönçer, *Afyon İli Tarihi*, C. I, Karınca Matbaacılık, İzmir 1971; Gönçer, *a.g.e.*, C. II.

⁴¹ Ömer Fevzi Atabek, *Afyon (Vilayeti) Tarihçesi*, (Haz. Turan Akkoyun), 2. Fasikül, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyon 1997.

BİRİNCİ BÖLÜM

506 NUMARALI KARAHİSÂR-I SÂHİB ŞERİYYE SİCİLİ

Üzerinde çalıştığımız defter, Milli Kütüphane'de 506 numara ile kayıtlı iken, eski adı ile Başbakanlık Osmanlı Arşivi ve yeni adı ile Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi'ne aktarılmasıyla yeniden numaralanmış ve 209 numara ile kaydedilmiştir⁴².

1. DEFTERİN FİZİKİ ÖZELLİKLERİ

Osmanlı Devleti'nin idare alanındaki en yüksek resmi dairesinin yani Divan-ı Hümayun'un kayıtlarının yazı şekli Divani idi⁴³. Arşiv kayıtlarında daha yaygın olarak kullanılan Divani Kırmacı ise Divani'ye nazaran daha ince kalemle yazılırdı. Özelliği sadece ince yazılmasında değildi. Yazı büyüse dahi kırma özelliğini muhafaza eder, süratli yazılma endişesi zaman zaman yazının noktalarının ihmal edilmesine de sebep olurdu. Bu tarzda yazılmış olan belgelerin okunması divaniye nazaran çok daha zordu⁴⁴. Üzerinde çalıştığımız defter de Divani Kırmacı olarak nitelendirilen yazı ile yazılmıştır. Defterin boyutu 15x42 cm. ve sırtı siyah meşin, satırları siyah pantizot bez ile kaplanmıştır.

Defter, 56 varak, 112 sayfadan meydana gelmektedir. Defterde numaralandırılmış 300 kayıt bulunmaktadır. Ancak defterde, numaralandırılmamış şekilde 15 kayıt daha bulunmaktadır⁴⁵. Yani toplamda 315 kayıt karşımıza çıkmaktadır. Ne yazık ki bazı sayfalar koparak yırtılmıştır ve bazı kısımları gözükmemektedir. Bunlar; 1b/4, 2a/7 ve 2b/11 numaralı hükümlerdir (bkz. EK-1) Bazı varaklarda ise mevcut yazılar sıkıştırılmış şekilde olduğu için okumada zorluklar doğurmuştur. Örneğin, sıkıştırılarak tek sayfaya sığdırılmış şekilde 5 farklı kayıt bulunmaktadır⁴⁶ (bkz. EK-2).

⁴² COA, MŞH.ŞSC.d., no. 209, (29 Zi'l-hicce 1068/ 27 Eylül 1658).

⁴³ Gökbiçgin, *a.g.e.*, s. 44.

⁴⁴ Mübahat S. Kütükoğlu, *Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik)*, (İkinci Baskı), Kubbealtı Akademisi Kültür ve Sanat Vakfı, İstanbul 1998, s. 63.

⁴⁵ *Numaralandırılmamış bazı kayıtlar için bkz., AŞS, Defter*, nr. 506, v. 17a/92-1, 21a/110-1, 56a/300-2.

⁴⁶ *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 42a/236, 42a/237, 42a/238, 42a/239, 42a/240.

2. DEFTERİN DİPLOMATİK ÖZELLİKLERİ

XVII. yüzyılda kadıların yetki alanlarının geniş olması hasebiyle, bu döneme ait Şeriyeye Sicilleri diplomatik belge çeşitliliği bakımından geniş bir içeriğe sahiptir. İncelediğimiz 506 numaralı Şeriyeye Sicil defterinde, öncelikle gayet tabii olarak kadının görmüş olduğu hukuki davaların kayıtları bulunmaktadır. Bununla birlikte, kadıların devlet merkezi ve eyalet merkezi ile yazışmaları veya muhtelif devlet görevlileri ile yaptıkları yazışmalar önemli yer tutmaktadır. Buna binaen birçok belge türü karşımıza çıkmaktadır. Defterde bulunan bu belge türleri de aşağıda incelenmiştir.

2.1. DEFTERDE BULUNAN BELGE TÜRLERİ

2.1.1. Ferman

Ferman, Divan-ı Hümayun veya Paşa Kapısı'ndaki divanlarda alınan kararlara uygun olarak yazılan ve padişahın tuğrası bulunan, padişah emirlerine verilen addır⁴⁷. Fermanlar aynı zamanda biti, hüküm, misal, tevki, yarlığı, nişan, berat, menşur gibi hüküm türleriyle de aynı gelmektedir⁴⁸. Anlaşılacağı üzere ferman, padişahın örfi sahada mutlak hâkimiyetini gösteren hukuki müessese hüküm, irade, ferman, berat, hatt-ı hümayun adları altında gösterilen emir yetkisi teşkil etmektedir⁴⁹. Bununla birlikte eyalet valilerine gönderilen padişahlık buyruğu yani resmi anlamı, "görevlendirme emridir"⁵⁰.

Fermanlar, Osmanlı diplomatik dilinde *tahmid* ve *temcid* adı verilen rükünlerle yazılırlardı. Fakat bu son derece basit olup sadece hüve veya hu şeklinde Allah'ın adının zikredilmesi şeklindedir. Ayrıca fermanlarda padişah emri olduğunu tasdik makamında tuğra bulunmaktadır. Fermanların rükün ve şartları ise şu şekildeydi: davet, tuğra, elkap, dua, nakil/iblağ, emir/hüküm, tekid/tehdit, tarih ve mahall-i tahrirdir⁵¹.

Adaletname anlamını da taşıyan Ferman kayıtlarında, "*almayasız ve aldirmayasız*", "*etmeyesiz ve ettirmeyesiz*" gibi ibarelere sık sık rastlanmaktadır.

⁴⁷ Kütükoğlu, *a.g.e.*, s. 99-100.

⁴⁸ Mithad Sertoğlu, *Osmanlı Tarih Lügati*, 2. Baskı, Enderun Basımevi, İstanbul 1986, s. 111.

⁴⁹ Halil İnalçık, "Padişah", *DİA*, C. 34, İstanbul 2007, s. 142.

⁵⁰ Necdet Sakaloğlu, *Tanzimattan Cumhuriyet'e Tarih Sözlüğü (Deyimler-Terimler)*, İletişim Yayınları, İstanbul 1985, s. 41.

⁵¹ Kütükoğlu, *a.g.e.*, s. 100-101, 108-113.

Bunlarda emrin mutlaka yerine getirilmesi istenirdi ve emre uyulmadığı takdirde, ilgili yöneticilere sert cezalar verileceği bildirilirdi. Hatta bazılarında padişahın verdiği emirlerin, yerine getirilip getirilmediğini gizlice teftiş ettireceği de yazılırdı⁵². Örneğin, Zi'l-hicce 1. günü 1068/Agustos 1658 tarihli ferman kaydı örneğinde, İsyancı Abaza Hasan hakkında yakalama emri verilmiş ve hakkından derhal gelinmesi istenmiştir. Ardından bu olayı koğuşturanların, verilen emri yerine getirmemesi halinde, cezaya çarptırılacağına işaret edilmiştir⁵³.

İncelenen defterde bulunan fermanlar ise genelde sefer zamanı çıkarılmış ve yapılacak olan seferin ihtiyacı doğrultusunda asker, donanma için kürekçi temini, tımarlı sipahilerin yoklamalarının yapılması ve avarız vergilerinin toplanılması ile ilgilidir. Defterdeki fermanların ilgili olduğu sefer ise yukarıda bahsettiğimiz gibi Girit Seferi'dir. Bu fermanların, konu ile ilgili olan beylerbeyi, sancakbeyi ve kadınlara hitaben gönderildikleri görülmektedir⁵⁴. Ayrıca defterde yer alan fermanların, İstanbul'dan yazılmasının yanı sıra padişahın Edirne'de bulunduğu dönemlerde, Edirne'den de yazıldığı anlaşılmaktadır. Bazı fermanların sonunda kullanılan "*Be-makâm-ı Edirne el-mahmiyye*"⁵⁵ ifadesi bunu ortaya koymaktadır. Fermanın sefer dönemlerinde de ordunun konaklamış olduğu yerlerden gönderildikleri de olurdu. Defterde yer alan bir fermanın sonunda yer alan "*Be-Yurd-ı Sahrâ-yı Başçay*"⁵⁶ ifadesi buna işaret etmektedir.

2.1.2. Berat

Osmanlı diplomatiğinde Padişah tarafından bir memuriyete tayin, bir gelirden tahsis, bir şeyin kullanılma hakkı veren ve padişahın tuğrasını taşıyan belge türüdür. Bu anlamda *beratlı* kelimesi, müsaadeli veya imtiyazlı; manası taşımaktadır⁵⁷. Bir şeyin neticeye ulaşması veya neticenin tamam olup, bitti manasına gelen, Osmanlı vesikalarında berata *biti* de denilen, aynı zamanda hükümlerde de nişan-ı şerif tabiriyle de geçtiği için, nişan da denebilmektedir⁵⁸.

⁵² Halil İncalcık, "Adaletname", *DİA*, C. 1, İstanbul 1988, s. 346.

⁵³ *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 24a/125.

⁵⁴ *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 9a/54, 13b/74, 14a/76, 15a/82, 17b/94, 25a/134, 48b/272.

⁵⁵ *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 15a/58.

⁵⁶ *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 9a/52.

⁵⁷ Kütükoğlu, *a.g.e.*, s. 124.

⁵⁸ Gökbilgin, *a.g.e.*, s.85.

Defterdeki berat kayıtlarındaki formüller ise genellikle, "*Nişân-ı şerîf budur ki...*"⁵⁹ ve "*Nişân-ı şerîf-i âlişân-ı sultânî ve tuğrâ-i garrâ-i cihân sîâm-ı hâkânî ba'de bi'l-fazli'l-rabbânî hükmü oldur ki*"⁶⁰ şeklindeki ifadelerle yer almaktadır.

Osmanlılarda beratlar, bir memuriyet tevcih vesikası olmakla beraber bu memurlara, vazifelerine ait kanun ve nizamların tebliğ olunduğu bir vazife⁶¹ veya hizmete tayin dolayısı ile padişahın tuğrası ile hazırlanan belgelerdir⁶². Fakat beratlar, menşur olarak da karşımıza çıkmaktadır. Menşurlarda asıl olan, serdarlık, vezirlik, Kırım Hanlığı, Eflak-Boğdan Voyvodalığı, valilik gibi yüksek rütbelerin tayinlerinin yazılması idi⁶³.

Beratlarda yazılan tayinlerin yanı sıra yeri, geliri veya maaşı, verilenin ismi, niçin verildiği ve kendisinden ne istenildiği veya diğer mühim bir vazife ise berat alanın salahiyet derecesi tasrih edilirdi⁶⁴. Örneğin defterdeki bir berat kaydında, zeamet ve tımar işletmelerini, hak eden kimselere verilerek, bunların tekrar düzenlenmesine dair, konu ile ilgili kişilere gönderilen vazifelendirme hakkındadır. Ayrıca verilen vazife beratının, hangi tarihten itibaren geçerli olduğu da kaydedilmiştir⁶⁵.

İncelenen defterde, yer alan beratlardan biri, kişinin görevden azledilmesinden dolayı yerine bir başkasının tayin-görevlendirmesi hakkındadır⁶⁶. Bir başka berat, Mehmet'in Yanova Kalesi fethine katılmamasından dolayı, işlettiği tımarın kendisinden alınarak, Cafer'e verilmesi hakkındadır. hususundaki berat kaydı örneği karşımıza çıkmaktadır⁶⁷. Defterde, mukataa beratı⁶⁸ ve imam tayini hakkında beratlar da vardır⁶⁹.

⁵⁹ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 10a/58.

⁶⁰ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 20a/104.

⁶¹ Halil İnalçık, "Osmanlı Hukukuna Giriş Örfî-Sultanî ve Fâtih'in Kanûnları", *Osmanlı İmparatorluğu Toplum ve Ekonomi*, Eren Yayıncılık, İstanbul 1993, s. 339.

⁶² İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Saray Teşkilatı*, TTK, Ankara 1988, s. 284.

⁶³ Sertoğlu, *a.g.e.*, s. 45.

⁶⁴ Mehmet Zeki Pakalın, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, C. I, MEB, İstanbul 1993, s. 205.

⁶⁵ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 26b/142.

⁶⁶ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 10a/58.

⁶⁷ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 54a/293.

⁶⁸ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 22a/114.

⁶⁹ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 22a/113.

2.1.3. Buyruldu

Buyruldu, küçük bir makamdan büyük bir makama veyahut bir şahıs tarafından herhangi resmi bir makama sunulan kağıt üzerine, o makam sahibi tarafından emir mahiyetinde yazılan bir tabirdir. Eskiden, defterdar, kaptan paşa veya emsali memurların bir iş hakkında sadrazama yazdıkları kağıtlara, sadrazam tarafından yazılan yazılar birer *Buyruldu* idi. Yine büyük makam sahipleri tarafından kendi memuriyet daireleri dahilindeki memurlara, emir mahiyetinde olarak, yazılan tamimlere de *Buyruldu* denilirdi⁷⁰.

Buyruldu Osmanlı diplomatiğinde sadrazam, vezir, defterdar, kadı asker, kaptan paşa, beylerbeyi vs. yüksek rütbeli vazifelilerin emirleri olduğu gibi⁷¹ aynı zamanda sadrazamın ikinci divanında çıkardığı⁷² kendilerinden aşağı mevkilerde bulunanlara gönderilen emirler için kullanılan bir terim olduğunu görmekteyiz⁷³.

Buyruldu, şekil bakımından beyaz üzerine buyruldu ve telhis/takrir, arz üzerine buyruldu; yazıldıkları yer bakımından merkez ve taşrada yazılanlar olarak ayırmak mümkündür. Merkezde yazılan buyruldu ile taşrada yazılanlar arasında farklar vardır. XVI. yüzyılda beylerbeyiler tarafından verilen emirlerde, buyruldu kelimesine rastlanmazdı. Fakat belgeler muhteva bakımından fermanları hatırlatırlardı. XVII. yüzyıldan itibaren ise taşra idarecilerince yazılan buyruldularda mutlak surette belgenin bir buyruldu olduğuna işaret edilmiştir. Ayrıca buyruldularda, mutlaka bir tarih de vardı. Ayın tarihi ve yıl rakamla yazılır; ay için ise çok kere bilinen özel rumuzlar kullanılırdı. Yıllardan önce de mutlaka seneyi ifade eden işaret konulurdu. Yıllar tam olarak yazılabildiği gibi bazen de XVII. yüzyılda binler ve yüzler haneleri ihmal edilmiştir⁷⁴.

Defterde de genellikle, "*Fî-10 Za sene 68*"⁷⁵, "*Kat vasale fî-12 min-Rebi 'ül-evvel sene 69*" şeklinde belirtilen yıllarda, binler ve yüzler haneleri yazılmamıştır. Bu örnek, buyrulduların kadıya geliş tarihlerinin bulunduğuyla ilişkin örnek olarak

⁷⁰ Pakalın, *a.g.e.*, C. I, s. 248.

⁷¹ Kütükoğlu, *a.g.e.*, s.197.

⁷² Sertoğlu, *a.g.e.*, s. 59.

⁷³ Gökbilgin, *a.g.e.*, s. 99.

⁷⁴ Kütükoğlu, *a.g.e.*, s. 199.

⁷⁵ AŞS, *Defter*, nr, 506, v. 22b/118.

verilebilir⁷⁶. Bununla birlikte defterde "*diyü buyruldu....*"⁷⁷ şeklinde geçen *buyruldu* ifadesinin açıkça belirtilmesinden dolayı diğer kayıt örneklerinden ayırt etmek çok daha kolay olmaktadır⁷⁸. Defterde yer alan Hasan Kethüda tarafından gönderilen bir buyruldu kaydında, altı bölük yoldaşları, kul oğulları, mehter, cebeci, sarraç ve kapıcıların sefer zamanında mevcut olmaları emredilmiştir⁷⁹. 13 C sene 60/13 Haziran 1650 tarihli, Mehmet Paşa tarafından gönderilen buyruldu kaydında ise kale muhafızlarının yoklamalarının yapılması istenmiştir⁸⁰.

2.1.4. Mektup

Mektup, Arapça asıllı meful vezinde bir kelime olup⁸¹ lügat manası "*yazılmış*" demektir⁸². Mektubun Osmanlı diplomatiğinde bir tür yazışma evrakı olarak özel bir yeri bulunmakta olup yazılış şartları ve şekillerine münşeat mecmualarında bolca rastlanır. Mektuplar da diğer belgeler gibi belli rükünlerden meydana gelmiştir. Mesela, hitabi mektupların rükünleri "ibtidâ olunur" sözünün kullanılması, sena, dua, gönderilenin isminin yazılması, katibin adı, selam ve hayır duada bulunma, selam ulaştırılması, özlem belirtme (iştihak); görüşme isteğinde bulunma, tarih, halini bildirme, iltimas talebi, hatimenin başlangıcı, uygun bir dua ile bitirme şeklinde sıralanırdı⁸³.

Mektubun davet rükünü basit bir "*hüve*"den ibaret olabildiği gibi "*hüve*" ile yapılan terkiplere de raslanmaktadır. Bunlardan birinin mektubun yazılış sebebine göre seçilmesi gerekiyordu. Ayrıca elkapta gönderen ve gönderilenin mevkilerine göre farklılık gösterirdi⁸⁴. Mektup kaydının sonuna gelindiğinde ise "*mücebince mektûb tahrîr ve irsâl olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki*" gibi ifadenin kullanılması belgenin mektup olduğunu göstermektedir⁸⁵. Örneğin, Ali Kethüda'nın, sefere

⁷⁶ AŞS, *Defter*, nr, 506, v. 26b/139.

⁷⁷ AŞS, *Defter*, nr, 506, v. 22b/117.

⁷⁸ AŞS, *Defter*, nr, 506, v. 22b/117, 22b/118, 23a/119, 3b/124, 48a/270, 51b/283, 54b/297.

⁷⁹ AŞS, *Defter*, nr, 506, v. 23a/119.

⁸⁰ AŞS, *Defter*, nr, 506, v. 54a/297.

⁸¹ Kütükoğlu, *a.g.e.*, s. 221.

⁸² Devellioğlu, *a.g.e.*, s. 702.

⁸³ Mübahat S. Kütükoğlu, "Mektup", *DİA*, C. 29, Ankara 2004, s. 18.

⁸⁴ Kütükoğlu, *a.g.e.*, s. 222.

⁸⁵ AŞS, *Defter*, nr, 506, v. 51a/279.

çıkacak ordu için zahire tedarîği ile ilgili hususu, Karahisâr Kadısı ile Karahisâr mütesellimine bildirdiği yazı bir mektuptur⁸⁶.

Defterde, hal bildirme⁸⁷, bir hususun yerine getirilmesi⁸⁸, bilgi ve haber verme⁸⁹ ve tebrik (bir makama tayin olunan) mahiyetinde mektup örnekleri yer almaktadır⁹⁰.

2.1.5. Tezkire

Tezkire yazmak; cevaba cevap yazılan varaka, nüfusa ve asaf ve saireye verilen resmi kağıtlardır⁹¹. Tezkirelerin, çıktıkları daireye veya veriliş sebeplerine göre pek çok çeşidi bulunmaktadır⁹². Divan-ı Hümayun katiplerine, "*Reîsü'l-küttâb*" tarafından verilen hüviyet varakalarına da tezkire dendiği gibi, esnafa ve halka verilen resmi kağıtlara da bu ad verilirdi. Esnaf tezkiresi, mürur tezkiresi, nüfus tezkiresi, redif tezkiresi gümrük tezkiresi o kabildendi⁹³ ve aynı zamanda hükümetten alınan izin kağıdı manasına gelmekteydi⁹⁴.

Tezkire çeşitlerinden biri olan ruus tezkiresi: ruus, "baş" manasına gelen "re's" kelimesinin çoğulu olup "küçük rütbe tevcihi bildiren ferman ve berata bedel sadareten verilen resmi yazı, küçük memuriyet, vazife ve mültezimlere verilen o işin tevcihini gösteren tayin ve tanzif vesikası, küçük berat anlamlarına gelmektedir. Aynı zamanda Divan-ı Hümayun'un aynı adlı kaleminde tutulan defterlere de verilen addır. Yani herhangi bir tevcihe aid beratın verilmesi için ruus emrinin hazırlanması icab ederdi ki, buna ruus tezkiresi denirdi⁹⁵.

Defterde ise ruus tezkiresine dair köy ahalilerinden alınacak cürm-i cinayet, bad-ı heva gibi vegilerin toplanması vazifesinin, 4 Şubat 1658 tarihinden başlayarak 3 aylık süre için tayin olunan subaşına verildiği belirtilmiştir⁹⁶. Bir başka kayıt örneğinde ise mütesellim Mehmet Ağa'nın görevden alınmasıyla yerine geçen

⁸⁶ AŞS, *Defter*, nr, 506, v. 22b/116.

⁸⁷ AŞS, *Defter*, nr, 506, v. 9a/53, 11a/63.

⁸⁸ AŞS, *Defter*, nr, 506, v. 13b/75, 22a/115.

⁸⁹ AŞS, *Defter*, nr, 506, v. 14b/79, 23a/120-2.

⁹⁰ AŞS, *Defter*, nr, 506, v. 23a/120, 24b/129.

⁹¹ Sami, *a.g.e.*, s. 391.

⁹² Kütükoğlu, *a.g.e.*, s. 245.

⁹³ Pakalın, *a.g.e.*, C. III, s. 491.

⁹⁴ Devellioğlu, *a.g.e.*, s. 1289.

⁹⁵ Kütükoğlu, *a.g.e.*, 255.

⁹⁶ AŞS, *Defter*, 506, v. 12a/66.

Mahmud Ağa'nın geçtiği bildirilerek görevini layıkıyla yerine getirmesi gerektiği belirtilmiştir⁹⁷.

Sonuç olarak defterde genellikle, tezkire çeşitlerinden biri olan ruus tezkiresi kaydı örneklerine rastlanılmıştır. Bunlar: subaşılık tayini⁹⁸ ve Ot Pazarı ve Tuz Pazarı köprüsüne bekçi tayini hakkındaki vazife tevcihidir⁹⁹.

2.1.6. Hücet

Arapça asıllı bir kelime olan "*hüccet*", senet, vasika, delil manalarına gelir¹⁰⁰. Osmanlı diplomatiğinde ise şeri mahkemeler tarafından verilen fakat ilamdan farklı olarak, hüküm ihtiva etmeyen; sadece kadı huzurunda iki tarafın anlaşmaya vardıkları¹⁰¹, kadının huzurunda tasdiki olunan, akid, ikrar, vasi tayini gibi hususların tespiti sağlanması amacıyla kaydolunan belge türüdür¹⁰². Bu hüccet belgesi, taraflara verilir ve örneği de sicil defterlerine kaydedilirdi. O halde bir konuda iki hüccet metni vardır. Birisi, ilgililere verilen hüccet metni olup, bir diğeri ise sicile kaydedilen suretidir¹⁰³.

Hüccet metni oluşturulurken öncelikle hüviyet tesbiti yapılırdı. Bu, tarafların kimliklerinin tanıtılmasından ibaretti.¹⁰⁴ Sonrasında ise kişinin oturduğu yer belirtilirdi. Eğer kişi şehirde oturuyorsa, şehrin ismi genellikle "*mahmiyye, mahrûsa*" veya "*medine*" kelimeleriyle zikredilirdi¹⁰⁵. Ardından ikinci şahsın da kimlik tespiti yapıldıktan sonra konunun anlatılması kısmına geçilirdi. Son olarak hüccet kayıtlarında, davanın içeriği belirtildikten sonra *Şuhudü'l-hâl* kısmı yer alırdı¹⁰⁶.

Hüccetlerin konusu kadılar tarafından ele alınan her türlü kazai vakalardan oluşması hasebiyle¹⁰⁷ defterin büyük bir kısmını hüccet kayıtları oluşturmaktadır. Başlıca hüccet çeşitleri ise şunlardır: veraset hüccetleri¹⁰⁸, boşanma (talak)

⁹⁷ AŞS, *Defter*, 506, v. 25a/130.

⁹⁸ AŞS, *Defter*, 506, v. 16a/88, 43a/244.

⁹⁹ AŞS, *Defter*, 506, v. 50a/278-1.

¹⁰⁰ Devellioğlu, *a.g.e.*, s. 445.

¹⁰¹ Kütükoğlu, *a.g.e.*, s. 350.

¹⁰² Sertoğlu, *a.g.e.*, s. 154.

¹⁰³ Akgündüz, *a.g.e.*, s. 21.

¹⁰⁴ Mustafa Oğuz ve Ahmet Akgündüz, "Hüccet", *DİA*, C. 18, İstanbul 1998, s. 447.

¹⁰⁵ Oğuz ve Akgündüz, *a.g.m.* s. 447.

¹⁰⁶ Kütükoğlu, *a.g.e.*, s. 354-355, 358.

¹⁰⁷ Oğuz ve Akgündüz, *a.g.m.*, s. 446.

¹⁰⁸ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 36a/195.

hüccetleri¹⁰⁹, köle azad hüccetleri¹¹⁰, vesayet hüccetleri¹¹¹, ev¹¹², bahçe¹¹³, tarla¹¹⁴ ve dükkan gibi mülk ile ilgili alım-satım hüccetleridir¹¹⁵.

2.1.7. İlam

Arapça isim olan ilam, bildirme, bildirilme, anlatma anlamına gelmektedir¹¹⁶. ilam, resmi bir tahriratın altına yazılan bir meclis kararı olarak¹¹⁷, mahkemenin hüküm ve kararını ihtiva eden resmi kağıt hakkında kullanılan bir tabirdir¹¹⁸.

Hukuk terimi olarak *ilam*, bir davanın mahkemece nasıl bir hükme bağlandığını gösteren belgeyi ifade etmesidir. Fakat Osmanlı diplomatiğinde kadıların şeri mahkemeye intikal eden bir dava kararının tasdikini temin maksadıyla şeyhülislamlığa veya herhangi bir konuda bilgi vermek üzere üst makamlara yazdıkları resmi yazılar için de kullanılmıştır. İlamlarda öncelikle davaya konu olan kimsenin sakin olduğu şehir, kasaba ve mahallesi, sonra vazifesi ve adı kaydedilirdi. Davacının iddiası ise genelde şahit göstererek isbat edilirdi¹¹⁹.

Mahkemenin verdiği bu kararlara ilam denmesinin sebebi muhatabın icra makamları olmasındandır. Yargı görevini ifa eden mahkemeler verdikleri kararları icra makamına bildirmek (ilam etmek) zorundadır. Osmanlı şeriyeye mahkemelerinde kadılar verdikleri kararları, icranın başı olan padişaha veya onun mutlak vekili sayılan sadrazama yahut da onun yetkili kıldığı ehl-i örf denilen mülki amire ilam etmek zorundaydı¹²⁰.

İncelenen defterde ise herhangi bir ilam kaydına rastlanılmamıştır. Fakat şeri mahkemeye intikal eden bazı davalar, Anadolu'nun merkezi Kütahya makamına (Divan-ı Anadolu) ilam olarak bildirilmiştir. Daha sonra bu bildirilen ilam üzerine, emrolunan vaziyet-konu mektup veya buyruldu gibi kayıtlarda belirtilmiştir¹²¹.

¹⁰⁹ AŞS, Defter, nr. 506, v. 35b/193.

¹¹⁰ AŞS, Defter, nr. 506, v. 37b/205.

¹¹¹ AŞS, Defter, nr. 506, v. 33a/181.

¹¹² AŞS, Defter, 506, v. 8b/50.

¹¹³ AŞS, Defter, nr. 506, v. 56a/300-1.

¹¹⁴ AŞS, Defter, nr. 506, v. 6b/38.

¹¹⁵ AŞS, Defter, nr. 506, v. 29b/154.

¹¹⁶ Devellioğlu, a.g.e., s. 490.

¹¹⁷ Sami, a.g.e., s. 132.

¹¹⁸ Mehmet Zeki Pakalın, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, C. II, MEB, İstanbul 1993, s. 51.

¹¹⁹ Kütükoğlu, a.g.e., s. 345, 347.

¹²⁰ Ahmet Akgündüz, "İ'lâm", *DİA*, C. 22, İstanbul 2000, s. 73.

¹²¹ AŞS, Defter, nr. 506, v. 16a/87.

Örneğin, Evâhir-i Rebi'ü'l-âhir 68/Şubat 1658 tarihli buyruldu kaydı örneğinde, Karahisâr mahallesinden Demirciler Mahallesi'nde oturan bir kadın yaralı bir şekilde ölü bulunduğu için Divan-ı Anadolu'ya ilam olunmuş ve ardından olayın teftişi için mübaşir tayin edildiği belirtilmiştir. Eğer bu yaralanma olayı, biri veya birileri tarafından yapılmışsa, kimin yaptığının buldurulması istenerek hak ettiği cezanın verilmesi talep edilmesi bildirilmiştir¹²². Bir başka örnekte ise ilam olunmuş bir hırsızlık olayı ile ilgili bir hususun, yerine getirilmesi emrolunan karar mahiyetindeki mektuptur¹²³.

2.1.8. Sebeb-i Tahrir

"*Tahrir*" sözcük itibariyle, "yazma, kaydetme, deftere geçirme" anlamlarına gelmektedir. Osmanlı Devleti'nde tahrir, toprağın mülkiyet ve tasarruf hukukunun, yani reyanın yükümlülüklerinin, vergi türü ile birlikte miktarlarının belirli usul ve kaidelere göre tespit edilerek kaydedilmesidir. Bu kayıt işlemlerinin yapıldığı defterlere ise "*Tahrir Defterleri*" veya bir diğer adıyla "*Defter-i Hakani*" adı verilmiştir¹²⁴.

Sebeb-i tahrirler, ferman ve beratlar gibi Padişah'ın tuğrasını taşıyan, maliyede hazırlanan belgelerdendir. Aynı zamanda, beratlar gibi aynı formülle başlar fakat karakter itibariyle farklı olup, temessük (senet) yerine geçmek üzere verilmiş hükümlerdir. Fakat esas itibariyle beratlardan farklıdır ve bunlar temessük olmak üzere verilmiş olan hükümlerdir. Yani cizye, adet-i ağnam, avarız gibi devlet tarafından toplanan vergilerin veya mukataa taksitlerinin ödenmesi durumunda; sefer masrafları için veya devletten maaş alanların ihtiyaçlarını karşılamak üzere, devlet hazinesine girmeden, mahaldeki mukataanın gelirinin takas olunması, yani bütçede gelir gider dengesinin sağlanması durumunda ortaya çıkmaktadır. Bir kısım sebeb-i tahrirlerde, bahis konusu paranın tamamen ödendiğini gösteren notlar veya *hüccet-i zahriye* bulunmaktadır¹²⁵.

¹²² AŞS, *Defter*, nr 506, v. 10b/61.

¹²³ AŞS, *Defter*, nr 506, v. 16a/87.

¹²⁴ Sevgi Işık vd., *Kuyûd-ı Kadîme Arşiv Kataloğu*, TKGM, Ankara 2012, s. 5.

¹²⁵ Kütükoğlu, *a.g.e.*, s. 192-193, 195-196.

Defterdeki sebab-i tahrirler ise genellikle tımar tevcihi ile ilgilidir¹²⁶. Örneğin, Kale Dizdarı Mehmet'in kaleyi terk ettiği için elinden alınan gedik tımarının, başarılarından dolayı Mehmet adlı kişiye verildiği hakkındaki sebab-i tahrirdir¹²⁷. Başka bir kayıta ise 5.150 akçelik tımarı işleten İbrahim'in vefat etmesi üzerine, bahsedilen tımarın Evâhir-i Recep 1068/Mayıs 1658 yılı itibariyle Ali'ye devredilmesi hakkındadır¹²⁸.

3. DEFTERİN MUHTEVA ÖZELLİKLERİ

H. 1067-1070/M. (M.1657-1660) yılları arasını ihtiva eden defter, Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na aittir. Defter, dönemin kadısı İbrahim bin Mehmet¹²⁹ ve daha sonra görev değişikliği ile yeni kadı olduğu belirtilen Abdülfettah Efendi¹³⁰ taraflarından oluşturulmuştur.

İncelediğimiz bu defter, içerisinde birçok kayıt türünü barındırmaktadır. Bunların bir kısmı kadı tarafından görülen davalar ve bir kısmı da merkezden gelen belge suretlerinden oluşmaktadır. Bu sayede, transkripsiyonu yapılmış olan defterin muhtevası hakkında geniş çaplı bilgiler ortaya çıkmıştır.

Sicil (sicillat), lügatta; "*resmi vesikaların kaydedildiği kütük*" anlamındadır¹³¹. Kayıtların konusu ise çok çeşitlidir. Örneğin, eyalet merkezleri ile sancak ve kazalardaki şeri mahkemelerin kararları, tereke veya tereke taksim, kefillik borçlanma, adli vakalar, nikah, talak (boşanma), alım-satım, miras, tayinler, vergi kayıtları, narh uygulaması ve benzeri pek çok kayıt bulunmaktadır. Ayrıca alım-satım hücceti, veraset-miras hücceti gibi kadı tarafından tutulmuş olan dava kayıtları sayesinde reaya (yönetilen) hakkında pek çok bilgiye ulaşılmaktadır.

Mahkemede oluşturulan bu kararlar veya tutanaklar, deftere kaydedilmiş; kaza, köy, şehir, mahalle isimleri ile orada yaşayan kişilerin adları, unvanları; idareciler, asayiş ve güvenliği sağlamak adına mahkemede alınan kararlar ve verilen cezalar, aile hayatı, cami ve mescitler; han, bedesten, çarşı ve dükkanlar gibi bölgedeki ekonomik hayat ile birlikte mevcut müesseseleri bulunmaktadır. Ulaşılan

¹²⁶ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 9b/57, 21b/112.

¹²⁷ AŞS, *Defter*, nr 506, v. 21b/112.

¹²⁸ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 17b/96.

¹²⁹ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 3a/14.

¹³⁰ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 45b/259.

¹³¹ Ferit Devellioğlu, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, 26. Baskı, Aydın Kitabevi, Ankara 2010, s. 1110.

bu bilgiler sayesinde, dönemin sosyal yapılanmasına dair şehirli, çiftçi-köylü, Müslüman ve Gayr-i Müslim ilişkileri ve aile hayatı, genel ekonomik yapısı ve esnaf ilişkileri de anlaşılabilir.

Mevcut kayıtlarda, Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı ve ona bağlı nahiye, köy ve mahalleler dışında, başka kaza ve kazaya bağlı olan idari birimlere ilişkin hükümlere de rastlanılmaktadır¹³². Bununla birlikte, beylerbeyine, sancakbeylerine, kadınlara, mütevellilere, dizdarlara ve emirlere gönderilmiş; idari, asayiş, askeri ve mali konularla ilgili tayin, azil, isyan, eşkiyalık, yağma hareketlerinin bastırılması, çıkartılan kararlar veya alınacak vergiler, mukataalar, asker toplama, zahire tedariği ve sefer hazırlıklarına kadar pek çok konuda oluşturulan ferman, berat, buyruldu ve mektup gibi hükümet merkezinden gönderilmiş hüküm suretlerinin, 506 Numaralı Karahisâr-ı Sâhib Şeriyeye Sicili'ne kaydedildiğini görmekteyiz.

Defterde, yukarıda belirttiğimiz devlet merkezinden Karahisâr Sâhib Sancağı'na gönderilen ferman gibi bazı kayıtların aynı zamanda başka sancaklara da gönderildiğini görmekteyiz¹³³.

¹³² AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 8b/49, 29b/154.

¹³³ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 53b/291.

İKİNCİ BÖLÜM

506 NUMARALI ŞERİYYE SİCİLİ'NE GÖRE KARAHİSÂR-I SAHİB

SANCAĞI

1. KARAHİSÂR-I SÂHİB SANCAĞI'NIN İDARİ VE FİZİKİ YAPISI

1.1. İDARİ YAPI

Karahisâr-ı Sâhib Bölgesi, Selçuklu döneminde bir uç beyliği iken, Osmanlı döneminde XIX. yüzyılda yapılan değişikliğe kadar, Anadolu Eyaleti Sancakları'ndan birisi olmuştur.

1067-1070/M. 1657-1660 yıllarını içeren Şeriyte Sicil Defteri'nden, dönemin idari yapısı ile idarecileri hakkındaki bilgilere ulaşılabilir.

1.2. KAZA, NAHİYE VE KÖYLER

Osmanlı Devleti'nde taşra idaresi, aşağıdan yukarıya köy (karye), nahiye, kaza, sancak (liva) ve eyalet şeklinde teşkilatlanmıştır. Kendisine bağlı köylerle birlikte nahiyelerin birleşmesiyle kazalar meydana gelmiştir. Kazaların birleşmesinden sancaklar, sancakların birleşmesiyle de eyaletler ortaya çıkmıştır¹³⁴.

Yapılan bazı çalışmalarda, XVII. yüzyılın ikinci yarısında Anadolu Eyaleti'ne bağlı olan Karahisâr- Sâhib Sancağı'nın, Karahisâr-ı Sâhib, Sincanlı, Sandıklı, Şuhut, Çola-âbâd, Karamık, Çay, Nevâhi-i Barçınlı, Bolvadin ve Barçınlı kazalarının bulunduğu ifade edilmektedir¹³⁵. Üzerinde çalıştığımız defterde 9 kaza¹³⁶ ve 2 nahiye tespit edilmiştir (bkz. Tablo-1). Yukarıda isimleri zikredilen kazalardan Çola-âbâd ismine ise rastlanılmamış, diğerleri aynı isimlerle yer almıştır¹³⁷. Defterin Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na ait olması nedeniyle bu kazaya bağlı köylerin, büyük ölçüde tespiti mümkün olmuştur. Kazaya bağlı defterde geçen köy sayısı 103'tür (bkz. Tablo-3). Diğer kazalara ait çok az sayıda köyün ismi defterde geçmektedir (bkz. Tablo-4). Karahisâr-ı Sâhib Şehri'nde ise 33 mahalle bulunmaktadır (bkz. Tablo-2).

¹³⁴ Yusuf Halaçoğlu, *XIV-XVII. Yüzyıllarda Osmanlılar'da Devlet Teşkilâtı ve Sosyal Yapı*, 2. Baskı, TTK, Ankara 1995, s. 83.

¹³⁵ Karazeybek, a.g.t., s. 2.

¹³⁶ *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 50a/278, 22b/116, 37b/206, 29b/154, 38b/213, 26a/138, 44a/254, 8b/49, 10a/58, 26b/142.

¹³⁷ *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 28b/148, 28b/150.

1.2.1. Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı

Tablo 1: Defterde adı geçen Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na Bağlı Nahiyeler

Şehrabat ¹³⁸	Kırhisar ¹³⁹
-------------------------	-------------------------

Kaynak: 506 Numaralı Karahisâr-ı Sâhib Şeriyeye Sicili (COA, MŞH. ŞSC. d. no. 209, 29 Zi'l-hicce 1068/ 27 Eylül 1658).

Tablo 2: Defterde Adı Geçen Karahisâr-ı Sâhib Şehri Mahalleleri

Akmescit	Efecik	İmaret	Sinanpaşa
Arap	Egeste	Kahil	Sofular
Ardıç	Elhac Evtal (Hacı Evtal)	Karakatip	Tac Ahmet
Bedrik	Elhac İsmail	Karamanlı	Yahudi
Burmalı	Elhac Mahmut	Kasımpaşa	Yukarıpazar
Cami-i Kebir	Elhac Yahya (Hacı Yahya)	Kubbeli	Zaviye
Çavuşoğlu (Çavuşbaşı)	Fakıhpasa	Molla Bahşi	
Demirciler	Hisarönü	Nasara	
Doğancı	İbik	Sinan Halife	

Kaynak: 506 Numaralı Karahisâr-ı Sâhib Şeriyeye Sicili.

Tablo 3: Defterde Adı Geçen Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na Bağlı Köyler

Ahiler	Belce	Çoröz	Göçer	Kabuzcu	Kürt	Taylıcak
Akçaağıl	Belce-i bahtiyar	Deper	Göynük	Kılağuzlu	Leğen	Tazlar
Akçain(Akçin)	Bostanlı	Dinar	Hacı Beğli	Kınık	Manastır	Tekeler
Aksaz	Bulhallu	Doğanlar	Halimuğuru	Kırviran	Memeç	Tekke
Akviran	Bozöyük	Döğer	Harmanlı	Kışlacık	Mihayil	Timurlu
Alanı	Çakır	Emre	Hoca	Kiçi Murad	Muradlu	Tungrul
Aliceli	Çakırlar	Elpirek	Işıklar	Kozluca	Muttalib	Turfallu
Arablu	Çalışlar	Erkmen	İldoğan	Kozluca Çıkrık	Osman	Toyranlı
Aşağı Tandır	Çandar	Eyret	İnaz	Köprülü	Salar	Ulu Murad
Ayazini	Çapak	Eytemür	İnegazi	Kulatayı	Sarık	Üç Ağıl
Ayvalı	Çavdarlı	Feleli	İsmail	Kumartaş	Sibsin	Yakublu
Bağçecik	Çebni	Gaziler	Kalacık-ı kebir	Kunduzlu	Susuz	Yenice
Banaz	Çıkrık	Gazi Mürsel	Karaağaç	Kurdbaşlı	Süglün	Yukarı Tandır
Bayram Gazi	Çorca-i kebir	Gebeceler	Karaahur	Kuyucak	Sülümenli	
Beğ	Çorca-i sağır	Göbel	Kablan	Küreler	Tatlar	

¹³⁸ AŞS, Defter, nr. 506, v. 10a/58.

¹³⁹ AŞS, Defter, nr. 506, v. 26b/142.

Kaynak: 506 Numaralı Karahisâr-ı Sâhib Şerriyye Sicili.

1.2.2. Sandıklı Kazâsı

Tablo 4: Defterde Adı Geçen Sandıklı Kazâsı'na Bağlı Köy

Kılandıras ¹⁴⁰

Kaynak: 506 Numaralı Karahisâr-ı Sâhib Şerriyye Sicili.

1.2.3. Şuhut Kazâsı

Tablo 5: Defterde Adı Geçen Şuhut Kazâsı'na Bağlı Köy

Cüneytli ¹⁴¹

Kaynak: 506 Numaralı Karahisâr-ı Sâhib Şerriyye Sicili.

1.2.4. Sincanlı Kazâsı (Sıçanlı Kazâsı)

Tablo 6: Defterde Adı Geçen Sincanlı Kazâsı'na Bağlı Köyler

Düzağaç ¹⁴²	Halil ¹⁴³	Nacak ¹⁴⁴	Saraycık ¹⁴⁵	Serban ¹⁴⁶
------------------------	----------------------	----------------------	-------------------------	-----------------------

Kaynak:506 Numaralı Karahisâr-ı Sâhib Şerriyye Sicili.

1.2.5. Karamık Kazâsı

Tablo 7: Defterde Adı Geçen Karamık Kazâsı'na Bağlı Köyler

Göçezli ¹⁴⁷	Karacaviran ¹⁴⁸	Kozmişe ¹⁴⁹	Terce ¹⁵⁰
------------------------	----------------------------	------------------------	----------------------

Kaynak: 506 Numaralı Karahisâr-ı Sâhib Şerriyye Sicili.

2. SOSYAL HAYAT

Şerriyye Sicilleri'nde, Osmanlı sosyal hayatını oluşturan; aile hayatı, yaşam tarzları, ticari ahlakı ve sosyal ilişkileri gibi pek çok konu hakkında her türlü bilgiye ulaşmak mümkündür. İncelediğimiz defterde, XVII. yüzyılda Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'na bağlı idari birimlerde sosyal hayat hakkında ulaşılan bilgileri ortaya koyacağız.

¹⁴⁰ AŞS, Defter, nr. 506, v. 50a/278.

¹⁴¹ AŞS, Defter, nr. 506, v. 37b/206.

¹⁴² AŞS, Defter, nr. 506, v. 38b/213.

¹⁴³ AŞS, Defter, nr. 506, v. 43b/249.

¹⁴⁴ AŞS, Defter, nr. 506, v. 42a/240.

¹⁴⁵ AŞS, Defter, nr. 506, v. 29b/154.

¹⁴⁶ AŞS, Defter, nr. 506, v. 42a/239.

¹⁴⁷ AŞS, Defter, nr. 506, v. 8b/49.

¹⁴⁸ AŞS, Defter, nr. 506, v. 42a/237.

¹⁴⁹ AŞS, Defter, nr. 506, v. 8b/50.

¹⁵⁰ AŞS, Defter, nr. 506, v. 30a/157.

2.1. SOSYAL TABAKALAŞMA VE İLİŞKİLER

2.1.1. Sivil Halk

Osmanlı toplumu, iki büyük sınıfa ayrılmıştı. Bu sınıflardan ilki, saltanat beratı ile Padişah'ın kendilerine dini veya idari yetki tanıdığı kimseler, yani saray memurlarını, mülki memurları ve ulemayı içine alan *askeri* sınıf; ikincisi ise vergi ödeyen fakat idareye hiç bir şekilde katılmayan bütün Müslim veya Gayr-i Müslim zümrelerden oluşan *re'aya* sınıfı idi¹⁵¹.

Halk, hükümdarın otoritesini temsil edenler (yöneticiler, asker, din adamları) ve tebaa (reaya) olarak ikiye ayrılmıştır. Tebaa üretim işleriyle uğraşır ve vergi verir; bu sınıf içerisinde hiyerarşik sıra ile çiftçiler, tüccar ve hırfet erbabı yer alırdı¹⁵². Osmanlılar'da şehir ve kasabalarda yaşayanlar, kır iskan birimleri olan köylerde geçimlerini tarımla sağlayan çiftçi köylülere göre devlet nazarında farklı bir statüde bulunuyordu¹⁵³.

Kent ahalisinin bir kısmını yönetici zümre (ehl-i örf ve ehl-i şer) mensupları oluştururken çoğunluk esnaf ve zanaatkarlık ile uğraşmaktaydı. Köylülerden farklı bir statüye sahip olan, askeri sınıf dışındaki kentliler toprak sahibi olmadıkları takdirde şahsa bağlı herhangi bir vergi ödemezler, ancak gelir durumlarına göre avarıza tabi olurlardı. Oturdıkları evler, bağ ve bahçeleri özel mülk statüsünde idi. Devlet, doğal olarak şehirlerdeki sinai ve ticari faaliyeti vergilendirmekteydi ki bu bağlamda kentlerde mukataalar öne çıkmaktadır¹⁵⁴.

Kent ahalisinin özel mülkiyeti olan evleri genellikle bağ ve bahçeleri de içine almaktaydı. Bu bilgiler taraflar arasında gerçekleşen miras paylaşımları, alım-satım vb. kayıtlar sayesinde ortaya çıkmaktadır. Örneğin, Karahisâr-ı Sâhib Şehri'nde yaşayan halkın oturduğu evler (kayıtlarda menzil olarak geçiyor), genellikle bir ve iki katlıdır¹⁵⁵. Bazen de çok yaygın olmadığı anlaşılan, dört odalı evlerin olduğu anlaşılmaktadır¹⁵⁶. Ayrıca evler, çardak, avlu¹⁵⁷, sofa, anbar, kiler, ahır,

¹⁵¹ Halil İnalçık, "Osmanlı Toplum Yapısı Evrimi", *Türkiye Günlüğü Yaz Gündemi*, S. 11, Yaz 1990, s. 31.

¹⁵² Halil İnalçık, *Devlet-i 'Aliyye*, C. I, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2009. s. 256.

¹⁵³ Emecen, *a.g.e.*, s. 273.

¹⁵⁴ Mehmet Öz, "Osmanlı Toplumunu", *DİA*, C. 33, İstanbul 2007, s. 554; *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 23b/22 (*ayrıca bkz.*, 23a/121).

¹⁵⁵ *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 7b/43, 8a/45, 8b/51.

¹⁵⁶ *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 8b/49.

¹⁵⁷ *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 2b/12.

samanhane¹⁵⁸, fırın ve bahçeyi¹⁵⁹ de içinde barındırabiliyordu. Ayrıca şehirlerde gerçekleşen alım-satım kayıtlarından, mevcut ev satışlarının genellikle 2.000 ve 8.000 akçe arasında gerçekleştiği anlaşılmaktadır¹⁶⁰.

Osmanlı'daki köy ahalisi ise, ortak bir toprak kullanımı içinde olmayan miras kalabilen çiftlikleri bulunan bağımsız köylü ailelerinden oluşan bir cemiyet yapısına sahipti. Köy halkının ortak mesuliyeti, devlet karşısında vergi verme ve adli meselelerde kendisini gösterirdi. Adli kovuşturmada köy halkı tamamıyla mesul tutulur; sosyal bir bütün olarak mütalaa edilir ve tabii olarak da diğer yerlerde mesela mahallelerde ve esnaf gruplarında olduğu gibi birbirlerine kefillenirdi¹⁶¹. İncelenen deftere bağlı olarak Karahisâr-ı Sâhib bölgesinde yaşayan çiftçi-köylülerin, sosyal ve ekonomik hayatları hakkında da pek çok bilgiye ulaşılmaktadır. Örneğin, kırsal bölgede yaşayan halkın, daha çok hayvancılık ve ziraatle uğraştığı görülmektedir. Örneğin, köylerde gerçekleşen alım-satım işlemlerini kaydeden satış hüccetlerinden¹⁶², köy halkının yetiştirdiği mahsulün karşılığında, belli bir oranda ödenen öşürden¹⁶³ ve yine bad-ı heva gibi bazı arazi vergi gruplarının yer alması bizlere pek çok bilgi sunmaktadır¹⁶⁴. Bu konu daha sonra detaylı bir şekilde açıklanacaktır.

2.1.2. Müslüman ve Gayr-i Müslimler Arasındaki İlişkiler

M. 1657-1660 tarihleri arasını ihtiva eden defter kayıtlarına göre Karahisâr-ı Sâhib Şehri'nde, Müslümanların yanı sıra Ermeni ve Yahudiler de yaşamaktaydı¹⁶⁵. Fakat yaşayanların çoğunluğunu Müslümanlar oluşturuyordu.

Şehir dokusunu oluşturan, ibadethane, içtimai ve ticari faaliyetlerin gerçekleştiği mekanların ve ticari merkezlerin konumladığı mahalleler hayati alanlardır. Osmanlı'da şehirlerin fiziksel yapısını belirleyen en önemli etkenlerden biri mahalledir. Yani mahalleler, birbirini tanıyan, bir ölçüde birbirlerinin

¹⁵⁸ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 8b/49.

¹⁵⁹ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 39a/219.

¹⁶⁰ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 4a/21, 5a/26, 5a/28, 5b/31, 6a/33, 6b/38, 8b/50, 32b/178, 32b/179, 39a/217, 4a/225, 40b/229.

¹⁶¹ Emecen, *a.g.e.*, s. 281.

¹⁶² AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 38b/215, 5a/28, 6b/38.

¹⁶³ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 46a/262.

¹⁶⁴ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 19a/112, 12b/69.

¹⁶⁵ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 18a/98, 20a/105.

davranışlarından sorumlu, sosyal dayanışma içinde olan kişilerden oluşmuş bir topluluğun yaşadığı yerdir¹⁶⁶.

İncelenen defterde, Karahisâr-ı Sâhib Şehri'nde yaşayan Müslüman ve Gayr-i Müslimlerin iyi ilişkiler kurarak bir arada yaşadıklarını ortaya koyan bilgiler mevcuttur¹⁶⁷. Örneğin, hayatını kaybeden Salamon kızı Sitti Hatun'un mirası ile ilgili bir hükümde yer alan bilgilere göre, Karahisâr-Sâhib Şehri'nde bir Yahudi Mahallesi olduğunu öğreniyoruz. Aynı zamanda bu kızın, iki odası ve bir avlusu olan evinin de olduğu ve bu evin mahalle mescidinin hemen yanında olduğunu ortaya çıkarmaktadır¹⁶⁸. Ayrıca çalışmamızda rastladığımız bazı kayıt örneklerinden, Nasara Mahallesi'nde Ermenilerin yaşadıkları¹⁶⁹, Yahudi Mahallesi'nde ise Yahudilerin yaşadıkları anlaşılmaktadır¹⁷⁰. Fakat bu Gayr-i Müslimlerin, Müslümanlar ile aynı mahallede ikamet etmediği anlamını vermemelidir. Çünkü defterde rastladığımız bazı kayıtlarda, Gayr-i Müslim bazı kişilerin, genellikle Müslümanların yaşadığı Çavuşoğlu Mahallesi¹⁷¹, ve Tac Ahmet Mahallesi¹⁷² Hacı Evtal Mahallesi'nde de ikamet ettiklerini görmekteyiz. Ayrıca bu sayede Müslüman ve Gayr-i Müslimler arasında komşuluk ilişkilerinde olduğunu ispatlar niteliktedir. Böylelikle bu iki toplumun kesin çizgilerle ayrılmadığını, ortak bir idari yapı içerisine dahil olduklarını, alım-satım işlemleri ve birbirleri ile ticari faaliyetlerini ortaya koyan mevcut kayıtlardan anlaşılabilir¹⁷³. Ayrıca Evâ'il-i Rebî'ü'l-âhir 1068/Ocak 1658 tarihli bir kayıt örneğinde, Karahisâr-ı Sâhib'de Nasara Mahallesi'nde oturan Gayr-i Müslim Sefer, kız kardeşinden kendisine intikal eden Cami-i Kebir Mahallesi'ndeki evini, Abdülhay Çelebi'ye satmıştır¹⁷⁴. Bu da Gayr-i Müslim ile Müslüman halk arasında alış-verişlerinde yapılıyor olduğunu göstermektedir.

Mevcut müesseselerin, sosyal ve ekonomik hayatın incelenmesi sayesinde Gayr-i Müslim ve Müslümanlar arasındaki ilişkileri hakkında detaylı bilgiler ortaya çıkmıştır. Gayr-i Müslimler'e yönelik yargı kaidelerinde, öncelik olarak kendi

¹⁶⁶ Ahmet Dağ, "Osmanlı Şehir ve Cemiyet", *SözŞehri*, S. 8, 2017, s. 18-19.

¹⁶⁷ *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 4a/21.

¹⁶⁸ *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 32a/173.

¹⁶⁹ *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 2b/12, 32a/175.

¹⁷⁰ *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 32a/173.

¹⁷¹ *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 1a/4, 5a/27.

¹⁷² *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 1a/4.

¹⁷³ *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 41b/235.

¹⁷⁴ *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 2b/12.

yargılama sistemlerinin geçerli olduğu bir durum mevcuttur. Ancak, Gayr-i Müslimler ceza, borçlar, ticaret hukuku gibi hukukun diğer alanlarında ve cemaat mahkemesine gitme konusunda aralarında anlaşmazlık çıktığı takdirde, ahval-i şahsiye sahasında Osmanlı mahkemesine (meclis-i şer) başvurmak durumunda idi¹⁷⁵.

Dini kurallar ve hükümler yanında padişahın bizzat toplum düzeni için çıkardığı fermanlar, Müslüman veya Gayr-i Müslim bütün tebaanın korunmasını ve sosyal yapıdaki dengelerin muhafazası temel alınır. Şöyle ki, İslamiyet içinde gerek Hristiyan, gerek Yahudi olsun bunlara yönelik özel bir hukuki uygulama pratiği geliştirilmişti. Bu sergilenen tutumu, "*hoşgörü/tolerans*" kavramından öte, dayandığı hukuki kaidelerden alıyordu¹⁷⁶.

Dikkati çeken bir başka husus ise, Gayr-i Müslimler'in Müslümanlar'ın kullandıkları bazı isimleri de kullanıyor olmasıdır¹⁷⁷. Bu isimler arasında, Sefer, Bacı, Sinan, Murat, Davud, Karanfil, Cihan, Allahverdi, Bahtiyar, Gülvar'ı sayılabilir¹⁷⁸.

2.1.3. Kölelik

Köleliğin İslam Hukuku'nda sadece iki sebebi vardır savaş esareti ve köle olarak doğmak. Kuran'a göre savaş esirleri, köle yapılabilir. Bu mutlak bir kural olmamakla birlikte, ordu komutanı bu yetkiye sahiptir. Fakat Kuran onların karşılıksız veya fidye karşılığı hürriyetlerine kavuşturulmasını öngörmektedir. Savaş esirleri serbest bırakılabilir, değiştirilebilir veya fidye verilerek kurtarılabilir. Ayrıca köle iki yolla hürriyetine kavuşup hukuki hak kazanabilirdi: azat edilerek ve akitle. Akitle azad etme şekline gelince, köle kendisine bir değer biçtirir ve bu değerle parayı kazanıp ödemeye, efendisi de bu parayı ödediğinde onu azad etmeye söz verirdi¹⁷⁹.

Mahkeme kayıtlarında kölelerin azad edildiklerine dair bilgilere sıklıkla rastlanmaktadır. Kölelerin, zaman içersinde hür insanlar olarak topluma karıştığı

¹⁷⁵ Mehmet Akif Aydın, "Mahkeme", *DİA*, C. 27, Ankara 2013, s. 342.

¹⁷⁶ Emecen, *a.g.e.*, s. 288.

¹⁷⁷ *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 41a/233.

¹⁷⁸ *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 2b/12, 32a/175, 36b/199, 39a/218.

¹⁷⁹ Bülent Tahiroğlu, "Osmanlı İmparatorluğunda Kölelik", *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, C. 8, 1982, 656-657, 660.

düşünülecek olursa, toplum yapısının tarihi oluşumu açısından ilginç ve aynı zamanda da pek farkına varılmayan veya sessiz geçirilen bir olgusunu ortaya koymaktadır¹⁸⁰.

İncelenen defterdeki bilgilerden, Osmanlı'da köle olarak bulunan kimselerin, ömrünün sonuna kadar köle kalmadığı anlaşılmaktadır. Kölelerin iki şekilde hür bırakılmış oldukları görülmektedir. Örneğin, Nasır bin Abdullah adlı bir kölenin beş yıl hizmeti karşılığında hür bırakılması kararı alınmıştır¹⁸¹. Bu da belirli bir hizmet karşılığında (akit) kölelerin hür bırakıldığına dair bilgiler sunmaktadır. Bunun yanı sıra bir köle, sahibi tarafından akit yoluyla azad edilebiliyordu. Buna örnek olarak Mustafa bin Abdullah¹⁸² ve Ali bin Abdullah adlı kölelerin sahibi tarafından azad edildiğine dair kayıtlar karşımıza çıkmaktadır¹⁸³. Ayrıca defterde, kadın bir kölenin yani cariyenin azad edildiğine ilişkin kayıt da mevcuttur¹⁸⁴.

Köle isimleri incelendiğinde ise kölelere genellikle Müslümanlar'ın kullandığı Türk-İslam Kültürü'ne uygun isimler verilir iken baba isimlerinin de genellikle Abdullah olarak kaydedildiği görülmektedir¹⁸⁵.

2.2. İDARECİLER

2.2.1. Sancakbeyi ve Mütessellim

Osmanlı idari teşkilatının bir parçası olan eyaletleri (vilayet) teşkil eden sancakların en yüksek idarecisi sancakbeyi (mirliva) idi¹⁸⁶.

Sancakbeyleri, sancağın merkezindeki kazada ikamet ederdi. Bunun yanında sancakbeyi, herhangi bir sefer esnasında sancağının tımarlı sipahileriyle birlikte bağlı olduğu eyaletteki beylerbeyinin kumandası altında sefere katılırdı. Ayrıca sancağıyla ilgili olarak merkezden gönderilen fermanlarda belirtilen emirleri yerine getirirdi¹⁸⁷. Fakat sancakbeyinin görev yerinde olmaması durumunda, ona vekalet eden mütesellimler olurdu. Örneğin, defterdeki kayıtlara dayanarak sancakbeyi görev yerinden ayrılma sebebiyle sancak beyine vekalet eden mütesellim Musa Ağa'nın,

¹⁸⁰ Emecen, *a.g.e.*, s. 276.

¹⁸¹ *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 2b713.

¹⁸² *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 30a/159.

¹⁸³ *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 37b/205.

¹⁸⁴ *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 2b/11.

¹⁸⁵ *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 30a/159, 37b/205, 30b/161.

¹⁸⁶ Sertoğlu, *a.g.e.*, s. 302.

¹⁸⁷ İlhan Şahin, "Sancak", *DİA*, C. 36, İstanbul 2009, s. 99.

subaşı atamasını yaptığını, görmekteyiz¹⁸⁸. Bununla birlikte Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda, dönemin Anadolu Beylerbeyliği görevini icra eden kişinin Ali Paşa olduğu¹⁸⁹ ve sonrasında Mustafa Paşa'nın Anadolu Beylerbeyliği görevine atandığı görülmektedir.

Mütesellim, Osmanlı Devleti'nde Tanzimat'tan önce vali ve mutasarrıflar adına vergi toplamakla görevli memurdu. Sözlükte "teslim edilen şeyi alan, kabul eden" anlamındaki mütesellim kelimesi, Osmanlılar'da çeşitli idari görevliler için kullanılmıştır. Beylerbeyinin veya sancakbeyinin vekili olarak onların sefere gittiklerinde veya görev bölgelerine gitmedikleri zamanlarda yerlerine bakan, vergileri toplayan vekil-görevli şeklinde karşımıza çıkmaktadır¹⁹⁰. Kayıtlarda ise buna örnek olarak, Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'na Ebubekir Ağa'nın mütesellim olarak tayin edildiğine dair Karahisâr-ı Sâhib Kaymakamı tarafından gönderilen bir mektup sureti karşımıza çıkmaktadır¹⁹¹. Ayrıca ölen bir kişinin kalan mal-eşyalarını bırakacak kimsesinin olmadığı takdirde, muhallefatin beytü'l-mala aktarılarak sancakbeyinin gelirleri arasında yer almıştır. Böyle bir durum aksettiğinde mütesellim, muhallefati sancakbeyinin adına teslim alabilirdi¹⁹².

Sancakbeyi adına görev yapan mütesellim, bölgenin askeri, idari görevlerinin dışında, bölgenin asayişini sağlama görevi de bulunmaktaydı. Yol kesme, eşkiyalık gibi durumların zuhur ettiği zamanlarda, bu tür kişilerin teslimini mütesellimler de sağlayabilirdi¹⁹³.

Defterde adı geçen mütesellimler: Musa Ağa¹⁹⁴, Mahmud Ağa¹⁹⁵, Ahmet Ağa¹⁹⁶ ve Mehmed Ağa'dır¹⁹⁷.

2.2.2. Kadı

Kadılık müessesesi, bugünkü hakim ve savcı görevinde olup, anlaşmazlıkların giderilmesinde son kararı verebilme hakkına sahip, davayı şahsen

¹⁸⁸ AŞS, Defter, nr. 506, v. 16a/88.

¹⁸⁹ AŞS, Defter, nr. 506, v. 25a/132.

¹⁹⁰ Yücel Özkaya, "Mütesellim", *DİA*, C. 32, İstanbul 2006, s. 203.

¹⁹¹ AŞS, Defter, nr. 506, v. 24b/129.

¹⁹² AŞS, Defter, nr. 506, v. 21a/110-1.

¹⁹³ AŞS, Defter, nr. 506, v. 25a/125.

¹⁹⁴ AŞS, Defter, nr. 506, v. 6a/34, 7a/39, 16a/88, 30a/157, 30b/161, 32a/173, 36a/196, 37b/206.

¹⁹⁵ AŞS, Defter, nr. 506, v. 25a/130.

¹⁹⁶ AŞS, Defter, nr. 506, v. 46a/262.

¹⁹⁷ AŞS, Defter, nr. 506, v. 42a/239.

karara bağlayan¹⁹⁸, kazai ve adli salahiyeti olan, mahkemenin en önemli karar organını oluşturmaktaydı. Ayrıca "*hüküm verilen yer, yargılama yeri* olan mahkeme (çoğulu mehakim), bir Fıkıh terimi olarak kadıların içinde davalara baktıkları daire ve makamı, daha teknik bir ifade ile kamu hizmeti niteliğindeki yargılama yetkisinin kullanılması için kurulmuş resmi makam ve kurumu ifade etmekteydi¹⁹⁹.

Adli ve kazai işlerden başka, bulunduğu taraflarda tayin ve bunların takibi, yol, ihtiyaç olduğu vakit zahire (tahıl) gibi işlerle de meşgul olan kadılar,²⁰⁰ buldukları yerin hem hakimi hem de belediye başkanı ve de halkın her konuda müracaat edebileceği sosyal güvenlik makamı idi²⁰¹. Kadıya ait geniş görev ve yetkilerin olması sebebiyle tüm davaları göremeyeceği üzere, *naib* adında yardımcıları mevcuttu. Naibler, kadının görevlerini kendi nahiyelerinde yerine getirirlerdi²⁰².

Osmanlı Devleti'nde kadıların fertler arasındaki ihtilâfları halleden bir hakim, bir adliye memuru olmaktan başka, bütün mülki işlerde merkezi idarenin görevlerini üstlenmeleri onlara idari, mali, askeri, hatta beledi bazı vazifeler de yükliyordu. Buna bağlı olarak Şerhiye Sicilleri'nde, her türlü dava zabıtlarıyla mukavele, senet, satış, vakfiye, vekalet, kefalet, veraset, borçlanma, nikah, boşanma ve taksim gibi şeri muamelelere dair resmi kayıtlar, esnaf teftişine ait notlar, başta hükümdar olmak üzere her derecedeki büyük ve küçük makamlardan yazılan ferman, berat, divan tezkiresi gibi resmi mahiyetteki emir ve yazı suretleri, hatta yangın, sel, fırtına, deprem, salgın hastalık gibi olayların kayıtları günlük olarak işlenirdi²⁰³.

Kadının görevlerinden biri de sefer zamanında vergilerin toplatılması ve aynı zamanda sefer için gerekli olan okçu, kürekçi, beygir gibi ihtiyaçların karşılanması işlemlerini yürütmek idi. hususlar kayıtlarda yer almaktadır. Sefer öncesi donanma ihtiyacı için kürekçi temin edilmesi adına kadıya gönderilen hükümlerde bulunmaktadır²⁰⁴. Yine kale dizdarının, kalenin tamiri ve düzenine dikkat edip

¹⁹⁸ Atar, *a.g.e.*, s. 153.

¹⁹⁹ Fahrettin Atar, "Mahkeme", *DİA*, C. 27, Ankara 2003, s. 338.

²⁰⁰ Sertoğlu, *a.g.e.*, s. 166.

²⁰¹ Akgündüz, *a.g.e.*, s. 68.

²⁰² İlber Ortaylı, "Kadı", *DİA*, C. 24, İstanbul 2001, s. 73.

²⁰³ *Arşiv Rehberi*, s. 155-156.

²⁰⁴ *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 9b/55.

etmediği, kale muhafızının görevinin gereğini yerine getirip getirmediği de kadı tarafından denetlenmekteydi²⁰⁵.

Bir başka husus ise, bölgedeki asayiş için kaçakların ve suçluların buldurulmasını sağlamak gibi görevleri olan kadıların, güvenliği sağlama adına merkezden gönderilen bir kararın, konu ile ilgili diğer bölgelerle birlikte gönderildiği anlaşılmaktadır²⁰⁶. İncelediğimiz dönemde Karahisâr-ı Sâhib Kazası kadıları, İbrahim bin Mehmet²⁰⁷ ve Abdülfettah Efendi olduğu ortaya çıkmaktadır. Ayrıca Abdülfettah Efendi'nin Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'ndaki kadılık görevini ikinci defa icra ettiği belirtilmiştir²⁰⁸. Bununla birlikte yapılan bu yazışmalar sayesinde, dönemin Sandıklı Kadısı'nın Mehmet²⁰⁹, Kütahya Kadısı'nın Nuh²¹⁰, Barçınlı Kadısı'nın Hasan²¹¹, Kula Kadısı'nın Mustafa ve Germiyan Kadısı'nın Recep Efendi²¹² olduğu da belirtilmiştir.

2.2.3. Subaşı

Türk devletlerinde ordu kumandanı, Osmanlılar'da şehirlerin güvenliğini sağlayan görevlidir. Taşradaki subaşılar ise beylerbeyi veya sancakbeyleri tarafından tayin edilirdi. Taşrada görevli subaşılar inzibat işleri yanında ticaret işlerine de karışabiliyordu. Asayişle ilgili subaşılardan görev başında bulunmasına "*kol gezmek*" denirdi²¹³.

Subaşılar, sefer zamanlarında inzibat işleri ile ilgilenirdi²¹⁴. Bunun yanı sıra normal zamanlarda vergi tahsilinden görevli olup, resm-i cürm-i cinayet ve resim-i arusane gibi vergilerin tahsilini sağlardı²¹⁵.

Subaşılar şehrin yönetiminde özellikle mütesellimlerin ve kadıların yardımcısı olarak özellikle asayişin temininde önemli bir görev üstlendikleri söylenebilir. Şehir Subaşıları, mirlivalar veya mütesellimleri ya da kaymakamlar

²⁰⁵ AŞS, Defter, nr. 506, v. 10b/60.

²⁰⁶ AŞS, Defter, nr. 506, v. 24a/126.

²⁰⁷ AŞS, Defter, nr. 506, v. 3a/14.

²⁰⁸ AŞS, Defter, nr. 506, v. 54b/295.

²⁰⁹ AŞS, Defter, nr. 506, v. 44b/257.

²¹⁰ AŞS, Defter, nr. 506, v. 10a/59.

²¹¹ AŞS, Defter, nr. 506, v. 26a/138.

²¹² AŞS, Defter, nr. 506, v. 15b/84.

²¹³ Mücteba İlgürel, "Subaşı", *DİA*, C. 37, İstanbul 2009, s. 447-448.

²¹⁴ Sertoğlu, *a.g.e.*, s. 318.

²¹⁵ AŞS, Defter, nr. 506, v. 12b/69.

tarafından genellikle üçer aylık, bazı durumlarda birer aylık süreler için tayin edilirdi²¹⁶.

Kayıtlarda geçen subaşılar, genellikle üç aylığına tayin olunmaktaydı²¹⁷. Kayıtlarda ismi zikredilen subaşılar ise: Subaşı İbrahim²¹⁸, Sinan Ağa²¹⁹, Mehmet Ağa²²⁰, Ali Ağa²²¹ ve Subaşı Mehmet Bey'dir²²².

2.3. ŞEHİRDE ASAYİŞ

İslamda muayyen bazı suçların cezaları açıklanmıştır. Bu suçlar: islamdan dönme, zina, yeterli delil olmadan zina iftirası, hırsızlık, yol kesme, ve yağma, içki içmek, insan öldürme suçlarıdır²²³.

Osmanlı'da hukuk sistemi, Şeri ve Örfi Hukuk uygulamasından dolayı iki şekilde incelenir. Bu durum kamu ve özel hukuk şeklindedir. Böylece İslam hukuk sisteminde kaynağı açısından hukuk, ikiye taksim edilmiştir²²⁴. Teoride ve uygulamada kadı, genel olarak sivil (medeni) ve cezai dediğimiz davalara bakardı²²⁵. Böylelikle katil, maktul, suç, hırsızlık, yol kesme, yağma, saldırı ve iffete saldırı, iftira, şüpheli kazalar ve ölümler gibi kamuyu ilgilendiren olaylar olarak, had cezaları (cezai) şeklinde karşımıza çıkmaktadır²²⁶. Bu tür konuların üzerinde şüphesiz titizlikle durulmuştur. Bu da aşağıda ayrı başlıklar halinde açıklanacak ve kamu davalarına giren olaylar belirtilecektir.

2.3.1. Cinayet ve Ölümler

Sancak dahilinde meydana gelen cinayet ve ölüm olayları doğrudan sancakbeyi, subaşı ve kadıları ilgilendirirdi. Bu olaylarla ilgili yapılan işlemler de kadılar tarafından şeriyeye sicillerine kaydedilirdi.

²¹⁶ Karazeybek, a.g.t., s. 80.

²¹⁷ AŞS, Defter, nr. 506, v. 25a/131, 16a/88.

²¹⁸ AŞS, Defter, nr. 506, v. 20b/107, 33a/181.

²¹⁹ AŞS, Defter, nr. 506, v. 25a/131.

²²⁰ AŞS, Defter, nr. 506, v. 30b/161.

²²¹ AŞS, Defter, nr. 506, v. 38b/214.

²²² AŞS, Defter, nr. 506, v. 43a/244, 56a/300-3.

²²³ Abdülkerim Zeydan, *İslam Hukukuna Giriş*, Sırdaş Yayınevi, İstanbul 1976, s. 95.

²²⁴ Fahrettin Atar, *İslâm Adliye Teşkilâtı*, (Fahrettin Atar; *Goldziher, F. Köprülü ve Ö.L. Barkan İslam hukuk sisteminden bahsederken, 'şerâi hukukun yanında bir de örfi hukukun bulunduğunu kabul ve iddia'* ettiklerini belirtmiştir. Bu konuyu fıkah başlığı altında değerlendiren; Goldziher, Köprülü, İA, Köprülü-1938), 3. Baskı, DİB, Ankara 1991, s. 32-33.

²²⁵ Ortaylı, a.g.e., s. 24.

²²⁶ Akgündüz, a.g.e., s. 14.

Şevvâli'l-mükerrem 1068/Temmuz 1658 tarihli bir hüccet kaydında, Hoyran Kazası'na bağlı Kırkbaş köyünden, Mustafa Paşa'nın, Tatar Mehmet Ağa'yı öldürdüğü için öldürdüğü kimse tarafına kan bedeli ödediği belirtilmiştir²²⁷. Ayrıca bazı şüpheli ölümlerde, cinayeti işleyen kim olduğu buldurulması için merkezden mübaşir tayin olunduğu ilam olunarak, suçlunun bulunup o bölgede hakettiği cezanın verilmesi emrolunurdu. Fakat suçlunun bulunduğu yerde, hakettiği cezanın verilemeyeceği söz konusu olduğunda, suçlunun Anadolu Eyaleti²²⁸ veya hükümet merkezine gönderilmesi (havale edilmesi) emrolunurdu²²⁹. İncelediğimiz defterde, birkaç cinayet davası kaydı bulunmasıyla birlikte genellikle kazayla gerçekleşen ölümlere ilişkin kayıtlar bulunmaktadır.

Kaza ile ortaya çıkan ölümlerde, kadı tarafından ya da görevlendirdiği kişiler tarafından gerçekleştirilen olay yeri inceleme kayıtları defterde yer almaktadır²³⁰.

2.3.2. İffete Saldırı, Fahişelik

İslam hukukunda, bazı cürümlerin cezaları yetkililerin takdirine bırakılmıştır. Bunlar, suçun ağırlık derecesi, cürmün hangi şartlarla işlendiği, suçlunun vaziyeti, cemiyetin suçtan gördüğü zarar göz önüne alınır²³¹. İffete saldırı davalarında, suçlunun suçunu inkar ettiği zamanlarda şahitler dinlenerek suçlu hakkında karara varılırdı²³². Cemâziye'l-âhir 1068/Mart 1658 tarihli başka bir örnekte ise Karamık Kazası'na bağlı Terce adlı köyde Mehmed'in samanlıkta Döndü'nün zorla bekaretini elinden aldığına dair suçunu itiraf ettiği de görülmektedir²³³.

Had cezası gerektiren sövme ve iftira da bir suçtur. İffete iftira suçuna kazf denirdi. Bu suç, namuslu kadınlara zina iftirasında bulunulması veya nesebin inkar edilmesi şeklinde tarif edilmiştir²³⁴. Defterde bununla ilgili olarak, Hacı Evtal Mahallesi'nde oturanlar, Madam ve küçük kızı Aişe'yi fahişelik ile itham edip, fena

²²⁷ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 38a/210.

²²⁸ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 11a/62.

²²⁹ 18b/99.

²³⁰ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 3b/18.

²³¹ Zeydan, *a.g.e.*, s. 95.

²³² AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 6a/35.

²³³ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 30a/157.

²³⁴ Halil Cin ve Ahmet Akgündüz, *Türk Hukuk Tarihi*, C. 1, 2. Baskı, Selçuk Üniversitesi Basımevi, Konya 1995, s. 266.

işler yapmakta olduğunu mahkemeye bildirmişler ve bulunduğu mahalden atılmalarını istemişlerdir²³⁵.

2.3.3. Hırsızlık, Yol kesme ve Eşkîyalık

Had cezası gerektiren hırsızlık suçu, tam ehliyetli bir şahsın, muhafaza altında bulunan başkasına ait muayyen miktarda bir malı gizlice almasıdır, diye tarif edilmektedir. Hırsızlık suçu ise iki kısımdır. Birincisi had cezası gerektiren hırsızlık; ikincisi ise tazir cezasını gerektiren hırsızlıktır. Had cezasını gerektiren hırsızlık suçu da küçük hırsızlık ve büyük hırsızlık diye ikiye ayrılmaktadır²³⁶.

Biz de burada defterde karşılaştığımız had cezası gerektiren küçük hırsızlıktan bahsedeceğiz. Ramazani'l-mübâreke 1068/Haziran 1658 tarihli bir hüccet kaydında İsmihan'ın hamamda çalınan eşyasının, Fatma'nın çaldığı belirtilmiştir²³⁷. Cemâziye'l-âhir 1068/Nisan 1658 tarihli bir başka kayıta ise Hasan Bölükbaşı'nın, Muratlı Köyü'nde bir atın çalındığı bildirmesi sonucunda, hırsızın buldurulması için mübaşir tayin edilmiştir. Ardından da hırsızın bulunduğu yerde hak ettiği muamalenin gördürülmesi istenmiştir²³⁸.

Yollarda ve şehirlerde güvenliğin korunması, hırsızların ve katillerin yakalanarak İstanbul'a gönderilmeleri veya oldukları yerlerde ibret olması için cezalandırılmaları gibi emirler, beylerbeyi veya sancakbeyi ile birlikte kadılarına da yazılırdı²³⁹. Bunun yanı sıra isyancılar ve seferden kaçanlar içinde bu durum geçerli olduğunu görmekteyiz. Bununla ilgili kaçak Abaza Hasan adında bir isyancının cezalandırılması şeklindeki kayıt karşımıza çıkmaktadır²⁴⁰. Devlete isyan suçu, Müslümanlardan bir veya birkaç kişinin, mevcut devlet düzenine haksız olarak başkaldırmaları ve devletin emirlerine itaat etmemeleridir, şeklinde tarif edilmektedir. Osmanlı hukukçuları, padişahın meşru emirlerine yapılan her çeşit itaatsizlik, umumi rahatı ve nizam-ı alemi ihlal edecek her türlü başkaldırmayı ve memlekette idari anarşi çıkarma hareketlerini siyasi suç olarak kabul ederek, idam

²³⁵ AŞS, Defter, nr. 506, v. 41a/235.

²³⁶ Cin ve Akgündüz, a.g.e., C. 1, 268.

²³⁷ AŞS, Defter, nr. 506, v. 37a/201.

²³⁸ AŞS, Defter, nr. 506, v. 16a/87.

²³⁹ Münir Atalar, "Şer'i Mahkemelerine Dâir Kısa Bir Târihçe", *İslam İlimleri Enstitüsü Dergisi*, S. IV, Ankara 1980, s. 310.

²⁴⁰ AŞS, Defter, nr. 506, v. 24a/125.

cezası ile cezalandırılmasına fetva vermişlerdir²⁴¹. Buna örnek olarak ise Celali Hasan hakkında fetva ile yakalama kararı çıkartılarak, cezalandırılması emrolunan ferman kaydı bulunmaktadır²⁴².

2.4. AİLE HAYATI

Toplumun temel birimini teşkil eden aile, fertlere devirlere, bölgelere, sosyal ve iktisadi yapıya göre değişmektedir. Ailenin ataerkil veya anaerkil oluşuna göre onu meydana getiren fertler de değişmektedir. Aile geniş veya dar (çekirdek) aile şeklinde değişebilmekte idi²⁴³. Defterde ise dönemin Karahisârı'nda, çocuklarla birlikte aile bireylerini barındıran evlerdeki çocuk sayıları, genellikle farklı sayılarda karşımıza çıkmıştır. Bununla birlikte deftere bağlı olarak incelediğimiz dönemde, ortalama hane sayısı ve çocuklara ilişkin ortalama bir veri sağlanmıştır. Bunu ayrıntılı bir şekilde ortaya koyacağız.

2.4.1. Nişan, Evlilik

Kadı ve naib aile hukukunun da takipçisi idiler²⁴⁴. Birçok görev yetkisine sahip olan kadının, evlilik akdi tanzimi ve nafaka tayini gibi görevleri vardı²⁴⁵. Dolayısı ile incelediğimiz defterde dönemin aile hayatını ilgilendiren; nişan evlenme, boşanma, sırasındaki nafaka, mehr gibi bilgileri içeren kayıtlara çokça raslanmaktadır. Bu bilgiler sayesinde, Osmanlı'da aile hayatının anlaşılması açısından bizlere ışık tutmaktadır.

Defterde, Evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel 1068/Şubat 1658 tarihli bir hüccet kaydında, Karahisâr-ı Sâhib'de Egeste Mahallesi'nde oturan Asiye Hanım'ın, Durmuş Bey'in oğlu ile evlendirilmek istenmiştir. Fakat Asiye Hanım, bunu reddederek evlenmek istemediğini bildirmiştir²⁴⁶.

Evâ'il-i Cemâziye'l-evvel 1068/Şubat 1658 tarihli bir başka hüccet kaydında ise, Fatıma, torunu Huri'yi Mustafa'ya nişanlamak istemiştir. Bunun üzerine söz hakkı olan Huri Hanım, Mustafa'yı istemeyip Ahmed Bey'e nişanlanmak istediğini

²⁴¹ Cin ve Akgündüz, *a.g.e.*, C. 1, s. 270.

²⁴² *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 24a/126.

²⁴³ Mehmet Akif Aydın, "Aile", *DİA*, C. 2, İstanbul 1989, s.

²⁴⁴ Atar, *a.g.e.*, s. 310.

²⁴⁵ İlber Ortaylı, *Hukuk ve İdare Adamı Olarak Osmanlı Devletinde Kadı*, (Edit: Merve Altıntop), Türkiye Adalet Akademisi, Ankara 2015, s. 27.

²⁴⁶ *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 6a/32.

bildirmiştir²⁴⁷. O halde eğer ailesi kızını evlenmeye veya nişanlanmaya zorluyor ise, kız bu duruma mahkeme yoluyla itiraz edebiliyordu ve istediği kişiyle nişanlanmak veya evlenmek istediğini belirtebiliyordu.

2.4.2. Boşanma

İncelenen kayıtlar sayesinde, boşanmaların daha çok eşler arasındaki geçimsizlikten dolayı olduğu anlaşılmaktadır²⁴⁸. Fakat boşanmalar kadın tarafından istendiği zaman, erkeğin boşanmak istemediği ve ancak kadın kendi mehrinden ve alacağı nafakadan vazgeçerse boşanmaya rıza gösterdiği şeklinde kayıtlar mevcuttur. Çünkü boşanma sırasında erkeğin rızası alınmaktaydı.

Mevcut bilgilere dayanarak, boşanmaların kadın tarafından istenildiği zaman, kendi mehr ve nafakasından bile vazgeçtiği ortaya çıkmaktadır. Örneğin, Saferü'l-hayr 1069/Kasım 1658 tarihli boşanma davasında, eşinin rızası olmadığı halde boşanmak isteyen Saime'nin, ancak mehr ve nafakadan vazgeçer ise boşanmanın mümkün olabileceği belirtilmiştir²⁴⁹. Böylelikle bu ve bunun gibi kayıtlardan, boşanma esnasında genellikle mehr ve nafakanın söz konusu olduğu anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak gerçekleşen boşanmalar, daha çok şiddetli geçimsizlikten kaynaklanmış ve bunu takiben, boşanmaların gerçekleşmesi ardından mal paylaşımı gerçekleşerek, söz konusu genellikle nafaka, mehr ve çocukların durumu olmuştur²⁵⁰.

2.4.3. Mehr

Mehr, "ücret" anlamında olup, evlenme sırasında kadına verilen para, ziynet veya maldır²⁵¹. İslam hukukuna göre, mehr'in muhakkak verilmesi gerekirdi²⁵². Defterin incelenmesi sonucunda, erkeğin kadına mehr ve nafakadan vazgeçmesini şart koşması durumunun olduğu görülmüştür. Bunun sebebi ise, defterdeki boşanma ile ilgili hükümlerde, boşanma talebinin kadın tarafından gelmesi idi. Şimdi ise mehrin çeşitlerini inceleyip, aşağıda başlıklar halinde sunacağız.

²⁴⁷ AŞS, Defter, nr. 506, v. 5b/30.

²⁴⁸ AŞS, Defter, nr. 506, v. 42b/243.

²⁴⁹ AŞS, Defter, nr. 506, v. 42b/241.

²⁵⁰ AŞS, Defter, 506, v. 5a/20, 37b/207.

²⁵¹ Mehmet Akif Aydın, "Mehir", *DİA*, C. 28, Ankara 2003, s. 389.

²⁵² İlber Ortaylı, "Anadolu'da XVI. Yüzyılda Evlilik İlişkileri Üzerine Bazı Gözlemler", *Osmanlı Araştırmaları I*, İstanbul 1980, s. 35.

2.4.3.1. Mehr-i Muaccel

İslam hukukuna göre, nikahın akdi sırasında verilen veya öncesinde şahitler huzurunda erkek tarafından verilmesi gereken paradır. Acele anlamına gelen "*muaccel*" peşin verilmesi gerektiği anlamını vermektedir²⁵³.

Kadı huzurunda yapılan evlilik kayıtlarında, mehr-i muaccel hakkında bilgiler bulunabilmektedir. Bütün kayıtlarda olmasa bile bazı kayıtlarda mehr-i muaccel olarak verilen paranın miktarı, mücevher elbise ve bazı eşyaların dökümü verilmiştir. Dönemin defterinden hareketle anlaşılan o ki, mehrin peşin olarak, ilk ve tek seferde verilmediğini görüyoruz²⁵⁴. İncelenen defterde ise Mehr-i Muaccel ile karşılaşmamıştır. Çünkü söz konusu olan boşanma davalarında, mehr-i muaccelin evlilik sırasında verilen bir para-mal olduğu bilgisinden hareketle, dava kayıtlarında çok fazla rastlanılmayan bir mehr türü olduğunu anlamak mümkündür.

2.4.3.2. Mehr-i Müeccel

İslam hukukunda mehrin tamamen peşin verilmesi kaidesi yoktur. Bu yüzden mehr nikahtan sonra da ödenebilirdi. Bu durumda ödenmesi şart koşulması halinde mehr-i müeccel karşımıza çıkmaktadır²⁵⁵. Mehr-i müeccel; mehrin acele olarak değil, vadeli bir şekilde, vakti belli olup sonradan ödenmek üzere olan durumdur²⁵⁶.

İncelediğimiz defterde mehr konusu daha çok mehr-i müeccel olarak karşımıza çıkmaktadır²⁵⁷. Örneğin Zi'l-hicce 1068/Eylül 1658 tarihli hüccet kaydında, Yukarı Pazar Mahallesi'nde oturan Saliha'nın ayrıldığı eşi Hamza'dan, söz konusu mehr-i müeccelini boşanma sırasında aldığı belirtilmiştir²⁵⁸. Cemâziye'l-âhir 1068/Mart 1658 başka bir hüccet örneğinde ise Karahisâr-ı Sâhib'de Çobanlar adlı Köy'de oturan Cemile'nin boşanma sırasında mehrini (mehr-i müeccel) istediği belirtilerek tarafların mehr-i müeccel konusunda aralarında anlaşma sağlanarak boşanmalarına karar verilmiştir²⁵⁹. Fakat mehr-i müeccel konulu boşanma

²⁵³ Sertoğlu, *a.g.e.*, s. 226; Pakalın, *a.g.e.*, C:III, s. 444.

²⁵⁴ Karazeybek, *a.g.t.*, s. 130.

²⁵⁵ İbrahim Acar, "Mehr-in İslam Hukuku Açısından Değerlendirilmesi", *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, S. 17, 2011, s. 380.

²⁵⁶ Pakalın, *a.g.e.*, C:III, s. 444.

²⁵⁷ *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 35b/193.

²⁵⁸ *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 41a/231.

²⁵⁹ *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 28a/152.

davalarında, iki taraf arasında bir antlaşmanın sağlandığına çok fazla rastlanılmamıştır²⁶⁰.

2.4.4. Nafaka

Nafaka hususu, boşanma sonrasında kadının bakımı ve bir başkasına muhtaç olmaması durumunda karşımıza çıkmaktadır. Bu da boşanma sonrasında bekleme süresi (iddet) boyunca, bir başkasıyla hemen evlenemeyeceği için, bakımının sağlanması adına belli bir süre bağlanan nafakadır²⁶¹.

Nafaka, boşanmadan sonra ödenmesi dışında, başka türlü konularda da ödenmekteydi. Örneğin nafaka hususu ile ilgili defter kayıtlarında, boşanmadan başka şu şekillerde karşımıza çıkmıştır; yardıma ve bakıma muhtaç, ailesi olmayan veya ailesi vefat eden çocuklara veya şahıslara²⁶², kendisine ait olan cariyesini (köle) bir başkasına bırakıp gitme durumlarında ödenmekteydi. Ayrıca kocanın eşini bırakıp gitmesi durumunda, devletten nafaka ödenmesi talep olunurdu. Fakat cariyesini bırakıp giden kimseye, her bir gün ödenen nafaka ücreti borç olarak yazılırdı ve eğer bu kimse hala hayatta ise bu borçta ondan talep edilirdi. Örneğin Hacı Ahmet adlı kişi, cariyesi Belkıs'ı nafakasız bırakıp gitmiştir. Bundan dolayı Belkıs'ın ihtiyaçlarını karşılaması için devlet tarafından her güne 5'er akçe nafaka verilmesi istenmiştir²⁶³.

Rebî'ü'l-evvel 1068/Nisan 1658 tarihli kayıta da Karahisâr-ı Sâhib Mahallesinden İmaret Mahallesi'nde oturan Hayrunnisa Hanım'ın, günlük 5'er akçe nafaka verilmesi talep olunmuştur²⁶⁴.

2.4.5. Çocuklar

Aile kavramını oluşturan önemli faktörlerden biri de çocuklardır. Çocukların durumunu ve sayılarını incelediğimiz muhallefat (tereke taksimi) kayıtlarından veya miras davaları hakkındaki kayıtlardan öğrenebilmekteyiz. Defterde mevcut çocukların ortalama sayılarını aynı zamanda cinsiyet olarak çoğunluğu ortaya koymaya çalışacağız.

²⁶⁰ AŞS, Defter, nr. 506, v. 37a/202, 37b/207.

²⁶¹ AŞS, Defter, nr. 506, v. 5b/29.

²⁶² AŞS, Defter, nr. 506, v. 50a/278.

²⁶³ AŞS, Defter, nr. 506, v. 2a/9.

²⁶⁴ AŞS, Defter, nr. 506, v. 8a/48.

Dönemin tüm muhallefât kayıtlarını inceleme şansımız olamayacağı için defterde bulunan muhallefât kayıtlardan dönemin ortalama çocuk sayısı ve cinsiyeti hakkında ortalama bir bilgi sunulmuştur. Yine de ailenin, vefat eden veya kaybolan çocuklarında olabileceğinden dolayı ulaştığımız verilere yaklaşık veya daha üstü bir rakam olabileceğini düşünüyoruz. Çocuk sayılarına ulaşabildiğimiz muhallefât kayıtları toplamda 22 olup; 5'i kadınlara²⁶⁵, 17'si ise erkeklere²⁶⁶ aittir. Üç ve dört çocuk sahibi olan kişi son derece azdır. Bir hanede bulunan çocuk sayısına bakacak olursak, ortalama 2 çocuk ve üzerinde olduğu görülmektedir. Çocuğu olan kişilere düşen ortalama çocuk sayısı, elimizdeki verilere bakıldığında bu sayının 2 olduğu(2,09) görülmektedir. Muhallefât kayıtlarındaki çocuk cinsiyetine gelince ise 25'ini erkek, 19'unu ise kadınlar oluşturmaktadır.

XVII. yüzyılda incelenen başka bir çalışmada; Evâil-i Rebiü'l-evvel 1060/1650 tarihinden 22 Rebiü'l-âhir 1101/2 Şubat 1669 tarihine kadar eş ve çocuk sayıları verilen toplam 79 muhallefât kaydı tespit edilerek incelenmiştir. Tespit edilen bu muhallefât kayıtlarında, vefat eden kişilerin toplam 173 çocuklarının olduğu ve bu ailelerin çocuk sayılarına bakıldığında ise 1, 2, 3, 4. Çocuk sayısı üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Çocuğu olan ailelere bakıldığında, ortalama çocuk sayısının üçe yakın (2,7) olduğu belirtilmiştir²⁶⁷. Sonuç olarak incelediğimiz defterde ise H. 1067-1070/ M. 1657-1660 yılları arasında ulaşılabilen muhallefât kayıtlarından yola çıkarak, ortalama 2 ve üzeri çocuk olduğu ortaya çıkmaktadır.

Tablo 8: Muhallefât Kayıtları ve Miras Davalarına Göre Belirlenen Çocuk Sayıları

Çocuklu Aileler	Kişi Sayısı	Çocuk Sayısı
Tek çocuklu	6	6
İki çocuklu	11	22
Üç çocuklu	1	3
Dört çocuklu	2	8
Beş çocuklu	1	5
Toplam	21	44
Çocuğu olan kişilere düşen ortalma çocuk sayısı	44:21=2.09	

²⁶⁵ AŞS, Defter, nr. 506, v. 3a/15, 30b/163, 31a/ 167, 31b/ 169, 50a/286.

²⁶⁶ AŞS, Defter, nr. 506, v. 18b/99, 19b/103, 28a/146, 30a/160, 31b/170, 34a/183, 34a/184, 34a/185, 34b/186, 35a/191, 36a/195, 36b/200, 39a/219, 40a/226, 45a/258, 47a/267, 47b/268.

²⁶⁷ Karazeybek, a.g.t., s. 161.

Kaynak: 506 Numaralı Karahisâr-ı Sâhib Şerîyye Sicili.

2.4.5.1. Vasilik

Bir şahsı, mali işlerinde hukuken temsil yetkisine sahip olan şahıslara vazi veya malda veli denir. Aslında vasi, velinin sadece mali işlerde temsil yetkisine sahip olan çeşidine denir. Vasiler mecele de şu şekilde sıralanmıştır: vasiye-i muhtar yoksa onun hayatta iken tayin ettiği vasi ve son olarak da hakimın tayin edeceği vasidir ki, buna vasiye-i mansup (mansup vasi) denilir²⁶⁸.

Vasilik küçük yaştaki çocukların mallarını henüz akıl baliğ olmadıklarından dolayı oluşmuş bir kurumdur. Anne-baba hayattayken belirlenebilen vasilik, aynı zamanda kendi tarafından da tayin edilebilirdi. Çocukların vasiliği öncelikle sağ ise anne veya baba verilmekteydi.²⁶⁹: Defterde buna örnek olarak, babanın vefat etmesi ile vasilik görevi anne hayatta olmasından dolayı, vasiliğin birinci dereceye yani anneye verildiğini görmekteyiz²⁷⁰. Fakat ikisinin de hayatta olmadığı durumlarda, vasilik diğer akrabalara verilirdi. Örneğin, anne ve babası olmayan çocuğun vasiliğinin, amcasına verildiği görülmektedir. Bu durumla ilgili vereceğimiz bir kayıt örneğinde, bahsi geçen kişi ve kişiler Gayr-i Müslim olup, vasilik uygulamasında Müslüman halk ile aynı muameleye tabi tutulduğunu görmekteyiz. Örneğin Recebi'l-ferd 1068/Nisan 1658 tarihli bir hüccet kaydında, Nasara Mahalesi'nde oturan ve vefat eden Gayr-i Müslim Sinan'dan oğullarına intikal eden mal-eşyanın olduğu belirtilmiştir. Fakat bu çocukların küçük olmasından dolayı ailesi tarafından intikal eden mirası yönetmesi için, hükümet tarafından yakın akrabası olarak amcasının vasi tayin edildiği belirtilmiştir²⁷¹. Yakın akrabaların bulunmadığı durumlarda ise aile-akraba dışında da bir vasi tayin edilebilirdi²⁷².

2.4.5.2. Öksüz ve Yetim Çocukların Mallarının İdareleri

Çocuklar ile alakalı bir diğer konu ise, öksüz ve yetim çocuklara intikal eden malların nasıl idare edileceğidir. Bu tür durumlarda, çocukların hisselerine düşen mallarının, akıl baliğ olmadığı ve henüz idare edemeyecek durumda olmalarından

²⁶⁸ Halil Cin ve Ahmet Akgündüz, *Türk Hukuk Tarihi*, C. 2, Selçuk Üniversitesi Basımevi, Konya 1989, s. 25.

²⁶⁹ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 28a/146.

²⁷⁰ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 18b/99.

²⁷¹ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 32a/175.

²⁷² AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 38a/181.

dolayı, akil baliğ olana dek mirasın vasiler tarafından idare edilmiş ve korunmuştur²⁷³.

İncelenen defterde, Recebi'l-mürecceb 1068/Nisan 1658 tarihli bir vasilik vasilik davası karşımıza çıkmaktadır. Bayram adlı kişi, bahsi geçen henüz akil baliğ olmamış çocuğa intikal eden malları, ölenin akrabası sıfatıyla kendi zabdetmiştir²⁷⁴. Fakat vasiler böyle durumlarda mahkeme yoluyla, çocuğun hakkını arar ve ona vekillik ederdi. Şa'bânü'l-mu'azzam 1068/Mayıs 1658 tarihli bu duruma örnek bir kayıta, İbrahim adlı subaşının ölmesi ile oğluna bıraktığı malların bir başkası tarafından idare edildiği şeklinde mahkemeye bildirilmiştir²⁷⁵. O zaman vasiler, aileden çocuğa intikal eden mal-eşyanın bir başkasının zorla almasına veya idare etmesine karşı, velisi olduğu çocuğun mallarını idare ederek, haklarını koruma vazifesi görüyordu.

Sonuç olarak yaşanan bu durumlar, yetim veya öksüz çocuklara intikal eden mallarını, kötüye kullanan kişi ve kişilerin oldukça fazla olduğunu gösteriyor. Yetim haklarının korunmasına ilişkin tayin edilen vasilerle de bu tür ihlaller engellenmeye çalışılmıştır²⁷⁶.

2.4.6. Veraset

Varislik, mirasçılık, mirasta halk sahibi olma anlamına gelerek²⁷⁷, ve çok defa irs ile eş anlamlı olmak üzere "bir şeyin bir kişi veya topluluktan diğerine geçmesi, başkasından kalan, tevarüs edilen şey" manalarında kullanılmıştır. Mirasçılık sebepleri ise kan hısımlığı, evlilik ve veladır (yakınlık) durumudur²⁷⁸.

İncelenen defter kayıtlarından yola çıkarak, aileler arası miras dağılımının, çözülemeyen sorun haline pek çok kez geldiğini görmekteyiz²⁷⁹. Fakat her bir kimsenin mülkiyet hakkı vardır. Bunun yanı sıra aileler arası miras davalarında ve bunların taksimi ve anlaşmazlıklara sebebiyet veren durumlarda iki taraf arasındaki uzlaştırma gibi pek çok dava kayıtları bulunmaktadır²⁸⁰. Aslında hem tereke taksimi

²⁷³ AŞS, Defter, nr. 506, v. 34b/186.

²⁷⁴ AŞS, Defter, nr. 506, v. 18b/100.

²⁷⁵ AŞS, Defter, nr. 506, v. 20b/107.

²⁷⁶ AŞS, Defter, nr. 506, v. 30a/160

²⁷⁷ Devellioğlu, a.g.e., s. 1337.

²⁷⁸ Hamza Aktan, "Miras", *DİA*, C. 30, İstanbul 2005, s. 143-144.

²⁷⁹ AŞS, Defter, nr. 506, v. 18b/100.

²⁸⁰ AŞS, Defter, nr. 506, v. 19b/103.

hem de vasiyetle ilgili olan bu kayıtlardan, farklı dönemlerdeki Türk ailelerinin refah seviyelerini, kullandıkları eşyaları ve fertlerin sahip olduğu mal varlıkları hakkındaki pek çok bilgiyi bizlere sunmaktadır²⁸¹.

İncelediğimiz defterden Karahisâr-ı Sâhib'de de bu tür davaların yaygın olduğu aşikardır. Taraflar arasında gerçekleşen miras paylaşımlarında, hakkın verilmesi ve adaleti sağlamak büyük ölçüde şahitlerin ifadelerine dayalı olarak gerçekleştiği görülmektedir²⁸².

Ölmüş veya kaybolmuş biri için ardında kalan mirasını bırakacak kimsesi bulunamadığı zamanlarda, malları devlet hazinesine aktarılıyordu²⁸³. Mesela Sinan Baba Tekkesi'nde vefat eden Mustafa Bey'in mirasını bırakacak kimse bulunamadığı için malları devlet hazinesine aktarılmıştır²⁸⁴. Vefat eden kişinin şayet borcu var ise mirasından bu borç da ödenirdi²⁸⁵.

3. SOSYAL HAYAT İDARESİNDE MEVCUT MÜESSESELER

3.1. CAMİLER, MESCİTLER

Camiler genellikle tek başına yapılar halinde olmayıp bilhassa Türkler'de imaret, külliye veya manzume adları verilen çeşitli vakıf binalardan oluşan bir yapı topluluğunun merkezini teşkil ederler. Böylece camiilerin etrafında onlara ek olarak yapılmış çarşı, kervansaray, aşhane-imaret vb. vakıf yapıları da bulunurdu²⁸⁶. Bu sayede camilerin pek çok işlevi olduğu görülmektedir. Mabet olarak cami, eğitim-öğretim ve kültür merkezi olarak mescit ve caminin devlet müessesesi olarak hizmet sağlaması şeklinde pek çok fonksiyonu vardı²⁸⁷.

Cami ve mescitler aynı zamanda mahallelerin oluşumunda da birinci derecede etkindir. Bazı mahalleler isimlerini içerisinde bulunan cami ya da mescitten aldığı görülür.

Nitekim incelediğimiz defterde adı geçen bazı cami ve mescitlerin isimlerinin aynı zamanda mahallenin de ismi olduğunu görmekteyiz. Defter yer alan cami ve

²⁸¹ Akgündüz, *a.g.e.*, s. 14.

²⁸² AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 2a/10, 4b/23, 47b/249, 5a/26.

²⁸³ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 6a/34.

²⁸⁴ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 22a/110-1.

²⁸⁵ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 33a/182.

²⁸⁶ Semavi Eyice, "Cami", *DİA*, C. 7. İstanbul 1993, s. 57.

²⁸⁷ Ahmet Önkal ve Nebi Bozkurt, "Cami", *DİA*, C. 7. İstanbul 1993, s. 49-51.

mescitler şu şekilde idi: Arap Cami²⁸⁸, Ot Pazarı Cami²⁸⁹, Hacı Yahya Mescidi²⁹⁰ ve Molla Bahşi Mescidi'dir. Ayrıca mescit veya cami isimleri buldukları yerin ismi ile anılabilmekteydi²⁹¹.

3.2. TEKKE VE ZAVİYELER

İslam kültüründe tekkeler daha ziyade toplumun manevi ve ahlaki açıdan eğitilmesi üzerinde yoğunlaşan tekkeler, değişik zamanlar ve değişik coğrafyalarda aynı anlamı taşıyan "zaviye" ismi ile de kullanılmıştır²⁹². Afyonkarahisar'da şehir merkezinde bulunan ve genelde ticaret için bölgeye gelen kişilerin konakladığı yerler arasında defterde kayıtlı olarak, Çerçi Turut Tekkesi²⁹³ ve Sinan Baba Tekkesi bulunmaktadır²⁹⁴.

3.3. HAMAMLAR

Şeriyeye sicillerinde dönemin sosyal hayatı ve müesseseleri hakkında pek çok bilgiye ulaşılmaktadır²⁹⁵. İncelenen defterdeki adı geçen hamamlar: Cemal Hamamı²⁹⁶, Gazlıgöl Hamamı²⁹⁷ ve Kadı Hamamları'dır²⁹⁸.

4. EKONOMİK HAYAT

4.1. GENEL EKONOMİK YAPI

Osmanlılar, buldukları bölgedeki kadim şehir ve kasabalarla, köyleri ve buralarda yaşayanları hemen hiç yadırgamadan kabullenmişlerdir. Bu bir yana, kısa süre sonra buraları inşa ettirdikleri cami, medrese, mescit, han hamam, vb gibi yapılarla takviye etmeleri, çarşı-pazar gibi basit üretim sistemlerini bilmeleri, onların yerleşik hayatın hiç de yabancıları olmadıklarını, şehir hayatına ve hepsinden de önemlisi "çiftçiliğe", toprağa bağlanmaya karşı çıkmadıklarını düşündürmektedir²⁹⁹.

²⁸⁸ AŞS, Defter, nr. 506, v. 29a/153-1.

²⁸⁹ AŞS, Defter, nr. 506, v. 50a/278-1.

²⁹⁰ AŞS, Defter, nr. 506, v. 2a/113.

²⁹¹ AŞS, Defter, nr. 506, v. 3b/19.

²⁹² Mustafa Kara, "Tekke", *DİA*, C. 40, İstanbul 2011, s. 368.

²⁹³ AŞS, Defter, nr. 506, v. 28a/147.

²⁹⁴ AŞS, Defter, nr. 506, v. 21a/110-1.

²⁹⁵ AŞS, Defter, nr. 506, v. 36b/197.

²⁹⁶ AŞS, Defter, nr. 506, v. 31a/166.

²⁹⁷ AŞS, Defter, nr. 506, v. 36a/196.

²⁹⁸ AŞS, Defter, nr. 506, v. 37a/201.

²⁹⁹ Emecen, *a.g.e.*, s. 271.

Şehir ekonomisi Osmanlılar devrinde daha çok ziraate ve küçük el sanatlarına dayanmaktaydı³⁰⁰. Defterdeki alım-satım kayıtları ve miras davalarından, Karahisâr-ı Sâhib Şehri'nde daha çok küçük el sanatları icra eden, esnafların olduğuna ulaşılmıştır³⁰¹. Bunun yanı sıra bu tür dava kayıtları, şehirde yaşayan halkın mülk bahçelerinin olduğunu da ortaya koymaktadır³⁰². Bu da bağ-bahçe sahibi olan şehir halkının meyve-sebze yetiştiriciliği de yaptığını ortaya koyarak, şehir halkının zirai faaliyetlerde bulduklarına işaret etmektedir³⁰³.

Karahisâr-ı Sâhib Şehri ekonomisinin yanı sıra, bölgede yaşayan köylünün ise, daha çok tarım ve hayvancılıkla yoğun bir şekilde uğraştığını görmekteyiz. Vefat eden kişilerin muhalefat kayıtları sayesinde de, bölgedeki alım-satım veya miras kayıtları sayesinde ortaya çıkmaktadır³⁰⁴. Örneğin bir muhalefat kaydında, vefat eden Ömer Bey'in oğluna intikal eden 200 koyundan bahsedilmiş olduğu, köylerde geçim kaynağı olarak hayvancılığın önemli bir yerinin olduğunu göstermektedir³⁰⁵.

İncelenen defterde, hayvancılıkla ilgili kayıtlarda mevcut olan başlıca hayvanlar; kara sığır, kuzu (defterde toklu olarak tabir edilen 1 yaşındaki erkek kuzular) ve kuzulayıcı koyun³⁰⁶, keçi³⁰⁷, camız öküzü (manda)³⁰⁸ olarak zikredilmiştir. Ayrıca bunlara ek olarak, kayıtlarda bahsedilen "*bir çift kara sığır öküzü*" tabiri ile³⁰⁹ miri arazi rejiminin ve timar sisteminin uygulandığı alanlarda köylü-çiftçilerin, çift hane sistemi çerçevesinde büyük ölçüde kuru hububat ekimine dayalı tarımla uğraşıldığını göstermektedir. Ayrıca köylü-çiftçilerin bir kısmının, toprağın verim kalitesine göre sancaktan sancağa 60-150 dönüm arasında değişen ve "*bir çift öküzle bir yılda sürülen toprak*" anlamına gelen çiftliklere sahip oldukları³¹⁰ da bu sayede anlaşılmaktadır.

³⁰⁰ Emecen, a.g.m., s. 444.

³⁰¹ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 33a/180.

³⁰² AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 2b/12.

³⁰³ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 2a/8, 5a/28, 7b/42.

³⁰⁴ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 8a/47, 8b/49, 42a/238.

³⁰⁵ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 18b/99.

³⁰⁶ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 38b/215.

³⁰⁷ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 6a/34.

³⁰⁸ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 41a/230.

³⁰⁹ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 40a/226.

³¹⁰ Mehmet Öz, "Reâyâ", *DİA*, C. 34, İstanbul 2007, s. 491.

4.2. REAYADAN ALINAN VERGİLER

Osmanlı düzeninde nüfus başlıca iki gruba ayrılıyordu. Savaşçı ve yönetici sınıfı meydana getiren *askeriler*, sultanın temsilcileri olarak şu veya bu kamu görevini yerine getirdiklerinden dolayı her türlü vergiden muaf tutulmuştur. Topluca reaya diye adlandırılan ikinci gruptaki tüccar, zanaatkar ve köylüler ise, üretici konumunda olup, dolayısı ile de vergi ödemekle yükümlü sayılıyorlardı³¹¹. Osmanlı Devleti'nde reayanın ödediği bu vergi sistemi ise, şeri hükümlere dayanan *şeri* ve kendi hakimiyetine dayanarak koyduğu *örfi* vergilerdir³¹².

Osmanlı vergi literatüründe resim ve avarız gibi genel vergi terimlerinin yanında bir kısım vergilere işaret eden bac, bad-ı heva, hasılat, bedel, caize, iane gibi terimler de kullanılmıştır³¹³. Defter kayıtlarından yola çıkarak bahsedilen avarız vergisinin temel amacı, beklenmeyen hal ve durumlarda imkan temin etme gayesi içinde olması hasebiyle alınmaktaydı. Bu olağanüstü durum defterde sefer olarak karşımıza çıkmaktadır. Örneğin, bu dönemde Girit seferi avarız vergisi ile yükümlü olan hanelerden, 150 akçe³¹⁴, başka bir kayıta 300 akçe³¹⁵ ve 240 akçe³¹⁶ avarız alınması bildirilen kayıtlar karşımıza çıkmaktadır. Böylelikle avarız vergisinin, devletin önemli durumlarda yani; savaş ve kıtlık zamanında toplanılmasının yanı sıra ihtiyaç dahilinde sefer zamanında da toplanıldığını görmekteyiz³¹⁷. Ayrıca avarız haneleri olarak belirtilen *hane*, köylü ailesidir, daha doğrusu ailenin üretici emek ünitesidir ve bu bakımdan vergilemeye esas sayılmıştır³¹⁸.

Sefer mühimmatı için de vergilendirme mevcuttu. Örneğin, piyadeler için hanelerinin her birinden 125'er akçe alındığını görmekteyiz³¹⁹. Vergi sistemi hane sayımları ile belirlenirdi. Özellikle Karahisâr-ı Sâhib kazalarına ve bağlı yerlerine gönderilen bir temessük kaydında, avarız hanelerini belirten kayıtlar mevcuttur³²⁰.

³¹¹ Halil İnalçık, *Osmanlı İmparatorluğunun Ekonomik ve Sosyal Tarihi*, C. 1, (Çev. Halil Berkay), Eren Yayıncılık, (Edit: Halil İnalçık ve Donald Quataert), İstanbul 2000, s. 52.

³¹² M. Fuad Köprülü, *Bizans Müesseselerinin Osmanlı Müesseselerine Tesiri*, 3. Baskı, Akçağ Yayınları, Ankara 2012, s. 90-91.

³¹³ M. Macit Kenanoğlu, "Vergi", *DİA*, C. 43. s. 56.

³¹⁴ *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 11b/65.

³¹⁵ *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 13b/74.

³¹⁶ *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 15a/82.

³¹⁷ *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 11b/65, 13b/74, 15a/82.

³¹⁸ Halil İnalçık, "Köy, Köylü ve İmparatorluk", *Osmanlı İmparatorluğu Toplum ve Ekonomi*, Eren Yayıncılık, İstanbul 1993, s. 7.

³¹⁹ *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 25a/134.

³²⁰ *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 49b/276.

Özellikle sefer zamanında ordunun ihtiyaçları doğrultusunda, dönemin Anadolu Beylerbeyi, sancakbeyi, kazaskerlerine, sefer için asker, teçhizat, zahire gibi ihtiyaçların gönderilmesi çağrısı yapılmıştır³²¹.

Defterde Avarız vergisi dışında örfi vergiler olarak; resm-i cürm-i cinayet ve resim-i arusane ve bad-ı heva gibi vergi türleri zikredilmiştir³²². Ayrıca bad-ı heva tek başına yazıldığı gibi birçok resimlerin birlikte geçmesiyle, başlı başına bir resim anlamı da vermektedir. Halbuki kanunnamelerde bu terimin birkaç çeşit resim için kullanılan genel bir ad olduğu açıkça görülmektedir³²³. Topraklı veya topraksız aile reisinden alınan resm-i bennak vergisi ise yine öşri vergiler arasında idi³²⁴. Ayrıca şehir pazarlarında tahsil edilen resimler veya ticaret mallarından yani çarşı-pazar esnafından alınan vergileri ifade etmekte olan bac vergisine ulaşılmaktadır.³²⁵ Örneğin, Gazlıgöl'de bac-ı bazar mukaatası mahsulünden, günlüğü 3 akçe ödeyen Mahmut Şah, Ramazan ayın 16. gününden itibaren günlüğü 10 akçe verilmesi gerektiğinden bahsedilmiştir³²⁶.

Karşımıza çıkan bir başka vergilendirme ise şeri vergi olarak zekat, öşür, haraç ve cizye vergileridir³²⁷. Şeri vergilerden sayılan adet-i ağnam vergisine bazı sancak kanunnamelerinde adet-i zekat da denen³²⁸ reyanın sahip olduğu hayvanlara karşılık alınan vergidir. Gayr-i Müslim tebaanın ödediği cizye vergisi de İslami bir vergiydi ve daima nakit alınır ve doğrudan doğruya merkezi hazineye aktarılırdı. Vergiler hiyerarşisinde "*meşru*" (hak) vergilerin en önemlisiydi. Cizyeden muafiyet, ya da cizye gelirinin dirlik olarak verilmesi istisnai bir olaydı. Bir Hristiyan için, cizyeden muaf tutulmaya giden bir yol, aktif askeri hizmet olabilirdi³²⁹. Yine Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'na gönderilmiş bir kayıta, cizye ve avarız vergilerinin bedeli Cemâziye'l-evvel 20.günü 1067/Şubat 1657 senesine tabi olmasından bahsedilmiştir. Ayrıca, Arnavut, Rum, Bulgar, Sırp'lardan 3'er 100 akçe alınması gerektiği belirtilmiş. Bir başka önemli ayrıntı da, alınan cizye vergilerinin, 10 yaş

³²¹ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 10a/59.

³²² AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 12b/69.

³²³ Halil Sahillioğlu, "Bâd-ı Hevâ" *DİA*, C. 4, İstanbul 1991, s. 417.

³²⁴ Emecen, *a.g.e.*, s. 278.

³²⁵ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 22a/114.

³²⁶ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 22a/114.

³²⁷ Kenanoğlu, *a.g.m.*, s. 56.

³²⁸ Feridun Emecen, "Ağnam Resmi", *DİA*, C. 1. İstanbul 1988, s. 478.

³²⁹ İncelik, *Osmanlı İmparatorluğu'nun Ekonomik.*, s. 107.

altında olan erkek çocuklarından yarım cizye, 10 yaş ve üzeri olan erkek çocuklarında ise tam cizye alınması gerektiği belirtilmiştir. Devam eden kayıta, Müslüman olanlardan da, avarız bedeli olarak 120'şer akçe alınması şeklinde önemli bilgilere rastlanmaktadır³³⁰. Başka bir kayıta ise 827 cizye hanesinden bahsedilmiştir. Bundan 712 hanenin 250'şer akçe, köle sahiplerinin ise 40 akçe, 115 Yahudi hanesinin her bir hanesinden 255 akçe cizye ödeneği belirtilerek vakti geldiğinde bunların temininin sağlanması belirtilmiştir. Bununla beraber alınacak akçelerin, "züyuf", "kızıl", "kırkık" olmamasına, yani değeri düşük, yıpranmış veya kesik-kırık akçe olmaması gerektiği de belirtilmiştir³³¹. Aynı zamanda vergi mükellefiyetini ve toplanacak tahmini vergi miktarını sağlıklı biçimde belirlemek için sayımı yapılan bölgedeki vergiden muaf kişilerde yazılırdı. Tahrir işlemiyle görevli olan kurul, görevini tamamladıktan sonra, bu tür bilgileri mufassal defterine geçirirlerdi. Bir köyün vergi mükelleflerinin yazımı sırasında bunların dirlik sahibine ödemekle yükümlü oldukları vergilerin bir yıllık toplamı da deftere kaydedilirdi. Köylü çiftçilerin her birinin ne kadar vergi ödeyeceği belirtilmezdi³³².

Osmanlı Devleti toprak sistemi de, diğer İslam memleketlerinde olduğu gibi arazi üç kısma ayrılıyordu: bir kısmı öşri topraklar, ikinci bir kısım haraci topraklar ve üçüncü bir nevi topraklarda vardı ki bu da *arz-ı memleket* idi. İşte bu *arz-ı memleket* denilen toprakları reya, ziraat eder, işler, bağ, bahçe ve bostan haline getirirdi³³³. Görüldüğü üzere Osmanlı Devleti, daha önceki İslam devletleri örneğine uyarak, bütün tahıl ekilen tarım topraklarının "*miri*", yani devlete ait topraklar olduğunu ilan etmiştir. Yalnız mülk ve vakıf toprakları bu kuralın dışında tutulmuştur³³⁴.

Osmanlı Devleti topraklarının büyük bir kısmı miri arazi statüsünde idi ve bu toprakları sipahi ve tebaa aracılığıyla işletmekteydi. Genel olarak mülkiyeti devlete

³³⁰ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 18a/98.

³³¹ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 20a/105.

³³² Mehmet Öz, "Tahrir", *DİA*, C. 39, İstanbul 2010, s. 427.

³³³ Halil İnalçık, "İslam Arazi ve Vergi Sisteminin Teşekkülü ve Osmanlı Devrindeki Şekillerle Mukayesesi", *Osmanlı İmparatorluğu Toplum Ve Ekonomi*, Eren Yayıncılık, İstanbul 1993, s. 23.

³³⁴ Halil İnalçık, *Osmanlı İmparatorluğunu Klasik Çağ(1300-1600)*, (Çev. Ruşen Sezer), 18. Baskı, YKY, İstanbul 2013. s. 113.

ait olan araziye miri arazi denilmektedir. Bu arazi gruplarına giren yerler; tarla, çayır, yaylak, kışlak, koru gibi topraklardır³³⁵.

Miri arazi sisteminin işleyişinde, askeri-idari teşkilatmasının temel direği olan Tımar sistemi de köylü çiftçilerin statüleri ve ödeyecekleri verginin belirlenmesinde ve imparatorluğun klasik çağında (1300-1600) tarımsal ekonominin yönetiminde esas belirleyici faktör olmuştur³³⁶. Bu sistemde genellikle tarım arazisi devlete aitti. Toprağı işleyen köylüler babadan oğla geçen kiracı konumundaydılar. Köylü, tapu resmi denilen parayı ödeyerek tasarruf hakkı kazanırlardı. Tımar sistemi, devlet, sipahi ve köylünün toprak üzerinde eşzamanlı haklarının bulunduğu bir sistemdir. Yani tımarı elinde tutan sipahinin toprak üzerinde bazı denetim hakları vardı. Sipahinin, toprağı işleten halktan, sabit bir miktarda devlet geliri toplama yetkisi de vardı³³⁷. Ancak sipahinin köylüden haksız yere para alması veya zorluk çıkarmasına ilişkin örneklere rastlanmaktadır. Bir örnekte: "*nâm karyelerin defter-i cedîd-i hâkânîde mukayyed ve ra'ıyyed ve ra'ıyyet-i oğullarından iken kalkup varup kazâ-i mezbûra tâbi' [Ayâz] ini nâm karyede on seneden mütecâviz sâkin olup üzerlerine edâsı lâzım gelen rûsûm-ı ra'ıyyedlerin sipâhîlerine edâ idüp âhardan dahl olunmak icâb eylemez iken hâlâ mîr-i mîrân ve mîrliva ve sâ'ir ehl-i örf tâ'ifesi taraflarından bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şâkka teklîfi ile taleb idüp rencîde eylemekden hâlî olmadıkların bildürüp men' ve def' olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek ricâ eyledikleri ecilden husûs-ı mezbûra tamâm hak ve adl üzre mukayyed olup gönderesiz arz olunduğu üzere ise eyyâm-ı adâlet encâmında fukarâyâ bir-vechle zulm ve te'addî olunduğuna kat'a rızâ-i şerîfim yokdur mîr-i mîrân ve mîrliva adâmlarına ve sâir ehl-i örf tâ'ifesine muhkem tenbîh ve te'kîd eylesin ki min-b'at bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şâkka ve teklîf ve talebi rencîde ve remîde itmeyeler ve ittiresiz men' ve def' eylesiz"* şeklindeki kayıta bunu görmekteyiz³³⁸. Halkın böyle bir durumla karşı karşıya kalabileceğini düşünen devlet, bu durumla karşılaşmamak için de önceden uyarıda bulunduğu anlaşılmaktadır³³⁹.

³³⁵ İbrahim Solak, "Osmanlı Devletinde Taşra Teşkilatı", *Osmanlı Teşkilat Tarihi*, Grafik Yayınları, (Edit: Tufan Gündüz), Ankara 2012, s. 91.

³³⁶ Halil İnalçık; "Tımar", *DİA*, C. 41, İstanbul 2012, s. 168.

³³⁷ İnalçık, *Klasik Çağ*, s. 113-114.

³³⁸ *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 12b/70.

³³⁹ *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 21a/108.

4.3. GENEL TİCARİ ÖZELLİKLERİ

XVII. yüzyılın ikinci yarısında Afyonkarahisar, bedestenleri, hanları, çarşı ve Pazar yerleri ve çok sayıda dükkanlarıyla ticaret hayatının faal olduğu bir şehirdi. Karahisâr-ı Sâhib Bölgesi'nin ticari hayatının ortaya konmasında, hanlarda konaklarken vefat eden kişilerin tereke kayıtlarındaki bilgiler de önemli katkı sağlamaktadır³⁴⁰.

Tereke defterleri, iktisadi-içtimai tarihimiz açısından birinci derece mühim kaynaklardır. Evvela, ölen kişinin mülkiyetinde bulunan her şey, şahsi eşyası, emlaki ve akarı, alacakları, kıymetler ile kaydolunurdu³⁴¹.

Üzerinde çalıştığımız defterde, toplam 5 tereke kaydı bulunmaktadır. ticari hayatı ortaya çıkarmak için bu kayıtları kaynak olarak kullandık. Bununla birlikte Karahisâr-ı Sâhib Şehri'ndeki, hibe edilen mallar ve miras paylaşımları hakkındaki hüccet kayıtları³⁴² ve alım-satım işlemlerinin kayıtları³⁴³, kaynak olarak kullanılmıştır. söz konusu kaynaklara göre, Afyonkarahisar'da Abdurrahim Efendi Bedesteni bulunmaktadır³⁴⁴. Bedestenler, içerisinde birçok dükkanı bulunan önemli yapılardır. Bu sebeple bir bedestenin varlığı bile şehirde önemli ölçüde ticari faaliyetin bulunduğu göstergesi olabilmektedir. Ayrıca ayakkabıcı dükkanlarının bulunduğu, ayakkabıcılar çarşısı vardır. Bahsi geçen bu ayakkabıcı dükkanlarının 1 tanesi ayakkabıcılar Çarşısı'nda³⁴⁵, diğeri ise Haffaflar Çarşısı'nda bulunuyordu³⁴⁶. Bu edinilen bilgiler sayesinde dönemin Karahisârı'nda, ayakkabıcılığın ticari hayatta önemli bir yerinin olduğunu ortaya koyabiliriz. Ayrıca yine 1 tanesinin nerede olduğu belirtilmeyen ağda dükkanı³⁴⁷ ile toplamda 2 ağda dükkanına ulaşılmakta olup, ağdacılara ait Ağdacılar Çarşısı bulunmaktadır³⁴⁸.

Burada edinilen bilgiler sayesinde ayakkabıcı ile ağdacıların, kendi meslek kollarına, kendi meslek adları altında birer çarşılarının olduğu bilgisini ortaya

³⁴⁰ Karazeybek, a.g.t., s. 189.

³⁴¹ Halil İnalçık, "15. Asır Türkiye İktisadi ve İçtimai Tarihi", *Osmanlı İmparatorluğu Toplum ve Ekonomi*, Eren Yayıncılık, İstanbul 1993, s. 187-189.

³⁴² AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 33a/180, 44b/256, 46a/263, 47b/268, 52a/286, 28a/147, 3a/14.

³⁴³ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 31b/16634b/186, 29b/154.

³⁴⁴ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 33a/180.

³⁴⁵ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 52a/286.

³⁴⁶ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 44b/256.

³⁴⁷ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 31a/166.

³⁴⁸ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 34b/186.

koymakta olup, ayakkabıcılığın ve ağdacılığın, şehirde önemli bir yerinin olduğunu ve aynı zamanda da ticari hayatta etkin rol oynadığını söyleyebiliriz.

Dönemin Karahisârı'nda ticari hayat hakkında bunlardan başka yine kendi adıyla anılan, Sarraçlar Çarşısı'nda bulunan bir sarraç dükkanının varlığı saraçlığın da önemli derece var olduğu bilgisini bizlere sunmaktadır³⁴⁹. Bu sayede şehirde, eyer ve sair at takımı, meşin ve sahtiyan üzerine sırma ve ipek işleyerek muhtelif eşyaların yapıldığını tarif etmektedir³⁵⁰. Bununla birlikte Avratlar Pazarı'nda 1 boyacı dükkanı (2 katlı)³⁵¹, Cemal Hamamı civarında 1 yağhane³⁵², Yukarıpazar Mahallesi'nde bulunan Debbağ dükkanı bulunmaktadır³⁵³. Buna binaen ticari faaliyetlerin yalnızca dükkanlarda değil, mevcut mahallelerde de icra edilebildiğine işaret etmektedir. Ayrıca Tuz Pazarı'nda da 1 katran dükkanı bulunuyordu³⁵⁴. Bu sayede dönemin Karahisârı'ndaki ticari hayatta, yağcılık, dericilik ve katrancılık faaliyetlerinin de olduğunu söyleyebiliriz.

4.4. TİCARET MAHALLERİ

4.4.1. Han ve Kervansaraylar

Şehirlerdeki hanlar, hiç şüphesiz şehir ticaretinin en önemli unsurlarından biriydi³⁵⁵. Han, şehir içinde konaklama ve ticaret amacıyla inşa edilen yapılar için kullanılıyordu. Hanlar mal yapımı ve ticaret işlerinin birlikte görüldüğü yerlerdi ve isimlerini de burada üretilen mallardan alabiliyordu. Kervanlar burada geçici olarak konaklar, beraberlerinde getirdikleri malları pazarlar ve para işlemlerini yaparlardı³⁵⁶.

İncelenen deftere göre, Karahisâr-ı Sahib Şehri'nde bulunan hanlar ise Acem Hanı³⁵⁷, Osman Paşa Hanı³⁵⁸, Müftü Hanı ve Balık hanlarıdır³⁵⁹.

³⁴⁹ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 46a/263.

³⁵⁰ Karazeybek, a.g.t., s. 210.

³⁵¹ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 29b/154.

³⁵² AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 31b/166.

³⁵³ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 3a/14.

³⁵⁴ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 31b/166.

³⁵⁵ Karazeybek, a.g.t., s. 195.

³⁵⁶ Şebnem Eryavuz, "Kervansaray", *DİA*, C. 25, Ankara 2002, s. 299.

³⁵⁷ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 46b/265.

³⁵⁸ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 28a/147.

³⁵⁹ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 33a/182.

Cemâziye'l-âhir 1070/Şubat 1660 tarihli bir kayıttta, Yuri adındaki bir tüccarın Acem Hanı'nda kalırken vefat ettiği belirtilmiştir. Karahisâr Şehri'ndeki bu han, isminden de anlaşılacağı üzere çoğunlukla Acem tüccarların kaldığı bir handır³⁶⁰.

4.4.2. Bedesten, Çarşı ve Dükkanlar

İncelenen deftere bağlı olarak Karahisâr-ı Sâhib Şehri'nde, yalnızca 2 bedesten adına ulaşılmıştır. Bunlar muhalefat kayıtlarından ortaya çıkan, Efelizade Bedesteni³⁶¹, ve Abdurrahim Efendi Bedesteni'dir³⁶². Ayrıca 3 çarşı ismi zikredilen, Haffaf Çarşısı³⁶³ ve Sarraçlar Çarşısı³⁶⁴ ve Attarlar Çarşısı³⁶⁵ olmak üzere 3 çarşı bulunmaktadır.

Bahsi geçen bu çarşılardaki dükkanlar, boya³⁶⁶ ve pabuç³⁶⁷ dükkanlarıdır. Defterde boyacı³⁶⁸, pabuççu (2 adet)³⁶⁹, dolapçı³⁷⁰, debbağ³⁷¹, katrancı³⁷², kumaşçı³⁷³, sarraf, ağdacı (2 adet)³⁷⁴, ve yağhane³⁷⁵ olmak üzere toplamda 11 dükkan tespit edilmiştir.

4.4.3. Pazar Yerleri

İncelenen defterde, dönemin Karahisâr-ı Sâhib Şehri'de 3 pazar yeri ismi tespit edilmiştir. Bunlar; Tuz Pazarı³⁷⁶, Avratlar Pazarı³⁷⁷ ve Ot Pazarı'dır³⁷⁸. Ayrıca adı geçen bu pazar yerlerinde ve dükkanlarda satılan mallara uygulanan *narh* hakkında da bazı muhtelif bilgiler vardır³⁷⁹.

Narh sistemi, Osmanlı Devleti ürün fiyatlarının, karaborsayı teşvikini önlemek amacıyla uygulamaktaydı. Günlük ve mevsimlik narhlar yanında savaşı,

³⁶⁰ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 46b/265.

³⁶¹ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 28a/147.

³⁶² AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 47b/268.

³⁶³ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 44b/256.

³⁶⁴ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 46a/263.

³⁶⁵ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 41b/243.

³⁶⁶ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 23b/122.

³⁶⁷ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 44b/256.

³⁶⁸ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 23b/122.

³⁶⁹ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 44b/256, 52a/286.

³⁷⁰ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 46a/263.

³⁷¹ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 3a/14.

³⁷² AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 28a/147.

³⁷³ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 33a/180.

³⁷⁴ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 34b/186.

³⁷⁵ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 31b/166.

³⁷⁶ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 28a/147.

³⁷⁷ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 29b/154.

³⁷⁸ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 56a/300.

³⁷⁹ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 55a/299, 55b/299-2.

abluka, kıtlık, tabii afetler ve sikke tashihlerinden sonra yeni fiyat tespitleri de yapılırdı. Mevsimlik narhlar, gıda maddelerine yapılan fiyatlandırma idi. Ekmek, et, süt ve mamullerinin yaz ve kış aylarındaki fiyatları farklıdır³⁸⁰. Örneğin defterde bulunan bir kayıt örneğinde yağın ağırlığı vukiyye olarak ölçülmüştür. Her bir vukiyye 400 dirhem tutarında olarak ayarlanmış, en yaygın ağırlık ölçü birimlerinden birisiydi. Ayrıca bahsi geçen bu kayıta, narhın verildiği tarihte kaydedilmiştir. Ayrıca narh kayıtlarının defter sonunda yer alması da önemli bir detay olarak karşımıza çıkmaktadır³⁸¹. Aşağıda Narhın verildiği tarih belirtilerek, satışının yapılacağı mallar gösterilmiştir.

Tablo 9: *Zi'l-Kâde Sene 68/ Temmuz 1658 Tarihli Narh Fiyatları*

Cinsi	Birimi	Fiyatları (Akçe)
Ekmek	Dirhem	270
kahi	Dirhem	75
Kaba çörek	Dirhem	135
Ziyare	Dirhem	135
Halka ve peksimet	Dirhem	120 ³⁸²

Kaynak: 506 Numaralı Karahisâr-ı Sâhib Şerriyye Sicili.

Tablo 10: *Ğurre Muharemü'l-Harâm 69/Eylül/Ekim 1658 Tarihli Narh Fiyatları*

Cinsi	Birimi (Dirhem/adet/kıyye)	Fiyatları (Akçe)
Ekmek	Dirhem	300
Kaba çörek	Dirhem	150
Ziyare	Dirhem	150
Kahi	Dirhem	85

Tablo 10'un Devamı

Simit	Dirhem	110
Mahalle ekmeği	Dirhem	320
Yerli asel	Dirhem	18
Saire asel	Dirhem	16
At nalı	Adet	24
Girde	...	300
Nohut	Kıyye	3
Badem	Kıyye	20
Leblebi	Kıyye	4
Arap sabunu	Kıyye	8
Tahin	Kıyye	12
Sandıklı Sabunu	...	16
Erik kurusu	Kıyye	4
Enar	Kıyye	12

³⁸⁰ Mübahat S. Kütükoğlu, "Narh", *DİA*, C. 32, İstanbul 2006, s. 390.

³⁸¹ *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 55b/299-1.

³⁸² *AŞS, Defter*, nr. 506, v. 55a/299.

Kestane	Kıyye	3
Nişasta	Kıyye	12
Bakla	Kıyye	4
Zerdali	Kıyye	5 ³⁸³

Kaynak: 506 Numaralı Karahisâr-ı Sâhib Şeriyye Sicili.

Tablo 11: *Evâsıt-ı Rebî'ü'l-Evvel 1068/Aralık/Ocak 1657/1658 Tarihli Narh Fiyatları*

Cinsi	Birimi	Fiyatları (Akçe)
Trablus sabunu	Vukiyye	24
Pirinç	Vukiyye	6
Şehir balı	Vukiyye	18
Kara üzüm	Vukiyye	4
Leblebi	Vukiyye	5
Rezvaki üzüm	Vukiyye	8
Kızılıcık	Vukiyye	5
Erik kurusu	Vukiyye	5
Nohut	Vukiyye	6
Sade yağ	Vukiyye	38
Kına	Vukiyye	16
Badem	Vukiyye	28
Kestane	...	4
İncir	Vukiyye	6
Tuz (milh)	...	300
Nişasta	Vukiyye	20
Bakla	Vukiyye	5
Keçi boynuzu (harrub)	Vukiyye	3
İzmir savbunu	Vukiyye	20
Sarımsak	Vukiyye	4
Sumak	Vukiyye	16
Tulum peyniri	Vukiyye	6
Toprak kına	Vukiyye	8
Zeytinyağı	Vukiyye	20
Yaş soğan	Vukiyye	1

Tablo 11'in Devamı

Nişasta	Vukiyye	12
Badem	Vukiyye	28
Ağda	Vukiyye	5
Tahin	Vukiyye	12
Kaba Helva	Vukiyye	10
Tel helva	Vukiyye	16
Ispanak	Vukiyye	2
Badem	Vukiyye	24
Sade yağ	Vukiyye	2 ³⁸⁴

Kaynak: 506 Numaralı Karahisâr-ı Sâhib Şeriyye Sicili.

³⁸³ AŞS, Defter, nr. 506, v. 55a/299.

³⁸⁴ AŞS, Defter, nr. 506, v. 55b/299-1.

Tablo 12: *Evâsıt-ı Rebî'ül-Evvel 1068/Aralık/Ocak 1657/1658 Tarihli Narh Fiyatları*

Cinsi	Birimi (Vukiyye/dirhem)	Fiyatları (Akçe)
Ekmek	Dirhem	290
Kahi	Dirhem	80
Peksimet	Dirhem	120
Kaba çörek	Dirhem	160
Yufka (Girde)	Dirhem	140
Halka çörek	Dirhem	120
Gürcü (?) pirinç	Vukiyye	55
Çoban peyniri	Vukiyye	12
Koyun eti (lahm-ı ganem)	Vukiyye	8
Sığır eti (lahm-ı bakar)	Vukiyye	7
Keçi eti (lahm-ı keçi)	Vukiyye	7
Kuyruk	Vukiyye	10
Kebap yağı	Vukiyye	20
Tahin	Vukiyye	14
Kaba helva	Vukiyye	12
Kaşkaval peyniri	Vukiyye	16

Kaynak: 506 Numaralı Karahisâr-ı Sâhib Şerriyye Sicili.

Tablo 13: *Ğurre-i Cumâde'l-Ûla 1068/Şubat 1658 Tarihli Narh Fiyatları*

Cinsi	Birimi (Vukiyye/dirhem)	Fiyatları (Akçe)
Koyun eti	Vukiyye	9
Sığır eti	Vukiyye	5
Kuyruk	Vukiyye	11
Yem koyunu	Vukiyye	12
Yem kuyruğu	Vukiyye	14
Ekmek	Dirhem	300
Ekmek	Dirhem	330
kahi	Dirhem	100
Peksimet	Dirhem	140
Simit	Dirhem	140
Kaba çörek	Dirhem	160
Yufka	Dirhem	200 ³⁸⁵

Kaynak: 506 Numaralı Karahisâr-ı Sâhib Şerriyye Sicili.

Tablo 14: *Evâ'il-i Şa'bâni'l-Mu'azzâm 1068/Mayıs 1658 Tarihli Narh Fiyatları*

Cinsi	Birimi (Vukiyye/dirhem)	Fiyatları (Akçe)
Koyun eti	Vukiyye	8
Sığır eti	Vukiyye	4
Kuyruk	Vukiyye	10
Sade yağ	Vukiyye	24
Badem	Vukiyye	26
Mum	Dirhem	22
Mahalle ekmeği	Dirhem	320 ³⁸⁶

³⁸⁵ AŞS, Defter, nr. 506, v. 55b/299-1.

³⁸⁶ AŞS, Defter, nr. 506, v. 55b/299-1.

Kaynak: 506 Numaralı Karahisâr-ı Sâhib Şeriyeye Sicili.

4.5. ESNAF

4.5.1. Esnaf Grupları

1657-1660 yılları arasını kapsayan Karahisâr-ı Sâhib Şehri'ndeki defterde bulunan tereke, alım-satım ve veraset davaları gibi kayıtlar sayesinde esnaf ve esnaf gruplarına ilişkin bilgilere ulaşılabilmektedir. Ticaret faaliyetleri ve alım-satım işlemleri, daha önce de bahsettiğimiz gibi bedesten, çarşı-pazar, han vb yerlerde yapılmaktaydı. Ortaya çıkan bu müesseseler ile ilgili kayıtlar sayesinde, dönemin esnafının çeşitli meslek gruplarından oluştuğuna dair bilgiler elde edilmiştir. Aşağıda ise bu meslekleri icra eden esnaf grupları şu şekilde verilmiştir:

Tablo 15: Karahisâr-ı Sâhib Şehri Esnaf Grupları

Kasap ³⁸⁷	Çukacı ³⁸⁸ ,	Boyacı ³⁸⁹	Kahveci ³⁹⁰ ,
Taşçı ³⁹¹	Bakkal ³⁹² ,	Derici ³⁹³ ,	Debbağ ³⁹⁴
Mumcu ³⁹⁵	Kalaycı ³⁹⁶	Pabuççu ³⁹⁷	Sarraç ³⁹⁸
Pirinççi ³⁹⁹	Kuyumcu ⁴⁰⁰	Yağcı ⁴⁰¹	Attar ⁴⁰²

Tablo 15'in Devamı

Katrancı ⁴⁰³	Ağdacı ⁴⁰⁴	Dokumacı ⁴⁰⁵	Taşçı ⁴⁰⁶
Ekmekçi ⁴⁰⁷	Dolapçı ⁴⁰⁸		

³⁸⁷ AŞS, Defter, nr. 506, v. 4b/23.
³⁸⁸ AŞS, Defter, nr. 506, v. 29a/151.
³⁸⁹ AŞS, Defter, nr. 506, v. 23b/122.
³⁹⁰ AŞS, Defter, nr. 506, v. 25a/133.
³⁹¹ AŞS, Defter, nr. 506, v. 4b/23.
³⁹² AŞS, Defter, nr. 506, v. 31a/163.
³⁹³ AŞS, Defter, nr. 506, v. 23b/122.
³⁹⁴ AŞS, Defter, nr. 506, v. 39b/141.
³⁹⁵ AŞS, Defter, nr. 506, v. 4b/23.
³⁹⁶ AŞS, Defter, nr. 506, v. 40a/223.
³⁹⁷ AŞS, Defter, nr. 506, v. 44b/256.
³⁹⁸ AŞS, Defter, nr. 506, v. 18a/98.
³⁹⁹ AŞS, Defter, nr. 506, v. 55a/299.
⁴⁰⁰ AŞS, Defter, nr. 506, v. 23b/122.
⁴⁰¹ AŞS, Defter, nr. 506, v. 31a/166.
⁴⁰² AŞS, Defter, nr. 506, v. 18a/98.
⁴⁰³ AŞS, Defter, nr. 506, v. 55a/299.
⁴⁰⁴ AŞS, Defter, nr. 506, v. 23b/122.
⁴⁰⁵ AŞS, Defter, nr. 506, v. 33a/180.
⁴⁰⁶ AŞS, Defter, nr. 506, v. 18a/98.
⁴⁰⁷ AŞS, Defter, nr. 506, v. 55a/299.
⁴⁰⁸ AŞS, Defter, nr. 506, v. 46b/263.

Kaynak: 506 Numaralı Karahisâr-ı Sâhib Şeriyye Sicili.

4.5.2. Para Vakıfları ve Esnaf İlişkisi ve Kredi Müessesesi Olarak Değeri

İslami vakfın temel amacı, bir hayır kurumu meydana getirmektir. Onun yalnız verimi, belli bir hayır için harcanır. Böylece vakıf, kişisel olmayan ve sürekli-ebedi bir ana sermayeye dayanır. Bu sermayenin işletilmesi kadı tarafından düzenlenen ve saklanan *vakfiye* ile saptanmıştır. Vakfın varlığı gelir kaynağına bağlı olduğu için vakfi yöneten kişi, sermayeyi korumalı ve artırmalı idi. O yüzden birçok vakıf, gelirin artırılmasını ve vakfın genişletilmesini mütevelliyeye yüklemiştir. Bu vakıflar bir yanda hayır amacı ile kurulmuş olan tesisler; cami, medrese, hastane, imaret, çeşme, köprü, zaviye gibi; diğer yandan bu gibi tesislerin giderlerini karşılamak üzere kurulan ekonomik tesislerdir⁴⁰⁹.

XVII. yüzyılda incelenen Karahisâr-ı Sâhib Sancağı hakkındaki defterden, kazada bulunan bazı kişilerin, para vakıflarından yararlandıklarını görmekteyiz.

Bazı zamanlarda da, vakıflardan alınan borçları ve bu alınan borçların ödenmediği takdirde ne gibi durumlarla karşılaşıldığını aktarmaya çalışacağız. Örneğin, Molla Bahşi Mahallesi mescit mihrabının vakıf idaresine memur olan Molla Mehmet, vefat eden Hacı Ali'nin hayatta iken mülkünden 1.000 akçe mescit mihrabı vakfına borcu olduğunu fakat borcu eşi inkar ederek, kocasının hayatta iken bu borcunu ödediğini bildirmiştir⁴¹⁰. Ayrıca vakfa borcu olan kişi veya kişilerin vakfa olan borcunu ödeyemediği durumlarda mülkünü (rehin gösterdiği), borcu ödeyememesi durumunda da vakfa devretmek ya da borcunu ödeyebilmek adına mülkünü satmak durumunda kalıyordu. Buna dair defterdeki bir kayıt örneğinde, Tac Ahmet Mahallesi'nde bulunan Yayla'nın avarız vakfından 28.060 akçe, çeşme vakfına ise 500 akçe, mihrap vakfına ise 300 akçe ve toplamda 3.660 akçe borcunun olduğu belirtilmiştir. Bu kişi hayatta iken borcunu ödeyemediğinden dolayı, malı rehin alınmıştır. Daha sonra Yayla'nın vefat etmesi ile, Yayla'ya kefil olan oğlu Yunus bu borçtan sorumlu tutulmuştur. Fakat Yunus bu borcu inkar edince, şahitler huzurunda Yunus'un borçtan sorumlu olduğu anlaşılmıştır⁴¹¹. Bunun sonucunda, daha önce bahsettiğimiz gibi, vakıflardan borç alan esnafın, borcunu ödeyemediği

⁴⁰⁹ İnalçık, *Devlet*, s 263.

⁴¹⁰ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 3b/19.

⁴¹¹ AŞS, *Defter*, nr. 506, v. 6a/33.

takdirde, gayr-i menkulünü veya zimmetini vakfa devretmek zorunda kalıyordu. Ayrıca devrettiği yerin vakıf paraları borç olarak verilir iken vakfın parasını garanti altına alabilmek için bir gayr-i menkulün rehin alınmasının yanı sıra kefil de istenebilmekte ve problem çıktığında vakıf alacağı kefilden tahsil edilebilmekteydi⁴¹². Genel olarak mahalle halkının emniyetinin sağlanması, nizamın sağlıklı yürümesi için başvurulan kefillik sistemi, yaygın bir uygulama şekliydi⁴¹³.

Defterde mevcut olan kayıtlardan anlaşılan, ticaretle uğraşanların, para vakıflarından yaygın bir şekilde borç para aldıkları, bazı muhallefat kayıtlarındaki borçlar kısmında veya miras taksimlerinde açık bir şekilde ortaya çıkmaktadır. Örneğin, Sinan Halife Mahallesi'nden olan Tuz Pazarı taraflarında, Osman Paşa Hanı ve bir tarafı Efelizade Vakfı yakınlarında olan katran dükkanı arsası olan Muharrem'in Çerçi Turut Vakfı'na borcu olduğunu görüyoruz⁴¹⁴. Bu duruma benzer olarak bir başka para vakıfları olarak, Musa Paşa Mektebi ve Ot pazarı Vakfı çıkmaktadır⁴¹⁵.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

506 NUMARALI KARAHİSÂR-I SÂHİB ŞERİYYE SİCİLİ'NİN HÜKÜM

ÖZETLERİ VE TRANSKRİPSİYONU

1. 506 NUMARALI ŞERİYYE SİCİLİ'NİN HÜKÜM ÖZETLERİ

[1a/4] Karahisâr-ı Sâhib'de, Karabed Frenk'in Sinan'dan satın aldığı evi, eşi Marta'ya hibe ettiğine dair Hücet (Rebî'ül-âhir 1068/Ocak 1658).

[1b/5] Karahisâr-ı Sâhib'de Kahil Mahallesi'nde oturan İlyas, babasından kalan evi Osman'a sattığı hakkındaki Satış Hüceti (Rebi'ül-evvel 1068/Aralık 1657).

⁴¹² Karazeybek, a.g.t., s. 220.

⁴¹³ Emecen, a.g.e., s. 311.

⁴¹⁴ AŞS, Defter, nr. 506, v. 28a/147.

⁴¹⁵ AŞS, Defter, nr. 506, v. 56a/300.

[1b/6] Cemaleddin Efendi'nin cüz okumak üzere tesis ettiği vakfın cüzhanı İbrahim Efendi'nin vefat etmesi ile cüzhanlığın, oğlu Kasım Efendi'ye intikal ettiğine dair Hücet (Rebi'ü'l-evvel 1068/Aralık 1657).

[2a/7] Kemer Kazâsı'na bağlı Bağçeli adlı köyden olan karyeden Ali Abdullah adlı kişilerin, bir adamın yoluna kesip haraç aldıklarını itiraf ettiğini bildiren Hücet (Rebi'ü'l-evvel 1068/Aralık 1657).

[2a/8] Karahisâr-ı Sâhib'de Kasımpaşa Mahallesi'nde oturan Abdullah Efendi'nin arazi Satış Hüceti (Rebi'ü'l-evvel 1068/Aralık 1657).

[2a/9] Hacı Ahmet adlı şahsın, Muhammed'in evine emaneten Belkıs isimli bir cariye bırakmış olduğundan dolayı, cariyenin bakımı için günlük nafaka verilmesi hakkındaki Hücet (Rebi'ü'l-evvel 1068/ Aralık 1657).

[2a/10] Karahisâr-ı Sâhib'deki İnaz Köyü'nden Mümine Hatun'un muhallelfatı hakkındaki Tereke Taksimi (Evâsıt-ı Receb 1068/ Nisan 1658).

[2b/11] Cariyenin, azad edildikten sonra gerekli paranın verilmesi hakkındaki Hücet.

[2b/12] Nasara Mahallesi'nde oturan Sefer'in, kız kardeşinden kendisine intikal eden Cami-i Kebir Mahallesi'ndeki evi, Abdülhay Çelebi'ye sattığına dair yazılan Satış Hüceti (Evâ'il-i Rebî'ül-âhir 1068/Ocak 1658).

[2b/13] Karahisâr-ı Sâhib'de İmaret Mahallesi'nde oturan Hacı İsa Bey'in kölesi Nasır'ın, beş sene hizmetinden sonra hür olacağı hakkındaki Hücet (Evâ'il-i Rebi'ü'l-âhir 1068/Ocak 1658).

[3a/14] Karahisâr-ı Sâhib'de oturan Hüseyin Ağa'nın, evini hibe ettiği hakkındaki Hücet (Evâ'il-i Cemâziye'l-âhire selâse ve sittîn ve elf).

[3a/15] Vefat eden İsmihan'ın çocuğu ve torunu arasındaki miras paylaşımındaki anlaşmazlık hakkındaki Hücet (Evâyil-i şehri Rebî'ül-âhir 1068/Ocak 1658).

[3a/16] İmaret Mahallesi'nde bulunan bir evin, Hacı Abdi tarafından Abdülğaffar'a satıldığını bildiren Satış Hüceti (Rebi'ü'l-Âhir 1068/Ocak 1658).

[3b/17] Karahisâr-ı Sâhib Kazası'nda, Burmalu Mahallesi'ndeki Yahya'nın, evini Süleyman'a sattığına dair Satış Hücçeti (Evâ'il Rebi'ü'l-âhire 1068/Ocak 1658).

[3b/18] Karahisâr-ı Sâhib'de, Egeste Mahallesi'nde bulunan Şahnisa'nın ateşe düşüp ölmesinin ardından, olayın kanıtlanması istenen Hücçet (Rebi'ü'l-âhir 10. Gün 1068/Ocak 1658).

[3b/19] Molla Bahşi Mahallesi'ndeki Hacı Ali'nin mescid mihrap vakfına olan borcunu, hayata iken ödediğine dair Hücçet (Rebi'ü'l-âhir 1068/Ocak 1658).

[4a/20] Osman Paşa, Ceviz ağacını keserken ağacın üstüne yıkılması ile vefat eden Osman Paşa'nın ölümünü hakkındaki Hücçet (Rebi'ü'l-âhir 10. Gün 1068/Ocak 1658).

[4a/21] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na bağlı Çobanlıca Köyü'nde oturan Yusuf'un, Çavuşbaşı Mahallesi'nde bulunan evini, Şirin'e sattığına dair Satış Hücçeti (Rebi'ü'l-âhir 1068/Ocak 1658).

[4a/22] Karahisâr-ı Sâhib'de Kasımpaşa Mahallesi'nde bulunan Sefer'in, vefat eden dedesi Bulgar ile Yusuf'un kardeş olduğu hakkındaki Hücçet.

[4b/23] Karahisâr-ı Sâhib mahallesinden Akmescid Mahallesi'nde oturan Niyaz Hatun'un, Şaban'dan kendisine hibe olarak bağışlandığı mülk hakkındaki Hücçet (Rebi'ü'l-âhir 1068/Ocak 1658).

[4b/24] Karahisâr-ı Sâhib Palanka'da oturan Hasan'ın üzerine duvar yıkılarak şüpheli bir şekilde öldüğüne ve bu şüpheli ölümün doğruluğunun saptanmasına dair Hücçet (Rebi'ü'l-âhir 7 ve 10. Gün 1068/Ocak 1658).

[4b/25] Muhammed adlı şahıs, Palanka'da oturan Kulu'ya ait olan evin duvarı üzerine yıkılıp vefat etmiştir. Fatıma Hanım'ın ise oğlunun bu ölümü karşılığında, kan bedeli istemediği hakkındaki Hücçet (Evâhir-i şehr-i Rebi'ü'l-âhir 1068/Ocak 1658).

[5a/26] Abdulnebi'nin, Hacı Yahya Mahallesi'ndeki evini, İsmail'e sattığına dair Satış Hücçet (Evâ'il-i Cemâziye'l-evvel 1068/Şubat 1568).

[5a/27] Karahisâr-ı Sâhib'de Çavuşoğlu Mahallesi'nde oturan Saliha Hanım, mal-eşyasını Ali Bey'e hibe ettiği hakkındaki Hücchet (Evâ'il-i Cemâziye'l-evvel 1068/Şubat 1658).

[5a/28] Karahisâr-ı Sâhib Şehri'nde oturan Hacı Bey, Süylün Köyü'ndeki bahçe ve evini Musa Bey'e sattığına dair Satış Hüccheti (Evâ'il-i Cemâziye'l-evvel 1068/Şubat 1658).

[5b/29] Karahisâr-ı Sâhib'de Efecik Mahallesi'nde oturan Rabia Hanım'ın, kocası Hacı Mustafa ile boşandıktan sonra nafaka ile ilgili olarak anlaşmanın sağlandığı Hücchet (Evâsıt-ı Cumâde'l-ülâ 1068/Şubat 1658).

[5b/30] Fatıma adlı şahsın, torunu Huri'yi, Mustafa'ya nişanlamak istemiştir. Bunun üzerine söz hakkı olan Huri Hanım, Mustafa'yı istemeyip Ahmed Bey'e nişanlanmak istediğini bildiren Hücchet (Evâ'il-i Cemâziye'l-evvel 1068/Şubat 1658).

[5b/31] Karahisar-ı Sâhib'de Kubbelü Mahallesi'nde oturan vefat eden Kamer'in muhallefatı hakkındaki Veraset Hüccheti (Evâsıt-ı Cemaziye'l-evvel 1068/Şubat 1658).

[6a/32] Karahisâr-ı Sâhib'de Egeste Mahallesi'nde oturan Asiye Hanım, Durmuş Bey'in oğlu ile evlendirilmek istenen Asiye Hanım'ın, bu evliliği reddettiğini bildiren Hücchet (Evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel 1068/Şubat 1658).

[6a/33] Karahisâr-ı Sâhib'de bulunan Yayla Bey'in, avarız vakfına borcunun vardır. Fakat Yayla Bey'in vefat ettiği için vakfa olan borcunun, oğlu Yunus'tan talep edildiği hakkındaki Hücchet (Evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel 1068/Şubat 1658).

[6a/34] Kayıp olan Muhammed adlı çobanın muhallefatı hakkındaki Hücchet (Evasıt-ı Cemâziye'l-evvel 1068/Şubat 1658).

[6a/35] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na bağlı Uç Ağıl Köyü'nde Bayram adlı kişinin, Selime Hanım'a ahır içinde zorla saldırdığı hakkındaki Hücchet (Evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel 1068/Şubat1658).

[6b/36] Karahisâr-ı Sâhib Mahallesi'nden, İmaret Mahallesi'nde oturan Ahmet Bey'in küçük oğlunun Osman tarafından yaralandığını bildiren Hücchet (Cemâziye'l-evvel 10. Gün 1068/ Şubat 1658).

[6b/37] Karahisâr-ı Sâhib Kazası'ndan Çebni Köyü'nde oturan ve vefat eden Hacı Hüseyin Bey'in mülkünün çocukları arasındaki paylaşımı hakkındaki Hücçeti (Evâsıt-ı Cemâziyel-evvel 1068/Şubat 1658).

[6b/38] Karahisâr-ı Sâhib Kazası'ndan Timurlu Köyü'nde oturan Hacı Gündoğmuş'un tarlasını Allahverdi'ye sattığına dair Satış Hücçeti (Evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel 1068/Şubat 1658).

[7a/39] Karahisâr mütesellimi olan Musa Bey'in, Çakır Köyü'nde bir adamı yaralı bir şekilde ölü bulduğunu bildiren Hücçet (Evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel 1068/Şubat 1658).

[7a/40] Efecik Mahallesi'nde bulunan Hamza Paşa'nın, evini sattığına dair Satış Hücçeti (Evâ'il-i Cemâziye'l-evvel 1068/Şubat 1658).

[7a/41] Karahisâr-ı Sâhib mahallesinden Hacı Evtal Mahallesi'nde oturan vefât eden Sefer'in Tereke Taksimi (Evâ'il-i Cemâziye'l-Evvel 1068/Şubat 1658).

[7b/42] Karahisâr-ı Sâhib Kazası'na bağlı Süğlün Köyü'nde oturan Abdi Bey'in, bahçesini Hasan'a sattığına dair Satış Hücçeti (Cemâziye'l-Ahir başlangıç günü 1068/Mart 1658).

[7b/43] Karahisâr-ıSâhib'de Sipsin Köyü'nde oturan İsa Bey'in mal-eşyasını torunu Ahmet'e bağışladığını bildiren Veraset Hücçeti (Cemâziye'l-âhir başlangıç günü 1068/Mart 1658).

[7b/44] Karahisâr-ı Sâhib'e bağlı Belce-i Bahtiyar Köyü'nden İbrahim'in yaralanması hakkındaki Hücçet (Evâ'il-i Cemâziye'l-Âhir 1068/Mart 1658).

[8a/45] Hacı Yahya Mahallesi'nde oturan Hasan Beğ'in, mevcut mülkünü kızı ve damadına bağışladığını bildiren Veraset Hücçeti (Evâhir-i Şevvâl-i mükerrerem 1068/Mart 1658).

[8a/46] Karahisâr-ı Sâhib'e bağlı Çorca-i Kebir adlı köyünde oturan Ali'nin, mevcut mülkünü oğlu Hızır Paşa'ya bağışladığını bildiren Hücçet (Evâ'il-i Cemâziye'l-âhir 1068/Mart 1658).

[8a/47] Karahisâr-ı Sâhib'e bağı Çorca-i Kebir adlı köyde oturan Ali'nin mevcut mülkünü torunu Halil'e bağışladığını bildiren Hücçet (Cemâziye'l-âhir 1068/Mart 1658).

[8a/48] Karahisâr-ı Sâhib mahallesinden İmaret Mahallesi'nde oturan Hayrunnisa Hanım'ın, günlük 5'er akçe nafaka verilmesini talep ettiğine dair Hücçet (Rebî'ü'l-evvel başlangıç günü 1068/Nisan 1658).

[8b/49] Karamık Kazası, Göçezli Köyü'nde vefat eden Yusuf Ağa'nın mal-eşyalarının, çocukları tarafından Muhammed Paşa'ya 400 riyale sattığına dair Satış Hücçeti (Evâ'il-i Cemâziye'l-âhir 1068/Mart 1658).

[8b/50] Karamık Kazası'na bağı Kozmişe Köyü'nde oturan Fatma Hanım'ın evini, Mustafa Beğ'e sattığına dair Satış Hücçeti (Evâ'il-i Cemâziye'l-âhir 1068/Mart 1658).

[8b/51] Karahisâr-ı Sâhib mahallesinden, Ardıç Mahallesi'nde oturan Murat'ın, Aişe'ye sattığını bildiren Satış Hücçeti (Evâhir-i şehri Cemâziye'l-âhire 1068/Mart 1658).

[9a/52] Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda, sefere gelmeyenlerin her birinden 800 akçe alınarak devlet hazinesine aktarılması istenen ve ilgili kadılıklara gönderilen Ferman (Muharremi'l-harâm 1068/Ekim 1657).

[9a/53] Yaşanan bir hırsızlık olayının şeri mahkemeye intikal ettiği bildiren Mektup (Evâ'il-i şehri Rebi'ü'l-âhire 1068/Ocak 1658).

[9a/54] Mişekoru adlı ormanlık alandaki ağaçlarının, bazı kimseler tarafından kesilip zarar verildiğini arz-ı hal edip Başkent'e bildirmeleri üzerine, zarar veren kimseler hakkında gereğinin yapılması ve bunların cezalandırılması istenen Ferman (Saferü'l-hayr 1068/Kasım 1657).

[9b/55] Donanma için kürekçi toplanıp tersane amirine teslim edilme talebi istenen Ferman'dır (Rebi'ü'l-evvel 1068/Aralık 1657).

[9b/56] Orta koldaki kadıların donanma için buldukları bölgede kürekçi toplaması ve tersane amirine teslim etmelerine dair Buyruldu (Rebi'ü'l-evvel başlangıç günü 1068/Aralık 1657).

[9b/57] Karahisâr-ı Sâhib'de Muslu'nun tımar beratını, İbrahim adlı kişi hile ile alıp Osman'a vermiştir. Ardından söz konusu tımar beratının Muslu'ya ait olduğunu belirten Sebeb-i Tahrir.

[10a/58] Şehrebat Nahiyesi'nde oturan Şaban'ın, donanma seferine katılmadığı bildirilmiştir. Bunun üzerine sefere çıkmak şartıyla elinde bulundurduğu tımarın alınmaması hususundaki Berat.

[10a/59] Anadolu Beylerbeyi'ne bağlı sancaklardan, ilkbaharda yapılacak olan sefere gerekli askerlerin gönderilmesi gerektiğine dair Ferman (Evâsıt-ı Rebi'ül-evvel 1068/Aralık 1657).

[10b/60] Kütahya Kadısı tarafından, Karahisar-ı Sâhib Kadısı'na gönderilen, asker yoklaması hususundaki Mektup (Evâ'il-i Rebi'ül-âhir 1068/Şubat 1658).

[10b/61] Demirciler Mahallesi'nde oturan bir kadının yaralı bir şekilde ölü bulunduğu için gerekli kanıtın sağlanması hakkındaki Buyruldu (Evâhir-i Rebi'ül-âhir 68/Şubat 1658).

[11a/62] Hırsızlık olayı hususundaki Mektup.

[11a/63] Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda bulunan, ölmüş olan askerlerin ardında bıraktığı mal-eşya hakkındaki Mektup (Evâ'il-i Rebi'ül-evvel 1068/Aralık 1658).

[11a/64] Avarız ve nüzul vergisi toplanması gerektiği hakkındaki Ferman (Ramazan 2. gün 1067/Eylül 1657).

[11b/65] Donanma gemileri için kürekçi sağlanması ve tersanede toplanılması gerektiği hususundaki Ferman (Muharremü'l-haram 1068/Ekim 1657).

[12a/66] Yeni göreve getirilen subaşının, vergi toplaması hususundaki Ruus Tezkiresi.

[12a/67] Karahisâr-ı Sâhib'de Aşağı Kale'de bir kimsenin yaralı bulunduğunu ve bu durumun Şeri Mahkeme'ye intikal etini bildiren Mektup (Rebi'ül-âhir 1068/Şubat 1658).

[12a/68] Karahisâr-ı Sâhib'de bulunan tersane amirinin, gemiler için kürekçilerin tersanede hazır bulunmasına hususundaki Ferman (Rebi'ü'l-âhir 4.gün 1068/Ocak 1658).

[12b/69] Karahisar-ı Sâhib ve Kütahya kadılarına gönderilen, gerekli vergilerin toplanılması hususundaki Ferman (Muharrem 1068/Ekim 57 1657).

[12b/70] Karahisâr-ı Sâhib'deki Ayazini Köyü'ndeki halkı rahatsız eden kimselerin, cezalandırılmaları gerektiğine dair Ferman (Rebi'ü'l-âhir 1068/Şubat 1658).

[13a/71] Karahisâr-ı Sâhib kadılıklarına, donanma gemileri için kürekçi tayin edilmesi emri verilen Ferman (Rebi'ü'l-âhir 1068/Şubat 1658).

[13a/72] Karahisâr-ı Sâhib Kazası'na bağlı köylerdeki gümrük vergisine tabi tutulan hanelerin, avarız hanelerine kaydolması gerektiği hakkındaki Ferman (Rebi'ü'l-âhir 1068/Şubat 1658).

[13a/73] Karahisâr sancağında olan voyvodalık görevini icra eden Ali Bey hakkındaki Ferman (Cemâziye'l-âhir 1068/Mart-Nisan 1658).

[13a/74] Rum İli'ne düzenlenecek olan seferden dolayı ordunun mühimmatı için gerekli avarız toplatılması hakkındaki Ferman (Rebi'ü'l-âhir 1068/Şubat 1658).

[13b/75] Rum İli üzerine düzenlenecek olan sefer için gerekli olan avarız vergisi hakkındaki Mektup.

[14a/76] Dirliklerin yoklaması ile seferde başarı sağlayan yiğitlere de dirlik dağıtılması istenen Ferman (Cemâziye'l-âhir 1068/Mart 1658).

[14a/77] Başkent'ten Hamid'e kadar yol üzerindeki askerlere gerekli atın sağlanması gerektiğini bildiren Ferman (Cemâziye'l-âhir 1068/Mart 1658).

[14b/78] Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'ndaki Çorak ve Gazlıgöl mukataasına hakkındaki Ferman (Cemâziye'l-evvel ikinci haftası 1068/Şubat 1658).

[14b/79] Çorak ve Gazlıgöl mukataasının, Süleyman Ağa'ya vazifelendirdiğine dair bilgi veren Mektup.

[14b/80] Memuriyetlerin yoklanması hususundaki, Kütahya'dan Karahisar-ı Sâhib Sancağı'ndaki kadılara gönderilen Mektup (Cemâziye'l-âhir 1068/Mart 1658).

[15a/81] Edirne'den Antalya'ya kadar oradaki yerliden bir kısım askere gerekli atın sağlanması hakkındaki Ferman (Cemâziye'l-evvel 1068/Mart 1658).

[15a/82] Rum İli'ne sefer için avarız hanelerinden gerekli miktarın toplatılması hususundaki Ferman (Rebi'ü'l-âhir 10.gün 1068/Ocak 1658).

[15b/83] Sefer hazırlıkları hakkındaki Ferman (Cemâziye'l-âhir 1068/Nisan 1658).

[15b/84] Germiyan Kadısı Recep Bey'in geliri hakkındaki Mektup (Zi'l-hicce 10.günü 1067/19 Eylül 1657).

[16a/85] Ölen bir askerin, ardında bıraktığı mallarının teftiş edilmesi hakkındaki Mektup (Rebi'ü'l-evvel 1068/Aralık 1657).

[16a/86] Karahisar-ı Sahib'de ölen bir askerin, ardında bıraktığı mallarının teftişinden sonra mallarının paylaşılması hakkındaki Mektup (Cemâziye'l-âhir 20.günü 1068/25 Mart 1658).

[16a/87] Hasan Bölükbaşı'nın Karahisâr-ı Sâhib'de, Muratlı Köyü'nde bir atın çalındığını bildirmesi sonucunda mübaşir tayin edildiği belirtilen Mektup (Cemâziye'l-âhir 1068/Nisan 1658).

[16a/88] Musa Ağa'nın üç ay süre boyunca subaşı olarak görevlendirildiğine dair Ruus Tezkiresi (Cemâziye'l-âhir 1068/Nisan 1658).

[16b/89] Anadolu'nun orta kolundaki kazalarda bulunan yeniçeriler için Hüseyin Çavuş tayini ve görevi hakkındaki Ferman (Cemaziye'l-evvel 1068/Mart 1658).

[16b/90] Başkent'ten Antalya'ya ve oradan Kıbrıs'a kadar olan kazalardaki iş erleri hakkındaki Ferman (Cemâziye'l-âhir 1068/Mart 1068).

[16b/91] Başkent'ten Antalya'ya ve oradan Kıbrıs'a sürgün edilen yedi askere gidilen yerlerde gerekli atın sağlanmasını bildiren Ferman (Cemâziye'l-âhir 1068/Nisan 1658).

[17a/92] Taç Ahmet Mahallesi'nde bulunan iki hanenin avarız kaydı (Cemâziye'l-âhir 4 günü 1068/9 Mart 1658).

[17a/92-1] Karahisâr-ı Sâhib'de Tac Ahmet Mahallesi'nde oturan ve avarız hanesine kayıtlı olan, Hacı Receb'in gerekli olan avarız vergisi kaydı (Cemâziye'l-âhir 1068/Mart 1658).

[17a/93] Karahisâr-ı Sâhib'de yaşayan Osman, Ömer ve Mehmet'in sipahi olarak tayin edildiği Ruus tezkiresi (Recebi'l-mürecceb 1068/Nisan 1658).

[17b/94] İlkbaharda düzenlenecek olan Rum İli seferi için, Anadolu Eyalet'i ve sancaklardan gerekli avarızın toplatılması hakkındaki Ferman (Cemâziye'l-âhir 1068/Mart 12.günü 1658).

[17b/95] Edirne'den Karaman'a geçildikten sonra, gerekli atların temin edilmesi hakkındaki Ferman (Cemâziye'l-âhir 1068/Mart 1658).

[17b/96] Karahisâr-ı Sâhib'deki Kara Ahur Köyü'nden olan İbrahim'in ölmesi üzerine işlettiği tımarının Ali'ye devredilmesi hususundaki Sebeb-i Tahrir.

[18a/97] Karahisâr-ı Sâhib'deki Hoca Köyü'nün teftişi için Mehmet Ağa'nın tayin olduğu bildiren Ruus Tezkiresi (Recebi'l-mürecceb 1068/Nisan 1658).

[18a/98] Karahisâr-ı Sâhib'de Ticaret yapan Anadolu'daki Ermeni ve Rumlardan alıcak cizye bedeli ile Çingeneler'den alınacak avarız bedeli hakkındaki Ferman (Cemâziye'l-evvel 20.günü 1067/Şubat 1657).

[18b/99] Bozhöyük'te ki vasilik sorunu ile ilgili Ferman. (Recebi'l-Mürecceb 1068/Nisan 1658).

[18b/100] Bozhöyük'de ki vasilik davası ile ilgili kararının yerine getirilmesi hakkındaki Ferman (Recebi'l-mürecceb 1068/Nisan 1658).

[19a/101] Edirne'den Teke'ye gelindiğinde oradan iki askere gerekli atın sağlanmasını bildiren Ferman (Cemâziye'l-âhir 1068/Mart 1658).

[19a/102] Zeamet tasarruf edenlerin gereken vergilerinin verilmesi, gereken özen gösterilmediği takdirde haklarından gelinmesini bildiren Ferman (Cemâziye'l-âhir 1068/Mart 1658).

[19b/103] Karahisâr-ı Sâhib Kaza'sındaki Karaağaç köyünde oturan, ölen Hacı Ahmet'in kızlarına miras olarak kalan malları hakkındaki Veraset Hücjeti (Şa'bânü'l-mu'azzam 1068/Mayıs 1658).

[19b/103-1] Edirne'den Midilli'ye ve oradan da Beyşehir'e gelince oradan iki askere gerekli atın sağlanması bildirilen Ferman (Şa'bânü'l-mu'azzam 1068/Mayıs 1658).

[20a/104] Karahisâr-ı Sâhib'de olan altı bölük askerlerinin görevlendirilmesi hakkındaki Berat (Şa'bânü'l-mu'azzam 1068/Mayıs 1658).

[20a/105] Ramazan ayının ilk gününden, bin altmış dokuz Şaban'ına kadar toplanması gereken, cizye vergisinin ve cizye hanelerinin belirlendiğini bildiren Ferman (Muharrem 1067/Kasım-Aralık 1656).

[20b/106] Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda, zeamet mahsülünden alınması gereken miktar hakkındaki Ferman (Rebi'ü'l-evvel 1068/Aralık 1657).

[20b/107] Vefat eden Subaşı İbrahim'in kalan mal-eşyanın, küçük oğluna intikal etmesi hakkındaki Ferman (Şa'bânü'l-mu'azzam 1068/Mayıs 1658).

[21a/108] Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda bulunan piyade ve müsellemler hanelerinin, vergilerini ödeme hususundaki Ferman (Şevvâli'l-mükerrem 1068/Temmuz 1658).

[21a/109] Başkent'ten Şam'a gelince, Şam'dan iki askere gerekli atın sağlanmasını bildiren Ferman (Cemâziye'l-âhir 1068/Mart 1658).

[21a/110] Karahisâr-ı Sâhib'de bir adama yıldırım düşüp ölü bulunmasının üzerine olayın araştırılmasını bildiren Mektup (Ramazani'l-mübarek 1068/Nisan 1658).

[21a/110-1] Sinan Baba Tekkesi'nde ölen Mustafa bey'in mirası hakkındaki Tereke.

[21b/110-2] Karahisâr-ı Sâhib'de Câmî-i Kebir Mahallesi'ne ait avarız kaydı (Zi'l-hicce 1068/Ağustos 1658).

[21b/111] Câmî-i Kebir Mahallesi'nde oturan İbrahim Abdullah'ın avarız hanesine kayıt olduğunu belirten hakkındaki Ferman (Cemâziye'l-evvel 12.günü 1068/Şubat 1658).

[21b/112] Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda Şehrabat Nahiye'sinde oturan Mehmed'in, tımar tevcihi hususundaki Sebeb-i Tahrir (Şevvâli'l-mükerrem 1068/ Temmuz 1658).

[22a/113] Karahisâr-ı Sâhib'de bulunan Hacı Evtal Mahallesi'nde oturan Maden'in, İmam tayin edildiğine dair Berat (Şa'bânü'l-mu'azzam 1068/Mayıs 1658).

[22a/113-1] Edirne'den Hamid'e geldikten sonra, Ahmet'e gerekli olan atın verilmesi hakkındaki Ferman (Şevvâli'l-mükerrem 1068/ Temmuz 1658).

[22a/114] Bir sipahinin maaşını, Gazlıgölde'ki mukataa gelirinden verilmesi istenen Berat (Ramazan 1068/Haziran 1658).

[22a/115] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'nda bulunan halka, haksızlık yapılmaması gerektiğini bildiren Mektup.

[22b/116] Ali Kethüda tarafından Karahisar-ı Sâhib Kadıları'na gönderilen, sefer için gerekli zahire tedarîği hususundaki Mektup.

[22b/117] Ordunun ihtiyacı için, halktan erzak sağlanması hususundaki Buyruldu (16 1068/1657-1658).

[22b/118] Karahisâr'dan Adana'ya gelince asker olan yerlerden yanına askerler alınması hususundaki Buyruldu (Zi'l-kâde 10.gün 1068/9 Ağustos 1658).

[23a/119] Karahisâr'da ve bağlı olan yerlerinde atı bölük askerlerinin seferde mevcut bulunmalarını belirtilen Buyruldu.

[23a/120] Karahisâr Serdarı olarak Hacı Ahmet'in tayini hakkındaki Mektup.

[23a/120-1] Ardıç Mahallesi'nde kanunsuz bir iş yapılmaması gerektiğini bildiren Ferman (Şabâni'l-mu'azzam 1068/Mayıs 1658).

[23a/120-2] Mütesellim Ağa'nın görevine gelmesini geciktirmesi üzerine gönderilen Mektup.

[23a/121] Pazar kurulan yerlerde ordu pazarcısı hususunda yazılan Mektup (Zi'l-hicce 1068/Eylül 1658).

[23b/122] Kütahya Sancağı'nda bulunan şaphane mukataasının pay edilmesi, dağıtılması hakkındaki Ferman (Recebi'l-mürecceb 1068/Nisan 5.günü 1658).

[23b/123] Kütahya Sancağı'ndaki şaphane mukataasının belirlenip, pay edilmesi hususunu bildiren Mektup.

[23b/124] Karahisâr-ı Sâhib'de bulunan levent taifesinin halka zulm ettiği belirtilerek, bu durumun önüne geçilmesi istenilen Buyruldu (Zi'l-kâ'de 16.günü 1068/Temmuz 1658).

[24a/125] İsyancı Abaza Hasan'ın hak ettiği cezanın verilmesi ve hakkından derhal gelinmesine dair Ferman (Zi'l-hicce 1.günü 1068/Agustos 1658).

[24a/126] Celâli Hasan adlı isyancının itaatsizliğine karşı, Serdar tayin edilerek, gereğinin yapılması istenen Ferman (Zi'l-hicce 1068/Agustos 1658).

[24b/127] Çardak adlı mahallede bulunan askeri zümrelerin mevcut görevleri hususundaki Ferman (Zi'l-hicce 1068/Ağustos 1658).

[24b/128] Erdel Vilayeti'nde buluna Yanova Kalesi'nin alınması üzerine, zaferin duyurulması ile zafer şenliklerinin yapılması emrolunan Ferman (Zi'l-hicce 1068/Ağustos 1658).

[24b/129] Ebubekir Ağa'nın mütesellim vekili olarak görevlendirildiği Mektup (Safer 4.günü 1069/Ekim 1068).

[25a/129-1] Vefat eden Ahmet Bey'in, varisleri olan oğulları arasındaki miras hücceti.

[25a/130] Mütesellim tayini hakkındaki görev değişikliğini, Karahisar-ı Sâhib Kadısı'na bildiren Ruus Tezkiresi.

[25a/130-1] Karahisâr-ı Sâhib ve bağlı yerlerinde olan altı bölük askerleri için zabıt tayin edilmesi hakkındaki Berat.

[25a/131] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na Sinan Ağa'nın subaşı olarak tayin olduğunu bildiren Ruus Tezkiresi.

[25a/132] Mehmed Ağa'nın Müteselliği hakkındaki Mektup (Saferü'l-hayr 1069/Eylül 1658).

[25a/133] Piriñ ve kahve satıcılarına dair, sattıkları malların fiyatları hakkındaki Mektup.

[25b/134] Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda bulunan piyade hanelerinin, sefer için gerekli miktarın toplatılması hususundaki Ferman (Zi'l-kâ'de 20.günü 1068/19 Ağustos 1658).

[25b/135] Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'ndaki avarızların tahsili hakkındaki Ferman.

[25b/136] Karaman Vilayeti ile Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'na Ahmet Ağa'nın, mütesellim olarak tayin edildiği hususunu bildiren Mektup.

[26a/137] Konya'dan merkez ordusuna doğru giden Vezir-i Azamı için gerekli atın ve kılavuzun sağlanması hakkındaki hususu bildiren, mütesellim Mektubu (Safer 1069/Ekim 24 1658).

[26a/138] Cizye vergisinin tahsilatı hakkındaki Ferman (Cemâziye'l-evvel 1068/Şubat 1658).

[26a/139] İsyancı Abaza Hasan ve onun yanında hareket eden diğer isyancıların, hükümete karşı pişmanlıklarını bildirmeleri şartı ile affedilmeleri gerektiği hususunu bildiren Buyruldu (Safer 1069/Ekim 1658).

[26b/140] Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vuku bulan eşkiyalık olaylarına karşı gelinmesine dair Ferman (Rebi'ü'l-evvel 1069/Kasım 18 1658).

[26b/141] Kütahya ve Teke'ye kadar olan kadılıklardan, askerlere gerekli atın temin edilmesini bildiren Ferman (Rebi'ü'l evvel 21 1069/Kasım 1658).

[26b/142] Zeamet ve tımar işleten kimselerin, tekrar düzenlenmesi gerektiği hakkındaki Berat.

[27a/143] Ortaya çıkan Celâli Hasan isyanının bastırılması Ferman (Rebi'ü'l-âhir 3.günü 1069/Aralık 1658/Ocak 1659).

[27a-27b/144] İsyancı Abaza Hasan'ın öldürdüğü askerlerin şehit olarak fetvasının verilmesini ve aynı zamanda askeri birimlerin biraya gelerek bu isyan edenlerin haklarından gelinmesini bildiren Ferman (Rebi'ü'l-evvel 1069/Kasım Aralık 1658).

[27b/145] Donanma için gerekli olan kürekçilerin tedarik edilmesi hakkındaki Ferman (Rebi'ü'l-evvel 1069/Kasım 1658).

[28a/146] Karahisâr-ı Sâhib Mahallesi'nde olan İmaret Mahallesi'nde oturan bulunan, vefat eden Bayram'ın çocukları arasındaki miras paylaşımına dair Veraset Hücçeti (Cemâziye'l-âhir 1068/Mart 1658).

[28a/147] Muharrem adlı şahsın, Çerçi Turut vakfına borcunun olduğunu bildiren Hücçet. (Cemâziye'l-âhir 1068/Mart 1658).

[28b/148] Çıkrık Köyü'nde oturan Eyüb'ün, eşi Döndü'nün kendisi ile hiç ilginmediğini ve hatta yanına bile yaklaşmadığı konusunda şikayetinin olduğunu belirten Hücçet (Cemâziye'l-âhir 1068/Mart 1658).

[28b/149] Karahisâr-ı Sâhib'de, Mollabahşi Mahallesi'nden Habib Paşa'nın dört yaşındaki kızının ateşe düşüp şüpheli bir şekilde öldüğünü ve aynı zamanda olayın araştırılmasını belirten Hücçet (Cemâziye'l-âhir 1068/Mart 12.günü 1658).

[28b/150] Karahisâr-ı Sâhib'de Süğlün adlı köyde ev satışı ile ilgili Satış Hücçeti (Cemâziye'l-âhir 1068/Mart 1658).

[29a/151] Karahisâr-ı Sâhib Kazası'nda oturan ve seferde ölen Ahmet Bey'in mal-parasının, Osman'a intikal ettiği belirtilen Hücçet (Cemâziye'l-âhir 1068/Mart 1658).

[28a/152] Karahisâr-ı Sâhib'de Çobanlar adlı Köy'de oturan Cemile'nin, eşinden mehr ve nafakasını istemesi hakkındaki Hücçet (Cemâziye'l-âhir 1068/Mart 1658).

[29a/153] Karahisâr-ı Sâhib'e bağlı Süğlün Köyü'nde oturan Şaban'ın, ceviz ağaçlarını, Halil Bey'e sattığına dair Satış Hücçeti (Cemâziye'l-âhir 1068/Mart 1658).

[29a/153-1] Arap Camisi'nde bir müezzinin bulunması gerektiğini belirten Hücçet (1069/1657-1658).

[29b/154] Sıçanlı'ya bağlı Saraycık Köyü'nden Mustafa Ağa'nın, eşine intikal eden mülkünün, eşi tarafından satıldığı hakkındaki Satış Hücçeti (Cemâziye'l-âhir 1068/Mart 1658).

[29b/155] Karahisâr-ı Sahib'de Karamanlı Mahallesi'nden Hüseyin ve kardeşi Mehmet'in, miras mülklerini sattıkları hakkındaki Satış Hücçeti (Cemâziye'l-âhir 1068/Mart 1658).

[29b/156] Karahisâr-ı Sâhib'de Sarık Köyü'nden Raziye'nin miras mülkünü Mustafa'ya sattığına dair Satış Hücçeti (Cemâziye'l-âhir 1068/Mart 1658).

[30a/157] Karamık Kazası'na bağlı Terce adlı köyde Mehmed'in samanlıkta Döndü'nün zorla bekaretini elinden aldığına dair olayın doğrulanması hakkındaki Hücçet (Cemâziye'l-âhir 1068/Mart 1658).

[30a/158] Karahisâr-ı Sâhib'de Gebeceler adlı köyde oturan Hüseyin Çelebi'nin mülkünü Mehmed Efendi'ye sattığına dair Satış Hücçeti (Recebi'l-ferd 1068/Nisan 1658).

[30a/159] Karahisâr-ı Sâhib'de oturan Derviş Mehmed köle olan Mustafa'yı hür bıraktığına dair Hücçet (Recebi'l-ferd 1068/Nisan 1658).

[30a/160] Karahisâr-ı Sâhib'de iken ölen Şeyh Halil'in hayatta iken mal-eşyasını Hacı Yusuf'a sattığı hakkındaki Satış Hücçeti (Recebi'l-ferd 1068/Nisan 1658).

[30b/161] Sincanlı'da oturan Piri'nin, Ali adında bir köle satın aldığına dair Hücçet (Recebi'l-mürecceb 13.günü 1068/Nisan 1658).

[30b/162] Karahisâr-ı Sâhib Mahallesi'nden Kasımpaşa Mahallesi'nde oturan Fatıma'nın kızına miras olarak bıraktığı mal-eşya hakkındaki Veraset Hücçeti (Recebi'l-ferd 1068/Nisan 1658).

[30b/163] Karahisâr-ı Sâhib'de Arap Mahallesi'nde oturan vefat etmiş olan Mazlume'nin kısına intikal eden Veraset Hücçeti (Recebi'l-ferd 1068/Nisan 1658).

[30b/164] Mustafa Çavuş'un ölen amcasının kızından kalan mal-eşyanın kendisine intikal ettiğine dair Veraset Hücçeti.

[31a/165] Hasan Paşa ile İsa Paşa bakkal içinde tartışarak kötü söz kullanmalarından dolayı mahkemeye başvurulduğu hakkındaki Hücçet (Recebi'l-ferd 1068/Nisan 1658).

[31a/166] Karahisar-ı Sâhib Mahallesi'nden Tac Ahmet Mahallesi'nde oturan Allahverdi Bey'in mülkünü, Hacı Hasan'a sattığına dair Satış Hücçeti (Recebi'l-ferd 1068/Nisan 1658).

[31a/167] Karahisâr-ı Sahib Mahallesi'nden Burmalı Mahallesi'nde oturan ve vefat eden Nesli'nin mirasının, annesi Ümmügülsüm'e intikal ettiğini belirten Veraset Hücçeti (Recebi'l-ferd 1068/Nisan 1658).

[31a/168] Karahisâr-ı Sâhib Mahallesi'nden Mollabahşi Mahallesi'nde oturan Mahmut'un mülkünü, Kasım'a sattığına dair Satış Hücçeti (Recebi'l-ferd 1068/Nisan 1658).

[31b/169] Karahisâr-ı Sâhib Kaza'sına bağlı İnaz adlı köy'de oturan ve vefat eden Mümine'nin mirasının, kızlarına intikal ettiği hakkındaki Veraset Hücçeti (Recebi'l-ferd 1068/Nisan 1658).

[31b/170] Karahisâr-ı Sâhib'de Kasımpaşa Mahallesi'nden olan, Rahime'nin babasından kalan mülkü, Hasan'a sattığına dair Satış Hücçeti (Recebi'l-ferd 1068/Nisan 1658).

[31b/171] Hacı Yahya Mahallesi'nde oturan İsmail'in Bedrik Mahallesi'nde oturan Mehmed'e, evini sattığına dair Satış Hücçeti (Recebi'l-ferd 1068/Nisan 1658).

[31b/172] Vefat etmiş olan Hızır, tarlasını hayatta iken Abdülkerim'e satmıştır. Sonrasında Abdülkerim'in de vefat etmesi üzerine tarlanın, Abdülkerim'in oğluna intikal ettiği hakkındaki Hücçet (Recebi'l-ferd 1068/Nisan 1658).

[32a/173] Yahudi Mahallesi'nde oturan Meryem'in mülkünü zabt eden Mütesellim Musa Ağa'nın, Meryem'in mülkünü tekrar kendisine vermesi hakkındaki Hücçet (Recebi'l-ferd 1068/Nisan 1658).

[32a/174] Mahmut adlı şahsın oğlu Hacı Bayram'ın, ameliyat geçireceği ve bu ameliyat sonrasında herhangi bir olumsuz durumla karşılaşırca bir bedel istemeyeceğini bildiren Hücçet (Recebi'l-ferd 1068/Nisan 1658).

[32a/175] Nasara Mahalesi'nde oturan ve vefat eden Hacı Sinan'ın oğullarına intikal eden mal-eşya hakkındaki Veraset Hücçet (Recebi'l-ferd 1068/Nisan 1658).

[32a/176] Hoca adlı köyünde bir çobanın ölü bulunmasından dolayı, olayın teftiş olunması hakkındaki Hücçet (Şa'bâni'l-muazzam 1068/Mayıs 1658).

[32b/177] Kahil Mahallesi'nde oturan Mustafa Çelebi'nin mülkünü, Hasan'a sattığına dair Satış Hücleti (Şa'bâni'l-muazzam 1068/Mayıs 1658).

[32b/178] İmaret Mahallesi'nde oturan Köse Ali'nin mülkünü, Mehmet Çelebi'ye sattığına dair Satış Hücleti (Şa'bâni'l-muazzam 1068/Mayıs 1658).

[32b/179] Kasımpaşa Mahallesi'nde oturan Mustafa'nın, Sinan Halife Mahallesi'nde bulunan mülkünü İdris Bey'e sattığına dair Satış Hücleti (Şa'bâni'l-muazzam 1068/Mayıs 1658).

[33a/180] Hacı Yahya Mahallesi'nde oturan Hacı Receb'in mal-eşyasını, torunu Ahmet'e bağışladığına dair Veraset Hücleti (Şa'bâni'l-muazzam 5. Gün 1068/Mayıs 1658).

[33a/181] Karahisar-ı Sahib'de misafir iken vefat eden Yeniçeri Mehmet'in mal-eşyasının, küçük oğluna intikal ettiği belirtilerek, bu terekenin taksimi için bir vasi tayin edildiği hakkındaki vasi tayini (Şa'bâni'l-muazzam 6. Gün 1068/Mayıs 1658).

[33a-33b/182] Ölen İbrahim Bey'in ardından kalan mal-eşya hakkındaki Tereke (Ramazani'l-Mübarek 1068/Haziran 1658).

[34a/183] Bozöyük'te oturan ve vefat eden Ömer Ağa'nın ardından kalan malları hakkındaki Tereke (Şa'bâni'l-muazzam 1068/Mayıs 1658).

[34a/184] Bozöyük'te oturan ve vefat eden Ömer Ağa'nın, amcasının oğlu Bayram'a intikal ettiği mal-eşyanın Tereke Taksimi (Şa'bâni'l-muazzam 1068/Mayıs 1658).

[34a/185] Bozöyük'de oturan Ömer'in oğluna ve eşine bıraktığı mal-eşyanın Tereke Taksimi (Şa'bâni'l-Muazzam 1068/Mayıs 1658).

[34b/186] Kubbelü Mahallesi'nde oturan Abdüllatif'in dükkanını, Hacı Mustafa'nın satın aldığı belirten Satış Hücleti (Şa'bâni'l-muazzam 1068/Mayıs 1658).

[34b/187] Fakihpasa Mahallesi'nde oturan Zemâne'nin ailesi tarafından zorla nişanlanmayı reddettiğine dair Hüclet (Şa'bâni'l-muazzam 1068/1658).

[34b/188] Çapnak adlı köyde oturan Recep'in evi ve tarlasını, Mehmed Efendi'ye sattığına dair Satış Hüceti (Şa'bâni'l-muazzam 1068/Mayıs 1658).

[35a/189] Hacı Yahya Mahallesi'nde oturan İsmail'in babasından kalan mülkü kardeşi arasında anlaşarak paylaşıldığı hakkındaki Hüceti (Şa'bâni'l-muazzam 1068/Mayıs 1658).

[35a/190] Bali Bey'in babasından kendisine intikal eden mal-eşya hakkında, amcasının oğlu ile aralarında anlaşmazlığın çıkmış olduğu belirtilerek, olayın doğruluğunun saptanması ile iki tarafın uzlaştırılması hakkındaki Veraset Hüceti (Şa'bâni'l-Mu'azzam 1068/Mayıs 1658).

[35a/191] Beğ Köyü'nden Yunus'un vefat etmesi ile kalan mal-eşyanın, eşi ve oğlu arasındaki miras paylaşımı hakkındaki Hücet (Şa'bâni'l-muazzam 1068/Mayıs 1658).

[35b/192] Cennet adlı şahsın, Gündoğmuş ile evlenebilmesi için, önceki eşinden boşanmasının ardından yüz günün geçmesi gerektiğini belirten Hücet (Şa'bâni'l-muazzam 1068/Mayıs 1658).

[35b/193] Akmescid Mahallesi'de oturan Ümmühani'nin, mehir ve nafakasından vazgeçerek eşi Süleyman ile boşanması hususundaki Hücet (Ramazâni'l-mübâreke 1658/Haziran 1658).

[36a/194] Hacı Yahya Mahallesi'nde oturan Gülistan ve kardeşi Şaban'ın, , babaları vefatından sonra kendilerine intikal eden borcu ödediklerine dair Hücet (Ramazani'l-mübâreke 1068/Haziran 1658).

[36a/195] Karahisâr'a bağlı Kışlacık köyü'nden Muharrem ve kardeşi Recep arasında, miras paylaşımı yüzünden çıkan anlaşmazlık hakkındaki Veraset Hüceti (Ramazani'l-mübâreke 1068/Haziran 1658).

[36a/196] Seyyid Gazi Kazâsı'na bağlı Çoröz Köyü'nden Ali'nin, yıldırım düşüp ölmesinden dolayı, olayın doğrulanması hakkındaki Hücet (Ramazani'l-mübâreke 1068/Haziran 1658).

[36b/197] Yıldırım düşen Döğenci'nin oğlu Ali'nin vefatı üzerine, Döğenci'nin herhangi bir bedel istemediğini bildiren Hücet (Ramazani'l-mübâreke 1068/Haziran 1658).

[36b/198] Karahisâr-ı Sâhib'e bağlı Eyret Köyü'nden Hüma'nın, Selmanlu Köyü'ndeki çayırının işletme hakkını, kardeşi Süleyman Ağa'ya verdiğine dair Hücçet. (Ramazani'l-mübâreke 1068/Haziran 1658).

[36b/199] Nasara Mahallesi'nden, Kirkor ile Hedice'nin evliliğinin, gerçek olduğunu bildiren Hücçet (Ramazani'l-mübâreke 1068/Haziran 1658).

[36b/200] İmaret Mahallesi'nde vefat eden Hacı Şaban'nın mirasının, eşine intikal ettiğini bildiren Veraset Hücçeti (Ramazani'l-mübârek 1068/Haziran 1658).

[37a/201] İsmihan'ın hamamda çalınan eşyasının, Fatma'nın çaldığını belirten Hücçet (Ramazani'l-mübâreke 1068/Haziran 1658).

[37a/202] Karahisâr-ı Sâhib'de Kasımpaşa Mahallesi'nde oturan Raziye'nin eşinden boşanmak için mehr ve nafakasından vazgeçtiğini belirten Hücçet (Ramazani'l-mübârek 1068/Haziran 1658).

[37a/203]Karahisâr-ı Sâhib'e bağlı Sülümenli adlı köydeki Şahbaz'a ait hayvanın, Ahmet'in çaldığını belirten Hücçet (Ramazani'l-mübârek 1068/Haziran 1658).

[37a/204] Karahisâr-ı Sâhib'e bağlı Bozöyük Köyü'ünden Mustafa'nın, çardağını Mehmet'e sattığını belirten Satış Hücçeti (Ramazani'l-mübârek 1068/Haziran 1658).

[37b/205] Fakihpaşa Mahallesi'nden Abdullah Efendi'nin kölesi olan Ali'yi azad ettiğine dair Hücçet (Şevvali'l-mükerrem 1068/Temmuz 1658).

[37b/206] Raziye adlı şahsın firar ederek, Ayni adlı şahsın evinde kaldığını belirten Hücçet (Şevvâli'l-mükerrem 1068/Temmuz 1658).

[37b/207] Hacı Yahya mahallesinden Saliha'nın mehr ve nafakasından vazgeçerek, eşinden boşanmak istediğini belirten Hücçet .(Şevvâli'l-mükerrem 1068/Temmuz 1658).

[38a/208] Karahisâr-ı Sâhib'de Bedrik Mahallesi'nden Hacı Mehmet'in evini Bayram'a sattığına dair Satış Hücçeti (Şevvâli'l-mükerrem 1068/Temmuz 1658).

[38a/209] Karahisâr-ı Sâhib'e bağı Akcin Köyü'nden Süleyman'ın, Ali Bâli'ye küfür ettiğini ve gereğinin yapılmasına dair Hücet (Şevvâli'l-mükerrem 1068/ Temmuz 1658).

[38a/210] Hoyran Kazası'na bağı Kırkbaş köyü'nden, Mustafa Paşa'nın, Tatar Mehmet Ağa'yı öldürdüğü için kan bedeli ödediğine dair Hücet (Şevvâli'l-mükerrem 1068/ Temmuz 1658).

[38a/211] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na bağı Akcin Köyü'nden Hacı Ali'nin vefat edince, kızı Raziye ile amcasının oğlu arasında çıkan mirasın paylaşımı hakkındaki anlaşmazlığı belirten Verâset Hüceti (Şevvâli'l-mükerrem 1068/ Temmuz 1658).

[38b/212] Karahisâr-ı Sâhib Mahallesi'nden Fakihpaşa ve Kahil Mahallesi'nden Hasan, Muharrem, Osman, Recep ve Mustafa Beyler'in kullandıkları suyun, başka evlerde kullanılmasının engellenmesinin istendiğini belirten Hücet (Şevvâli'l-mükerrem 1068/ Temmuz 1658).

[38b/213] Sincanlı Kazası'nın Düzağaç Köyü'nden, Abbas Ağa'nın işlettiği tımar hakkındaki Hücet (Şevvâli'l-mükerrem 1068/ Temmuz 1658).

[38b/214] Karahisâr-ı Sâhib Kazası'na bağı Tatlar Köyü'nden Ramazan'ın evine gizlice girmeye çalışan kişinin, Pir Ahmet olduğu belirtilen Hücet (Şevvâli'l-mükerrem 1068/ Temmuz 1658).

[38b/215] Karahisâr-ı Sâhib Kazası'na bağı İnaz Köyü'nden, vefat eden Mümine'nin mal-eşyasının, kızı Raziye'ye intikal ettiğini belirten Veraset Hüceti (Şevvâli'l-mükerrem 1068/ Temmuz 1658).

[39a/216] Karahisâr-ı Sâhib Kazası'na bağı Çubuk Köyü'nden Ümmi ve Eymir'in evlilik kararları hakkındaki Hücet (Şevvâli'l-mükerrem 1068/ Temmuz 1658).

[39a/217] Karahisâr-ı Sâhib mahallesinden İmaret Mahallesi'nden Muhammed Paşa'nın, evini Mehmet Çelebi'ye sattığını belirten Satış Hüceti (Zi'l-kâ'de 1068/ Ağustos 1658).

[39a/218] Karanfil ve Gülvar'ın sözlendirildikten sonra ayrılma kararı aldığını belirten Hücet (Zi'l-kâ'de 1068/ Ağustos).

[39a/219] Vefat eden Hüseyin'den kalan mal-eşyanın, Cihan ile Fatıma arasındaki miras paylaşımı hakkındaki Veraset Hücçeti (Zi'l-kâ'de 1068/Ağustos 1658).

[39b/220] Sipahi olan Ömer Ağa'nın kendisine borcu olan Mustafa Beğ'den, borcunu talep etmesi hakkındaki Hücçet (Zi'l-kâ'de 1068/Ağustos 1658).

[39b/221] Karahisâr-ı Sâhib'de Doğancı Mahallesi'nde oturan Hızır'ın babasından kendisine intikal eden mirası üzerine devralması Hücçet (Zi'l-kâ'de 1068/Ağustos 1658).

[39b/222] Mollabahşi Mahallesi'nde bulunan Hüseyin'in mülkünü, Mehmet'e sattığı hakkındaki Satış Hücçeti (Zi'l-ka'de 1068/Ağustos 1658).

[40a/223] Karahisâr-ı Sâhib'de Akmescit Mahallesi'nden Hatırda Hatun'un kendi evini, oğlu Derviş Hasan'a sattığına dair Satış Hücçeti (Zi'l-kâ'de 1068/Ağustos 1658).

[40a/224] Karahisâr-ı Sâhib'de Turfallu Köyü'nden Murat'ın, Oruç tarafından darp edilmesi hakkındaki dair Hücçet. (Zi'l-kâ'de 1068/Ağustos 1658).

[40a/225] Karahisâr-ı Sâhib'de oturan Mehmet Ağa'nın evini, Ahmet'e sattığına dair Satış Hücçeti (Zi'l-kâ'de 1068/Ağustos 1658).

[40a/226] Karahisâr-ı Sâhib'de bulunan Sofular Mahallesi'nden Mahmut'un, kardeşi İbrahim'in ile babalarından kalan mal-eşyanın olduğunu ve bu mal-eşyanın İbrahim tarafından Mahmut'un izni olmadan sattığına dair Hücçet (Evâhir-i Zi'l-ka'de 1068/Ağustos 1658).

[40b/227] Mahzen Mahallesi'nde oturan Hacı Ahmet'in kölesi olan Bayram'ın kaçtığını bildiren Hücçet (Zi'l-hicce 1068/Eylül 1658).

[40b/228] Karahisâr-ı-Sâhib'e bağlı Kışlacık Köyü'nde oturan Mehmet'in uygunsuz iler yaptığı için, bulunduğu köyden gönderilmesi hakkındaki Hücçet (Zi'l-hicce 1068/Eylül 1658).

[40b/229] Karahisâr-ı Sâhib'de Sufiler Mahallesi'nde oturan Receb'in boşandığı eşi Aişe'ye bir miktar mülk verdiğini belirten Hücçeti (Zi'l-hicce 1068/Eylül 1658).

[41a/230] Karahisâr-ı Sâhib Kazası'na bağlı Mihail adlı köyde oturan Raziye eşi tarafından terk edildiği için, kızının bakımını sağlayabilmek adına, eşinin oğlundan hakkı olan mal-eşyayı talep etmesi hakkındaki Hücet (Zi'l-hicce 1068/Eylül 1658).

[41a/231] Yukarı Pazar Mahallesi'nde oturan Saliha'nın ayrıldığı eşi Hamza'dan mehr ve nafakasını aldığı belirten Hücet (Zi'l-hicce 1068/Eylül 1658).

[41b/232] Karahisâr-ı Sâhib Kazası'na bağlı Işıklar Köyü'nden Sarraf'ın evine, Süleyman'ın zorla girdiği belirtilerek, gereğinin yapılması istenen Hücet (Muharremü'l-harâm 1069/Eylül-Ekim 1658).

[41b/233] Karahisâr-ı Sâhib Mahallesi'nden Hacı Evtal Mahallesi'nde Salamon'un, silah ile Halil'i yaraladığı belirtilerek, gereğinin yapılması istenen Hücet (Muharremü'l-harâm 1069/Eylül-Ekim 1658).

[41b/234] Karahisâr-ı Sâhib Mahallesi'nden Hacı Evtal Mahallesi'nden Halil'in, Salamon tarafından öldürüldüğünü kanıtlayan Hücet (Muharremü'l-harâm 10.gün 1068/Ekim 1658).

[41b/235] Nasara Mahallesi'nden Madam ve Aişeni'nin fahişelik yaptığını için buldukları mahalleden atılmaları hususundaki Hücet.

[42a/236] Karahisâr-ı Sâhib mahallesinden Tac Ahmet Mahallesi'nden İbrahim'in, Çolak İbrahim'in tarafından bıçakladığını bildiren Hücet. (Saferü'l-muzaffer 1069/Kasım 1658).

[42a/237] Muhammed Ağa'nın çalınan koyunlarının buldurulması hakkındaki Hücet (Saferü'l-hayr 1069/Kasım 1658).

[42a/238] Karahisâr-ı Sâhib Kazası'na bağlı Kulatayı Köyü'nden Mustafa'nın, mülkünü torunları arasında paylaştığı hakkındaki Veraset Hüceti (Saferü'l-hayr 1069/Kasım 1658).

[42a/239] Mehmet adlı şahsın, Mustafa'ya emaneten verdiği hayvanlarının (koyun) zarara uğradığını belirterek, bu zararın karşılanmasını talep ettiği Hücet (Saferü'l-hayr 1069/Kasım 1658).

[42a-42b/240] Ahmet adlı şahsın, hayvanlarının Panayod tarafından zarara uğradığını ve bu zararın karşılanmasını talep ettiği Hücet (Saferü'l-muzaffer 1069/Kasım 1658).

[42b/241] Eşinin rızası olmadığı halde boşanmak isteyen Saime'nin, ancak mehr ve nafakadan vazgeçer ise boşanmanın mümkün olabileceği hakkındaki Hücet (Saferü'l-hayr 1069/Kasım 1658).

[42b/242] Karahisâr-ı Sâhib Mahallesi'nden Tac Ahmet Mahallesi'nden Emine ve İsmail'in üç kez boşandıkları belirtilerek, tekrar evlenebilmek için gereğinin talep edildiğini bildiren Hücet (Saferü'l-hayr 1069/Kasım 1658).

[42b/243] Karahisâr-ı Sahib mahallesinden Karakatip Mahallesi'nde oturan Satı Hanım'ını, eski eşi tarafından darp edildiği hakkındaki Hücet (Rebi'ül-âhir 1069/Aralık-Ocak 1658-1659).

[43a/244] Subaşılık tayini hakkındaki Ruus Tezkiresi (Rebi'ül-evvel 1069/Aralık 1658).

[43a/245] Bsoan ve Hamza arasında vuku bulan, tarla sınırı ihlalinden kaynaklı anlaşmazlık hakkındaki Hücet. (Rebi'ül-evvel 1069/Aralık 1658).

[43a/246] Karahisâr-ı Sâhib mahallesinden Ardıç Mahallesi'nde oturmuş olan vefat eden olan Hacı Muhammed'in, eşine intikal eden mal-eşya hakkındaki Hücet (Rebi'ül-evvel 1069/Aralık 1658).

[43a/247] Yalvaç'da oturan tüccar Osman'ın, Eyret'te Hacı Musa'nın odasında misafir olarak kaldığı sırada eşyasının çalındığı belirtilerek, hırsızlığın tespit edilmesi istenen Hücet (Rebi'ül-âhir 1069/Ocak 1659).

[43b/248] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na bağlı Tekkeler Köyü'nden Siyamin'in, Hanifi adlı şahsın babasının mülkünü haksız bir şekilde kullanmasından dolayı şikayette bulunduğunu belirten Hücet (Rebi'ül-âhir 1069/Ocak 1659).

[43b/249] Karahisâr-ı Sâhib'de Kahya Osman Beğ'in atının çalındığı hakkındaki Hücet (Rebi'ül-âhir 1069/Ocak 1659).

[43b/250] Karahisâr-ı Sahib Kazâsı'na bağlı Büyükkalecik Köyü'nden Hüseyin'in kızı Herdem'in, ateşe düşüp yanması hakkındaki Hücçet (Saferü'l-hayr 1069/Kasım 1658).

[43b-44a/251] İnegöl'de oturan Mehmet'in kızı ile evlenen Ahmet'in, daha önce bir başkası ile evlenip boşanmış olduğu doğrulanan Hücçet (Rebi'ü'l-âhir 1069/Aralık 1658).

[44a/252] Karahisâr-ı Sâhib mahallesinden Karamanlı Mahallesi'nde oturan Aişe Hanımın eşinden ayrıldığına dair Hücçet (Rebi'ü'l-âhir 1069/Aralık 1658).

[44a/253] Karahisâr-ı Sâhib Mahallesi'nden imaret Mahallesi'nde oturan Fatıma'nın torunu Mustafa'ya, bir dönüm bağı verdiğiine dair Veraset Hücçeti (Cumâde'l-ûla 1069/Ocak 1659).

[44a/254] Karahisâr-ı Sâhib Kazası'na bağlı Köprülü Köyü'nde oturan Hacı Ali'nin borcu olduğunu ve bu borca kefil gösterilerek ödeneceğini belirten Hücçet (Cumâde'l-ûla 1069/Ocak 1659).

[44a/255] Karahisâr-ı Sâhib mahallesinden Kasımpaşa Mahallesi'nden Mahmut Paşa'nın çalınan hayvanlarının bulunup teslim edilmesine dair Hücçet (Cumâde'l-ûla 1069/Ocak 1659).

[44b/256] Karahisâr-ı Sâhib mahallesinden İmaret Mahallesi'nde oturan Fatıma'nın, oğlu Hacı Ali'ye bırakmış olduğu bir ayakkabıcı dükkanı hakkındaki Hücçeti. (Cumâde'l-ûla 1069/Ocak 1659).

[44b/257] Hacı İbrahim'e miras olarak kalan bir mülkün haberi olmadan bir başkasına satıldığı belirtilerek, şahsın bunu öğrenmesi ile aralarında anlaşma sağlandığı bildirilen Hücçet.

[45a/258] İki vasi arasında çıkan borç tahsis etme konusunda bir anlaşmazlığın olduğu belirtilerek, daha sonra bu anlaşmazlığın giderildiği bildirilen Hücçet (Ramazani'l-mübâreke 1068/Haziran 1658).

[45b/259] Cemâziye'l-âhir 1070/ Şubat 1660 tarihinin ilk gününün tarihinde mevcut kadı değişerek, yeni kadının Abdülfettah olduğunu bildiren kayıt.

[45b/259-1] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na bağlı Çubuk Köyü'nde oturan Hacı Bayram, kardeşi Raziye'ye mal-eşyasını sattığına dair Satış Hücçeti (Cemâziye'l-âhir 1070/Şubat 1660).

[45b/260] Karahisâr-ı Sâhib'de Anbanaz ve Susuz Köyü'nde oturan bazı kimseler arasında yaşanan anlaşmazlık hakkındaki Hücçet.

[45b/261] Karahisâr-ı Sâhib kale muhafızı olan Mustafa Ağa ve eski kale muhafızı olan Abdülbaki Ağa ile aralarında vuku bulan anlaşmazlıkta, barışın sağlandığını belirten Hücçet (Cemâziye'l-âhir 1070/Şubat 1660).

[46a/262] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na bağlı Erkmen Köyü'nden, Salih Bey'in, Ahmet Ağa'dan almış olduğu tarla hakkındaki Satış Hücçeti (Cemâziye'l-âhir 1070/Şubat 1660).

[46a/263] Karahisâr-ı Sâhib mahallesinden İmaret Mahallesi'nden Hasan'ın, babasından kalan mal-eşyanın akıl baliğ olana dek amcası tarafından idare edileceği ve vakti gelince de kendi idaresine geçmesi gerektiği hakkındaki Veraset Hücçeti (Cemâziye'l-âhir 1070/Şubat 1660).

[46b/264] Karahisâr-ı Sâhib Mahallesi'nden İbik Mahallesi'nden Mehmet Dede'nin, Aişe Hanım'ın kendisine borçlu olduğunu bildirmesi hakkındaki Hücçet (Cemâziye'l-âhir 1070/Şubat 1660).

[46b/265] Toman'ın ölen kardeşi Yuri'den kalan mal-eşyanın, kendisine intikal etmesi hakkındaki Veraset Hücçeti (Cemâziye'l-âhir 1070/Şubat 1660).

[47a/266] Karahisâr-ı Sâhib'e bağlı Anbanaz ve Susuz Köyü'ndeki bazı beyler arasında vuku bulan anlaşmazlığın giderilerek barışın sağlandığını bildiren Hücçet (Cemâziye'l-âhir 1070/Şubat 1660).

[47a/267] Karahisâr-ı Sâhib Mahallesi'nden Kasımpaşa Mahallesi'nde oturan Abdi ve kardeşi Mehmet'in babalarından kalan mal-eşyanın aralarında pay edilmesi hakkındaki Veraset Hücçeti.

[47b/268] Karahisâr-ı Sâhib Mahallesi'nden Hacı Yahya Mahallesi'nden Ramazan'ın öldükten sonra kalan mal-eşyasının, kardeşleri arasında pay edilmesi hakkındaki Veraset Hücçeti (Cemâziye'l-âhir 1070/Şubat 1660).

[47b/269] Osman ve amcasının oğlu arasında vuku bulan miras anlaşmazlığının giderilerek, barışın sağlandığı hakkındaki Veraset Hücçeti (Cemâziye'l-âhir 1070/Şubat 1660).

[48a/270] Bursa, Gemlik ve Mudanya'ya gidecek olan üç askere gerekli olan üç atın teslim edilmesi hakkındaki Buyruldu (Cemâziye'l-âhir 1070/Şubat 1660).

[48a/271] Bahar aylarında gerçekleşecek olan sefer için, asker yoklaması ve teçhizatların hazır hale getirilmesi hakkındaki Ferman. (Cemâziye'l-evvel 1070/Ocak 1660).

[48b/272] Baharda gerçekleşecek sefer için vergi toplama hakkındaki Mektup (Cemâziye'l-evvel 1070/Ocak 1660).

[49a/273] Haydar Zade ile Salih Efendi'nin aralarındaki anlaşmazlıktan dolayı açılan davanın, Kadı Hasan Efendi tarafından görülmesi hakkındaki Mektup.

[49a/274] Osmanlı askeri birliğinden Tatar Kemal'in rahatsızlığının giderilmesi için gerekli tedavinin yapılması ve daha sonra ile merkeze ulaştırılması gerektiğini belirten Mektup.

[49a/275] Mezarlık harç ve masrafları için, vakıflardan gelen kira miktarlarını belirten kayıt (Muharremü'l-harâm 1069/Eylül-Ekim 1658).

[49b/276] Karahisâr-ı Sâhib Kazası'nın subaşılığına ait avarız haneleri hususundaki kayıt (Cemâziye'l-evvel 1068/Şubat 1658).

[50a/277] Dirlik sistemi içerisindeki köyleri belirten kayıt.

[50a/278] Hacı Burhan Ağa'nın talebiyle, Recep adlı bir şaha nafaka tayin edilen Hücçet (Rebi'ü'l-âhir 1068/Şubat 1658).

[50a/278-1] Ot Pazarı ve Tuz Pazarı köprüsüne bekçi tayin edilen Ruus Tezkiresi (Cemâziye'l-âhir 1070/Şubat 1660).

[51a/279] Kürekçiler için toplatılması gereken verginin kontrolünün sağlanması hususundaki Mektup.

[51a/280] Edirne'den Kütahya'ya ve oradan da Karahisâr'a gelen askerlere, gerekli atın sağlanması hakkındaki Ferman. (Cemâziye'l-evvel 1070/Ocak 1660).

[51a/281-1] Karaman'daki her bir askere, gerekli atın sağlanması hakkındaki Ferman.

[51a/281] Karahisâr-ı Sâhib'de piyade avarız vergilerinin belirlenip, toplatılması hakkındaki Ferman (Cemâziye'l-âhire 1069/Şubat 1659).

[51b/282] Düzenlenecek sefer için, piyade ve müsellemlerin ihtiyaçları için toplatılması gereken vergiler hakkındaki Ferman (Cemâziye'l-âhir 1070/Şubat 1660).

[51b/283] Gedik tımarı verilmesi hakkındaki Buyruldu (Cemâziye'l-âhir 16. günü 1070/28 Şubat 1660).

[51b/284] Edirne'ye giderken yol üzerinde her askere birer at verilmesi hakkındaki Ferman (Cemâziye'l-âhire 1070/Şubat 1660).

[52a/285] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na bağlı Sıbsin köyü'nden Aişe'nin, mehr ve nafakadan vazgeçerek, eşinden boşanmak istediğini bildiren Hücet (Cemâziye'l-âhir 1070/Şubat 1660).

[52a/286] Karahisâr-ı Sâhib Mahallesi'nden Hacı Evtal Mahallesi'nden Sitti ve İbrahim arasında annelerinden kalan dükkandan dolayı, yaşanan anlaşmazlığı belirten Hücet (Recebi'l-ferd 1070/Mart 1660).

[52a/287] Karahisâr-ı Sâhib mahallesinden Sinanpaşa Mahallesi'nden Ali Bey'in tarlasını, Ömer ve Mehmet isimli şahısların izinsiz işlettiğini belirten Hücet (Recebi'l-ferd 1070/Mart 1660).

[52b/288] Hacı Yahya Mahallesi'nden Fatıma'nın çocukları arasında, miras anlaşmazlığı olduğunu belirten Veraset Hüceti (Recebi'l-ferd 1070/Mart 1660).

[53a/289] Sefer için, toplanması gereken vergiler hakkındaki Ferman (Cumâde'l-ûla 1068/Şubat1658).

[53a/290] Karahisâr-ı Sâhib'den donanma seferi için kürekçi tedarik edilmesi hakkındaki Ferman (1070/1660).

[53/291] İstanbul'dan Kütahya, Karahisâr-ı Sâhib, Ankara, Kastamonu Sancakları'na giden her askere, gereken atın sağlanması hakkındaki Ferman (Rebi'ü'l-âhir 1070/Aralık 1659).

[53b/292] Donanma seferi için askerlerin hazır hale gelerek, tersanede bulunmaları gerektiğini belirtilen Ferman (Rebi'ü'l-evvel 1070/Aralık 1659).

[54a/293] Kırhisar Nahiyesi'nde tımar tasarruf eden Mehmet'in, Yanova Kalesi fethine katılmamasından dolayı, işlettiği tımarın kendisinden alınarak, Cafer'e verilmesi hususundaki Berat.

[54a/294] Karahisâr-ı Sâhib'de, donanma seferi için gemilerin ve kürekçilerin teslim edilmesi hususundaki Ferman. (Cumâde'l-ûla 1070/Şubat 1660).

[54b/295] Vefat eden bir askerın muhalledâtını bildiren Mektup (Cemâziye'l-evvel 1070/Şubat 1660).

[54b/296] Karaman'a gidip gelen askerler için, yolda gerekli olan atın sağlanması hakkındaki Ferman (Cemâziye'l-evvel 1070/Şubat 1660).

[54b/297] Kale muhafızları yoklama hususundaki Buyruldu (13 C sene 60/13 Haziran 1650).

[54b/298] İlkbaharda yapılacak sefer için askerlerin yoklaması alınıp, yerinde olmayanlarının dirliklerinin başkasına verilmesi hakkındaki Ferman. (Cemâziye'l-evvel 1070/Şubat 1660).

[55a/299] Pazar yeri yoklamasının yapıldığı bildirilerek, burada satılan mallara uygulanan narh fiyatları hakkındaki kayıt [Zi'l-kâde sene 68/ Temmuz 1658 (narh verilme tarihi)] (Muharremü'l-haram sene 69/Eylül 1657).

[55a/299-1] Uygulanan narh fiyatlarının, aynı şekilde devam ettiğini belirten kayıt (Rebi'ü'l-evvel 1068/Aralık 1657-Cumâde'l-ûla 1068/Şubat 1658-Şa'bâni'l-mu'azzâm 1068/Mayıs 1658).

[56a/300] Kara Bayram'ın, vakfa olan borcunu ödeyemediği için evinin satıldığını belirten Hücet (Recebi'l-ferd 1068/Nisan 1658).

[56a/300-1] Hacı Bayram'ın Süğlün Köyü'ndeki bahçesinin satışı hakkındaki Satış Hüceti (Şa'bân 1068/Mayıs 1658).

[56a/300-2] Kozluca Çıkrık Köyü'nden Mahmut'un, eşinden boşanması hususundaki Hücet (Şa'bâni'l-mu'azzam 1068/Mayıs 1658).

[56a/300-3] Bedrik Mahallesi'nde oturan Selime'nin din kitaplarına karşı sert tavrının olmasından dolayı Hamza Çelebi'ye emanet edilmiştir. Sonrasında da bu emanetlik görevinin, Selime'nin oğlu Ali'ye devredildiği bildirilmiş olan Hüccet (Şa'bâni'l-mu'azzam 1068/Mayıs 1658).

2. 506 NUMARALIKARAHİSÂR-I SÂHİB ŞERİYYE SİCİLİ'NİN TRANSKRİPSİYONU

[1a/4] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Tâc Ahmed Mahallesi sükkânından Sinân veledi (...) ⁴¹⁶ Karabed veledi Fernik(?) nâm zımmî mahzarında ikrâr-ı tav'î ve i'tirâf-ı mer'î kılup (...) nâm zımmî mülküne ve bir tarafı arsa-i hâliyeye ve taraf-ı âharı tarîk-i âm (...) müştemil olan mülk menzilimi mezbûr Karabed zımmîye iki bin (...) ve teslîm-i mebî'-i mahdûd eyledim ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr menzil-i merkûm Karabed'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yuhtâr tasarruf eylesün didikde mukırr-ı mezbûr Sinân'ın vech-i meşrûh üzre cârî olan ikrârında el-mukırru lehül-merkûm Karabed bi'l-müvâcehe tasdik ve bi'l-müşâfehe tahkîk eyledikten sonra mezbûr Karabed takrîr-i kelâm idüp menzil-i mezbûre zevcem Marta veledi Avanis nâm zımmîye hîbe ve teslîm ol dahî meclis-i hîbede ittihâb-ı kabz ve tesellüm eyledi didikde mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu hurrire fî-evâhir-i şehri Rebî'ü'l-âhir sene semâne ve sitte ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

El-Hâc Receb bin Muhammed	Şa'bân Bin el- Hâc İsâ	Mustafâ bin Mahmûd Bey	Ahî Bey bin Mahmûd	Mehmed Bey bin Ali Bey	İvaz Beşe ibni Bekir Çavuş
Mustafâ Çelebi ibni Nasûh Çelebi	Solak Bey bin Muhammed	Ve ğayrum mine'l-huzzâr			

[1b/5] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Kâhil Mahallesi sükkânından İlyâs bin Recep nâm kimesne mahfil-i kazâda işbu sâhibü'l-kitâb Osmân bin Kubad nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan benim mülküm ve bir taraftan merkûm Osmân Mülkü ve bir tarafı Hatîce nâm hâtûn mülkü ve bir taraftan tarîk-i âm ile mahdûd olup içinde asma ağacı olan mâ'-i cârîsi [ve] bir mikdâr harâbe menzil yerimi ki işbu

⁴¹⁶ Bu hükümde (...) şeklinde yer alan kısımlar defterde yırtık olup eksiktir.

hâzır-ı bi'l-meclis olan babam merkûm Receb hıbe eylemişdi hâlâ mezbûr Osmân'a elli üç riyâl gurûşa bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' idüp kabz-ı semen-i mahdûd ve teslîm-i mebî'-i mahdûd eyledim ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr menzil yeri merkûm Osmân'ın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yuhtâr tasarruf eylesün didikde mukırr-ı mezbûr İlyâs'ı vech-i meşrûh üzre cârî olan ikrârında el-mukırru lehü'l-merkûm Osmân bi'l-müvâcehe tasdik ve bi'l-müşâfehe tahkîk eyledikten sonra merkûm İlyâs'ın li-ebeveyn kız karındaşı olan Sâbiha nâm hâtûn tarafından vekîl olup Mustafâ Çelebi ibni Kubat ve Mustafâ bin İvaz nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâlet-i sâbite olan Muhammed Çelebi ibni Ömer nâm kimesne merkûm Osmân mahzarında bi'l-vekâle ikrâr idüp müvekkilem mezbûre Sâbiha zikr olunan harâbe menzil yerinin bir mikdârını babam merkûm Receb mukaddemâ bana hıbe eylemişdi deyü da'vâ sadedinde olmuşdu el-hâletü hâzihî on riyal gurûşa sulh olup bedel-i sulhu ahz ve kabz idüp husûs-ı mezbûra müte'allik cemî'-i de'âvî ve husûmâtdan zimmetini ibrâ' ve ıskât eyledim didikde ğıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu.

Hurrîre fî-evâhir-i şehr-i Rebî'ü'l-evvel li-sene semâne ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Receb Halife bin Ahmed	Ömer Bey bin el-Hâc Kureyş	Mehmed Çelebi ibni Nazar	Ali bin İbrâhîm	İbrâhîm bin Mehmed
Yûsuf bin Mehmed Çelebi	Bekir bin Hasan Kemâl	El-Hâc Nasûh bin Yûsuf	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr	

[1b/6] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib'de vâki' merhûm ve mâğfürun-leh Cemâleddîn Efendi vakf eylediği eczâ-i şerîfedden yevmî üç akçe vazîfe ile bir cüz'-i şerîf tilâvet iden İbrâhîm Efendi vefât idüp yerine sulbî oğlu işbu râfi'ü'l- kitâb cihet-i merkûme vazîfe-i mezkûre ile tevcih olundu ba'de'l-yevm mezbûr Kâsım Efendi cihet-i merkûmeye mutasarrıf olup vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr-i devlet-i şehinşâhî ed'iyyesine iştiğâl göstere Hurrîre fî-evâhir-i Rebî'ü'l-evvel li-seneti'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl

Ömer Çelebi bin el-Hâc Kureyş	Hasan Bey tîmârî	Mustafâ Çelebi Acemzâde	Ahmed bin Mustafâ	Mahmûd bin Tâlib
-------------------------------	------------------	-------------------------	-------------------	------------------

[2a/7] (...) ⁴¹⁷ Sancağı mütesellimi olan fahrû'l-emâsil ve'l-akrân Mûsâ Ağa tarafından husûs-ı âti'l-beyâna mübâşir ta'yîn olunan (...) nâm karyeden Mustafâ bin el-Hâc Pîr Ahmed nâm kimesneyi ihzâr ve mahzarında takrîr-i kelâm idüp (...) medîne-i mezbûre sükunda refikleri ile ahz eyledik su'âl olunup takrîr-i tahrîr olunması (...) fi'l-vâki' ben ve benimle ma'an ahz olunan Kemer Kazâsı'nda Bağçeli nâm karyeden Ali bin el-Hâc Muhammed (...) nâm karyeden Abdullâh bin Muhammed nâm kimesne ile Atizi nâm belde bir adamın yoluna inüp iki bin akçesin nehb-i ğâret eyledik diyü bi't-tav' ve'r-rızâ ikrâr ve i'tirâf itmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb kayd-şüd fî-evâhir-i Rebî'ü'l-evvel sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Hasan Bey Gerdecizâde	Mehmed Alay Beği Kanlızâde	El-Hâc Receb bin Esenbâlî	Hâcî bin İbrâhîm	Hasan Bey bin Behmân
--------------------------	-------------------------------	------------------------------	------------------	-------------------------

[2a/8] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Fakîh Paşa Mahallesi sükkânından Ahmed Efendi bin el-merhûm İbrâhîm Efendi mahfil-i şer' de işbu sâhibü'l-kitâb fahrû'l-kûzâd Abdullâh Efendi ibni el-merhûm Hamza Efendi mahzarında ikrâr ve i'tiraf idüp medîne-i mezbûre muzâfâtından Süğlün nâm karyede vâki' bir taraftan ba'zen Hasan ve ba'zen Mahmûd bağçesine ve bir taraftan Hüseyin Ağa (...) ve bir taraftan ba'zen Arap Hasan oğlu ve ba'zen Sefer bağçesine ve taraf-ı ahârî tarîk-i âm ile mahdûd ve mümtaz olup tahmînen dokuz dönüm mikdârı bağçemi içinde eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmiresiyle ve her hafta isneyn gicesi vakti asırdan tulû'-ı şemse deĝin ve bir dahî beher şehîr on beş günde bir sebt günü tulû'-ı şemsden karanlıĝa(?) deĝin bir dahî her hafta sülüs günü vakt-i işâdan tulû' ... '-ı şemse deĝin ve bir dahî her hafta sabah yıldızı tulû'undan vakt-i ... varınca bağçe-i mezkûreye câri olan mülk nevbetli suları ile müşârü'l-ileyh Abdullâh Efendi'ye yikirmi bin nakd-i râyic-i fi'l-vakt akçeye bey'-i bât-ı kat'î ile bey' idüp kabz-ı semeni ma'dûd ve teslîm-i mebî' mahdûd eyledim ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr bağçe zikr olunan suları ile müşârü'l-ileyh Abdullâh Efendi'nin mülk-i müşterâsıdır keyfe ma-yeşâ' ve yuhtâr mutasarrıf olsun didikde mukırr-ı merkûm Ahmed Efendi'nin vechi muharrer üzre câri olan ikrârını el-mukırru lehü'l-mersûm

⁴¹⁷ Bu hükümde (...) şeklinde yer alan kısımlar defterde yırtık olup eksiktir.

Abdullâh Efendi bi'l-müvâcehe tasdik ve tahkik iddikden sonra mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî-evâsıt-ı şehr-i Rebî'ü'l-evvel sene 68.

Şuhûdü'l-hâl

Fahrü'l-kuzâd Mehmed Efendi bin Murâd Efendi	Mahmûd Halife bin Hâcı el-Hatîb	Hasan Efendi Ali Çekçek	Mustafâ Halife bin Şahbâz	Ahmed Çelebi bin El-Hac Haydar	
Mehmed bin Sipâhi	El-Hac Mehmed bin Hasan	Mustafâ bin Ramazân	Eymîr bin Muslu	Hüseyin bin Kubat	Ve gayruhum mine'l- huzzâr

[2a/9] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Kâhil Mahallesi sükkânından Muhammed bin Ali nâm kimesne mahfil-i kazâyâ gelüb takrîr-i kelâm idüb nefis-i Güzelhisâr sükkânından el-Hâc Ahmed nâm kimesne câriye-i memlûkesi olan Belkis binti Abdullâh'ı benim menzîlimde a'lâ-tarîki'l-emânet bilâ-nafaka bırağup gitmişdir cânib-i şer'den mezbûre Belkis'in levâzımı için nafaka takdîr olunması matlûbumdur didikde mezbûre Belkis'a beher yevm kıbel-i şer'den beşer akçe nafaka takdîr olunup ve vakt-i zarûretde istidâneye ve hîn-i zaferde rücû'a izin-birle mâ-vaka'a kayd-şüd hurrîre fî-ğurre-i şehr-i Rebî'ü'l-evvel li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

İbrâhîm bin Ali	Bayrâm bin Ali	İsmâîl bin el-Hâc Bekir	Mehmed Çelebi ibni Velî	Abdülbâki bin Mehmed Dizdâr
Hasan Halife bin Abdülkerîm	Ahmed bin Süleymân	El-Hâc Mahmûd bin el-Hâc Sâ'dî		

[2a/10]Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi' İnâz nâm karye sâkinelerinden olup bundan akdem müteveffi-ye olan Mü'mine binti Sefer nâm hâtûnun sulbiyye kızları Râziye ve Rahîme ve müteveffi-ye-i mezbûrenin li-ebi kız karındaşı Emîne binti Sefer nâm hâtûnlar taraflarından ikrâra vekîl olup mezbûrânı ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olan Bayrâm Beşe bin Nûrullâh ve Oruç Beşe bin Nûrî nâm kimesneler şehâdetleri ile vekâlet-i sâbite olan Mustafâ Bey bin Hızır nâm kimesne mahfil-i kazâda müteveffi-ye-i mezbûrenin muhellefâtına vâzı'u'l-yed olan zevci Süleymân Bey bin Yûsuf nâm kimesne müvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müvekkile[le]rim mezbûrâna müteveffi-ye-i mezbûreden bi-hasebi'l-irsi's-şer'î isâbet

iden hisse-i mu'ayyenelerini her biri mezbûr Süleymân Bey yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ve kabz idüp her biri mezbûrun zimmetini ibrâ'-i âm ile ibrâ' ve ıskât eylediler didikde vekîl-i mezbûrun minvâl-i muharrer üzre cârî ve sâdır olan ikrârını mezbûr Süleymân Bey bi'l-müvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğın bi't-taleb ketb ve terkîm olunup yed-i tâlibe vaz' ve def' olundu hurrîre fî-evâsıt-ı şehri Recebi'l-ferd li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Şa'bân bin	Hasan bin Hızır	Ahmet Beşe bin	Diğeri Şa'bân bin	Hüseyn bin Hızır	Ve gayruhum mine'l-huzzâr
------------	-----------------	----------------	-------------------	------------------	---------------------------

[2b/11] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib-i hamîyyet-i ani'l-mesâ'ib mahallâtından Kubbelü Mahallesi sâkinelerinden fahrül-(...)⁴¹⁸ sadriyye kızı Âbide Kadın ibneti Ferîdüddin Efendi nâm hâtûnlar meclis-i şer'-i (...) câriye-i memlûkeleri olan orta boylu elâ gözlü açık kaşlı esmer (...) sahîh-i şer'î ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'î kılup mezbûre Kâtibe'yi hasbeten lillâhi'l-azîm (...) rabbühü'l-kerîm ve her (...) malımızın âzâd ve mülkümüzden itlâk idüp muzâyık-ı rıkkıyyetden ihrâc rafzâ-yı hürriyete idrâc eyledik min-ba'd mevâlî için utekâ üzerinde sâbit olan hakk-ı velâdan ğayri hakkımız ve alâkamız kalmadı sâ'ir harâ'ir-i asliyyât gibi hür olsun didiklerinde mukîrretân-ı mezbûretânın minvâl-i meşrûh üzre câri ve sâdır olan ikrârlarında merkûme Kâtibe dahî bi'l-müvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğın mâvaka'a bi't-taleb ketb ve terkîm ve yed-i tâlibe vaz' olundu cerâ-zâlik ve hurrîre fî-evâyil-i şehri Rebî'ü'l-âhir sene semâne ve sittîn ve elf. min hicret-i men-lehü'l-izz ve's-şeref.

Şuhûdü'l-hâl

Abdülhay Çelebi ibni el-merhûm Ali Efendi	İbrâhîm Çelebi birâder-i O	Ahmed Efendi ibni Abdülmelik	Ahmed bin
Mehmed Çelebi ibni Ali	Mehmed bin Hüseyin	İvaz bin	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr

[2b/12] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Nasârâ Mahallesi sükkânından Sefer veledi Yâsef nâm zımmî meclis-i şer'-î hatîrde işbu sâhibü'l-kitâb Abdülhay Çelebi ibni'l-merhûm Ali Efendi mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp

⁴¹⁸ Bu hükümde (...) şeklinde yer alan kısımlar defterde yırtık olup eksiktir.

mûrisim olup mürd olan Bacı nâm zimmîyeden irs-i şer‘le intikâl idüp Medîne-i mezbûre mahallâtından Câmî‘-i Kebîr Mahallesi'nde vâki‘ bir tarafı merkûm Abdülhay Çelebi mülküne ve bir tarafı el-Hâc Budak mülküne ve bir tarafı Süleymân nâm kimesne mülküne ve taraf-ı âharı tarîk-i âm ile mahdûd olup iki fevkânî ve iki tahtânî beyt ve çardağı ve bir mikdâr havlusu ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmireyi müştemil olan menzilimi merkûm Abdülhay Çelebi'ye dört bin yediyüz nakd-i râyic-i fi'l-vakt akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘î ile bey‘ idüp kabz-ı semen-i mahdûd ve teslîm-i mebî‘-i mahdûd eyledim ba‘de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr merkûm Abdülhay Çelebi'nin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve haysü mâ-yürîd mutasarrıf olsun didikde mukırr-ı mezbûru ikrâr-ı meşrûhunda el-mukırru lehü'l-merkûm Abdülhay Çelebi bi'l-müvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğın kayd-şud fi-evâyil-i şehri Rebî‘ü'l-âhir li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Süleymân Çelebi ibni Ramazân Efendi	Mehmed bin Muslu	Mustafâ Çelebi ibni Ahmed	Hüseyin bin Hasan	Mehmed bin Hamza
El-Hâc Ömer bin el-Hâc Mustafâ	Osmân bin Sefer	El-Hâc Murâd bin Abdullâh	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr	

[2b/13] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından İmâret Mahallesi sükkânından el-Hâc İsâ bin Mûsâ nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîfde işbu sâhibü'l-kitâb rikkate mu‘arref olan uzun boylu sağ kulağında nişânı olan Efendiyü'l-asıl Nâsır bin Abdullâh nâm Arap abd-i memlûkü mahzarında ikrâr-ı sahîh-i şer‘î ve i‘tirâf-ı sarîh-i mer‘î kılup abd-i memlûkim mezkûr Nâsır'ın târîh-i kitâbdan beş sene hizmet itmek üzere kitâbete kesrim vech-i meşrûh üzere beş sene hizmet eyledikten sonra sâ'ir ahrâr-ı aslîsi gibi hür olsun didikde mukırr-ı mezbûru ikrâr-ı meşrûhunda merkûm Nâsır tasdîk ve kabûl itmeğın kayd-şud fi-evâyil-i Rebî‘ü'l-âhir semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

El-Hâc Ahmed bin el-Hâc Mustafâ	Dede bin el-Hâc Mustafâ	Abdülğaffâr bin Mehmed	İvaz bin Ebûbekir
Ahmed bin Mustafâ	Osmân bin el-Hâc Ali	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr	

**[3a/14] El-emru kemâ zükira fîhi hurrîre el-fakîr ileyhi-sübhânehû
İbrâhîm bin Mehmed el-Kâdî be-Karahisâr-ı Sâhib ufiye-anhümâ**

Karahisâr-ı Sâhib sâkinlerinden kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Hüseyin Ağa bin Abdü'l-mennân nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfde hizmetkârı olan Halîfe bin Süleymân nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i'tirâf idüp silk-i mülkümde münselik olup Yukarıpazar Mahallesi'nde vâki' bir tarafı Süleymân Çelebi Debbâğhânesi'ne ve taraf-ı âharı Hasan mülküne ve bir tarafı dahî Müftî Ali Efendi mülküne ve taraf-ı âharı tarîk-i âmma müntehî olan menzilimi mezbûr Halîfe'ye hîbe-i sahîha-i şer'iyeye ile hîbe ve temlîk ve teslîm ol dahî kabz ve temellük eyledi ba'de'l-yevm menzil-i mezbûr merkûm Halîfe'nin mülk-i mevhubudur keyfe mâ-yeşâ mutasarrîf olsun didikde mukırr-ı mezbûr Hüseyin Agâ'nın vech-i meşrûh üzere câri olan ikrârını el-mukırru lehü'l-merkûm Halîfe bi'l-müvâcehe tasdik ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğın kayd-şüd fi-evâyil-i Cemâziye'l-âhire selâse ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Mustafâ bin Mehmed	Hamza bin Tâlib	Mahmûd bin Tâlib	Hüseyin bin Ramazân	Sefer bin Rûşen	Osmân Muhzır	Osmân bin İnebeği
--------------------------	--------------------	---------------------	------------------------	--------------------	-----------------	----------------------

[3a/15] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Ardıç Mahallesi sükkânından olup bundan akdem vefât iden el-Hâc Ahmed Beğ bin Osmân nâm kimesnenin sulbî kebîr oğlu Muhammed nâm kimesne ve sulbî sağîr oğulları İsmâîl ve Ali ve sulbiyye-i sağîre kızları Âişe ve Kerîme'nin kıbel-i şer'den mansûb vasîleri olan el-Hâc Hasan bin Osmân nâm kimesne mahfi'l-i şer'de müteveffâ-yı mezbûrun kayın anası Sevcihân binti Hamza nâm hâtûn mahzarında her biri asâleten ve vesâyeten ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp mezbûre Sevcihân'ın kızı ve sağîre-i merkûme Kerîme'nin vâlidesi olup müteveffi-ye olan İsmihân nâm hâtûnun muhallelâtından mersûme Sevcihân'dan bir meftûl ve bir kuşak ve bir zülüflüğü kaldı sağîre-i merkûme Kerîme'ye hisse-i şer'iyyesin vir düyü da'vet sadedinde olduğumuzda mezbûre Sevcihân inkâr idüp beynimizde münâza'ât-ı kesîre ve muhâsamât-ı şedîde vâki' olmuşdu el-hâletü hâzihî muslihûn-ı müslimûn tavassut idüp es-sulhu Seyyidü'l-ahkâm fehevâsınca bizi üç bin akçeye sulh itdiklerinde biz dahî sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı merkûm üç bin akçeyi mersûme Sevcihân yedinden ahz ve kabz idüp husûs-ı mezbûra müte'allik cemî'-i de'âvî ve

husûmâtdan merkûme Sevcihân'ın zimmetini ibrâ' ve ıskât eyledik ba'de'l-yevm husûs-ı mezbûra müte'allik bizden asâleten ve vekâleten da'vâ sudûr iderse beyne'l-hükkâmî'l-ikrâm mesmû'a ve makbûle olmasun didiklerinde mukırrân-ı mezbûrânın bi'l-asâle ve bi'l-vesâye cârî olan ikrârlarında merkûme Sevcihân bi'l-müvâcehe makbûle ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğın mâ-vaka'a kayd-şüd hurrîre fî-evâyil-i şehri Rebî'ü'l-âhir li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Sabâhaddîn? ibni Mehmed Efendi	... bin İsa Efendi	Mehmed Beğ bin Ömer Beğ	Hidâyed bin Mustafâ	Hasan Halife bin Halil
... bin Mehmed Efendi	Mustafâ bin Yahyâ	Mehmed bin Muslu	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr	

[3a/16] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından İmâret Mahallesi sükkânından el-Hâc Abdî bin Mûsâ nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp mahalle-i mezkûrda vâki' bir tarafı Hızır nâm kimesne mülküne ve bir tarafı Ahmed nâm kimesne mülküne ve bir tarafı Ayaz Bağçesi'ne ve taraf-ı âharı tarîk-i âm ile mahdûd olup iki tahtânî beyti ve bir odayı ve ahurı ve iki havluyı müştemil olan menzilimi mezbûr Abdülgaffâr'a sekiz bin nakd-i râyic-i fi'l-vakt akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' idüp kabz-ı semen-i ma'dûd ve teslîm-i mebî'-i mahdûd eyledim ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr menzil merkûm Abdülgaffâr'ın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yuhtâr tasarruf eylesün didikde ğıbbet-tasdîki's-şer'î mâ-hüve'l-vâki' kayd-şüd hurrîre fî-Rebî'ü'l-âhir li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

El-Hâc Ahmed bin el-Hâc Mustafâ	Dede bin el-Hâc Mustafâ	İvaz bin Ebûbekir	İbrâhîm Çelebi ibni Kaya
Sipahîzâde Mehmed Çelebi	Kulu bin Velî	Mustafâ Beşe bin Hâcı er-Râcil	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr

[3b/17] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi' Kürt nâm karye sükkânından Süleymân bin Selîm nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Burmalu Mahallesi sükkânından işbu râfi'ü'l-kitâb Süleymân bin Selîm nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan merkûm Süleymân mülkü ve bir taraftan Yahyâ nâm kimesne mülkü ve bir taraftan Na'iband oğlu mülkü taraf-ı âharı tarîk-i âm ile mahdûd olan bir bâb samanhânemi mezbûr Süleymân'a dört bin nakd-i râyic-i fi'l-

vakt akçeye bey'-i bât-ı kat'î ile bey' idüp kabz-ı semen-i ma'dûd ve teslim-i mebt'-i mahdûd eyledim ba'de'l-yevm mârru'z-zikr samanhâne merkûm Süleymân'ın mülk-i müştêrâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yuhtâr tasarruf eylesün didikde mukırr-ı mezbûrı ikrâr-ı meşrûhunda el-mukırru lehü'l-merkûm Süleymân vicâhen tasdik ve şifâhen tahkîk itmeğın mâ-vaka'a kayd-şüd fi-evâyıl-i Rebî'ül-âhire li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Ahmed bin el-Hâc Satı	Mollâ Habîb bin Mehmed Hoca	Ahmed bin el-Hâc Sa'dî	El-Hâc Hüseyin bin Hüseyin	Mehmed bin Hüsam Beşe
Ahmed bin Mustafâ	Osmân bin el-Hâc Ali	Osmân bin İvaz	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr	

[3b/18] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Egeste Mahallesi sükkânından İbrâhîm bin Nasûh nâm kimesne mahfil-i kazâya gelüp takrîr-i kelâm idüp zevcem Şâhnisâ binti nâm hâtûn kendü san'iyile sâkin olduğumuz menzilde târîh-i kitâbdan dört gün mukaddem ateşe düşmüşdü hâlâ ol darbdan bi-emrillâhi-te'âlâ fevt oldu cânib-i şer' den üzerine varulup keşf ve tâhrîr olunması matlûbûmdur didikde cânib-i şer' den Mevlânâ Kâsım Efendi irsâl olunup Mevlânâ-yı mûmâ-ileyh mîrlivâ mütesellimi tarafından mübâşir olan Mustafâ Ağa ve zeyl-i kitâbda mestûrül-esâmî olan Müslümân'lar ile mezil-i mezbûrda üzerine varduklarında sol inciği ve sol dirseği muhterik olub ol darbdan fevt olduğu mukarrer olmağın mahallinde ketb ve ba'dehû meclis-i şer'a gelüp a'lâ-vukû'a haber virmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu hurrire fi'l-yevmi's-sâmin aşera min-şehr-i Rebî'ül-âhir semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

El-Hâc Mustafâ bin el-Hâc Şa'bân	Mustafâ bin Receb	Mustafâ bin Kâdirverdi	Hasan bin Ramazân	Mehmed bin Hızır
Osmân bin Ali an-Egeste	Mehmed bin Akmemi an-Egeste	Mustafâ bin Sefer	Receb bin Habîb	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr

[3b/19] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Mollâ Bahşî Mahallesi mescid-i şerîfinin mihrâbına mevkûfe nukûdun bi'l-fi'il mütevellîsi olan işbu sâhibü'l-kitâb Mollâ Mehmed bin nâm kimesne mahfil-i kazâya mahalle-i mezbûre sükkânından olup fevt olan el-Hâc Ali bin nâm kimesnenin zevce-i metrûkesi olan

Meryem binti Abdullâh nâm hâtûnun vekîl-i şer'îsi olan el-Hâc Ali bin el-Hâc Mehmed mahzarına takrîr-i kelâm idüp müteveffâ-yı mezbûrda vakf-ı mezbûr malından bin akçe olup mahalle-i mezbûrda vâki' beyne'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmetü'l-hudûd mülk menzilimi a'lâ-tarîki'l-istiğlâl vakfa bey' idüp içinde sâkin olurdu müteveffâ-yı mezbûrun menzil-i merkûmdan ğayri ism-i mâl itlâk olunur bir nesnesi olmayup menzil-i mezkûru vakf için zabt murâd eylediğümde vekîl-i merkûm el-Hâc Ali'nin müvekkili merkûme Meryem zabtıma mâni' olur vekîl-i mezbûra su'âl olunup ihkâk-ı hak olunması matlûbumdur didikde ğıbbe's-su'âl vekîl-i merkûm bi'l-küllîye münkir olmağın mütevellî-i mezbûrdan tâkrîrine muvâfık beyine taleb olundukda mine'l-udûl Mehmed bin el-Hâc Pîrî ve el-Hâc Hasan bin Osmân nâm kimesneler li-ecliş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup fi'l-vâki' müteveffâ-yı mezbûr hâl-i hayâtında vakf-ı mezbûra bin akçe deynim olup mukâbelesinde menzil-i merkûmu vakfa a'lâ-tarîki'l-istiğlâl bey' eyledim didi biz ikrârına şahidleriz şehâdet dahî ideriz diyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de'r-ri'âye şerâiyütü'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın kayd-şüd hurrîre fi-evâsıt-ı şehri Rebî'ü'l-âhir li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Ahmed Efendi ibni Abdülmelik	Mustafâ Efendi an-Niğde	Bektaş bin Kûçek	Ömer Çelebi ibni el-Hâc Kureyş	Ahmed bin Mustafâ
Osmân bin el- Hâc Ali	Osmân bin İvaz	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr		

[4a/20] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi' Kal'acık-ı Kebîr nâm karye ahâlisinden Hasan Halîfe bin Mustafâ ve Mustafâ bin ... Muslu bin Süleymân ve Baldan Sofû ibni Kavak ve İbrâhîm bin el-Hâc Muslu ve sâ'irleri meclis-i şer'a gelüp takrîr-i kelâm idüp karye-i mezbûrede sâkin Osmân Beşe ibni Hızır Bâlî nâm kimesne izzetlü Mustafâ Paşa yesserallâhû mâ-yeşâ hazretlerinin âdemlerinden olup karyemiz kurbünde vâki' mülk ceviz ağacını kat' iderken ağaç üzerine yıkılıp bi-emrillâhi-te'âlâ ol darbdan fevt olmuşdur cânib-i şer'den üzerine varılup keşf ve tahrîr olunması matlûbumdur didiklerinde savb-ı şer'den Mevlânâ Mustafâ Efendi irsâl olunup müşârun-ileyh Mustafâ Efendi dahî zeyl-i kitâbda mestûrû'l-esâmî olan müslümânlar ile mahalle-i mezbûra varup meyyid-i mezbûra nazar eylediklerinde belinden aşağı sol uyluğu dahî hurdahâş olup ağaç basduğu müşâhede ve mu'âyene oldukdan sonra vâki'-i hâlî keşf ve tahrîr ve ba'dehû meclis-i şer'a gelüp haber

virmeğin kayd-şüd fi'l-yevmi's-sâmin aşer şehr-i Rebî'ü'l-âhir li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Yûsuf Beşe bin Abdulâh er-Râcil	Halîl Beşe ibni Ali er-Râcil	Muhammed Beşe bin Mustafâ er-Râcil	Hamza bin Bâlî an-Avvalu	Ramazân bin Aykut an-Kal'acık
Oruç bin Dâvûd	Hızır bin Süleymân	Beşir bin Nezir	Hüseyin bin Abdü'l-nebî	Mehmed bin Ca'fer
Oruç bin Habîb	Mûsâ bin Emrullâh	Himmet Bin	Ve ğayruhum mine'l-hâzırîn	

[4a/21] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbî' Çobanlıca nâm karye sükkânından Yûsuf bin Abdullâh nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîrde işbu sâhibü'l-kitâb Şirin veledi Güllar nâm zımmî mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp medîne-i mezbûre mahallâtından Çavuşbaşı Mahallesi'nde vâki' bir taraftan Abdî nâm kimesne mülkü ve bir tarafı mekâbir-i Müslimîn ve bir taraftan İbrâhîm nâm zımmî mülküne ve taraf-ı âharı tarîk-i âm ile mahdûd olup bir tahtânî beyti ve ahuru ve bir mikdâr havluyu müştamil olan mülk menzilimi mezbûr Şirin'e iki bin yüz nakd-i râyic-i fi'l-vakt akçeye bey'-i bât-ı kat'î ile bey' idüp kabz-ı semen-i ma'dûd ve teslîm-i mebî'-i mahdûd eyledim ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr merkûm Şirin'in mülk-i müştêrâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve haysü mâ-yürîd mutasarrîf olsun didikde mukırr-ı mezbûru ikrâr-ı meşrûhunda el-mukırru lehü'l-merkûm Şirin bi'l-müvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğin kayd şüd hurrîre fî-evâsıt-ı şehr-i Rebî'ü'l-âhir li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Yûsuf Ağa bin İbrâhîm ez-za'im	İdrîs Beğ bin Mehmed el-cündî	Satılmış Beğ bin İshâk	El-Hâc Ali bin el-Hâc Dervîş
Asador veledi Kirkor	İstekar veledi Karagöz	Ve ğayruhum mine'l-hâzırîn	

[4a/22] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Kâsım Paşa Mahallesi sükkânından işbu sahibü'l-kitâb Yûsuf Ağa bin İbrâhîm nâm kimesne mahfî'l-i kazâda Karamık Kazâsı'na tâbî' Kozmişe nâm karye sâkinlerinden el-Hâc Hüseyin bin Memi Beğ nâm kimesne mahzarında da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp Medîne-i mezbûre sükkânından olup bundan akdem fevt olan Sefer bin Rûşen Nâm kimesne

benim babam merkûm İbrâhîm'in ammîsi Bulgar nâm kimesnenin oğlunun oğludur ve benim babam İbrâhîm ve İbrâhîm'in babası Yûsuf ve müteveffâ-yı mezbûrun babası Rûşen'in babası Bulgar nâm kimesnedir merkûm Bulgar ile ve ceddîm mesfûr Yûsuf li-ebeveyn karındaşlardır ve babaları Dursun nâm kimesnedir ve a'lâ-tarîki'l-asûbe müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtı baña münhasıra iken merkûm el-Hâc Hüseyin bî-vech ta'arruz ider su'âl olunup ihkâk-ı hak olunması matlûbumdur didikde ğibbe's-su'âl merkûm el-Hâc Hüseyin cevâbında müteveffâ-yı mezbûr Sefer benim dayım oğludur müdde'î-i mezbûrun babasının ammîsi oğlunun oğlu olduğu ma'lûmum değildir diyücek merkûm Yûsuf Ağa da takrîrine muvâfık beyyine taleb olundukda mine'l-udûl Yûnus Dede bin Yayla Abdünnebî bin İsâ nâm kimesneler li-ecli's-şehâde mahfil-i şer'a hâzırân olup ğibbe'l-istişhâd ve fi'l-vâki' müteveffâ-yı mezbûr Sefer müdde'î-i merkûm Yûsuf Ağa'nın babası mezkûr İbrâhîm'in ammîsinin oğlunun oğludur ve müteveffâ-yı mezbûr Sefer'in babası Rûşen ve Rûşen'in babası Bulgar'dır merkûm Yûsuf Ağa'nın babası İbrâhîm ve İbrâhîm'in babası Yûsuf'dur merkûm Yûsuf ile merkûm Bulgar li-ebeveyn karındaşdır babaları Dursun nâm kimesnedir biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ideriz diyü edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtından mezkûr Yûsuf Ağa'ya hüküm-birle kayd-şüd fi-evâhir-i şehri-i Rebî'ü'l-âhir li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

İdrîs Beğ bin el-Hâc Mehmed	Hasan Beğ bin Sinân	Ahmed Beğ bin Muhammed	Hasan Beğ bin Mahmûd
Satılmış Beğ bin İshâk	Mahmûd bin	Ve ğayruhum mine'l- hâzırîn	

[4b/23] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Akmescid Mahallesi Sâkinelerinden Niyaz binti Ali nâm hâtûn meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde işbu sâhibü'l-kitâb Şa'bân bin Dervîş nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı sahîl-i şer'î ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'î kılup silk-i mülkümde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan bu Muncu Mehmed mülkü ve tarafeyni el-Hâc İbrâhîm mülkü ve taraf-ı âharı tarîk-i âm ile mahdûd olup iki tahtânî beyti ve bir mikdâr havluyu ve asma ağacını müştemil olan mülk menzilimi ve beynimizde adedi ve cinsi ma'lûm tecemmülât-ı hânemi ba'de'l-tahliyeti's-şer'iyeye ve mezbûr Şa'bân'a hîbe-i sahîha-i şer'iyeye ile hîbe ve temlîk ve tesellüm ol dahî meclis-i hîbede ittihâb-ı kabz ve

tesellüm eyledi ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr ve tecemmülât-ı hâne merkûm Şa'bân'ın mülkü mevhûbudur keyfe mâ-yeşâ ve yuhtâr tasarruf eylesün didikde mukırra-i mezbûre-i vech-i meşrûhüzere câri olan ikrârında el mukırr-ı lehü'l-merkûm Şa'bân bi'l-müvâcehe tasdîk ve bi'l müşâfehe tahkîk itmeğın mezbûre niyaz ia'de-i kelâm idüp mezbûr Şa'bân beni ölünce beslemeye tahahhüd eyledi didikde mezbûr Şa'bân dahî vech-i meşrûhüzere kabûl ve hizmet-i lâzimesin edâya müte'ahhid olmağın kayd-şüd hurrîre fî-evâsıt-ı şehr-i Rebî'ü'l-âhir li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

El-Hâc Ahmed bin Ramazân	Dervîş Hasan bin Şa'bân dede	Mehmed bin Şa'bân	Süleymân Beşe bin	
Receb bin Hüseyin	İsmayil Dede bin Mustafâ	Muhammed bin Mumcu Mustafâ	Mürteza bin Mehmed	Osmân bin el-Hâc Ali

[4b/24] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib Palanka sâkinlerinden Muslu bin Hüseyin Beğ ve Muslu bin Osmân Beğ ve Aydoğmuş bin Mehmed Beğ ve Mustafâ bin Abdî ve Hamza bin Talib ve sâ'irleri meclis-i şer'a gelüp takrîr-i kelâm idüp zıkr olunan Palanka sükkânından Süleymân Ağa nâm kimesnenin emr ve hizmetkârı Muhammed Palanka'da sâkin Kulu bin Hasan nâm kimesnenin divarı dibinden geçerken divarı üzerine yıkılup bi-emrillâhi- te'âlâ fevt olmuşdur cânib'i-şer' den üzerine varılup keşf ve tahrîr olunması matlûbumdur didiklerinde savb'ı-şer' den fahrû'l-müderrisi Mevlânâ Kâsım Efendi irsâl olunup Mevlânâ'yı mezbûr dahî zeyl-i kitâbda mestûrül esâmi olan müslimânlar ile üzerine varup meyyt-i mezbûra nazar eylediklerinde fî'l-vâki' zıkr olunan divar merkûm Muhammed'in üzerine yıkılup cemî'-i gövdesi hurda olup ol darbdan fevt olduğun mu'âyeneten müşâhede eylediklerinde Mevlânâ'yı mezbûr mahallinde ketb ve tahrîr ve ba'dehû meclis-i şer'a gelüp a'lâ-vukû'a haber virmeğın kayd şüd hurrîre fî'l-yevmi's-Sa'dîs ve'l-ısrîn min-şehr-i Rebî'ü'l-âhir li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Abdulhay Çelebi bin Ali Efendi an-Mahalle-i Kubbelü	Ramazân bin Hüseyin an-Hüseyin Kal'a	El-Hâc Mehmed bin Yûsuf an-Kal'a	El-Hâc Ali bin Timur Beşe an-Kal'a	Hüseyin bin Ahmed Beğ an-Kal'a	
Süleymân	El-Hâc	El-Hâc	İbrâhîm bin	Muhammed	El-Hâc Ve

bin Osmân Beğ an- Kal'a	Ömer bin Şa'bân Beğ an-Kal'a	Ömer bin el-Hâc Mustafâ an- Palanga	Durmuş an- Kal'a	bin Hamza an-Kal'a	Hüseyn an-Kal'a	ğayruhum mine'l- hâzırın
-------------------------------	------------------------------------	--	---------------------	-----------------------	--------------------	--------------------------------

[4b/25] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi' Çapak nâm karye sâkinelerinden Fâtıma binti Muhammed nâm hâatun mahfi'l-i şer'-i şerîfde Karahisâr-ı Sâhib Kal'ası sâkinelerinden el-Hâc Ömer bin el-Hâc Mustafâ ve el-Hâc Ali Timur Beşe ve el-Hâc Ömer bin Şa'bân Beğ ve Süleymân Ağa bin Abdullâh ve el-Hâc Mehmed bin Yûsuf ve sâ'irleri mahzarlarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp oğlum Muhammed nâm emret Palanka'da sâkin Kulu Bin Hasan nâm kimesnenin divar dibinden geçerken bi-emrillâhi-te'âlâ divar üzerine yıkılıp fevt olmuştur oğlum mezbûr Muhammed kendi san'ıyla geçerken fevt olmağla mezkûrun Hisâr ahâlîsinden ve sâ'ir bir fertden oğlum mezbûr Muhammed'in dem ve diyetine müte'allik da'vâ ve nizâ'ım yokdur didikde mukırra-i mezbûreyi vech-i meşrûh üzere câri olan ikrârında merkûmün kimesneler bi'l-müvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğın mâ-vaka'a kayd-şüd hurrîre fi-evâhir-i şehr-i Rebî'ü'l-âhir li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Es-Seyid Emrullâh Çelebi ibni el-Hâc İlyâs	El-Hâc Mehmed bin Velî	Mehmed Çelebi ibni	Sâlih Beğ bin Mahmûd
Süleymân Çelebi ibni Ramazân Efendî	Ali Halîfe bin Halîl Efendî	Ve ğayruhum mine'l- hâzırın	

[5a/26] Yâ-miftehu'l-ebvâb iftah-lenâ hayrû'l-bâb

Yevmü'l-isneyn ğurre-i Cumâde'l-ülâ ve li-sene semâne ve sittîn ve elf

Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından el-Hâc Yahyâ Mahallesi sükkânından Abdünnebî bin Kulu nâm kimesne tarafından bey'-i âtiyyü'z-zikr vekîl olup el-Hâc Receb bin Bâlî ve Dervîş Çelebi ibni Abdurrahmân nâm kimesneler şehâdetleri ile şer'an vekâlet-i sâbite olan karındaşı el-Hâc Bektâş nâm kimesne mahfil-i şer'de işbu sâhibü'l kitâb İsmâil bin Süleymân nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp mahalle-i mezbûreda vâki' bir tarafı Muslu mülküne ve bir tarafı el-Hâc Mehmed mülküne ve bir tarafı el-Hâc Nefis Mülküne ve taraf-ı âharı tarîk-i âm ile mahdûd olup bir fevkânî ve bir tahtânî beyti ve bir mikdâr havluyı müştemil olan mülk menzilinü müvekkilim mezbûr Abdünnebî merkûm

İsmâîl'e dört bin üç yüz nakd-i râyic-i fi'l-vakt akçeye bey'-i bât-ı kat'î ile bey' idüp kabz-ı semen-i ma'dûd ve teslîm-i mebi'-i mahdûd eyledi ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkur menzil-i merkûm İsmâîl'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yuhtâr tasarruf eylesün didikde vekîl-i mezbûru kelimât-ı meşrûhasında merkûm İsmâîl bi'l-müvâcehe tasdik ve bi'l-müşâfehe tahkîk idicek kayd-şüd fi-evâ'il-i Cemâziye'l-evvel li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Hasan Efendi İbni Eymîrşâh	El-Hâc Mehmed bin Velî	Mustafâ bin Mûsâ	Hüseyin bin Süleymân	Mehmed bin Abdullâh
-------------------------------	---------------------------	------------------	-------------------------	------------------------

[5a/27] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Çavuşoğlu Mahallesi sâkinelerinden Sâliha binti Süleymân hoca nâm hâtûn meclis-i şer'î hatîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Ali bin el-Hâc Muhammed mahzarında ikrâr-ı sahîh-i şer'î ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'î kılup silk-i mülkümde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Ali nâm kimesne mülkü ve bir tarafı Hâcî mülkü ve bir tarafı Sinân nâm zimmî mülkü ve taraf-ı âharî tarîk-i âm ile mahdûd olup iki tahtânî beyti ve bir çardağı ve âhurî ve odayı ve bir mikdâr havluyı müştemil olan mülk menzilimi ba'de't tahliyeti'ş-şer'iyeye ve beynimizde ma'lûm yirmi bir pâre bakır âlâtını ve sâ'ir adedi ve cinsi ma'lûm tecemmülât-ı hânemi mezbûr Ali'ye hîbe-i sahîha-i şer'iyeye ile hîbe ve temlik ve teslîm ol dahî meclis-i hîbede ittihâb-ı kabz ve tesellüm eyledi bâ'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr ve bakır âlâtı ve tecemmülât-ı hâne merkûm Ali'nin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yuhtâr tasarruf eylesün didikde mukırra-i mezbûre Sâliha'yı vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârında el mukırru lehü'l-merkûm Ali bi'l-müvâcehe tasdik ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğın kayd-şüd hurrîre fi-evâ'il-i Cemâziye'l-evvel li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

El-Hâc İsmâîl bin Memi Beğ	El-Hâc Şeyhî bin Bostân	El-Hâc Ömer bin Şa'bân Beğ	İvaz Çelebi İbni el-Hâc Hasan	Muhammed bin Ali	Hüseyin bin el-Hâc Ahmed
Ali bin Oğul Beğ	Ahmed bin Himmet	Mustafâ bin Muhammed	El-Hâc Ali bin Abdullâh	İbrâhîm bin Ali	Ve ğayruhum mine'l- hâzırîn

[5a/28] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib sükkânından Hâcî bin Gâzî nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i Ahmedî ve mahfil-i dîn-i münîf-i Muhammedî’de işbu sâhibü'l-kitâb ebnâ-i sipâhiyândan Mûsâ Beğ bin Îsâ nâm cündî mahzarında ikrâr-ı tav‘î ve i‘tirâf-ı mer‘î kılup medîne-i mezbûre kazâsına tâbi‘ Süylün nâm karye sınırunda vâki‘ bir taraftan Halîl Beğ mülkü ve bir taraftan Şa‘bân nâm kimesne mülkü ve tarafeyni tarîk-i âm ile mahdûd olan tahmînen üç dönüm mikdârı mülk bağçemi eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmiresiyle ve on beş günde bir pençsembe günü vakt-i mağribden tulûğ-ı fecre değîn ve bir dahî çehârşenbe günü vakt-i zuhûrdan vakt-i asra değîn bağçe-i mezbûreye cereyân iden mülk suları ile müstemil olduğu bir mikdâr harâbe menzil yeriyle mezbûr Mûsâ Beğ’e altı bin altı yüz nakd-i râyic-i fi’l-vakt fîzzî akçeye bey‘-i bât ile bey‘ idüp kabz-ı semen-i ma‘dûd ve teslîm-i mebi‘-i mahdûd eyledim ba‘de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr bağçeye cereyân iden suları ve harâbe menzil yeriyle merkûm Mûsâ Beğ’in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve haysü mâ-yürîd tasarruf eylesün didikde ğıbbe't-tasdîki'ş-şer‘î kayd-şüd hurrîre fî-evâ'il-i Cemâziye'l-evvel li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Ağa Çukadâr Mustafâ Paşa	İvaz Ağa bin an- Kışlacık	Osmân Ağa bin Ahmed	Hasan Beğ bin Mahmûd	El-Hâc Mehmed bin Velî
Mehmed Çelebi ibni el-Hâc Hasan	Sa‘dî Ahmed bin Hasan	Ali bin Muhammed		

[5b/29] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Efecik Mahallesi sâkinelerinden Râbi‘a binti Mehmet nâm hâtûn mahfil-i kazâda zevci işbu sâhibü'l-kitâb el-Hâc Mustafâ bin Hüseyin mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp zevcim mezbûr el-Hâc Mustafâ zimmetinde olan mihr-i mü’eccelimden geçüp ve nafaka-i iddetim için yedinden üçyüz akçe alup muhâla‘a idüp sâ‘ir zevciyete müte‘allik cemî‘-i da‘vâ ve husûmâtdan birbirimizin zimmetini ibrâ-i âm ile ibrâ’ ve ıskât-ı tâm ile ıskât eylediği ba‘de'l-yevm âhar taraftan zevciyete müte‘allik da‘vâ sudûr iderse lede'l-hükkâmî'l-kirâm mesmû‘a ve makbûle olmasun didikde mukırra-i mezbûra’i kelimât-ı meşrûhasında merkûm el-Hâc Mustafâ dahî bi'l-müvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğîn mâ-hüve'l vâki‘ bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî-evâsıt-ı Cumâde'l-ülâ li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Mustafâ bin Sefer	Hasan bin Ali	İbrâhîm bin Mehmed	Şa'bân bin Seydî	Hızırşâh bin Mehmed	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr
-------------------	---------------	--------------------	------------------	---------------------	---------------------------

[5b/30] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Sinân Halife nâm Mahalle sâkinelerinden Hûri binti Ramazân nâm bîkr-i bâliĝa meclis-i şer'a gelüp takrîr-i kelâm idüp ceddem olan Fâtîma binti nâm hâtûn beni Mustafâ nâm kimesneye namzed eylemiş hâlâ ben âkile ve bâliĝa olmaĝla mezbûr Mustafâ'ya varmazam işbu hâzır-ı bi'l-meclis olan Ahmed bin Muhammed nâm kimesneye varırum didikde mâvaka'a bi't-taleb ketb-i terkîm yed-i tâlibe vaz' ve teslîm olundu hurrîre fî-evâ'il-i Cemâziye'l-evvel li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

İdrîs Beĝ an-Tûrfallu	Es-Seyyid Mehmed bin Nasûh	Mehmed Halife bin Durmuş	Ahmed bin Habîb	Ali Beşe bin Ahmed	Ca'fer bin Ahmed	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr
-----------------------	----------------------------	--------------------------	-----------------	--------------------	------------------	---------------------------

[5b/31] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Kubbelü Mahallesi sükkânından Ramazân ve Hızır ve el-Hâc İvaz ibni el-Hâc Osmân nâm kimesneler asâleten ve Emîne binti el-Hâc Osmân nâm hâtûn tarafından ikrâr-ı âtiyyü'z-zikre vekîl olup bimâ-hüve nehcü's-sübût şer'an vekâlet-i sâbite olan sadrî oĝlu Mustafâ bin Ömer nâm kimesne vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu sâhibü'l-kitâb el-Hâc Muhammed bin Nasûh nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp mezbûr el-Hâc Mehmed'in zevcesi ve bizim li-ebeveyn kız karındaşımız olan Kamer binti el-Hâc Osmân nâm hâtûn fevt olup muhallefâtı mezbûr el-Hâc Mehmed ahz idüp müteveffâ-yı mezbûrenin merkûm el-Hâc Muhammed zimmetinde olan mihr-i mü'eccelini ve mahalle-i mezbûrede vâki' beyne'l ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmetü'l hudûd menzilini ve sâ'ir beynimizde ma'lûm olan eşyâsını da'vâ ve taleb idüp beynimizde münâza'ât-ı kesîre ve mûhâsamât-ı şedîde vâki'a olmuşdu el-hâletü hâzihî bizi sekiz bin akçe bedel üzerine sulh eylediklerinde biz dahî sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblaĝ-ı merkûm sekiz bin akçeyi merkûm el-Hâc Muhammed yedinden tamâmen ahz ve kabz idüp mûrisimiz müteveffiye-i mezbûrenin muhallefâtına müte'allik cemî'-i de'âvî ve husûmâtdan zimmetini ibrâ-i âm ile ibrâ' ve ıskât-ı tâm ile ıskât eyledik ba'de'l-yevm

husûs-ı mezbûra müte‘allik bizden da‘vâ sudûr iderse lede'l-hükkâmî'l-ikrâm makbûle ve mesmû‘a olmasun didiklerinde mukırrûn-ı mezbûrûnu asâleten ve vekâleten sudûr iden ikrârlarında merkûm el-Hâc Muhammed bi'l-müvâcehe ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğın kayd şüd hurrıre fî-evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Min-hicret-i men lehül-'ızz ve'ş-şeref

Şuhûdü'l-hâl

El-Hâc Murâd Bin İbrâhîm	Ahmed Efendi bin Abdülmelik	Mehmed Beşe bin Kâsım	Hâcı bin Durmuş	Ali Beşe bin Süleymân	
Piyâle bin Abdullâh	El-Hâc Ahmed bin Ören	Mehmed Çelebi bin Ahmed	İbrâhîm Halife bin Satılmış	Hasan bin el-Hâc Budak	

[6a/32] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Egeste Mahallesi sâkinelerinden Âsiye binti Ali nâm bıkı-i bâliğa meclis-i şer‘-i şerîfde Durmuş bin Hüseyin nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp mezbûr Durmuş'un oğlu Ebûbekir nâm kimesneye şer‘-i Muhammedî üzerine nefsimi tezvîc iderim ğayri kimesneye varmazam diyü bi't-tav‘ ikrâr ve i'tirâf itmeğın mezbûre Âsiye'nin ikrârı bi't-taleb ketb olundu hurrıre fî-evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Efendi el-Hatîb	Mustafâ bin Sefer	Ahmed bin Mehmed an-Egret	Mustafâ bin	Receb bin Habîb
Sefer bin Hüseyin	Halîl bin Yûnus	Ve ğayruhum mine'l-hâzırîn		

[6a/33] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Tâç Ahmed Mahallesi'ne mevkûfe nükûdun mütevellîsi olan el-Hâc Receb bin Muhammed nâm kimesne meclis-i şer‘de Yûnus bin Yayla nâm kimesne mahzarında takrîr-i da‘vâ idüp mezbûr Yûnus'da mahalle-i mezbûrenin avâriz vakfından iki bin sekiz yüz altmış akçe ve çeşme vakfından beş yüz akçe ve mihrâb vakfından üç yüz akçe ki cem‘an üç bin altı yüz altmış akçe ider ba‘dehû oğlu Yayla nâm kimesnenin zimmetine geçüp mezbûr Yayla dahî mahalle-i mezbûrede vâki‘ ma‘lûmetü'l-hudûd menziline a‘lâ-tarîki'l-istiğlâl rehn-i vaz‘ idüp mezbûr Yûnus kefil-i bi'l-mâl olmuşdu mezbûr Yayla fevt

olup meblağ-ı mezbûru merkûm Yûnus'dan taleb eyledüğümde virmekde te'allül ider su'âl olunsun didikde ğıbbe's-su'âl mezbûr Yûnus meblağ-ı mezbûr kendi üzerinden oğlu müteveffâ-yı mezbûra geçdüğünü ol dahî menzil-i mezbûru a'lâ-tarîki'l-istiğlâl rehn vaz' eyledüğünü ikrâr idüp ve kendünün kefil-i bi'l-mâl olduğun inkâr itmeğin mütevellî-i mezbûrdan takrîrine muvâfik beyyine taleb olundukda mine'l-udûl Eyyûb Efendi bin Ayvati ve Süleymân Beşe bin Hüseyin nâm kimesneler li-ecli's-şehâde hâzırân olup fi'l-vâki' meblağ-ı merkûm kendi üzerinden oğlu müteveffâ-yı mezbûr Yayla'ya geçtiğin merkûm Yûnus kefil-i bi'l-mâl oldu biz bu husûsa şahidleriz şehâdet dahî ideriz diyü edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu hurrîre fi-evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

İbrâhîm Halîfe bin Satılmış	Ömer Çelebi bin Kureyş	Ahmed bin Muhammed	Osmân bin el-Hâc Ali
-----------------------------	------------------------	--------------------	----------------------

[6a/34] Bi'l-fi'il Livâ-i Karahisâr-ı Sâhib mütesellimi olan fahrü'l-emâsil ve'l-akrân Mûsâ Ağa bin Abdülmennân taraflarından husûs-ı âtiyyü'z-zikri ikrâra vekîl-i şer'îleri olan Halîl Ağa mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi' Çakır nâm karye sükkânından işbu sâhibü'l-kitâb Memi bin Ahmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp bundan akdem karye-i mezbûrede ğâ'ib olan Muhammed nâm çoban merkûm Memi'ye on sekiz koyun ve sekiz keçi ve kırk dört toklu ki cem'an yetmiş re's davar olur emânet vaz' idüp mezbûr çobanın vâris-i ma'rûfu olmayup ve beytü'l-mâl mîrlivâya hâsıl kayd olunmağla zikr olunan yetmiş re's davarı merkûm Memi yedinden ahz ve kabz eyledik didikde ğıbbe't-tasdîki's-şer'î kayd-şüd fi-evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Halîl Beğ Bin Ahmed el-cündî	El-Hâc Mehmed bin Velî	Ömer Çelebi ibni Kureyş	Ahmed bin Mustafâ	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr
------------------------------	------------------------	-------------------------	-------------------	---------------------------

[6a/35] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi' Üç Ağıl nâm karye sükkânından Mûsâ Bin Hâcî nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde karye-i mezbûreden Bayrâm bin Mehmed nâm kimesne mahzarında takrîr-i da'vâ idüp

mezbûr Bayrâm zevcem işbu hâzırân-ı bi'l-meclis olan Selîme binti Yağmur nâm hâtûna ahur içinde yapuşup elbette fi'l-i şeni' iderüm diyü cebr idüp elinden güçle halâs olmuş mezbûr Bayrâm'a su'âl olunup ihkâk-ı hak olunması matlûbumdur didikde ğıbbe's-su'âl mezbûr Bayrâm mezkûre Selîme'nin ardınca ahura girdüğünü ikrâr idüp fi'l-i şeni' kastiyle yapuşup cebr eyledüğünü inkâr-birle cevâb vermeğın mezbûr Bayrâm'ın keyfiyet-i hâli karye-i mezbûreden olup hâzırûn-ı bi'l-meclis olan Sinân ve Mahmûd ibni Mustafâ ve Yûsuf bin Abdullah ve Hüseyin bin Hasan ve Yûsuf bin Bayrâm nâm kimesnelere ve sâ'irlerinden su'âl olundukda mezbûr Bayrâm kendi hâlinde değildir eyüdür diyemeziz diyü cevâb virmeleriyle mâ-vaka'a bi't-taleb kayd-şüd hurrîre fi-evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

El-Hâc Mehmed bin Velî	Ma'den bin el- Hâc Pîrî	Ömer Çelebi ibni Kureys	Hasan Beğ bin Cemâl	Muslu Beğ bin Hasan	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr
------------------------------	----------------------------	----------------------------	------------------------	------------------------	------------------------------

[6b/36] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından İmâret Mahallesi sükkânından Ahmed bin nâm kimsene meclis-i şer'-i şerîfde Osmân bin Hamza nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm idüp mezbûr Osmân sulbî oğlum Mustafâ nâm Ermedi sol küreklilik altından hançer ile urup mecrûh eyledüğü sâbit ve zâhir olmuşdur mezbûr Osmân'ı her kaçan taleb idersem nefsine kefil taleb iderim didikde mahalle-i mezbûre ahâlîsinden Muhammed bin Ca'fer ve Ramazân bin Şa'bân nâm kimesnelere mezbûr Osmân'ın nefsine rehîn mutâlebedir meclis-i şer'a ihzârına kefil olduklarında mâ-vaka'a kayd-şüd hurrîre fi'l-yevmi's-sâmin aşer min-Cemâziye'l-evvel li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Şâtır Mahmûd bin	Ömer Çelebi ibni Kureys	Mahmûd bin	Hsan Beğ bin el-Hâc Kemâl
------------------	----------------------------	------------	------------------------------

[6b/37] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi' Çepnî nâm karye sükkânından olup bundan akdem fevt olan el-Hâc Hüseyin bin Yeğın nâm kimesnenin sulbiyye-i kebîre kızları Âişe ve Fâtıma nâm hâtûnlar taraflarından ikrâr-ı âtiyyü'l-beyâna vekîl olup Muhammed Ali ve Receb bin Oruç nâm kimesnelere şehâdetleriyle şer'an vekâlet-i sâbite olan Muhammed bin Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfde müteveffâ-i mezbûrun sulbî kebîr oğulları İbrâhîm ve Receb ve Osmân nâm kimesnelere

mahzarlarında bi'l-vekâle ikrâr-ı sahîh-i şer'î ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'î kılup müvekkilelerim mezbûretân Âişe ve Fâtîma babaları müteveffâ-yı mezbûrdan kendülere irs-i şer'le intikâl iden hisse-i şer'iyeleri mukâbelesinde tehâric-i şer'î tarîkiyle beşer yüz akçe alup kabz idüp mezbûrûn İbrâhîm ve Receb ve Osmân'ın zimmetlerini husûs-ı mezbûra müte'allik cemî'-i de'âvî ve husûmâtından ibrâ-i âm ile ibrâ' ve iskât-ı tam ile iskât eylediler ba'de'l-yevm husûs-ı mezbûra müte'allik müvekkilelerimden da'vâ sudûr-ı zuhûr iderse lede'l-hükkâmî'l-ikrâm makbûle ve mesmû'a olmasun didikde ğibbe't-tasdîki's-şer'î kayd-şüd fî-evâsıt-ı Cemâziyel-evvel li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed bin Döğenci	Halîl bin Hâcî	Mahmûd bin Muhammed	El-Hâc Memî Beşe bin Ali	El-Hâc Kâsım bin Mahmûd Çelebi	El-Hâc Mehmed bin Velî
--------------------	----------------	---------------------	--------------------------	--------------------------------	------------------------

[6b/38] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi' Timurlu nâm karye sükkânından el-Hâc Gündoğmuş bin Yitilmiş nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfde Allâhverdi bin nâm kimesne mahzarında takrîr-i da'vâ idüp kazâ-i mezbûra tâbi' Leğen nâm karye sınırunda vâki' beyne'l-ahâlî ma'lûmetü'l-hudûd tahmînen dönüm tarlamı muvâkkat sâhib-i arz ile mezbûr Allâhverdi'ye üç bin akçeye bey' idüp ol dahî iştirâ ve kabûl idüp hâlâ semenin taleb eyledükde virmekde te'allül ider su'âl olunup alıverilmesi matlûbumdur didikde ğibbe's-su'âl mezbûr Allâhverdi cevâbında mezkûr Gündoğmuş mârru'z-zikr tarlaları bana üç bin akçeye bey' iderim didi ve lâkin ben iştirâ eylemedim diyü inkâr-birle cevâb virmeğin müdde'î-i mezbûrdan takrîrine muvâfık beyyine taleb olundukda mine'l-udûl Aşçı bin Bayrâm ve Abdullâh bin Sevindik nâm kimesneler li-ecli's-şehâde mahfil-i şer'a hâzırân olup ğibbe'l-istişhâb fi'l-vâki' mezbûr el-Hâc Gündoğmuş zikr olunan tarlaları bizim huzûrumuzda ma'rifet-i sâhib-i arz ile üç bin akçeye bey' idüp mezbûr Allâhverdi dahî iştirâ ve kabûl idüp bey' mün'akid oldu biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ideriz diyü edâ'-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın kayd-şüd hurrîre fî-evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

El-Hâc Kâsım bin Mahmûd	Ömer Çelebi ibni Kureyş	Abdünnübî bin Abdullâh	Ahmed bin Mustafâ
-------------------------	-------------------------	------------------------	-------------------

[7a/39] Bi'l-fi'il Karahisâr-ı Sâhib Sancağı mütesellimi olan fakrû'l-emâsil ve'l-akrân Mûsâ Ağa bin Abdülmennân taraflarından husûs-ı âtiyyü'z-zikre mübâşir ta'yîn olunan Halîl Ağa mahfi'l-i şer'â kazâ-i Karahisâr-ı Sâhib'e tâbi' Çakır nâm karye ahâlîsinden Oruç bin Nasûh ve Halîl bin Sefer ve Memi bin Ahmed ve Abdullâh Bin Mûsâ ve Ömer bin Hasan nâm kimesneler ve sâ'irleri mahzarlarında takrîr-i kelâm idüp mezbûrların karyesinde birâderim mecrûhen maktûl bulunduğuşâyî' olmuşdur şer'le mezbûrlara su'âl olunup takrîrleri tahrîr olunması matlûbumdur didikde ğıbbe's-su'âl mezbûrûn kimesneler fi'l-vâki' karyemizde bir âdem mecrûhen maktûl bulundu diyü her biri bi't-tav' ikrâr ve i'tirâf eylediklerinde mâ-vaka'a mübâşir-i mezbûr talebiyle ketb olundu hurrîre fi-evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Halîl Beğ bin Ahmed el-cündî	El-Hâc Mehmed bin Velî	Ömer Çelebi ibni Kureyş	Osmân bin Ayvat
---------------------------------	---------------------------	----------------------------	-----------------

[7a/40] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Efecik Mahallesi sükkânından Hamza Beşe bin Ali nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfde işbu sâhibü'l-kitâb bi'l-fi'il kethüdâyeri olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Osmân Ağa mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Receb nâm kimesne mülkü ve bir taraftan Hızır Beğ mülkü ve bir taraftan Sefer nâm kimesne mülkü ve taraf-ı âharı tarîk-i âm ile mahdûd arsamı mahalle-i mezbûre mescidinin çerâğî vakfı olup senevî yirmi dört akçe icâresi olan iki tahtânî beyti ve çardağî ve bir mikdâr havluyı müştamil olan mülk menzilimi mezbûr Osmân Ağa'ya iki bin üç yüz nakd-i râyic-i fi'l-vakt akçeye bey'-i bât-ı kat'î ile bey' idüp kabz-ı semeni ma'dûd ve teslîm-i mebî'-i mahdûd eyledim ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr merkûm Osmân Ağa'nın mülk-i müştêrâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yuhtâr tasarruf eylesün didikde ğıbbe't-tasdîki's-şer'î kayd-şüd fi-evâ'il-i Cemâziye'l-evvel li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Ömer Efendi bin el-Hâc Muhammed	Ahmed Beşe bin İsâ	Abdî Beğ bin Hüseyn	El-Hâc Mehmed bin Velî	Ahmed bin Mûsâ Beğ
Eymîr bin Muslu	Mehmed Çelebi ibni el-Hâc Hasan	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr		

[7a/41] Medine-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından el-Hâc Evtal Mahallesi sükkânından olup bundan akdem fevt olan Sefer bin Rûşen nâm kimesnenin verâseti babasının ammîsinin oğlunun oğulları Yûsuf Ağa ve Halîl Beğ ve Ahmed nâm kimesne ile zevcesi Fâtîma binti İbrâhîm nâm hâtûna münhasıra alduğu şer'an mütehakkık oldukdan sonra mezbûrûn Yûsuf Ağa ve Ahmed ve Halîl Beğ mahfil-i şer'de merkûm Fâtîma tarafından tasdîk-i âtiyyü'z-zikre vekîl olup bimâ-hüve-nehcü's-sübût şer'an vekâlet-i sâbite olan zevci Ahmed Beğ bin el-Hâc Hüseyin nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp müteveffâ-yı mezbûr fevt oldukda cümle muhellefâtın ahz ve mahalle-i mezbûrede vâki' ma'lûmü'l-hudûd menzilin zabt idüp biz dahî hisse-i şer'iyemizi da'vâ ve taleb eyledüğümüzde mezbûre Fâtîma müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtın ancak benim mihr-i mü'eccelime vefâ ider diyü cevâb virüp beynimizde münâza'ât-ı kesîre ve muhâsamât-ı şedîde vâki'a olmuşdur el-hâletü hâzihî tehâric-i şer'î tarîkiyle bizi beş bin akçeye sulh eylediklerinde biz dahî sulh-i mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı merkûmu vekîl-i mezbûr Ahmed Beğ yedinden bi't-tamâm her birimiz ahz ve kabz idüp müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtı ve mârru'z-zikr menzili da'vâsından merkûm Fâtîma'nın zimmetini ibrâ-i âm ile ibrâ' ve ıskât-ı tâm ile ıskât eyledik ba'de'l-yevm zikr olunan muhallefâta menzil-i mezbûra müte'allik bizden da'vâ sudûr iderse lede'l-hükkâmî'l-ikrâm makbûle ve mesmû'a olmasun didiklerinde mukırrûn-ı mezbûrî vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârlarında vekîl-i merkûm Ahmed Beğ vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkîk idicek kayd-şüd hurrîre fi-evâ'il-i Cemâziye'l-evvel li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Osmân Ağa bin Ömer Kethüdâyeri	Mûsâ Beğ bin İsâ	İdrîs Beğ bin an- Turfallu	El-Hâc Mehmed bin Velî
Ahmed bin Mûsâ Beğ	Mehmed Halîfe bin Durmuş	Ve gayruhum mine'l- hâzırîn	

[7b/42] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi' Süğlün nâm karye sükkânından Abdî bin Abdurrahmân nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfde işbu sâhibü'l-kitâb (İbrâhîm bin Hasan tarafından vekîl olup bi'l-vekâle babası merkûm) Hasan bin Yûsuf nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp karye-i mezbûre vâki' bir tarafı merkûm Hasan mülküne ve bir tarafı kendi bağçeme ve bir tarafı Abdullâh Efendi mülküne ve taraf-ı âharı tarîk-i âm ile mahdûd olup tahmînen

iki dönüm bağçemi içinde olan eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmiresiyle merkûm Hasan (müvekkili merkûm İbrâhîm'e) sekiz bin nakd-i râyic-i fi'l-vakt akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' idüp kabz-ı semen-i ma'dûd ve teslîm-i mebî'-i mahdûd eyledim ba'de'l-yevm mârru'z-zikr bağçe merkûm Hasan'ın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yuhtâr tasarruf eylesin didikde mukırr-ı mezbûr Abdî'nin vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârını el-mukırru lehül-merkûm Hasan bi'l-müvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğın kayd-şüd hurrire fî-ğurre-i Cemâziye'l-âhir sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Ahmed Beşe bin Ali	Ali bin Timur	El-Hâc Ali Mü'ezzin	Halîl Beğ bin Abdullâh	Abdüllatîf bin Velî
El-Hâc Mehmed bin Velî	Mahmûd bin Hâcî	Hüseyin bin el-Hâc Ebûbekir	Ve ğayrum	

[7b/43] Karahisâr-ıSâhib Kazâsı'na tâbi' Sipsin nâm karye sükkânından Îsâ bin Şahbâz nâm kimesne meclis-i şer'-i hafîr-i lâzımü't-tevkîrde oğlunun oğlu işbu sâhibü'l-kitâb Ahmed bin Sefer nâm sağîr mahzarında ikrâr-ı tav'î ve i'tirâf mer'î kılup silk-i mülkümde münselik olup karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı el-Hâc Yûnus nâm kimesne mülküne ve bir tarafı Süleymân nâm kimesne mülküne ve tarafeyni tarîk-i âm ile mahdûd bir fevkânî ve bir tahtânî beyti ve odayı ve ahurı ve samanhâneyi ve bir mikdâr havluyı müştemil olan mülk menzilimi ve üç re's kara sığır öküzümü ve iki re's kara sığır ineğimi ve bir boz tülü kancık merkebimi ve altı re's koyunumu ve bir re's donbay düğesini ve bir re's kara sığır düğesini sağîr-i mezbûr Ahmed'e ba'de't-tahliyeti's-şer'iyye ve hîbe-i sahîha-i şer'iyye ile hîbe ve temlik ve meclis-i hîbede velâyeten ittihâb-ı kabz ve tesellüm eyledim min-ba'd bu kitâb-ı müstetâbda zikri mürûr' idenler merkûm Ahmed'in mülk-i mevhûbudur keyfe mâ-yeşâ ve haysü mâ-yürîd tasarruf eylesün diyüp ve yine karye-i mezbûre sınırında vâki' beyne'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmetü'l-hudûd elli dönüm tarlalarımın dahî ma'rifet-i sâhib-i arz ile meccânen hakk-ı tasarrufunu sağîr-i mezbûra fâriğ eyledim keyfe mâ-yeşâ tasarruf eylesün didikde mâ-vaka'a kayd-şüd hurrire fî-ğurre-i Cemâziye'l-âhir seneti'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl

Bayrâm Beğ bin el-Hâc Hayrân	Ali bin Garîb	Muhammed bin Garîb	Müstehab bin Receb	El-Hâc Mustafâ el-Hâc bin Muharrem
El-Hâc Mehmed bin el-Hâc Himmet	Ve ğayruhum mine'l-hâzırîn			

[7b/44] Husûs-ı âti'l-beyânı mahallinde ketb ve tahrîre nâ'il-i taleb olmağın kıbel-i şer' den Mevlânâ Mustafâ Efendi irsâl olunup mevlânâ-yı ... Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi' Belce-i Bahtiyâr nâm karyede İbrâhîm bin Mustafâ nâm kimesnenin menziline akd-i meclis-i şer'-i mutahhar olundukda İbrâhîm Levent tâ'ifesinden İbrâhîm bin Ahmed nâm kimesne mahzarında takrîr-i da'vâ idüp mezbûr İbrâhîm karye-i mezbûrede menzilime konup atına ... getürdüğümde sen yemi niçün az getirdün diyü beni sol pazumun üzerinde bıçak ile urup mecrûh eyledi evvelâ eser-i cerâhatine nazar ve sâniyen mezbûr İbrâhîm'e su'âl olunup takrîri tahrîr olunması matlûbumdur didikde mezbûr İbrâhîm'in eser-i cerâhatine nazar olundukda fi'l-vâki' sol pazusunda bıçak ile urulup memesine varınca bıçak yarası müşâhede olunup ba'dehû mezbûr İbrâhîm'e su'âl olundukda fi'l-vâki' merkûm İbrâhîm bıçak ile sol pazusunda urup mecrûh eyledim diyü bi't-tav' ve'r-rıza lâûbalinize ... ikrâr ve i'tirâf itmeğın kayd-şüd hurrîre fi-evâ'il-i Cemâziye'l-âhir seneti'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl

Fahrü'l-akrân Süleymân Ağa bin Hürrem mîr-i ahur	Ali Ağa bin Muhterem an-Ablak	Ca'fer Beğ bin Hasan an-mezbûre	Hasan Beğ bin Hâcî an-mezbûre	Mehmed bin Abdî an-Karye-i mezbûre
Ali Ağa bin Hâkî an-Timurlu	Mustafâ bin Ali an-Kunduzlu	İbrâhîm bin Hasan an-Tandır	Mehmed Beşe bin Abdullâh an-Bahşâyış	Mustafâ bin Halil
Mustafâ Çelebi İbni Muhammed	Ve ğayruhum mine'l-hâzırîn			

[8a/45] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından el-Hâc Yahyâ Mahallesi sâkinlerinden Hasan Beğ bin Kemâl nâm kimesne mahfil-i kazâda sulbiyye kızı Ümmühânî ve dâmâdı Mahmûd Çelebi bin Ali Efendi müvâcehelerinde ikrâr-ı sahîh-i şer'î ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'î kılup mahalle-i mezbûrede vâki' iki taraftan Ahmed Beşe mülküne ve iki taraftan tarîk-i âmma müntehî olup bir tahtânî beyt ve bir hanayı ve bir sofa ve bir oda ve bir ahur ve bir firun ve bir mikdâr havluyı müştemil

olan mülk menzilimin nısfını kızım mezbûr Ümmühânî ve nısfını merkûm Mahmûd Çelebi'ye hibe-i sahîha-i şer'iyeye ile hibe ve temlik idüp anlar dahî meclis-i hibede ittihâb-ı kabz ve tesellüm eylediler mukâbele-i hibede mezbûr Mahmûd Çelebi yedinden arz içün bir kaftan ve bir ibrişim kolan kuşâk ahz ve kabz eyledüm ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr olan mülk-i mezbûrların mülk-i mevhublarıdır keyfe mâ-yeşâ ve yuhtâr mutasarrıf olsunlar didikde mukırr-ı mezbûrun minvâl-i muharrer üzre cârî ve sâdır olan ikrârını el-mukırrân-ı mezbûran bi'l-müvâcehe tasdik ve bi'l-müşâfehe tahkik idicek mâ-vaka'a kayd-şüd hurrîre fî-evâhir-i Şevvâli'l mükerrrem li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

El-Hâc Receb bin Hasan Bâlî	Süleymân bin Halîl	Allâhverdi Beşe er-Râcil	Hasan bin Çırac	Mustafâ Çelebi bin Nasûh Çelebi
Mehmed Bey bin ... Çavuş	Ahmed Çelebi bin Hızır	Abdülbâkî Ağa bin Mustafâ Ağa	Ve ğayruhum	

[8a/46] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi' Çorca-i Kebir nâm karye sükkânından Ali bin Hızır nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfde işbu sâhibü'l-kitâb sulbî kebir oğlu Hızır Beşe nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı sahîh-i şer'î ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'î kılup karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı Emrullâh oğlu Muhammed mülküne ve bir tarafı Yûnus nâm kimesne mülküne ve tarafeyni tarîk-i âm ile mahdûd olup üç tahtânî ve bir fevkânî beyti ve bi'r-i mâ'i ve bir mikdâr havluyu müştemil olan mülk menzilimi ve bir camus çiftimi ve iki kara sığır çiftini ve yüz re's koyun ve sekiz kara sığır ineğmi ve bir camus ineğimi ba'de't-tahliyeti's-şer'iyeye oğlum mezbûr Hızır Beşe'ye hibe-i sahîha-i şer'iyeye ile hibe ve temlik ve teslîm ol dahî meclis-i hibede ittihâb-ı kabz ve tesellüm eyledi ba'de'l-yevm zikri mürûr idenler merkûm Hızır Beşe'nin mülk-i mevhubudur ve yine karye-i mezbûre sınırında vâki' beyne'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmetü'l-hudûd tahmînen yüz dönüm tarlalarımın dahî hakk-ı tasarrufunu ma'rifet-i sâhib-i arz ile meccânen fâriğ oldum didikde mukırr-ı mezbûru ikrâr-ı meşrûhunda el-mukırru lehü'l-merkûm Hızır Beşe vicâhen tasdik ve şifâhen tahkik itmeğın kayd-şüd hurrîre fî-evâ'il-i Cemâziye'l-âhir li-senetü'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl

El-Hâc Mehmed bin el-Hâc Himmet	Ahmed bin el-Hâc Himmet	Muhammed bin Şa'bân	Hüseyin bin Muhammed Beşe	Hüseyin bin el-Hâc Abdî
İlyâs bin Hızır Bâlî	Ahmed bin Sefer Beğ	Mustafâ Efendi İbni Acem	Ve ğayruhum mine'l-hâzırîn	

[8a/47] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından kazâsına tâbi‘ Çorca-i Kebir nâm karye sükkânından Ali bin Hızır nâm kimesne meclis-i şer‘-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde işbu sâhibü'l-kitâb oğlunun oğlu Halîl nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp karye-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı Yûnus nâm kimesne mülküne ve etrâf-ı selâsesi tarîk-i âm ile mahdûd olan bir koyun ağılımı ve ahurı ve odayı müştemil olan mülkümü ve elli re‘s koyun ve iki kara sığır ineğimi ve iki camus danasını ve bir camus ineğimi ve bir camus çiftimi mezbûr Halîl'e hîbe-i sahîha-i şer‘iyye ile hîbe ve temlik ve teslîm ol dahî meclis-i hîbede ittihâb-ı kabz ve tesellüm eyledi ba‘de'l-yevm zikr olunan eşyâlar merkûm Halîl'in mülk-i mevhûbudur keyfe mâ-yeşâ ve yuhtâr tasarruf eylesün didikde mukırr-ı mezbûri vech-i meşrûh üzre cârî olan ikrârında el mukırru lehü'l-merkûm Halîl bi'l-müvâcehe tasdik ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğın kayd-şüd hurrîre fi't-târîhi'l mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl

Eş-şuhûd-ı sâbıkûn

[8a/48] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından İmâret Mahallesi sâkinelerinden Hayrunnisâ binti Muslihuddîn Efendi nâm hâtûn meclis-i şer‘a gelüp takrîr-i kelâm idüp hâlâ hacr-ı terbiyemde olan Ali bin Piyâle nâm sağîrin nafakaya eşedd ihtiyacı olmağın kıbel-i şer‘den nafaka takdîr olunması matlûbumudur didikde savb-ı şer‘den sağîr-i mezbûrun nafaka ve kisve ve sâ'ir levâzımı için beher-yevm beşer akçe nafaka kabz ve takdîr olunup vakt-i zarûretde istidâneye ve hîn-i zaferde rücû'a izin virmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fi-ğurre-i Rebî'ü'l-evvel li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Ömer Çelebi ibni Kureyş	Mahmûd bin Ali	Hasan Beğ bin Kemâl
Muhammed bin	Ve ğayruhum	

[8b/49] Karamık Kazâsı'na tâbi‘ Göçezli nâm karye sükkânından olup bundan akdem vefât iden Yûsuf Ağa bin Abdullâh nâm kimesnenin sulbî kebîr oğlu Hüsâm

Çelebi kendi tarafından asâleten müteveffâ-yı mezbûrun subiyeye-i kebîre kızları Neslîhân ve İsmihân ve Fâtîma ve Âîşe ve zevce-i metrûkesi Hümâ binti Mercan ve Âîşe binti Kılıç Çavuş nâm hâtûnlar taraflarında dahî vekîl olup Sâdık bin Hüseyin ve Muhammed bin Habîb nâm kimesneler şehâdetleriyle vekâleti sâbite olduktan sonra vekâleten meclis-i şer‘de işbu sâhibü'l-kitâb bi'l-fi‘il Kars Sancağı'na mutasarrıf olan izzetlü sa‘âdetlü Muhammed Paşa Hazretleri taraf-ı şerîflerinden tasdîk-i âtiyyü'z-zikre vekîl-i şer‘îleri olan İbrâhîm Ağa bin Mehmed mahzarında asâleten ve vekâleten ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp karye-i mezbûrede vâki‘ beyne'l-ahâlî ve'l-cîrân ma‘lûmetü'l-hudûd olup iki tahtânî beyti ve bir sofabı ve bir göz anbarı ve iki kileri ve mâ’-i câriyi müştemil iç evlerini ve dört tahtânî odayı ve üç ahurı ve samanhaneyi ve tahmînen bir dönüm bağı ve iki dönüm mikdârı sebzeliği eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmiresiyle ve bir mikdâr havluyu müştemil olan emlakimizi ve bir camus çifti ve bir kara sığır çifti ve bir kañlısı ve babam müteveffâ-yı mezbûrdan hakk-ı tasarrufunu intikâl iden ma‘lûmetü'l-hudûd karye-i mezbûre sınırında tarlalarımızı ve tahmînen elli dönüm çayırımızı sâhib-i arz ma‘rifetiyle ve bu cümle-i safka-i vâhîde ile müşârü'l-ileyh Muhammed Paşa Hazretleri'ne dört yüz riyâl gurûşa bey‘-i bât-ı kat‘î ile bey‘ idüp kabz-ı semen-i ma‘dûd ve teslim-i mebî‘-i mahdûd eyledik ba‘de'l-yevm mârru'z-zikr iç evleri ve odalar ve çiftler ve tarlalar ve çayırlar müşârü'l-ileyh Muhammed Paşa Hazretleri'nin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ‘ ve haysümâ-yürîd tasarruf eylesün didikde mukırr-ı mezbûru bi'l-asâle ve bi'l vekâle cârî olan ikrârında el-mukırrı lehü'l-merkûm vekîli bi'l-müvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk-şüd fi-evâ‘il-i Cemâziye'l-âhir sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

İbrâhîm bin Kûçek	Muhammed bin Ahmed	Resûl bin Mahmûd	Ömer bin Muhammed	Kubat bin Yitilmiş	Ali Beğ bin Abdullâh
El-Hâc İvaz bin Yûsuf	Mustafâ Ağa bin Abdullâh	Ömer Ağa bin Abdullâh	Mehmed Ağa bin Abdullâh	Muhammed bin Abdullâh	

[8b/50] Karamık Kazâsı'na tâbi‘ Kozmişe nâm karye sâkinelerinden Fâtîma binti İbrâhîm nâm hâtûn tarafından bey‘-i âtiyyü'z-zikre vekîl olup bimâ-hüve nehcü's-sübûd şer‘an vekâlet-i sâbite olan mezbûrenin zevci Ahmed Beğ bin el-Hâc Hüseyin nâm kimesne mahfil-i şer‘-i şerîfde işbu sâhibü'l-kitâb Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından el-Hâc Evtal Mahallesi sükkânından Mustafâ Beğ bin Süleymân

mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp müvekkilem ve zevcem mezbûre Fâtıma'ya mukaddemâ zevci olan Sefer nâm kimesne intikâl idüp mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı İbrâhîm nâm kimesne mülküne ve etraf-ı selâsesi tarîk-i âm ile mahdûd olup bir fevkânî ve iki tahtânî beyti ve bir kileri ve ahurı ve bir mikdâr havluyı müştemil olan mülk menzilini mezbûr Mustafâ Beğ'e üç bin nakd-i râyic-i fi'l-vakt akçeye bey'-i bât-ı kat'î ile bey' idüp kabz-ı semen-i ma'dûd ve teslîm-i mebî'-i mahdûd eyledim ba'de'l-yevm mârru'z-zikr menzil-i merkûm Mustafâ Beğ'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve haysü mâ-yürîd tasarruf eylesün didikde ğıbbe't-tasdîk kayd-şüd hurrîre fî-evâ'il-i Cemâziye'l-âhir li-seneti'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl

Budak bin Mustafâ	Mehmed Çelebi ibni Nasûh Çelebi	Osmân bin İvâz	Ömer Çelebi ibni el-Hâc Kureyş	Mehmed bin Yârcân
Mahmûd bin Ali	Ve ğayruhum			

[8b/51] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Ardıç Mahallesi sâkinlerinden Murâd bin Süleymân meclis-i şer'-i hafîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu sâhib-i hâzel-i kitâb zevcesi Âişe binti Abdullâh nâm hâtûn müvâcehesinde ikrâr-ı sahîh-i şer'î ve i'tirâf sarîh-i mer'î idüp mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Mehmed Dede Mülküne ve bir taraftan Kerîme nâm hâtûn mülküne ve bir taraftan yine Kerîme hâtûn mülküne ve taraf-ı râbî'i tarîk-i âmma mahdûd içinde bir bâb fevkânî beyti ve iki adet tahtânî beyti ve bir mikdâr havluyı müştemil olan mülk menzilimi mezbûre Âişe'ye beş bin nakd-i râyic-i fi'l-vakt akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' idüp ve kabz-ı semen-i ma'dûd ve teslîm-i mebî'-i mahdûd eyledim ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr olan mülk mezbûrenin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yuhâtâr mutasarrıf olsun didikde mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhunu el-mukırru lehü'l-mezbûre Âişe bi'l-müvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk idicek mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb kayd-şüd tahrîren fî-evâhir-i şehr-i Cemâziye'l-âhire li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Şeyh Mehmed Halife	Ahmed bin Mustafâ	Ömer Beğ bin el-Hâc Kureyş	İbrâhîm bin Sefer Beğ	Ahmed bin Mustafâ	Mustafâ bin Abdî	Mehmed bin Mûsâ	Mehmed Çelebi bin İbrâhîm
--------------------	-------------------	----------------------------	-----------------------	-------------------	------------------	-----------------	---------------------------

[9a/52] Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâ'il ve'l-keîâm Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki' olan kadılar zîde-fazluhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki livâ-i mezbûrda vâki' mensûhât tîmârına mutasarrıf olup bin altmış yedi senesinde Sefer-i Hümâyûn'uma gelmeyüp ellerinde ma'mûlün-bih temessükü olmayanların her bin akçe yazularında Defterhâne-i Âmirem'de virilen mühürlü sahîh-i cedîd icmâl defteri mücebince sekiz yüz akçe mîrî bedelleri cem' ve tahsîl ve dâhil-i hazîne itdirilmek fermânım olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardukda bu bâbda sâdır olan emrim üzre amel idüp dahî târîh-i mezbûra mahsûp olmak üzre livâ-i mezbûrda vâki' mensûh tîmâra mutasarrıf olup Sefer-i Hümâyûn'uma gelmeyüp ellerinde ma'mûlün-bih temessükleri olmayanlardan Defterhâne-i Âmirem'den virilen mühürlü sahîh cedîd icmâl defteri mücebince her bin akçe yazularından tahsîl-i fermânım olan sekiz yüz akçe mîrî bedelleri müa'ccelen cem' ve tahsîl ve dâhil-i hazîne itdirüp hilâf-ı emr-i defter kimesneye te'allül ve nizâ' itdirmiyesiz ve bundan mâ'adâ mübâşir-i mezbûrun cihet-i ma'îşeti için her bin akçe yazularından ellîşer akçe dahî aldırup bundan ziyâde bir akçe alınmaya ve aldirmayasız cânib-i mîrîye gadr ve zarâr olmakdan ve bu bahâne ile alakâsı olmayanlara müdahâle olmağla zulm ve te'addîden be-gâyet ihtirâz eylesesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin şehr-i Muharremi'l-harâm sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-Yurd-ı Sahrâ-yı Başçay

[9a/53] Hazret-i Mevlânâ-i şer'îat-me'âb

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keîâm Mevlânâ Karahisâr-ı Sâhib Kadısı zîde-fazluhû ba'de't-tahiyyeti's-sâfiyye ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Karahisâr-ı Sâhib kethüdâyeri zîde-kadruhû ba'de's-selâm inhâ olunur ki medîne-i mezbûre sâkinlerinden Ömer Dîvân-ı Anâdolu'ya arz-ı hâl idüp yine medîne-i mezbûreden Yazıcıoğlu Sefer ve Ali Ağa Boşnakî İbrâhîm Sefer Beğ Burdûrî atını ve bir cevherdâr tüfengin silâhiyle ve bir kemha kaftanın ve bir beyaz velendesesin cebren ve kahren bi-gayr-i hakkın alup gadr eyledüklerin bildürüp şer'le görülüp icrâ-i hak olunmak bâbında mübâşir ve mektûb iltimâs eglemeğın tahrîr olunup ve ağalarımızdan kıdvetü'l-akrân Ağa mübâşir ta'yîn olup gönderilmiştir gerekdir ki mübâşir-i merkûm ma'rifetiyle ihzâr-ı husamâ kılup husûs-ı mezbûr bir def'a

mukaddemâ şer‘le görülmüş değil ise fasl olunmadı ise şer‘le göresiz tahrîren fi evâ’il-i şehr-i Rebî‘ü'l-âhire sene semâne ve sittîn ve elf.

Harîmü'l-Kütahya el-mahrûsa

[9a/54] Kıdvetü'l-kûdât ve'l-hükkâm ma‘denü'l-fazl ve'l-keîâm Mevlânâ Karahisâr-ı Sâhib Kadısı zîde-fazluhû tevkî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki kazâ-i mezbûra tâbi‘ dârendegân-ı Fermân-ı Hümâyûn Bostânlu nâm karye ahâlîsi südde-i sa‘âdetime arz-ı hâl idüp bunların karyelerinin mahsûs ve müstakil kadîmden koruyı geldikleri Mişekorusu dimekle ma‘rûf korularında hâricden kimesnenin alâkası yoğ iken hâlîyâ civârında vâki‘ ve ve nâm karyeler ahâlîsi kadîme muhâlif ol korunun eşcârın kat‘ idüp bunlara küllî muzâyaka virüp te‘addîden hâlî olmadıkların bildirüp kadîme muhâlif mezbûrları ve dahl itdirmeyüp men‘ ve def‘ itdirilmek bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledükleri ecilden buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıklarında husûs-ı mezbûreden hak ve adl üzre mukayyed olup göresiz ol nizâ‘ olunan mahalde mezbûrlara karye ahâlîsi ve âhardan ba‘zıları odun ve sâ’ir kerestesi kat‘ idegeldikleri mübâh dağlardan olmayup fi'l-vâki‘ bunların kadîmden mahsûs ve müstakil koruyı geldikleri koruları iken mezbûrlar kadîme muhâlif odun ve sâ’ir kerestesin kat‘ idüp muzâyaka virdükleri vâki‘ ise câ’iz değildir mezbûrları kadîme muhâlif ol korunun eşcârın kat‘ itdirmeyüp bunlara müstakil koruluk üzre zabt itdirdüp min-ba‘d şer‘-i şerîfe ve kânûna ve kadîmden olugelene ve Emr-i Hümâyûn’uma muhâlif kimesneye iş itdirmiyesiz kazıyyede medhali olmayanları dahl itdirmeyüp eslemeyüp inâd üzre olanları ism ve resimleriyle vukû‘u üzre yazup âsitâne-i sa‘âdetime arz eylesin bu husûs için bir dahî emrim varmalu eylemiesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i‘timâd kılâsız tahrîren fi-evâ’il-i şehr-i Saferü'l-hayr li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Konstantiniyye el-mahrûsa

[9b/55] Mefâhirü'l-kuzât ve'l-keîâm me‘âdinü'l-fezâ’il ve'l-ikrâm orta kolda vâki‘ olan kadılar zîde-fazluhum tevkî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm olaki bu sene-i mübâreke her birimizin taht-ı kazâlarından ihrâcı fermân olunan kürekçilerimizi nevrûzdan mukaddem cem‘ ve tahsîl ve tedârik idüp bi’z-zât getirüp teslîm-i tersâne-i âmire itmek için mukaddemâ mü’ekked emr-i şerîfim irsâl ve îsâl olunmuşdu hâlâ her birileriñiz ihmâl ve müsâhele ve tekâsül eyledüğünüz ecilden

tekrâr emr-i şerîfim irsâl ve îsâl olunmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle muhızrlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân muhızr Mehmed zîde-kadruhû her birlerinizin taht-ı kazâlarınıza vusûl buldukda bir ân ve bir sâ'at te'hîr ve tevakkuf itmeyüp her birlerinizin taht-ı kazâlarınızdan mu'accelen ihrâcı fermân olunan kürekcilerinizi nevrûzdan mukaddem cem' ve tahsîl ve tedârik idüp bi'z-zât getirüp Tersâne-i Âmire'ne teslîm itmek bâbında kemâ-yenbağî dikkat ve ihtimâm idesiz şöyle ki hıdmet-i mezbûrede ihmâl ve müsâhele idüp Donanma-i Hümâyûn'um gemilerinin te'hîrine bâ'is olasız azl-i ebed ile konulmayup küllî mu'âteb ve mû'âkeb olmanız mukarrerdir bu bâbda kemâl mertebe dikkat ve ihtimâm üzere siz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kulasız tahrîren fî-evâsıt-ı şehr-i Rebî'ül-evvel li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Edirne

[9b/56] Şerâyi'-şi'âr-ı fezâ'il-disâr orta kolda olan kadı efendiler ile el-mükrimûn

Tahiyyât-ı sâfiyye ve teslîmât-ı ve vâfiyye ithâfiyla inhâ olunur ki bu sene-i mübârekede ihrâcı fermân olunan kürekçilerinizi ber-mûceb-i emr-i şerîf-i cihân-mütâ' ve sûret-i defter-i cedîd-i hâkânî mûcebince her biriñiz cem' ve tahsîl idüp nevrûz-ı firûzdan mukaddem teslîm-i tersâne-i âmire itmek için muhızrlardan Mehmed muhızr ile isti'câl emri dahî irsâl olundu gerekdir ki her birimiz husûs-ı mezbûr için bezl-i mahdûr ve sarf-ı nâ-mâhsûr idesiz gereği gibi hıdmet-i pâdişâhîde bulunanlarınız âtifet-i şehriyârî olmak mukarrerdir ve şöyle ki ihmâl ve tekâsülünüz sebebi ile fermân olunan kürekçiler cem' ve tahsîl olunmaya ma'zûl olup mansıbınız âhara virildiğinden mâ'ada mû'âteb olmanız mukarrerdir âna göre basîret-i intibâh üzere olup hıdmet-i pâdişâhîyi yerüne getüresiz ve's-selâm tahrîren fî-ğurre-i Rebî'ül-evvel li-sene semâne ve sittîn ve elf.

El-fakîr Mehmed ısmetî el-Kâdı

Be-Asker-i Anâdolu ufiye-anhu

[9b/57] Sebeb-i tahrîr-i kitâb-ı kalem ve mûceb-i tasdîr-i hitâb-ı rakam oldur ki orta boylu ela gözlü açık kaşlı olup tîmârdan ma'zûl olan işbu dârende-i hurûf Muslu'ya gelüp Karahisâr-ı Sâhib Sancâğı'nda Karahisâr Nahiyesi'nde Beğ nâm karye ve ğayriden bin dokuz yüz otuz bir akçe tîmâra mutasarrıf olan Osmân me'mûr

olduğu İstanköy varmayup tîmârî mahlûl oldukda İbrâhîm nâm kimesne alup ol dahî berâtın mezbûr Osmân'a virüp hîle-i vaz'iyet ile tîmâr-ı mezbûru zabt idüp kendi hevâ ve hevesinde olup her vechle mahlûl olmağın sene semâne ve sittîn ve elf Rebî'ü'l-evvel evâhiri târîhiyle berât ola diyü buyrulmağın tîmâr-ı mezbûr vech-i meşrûh üzre Sefer-i Hümâyûn'uma varmayup hîle-i vaz'iyet zabt iden Osmân ve İbrâhîm tahvîllerinden sefere eşmek tîmârî olduğu sancakda sâkin olmak şartıyla merkûm Muslu'ya tevcî olunup sultânü'l-kuzât ve'l-mücâhidîn hullidet hilâfetihû ilâ-yevmiddîn hazretlerinin fermân-ı şerîfleriyle virildüğü zikr olunur ayân ve şerh beyân kılınur gerekdir ki ba'de'l-yevm taht-ı yedinde olup tasarruf kılup şolki vezâ'if-i hidemât-ı mebrûre ve mevfûre ve mesâ'î-i meşkûre-i sâ'ir ve asâkir-i mansûredir ber-mûceb-i defter-i hâkânî bî-kusûr mer'î ve mü'eddâ kıla ol bâbda hiç âhad mâni' ve dâfi' olmayup dahl ve ta'arruz kılmayalar şöyle bileler.

Karye-i Beğ tâbi'-i Kırhisâr

Yekûn

3862

Ziyâde

1931

Be-Yurd-ı Kütahya el-mahrûsa

[10a/58] Nişân-ı şerîf budur ki

Gözlü kaşlu boylu râfi'-i tevkî'-i refî'ü's-şân-ı hâkânî Sinân Tersâne-i Âmire'me gelüp bundan akdem yararlığı arz olundukda ibtidâ beş bin akçe tîmâra emr-i şerîfim virülüp Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda Şehrâbâd Nâhiyesi'nde Çiftlik-i Kara Yahyâ ve ğayriden dört bin akçe tîmâra mutâsarraf olan Şa'bân Donanma-i Hümâyûn'un seferine gelmeyüp cebelü ve bedeliyesini dahî virmeyüp tîmâr ol vechle eğle mâhlûl olmağla kendüye virilmek bâbında inâyet ricâ itmeğın tîmârî olduğu sancakda sâkin olup alay beğisi bayrağı altında sefere eşmek şartıyla tevcîh olunmağ için sene sitte ve sittîn ve elf Saferü'l-hayr'ının evâ'ilinde emr-i şerîfim virilmeğın zikr olunan dört bin akçe tîmârî sefer-i mezbûra gelmeyen mezbûr Şa'bân tahvîlinden ibtidâsı bedeli merkûm Sinân'a tevcîh olunup düstûr-ı mükerrerem müşîr-i

mufahham nizâmü'l-âlem vezâretle kapudânım olan vezîrim Mustafâ Paşa edâmallâhu-te'âla iclâlehû tezkiresi mücebince virdüm ki zikr olunur.

Çiftlik-i KaraYahyâ der-karye-i Bozhöyük(?) tâbi'i Şehrâbât çift 832	Çiftlik-i Yaya devlet(?) der-karye-i Ablâk tâbi'-i mezbûr 900	Çiftlik-i Yaya Nusret karye-i İmâm-ı Kızıl (?) tâbi'i-Karahisâr çift 833
Çiftlik-i Kara Âli der-karye-i İnâz(?) tâbi'i-Şehrâbât Çift 962	Çiftlik-i Kara Hoca der-karye-i Mihâil(?) tâbi'-i Karahisâr 186	Yekûn 4000 Ber-vech-i tahmîn 5000

Ve buyurdum ki ba'de'l-yevm taht-ı yedinde olup ve tasarruf kılup şöyle ki vezâyif-i hıdemât-ı vilâyet ve mevfûre ve mesâ'î-i meşkûre asâkir-i mânsûredir ber-müceb-i defter-i hâkânî bî-kusûr mü'eddâ kıla ol-bâbda hiç bir ferd mâni' olmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Be yûrd-ı Tersâne-i Âmire

[10a/59] Alâ-şâkilihû aslıhu'l-âlî harrerehu'l-fakîr ileyhi-te'âlâ Nûh el-Kâdı be-Medîne-i Kütahya el-mahrûsa ufiye-anhu

Emîrû'l-ümerâ'i'l-ikrâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zül-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-iz ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Anâdolu Beylerbeyisi Can Arslan dâme-ikbâlehû tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olucak ma'lûm olaki cenâb-ı sa'âdet me'âbım bu kış Edirne'de kışlayup ve inşâ'allâhü-te'âlâ evvel bahâr-ı huçeste-âsârda bi'z-zât umûmen fevz-i me'âsirim ile sefer-i zafer-rehberim hareket-i hümâyûnum mukarrer olmağın imdi eyâlet-i mezbûreye tâbi' sancak beğlerine tarafından âdemler gönderüp muhkem tenbîh ve te'kîd ve işbu emr-i şerîfim vâcibü'l-ittibâ'ımın mazmûn-ı münîfi mecma'-i nâs olan mahallelerde nidâ itdirdesin ki eyâletinde vâki' olan sancak beğleri ve sancaklarında ve eyâlet-i mezbûrede ze'âmet ve tîmâra mutasarrıf olan dergâh-ı muâllâm müteferrikaları ve çavuşları Dîvân-ı Hümâyûn'um ve defter-i hâkânî kâtipleri ve şâkirdleri ve sâ'ir zü'amâ ve erbâb-ı tîmâr ve bir cümle birden bine ve binden yüz bine varınca dirlik tasarruf idenleri alay beğleri ve çeri başı ve çeri sürücülerini ve kânûn üzere yarâr cebelüleri ve âlât-ı cenk ve cidâr ve edevât-ı harp ve kıtâl ile cümle şimdiden hâzır ve müheyyâ olup ba'dehû emr-i şerîfim gönderilüp da'vet olunduklarında mühimmât-ı sefer hâzır ve müheyyâ değıldir diyü te'allül ve bahâne olunmayup Ordu-yı

Hümâyûn'um için bi'z-zât hareket-i hümâyûnum mukarrer olmağın min-ba'd senin tarafından ve ümerâ tarafından müdâhale olmayup ol husûsiçün evâmir-i aliyyem ile müstakil kapucu başılarım gönderülüp zinhâr tarafımdan Ordu-yı Hümâyûn'um bahânesiyle bir akçe almayup ve aldurmayup dahl ve ta'arruz olunmamak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı kazâ cereyânım mücebince amel idüp dahî evvel bahâr-ı huçeste-âsârda bi'z-zât cenâb-ı devlet me'âbım asâkir-i kadr-i me'âsirim ile Edirne'den sefer-i zafer-rehbere hareket-i hümâyûnum mukarrer olmağla âna göre eyâlet-i mezbûreye tâbî sancak beğlerine tarafından âdemler gönderüp muhkem tenbîh ve te'kîd ve işbu emri i şerîfimin mazmûn-ı münîfin mecma'-ı nâs olan mahallerde nidâ itdiresin ki ol sancaklarda ve eyâlet-i mezbûrda ze'âmet ve tîmâra mutasarrıf olan dergâh-ı mu'allâm müteferrikaları ve çavuşları ve Dîvân-ı Hümâyûn'um ve defter-i hâkânî kâtibleri ve şâkirdleri ve sâ'ir zü'amâ ve erbâb-ı tîmâr ve bi'l-cümle birden bine ve binden yüz bine varınca dirlik tasarruf idenler umûmen alay beği ve çeribaşı ve çeri sürücüleri [10b]ve kânûn üzere yarâr cebelüleri âlât-ı cenk ve cidâl ve edevât-ı hâl ve kîtâlleriyle şimdiden hâzır ve müheyyâ olup bundan sonra emri i şerîfim gönderilüp da'vet olundukda mühimmât-ı sefer hâzır ve müheyyâ değildir diyü te'allül ve bahâne olunmayup ordu için evâmir-i aliyyem ile müstakil kapucubaşılarının gönderilse gerekir olmaya ki zinhâr tarafından ve mîrliva taraflarından ordu bahânesiyle dahl ve ta'arruz olunmayup emri i şerîf-i cihân-mûtâ'imın mazmûn-ı hümâyûnun icrâda dakika fevt eylemiyesin ve'l-hâsıl bu zamânın sâ'ire ve sâ'ir sefere kıyâs eylemeyüp âna göre avk-ı te'hîr ve ihmâl ve müsâheleden ve emri i şerîfime muhâlif vaz' ve hareketden be-gâyet ihtirâz eyleyesin şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fi-evâsıt-ı Rebî'ül-evvel sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Konstantiniyye el-mahrûsa

[10b/60] Hazret-i Mevlânâ-i şerî'at-me'âb

Kıdvetü'l-kûdât ve'l-hükkâm Ma'denü'l-fazl ve'l-keâm Mevlânâ Karahisâr-ı Sâhib Kadısı zîde-fazluhû ve kıdvetü's-sikâd ve'l-mustahfizîn Karahisâr-ı Sâhib kal'ası dizdârı zîde-hıfzuhû ba'de't-tahiyeti's-sâfiyye inhâ olunan budur ki hâlâ kal'a-i mezbûre neferâtı yoklaması kânûn-ı kadîm ve ehem-i mühimmâtdan olmağla ve taşrada ve hâriç yerde mütemekkin olup ve bilâ-berât-ı şerîf ve bilâ-temessük

olanların tahvîl ve berâtları yoklanmak için mektûp tahrîr olunup ve ağalarımızdan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân ağa zîde-kadruhû ta'yîn olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere kal'a-i mezbûr neferâtın âdet ve kânûn üzere mevcût ve nâ-mevcût olanların mübâşir-i merkûm ma'rifetiyle ve teftîş ve tefahhus itdirilüp taşrada ve hâriç yerde mütemekkin olup berât-ı şerîf ve bilâ-berât-ı şerîf ve bilâ-temessük olanların isim ve resimleriyle memhûr defter idüp mübâşir-i mûmâ-ileyhe koşup Dîvân-ı Anâdolu'ya havâle eylesesin ki ol makûlelerin dirlikleri âhara virilüp sâ'ire mûceb-i ibret ola ve's-selâm tahrîren fi-evâ'il-i şehri Rebî'ü'l-âhir li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-medine-i Kütahya el-mahrûsa

[10b/61] Kıdvetü'l-kûdât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keâm Mevlânâ Karahisâr-ı Sâhib Kadısı zîde-fazluhû inhâ olunur ki nefsi Karahisâr Mahallesi'nden Demirciler Mahallesi sâkinlerinden nâm hâtûn mecrûhen maktûle bulunduğu Dîvân-ı Anâdolu'ya i'lâm olunmağın mahallinde şer'le teftîş ve tefahhus ve icrâ-i hak olunmak bâbında buyruldu tahrîr olunup ağalarımızdan kıdvetü'l-akrân Ali Ağa zîde-kadruhû mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmuşdur gerekdir ki mahalle-i mezbûre ahâlîleri mübâşir-i merkûm ma'rifetiyle şer'-i şerîfe ihzâr ve kâtil gaybet iderse şer'le buldurması lâzım gelenlere buldurdup husûs-ı mezbûr bir def'a şer'le görülmüş değil ise tamâm hak ve adl üzere tefahhus idüp göresiz kaziyeye i'lâm olunduğu üzere olup fesâtları vukû'u gibi üzerine hüccet olunur ise bi-haseb-i şer'-i şerîf hakkında lâzım geleni ol cânibde mübâşir-i merkûm ma'rifetiyle icrâ eylesesiz şöyle ki mahallinde icrâ olunmak mümkün olmaz ise sûret-i sicilli ile mezbûru mûmâileyhe koşup Dîvân-ı Anâdolu'ya havâle ve ihzâr eylesesiz ki emrim ne ise şer'le icrâ olunup mûceb-i buyruldu ile âmil olası diyü evâhir-i Rebî'ü'l-âhir sene altmış sekiz.

[11a/62] Hazret-i Mevlânâ-yı şerî'at-me'âb

Kıdvetü'l-kûdât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keâm Mevlânâ Karahisâr-ı Sâhib Kadısı zîde-fazluhû kıdvetü'l-akrân kethüdâ yeri inhâ olunur ki bundan akdem Yazıcıoğlu Sefer ve İbrâhîm nâm kimseneler Ömer nâm kimesnenin bir re's at ve bir mikdâr eşyâsın cebren ahz idüp Dîvân-ı Anâdolu'ya ishâr-ı tazâllûm eyledükde mahallinde icrâ-i hak olunmak için bir iki def'a mübâşir gönderildikde bunda değıllerdir diyü arz gönderirsiz Yazıcıoğlu Sefer ve İbrâhîm hâlâ kethüdâ yerinin

yanında olduğu ilmimiz lâhık imdi mezbûrları ve elbette şer‘le buldurması lâzım gelenlere buldurup mübâşir-i merkûma koşup Dîvân-ı Anâdolu'ya havâle ve ihzâr eylesiz huzûrumuzda şer‘le görülüp icrâ-i hak oluna bu husûsun icrâ olmamasında bâ‘is olanlar sonra nedâmet çekmeleri mukârrerdir mezbûrların mûmâ-ileyhe koşup Dîvân-ı Anâdolu'ya ihzâr eyleyüp musâ‘mahadan ve nev-i âhar cevâbdan ihtirâz olup mûcebi mektûbla âmil oluna ve's-selâm.

Be-medîne-i Kütahya el-mahrûsa

[11a/63] Fahrü'l-kûdât Mevlânâ Mehmed Efendi dâme mu‘azzezen

Ğıbbe't-tahiyâti ve't-teslim i‘lâm olunan budur ki Afyon Karahisâr Sancağı'nın umûr-ı kısmet-i askeriyesi size sipâriş olunmuşdur gerekdir ki vâki‘ olan mevtâ-ı askeriyyenin ... muhalefâtı tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farizzati'ş-şer‘iyye tevzi‘ ve taksîmden sonra bu tarafa âid olan rusûm-ı mu‘tâdeyyi ahz ve kabz idüp bu tarafa îsâl idesiz hurrîre fi-evâ‘il-i Rebî‘ü'l-evvel sene semâne ve sittîn ve elf.

El-fakîr Mehmed İsmetî el-Kâdı be-asker-i anâdolu ufiye-an-hûm

Be-kazâ-i Karahisâr-ı Sâhib der-livâ-i Hod an-hânehâ-i avâriz-i karye-i mezbûre bermûceb-i defter-i hazîne-i âmire

Karye-i Köprülü gayr-ez merd-i piyâdegân(?)

Hâne

Nısf

0,5 yalnız buçuk hânedir

Sûret-i defter-i mevkufâtdır ki vech-i meşrûh üzre mahallinden nakl olundu tahrîren fi-25 Za sene 1067.

[11a/64] Kıdvetü'l-kûdât ve'l-hükkâm ma‘denü'l-fazl ve'l-keâm Mevlânâ Karahisâr-ı Sâhib Kadısı zîde-fazlühü tevkî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsıl olucak ma‘lûm ola ki kazâ-i mezbûra tâbi‘ Köprülü nâm karyenin firûnihâde olandan ğayri buçuk avâriz hânesi olup ellerine emr-i şerîf ve defter sûret-i virilüp avâriz ve bedel-i nüzulleri buçuk hânedan edâ eylemeğe râzılar iken cem‘ine me‘mûr olanlar kanâ‘at eylemeyüp hilâf-ı defter ziyâde taleb iderler diyü bildürüp buçuk hânedan ziyâde talebiyle rencîde itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim virilmek ricâ eyledükleri ecilden

imdi hilâf-ı defter ziyâde talebiyle rencîde itdirilmeye diyü fermânım olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfim vardukda bu bâbda Hazîne-i Âmirem'den ihrâc olunup karye-i mezbûre ahâlîsinin ellerine virilen mühürlü ve nişânlu mevkûfât defteri mûcebince vâki' olan avâriz ve bedel-i nüzullerin buçuk hânedan aldırdup hilâf-ı defter ziyâde talebiyle rencîde ve remîde ittirmeyüp husûs-ı mezbûr için bir dahî emrim varmalu eylemiyesiz şöyle bilesiz ve ba'de'n-nazar bu Hükm-i Hümâyûn'umu karye-i mezbûre ahâlîsinin ellerinde itkâ idüp alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fi'l-yevmi's-sâni şehri Zi'l-hicce sene seb'a ve sittîn ve elf.

Be-yurdu sahrâ-ı Çayırbaşı

[11b/65] Kıdvetü'l-kûdât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keîâm Mevlânâ Karahisâr-ı Sâhib Kadısı zîde-fazluhû tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olucak ma'lûm olaki inşâ'allâhü'l-meliki'l-ğaffâr evvel bahâr-ı hûceste âsârda ve deryâ yüzüne çıkacak Donanma-ı Hümâyûn'um gemileri için mu'tâd-ı kadîm üzre kürekçi ihrâcî ehmî-i umûrdan olmağın kazâ-i mezbûrda vâki' ikiyüz otuz iki buçuk avâriz hânelerinin bin altmış altı senesine mahsûb olmak üzere her on hânesinden bir nefer kürekçi ihrâc ve nevrûzdan otuz gün mukaddem bi'z-zât getürüp teslîm-i tersâne eylemek bâbında fermân-ı âlişânım sâdir olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardukda sâdur olan emrim üzere amel idüp dahî te'hîr ve tevaffuk eyleyüp kazâ-i mezbûrda ol mikdâr avâriz hânelerinin târîh-i mezbûra mahsûb olmak üzere her on hânesinden bir nefer kürekçi yarâr kefilleri alduktan sonra mu'accelen ihrâc ve nevrûzdan gün mukaddem bi'z-zât getürüp teslîm-i tersâne idüp ve tersâne emîninden mühürlü ve ma'mûlün-bih temessük alup Dîvân-ı Hümâyûn'umda mevkûfât defterlerine kayıd ittirüp itmâm-ı hizmet eylesin ve ihrâc olunan kürekçiler güçlü ve kuvvetlü ve kürek çekmeğe kâdir ve tüvanâ kürekçiler olup zinhâr alîl ve marîz ve sabî mecnûn olmayup ve bilâ-kefil kimesne yazmayasın ve kürekçilerin bedelleri için her nefere ta'yîn olunan ücretlerinden yüz ellişer akçesin kânûn üzere harc-ı dâhilleri için virüp mâ'adâsı kiseleyüp ve mühürleyüp tersâne gemiler girdiklerinde kadırga re'isleri müvâcehesinde kendülere teslîm eyleyüp itmâm-ı hidmet eylesin ve zikr olunan kürekçileri tamâmen teslîm olduktan sonra tevekkûf idüp kadırgalar yoklandıktan sonra temessük alâsın ki ol zamâna değin firâr idenlerin ve fevt olanların yerine âhar kürekçi tutasın bir nefer kusûr komayasın diyü sene-i mübâreke Donanma-i Hümâyûn'um gemileri sâ'ir senelerden mukaddem

çıkmaq fermânım olmağla zıkr olunan kürekçileri vakt-i zamânıyla getürüp tamâmen tesellüm idüp zinhâr ihmâl ve müsâhele eylemiyesin şöyle ki akçe alınur mulâhazasıyla mevcûd nefer getürmeyüp veyâhut vakt-i zamânı ile gelüp irişmemekle iyâzen billâhi-te'âlâ Donanma-i Hümâyûn'umun avk-ı te'hîrine bâ'iz olasız bir-vechle özr mesmû'a hümâyûnûm olmayup ziyâde itâb ve ikâba müstehak olursun bilmiş olasın âna göre basîret üzere olup avk-ı te'hîrden ve ihmâl ve müsâheleden ve zamân-i mezbûra değîn kürekçileri tamâmen teslîm eylememekden ve re'âyaya te'addî ve tecâvüzden be-gâyet ihtirâz eyleyesün ve Tersâne-i Âmirem'e harc için her bir hânedan ancak on beşer akçe tersâne harcı alup bundan ziyâde bir akçe almaya ve aldırmayasız husûs-ı mezbûrde ihmâl idüp ve teslîmlerinin mûhâsebesin görmeden giden kadıların manâsıbları âhara tevcî oldur bilmiş olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılısız tahrîren fi'l-yevmi's-sa'dîs şehr-i Muharremü'l-harâm sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı be-yurd-ı sahrâ-i Çaybaşı

[12a/66] İzzetlü fazîletlü Karahisâr-ı Sâhib'de Efendi hazretlerinin ızz-i huzûrlarına dürer-i da'avât-i sâfiyyâtden özr-ü teslîmât-ı vâfiyyât ithâfindan sonra inhâ olunur ki taht-ı hükümetinizde vâki' kurâ ahâlîlerinin sene semâne ve sittîn ve elf mâh-ı Cemâziye'l-evvel'inin ğurresinden üç ay tamâmına değîn subaşılığa müte'allik vâki' olan cürm-i cinâyeti bâd-ı hevâ ve fi'l-cümle ahz ve kabz ve zabt için tarafımızdan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân ağa zîde-kadruhû subaşı ta'yîn olunup irsâl olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki mû'tâd-ı kadîm subaşılığa müte'allik vâki' olan cürm-i cinâyet ve bâd-ı hevâdır mûmâ-ileyh ahz ve kabz idüp her vechle hüsn-i nazarınızı dirîyîğ itmeyüp şer'an ve kânûnen düşen husûslarına mû'âvenet eyleyesiz mûcebi ile âmil olasız pâ-y-ı(?) an-fazîlet-i dersâce-i(?) müstahkem-bâd

Musa Kâzım(?)Kâ'im-makâm-ı Karahisâr-ı Sâhib-i alâ

[12a/67] Hazret-i Mevlânâ-yı şeri'at me'âb

Kıdvetü'l-kûdât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keâm Mevlânâ Karahisâr-ı Sâhib Kadısı zîde-fazluhû ba'de't-tahliyeti's sâfiyye inhâ olunur ki nefsi Karahisâr'ın aşâğı kal'asında nâm kimesne mecruh maktûl bulunduğ Dîvân-ı Anâdolu'ya i'lâm olunmağın mahalline şer'le tefîş ve icrâ-i hak olunmak bâbında mektûb tahrîr olunup ve ağalarımızdan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Hasan Ağa zîde-kadruhû

mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmuşdur gerekdir ki kal'a-i mezbûre ahâlîsi mübâşir-i merkûm ma'rîfetiyle şer'î-şerîfem ihzâr ve gaybet ider ise şer'le buldurması lâzım gelenlere buldurup husûs-ı mezbûr bir def'a şer'le görülmüş değil ise tamâm-ı hak ve adl üzre tevâhhûz idüp göresiz fi'l-vâki' kaziyye i'lâm olunduğu üzre olup fesâdı üzerine vukû'u gibi hüccet olunduktan sonra hakkında şer'le lâzım geleni ol cânibde mübâşir-i merkûm ma'rîfetiyle icrâ eylesiz şöyle ki mahalinde icrâ olunmak mümkün olmazsa sûret-i sicilleriyle kâtil-i mezbûru mûmâ-ileyhe koşup Dîvân-ı Anâdolu'ya havâle ve ihzâr eylesiz huzûrumuzda icrâ oluna ve's-selâm tahrîren fi-evâhir-i şehr-i Rebî'ü'l-âhir sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Kütayha el-mahrûsa

[12a/68] Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm me'âdenü'l-fezâ'il ve'l-keîâm Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki' olan kâdılar zîde-fazluhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki kıdvetü'l-emâcid ve'l-âyân Tersâne-i Âmirem emîni Mustafâ zîde-mecdûhu sütte'-i sa'âdetime mühürlü tezkire gönderüp livâ-i mezbûrdan işbu sene-i mübârekede deryâ yüzüne çıkacak Donanma-i Hümâyûn gemileri için ihrâcı fermân olunan kürekçileri mukaddemâ irsâl olunan evâmîr-i şerîfe mücebince nevrûzdan yikirmi gün mukaddem ber-vech-i isti'câl getirüp teslîm-i Tersâne-i Âmirem ittirmek bâbında emr-i şerîf virilmek ricâsına i'lâm itmeğin imdi vech-i meşrûh üzre olmak fermânım olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda sadr olan emrim üzre amel idüp dahî kat'a ârâm ve tevakkuf eylemeyüp işbu hükm-i şerîfim varduğu gibi livâ-i mezbûrdan ihrâcı fermânım olan kürekçileri mukaddemâ irsâl olunan evâmîr-i şerîfim mücebince ber-vech-i ta'cîlgetürüp nevrûzdan yikirmi gün mukaddem irsâl ve teslîm-i Tersâne-i Âmirem ittirmekde ikdâm ve ihtimâm eylesin el-hâsıl fermânım olan kürekçiler nevrûzdan yikirmi gün mukaddem gelmeyüp Tersâne-i Âmirem'de mevcûd bulunmaları fermanım olmuşdur âna göre mukayyed olup emr-i âhar irsâline muhtâc eylemekden be-gâyet hazer idüp vech-i meşrûh üzre olan emrimi yerine getüresiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fi'l-yevm-i râbi' aşer âmin-Rebî'ü'l-âhir sene semâne ve sittîn ve elf.

Be makâm-ı Konstantiniyye el-mahrûsa

[12b/69] Akzâ kuzâtü'l-müslimîn ûlâvülâtü'l müvahhidîn ma'deni'l-fazl ve'l-yakîn hüccetü'l-hak ale'l-halk-i ecmâ'în vâris-i ulûmü'l-enbiyâ-i ve'l-murselin el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-mû'în Mevlânâ Kütahya Kâdısı zîde-fazluhû ve kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keîâm Şuhuûd ve Karahisâr-ı Sâhib kâdıları zîde-fazluhuma tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki dergâh-ı mu'allâm müteferrikalarından dârende-i fermân-ı vâcibü'l-izân kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekârim müteferrika Hasan zîde-mecdûhu Ordu-yı Hümâyûn'uma arz-ı hâl idüp taht-ı kazânızda berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'âmet-i karyelerinden Çâkır ve Balçıkhisâr ma'-vîrân ve Tekeler ve Çâlışlar ve Karaağaç Akçaağıl ve Kozlûca ve Kaplân nâm karyeler ve tevâbî-i karyelerinin icmâllü ze'âmetin rüsûm-ı serbestiyesine hâricden dahl olunduğın bildürüp imdi icmâllü ze'âmet serbest olmak kânûn-ı mukarrerdir buyurdum ki hükm-i şerîfimle mûmâ-ileyhin adamı vardıkda tahrîrlerden sonra hisselerin biriktirilmiş olmayan icmâllü ze'âmetinin resm-i cürm-i cinâyet ve resim-i arûsâne ve kul ve câriye nezd gânesine ve sâ'ir cüz'i ve küllî bâd-ı hevâsına mîr-i mîrân ve mîrlivâ adamları ve subaşıları ve voyvodaları ve çeribaşı ve çeri sürücülerden ve ümenâ ve ummâl ve sâ'ir iş erlerinden ve ğayriden muhassılân bir ferdi dahl ve ta'arruz ittirmeyüp mûmâ-ileyhin adamısına ahz ve kabz ittiresiz ânın gibi yazılı re'âyâsına birinden cürm-i galîs sâdır olup bî-hasebi's-şer' ve'l-kânûn salb ve siyâsete veyâhûd kat'-ı uzva müstehâk ola ol vakitte dahî hükm-i kâdı lâhık olup hüccet-i şer'iyeye virildikten sonra mahrem günâh sâdır olduğu mahalde siyâsete me'mûr olanlara mûmâ-ileyhin adamı ma'rifetiyle şer'le lâzım geleni icrâ ittirüp hârice gitmeye komayup ve bedel-i siyâset diyü bir akçe ve bir habbelerin almaya ve aldirmayasız ve şimdiye değin rüsûm-ı serbestiyesinden kimesne nesnesin dahî almış ise ba'de's-sübût hükm idüp alıvirüp min-b'ad şer'-i şerîfe ve kânûn ve Emr-i Hümâyûn'uma muhâlif kimesneye iş ittirmeyesiz inâd üzre olanları isim ve resimleriyle vukû'u üzre yazup bildürüp husûs-ı mezbûr için tekrar emrim varmalu eylemeyesin şöyle bilesiz ve ba'de'n-nazar bu Hükm-i Hümâyûn'umu mûmâ-ileyhin adamısı elinde ibkâ idüp alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi-evâ'il-i şehri Muharremü'l-harâm sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-yurdu sahrâ-i Çâybaşı

Ayâzîni nâm karyenin emridir

[12b/70] Kıdvetü'l-kûdât ve'l-hükkâm Ma'denü'l-fazl ve'l-keîâm Mevlânâ Karahisâr-ı Sâhib Kadısı zîde-fazluhû tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki ve ve ve nâm kimesneler der-sa'âdetime arz-ı hâl idüp mezbûrlar ve nâm karyelerin defter-i cedîd-i hâkânîde mukayyed ve ra'ıyyed ve ra'ıyyet-i oğullarından iken kalkup varup kazâ-i mezbûra tâbî' [Ayâz]ini nâm karyede on seneden mütecâviz sâkin olup üzerlerine edâsı lâzım gelen rûsûm-ı ra'ıyyedlerin sipâhîlerine edâ idüp âhardan dahl olunmak icâb eylemez iken hâlâ mîr-i mîrân ve mîrliva ve sâ'îr ehl-i örf tâ'ifesi taraflarından bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şâkka teklîfî ile taleb idüp rencîde eylemekden hâlî olmadıkların bildürüp men' ve def' olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek ricâ eyledikleri ecilden husûs-ı mezbûra tamâm hak ve adl üzere mukayyed olup gönderesiz arz olunduğu üzere ise eyyâm-ı adâlet encâmında fukarâya bir-vechle zulm ve te'addî olunduğuna kat'a rızâ-i şerîfim yokdur mîr-i mîrân ve mîrliva adâmlarına ve sâir ehl-i örf tâ'ifesine muhkem tenbîh ve te'kîd eyleyesin ki min-b'at bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şâkka ve teklîf ve talebi rencîde ve remîde itmeyeler ve ittiresiz men' ve def' eyleyesiz şöyle ki ba'de't-tenbîh eslemeyüp girü vech-i meşrûh üzere zulm ve te'addî iderler ise ism ve resimleriyle vukû'u üzere yazup âsitane-i sa'âdetime arz ve i'lâm eyleyesin ki itâ'at-i şer' itmedikleri için sonradan haklarında emr-i şerîfim ne vechle sâdûr olursa mücebiyle amel oluna min-b'at-ı şer'-i şerîfe ve kânûn-ı münîfe ve mâliyye ve Dîvân-ı Hümâyûn'um tarafından virilen emr-i şerîfime mühâlif kimesneye iş itdirmeyüp husûs-ı mezbûr için tekrar emrim varmalu eylemeyesiz diyü Dîvân-ı Hümâyûn'um tarafından hükm-i şerîfim virilüp mücebince mâliyye cânibinden dahî emr-i şerîfim virilmek ricâ eyledikleri ecilden buyurdum ki vech-i meşrûh üzere virilen emr-i şerîfim mücebince amel idüp hilâfına rızâ ve cevâz göstermeyesiz şöyle bilesiz ve ba'de'n-nazâr bu Hükm-i Hümâyûn'umu mezbûrların ellerinde ibkâ idüp alâmet-i şerîfe i'timâd kulasız tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin min-Rebî'ü'l-âhir li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Konstantiniyye el-mahrûsa

[13a/71] Mefâhirü'l-kûdât ve'l-hükkâm me'âdenü'l-fazl ve'l-keîâm Mevlânâ Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki' olan kâdılar zîde-fazluhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki livâ-i mezbûrda vâki' kâdılıklardan bin altmış altı senesine mahsûp olmak üzere evvel bahâr-ı huçeste-âsârda deryâ yüzüne çıkacak Donanma-i Hümâyûn'um gemileri için kürekçi ihrâcî için bundan akdem evâmîr-i

şerîfem irsâl olunmağın imdi mukaddemâ irsâl olunan evamir-i şerîfimde ta'yîn ve tasrîh' olunduğu üzere ber-vech-i isti'câl mevcûd nefer ihrâc ve nevrûzdan yikirmi gün mukaddem teslîm-i Tersâne-i Âmirem itdirilmek bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel idüp dahî kat'a ârâm ve tevvakkûf itmeyüp işbu hükm-i şerîfim varduğu gibi livâ-i mezbûrada vâki' kâdılıklardan târîh-i mezbûra mahsûb olmak üzere ihrâcî fermânım olan kürekçileri mukaddemâ irsâl olunan evâmir-i şerîfimde ta'yîn tasrîh olduğu üzere ber-vech-i isti'câl ihrâc ve nevrûzundan yikirmi gün mukaddem mevcûd nefer kürekçiyi götürüp teslîm-i Tersâne-i Âmirem eylemekde her birimiz gereği gibi ikdâm ve ihtimâm eyleyesiz ve'l-hâsıl bu zamânı sâir zamâna kıyâs eylemeyüp avk ve te'hîrden ve ihmâl ve müsâhele ve emr-i âhar irsâline muhtâç eylemekden begâyet ihtirâz idüp vech-i meşrûh üzere olan emrimi yerine getüresiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis min-şehr-i Rebî'ül-âhir li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Konstantiniyye el-mahrûsa

[13a/72] Kıdvetü'l-kûdât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keâm Mevlânâ Karahisâr-ı Sâhib Kadısı zîde-fazluhû tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki kazâ-i mezbûra tâbi' nâm karye sâkinlerinden ve ve ve ve nâm kimesneler dersa'âdetime arz-ı hâl idüp bunlar karye-i mezbûrenin defter-i cedîd-i hâkânîde mukayyed ra'ıyyed ve ra'ıyyed oğullarından olup üzerlerine edâsı lâzım gelen rüsûm-i ra'ıyyetlerin kânûn üzere karye-i mezbûre sipâhisi olanlara virüp ve karye-i mezbûrenin avâriz hânesine kayd olup avârizların virüp âhardan dahl olunmak icâb eylemez iken mîr-i mîrân ve mîrlivâ ve sâ'ir ehl-i örf tâ'ifesi taraflarından bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şâkka tekâlîfi ile rencîde olduklarından mâ'adâ tekâ'üd emîni olanlar resm taleb ile bunları rencîde eylemekden hâlî olmamağla hilâf-ı şer' ve kânûn rencîde olunmamak bâbında emr-i şerîf virilmek ricâ ideriz diyü bildirdükleri ecilden buyurdum ki hükm-i şerîfim vardıkda husûs-ı mezbûra mukayyed olup göresiz fi'l-vâki' mezbûrlar rüsûm-ı ra'ıyyetlerin kânûn ve defter mücebince sipâhilerine virüp ve sâkin oldukları karye-i mezbûrede avâriz hânesine kayd olunmağla lâzım gelen avârizların dahî emr-i defter mücebince virüp âhardan dahl olunmak icâb eylemez iken mîr-i mîrân ve mîrliva ve sâir ehl-i örf ta'ifesi bila-emr-i şerîf tekâlîf-i şâkka talebi ile rencîde ve remîde eylediklerinden gayr-i tekâ'üd emîni olanlar dahî tekâ'üd

resmi taleb ile hilâf-ı şer‘ ve kânûn ve muğayîr-i defterve Emr-i Hümâyûn bi-vech ve bilâ-sebeeb rencîde ve remîde ittirmeyüp husûs-ı mezbûr için tekrâr şikâyet olunmalu eylemeyesiz şöyle bilesiz ve ba‘de'n-nazâr bu Hüküm-i Hümâyûn'umu mezbûrların ellerinde ibkâ idüp alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin min-Rebî‘ü'l-âhir li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Konstantiniyye el-mahrûsa

[13a/73] Bâ‘is-i tahrîr-i hurûf oldur ki berât-ı pâdişâhiyla mutasarrîf olduğumuz Karahisâr'da ve sancâğında olan yaya beyliğimizin voyvodalığın zikr olunan Ali Bey'e bin altmış sekiz mârtından bin altmış dokuz mârtına varınca zâbitliği ra‘iyyet rüsûmun ve tekâlîf-i örfiyesin ve bâd-ı hevâsın ve mahlûlâtın ve sâir olageldiği cümle zâbitliğe mezkûr Ali Beğ tevkîfi olunmuşdur ve bin altmış sekiz mârtından bin altmış dokuz mârtına varınca cümle re‘âyâ mezkûr Ali Bey'i üzerlerine zâbit bilüp itâ‘at ve inkîyâd üzre olup âhardan bir kimesne müdâhale eylemeyesiz tahrîren fi-mâh-ı Cemâziye'l-âhir sene bin altmış sekiz.

Sâbir(?) ile'l-muhlîs Mehmed Ağa Mîr-i Piyâde hâlâ

[13b/74] Mefâhirü'l-kûdât ve'l-hükkâm meâ‘dinü'l-fezâ‘il ve'l-keâm Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki‘ olan kadılar zîde-fazluhum tevkî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsıl olucak ma‘lûm ola ki inşa‘allâhu te‘âlâ evvel bahâr-ı huçeste âsârda Rûm İli cânibine küffâr-ı düzeh-karâr üzerine sefer-i hümâyûnum mukarrer ve muhakkak olmağla mukaddemâ âmmim merhûm ve mağfûrûn-leyh Sultân Murat Hân Gâzî tâbe-serâhû bi'z-zât şark seferlerine teveccüh itdiklerinde Rûm İli cânibinde vâki‘ hâne-i avârıza dahl olan kadılıkların her bir hânesinden bedel-i mekkârî ile bedel-i nüzûlleri altışar yüz akçe tahsîl olunduğu Hazîne-i Âmirem defterlerinde mestûr ve mukayyed iken ol zamandan berü bi'z-zât sefer-i hümâyûnum teveccüh olunmayup serdâr-ı zafer-şi‘ârlarım me‘mûr oldukları sebeble ancak re‘âyâdan Girit seferi hümâyûniçün bedel-i nüzûlleri nısf üzre tahsîl ve teslîm-i hazîne olunur idi lâkin bu sene-i mübâreke cenâb-ı hilâfet-me‘âbım bi'z-zât Sefer-i Hümâyûn'a teveccüh ve azîmet eyledüğüm ecilden rikâb-ı hümâyûnumla me‘mûr olan asâkir-i zafer-encâmım ve Sefer-i Hümâyûn'um mühimmâtı için ziyâde hazîne lâzım ve tedâriki ehem-i umûrdan olunmağla livâ-i mezbûrda vâki‘ yalnız sekiz yüz doksan avârız hânelerinin bin altmış sekiz senesine mahsûb olmak üzre mukaddemâ

tahsîl olunan üçer yüz akçe bedel-i nüzûllerinde ma'âda ammîm merhûm ve mağfûrun-leyh Sultan Murat Hân tâbe-serâhû zamânında Rûm İli re'âyâsından tahsîl olunduğu üzere altışar yüz akçeye varınca her bir hânesinden tekâmîl için lâzım gelen üçer yüz akçeyi dahî hâlâ irsâl olunan mühürlü ve nişanlı mevkûfâtı defteri mûcebince mu'accelen tahsîl ve ber-vech-i ta'cîl ordu-yı hümâyûnuma irsâl ve Sefer-i Hümâyûn'um mühimmâtîçün bir gün mukaddem dâhili hazîne ittirmeniz bâbında fermân-ı alişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel idüp dahî kat'â te'hîr ve tevakkuf eylemeyüp livâ-i mezbûrede vâki' ol mikdâr avâriz hânelerinin târîh-i mezbûre mahsûb olmak üzere her bir hânesinden mukaddemâ tahsîl olunan üç yüz akçe bedel-i nüzûllerinden mâ'adâ hâlâ altışar yüz akçeye varınca tekâmîli lâzım gelen üç yüz akçeyi dahî irsâl olunan mevkûfât defteri mûcebince işbu emr-i şerîfim varduğu sebepten tahsîl ve sefer-i Hümâyûn'um mühimmâtîçün ber-vech ta'cîl Ordu-yı Hümâyûn'uma irsâl ve bir gün mukaddem teslîm-i hazîne itdirdüp zinhâr ihmâl ve müsâhele eylemeyesiz ve bundan mâ'adâ mübâşir-i mezbûrun ciheti ma'îşeti için her bir hânesinden ancak yikirmişer akçe aldırıp bundan ziyâde muhkem harc ve tevâvüt gurûş ve kesr-i mizân ve sâir bahâne ile bir akçe alınmaya ve aldırılmayasız alanların ve aldırınların bilâ-te'hîr haklarından gelinür bilmiş olasız ve zikr olunan bedel-i nüzûl mâlî Sefer-i Hümâyûn'um mühimmât için ta'yîn olunmağla kürekçiden mâ'adâ cümle tekâlîfden mukaddem tahsîl itdirdüp mâ'adâm ki bedel-i nüzûl mâlî tahsîl olunmayınca sâ'ir tekâlîfime mübâşered itdirmeyesiz ve avâriz yerlerine mutasarrîf olanlar fermânım olan bedel-i nüzûlleri virilmekte muhâlefet iderlerse sütte'-i sa'âdetime arz ve i'lâm eylesin ki haklarında fermânım ne vechle sâdır olursa mûcebiyle amel oluna şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fi-ğurre-i Rebî'ü'l-âhir sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-yurdu Edirne el-mahmiyye

[13b/75] Şerâyi'-me'âb efendiler huzûrlarına da'vât-ı sâfiyyât ve teslîmât-ı vâfiyyât ithâfından sonra inhâ olunur ki inşa'allâhüte'la sa'âdetlü ve şevketlü pâdişâhımız halîfe-i rub'-ı meskûn hazretlerinin evvel bahâr-ı huçeste âsârda Rûm İli cânibine Küffâr-ı dûzeh karâr üzere Sefer-i hümâyûnlar'ı muhakkak olmağın bu sene-i mübârekece cenâb-ı hilâfet me'âbları bi'z-zât Sefer-i Hümâyûn'a teveccüh ve azîmet buyurdıkları ecilden rikâb-ı hümâyûnları ile me'mûr olan asâkir-i zafer encâm ve

Sefer-i Hümâyûn mühimmâtîçün ziyâde-i hazîne lâzım ve tedârik-i ehem-i umûrdan olmağla Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda taht-ı kazâmızda vâki' yalnız sekiz yüz doksan avâriz hânelerinin bin altmış sekiz senesine mahsûb olmak üzere mukaddemâ tahsîl olunan üçer yüz akçe bedel-i nüzûllerinden ma'âda merhûm ve magfûrun-leyh cennet mekân Sultân Murat Hân tâbe serâhu zamânında Rûm İli re'âyâsından tahsîl olunduğu üzere altışar yüz akçeye varınca her bir hânesinden tekmi'l için lâzım gelen üçer yüz akçeyi dahî hâlâ irsâl olunan mühürlü ve nişanlı mevkûfât defteri mûcebince mu'accelen tahsîl ve ber-vech-i ta'cîl Ordu-yı Hümâyûn'a irsâl ve Sefer-i Hümâyûn mühimmâtîçün bir gün mukaddem dâhil-i hazîne itdirmek bâbında mâliye tarafından emr-i şerîfle kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mahmûd Ağa ta'yîn olunmağın mûcebince mektûb tahrîr ve irsâl olumuşdur vusûlüne gerekdir ki sâdır olan emr-i şerîf mûcebince kat'a te'hîr ve tevakkuf itmeyüp ol mikdâr avâriz hânelerinin târih-i mezbûra mahsûb olmak üzere her bir hânesinden mukaddemâ tahsîl olunan üçer yüz akçeden mâ'adâ hâlâ altışaryüz akçeye varınca tekmi'l lâzım gelen üçer yüz akçeyi dahî mu'accelen tahsîl ve Sefer-i Hümâyûn mühimmâtîçün ber-vech-i ta'cîl Ordu-yı Hümâyûn'a irsâl ve bir gün mukaddem dâhil-i hazîne-i âmire itdirmekde bir vechle tevakkufve arâm olunmayup her biriniz kemâl dikkat ve ihtimâm üzere olasız ve'l-hâsil sâdır olan emr-i şerîf mûcebince âmil olup hilâfından be-gâyet ihtirâz eyleyesiz.

Ve's-selâm

[14a/76] Tıpkı aslıhu'l-âli hurrîre el-fakîr ileyhi-te'âlâ Nûh el-Kâdı be-Medîne-i Kütahya el-mahrûsâ ufûye-an-hûm

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-kübârei'l-fihâm zül-kadr ve'l-ihirâm el-muhtass bi-bimezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Anâdolu Beğlerbeğsi dâme ikbâlehu tevkî'-i refî'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki hâliyâ bi'z-zât cenâb-ı celâlet me'âbım Edirne'de olan taht-ı hümâyûmunda kışlayup inş'allâhu-te'âlâ evvel bahârda düşman her taraftan kahr olunmağa murâd-ı hümâyûnum olmağla esbâbı şimdiden görülmek lâzım olmağın Anâdolu'da vâki' olan eyâletlerin defteri hânesi ve askeri Girit Cezîre'sinden ihraç olunup ve doğru Edirne'de rikâb-ı hümâyûnuma gelmesi için emr-i hümâyûnum gönderilüp hâliyâ bilâ-tevakkuf gelmek üzere olup ve umûmen eşğâlleri ve atık ve cedîd berâtları ile gerek Girid'de mevcûd ve gerek nâ-mevcûd olanlara değerini alınıp seped tîmârı olanlar ve kadimden da'vâsı olup nizâ'

üzre olanların ze‘âmet ve tîmârı rikâb-ı hümâyûnumda görülüp mukaddem olan teveccühâta amel olunmayup erbâb-ı istihkâkın istihkâkına göre tevcî olunup umûmen işgâl yoklaması olmak fermânım olmağla imdi evvelâ sen vech-i meşrûh üzere sefer itdiresin ki Girit ze‘âmet ve tîmârı alınanların eski sâhibleri ve dirliğinde evvelden nizâ‘ı olanlar ve olan dirlikleri üzerinde olup harclıkçı çıkanlar ve defterlü olup bir tarikle seferden kalanlar ve mahlûl ve seped ze‘âmeti ve tîmâr istemeyüp dirliğin tâlib olanlar cümle bilâ-tevakkuf kalkup Edirne sahrâsına gelüp yoklama mahâlinde hâzır ve mevcûd bulunalar bu bâbda efrâd-ı âferîdeden ve bir akçe ve bir habbe olunmayup ve ibdidâ her kim yoklanup berât olunursa ânâ i‘tibâr olunup bir dahî emr-i âhar mukarrer ve tevcî olunmamak üzere hatt-ı hümâyûnumla sâdır olan fermân-ı şerîfimi herkese bildirüp ve eyâletinde olan sancaklara bu emr-i şerîfimin sûreti ile birer müstakil adamın gönderüp her sancâğın zü‘âmet ve erbâb-ı tîmâr ve garîb yiğitlere ve sipâhizâdelerin vâkîf ve haberdâr ve cümlesin inşâ‘âllahü-te‘âlâ Edirne sahrâsına gönderüp bu bâbda olan fermân-ı şerîfimi her ne tarikle olursa olsun cümleye işâ‘at itmek bâbında hatt-ı hümâyûn sa‘âdet-i makrûnumla fermân-ı alişânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda hatt-ı hümâyûn-ı sa‘âdet-makrûnumla sâdır olan fermân-ı celîlü'l-kadrim mücebince amel idüp dahî vech-i meşrûh üzere olan fermân-ı alişânım nidâ itdirdüp eyâletinde olan sancaklara bu emr-i şerîfimin sûreti ile müstakil âdemlerin gönderüp Girit'de ze‘âmeti ve tîmârları alınanların eski sâhiblerinde ve dirliklerinde olunan nizâ‘ları olanları ve elân dirlikleri üzerinde olup harclıkçı çıkanları ve defterlü olup bir tarikle seferden kalanları ve zü‘amâ ve erbâb-ı tîmâr ve sipâhi-zâdeleri ve mahlûl ve seped ze‘âmet ve tîmâr isteyüp dirliğe tâlib olan garîb yiğitleri haberdâr ve agâh eyleyüp bilâ-tevakkuf kalkup Edirne sahrâsına gelüp yoklamada mevcûd bulunmak üzere gönderesiz her kim ibtidâ yoklanup berât ider ise âna i‘tibâr olunup bir dahî âhara tevcî ve mukarrer olunmayup ve asla kimesneden bir akçe ve bir habbe alınmamak mukarrerdir sen dahî sancaklara gönderdiğin adamlarına muhkem tenbîh ve te‘kîd eyleyüp bu bahâne ile bir ferdden akçe aldırılmakdan takayyüd ve ihtimâm eylesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i‘timâd kılâsız tahrîren fî evâ‘il-i şehri Cemâziye'l-Evvel min-şuhûr-ı sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Edirne el-mahrûsa

[14a/77] Mefâhirü'l-kûdât ve'l-hükkâm me'âdinü'l fezâ'il ve'l-keâm asitâne-i sa'âdetimden Hamîd'e varınca varup gelince yol üzerinde vâki' olan kadılar zîde-fazluhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsil olıcak ma'lûm ola ki

Ulâğla irsâl olunmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle her kangınızın taht kazâsına varup dâhil olursa menzil bârgîri bulunan yerlerden yalnız ancak iki nefer âdeme yalnız hemen iki re's bârgîr virilüp bulunmayan yerlere yolcu yükün yıkdırmayup yerlûden yarâr ve tûânâ olan bârgîrleri tedârik ve ihzâr idüp ve mahûf ve muhâtara olan mahallerde yanına kulağuzlar koşup emîn ve sâlim birbirinize irsâl ve ber-vech-i ta'cîl mahal-i me'mûra îsâl idüp avk ve te'hîrden ve ihmâl ve müsâheleden hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye zulm ve te'addî ve tecâvûzden be-gâyet ihtirâz üzre olası şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fi-evâ'il-i şehri Cemâziye'l-âhir sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Konstantiniyye el-mahrûsa

[14b/78] Mefâhirü'l-kûdât ve'l-hükkâm me'âdinü'l fezâ'il ve'l-keâm Karahisâr-ı Sâhib Sancâğı'nda vâki' Çorak ve Gazlıgöl mukâta'sına ta'bi olan yerlerin kadıları zîde-fazluhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsil olıcak ma'lûm ola ki mukâta'-i mezbûrenin senesi elli bin akçe olmağla bin altmış sekiz mârta ibtidâsından derûhte olunup berât ihrâc idince değîn mâl-i mîr-i zâyî' olmamak için kadîmden olugeldiği üzre zabt itdirilmek emr idüp buyurdum ki hükm-i şerîfimle mezkûr vardukda bu bâbda sâdır olan emrim üzre amel idüp dahî mukâta'-i mezbûreyi berât ihrâc idinceye değîn mâl-ı mûkâtâ'a zâyî' ve telef olmamak için târîh-i mezbûrdan senesini elli bin akçeye olmak üzre sene tamâmına değîn kadîmden olıgeldüğü üzre zâbt ve tasarruf ve vâki' olan küllî ve cüz'i mahsûlât kânûn ve defter mücebince mîri için ahz ve kabz itdirdüp hilâf-ı kânûn ve defter kimesneye te'allül ve muhâlefet itdirmeyesiz cânib-i mîrîye kadr olmakdan ve hilâf-ı şer' ve kânûn te'addî ve tecâvûzden ihtirâz idüp vech-i meşrûh üzre olan adamı yerine getüresiz tahrîren fi'l-yevmi's-sâni min-Cemâziye'l-evvel sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-mahalle-i Konstantiniyye-i el-mahrûsa

[14b/79] Şerâi'-i şî'âr efendiler huzûrlarına da'vât-ı sâfiyyât ve teslîmât-ı vâfiyyât ithâfindan sonra inhâ olunurki taht kazânızda vâki' Çorak ve Gazlıgöl mukâta'sının senesi elli bin akçeye olmağla bin altmış sekiz Mart'ı ibtidâsından

kapucubaşlarımızdan kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekârim bizim Süleymân Ağa zîde-mecduhûya der'uhte olunup mukâta'-i mezbûreyi berât idinceye deġin mâl mîri zâyî' ve telef olmamak için mâliye tarafından emr-i şerîf-i âlişân virilmeġin mücebince mektûb tahrîr ve ısdâr olunmuştur vusûlünde gerekdir ki ber-müceb-i emr-i âli mukâta'-i mezbûreyi târîh-i mezkûrdan sene tamâmına deġin kadîmden olıgeldüġi üzre mûmâ-ileyh zîde-kadruhûya zabt ve tasarruf ve vâki' olan cüz'i ve küllî ebvâb mahsûlâtın ve hukûk ve rûsûmâtın kânûn ve defter mücebince ahz ve kabz itdirdüp min-ba'd taraf-ı âhardan bir ferdi dahl ve ta'arruz itdirilmemeġe ikdâm-i tâm ve ihtimâm bi'l-keâm eyleyüp sâdır olan emr-i celîlü'l-kadrin mazmûn-ı münîfi ile âmil olasız ve's-selâm.

[14b/80] Be-huzûrû'l-mevâliü'l-mükerrâmûn

Mefâhirü'l-kûdât ve'l-hükkâm me'âdinü'l fezâ'il ve'l-keâm Mevlânâ Karahisâr-ı Sâhib Sancâġı'nda vâki' olan kuzât efendiler zîde-fazluhum bi-avni't-tahiyyâti's-sâfiyye inhâ olunan budur ki hâliyâ bundan akdem vârid olan emr-i şerîf-i âlişândan mâ'adâ tekrâr müekked emr-i şerîf-i cihânmutâ' vârid olup mazmûn-ı sa'âdet makrûnunda livâ-i mezbûrda olan zü'amâ ve erbâb-ı tîmâr ve alay beġsi ve çeribaşları ve çerisürücüleri ve mükemmel ve müsellâh yarâr ve cebelüleri ile dergâh-ı âli müteferrikaları ve Çavuşları ve kâtibleri ve şâkirdleri bi'l-cümle ve birden bine ve binden yüzbine varınca ze'âmet [ve] tîmâra mutasarrıf olanlar umûm üzre Sefer-i Hümâyûn'a me'mûr olup tavâ'if-i mezbûrları mu'accelen yerlerinden kaldırup Edirne sahrâsına yoklama mahalinde mevcud bulunalar diyü fermân olunmaġın tavâ'if-i mezbûrları ber-vech-i ta'cîl yerlerinden kaldırılıp bir gün mukaddem yoklama mahalinde mevcûd bulunmaları için mücebince tarafımızdan dahî gelüp tahrîr olunup adamlarımızdan İbrâhîm Aġa gönderilmiştür vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzre tavâ'if-i mezbûrları yerlerinden kaldırup Edirne sahrâsında yoklama mahalinde mevcûd bulunalar ve bundan sonra me'mûr olan tavâ'if-i mezbûrdan evlerinde bir ferd kalur ise kapuları önlerinde katl olunmak mukarrerdir ânâ göre cümlesin işâ'at ve bir'ân tevakkuf itdrimeyüp mübâşir-i merkûm ma'rifetiyle kaldırılıp mahal-i mezbûra bir gün mukaddem iriştirmenizde ve her birileriniz dahî dikkat-i tâm ve sâ'ir nâ-mahzûr eyleyüp mücebi mektûba âmil olasız ve's-selâm tahrîren fi-evâ'il-i şehri Cemâziye'l-âhir li-sene semâne ve sittîn v elf.

Be-yurdu Kütahya el-mahrûsa

[15a/81] Mefâhirü'l-kûdât ve'l-hükkâm me'âdinü'l fezâ'il ve'l-keîâm mahrûsa-i Edirne'den Antalya'ya varup gelince yol üzerinde vâki' olan kâdılar zîde-fazluhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki hâlâ bir mühim ve müsta'cel husûs için ulâğla ol cânibe irsâl olunmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle her kangınızın taht-ı kazâsına varup dâhil olur ise menzil bârgîri bulunan yerlerde yalnız hemân iki nefer âdem yalnız ancak iki re's bârgîr virilüp ve bulunmayan mahallerde yolda yolcu yükün yıkdırmayup yerlûden yarâr ve tûânâ menzil bârgîrleri tedârik ve ihzâr idüp ve mahûf ve muhâtara olan mahallerde yanına yarâr kulağuzlar koşup emîn ve sâlim birbirinize irsâl ve ber-vech-i ta'cîl mahal-i me'mûra îsâl idüp avk ve te'hîrden ve ihmâl ve müsâheleden ve hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye zulm ve te'addî itdirilmekten be-gâyet ictinâb üzre olasın şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fi-evâhir-i şehri Cemâziye'l-evvel sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Edirne el-mahmiyye

Cema'ât-i yörükân-ı Kureyş tabi'-i Bolâvâdin

Yekûn

6680

Hisse

4999

Ber-vech-i tekmîl

5000

Harût bölükbaşı Yûsuf Ağa'nın berâtının icmâlidir

[15a/82] Mefâhirü'l-kûdât ve'l-hükkâm mâ'denü'l fazl ve'l-keîâm Karahisâr-ı Sâhib Sancâğı'nda vâki' olan kadılar zîde-fazluhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcakiçün mâlûm ola ki Rûm İli cânibine bi'z-zât Sefer-i Hümâyûn'um teveccüh ve azîmet eyledüğm ecilden Anâdolu re'âyasının asıl avârız hânelerinden altışar yüz akçeye varınca bin altmış sekiz senesi bedel-i nüzülleri tekmîl fermânım olunmağla livâ-i mezbûrede vâki' dört yüz dört piyâdehânesi olan piyâde re'âyasının dahî bin altmış sekiz senesine mahsûb olmak üzre tahsîl olunan yüz yikirmişer akçeyi bedel-i

nüzüllerinden mâ'adâ ikiyüz kırk akçeye varınca tekmîl lâzım gelen yüz yikirmişer akçeyi dahî târîh-i mezbûra mahsûp olmak üzere irsâl olunan mühürlü ve nişanlı defter sûreti mücebince mu'accelen tahsîl ve Ordu-yı Hümâyûn'uma irsâl ve bir gün mukaddem teslîm itdrilmek fermânım olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel idüp dahî livâ-i mezbûrede vâki' ol mikdâr piyâde hânesinin her bir hânesinden târîh-i mezbûra mahsûb olmak üzere tekmil lâzım gelen yüz yikirmişer akçe piyâde bedel-i nüzülleri ben dahî irsâl olunan mühürlü ve nişanlı defter sûreti mücebince mu'accelen cem' ve tahsîl ve Ordu-yı Hümâyûn'um hazînesine irsâl ve bir gün mukaddem teslîm itdirüp zinhâr ihmâl ve müsâhele eylemeyesinve mübâşir-i mezbûrun cihet-i mû'ayyenesiçün her bir hânesinden onar akçe dahî aldırup bundan ziyâde tefâvüt ve kesr-i mîzân ve dahî sâ'ir bahâne ile bir akçe alınmaya ve aldirmayasız avk ve te'hîrden ve ihmâl ve müsâheleden ve fermânımdan ziyâde akçe alınmağla re'âyaya zulm ve te'addiden be-gâyet ihtirâz eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe-i i'timâd kılâsız kılâsız tahrîren fi'l-yevmi'l-hâdî aşerâ min-şehr-i Rebî'ü'l-âhir li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Edirne el-mahmiyye

[15b/83] Tıpkı aslıhu'l-hatîr harrerehü'l-fakîr Şeyh Mehmed el-mevlâhilâfe be-medîne-i Kütahya el-mahrûsa ufûye an-hum

Emîrül-ümerâi'l-kirâm kebîrül-küberâ'i'l-fihâm zül-kadr ve'l-ihtirâm sâhibül-iz ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-bimezîdi inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Anâdolu Beylerbeysi Cân Arslan dâme-ikbâlehû tevkî'-i-refî'-i Hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki bi'z-zât cenâb-ı celâlet-me'âbım Edirne'de olan taht-ı şerîfimde kışlayup inşâ'allâhü-te'âlâ evvel bahâr-ı huçeste-âsârda düşman dîn üzerine Sefer-i Hümâyûn'um mukarrer olmağla cümle eyâletinde olan sancak beğlerin ve erbâb-ı tîmâr alay beğlerin ve çeribâşların ve çerisürücülerin mükemmel ve müsellâm yarâr cebelüleri ile dergâh-ı mû'âllam müteferrikaları ve Çavuşları ve kâtibleri ve şâkirdleri bi'l-cümle birden bine ve binden yüz bine varınca ze'âmet ve tîmâr mutasarrıf olanlar umûm üzere me'mûr olup ve Anâdolu Eyâletleri'nde vâki' olan sancakların ve defterhânesi Girit'den çıkarılıp rikâb-ı hümâyûnumda umûm yoklaması fermânım olmağla ze'âmet ve tîmârı Girit'de olanlara dirlikleri üzerinde olup nizâ'lı olan seped ve mahlûl ze'âmet tîmâr isteyen sipâhizâdeler ve garîp

yiğitler Edirne sahrâsına gelüp yoklamada bulunmak üzere hâzır ve müheyyâ olmayanların tenbi eylesin diyü bundan akdem emr-i şerîfim gönderilmiş idi hâliyâ zamânı gelmeğle cümle sancak beğlerine evâmîr-i âliyye ile adamlar gönderilüp mu'accelen gelmeleri iktizâ eyledüğü ecilden ihmâl ve müsâhele eylemeyüp emr-i şerîfim varduğı gibi kalkup gelmeleri emrim olmuşdur sen dahî her birine tarafınızdan müstakil ve mu'temed ve mukaddem adamlar gönderüp vech-i meşrûh üzere me'mûr olan asker halkı ile mükemmel ve müreddep kapun ile hemân kalkup kalkup sür'at ile yürüyüp inşâ'allâhü-te'âlâ rûz-ı hızırdan gün mukaddem Edirne sahrâsında Ordu-yı Hümâyûn'uma mülâkî olup hizmetle bezl-i iktidâr eylemen bâbında hatt-ı hümâyûn ve sa'âdet-i makrûnumla fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda hatt-ı hümâyûn ve sa'âdet-makrûnumla sâdır olan fermân-ı celîlü'l-kadrim mücebince amel idüp dahî asâkir-i zafer-me'âsirim bir gün mukaddem cem' olup vakt ve zamânından mukaddem hareket iktizâ itmekle eyâletinde olan sancaklara adamlar gönderüp fermân-ı şerîfimi cümleye i'lâm ve işâet eyleyüp eğer sefer-i zafer-rehberime me'mûr olan sancak beğleri ve zü'amâ ve erbâb-ı tîmâr ve müteferrika çavuş ve kâtib ve şâkirdlerden ve eğer Girit'de dirlikeri alınup ve evvelden nizâ'ı olup ve mahlûl ve seped ze'âmet ve tîmâr isteyen garip yiğitlerdir cümlesi ta'cîl alep-tâcîl kıldırup ve kendin dahî mükemmel kapûn ve yarâr yiğitlerin ile inşâ'allâhü-te'âlâ rûz-ı hızırdan mukaddem Edirne sahrâsına gelüp Ordu-yı Hümâyûn'uma mülâkî ve mülhâk olup me'mûr olduğun hizmet hümâyûnumda cânbaş ile makdûrun sarf eylesin bundan sonra emr-i şerîfimle müstakil âdem gönderilecekdir şöyle ki hareket olunmamış buluna veyâhût eyâletinde me'mûr olan sancak beğlerinden birisi girü kala ecdâd-ı ızâmımı ervâh-ı mutahhârlariçün mansıbın âhara virilmeğle konulmayup ihmâl ve müsâhelen sebeb ile hakkından gelinür ve evlerinde bulunanlar kapûları önlerine salb olunur ve yalnız boynumuza sonra bilmedik ve işitemedik dimeyüp fermân-ı âlişânım cümleye i'lâm ve işâ'et ve icrâsında fevkâ'l-gâye bezl-i kudret ve sarf-ı dikkat eylesin bir sâat mukaddem gelüp yetüşüp uğr-u hümâyûnum olan sadâkâti isbâta ikdâm eylesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe-i i'timâd kılasın tarîren fî-evâhir-i şehri Cemâziye'l-âhir li-sene semâne ve sittîn ve elf.

[15b/84] Şerî'at-nisâb mevlânâ mensûhad Germiyân Kadısı Receb Efendi-kâmiyâb

Tahiyyât-ı sâfiyye-i ithâfiyla inhâ olunur ki kazâ-i mezbûr işbu sene seb‘a ve sittîn ve elf recebi'l-müreccebi ğurresinden müdde‘ti örfiyyen tamâmına deĝin tasarruf etmek üzere sana tevcî olunmaĝın tevcî-i mezbûr üzere i‘kâ ve mukarrer kılınmış gerekdir ki kazâ-i mezbûru ğurre-i mezbûreden müdde‘t-i örfiyyen tamâmına deĝin kemâkân tasarruf idüp ahâlisi beyinde icra-i ahkâm-ı şer‘iyye eylesin ve's-selâm tahrîren fi'l-yevm aşer min-Zi'l-hicce li-sene seb‘a ve sittîn ve elf.

E'ş-şehîr Mehmed İsmetî el-Kâdı be-asker-i anâdolu ufuye an-hûm

[16a/85] Tıbkı aslıhü'l-mumzâ el-mahtûm be-mâ‘rifeti'l-fakîr ileyh-i sübhânallâhu Mustafâ el-Kâdı be-Medîne-i Kula ufuye an-hûm

Şerî‘at-nisâb Mevlânâ Mehmed Efendi kâmiyâb

Tahiyyâti's-sâfiyye ve teslimât-ı vâfiyye ithâfiyla inhâ olunur ki sana kemâl mertebe hüsn-i i‘timâdım olduĝu ecilden vilâyet-i anâdoluda orta ve saĝ kolda vâki‘ olan kuzâtın umûr-ı kısmet-i askerîyesi tarafımızdan sana tefvîz ve sipâriş olunmuştur gerekdir ki kendin meSa‘dîf olduĝun mevtâ-i askerîyenin muhallelâtını tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-farîzzat-i şer‘iyye tevzî‘ ve taksîm itdirdikden sonra rüsûm-ı mu‘tâdeyi alup kabz idesin ve tarafımızdan kazâ-i mezbûrunda kassâmlarımı olan efendilerin makbûzları olan rüsûmu yerlûyerlerinden ba‘de't-teftîş ve't-tefahhûs taleb idesin irsâl eyledik diyenlerden vusûlünü müş‘ir mumzâ ve mahtûm kaĝıt taleb idesin ibrâz iderlerse febihâ ve illâ kendi mühürleri müfredât defteriyle yedlerinden alup kabz idüp bu tarafa âdim oldukda bi'z-zât kendin göresin ve zikr olunan kazâlarda ve kassâmlarımızdan istikâmet üzere hizmet itmeyüp hiyâneti zâhir olur var ise azl idüp müstakîm ve mu‘temed adamlara tefvîz idesin ve şükr-şikâyetin makbûlümüzdür âna göre amel idesin ve's-selâm el-vâkı‘ min-şehr-i Rebî‘ü'l-evvel li-sene semâne ve sittîn ve elf.

El-fakîr Mehmed İsmetî el-Kâdı be-asker-i Anâdolu ufuye an-hûm

[16a/86] İzzetlü ve mürvetlü nâ‘ibü'ş-şer‘ efendi hazretlerinin meclis-i şerîflerine du‘âlar takdîminden sonra sicil-i mahfûza kayd olunan Velû'n-ni‘an efendi hazretleri'nin mektûb-ı şerîfleri mücebince Karahisâr Kazâsı'nın umûr-ı kısmet-i askerîyesi tarafımızdan size sipâriş olunmuştur gerekdir ki kazâ-i mezbûrda vâki‘ olan mevtâ-i askerîyenin muhallelâtını tahrîr beyne'l-verese bi'l-farîzzat-i şer‘iyye eylesin ve's-selâm el-vâkı‘ min-şehr-i Rebî‘ü'l-evvel li-sene semâne ve sittîn ve elf.

şer‘iyye tevzî‘ ve taksîmden sonra rüsûm-ı mu‘tâdeyi ahz ve kabz idüp mahalline ırsâl idesiz hurrîre fî'l-yevmi's-sâmin ve'l-ısrîn min-şehr-i Cemâziye'l-âhir sene 1068

Harrerehu'l-fakîr Mehmed el-Kâdı be-kassâmü'l-asker sâğ ve orta kol

[16a/87] Hazret-i mevlânâ şerî‘at-me‘âb

Kıdvetü'l-kûdât ve'l-hükkâm ma‘denü'l-fazl ve'l-keîâm Mevlânâ Karahisâr-ı Sâhib Kadısı zîde-fazluhû ba‘de't-tahıyyeti's-sâfiyye inhâ olunur ki Vân'lı Hasan Bölükbaşı Dîvân-ı Anâdolu'ya arz-ı hâl idüp taht-ı kazânızda vâki‘ Murâdlu nâm karyede bir re’s atı sirka olunup küllî hayf be kadr olunduğın bildirüp şer‘le görölüp icrâ-i hak olunması bâbında mektûb ve mübâşir iltimâs itmeğın tahrîr olunup Ağalarımızdan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Karâ Ahmed Ağa zîde-kadruhû ve ta‘yîn ırsâl olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki karye-i mezbûre ahâlîlerinden mübâşir-i merkûm ma‘rifetiye şer‘-i şerîfe ihzâr gaybet iderler ise şer‘le buldurması lâzım gelenlere buldurup husûs-ı mezbûru bir def‘a şer‘le görölmüş değıl ise hak ve adl üzere teftîş ve tefahhus idüp göresiz ve yine i‘lâm olunduğı gibi ise karye-i mezbûrede merkûmun bir re’s atı sirka olduğı sâbit ve zâhi olur ise bi-hasebi'ş-şer‘-i şerîf mezkûrun atını buldurması lâzım gelenlere mübâşir-i merkûm ma‘rifetiyle buldurdup sârik-ı mezbûrun üzerine sicil ve hüccet olunduktan sonra şer‘le hakkında geleni icrâ eylesesiz şöyle ki mahallinde şer‘le icrâ-i hak olunmak mümkün olunmaz ise sûret-i hüccetiyle mübâşir-i mûmâ-ileyhe koşup Dîvân-ı Anâdolu'ya havâle ve ihzâr eylesesiz ve's-selâm tahrîren fî-evâhir-i şehr-i Cemâziye'l-âhir li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Kütahya

[16a/88] Mîrlivâ-i Karahisâr-ı Sâhib mütesellimi kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mûsâ Ağa sene semâne ve sittîn ve elf Şa‘bânü'l-mu‘azzâm'ın ğurresinden üç ay tamâmına değın subaşılık ihrâcı mu‘tâd-ı kadîm olmağın tarafından kazâ-i mezbûra beğ Ağayı subaşı ta‘yîn idüp birde subaşılık mektûbu virmeğın sicil-i muhfûza kayd olundu hurrîre fî't-târîhi'l-mezbûr.

Mine'l-fakîr Mûsâ Kâ‘i‘m-makâm-ı be-Livâ-i Karahisâ-ı Sâhib hâlâ

[16b/89] Mefâhirü'l-kûdât ve'l-hükkâm me‘âdinü'l fezâ‘il ve'l-keîâm Anâdolu'nun orta kolunda vâki‘ olan kadılar zîde-fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-

akrân zikr olunan kazâlarda vâki' yeniçeri serdârı zîde-kadruhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki inşâ'allâhü'l-meliki'l-a'llâm evvel bahâr-ı huçeste âsârda küffâr-ı dûzeh-karârdan ahz-ı intikâl eylemek aksâ-i murâd-ı hümâyûnum olmağın taht-ı kazânızda sâkin olan yeniçeri ve acemi oğlanı ve doğancı ve cebeci tâ'ifesi nevrûz-ı firûzdan mukaddem kalkup siz ki serdârlarsız önlerine koşup dergâh-ı âli yeniçeri çavuşlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Hüseyin Çavuş zîde-kadruhû ta'yin olmağın mahrûsa-i Edirne'ye gelüp hîdemât-i hümâyûnda mevcûd bulunup ve misafir serhâtlü olanları serhâtlerine yollayup ve korucu ve oturak olanları dahî kânûn-ı kâdim üzre âsitâne-i sa'âdetim muhafazâyâ irsâl ve îsâl eylemek bâbında bi'l-fi'il dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinin ağası olan ifitihârü'l-emâcid ve'l-hekârim Mustafâ Ağa dâme-uluvvûhu tarafından mühürlü mektûb virilmeğle mücebinece amel olunmak emrim olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda sâdir olan fermân-ı celîlü'l-kadrim üzre amel idüp dahî siz ki serhâtlersiz taht-ı kazânızda sâkin olan yeniçeri ve acemi oğlanı ve doğancı ve cebeci tâ'ifesini kaldırup evlerinden ihrâc ve önlerine düşüp bir gün mukaddem Edirne'ye getürüp önlerine düşüp hizmet-i hümâyûnda bulunmağın ihtimâm idüp ve misâfirleri serhlerine yollayup ve korucu ve oturak olanları âsitâ-i sa'âdetime gönderüp edâ-i hizmet idesin şöyle ki siz ki serdârlarsız bu husûsda ihmâl ve müsâhele idüp avk ve te'hîr ve nefere himâyet ve siyânet idüp müsâmahanız mâlûm-ı hümâyûnum olasız kiâdem-i takayyüdünüzden ad olunup adamlar gönderilüp hakkınızdan gelinür şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fî-evâhir-i şehr-i Cemâziye'l-evvel li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Edirne el-mahrûsa

[16b/90] Mefâhirü'l-kûdât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâ'il ve'l-keâm âsitâne-i sa'âdetimden Antalya'ya ve andan Cezîre-i Kıbrıs'a varınca yol üzerinde vâki' olan kâdılar zîde-fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân zikr olunan kazâlarda vâki' kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve mütesellimler ve iskele emîni ve sâ'ir iş erleri zîde-kadruhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak mâlûm ola ki hâlâ harem-i hümâyûnum huddâmından yedi nefer kimesnenin Cezîre-i Kıbrıs'a nefy olunması fermânım olmağla irsâl olunmuştur imdi mezbûrlar ta'yin olunan mübâşirleriyle her kangınızın taht-ı kazâsına varup dâhil olurlar ise karâr itdirmekten ihtirâz idüp muhkem hıfz iderek birbirinize irsâl ve ber-vech-i ta'cilmahal-i me'mûra îsâl

eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celîlü'l-kadrim üzre amel idüp dahî mezbûrlar ta'yîn olunan mübâşirler ile her kangınız ın taht-ıkazâsına varup dâhil olur ise karâr itdrimekten ihtirâz idüp kemâl basiret ve intibâh üzre muhkem hıfz iderek birbirinize irsâl ve ber-vech-i ta'cilemîn ve sâlim mahal-i mezbûra îsâl eyleyüp avk ve te'hîrden ve ihmâl ve müsâheleden ve karâr itdrimekten be-gâyet ihtirâz üzre olası lâzım gelen zâd-ı zevâdeleri viresiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fî-evâhir-i şehri Cemâziye'l-âhir li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Konstantiniyye el-mahrûsa

[16b/91] Mefâhirü'l-kûdât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâ'il ve'l-keâm âsitâne-i sa'âdetimden Antalya'dan cezîre-i Kıbrıs'a varınca yol üzerinde vâki' olan kâdılar zîde-fazluhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak mâlûm ola ki hâliyâ Cezîre-i Kıbrıs'a nefyi olunan fermânım olan yedi nefer kimesne Cezîre-i mezbûreye ulâğla irsâl olunmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olursa menzil bârgîrleri bulunan yerlerde yalnız yedi nefer adam yedi re's bârgîr virüp ve bulunmayan yerlerde yolda yolcu yükün yıkdırmayup yerlûden yarâr ve tûvâna ulâk bârgîrin tedârik ve ihzâr idüp ve mahûf ve muhâtara olan mahallerde yanına yarâr ve kulağuzlar koşup emîn ve sâlim birbirinize irsâl ve ber-vech-i ta'cîl mahâl-i mezbûra îsâl ve irsâl eyleyüp avk ve te'hîrden ve ihmâl vemüsâheleden ve hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneyi zulm ve te'addî ve tecâvûzden be-gâyet ihtirâz eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fî-evâhir-i şehri Cemâziye'l-âhir li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Kontantiniyye el-mahrûsa

[17a/92] Kazâ-i Karahisâr-ı Sâhib der-livâ-i Hot an-hânehâ-i avârız-ı mahale-i mezbûre ber müceb-i defter-i hazîne-i âmire

Mahalle-i Tac Ahmed tâbi'-im

Hâne

2 yalnız ik hânedir

Hâcî Receb

Kayd-şüd

2 hâne-i avâriz bâ-fermân fi-4C.sene 1068

Sûret-i defter-i mevkûfâtdır ki vech-i meşrûh üzre mahallinden nakl olundu tahrîren fi-4C. Sene 1068.

[17a/92-1] Kıdvetü'l-kûdât ve'l-hükkâm Ma'denü'l-fazl ve'l-keîâm Mevlânâ Karahisâr-ı Sâhib Kadısı zîde-fazlühû tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki kazâ-i mezbûra tâbî' Tâc Ahmed nâm mahallesi sâkinlerinden Hâcî Receb nâm kimesne hâlâ dersa'âdetime gelüp ben haric ez-defter iken fermân-ı şerîf ile mahalle-i mezbûrede avâriz hânesine kayd olduğum elime mühürlü ve nişânlu mevkûfât defteri sûreti virilmeğın mücebince amel olunup güherçile bedel-i taleb ile rencîde ve remîde itdirilmemek bâbında emr-i şerîf virilmek ricâ eylediği ecilden imdi eline virilen mühürlü ve nişânlu mevkûfât defteri sûreti mücebince amel olmak emir idüp buyurdum ki hükm-i şerîfim vardukda bu bâbda Hazîne-i Âmirem'den ihrâc olunmuş mezbûrun eline virilen mühürlü ve nişânlu mevkûfât defteri sûreti mücebince lâzım gelen avârizın edâ eyledikden sonra tekrar hilâf-ı şer' defteri güherçile bedel-i talebiyle rencîde ve remîde itdirmeyüp husûs-ı mezbûr için tekrâr emrim varmalu eylemeyesin şöyle bilesiz ve ba'de'n-nazâr bu Hükm-i Hümâyûn'umu mezbûrun elinde ibkâ idüp alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-aşer şehr-i Cemâziye'l-âhir sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Edirne

[17a/93] İzzetlü fazîletlü efendi hazretlerinin meclis-i şerîfe merâm başları savbına dürer-i da'vât-ı sâfiyyât-ı ve öZR-i teslimât vâfiyyât ithâf ve ihdâsından sonra inhâ ve i'lâm olunan oldur ki hâliyâ hükümet adâlet-i şî'ârımızda vâki' nefsi Karahisâr ve tevâbi' nevâhisinde sâkin ve mütemekkin olan altı bölük yoldaşları üzerlerine zabîit ve kethüdâyeri nasb ve ta'yîn olunmak mu'tâd-ı kadîm olunmağın ebnâ-i sipâhiyândan Osmân Ömer Mehmed yeniçeri yevmî on bir akçe ulûfeye mutasarrıf olan zîde-kadruhû ocağın kadîmi emekdâr ve pîr ve ihtiyârlarından olduğundan mâ'adâ uğûr-ı şehriyârîde hidmet sebk itmeğın ve mahal ve müstehak olmağla kethüdâyeri nasb ve ta'yîn olunup gönderilmişdir vusûlünde gerekdir ki mezbûru hidmet-i merkûmda istihdâm itdirüp âhardan bir ferde müdâhale itdirmeyesiz ve siz ki altı bölük yoldaşları mezbu ru üzerinize zabîit ve kethüdâyeri bilüp düşen ve da'vâ ve nizâ'mızın izn-i şer'le ve ma'rîfet-i merkûmla göresiz ve sen

ki kethüdâyeri zîde-kadruhûsunda olan altı bölük yoldaşların hüsn-i zindegâni üzere olup düşen da'vâ ve niza'ları şer'le gördürüp icrâ-i ahkâm-ı şer'iyeye itdiresiz ve sana muhâlefet üzere olanları ism-i resim ve bölüklerinden yazup arz ve i'lâm eyleyesin ve ol tarafda bazı levendât tâ'ifesinden sipâhi nâmıyla mızrak ve bayrak taşıyup re'âyâ ve ehl-i sûku rencîde ve remîde ider var ise ol makûle olanları pây-i vechegân ele getirüp ve üzerine şer'le lâzım geleni icrâ-i ahkâm-ı şer'iyeye itdiresiz re'âyâ fukarâsı devlet-i pâdişâhîde asûde-i hâl üzere olup devâm-ı devlet-i şehriyârî ed'iyyesine müdâvemet ve iştigâl üzere olalar bâkî hemîşe izz ve fazîlet der-seccâde-i şerî'at-i Muhammedî-birle tahrîren fî-evâ'il-i şehr-i Recebi'l-mürecceb semâne ve sittîn ve elf.

El-fakîr Mehmed Ağa'yı gurabâ-i yesâr-ı dergâh-ı âli hâlâ	El-fakîr Mehmed Ağa'yı gurabâ-i yemîn-i dergâh-ı âli hâlâ	El-fakîr Hızır Ağa'yı ulûfeciyân yesâr-ı dergâh-ı âli hâlâ	El-fakîr Mehmed Ağa'yı ulûfeciyân-ı yemîn hâlâ	El-fakîr Mustafâ Ağa'yı Silâhdarân dergâh-ı âli	El-fakîr Ali Ağa'yı sipâhiyân-ı degâh-ı âli hâlâ
---	---	---	--	---	--

[17b/94] Mefâhirü'l-kûdât ve'l-hükkâm ma'dinü'l fazl ve'l-keâm Karahisâr-ı Sâhib Sancâğı'nda vâki' olan kadılar zîde-fazluhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak mâlûm ola ki inşâ'allâhü-te'âlâ evvel bahâr-ı huçeste âsarda Rûm İli cânibine küffâr-ı düzeh-karâr üzerine Sefer-i Hümâyûn'um mukarrer ve muhakkak olmağın mukaddemâ vâki' olan şark seferlerine memâlik-i Anâdoluda Eyâlet ve Sancak'larda vâki' avâriz hânelerinin her yikirmi avâriz hânesinden bir nefer beldâr ihrâc olunup ve re'âyâ kendü bi'z-zât her bir beldâra onar bin akçe ücret virüp mahal-i me'mûra irsâl eyledikleri Hazîne-i Âmirem defterlerinde mestûr bulunmağın bu sene-i mübârekede dahî küffâr-ı hâkisârın yedlerinde olan kılâ' feth ve teshîr için toprak sürmeğe ve lağım kazup yollar açmağa ziyâde beldâr tedârik ve ihzâr olunması ehem-i umûrdan olduğı ecilden livâ-i mezbûrede vâki' kâdılıkların her yirmi avâriz hânesine bir nefer beldâr ihrâc ve mahal-i me'mûra irsâl ve îsâli bâbında hatt-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûnum sâdir olmuş idi lâkin mesâfe'-i ba'ide olup ve ol cânibde beldâr vakt ve zamânı gelüp irişmemek ihtimâli ile mahal-i me'mûra karîb olan yerlerden tedârik olunmak üzere bedelleri tahsîl olunmak re'âyâyâ enfa' olmağla livâ-i mezbûrede vâki'sekiz yüz dokuz avâriz hânelerinin her yirmi hânesi bir nefer beldâr hesâbı üzere her bir neferine on bin akçeden ancak bu sene beşer yüz akçe

beldâr bedellerin irsâl olunan mühürlü ve nişânlû mevkûfât defteri mücebince mu'accelen tahsîl ve ber-vech-i ta'cîl Ordu-yı Hümâyûnum hazînesine irsâl itdirmeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzre amel idüp dahî kat'a te'hîr ve tevakkuf itmeyüp livâ-i mezbûrda vâki' ol mikdâr avâriz hânelerin her yirmi hânesi bir nefer beldâr hesâbı üzre her bir hânesinden tahsîli fermânım olan beş yüz akçe beldâr bedeline irsâl olunan mühürlü ve nişânlû mevkûfât defteri mücebince mahallât ve kurâda avâriz hânesine ve avâriz hânesine dâhil olmayup mu'âf müsellemlere olanlara tahrîrden sonra gelüp mekân bağlayup hâricez-i defter olanlara hatt-ı hümâyûn-ı sa'âdet-i makrûn mücebince ancak bu sene umûm üzre mu'âvenet eylemekde Müslümân'lar müvâcehesinde hak üzre tahammüllerine göre tevzi' ve akçesin deftere noksân gelmemek üzre tahsîl idüp kiseleyüp ve mühürleyüp mübâşir-i mezbûr mu'temedün-aleyh adamlar ile seri'ân ile âcilen Ordu-yı Hümâyûn hazînesine irsâl ve teslim ittirüp zinhâr ihmâl ve müsâhele eylemeyesin ve mübâşirin cihet-i ma'îşeti için her bir hâneden yirmi akçe ta'yîn olunmuştur ziyâde bir akçe ve [bir]habbe aldirmayasın şöyle bilesin alâmet-i şerîfe-i i'timâd kılasın tahrîren fi'l-yevmi's-sâni aşera şehr-i Cemâziye'l-âhir li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Edirne el-marûsa

[17b/95] Mefâhirü'l-kûdât ve'l-hükkâm Edirne'den Karaman'a vârup gelince yol üzerinde vâki' olan kâdılar yalnız iki nefere iki re's menzil bârgîri bulunmayan yerlerde yerlûden bârgîr ve kulağûz viresiz tahrîren fi-evâsıt-ı şehr-i Cemâziye'l-âhire sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Edirne el-mahrûsa

[17b/96] Sebeb-i tahrîr-i kitâb-ı kalem ve müceb-i tasdîr-i hitâb-ı rakam oldur ki orta boylu elâ gözlü açık kaşlı olup mahal ve müstehâk olan işbu dârende-i hurûf-ı ulemâ (?) gelüp Karahisâr-ı Sâhib Sancâğı'nda Şehrâbâd Nâhiyesi'nde Kara ahur nâm karye ve ğayriden iki bin beş yüz elli akçe tîmâra mutasarrıf olan İbrâhîm fevt olup tîmâr-ı mezbûr ol vechle mahlûldür diyü kendiye virilmek ricâ itmeğîn sene semâne ve sittîn ve elf Receb'inin evâhiri târîhiyle tevcî olunup tahvîl mektûbu virilmeğîn zikr olunan tîmâr vech-i meşrûh üzre müteveffâ-i mezbûr İbrâhîm tahvîlinden sefer eşmek ve tîmârı olduğı sancakda sâkin olup alay beğsi bayrağı altında sefere eşmek

şartıyla merkûm Ali'ye tevcîh olunup sultânü'l-kuzât ve'l-mücâhidîn hullidet hilâfetühu'l-yevmü'd-dîn hazretlerinin fermân-ı şerîfleriyle virildiği zikr olunur gerekdir ki ba'de'l-yevm taht-ı yedimde olup tasarruf kılup şol ki vezâyif-i hidemât-ı mezbûre ve mevfûre ve mesâ'î-i meşkûre ve asâkir-i mânsûredir er müceb-i defter-i cedîd-i hâkânî bî-kusûr mer'î ve müeddâ kıla ol bâbda hiç ahâd mâni' ve dâfi' ve râfi' olmayup dahl ve ta'arruz kılalar şöyle bileler.

Karye-i Karâahûr tâbi' Şehrâbât Hâsıl 3500 Hisse 1750	Nısf-ı Karye-i Kulatay tâbi'-i Şehrâbât hâsıl 2412 Hisse 800
Yekûn 2550	

Be-yurd-ı Kütahya el-mahrûsa

[18a/97] Hazret-i Mevlânâ-i şerî'at me'âb

Kıdvetü'l-kûdât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keâm Mevlânâ Karahisâr-ı Sâhib Kadısı zîde-fazluhû ba'de't-tahiyyati's sâfiyye inhâ olunan budur ki hâliyâ taht-ı kazânızda vâki' Hoca nâm karye ahâlîleri nâm çobanı bi-ğayri hakkın katl idüp küllî fesâd eyledükleri Dîvân-ı Anâdolu'ya i'lâm olunmağla mahallinde şer'le teftiş ve tefahhuz ve icrâ-i hak olunmak bâbında mektûb tahrîr olunup Ağalarımızdan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mehmed Ağa zîde-kadruhû ta'yîn ve irsâl olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki karye-i mezbûre ahâlîleri mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle şer'-i şerîfe ihzâr katil gaybet ise şer'le buldurması lâzım gelenlere buldurdup husûs-ı mezbûr bir def'a şer'le görülmüş değil ise hak üzre teftiş ve tefahhuz idüp göresiz kaziyye i'lâm olunduğu üzre olup fesâdları üzerlerine sâbit ve zâhir olur ise ol bâbda muktezâyı şer'le amel idüp kâtil ve ehl-i fesâdların bi-hasebi's- şer'-i şerîf haklarından lâzım geleni mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle icrâ idüp şer'-i şerîfe muhâlif kimesneye iş itdirmeyesiz şöyle ki mahallinde şer'le görülmek mümkün olmaz ise üzerlerine sübût bulan kâtilleri sûret-i sicilleriyle mübâşir-i mûmâ-ileyhe koşup Dîvân-ı Anâdolu'ya havâle ve ihzâr eyleyesiz ve's-selâm tahrîren fi-evâhir-i şehri Recebi'l-mürecceb sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-[yurd-ı] Kütahya el-mahrûsa

[18a/98] Mefâhirü'l-kûdât ve'l-hükkâm me'âdinü'l fezâ'il ve'l-kelâm Karahisâr-ı Sâhib Sancâğı'nda vaki' olan kadılar zîde-fazluhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak mâlûm ola ki memâlik-i mahrûsamda vâki' perâkende Ermeni ve Anâdolu Rûmu ve medine-i mezbûre re'âyâsı maktû'u ve yâva keferenin yâva cizyeleri cem'ine me'mûr olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ahmed zîde-kadruhû dersa'âdetime mühürlü tezkire gönderüp livâ-i mezbûrda vâki' ve âhar diyârdan gelen perâkende Ermeni ve Anâdolu Rûmu ve medîne-i münevvere re'âyâsının maktû'uları ve âhar diyârdan kâr-ı kesb için gelen hâricez defter keferenin yâva cizyeleri ve kıbdiyân kara ... ve ma'rifetlü tâ'ifesinin bedel-i avâızları tahsîli şartı iltizâmıma dâhil olmağla bin altmış dokuz senesine mahsûp olmak üzere tahsîlini tarafımdan der'uhde eylemekle zamân-ı hulûl eyledikde tahsîl itdirilmek bâbında emr-i şerîf virmek ricâsına i'lâm eylemeğın imdi zamân-ı hulûl eyledikde tahsîl itdirilmek emr idüp buyurdum ki hükm-i şerîfimle mezbûr vardukda bu bâbda sâdir olan emrim üzere amel idüp dahî livâ-i mezbûrda sâkin ve etrâf ve eknâfdan gelen ve bir diyârdan âhar diyâra murûr-ı ubûr iden perâkende Ermeni ve Anâdolu Rûmu ve Kayseriye'li ve Van'lı ve Çûlhâllı ve Bitlîs ve Arapkîr ve Nusaybîn'li ve Kefe'li ve vilâyet-i Leh ve Macar ve Nemçe ve Eflâk ve Boğdân taraflarından ticâret ve kâr-ı kesb için gelen Ermeni tâ'ifesinin ve Anâdolu Rûmu ve medîne-i münevvere re'âyâsının ve Karaman'lı ve Adana ve Erciş'li ve Sivas ve Kayserîye'de kırk altı nefer Ermeni'den mâ'adâsından üçer yüz altmış akçe maktû'uları ve cihet-i ma'îşetiçün ve gulâmiyesiyle cümle dörder yüz yirmi altışar akçe maktû'ların târîh-i mezbûra mahsûp olmak üzere mefrûzû'l-kalem ve maktû'u'l-kadem sertbestlik üzere cem' ve tahsîl itdirüp âhardan kimesneye müdâhale itdirmeyesiz ve medîne-i münevvere re'âyâsının dahî üslûb-ı sâbık üzere cürm-i cinâyet ve beytül-mâlları zabt olunageldüğü üzere zabt ve tahsîl itdirüp evkâf-ı selâti ve vüzerâ-i ızâm ve zü'amâ ve erbâb-ı tîmâr ve sâir emlâk zâbitlari toprağımızda ve yâhûd bunda sâkinlerdir diyü bir vechle müdâhale eylemeyesiz ve itdirmeyesiz ve livâ-i mezbûrda ve kasâbât ve kurâsında kâr-ı kesb için gelen eğer mutavattın ve ğayri mutavattın hâricez defter yâva kefereden Arna'vûd ve Rûm ve Bulgar ve Sırp ve sâ'irinden üçer yüz akçe yâva cizyelerin ve on yaşında olan Ermeni ve Rûm oğlanlarından hüccet-i şer'iyye mûcebince nisf cizyelerin ve on yaşından ziyâde olanlardan tamâm cizyelerin cem' ve tahsîl itdirüp inâd ve muhâlefet itdirmeyesiz ve Rûm İli ve Anâdolu ve Adalar'dan

ticâret ve kâr-ı kesb için gelen yâva kefereden dahî vech-i meşrûh üzre her bir neferinden üçer yüz akçe yâva cizyelerin cem' ve tahsîl ittirdüp bir sultân(?) vüzerâ ve evkâf-ı selâtin ve sâ'ir evkâf ve emlâk karyeleri re'âyâsıdır ve yâhûd perâkende ta'ifesinden ve Atina ve İzdîn ve Vîze ve şâhinci ve atmacacı derbendci ve kassâb ve çoban ve mûmucu ve taşçı ve Sinop ve Ürgüp ve Trabzon ve Haymânegân-ı Üsküdâr ve Hâslar ve vezîr-i â'zam ve Kapudân Paşa [18/b] re'âyâsıyuz ve biz henüz geldik girü gideriz diyü te'allül ve muhâlefet itdirmeyüp ba'dehû cizyeleri tahsîl itdiresiz ve Anâdolu kıptiyânı tâ'ifesinin dahî müslümân nâmına olanlarından avâriz bedeli yüz ellişer akçe ve keferesinden üçer yüz akçe ve Karayağmûrlu ma'rifetlü tâ'ifesinden dahî kezâlik avâriz bedeli yüz yirmişer akçe aldırup inâd ve muhâlefet itdirmeyesiz ve tâ'ife-i mezbûrenin beytü'l-mâl âmme ve hâssa ve cürm-i cinâyet ve sâlb-ı siyâset ve resm-i bennâk ve âdet-i ağnâm ve sâ'ir ba'd-ı hevâların üslûb-ı sâbık üzre taleb ve tahsîl itdiresiz ve zikr olunan Ermeni maktu'u ve yâva keferenin yâva cizyeleri kıptiyân tâ'ifesinin bedel-i avârizları kadîmül'eyyâmdan ne minvâl üzre zabt ve tasarruf ve cem' ve tahsîl olunagelmış ise zamân-ı hulûl eyledikde girü ol minvâl üzre cem' ve tahsîl ittirdüp taraf-ı âhardan kimesneye müdâhale itdirmeyesiz cânib-i mîrîye gadr olmakdan ve hilâf-ı şer' ve kânûn zulm ve te'addîden be-gâyet ihtirâz eylesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fi'l-yevm ısrîn min-şehr-i Cemâziye'l-evvel sene seb'a ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Konstantiniyye el-mahrûsa

[18b/99] Emîrül-ümerâi'l-kirâm-kebîrül-kübârai'l-fihâm zül-kadr ve'l-ihtirâm sâhibül'izz ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-bimezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ ber-vech-i arpalık Karahisâr Sancâğı'na mutasarrıf olan dâme-ikbâlehu ve kıdvetül-kûdât ve'l-hükkâm ma'denül-fazl ve'l-keâm Mevlânâ Karahisâr-ı Sâhib Kadısı zîde-fazluhü tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Bozöyük'de sâkin iken fevt olan Ömer'in oğlu nâm sağırin vasîyesi olan valîdesi nâm hâtûn sütte'-i sa'âdetime arz-ı hâl idüp mezbûr fevt olup muhâlefâti bi-hâsebi's-şer'-i şerîf oğlu sağır-i mezbûra intikâl etmiş iken Bayrâm nâm kimesne fuzûlen kabz eylediği muhâlefât-ı mezbûreden Karahisâr sâkinlerinden Muhammed nâm kâdı nakd akçe ve sâ'ir eşyâ ve Osmân nâm kimesneye iki yüz re's koyun emânet vaz' idüp defter virmeğle sağır-i mezbûr için şer'le alıvirilüp te'allül iderse asitâne-i sa'âdetime ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ itmeğîn mahallinde şer'le sübût bulan hakları şer'le

alivirilüp inâd ider ise asitâne-i sa'âdetime ihzâr olunmaları emrim olmuştur buyurdum ki kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân âli zîde-kadruhû hükm-i şerîfimle vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzre amel idüp ve ihzâr-ı husâma kılup bir def'a şer'le görülüp fasl olunmuş değil ise tamâm-ı hak ve adl üzre mukayyed olup göresiz arz olunduğu üzre ise ol bâbda muktezâ-i şer'-i kavîmle amel idüp dahî ba'de's-sübût şer'le teveccüh iden hakkın her ne ise hüküm idüp sağîr-i mezbûr için vasîye-i mezbûreye bi't-tamâm alivirüp min-ba'd şer'-i şerîfe ve emr-i hümâyûnuma muhâlif kimesneye iş itdirmeyesiz şöyle ki virmekte te'allül ider ise mezbûrları asitâne-i sâ'âdetime ihzâr eylesin ki da'vâları Dîvân-ı Hümâyûn'umda şer'le görülüp icrâ-i hak oluna şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi-evâsıt-ı şehr-i Recebi'l-müreccib li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Konstantiniyye el-mahrûsa

[18b/100] Kıdvetü'l-kûdât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keâm Karahisâr-ı Sâhib ve Bozöyük kâdıları zîde-fazluhuma tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Bozöyük'te sâkin iken fevt olan Ömer'in zevcesi ve oğlu nâm sağîrin kıbel-i şer'den mansûb vasîyesi olan nâm hâtûn südde'-i sa'âdetime arz-ı hâl idüp müteveffâ-i mezbûrun muhâllefâtı bi-haseb-i şer'-i şerîf oğlu mezbûra intikâl etmişiken âhardan Bayrâm nâm kimesne sağîr-i mezbûrun oğlu olduğun inkâr idüp ben müteveffâ-i mezbûrun ammîsi oğlum cümle muhâllefâtı bana intikâl ider diyü bin altmış sekiz senesinde fuzûlen hilâf-ı şer'-i şerîf cümle muhâllefâtı kabz idüp kabz eylediği eşyâ defter olunup lâkin mürâfa'a-i şer' olup görüldükde mezbûrun nizâ'-ı lefv-i mahzı ve sağîr-i mezbûr müteveffâ-i mezbûrun [19a] sulbî oğlu olduğu şer'an sâbit ve zâhir olup muhâllefâtı şer'le alivirilmek bâbında emr-i şerîfim ricâ itmeğin şer'le sübût bulan hakkı alivirilmek emrim olmuştur buyurdum ki kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ali zîde-kadruhû hükm-i şerîfimle vusûl buldukda husûs-ı mezbûra tamâm hak ve adl üzre mukayyed olup ve bu bâbda hüccet-i şer'iyyesine nazar idüp göresiz arz olunduğu üzre ise ol bâbda muktezâ-i şer'-i kavîm ve mazmûnu muvâfık-ı şer' olup a'lâ-vechi'l-hasım sâbit ve zâhir olan hüccet-i şer'iyye mücebince amel idüp dahî defter mücebince mezkûrun fuzûlen ahz ve kabz eylediği muhâllefât her nen ise ba'de's-sübût hükm idüp girü bî-kusûr vasî-i mezbûreye bi't-tamâm ile alivirüp min-ba'd şer'-i şerîfe ve hüccet-i şer'iyyeye ve emr-i hümâyûnuma muhâlif kimesneye iş itdirmeyesiz kaziyede medhali olmayanları dahl itdirmeyüp

eslemeyüp inâd üzre olanları isim ve resimleriyle vukû'u üzre yazup asitâne-i sa'âdetime arz eylesiz husûs-ı mezbûr için tekrar şikâyet olunup emr-i âhar varmalu eylemeyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fi-evâ'il-i şehri Recebi'l-mürecceb sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Konstantiniyye el-mahrûsa

[19a/101] Mefâhirü'l-kûdât ve'l-hükkâm mahrûsa-i Edirne'den Teke'ye varup gelince yol üzerinde vâki' olan kâdılar zîde-fazluhum tevkî'-i refî'-i Hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki ulâğla irsâl olunmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle her kangınızın taht-ı kazâsına varûp dâhil olursa menzil bârgîri bulunan yerlerde hâliyâ iki menzil bârgîri ancak iki menzil nefer adama virüp ve bulunmayan yerlerde yolcu yükün yıkdırmayup yerlûden yarâr tûvâna menzil bârgîri viresiz tahrîren fi-evâ'il-i şehri Cemâziye'l-âhire sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Edirne el-mahrûsa

[19a/102] Mefâhirü'l-kûdât ve'l-hükkâm me'âdinü'l fezâ'il ve'l-keâm ve ve kadıları zîde-fazluhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından dârende-i fermân-ı vâcibü'l-iz'ân kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mustafâ Çavuş zîde-kadruhû dergâh-ı mu'allâm arz-ı hâl idüp taht-ı kazânızda vâki' berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu icmâllü ze'âmeti karyelerinin rûsûm-u serbestiyeyesini haricden dahl olunduğun bildirüp imdi icmâllü ze'âmet-i serbestiyet olmak kânûn-ı mukarrerdir buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardukda berâtına nazar idüp göresin hisselerden biriktirilmiş olmayup fi'l-vâki' icmâllü ze'âmeti ise icmâllü ze'âmeti karyelerinin resm-i cürm-ü cinâyet ve resim arûzhâne ve kul ve câriye mürdegânesi ve sâ'ir ba'd-ı hevâsın beğler beği adamlarından ve sancak beği mübâşirlerinden ve alay beği ve zü'amâyâ ve erbâb-ı tîmâr ve çeribaşı ve çeri sürücülerini ve ümenâ ve ummâlden ve nâzır-ı nuzzârdan ve sâ'ir iş erlerinden ve ğayriden muhassılan hiç ferdi dahl ve ta'arruz itdirmeyüp mûmâ-ileyhin adamısına ahz ve kabz itdiyesiz anın gibi yazılı re'âyâsının birinden cürm-i gâls sâdır olup bi-hasebi's-şer' salb-ı siyâsete veyâhût kat'ı uzva müstehak oldukda dahî hükm-i kadı lâhik olup hüccet-i şer'iyye virildikten sonra mahrem günâh sâdır olduğu mahalde siyâsete me'mûru olanlara mûmâ-ileyhin adamı ma'rifetiyle şer'le hakkında lâzım geleni icrâ itdirüp hâric toprağa. alup gitmeğe kumayup ve bedel-i siyâset diyü bir

akçe ve bir habbelerin almayalar ve aldırmayasız ve şimdiye değin mûmâ-ileyhe âid olan rûsûm-ı serbestiyesinden nesnesin dahî almışlar ise ba'de's-sübût hüküm idüp girü bî-kusûr alıviresiz hilâf-ı şer'-i mutahhâr ve mugâyir-i kânûn emr-i defter kimesneye iş itdirmeyüp tekrâr emrim varmalu eylemeyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fî-evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Edirne el-mahrûsa

[19b/103] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi' Kara Ağaç nâm karye sâkinlerinden olup bundan akdem vefât iden el-Hâcî Ahmed nâm kimesnenin sulbiyye-i kebîre kızları Mihriban ve Ayni nâm hâtûnlar taraflarından sulh-i âtiyyü'z-zikr vekîl olup bimâ-hüve nehcü's-sübût şer'an vekâletleri sâbite olan mezbûr Mihribân'ın zevci hâcî bin Şa'bân ve mezbûra Ayni'nin zevci Lütfi bin Yûsuf nâm kimesneler meclis-i şer'de müteveffâ-i mezbûrun sulbiyye-i sağîre kızı Âişe'nin kîbel-i şer'den mansûbe vasîyesi olan vâlidesi İsmihân binti nâm hâtûn mahzarında her biri bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm eylediler ki müteveffâ-i mezbûrun muhâllefâtından olup karye-i mezbûre sınırunda Tokat suyu üzerinde dâir bir bâb değirmenin nısfı müvekkilelerimize ve nısf-ı âharı sağîre-i mezbûreye isâbet idüp vech-i meşrûh üzre mutasarrıflar iken Kırkkavak nâm karyede zâviyedâr olan Hasan Dede mârru'z-zikr değirmen meşrûtumdur vakıfdır Kütahya Beğler Beğisi'ne ve kâdısına hitâben emr-i şerîf âlişân ihrâc idüp da'vâ sadedinde iken beynimize muslihûn tavassud idüp vasîye-i mezbûre emriyle mezbûr Hasan Dede ile otuz gurûşa sulh olduğumuzdan mâ'adâ mübâşire ve mevlâya cem'an Seksen beş gurûşumuz gitmiş idi hâlâ sağîre-i mezbûrenin hissesine düşen kırk iki buçuk gurûş taleb eylediğimizde teberrûan sulh olduk diyü cevâb virüp beynimizde münâza'ât-ı kesîre vâkı'a olmuşdu el-hâletü hâzihî müvekkilelerimizin yirmi beş ziyâde gurûşa sulh eylediler anlar dahî sulh-u mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûru vasîye-i mezbûre İsmihân yedinden bi't-tamâm ahz ukabz idüp husûs-ı mezbûreye müte'allik cemî'-i de'âvîden mezbûre Âişe'nin vasîye-i mezbûrenin zimmetlerini ibrâ' ve ıskât eylediler bâ'de'l-yevm müvekkilelerimiz için husûs-ı mezbûra müte'allik da'vâ sudûr iderse lede'l-hükkâmî'l-kirâm makbûle ve mesmû'a olmasun didiklerinde ğıbbe't-tasdîki's-şer'-i mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olunup yedlerine vaz' ve def' olundu hurrîre fî-evâsıt-ı Şa'bânü'l-mu'azzâm li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l hâl

Ahmed Efendi bin Abdumelik	El-Hâc Sefer bin Mehmed	El-Hâc Mehmed bin Velî	Ve ğayruhum mine'l huzzâr
-------------------------------	----------------------------	---------------------------	------------------------------

[19b/103-1] Mefâhirü'l-kûdât ve'l-hükkâm Edirne'den Cezîre-i Midillü'ye ve Midillü'den Beğşehir'ne varup gelince yol üzerinde kâdılar yalnız iki nefer âdeme iki re's bârgîr viresiz ve yanına kulâğûz kuşânır diyü emr-i şerîf vârid olmuşdur tahrîren fî-evâsıt-ı Şa'bâni'l-mu'azzâm sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-yurd-ı sahrâ-i Edirne

[20a/104] İzzetlü ve fazîletlü efendiler hazretlerinin meclis-i şerîflerine da'avât-ı vâfiyyât ithâfindan sonra muhibbâne inhâ olunur ki hâliyâ taht-ı hükümetinizde vâki' Karahisâr-ı Sâhib ve tevâbi'-i nevâhîside sâkin ve mütemekkin olan altı bölük yoldaşları üzerlerine zâbit ve kethüdâ yeri ta'yîn olunmak mu'tâd-ı kadîm olmağın ebnâ-i sipâhiyândan on beşinci bölükte yevmî yirmi beş akçe ulûfeye mutasarrıf olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Osmân Ahmed zîde-kadruhû ocâğın emekdârı olduğundan ğayri uğûr-ı şehriyârîde vüfûr hidmeti sebk itmeğın kethüdâ yeri nasb ve ta'yîn olunup irsâl olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki mezbûru hidmet-i merkûmede istihdâm itdirüp âharı müdâhale itdirmeyesiz ve siz ki altı bölük yoldaşlarısız mezbûru üzerine zâbit ve kethüdâyeri bilüp düşen da'vâ ve nizâ'mızı şer'le ve ma'rifet-i merkûmla gördürüp şer'-i şerîfe itâ'at ve mezbûre inkıyâd üzre olasız ve sen ki kethüdâyeri zîde-kadruhûsun inda olan altı bölük yoldaşların Hüsn-i zindegâni üzre zabt-u rabt idüp düşen da'vâların şer'le görüp sanâ muhâlefet üzre olanları isim ve resimleri ve bölüğüyle yazup bu cânibe arz-ı i'lâm eylesesiz ve etrâfda ba'zı levendâd ta'ifesi sipâhi nâmıyla mızrâk ve bayrâk götürüp re'âyâ ve ehl-i sûku rencîde iderler ise ol makûle olanları rikkât-i tâm-birle ele getirüp haklarında lâzım geleni icrâ-i ahkâm-ı şer'iyye itdiresin ki sâ'ire müceb-i ibret ve re'âyâ ve berâyâ asûde hâl üzre olup devlet-i pâdişâhi ed'ıyyesine müdâvim olalar bâkî hemîşe-i ömr-i Fazîlet der-seccâde-i şerî'at meâbım-bâd tahrîren fî-evâ'il-i şehri-i Şa'bâni'l-mu'azzâm sene semâne ve sitîn ve elf.

El-fakîr Mehmed Ağa'yı gurabâ-i yesâr-ı	El-fakîr Ali Ağa'yı gurabâ-i yemîn-i dergâh-ı âli	El-fakîr Ca'fer Ağa'yı ulûfeciyân-ı yesâr-ı dergâh- ı âli hâlâ	El-fakîr Ahmed Ağa'yı ulûfeciyân-ı yemîn-i dergâh-ı âli	El-fakîr Mustafâ Ağa'yı silahdârân-ı dergâh-ı âli	El-fakîr Ali Ağa'yı sipâhiyân-ı dergâh-ı âli hâlâ
---	---	--	---	---	---

dergâh-ı âli hâlâ				hâlâ	
----------------------	--	--	--	------	--

Nişân-ı şerîf-i âlişân-ı sultânî ve tuğrâ-i garrâ-i cihân sıtâm-ı hâkânî ba'de bi'l-fazli'l-rabbânî hükmü oldur ki.

[20a/105] Vilâyet-i perâkende-i anâdolu keferesinin bin altmış sekiz Ramazân-ı gurrresinden bin altmış dokuz şa'bânı ğâyetine gelince deĝin üzerlerine edâsı lâzım gelen cizyeleri cem' ve tahsîl olmak lâzım ve mühim olmaĝın der'uhte olunup eline mühürlü ve nişanlû defter sûreti virilmeĝin zamân-ı hulûl eyledikde mücebince berât itdirilmek emr idüp bu berât-ı hümâyûn-ı sa'âdet-i makrûnu virdüm ve buyurdum ki mübâşir-i mezkûr vardukda siz ki kâdılırsız defter-i mezkûr keferesinin sekiz yüz yirmi yedi cizye hâneleri olup yediyüz on iki hânenin târîh-i mezbûra mahsûp olmak üzere her bir hânelerinden ikişer yüz ellişer akçe cizyeleri ve kırk akçe mîr'î gulâmiyelerin ve yüz on beş Yahûdî hânesinin her bir hânesinden ikişer yüz ellibeşer akçe cizyelerin ve kırkar akçe mir'î gulâmiyelerin irsâl olunan mühürlü ve nişanlû defter sûreti mücebince vakt-i zamânıyla cem' ve tahsîl itdiresiz ve bundan mâ'adâ mübâşirin cihet-i ma'îşetiçün her bir hânesinden kırkar akçe dahî aldırup bundan ziyâde bir akçe ve bir habbe aldirmayasız ve mîr'î içün alınan altûn yüz on sekiz ve kâmil gurûşa yetmiş sekiz ve esedî gurûş altmış sekiz zolata otuz sekiz ve ters hançırâk rub'ûn her dânesin on dörder akçeye aldırup ziyâde ve noksân aldirmayasız ve akçe alındıkda hâlisül-ayâr akçe aldırup züyûf ve kızıl ve kırkık akçe aldirmayasız kesr-i defterden ve naks-ı hânedan ve fermânımdan ziyâde akçe alınmaĝla re'âyâyâ hilâf ve kânûn te'addî ve tecâvüzden be-ĝâyet ihtirâz eylesesiz ve defter-i mezkûrun akçesi peksimât mühimmâtîçün ta'yîn olmuştur ol bâbda bir ferd mâni' ve dâfi' olmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis şehri Muharrem sene seb'a ve sittîn ve elf.

Be-Konstantiniyye el-mahrûsa

[20b/106] Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zül-kadr ve'l-ihtirâm sâhibül-iz ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ ber-vech arpalık Karahisâr-ı Sâhib Sancâĝı'na mutasarrıf olan dâme-ikbâlehû ve kıdvetül-kudât ve'l-hükkâm ma'denül fazl ve'l-keâm Karahisâr-ı Sâhib ve Sandıklı kâdıları zide fazluhuma tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki dârende-i Fermân-

1 Hümâyûn Ahmed nâm südde'-i sa'âdetime arz-ı hâl idüp Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından İmâret Mahallesi'nde sâkin Sâlih nâm kimesne âhar diyâra gittikde berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'âmetini zabt ve ta'sîre ve Süğlün ve Tokât nâm çiftliklerinin mahsûlâtını ahz ve bey' ve kendi evinin ve sâ'ir mesârif-i lâzimesin harc ve sarf itmeğe bunu vekîl idüp bu dahî bin elli altı ve elli yedi senelerinde vâki' olan mahsûlâtından kırk sekiz bin beş yüz nakid akçe ile yedi yüz keyl mahlût mahsûl kabz idüp vekâleti hasebiyle ehl-ü iyâline ve sâ'ir harc-ı lâzimesin meblağ-ı mezbûrdan mâ'adâ on üç bin on akçe dahî kendi malından cem'an altmış bir bin beş yüz yirmi akçe harc ve sarf idüp mezbûr fevt olmağla oğlu Sâlih nâm sağîrin kıbel-i şer' den mansûb vasîsi olan Bostân nâm kimesne ile nizâ' idüp murâfa'a-i şer' olduklarında makbûzundan ziyâde harc eylediği meblağ-ı mezbûr elinde olan fetvâ-i şerîfe mücebince yemîn itdikden sonra şer'an buna hükm olunup cânib-i şer' den cihet-i şer' iyye virilmekle zikr olunan yedi yüz keyl mahlût terekeyi meblağ-ı mezbûr mükâbelesinde vasî-i mezbûr buna bey' itmiş iken hâlâ sağîr-i mezbûr irişmekle babam müteveffâ-i mezbûrun ze'âmeti mahsûlünden yedi yüz keyl tereke kabz eylemişsin diyü ol mikdâr mahsûlü bundan alup bu dahî makbûzundan ziyâde harc eylediği meblağ-ı mezbûru taleb eyledikde virmekde te'allül ve inâd eyledüğün bildirüp hüccet-i şer' iyye mücebince amel olunup şer' le görülüp dahî hakkı girü aliverilmek bâbında emr-i şerîfim ricâ itmeğın buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardukda ihzâr-ı husemâ kılup bir def'a şer' le görülüp fasl olunmuş değıl ise tamâm hak ve adl üzre mukayyed ve hüccet-i şer' iyyeye nazar idüp göresin arz olunduğu üzre ise ol bâbda muktezâ-i şer' -i kavîm ve mazmûnu muvâfık-ı şer' olup a'lâ-vechil hasm sâbit ve zâhir olan hüccet-i şer' iyye mücebince amel idüp dahî ba'de's-sübût şer' le teveccüh iden hakkı her ne ise mezbûrdan hükm idüp bî-kusûr alıvirüp şer' -i şerîfe ve hüccet-i şer' iyyeye ve emr-i hümâyûnuma muhâlif kimesneye iş itdirmeyesiz kazıyyede medhali olmayanları dahl itdirmeyüp eslemeyüp inâd üzre olanları isim ve resimleriyle yazup arz idüp husûs-ı mezbûr için bir dahî şikâyet olunup tekrâr adam varmalu eylemeyesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsin tahrîren fi-evâ'il-i şehri Rebî'ü'l-evvel li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Konstantiniyye el-mahrûsa

[20b/107] Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-kübârai'l-fihâm zül-kadr ve'l-ihtirâm sâhibül-iz ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Anâdolu

Beğlerbeğsi dâme-ikbâlehû kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keîâm Karahisâr-ı Sâhib ve kâdılar zîde-fazluhuma tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki dergâh-ı-mu'allâm yeniçerilerinden üçüncü sekbânların odabaşısı olup müteveffâ İbrâhîm subaşının sağır evlâdına kibel-i şer' den vasîsi olan olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ali zîde-kadruhû südde'-i sa'âdetime arz-ı hâl idüp mezbûr İbrâhîm subaşı kazâ-i mezbûrede fevt olup muhallefâtı bi-hasebi's şer'-i şerîf sağır-i mezbûra intikâl itmiş iken Karahisâr-ı Sâhib Sancâğı Beği olan nâm kimesne fuzûlen ahz ve kabz eylediğün ve bâbda nakl-i şehâdet-i şer' iyyesi olduğun bildirüp mücebince amel olunup şer' le eytâm-ı mezbûr için alıverilüp icrâ-ı hak oluna diyü bi'l-fî' il âsitâne-i sa'âdetimden sekbânbaşı olup yeniçerilerinin ağası kâ'i'm-makâmı olan iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Hâcî Mehmed dâme mecdûhu tarafından mühürlü mektûb virilmeğle mücebince amel olunup şer' le alıverilüp icrâ-i hak olunmak emrim olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vusûl buldukda sâdir olan emrim ve müşârü'l-ileyh tarafından virilen mühürlü mektûb mücebince amel idüp dahî ihzâr-ı husemâ kılup mukaddemâ bir def'a şer' le görölüp fasl olmayup on beş sene mürûr etmiş değil ise tamâm-ı hak ve adl üzere tefahhûz ve nakl-i şehâdet-i şer' iyyeye nazar idüp göresin arz olunduğu üzere ise ol bâbda muktezâ-i şer'-i kavîm ile amel idüp dahî ba'de's-sübût sağır-i mezbûrun babasından irsen şer' le intikâl iden muhallefâtı cüz' i veyâ küllî her ne ise hükm idüp vasî-i merkûma bî-kusûr alıviresiz aslâ te'allül ve inâd ve muhâlefet itdirmeyüp ihkâk-ı hak eyleyesiz şer'-i şerîfe ve nakl-i şehâdet-i şer' iyyeye ve müşârun-ileyh tarafından virilen mühürlü mektûb ve emr-i hümâyûnuma muhâlif kimesneye iş itdirmeyesin kazıyyede medhali olmayanları dahl itdirmeyüp eslemeyüp inâd üzere olanları arz idüp husûs-ı mezbûr için bir dahî emrim varmalu eylemeyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılarsız tahrîren fi-evâ'il-i Şa'bâni'l-mu'azzâm sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Konstantiniyye el-mahrûsa

[21a/108] Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâ'il ve'l-keîâm Karahisâr-ı Sâhib Sancâğı'nda vâki' olan kadılar zîde-fazluhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Karahisâr-ı Sâhib Sancâğı'nda piyâde ve müsellemler ta'ifesinin bin altmış sekiz senesine mahsûp olmak üzere bedel-i nüzülleri cem' ve tahsîl olunmak lâzım ve mühim olmağın der'uhde olunup eline mühürlü ve nişânlû defter sûreti virilmekle zaman-ı hulûl eyledikde cem' ve tahsîl itdirilmek emr

idüp buyurdum ki hükm-i şerîfimle ebnâ-i sipâhiyandan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ramazân ve Şa'bân zîde-kadruhûma vardukda bu bâbda sâdır olan emrim üzre amel idüp dahî livâ-i mezbûrda vâki' piyâde müsellemin ta'ifesinin târîh-i mezbûra mahsûp olmak üzre her bir hânesinden yüz yirmişer akçe bedel-i nüzûllerin irsâl olunan mühürlü ve nişânlû defter mücebince vakt ve zamânıyla cem' ve tahsîl ve dâhil-i hazîne itdirdüp hilâf-ı emr ve defter kimesneye te'allül ve inâd itdirmeyesiz ve bundan mâ'da mübâşir-i mezûrun cihet-i ma'îşetiçün her bir hânesinden onar akçe dahî aldırup bundan ziyâde bir akçe ve bir habbe aldırılmaz ve gurûş bulunduğu yerde gurûş aldırup gurûş bulunmadığı yerde riyâl başına hâlisü'l-ayâr seksener akçe ve esedî gurûş başına yetmişer akçe aldırup ziyâde ve noksân üzre aldırılmaz ve elbette gurûş alınur diyü re'âyâyı ta'ciz itdirmeyesiz amma hîn-i tahsilde tamâm mukayyed olup kesr-i defterden ve nakz-ı hânedan ve hilâf-ı şer' ve kânûn te'addî ve tecâvülden be-gâyet ihtirâz eyleyesiz vech-i meşrûh üzre olan emrimi yerine getiresiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi'l-yevmî ısrîn şehr-i Şevvâli'l-mükerrem sene ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Konstantiniyye el-mahrûsa

[21a/109] Mefâhirü'l-kûdât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâ'il ve'l-kelem âsitâne-i sa'âdetimden Şâm-ı şerîf eyâletine varup gelince yol üzerinde vâki' olan kadılar fazluhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki menzil bârgîrlerinden yalnız iki bârgîr viresiz tahrîren fi-evâhir-i şehr-i Cemâziye'l-âhir li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Konstantiniyye el-mahrûsa

[21a/110] Fazîlet-meâb-ı şeri'ât nisâb

Karahisâr-ı Sâhib Kâdısı izzetli Efendi huzûrlarına durer-i da'avât-ı sâfiyyât ve ve özl-i teslîmât-ı vâfiye inhâ olunur ki taht-ı kazânızda vâki' Belce ve Ablâk ve Eltemur nâm karyeler câniblerinde bi adama yıldırım düşüp urup maktûl bulunduğu Dîvân-ı Anâdolu'ya i'lâm olunmağın mahalle-i şer'le görülüp teftîş ve tefahuz olunmak bâbında mektûb tahrîr olunup sa'âdetlü sâhib-i devlet efendimiz hazretleri Ağalarımızdan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ağa zîde-kadruhû mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki karye-i mezbûrdan ahâlîlerini şer'-i şerîf ihzâr ve maktûl-i mezbûrun yıldırım veyâhût ğayri kimesne öldürdüğü su'âl olunup

mukaddemâ husûs-ı mezbûr bir def'a şer'le görülüp fasl olunmuş değil ise tamâm hak ve adl üzere teftîş ve tefahhus idüp göresiz fi'l-vâki' kazıyye i'lâm olunduğu gibi ise bi-hâsebi's-şer'-i şerîf mahallinde görülüp icrâ-ı hak oluna ve eğer arz olunduğu gibi değil ise bu fesâdı idenleri şer'le buldurması lâzım gelenlere buldurup ihkâk-ı hak eyleyesiz min-ba'd hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye iş eylemeyüp itdirmeyesiz ve ehl-i fesâda riâyet olunmaya inâd ve muhâlefet ider olursa şer'le mahallinde icrâ olunmak mümkün değil ise sûret-i hüccet ile ehl-i fesâdı mübâşir-i merkûma koşup Dîvân-ı Anâdolu'ya havâle ve ihzâr eyleyesiz bu tarafda icrâ-ı hak oluna ve's-selâm tahrîren fi-evâhir-i şehri-i Ramazânî'l-mübârek li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Mizân(?)

Mine'l-fakîr Kâ'i'm-makâm-ı Anâdolu

[21a/110-1] Fi'l-asl mahrûsa-i Konya sükkânından olup zâhirde vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmayup Sinân Baba tekyesinde vefât iden Mustafâ Beğ'in muhallefâtıdır ki emîn-i beytü'l-mâl mütesellimü'l-vakte teslîm olundu hurrîre fi-evâhir-i Zi'l-hicce sene-i min-hü

Balçâğı sîm gürde adet 1	Mâ'i köhne bir havlu adet 1	Köhne cirit perdesi adet 1	Köhne bi takiye adet 1
Alkısarak adet 1	Köhne heybe adet 1	Sikke-i hasene adet 9	Köhne mukaddem adet 1

Min-hâ el-ihracat

Techîs ve tekfîn gurûş 150	Hancıya arpa ve samân ve bez gurûş 50
----------------------------------	---

[21b/110-2] Kazâ-i Karahisâr-ı Sâhib der-livâ-i Hod an-hânehâ-i mahalle-i mezbûre ber-mûceb-idefter-i hazîne-i amire tahrîr-i Şa'bân Efendi kâtib-i Dîvân-ı Hümâyûn

Mahalle-i Câmî'-i Kebîr

Hızır veledi Memî imâm	Yûsuf veledi Mehmed	Hızır veledi Oruç	Osmân veledi Ali	Pîri veledi Ramazân	İbrâhîm veledi Receb
İlyâs veledi	Ali veledi Abdullâh	İbrâhîm veledi Abdullâh kayd-şüd fi-11	yekün Nefer 9 Yalnız dokuz	Hâne 1 Yalnız bir	

		Z sene 1068	neferdir	hânedir	
--	--	-------------	----------	---------	--

Meskûr İbrâhîm Abdullâh hâric olmağla bedel-i tekâ'üd taleb olunmamak üzere avâriz defterine kayd olunmak ricâsına arz-ı hâl eylemeğın mücebince mahaline kayd olunup sûret-i defter virüle diyü fermân olunmağın vech-i meşrûh üzere mahalline kayd olundu sûretidir ki mevkûfâtıdan nakl olundu tahrîren fi-11 Z sene 1068.

[21b/111] Ber-mûceb sûret-i defter

Kıdvetü'l-kûdât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keâm Mevlânâ Karahisâr-ı Sâhib Kadısı zîde-fazluhû tevkî'-i refî'-i hvâsıl olıcak ma'lûm ola ki kazâ-i mezbûrda vâki' Câmi'-i Kebîr Mahallesi'nde sâkin İbrâhîm Abdullâh nâm kimesne dersâ'âdetime arz-ı hâl idüp ben karye-i mezbûrede avâriz hânesi kayıd ve tahrîr olduğum mevkûfât tarafından elime mühürlü ve nişânlü defter sûreti virilmeğın tekâ'üd emîni olanlar hilâf-ı sûreti defter bedel-i göherçile talebiyle rencide iderler diyü bildirmeğın imdi elinde olan sûret-i defter mücebince amel olunmak emir idüp buyurdum ki hükm-i şerîfim vardıkda husûs-ı mezbûra mukayyed ve elinde olan mühürlü ve nişânlü mevkûfât defteri sûretine nazar idüp göresiz fi'l-vâki' mezbûr mahalle-i mezbûre avâriz hânesine kayıd olunmak ile lâzım gelen avâriz ve sâ'ir tekâlifin mahalle-i mezbûr ahâlisi ile edâ eyledikden sonra tekâ'üd emîni olanlar göherçile bedeli talebiyle dahî hilâf-ı sûret-i defter rencide ve remide itdirmeyesin şöyle bilesin ve ba'de'n-nazar bu Hükm-i Hümâyûn'u mezkûrun elinde ibkâ idüp alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin aşera min-Cemâziye'l-evvel li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Konstantiniyye el-mahrûsa

[21b/112] Vasale ileynâ min-fi-5 min-Şevvâli'l-mükerrem sene 1068

Sebeb-i tahrîr-i kitâb-ı kalem ve müceb-i tasdîr-i hitâb-ı rakam oldur ki Karahisâr-ı Sâhib Sancâğı'nda Şehrabât Nâhiyesi'nde Sarık nâm karye ve ğayriden sekiz yüz iki akçe Gedük tîmâr ile Karahisâr-ı Sâhib kal'ası mustahfızlarından olan Mehmed terk-i kal'a ve hidmet idüp ol vechle tîmârı mahlûl ve hidmet-i lâzimesi mu'attâl kılmağın işbu dârende-i hurûf diğere Mehmed içünyarâr ve mahal ve müstehakdır diyü kendüye virilmek ricâsına kıdvetü'l-sikât ve'l-mustahfızın kal'a-ı

mezbûre dizdârı Mustafâ zîde-hıfzihû arz eylediği ecilden sene sitte ve sittîn ve elf Rebî'ü'l-âhiri'nin ikinci gününden tevcî olunduğuna tahvîl mektûbu îrâd itmeğın zıkr olunan gedük tîmâr vech-i meşrûh üzre terk-i kal'a ve hidmet iden mezbûr Mehmed tahvîlinden kal'ada sâkin olup sâ'ir yoldaşlarıyla hıdmet mevcûd bulunmak şartıyla mahal ve müstehâk olunmağla mezkûr diğeri Mehmed'e tevcî olunup sultânü'l-kuzât ve'l-mücâhidîn hullidet-hilâfet-i hu ilâ-yevmîddin hazretlerinin fermân-ı şerîfleriyle virildiği zıkr olunur ve şerh ve ayân kılınur gerekirtir ki ba'de'l-yevm taht-ı yedinde olup tasarruf kılup şolki ve zâif-i hıdemât-ı kal'a-i mezbûre mustahfızlığıdır ber-mûceb-i defter-i hâkânî bi-kusûr mer'î ve mü'eddâ kıla ol bâbda emr-i dîn(?) hiç âhad mâni' ve dâfi' olmaya ve dahl-i ta'arrûz kılmaya şöyle bileler tahrîren fi-t-tarîhi'l-mezbûr.

Be-medîne-i Kütahya el-mahrûsa

Karye-i Sarık tâbi'-i Şehrâbât

Akçe

804

[22a/113] Nişân-ı şerîf-i âlişân hükm budur ki

İşbu râfi'-i tevkî'-i refi'ü's-şân-ı hâkânî Kanber Ali nâm kimesne südde'-i sa'âdetime arz-ı hâl idüp Karahisâr-ı Sâhib'de Hâcî Evtal Mahallesi'nde vâki' mescidin yevmî bir akçe vazîfe ile imâmet berât-ı şerîfimle üzerinde iken nâibi olan Ma'den nâm kimesne hilâf-ı inhâ ile alup berât itdirüp dahl itmekle mezbûr ref olunup imâmet-i mezbûre elinde olan berâtı mûcebince kendüye ibkâ ve mukarrer olmak bâbında inâyet ricâ itmeğın ibkâ ve mukır idüp bu berât-ı hümâyûnu sa'âdet ayâd ve behçet-i gâyâtı virdim ve buyurdum ki mezbûr varup kemâ-kâm mescid-i mezbûrda imâm olup hıdmet-i lâzimesin edâ eylediğinden sonra yevmî bir akçe vazîfesin mutasarrıf ola ol bâbda ref olunan mezbûr ve âhardan bir ferd mâni' ve dâfi' olmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fi-evâsıt-ı Şa'bânü'l-mu'azzâm li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Be makâm-ı Konstantiniyye el-mahrûsa

[22a/113-1] Mefâhirü'l-kûdât ve'l-hükkâm Edirne'den Hamid'e varüp gelince yol üzerinde vâki' olan kâdılar zîde-fazluhum Ahmed zîde-kadruhûya bir re's bârgîr

virile diyü fermân olunmağın imtisâle kayd-şüd hurrîre fi-evâ'il-i şehri Şevvâli'l-mükerrem sene 1068.

Be-makâm-ı Edirne el-mahrûsa

[22a/114] Nişân-ı şerîf-i âlişân-ı sâmi-mekân-ı ve sultâni ve tuğrâ-i cihân-ı sıtâm-ı hâkânî hükmü oldur ki

Ebnâ-i sipâhiyândan yüz yirmi dokuzuncu bölükde yevmî on üç akçe ulûfeye mutasarrıf olan işbu dârende-i fermân vâcibü'l-iz'ân kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mahmûd Şah Velî-i Siverek(?) zîde-kadruhû mutasarrıf olduğu ulûfesin Karahisâr-ı Sâhib'de vâki' Gazlıgöl bâc-ı bâzârı mukât'ası mahsûlünden almak üzere mutekâ'id olup berât-ı şerîf virilmek bâbında inâyet ricâ itmeğın hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhâne vücûda getirüp kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân atlu mukâbelecisi Hüseyin Mustafâ zîde-mecduhû mühürlü tezkiresi mücebince kadîmi ulûfesinden yevmî üç akçesi hazîne-i mânde olup bin altmış sekiz Ramazânı'nın on altıncı gününden yevmî on akçe ulûfe ile mütekâ'id nasb idüp bu berât-ı hümâyûnu virdüm ve buyurdum ki mezbûr varup vech-i meşrûh üzere ta'yîn olunan yevmî on akçe ulûfesin ber-vech-i tekâ'üd mukâta'a-i mezbûre malından emîn olanlardan alup mutasarrıf olup devâm-ı ömr-i devletim ed'ıyyesine müdâvemet ve intikâl üzere şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-aşer ve şehri Ramazânî'l-mübârek sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-yurd-ı sahrâ-i Edirne

[22a/115] Fazîletlü efendiler hazretlerinin meclis-i şerîflerine tahiyâtî's-sâfiyyât ihdâsından sonra inhâ olunur ki işbu sene-i ferhûnde faâlde Sefer-i Hümâyûn'a vâki' olup biz dahî Anâdolu'da olan âsâkir-i islâm-ı zafer-i encâm ile varup Ordu-yı Hümâyûn'uma mülâkî olmanız bâbında hatt-ı hümâyûnu sa'âdet-makrûn vârid olmağın imtisâlen el-emrû'l-âli kalkup der-i devlet medâra tarafına teveccüh itmek üzere iken taht-ı kazâ-i adâlet-şi'ârınızda olan re'âyâ fukarâsı havf ve haşiyet üzere oldukları mesmû'umuz olmağın mektûb tahrîr ve gönderilmişdir vardukda taht-ı hükümetinizde olan re'âyâ fukarâsına istimâ'let virüp tarafımızdan aslâ bir-vechle vehm ve haşiyet-i semtlerinde olmayalar ki devlet-i pâdişâhîde bir ferde zarar ve te'addî ve akçesiz kimesnenin nesnesi alınmak ihtimâli yokdur şöylece etrâf ve eknâfa i'lâm idesiz ve's-selâm.

Ve bu âna değin yerlerinden göçüp gitmiş var ise etrâfa avcılar gönderüp tenbîh ve te'kîd eylesiz ki herkes yerlüyerine gelüp alım satım ve bey'-i şîrâya mukayyed olup asla havf çekmeyeler devlet-i aliyye-i pâdişâhîde bir kimse dahî müft bir nesne aldirmek ihtimâli yokdur.

[22b/116] Fazîlet şî'âr Karahisâr kâdısı efendi huzûrlarına ve izzetlü karındâşım mütesellim Ağa huzûrlarına ba'de't-tahiyyat-i ve's-selâm inhâ olunur ki sa'âdetlü sâhib-i devlet efendimiz ve ma'ân Sefer-i Hümâyûn'a giden beğlerbeğiler sipâhi ve yeniçeri yoldaşlarına küllî zahire lâzım olmağın lâzım olan şeyler defter olunup ve mücebince mektûb tahrîr irsâl olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki zikr olunan zahîre-i irsâl olunan defter mücebince akçemiz ile taht-ı kazânızda cem' ve tahsîl idüp hâzır ve müheyyâ idesiz ki inşâ'allâhü-te'âla ol tarafa varduğumuzda akçesi bi't-tamâm virilüp husûs-ı mezbûra ziyâde dikkat idüp hâzır idesiz ve's-selâm.

El-fakîr Ali Kethüdâ hâlâ hâfiz hâlâ

Çay ve Bolvadin ve Barçın ve Karamık kazâlarından mâ'adâsından tahsîl olunan defter olan zahîre bunlardan mâ'adâ kazâlara tevzî' oluna zîrâ zikr olan kazâların zahîreler alınmışdır.

Defter oldur ki Karahisâr'dan ve nevâhîlinden akçemiz ile alınacak zahire beyânındadır.

Şa'îr Keyl-i İslambuli 12000	Koyun aded 1200	Yağ kantâr aded 10	Pirinç kantâr 30	Bulgur keyl 300	Bal kantâr 3
Etmek kantâr 30	Un Keyl-i İslambuli 300	Odun araba 200	Otluk araba 100	Saman araba 100	Soğan kantâr 3
Nohut kantâr 2	Yoğurt kese 100	Tavuh aded 300			

Zikr olunan zahire Karahisâr'dan cem' ve tahsîl olunup hâzır ve müheyyâ oluna

El-fakîr Ali Kethüdâ

[22b/117] Mefâhirü'l-kûdât ve'l-hükkâm âsitâne-i sa'âdete varınca yol üzerinde olan kâdılar zîde-fazluhum hâlâ asâkir-i islâm ile Ordu-ı Hümâyûn'a mülâkî

ve mülhâk olmak üzere ol câniblere teveccüh-i azîmet olunmuştur ve bizden akdem Ağalarımızdan Dilaver Ağa irsâl olunmuştur ki bir kimesneye te‘addî eylemeyüp fukarâ-i re‘âyâ cümle zehâyirlerin orduya götürüp akçe ile bey‘ ve şîrâ idüp herkes akçesiyle alup re‘âyâyı bir ferde rencîde itdirmeye ve size her lâzımdır ki etrâf ve eknâfa haber gönderüp muhkem tenbîh ve te‘kîd eyleyesiz ki aslâ kimesne havf çekmeyüp her neleri var ise götürüp orduda bey‘-i şîrâ eyleyeler tecâvüzlük idüp re‘âyâ fukarâsına rencîde ider var ise devlet-i pâdişâhîde haklarından gelinür bu husûsda dert ve elem çekmeye diyü buyruldu fî-16 sene 1068.

[22b/118] İzzetlü Hasan Paşa Hazretleri'nin buyurdularıdır

Kıdvetü'l-kuzâtî'l-islâm Karahisâr'dan Adana'ya varınca yol üzerinde olan kâdılar siz ki tarafımızdan yol üzerinde asker süremeye tekayyüd olunan Ağalarımızdan bi'l-fi'îl Adana mütesellimi kıdvetü'l-akrân Hamza Ağa Adana'ya edâne olmayup buyruldu tahrîr olunmuştur imdi her kangınızın uğrayup rast gelürse her kangınızın ve taraf-ı âhardan bir ferde rencîde itdirmeyüp muhâtaralı yerlerde yanına yarâr adamlar koşup emînen ulaştırırsın diyü buyruldu.

Fî-10 Za sene 68

Mefâhirü'l-kûdât Karahisâr'dan Kütahya'ya varınca yol üzerinde olan kadılar iki ulâk bârgîri diyü buyruldu.

[23a/119] Mûcebince amel oluna diyü buyruldu

İzzet-karâr Karahisâr-ı Sâhib kethüdâyeri ba‘de's-selâm i‘lâm olunur ki nefsi Karahisâr ve nevâhisinde vâki‘ olan altı bölük yoldaşları ve kul oğulları mehter ve cebeci ve sarraç ve kapucu umûm üzere gelüp bizimle seferde mevcûd bulunmaları ehem-i umûrdandır dimeğin bizimle mevcûd olan yoldaşlarımızın evleri üzerinde kalan karındaşlarına ve oğullarına ve tevâbi‘lerine vasî ve ma‘sum olan kul oğullarına ve sâhib-i firâş olan ihtiyar yoldaşlara bi'l-cümle ihtiyârlar ma‘rifetiyle icâzet virilmiştir ol ma‘küleleri rencîde ve remîde itdirmeyesiz ve's-selâm.

El-fakîr Hasan Kethüdâyeri birâder Çavuşa

Fazîlet şî‘âr Karahisâr Kadısı mektûb mûcebince amel idüp hilâfına cevaz göstermeyesiz diyü buyruldu.

[23a/120] İzzetlü ve fazîletlü kâdı efendi meclis-i şerîflerine dürer-i da'vât-ı mevfüre encâmımdan sonra muhibbâne i'lâm olunur ki işbu bâ'is-i mektûb hâlâ Karahisâr serdârı Sinân Beşe bizimle Sefer-i Hümâyû'na azîmet itmişdir ve yerine kâ'i'm-makâm el-Hâc Ahmed nasb olunmuşdur imdi lede'l-vusûl mezbûr yoldaşlar cümlesi bizimle sefere me'mûr olmuşdur ve sâniye giden yoldaşların gerek oğulları ve hizmetkârların aslâ kimesneye rencîde ve remîde itdirmeyüp mukayyed üzre olasız ve's-selâm.

El-fakîr Ömer Ağa ordu-i yeniçeriyân hâlâ

[23a/120-1] Kıdvetü'l-kûdât ve'l-hükkâm Ma'denü'l-fazl ve'l-keâm Mevlânâ Karahisâr-ı Sâhib Kadısı zîde-fazluhû tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki kasaba-i mezbûre tâbi' (?) Tâc Ahmed ve Ardiç nâm mahalleler sâkinlerinden dârende-i Fermân-ı Hümâyûn Ahmed ve İbrâhîm ve Hüseyin nâm kimesneler südde'-i sa'âdetime arz-ı hâl idüp bunlar Karahisâr-ı Sâhib kal'ası mustahfızlarından olup âhardan bir-vechle rencîde olunmak icâb eylemez iken zikr olunan mahalleler ve beğlerbeği voyvodaları ve sancakbeği ve subaşları ve sâ'ir ehl-i örf tarafından müft ve meccânen yem ve yemek ve koyun ve kuzu ve bal ve yağ ve arpa ve saman ve otluk ve odun ve tavuk ve sâ'ir bunlar emsâli tekâlif-i şâkka vâki' oldukda mezbûrlar bilâ-emr-i şerîf bunlara dahî teklîf idüp dâ'imâ hilâf-ı şer'-i şerîf dahl ve rencîde itmekden hâli olmadıklarını bildirüp hilâf-ı şer' ve kânûn bilâ-emr-i şerîf ol vechle rencîde itdirilmeyüp men' ve def' olunmak bâbında emr-i şerîfim taleb eyledükleri ecilden buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıklarından sonra göresiz arz olunduğu üzre ise eyyâm-ı adâlet encâmıma bir ferde zulm ve te'addî olunduğuna kat'â rızâ-i şerîfim yokdur beğlerbeği voyvodalarına ve sancakbeği ve subaşlarına ve sâ'ir ehl-i örf tâ'îfesine ve mahalleleri ahâlîsine muhkem tenbîh ve te'kîd idüp eylesin ki müft ve meccânen yem ve yemek ve koyun ve kuzu ve bal ve yağ ve arpa ve saman ve otluk ve odun ve tavuk ve sâ'ir bunun emsâli tekâlif-i şâkkâ vâki' oldukda bilâ-emr-i şerîf bunlara dahî teklîf eylemeyeler ve itdirmeyüp men' ve def' idüp hilâf-ı şer' ve kânûn kimesneye iş itdirmeyesiz kaziyyede medhali olmayanı dahl itdirmeyüp ba'de't-tenbîh eslemeyeni ve muhtâc-ı arz olanı isim ve resmiyle yazup âsitâne-i sa'âdetime bidürüp husûs-ı mezbûr için tekrâr şikâyet olunup bir dahî emr-i şerîfim varmalu eylemeyesiz şöyle bilesin alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın tahrîren fi-evâhir-i şehri-i Şa'bâni'l-mu'azzâm li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Konstantiniyye el-mahrûsa

Vasale ileyhâ fî-20 min-Zi'l-ka'de sene 1068

[23a/120-2] İzzet-karîn mütesellim Ağa ba'de's-selâm inhâ olunur ki mukaddemâ bu tarafa gelmek bâbında kavl-ü karâr virmişken gelmekte te'hîr ve tevakkuf itmene Bâ'is nedir ol ecilden mektûb tahrîr ve Ağalarımızdan Mehmed Ağa zîde-kadruhû ise gönderilmiştir vardıkda mansıb sana gerekse yerine mu'temedâdem koyup gelüp bir gün evvel bize mülâkî olasın yoksa pâdişâh başı için livâ-i mezbûru âhara tevcî ideriz şöyle bilesin ve's-selâm.

Bâ-nişân-ı Hasan Paşa

[23a/121] mükremûn

Mefâhirü'l-kûdât ve'l-hükkâm me'âdinü'l fezâ'il ve'l-keâm Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki' olan izzetlü efendiler huzûrlarına da'vât-i sâfiyyât ithâfiyla inhâ olunur ki sa'âdetlü sâhib-i devlet efendimiz hazretlerinden mektûb gelüp kadîmden olugeldiği üzre bâc-ı bazârı duran yerlerin ordu yazıcıdan ihrâc itdiresin diyü buyrulmağın taht-ı kazâlarınuzda vâki' kasaba ve sâ'ir bâc-ı bazarları duran yerlerin esnâfindan sinin-i sâbık ve olugeldiği üzre ordu-ı bazar ihrâc olunması bâbında mektûb tahrîr olunup kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ağa zîde-kadruhû ta'yîn ve irsâl olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzre zikr olunan ordu bazarı kasaba ve sâ'ir bâc-ı bazârı duran yerlerin esnafından mu'tâd-ı kadîm ve olugeldüğü üzre ihrâc ve ... karz itdirdüp olgelmişe ve mu'tâd-ı kadîme muhâlif kimesneye te'allül ve inâd itdirmeyesiz ve's-selâm tahrîren fî-evâ'il-i Zi'l-hiceti's-şerîfe li-sene semâne ve sittîn ve elf.

El-fakîr Dilâver Kâ'i'm-makâm muhâfızı Anâdolu hâlâ

[23b/122] Mefâhirü'l-kûdât ve'l-hükkâm me'âdinü'l fezâ'il ve'l-keâm Kütâhya ve Eskişehîr ve Karahisâr-ı Sâhib ve Hamîd ve Sarûhân ve Karesî ve Hüdâvendigâr ve Teke Sancakları'nda vâki' olan kadılar zîde-fazluhum tevkî'-i refî'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Kütâhya Sancağı'nda vâki' şaphâne-i Gedüz mukât'asının bin altmış sekiz Mart'ı evvelinden emîn olan zîde-kadruhû südde'-i sa'âdetime arz-ı hâl idüp mukât'a-i mezbûrede hâsıl olan şap kadîmde örüsü olup zikr olunan sancaklarda vâki' kuyumcu ve boyacı ve debbâğ ve yörükhân ve sâ'ir

re'âyâya kânûn-ı kadîm üzre vakiyyesi yirmi sekizer akçeye tarh ve tevzî' olunugelmeğle târîh-i mezbûrede dahî hâsıl olan şabı kânûn-ı kadîm üzre örüsü olan yerlere tarh ve tevzî' eylemek istediğünde re'âyâdan bazıları biz evkâf-ı selâtin ve havâs-ı hümâyûn ve çeltükcü ve derbentci ve köprücüyüz diyü mîri şabı almakda te'allül eylediklerin bidirüp kadîmden örüsü olan yerlere kânûn-ı kadîm üzre tevzî' itdirilüp kimesneye te'allül ve nizâ' itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim virilmek ricâ eylediği ecilden imdi elinde olan berât-ı şerîfim mücebince kânûn-ı kadîm üzre amel olunmak fermânım olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardukda bu bâbda sâdır olan emrim üzre amel idüp dahî göresiz fi'l-hâkikât kazıyye i'lâm olunduğu gibi ise ol takdîrce mukât'a-i mezbûrede târîh-i mezbûrda hâsıl olan şabı vukıyyesi yirmi sekizer akçe hesabı üzre zıkr olunan sancaklarda vâki' kadîmde örüsü olan kuyumcu ve boyacı ve debbâğve yörükhân ve sâ'ir re'âyâ tâ'ifesine kânûn-ı kadîm üzre tarh ve tevzî' itdirüp biz evkâf-ı selâtin ve havâs-ı hümâyûn ve çeltükcü ve derbentci ve köprücüyüz diyü kimesneye ol vechle te'allül ve nizâ' itdirmeyesiz cânib-i mîriye gadr ve zarar olmakda ve bu bahâne ile kadîmi örüsü olmayan yerlere vakiyyesi ziyâdeye tarh ve tevzî' olunmağla hilâf-ı şer' ve kânûn zulm ve te'addîden be-gâyet ihtirâz eylesesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi-sâlis şehr-i Recebi'l-müreccib sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Edirne el-mahrûsa

[23b/123] Mefâhirü'l-kûdât ve'l-hükkâm me'âdinü'l fezâ'il ve'l-keîâm Kütâhya ve Eskişehir ve Karahisâr-ı Sâhib ve Hamîd ve Sarûhân ve Karesi ve Hüdâvendigâr ve Teke Sancakları'nda vâki' olan kadılar zîde-fazluhum tahıyyâtı's-sâfiyyât ihdâsından sonra inhâ olunur ki Kütâhya Sancağı'nda vâki' şaphâne-i Gedüz mukât'asının bin altmış sekiz senesine mahsûb olmak üzre dârende-i hurûf kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân zîde-kadruhûya der'uchte olup elviye'-i mezbûrelerde vâki' kuyumcu ve boyacı ve debbâğ ve yörükhân ve sâ'ir re'âyâya kânûn üzre şabın vakiyyesi yirmi sekizer akçeye tarh ve tevzî' olunugelmişken bazı re'âyâ hilâf-ı kânûn ve mûgayir-i emr-i hümâyûn tevzî' olundukda kabûl itmeyüp inâd ve muhâlefet itmeleriyle husûs-ı mezbûr için emr-i âli vârid olmağla mücebince amel olunmak bâbında tarafımızdan dahî mektûb ile ısdâr olunmuşdur vardukda merkûmun elinde olan emr-i şerîf-i cihânmutâ' mücebince amel idüp mukât'a-i mezbûreden târîh-i merkûmda hâsıl olan şabı vukıyyesi yirmi sekizer akçe hesabı

üzre zikr olunan sancaklarda vâki‘ kadîmden örüsü olan kuyumcu ve boyacı ve debbâğ ve yörükhân ve sâ’ir reâ’yâ tâ’îfesi kânûn ve emr-i şerîf mücebince tevfî‘ itdirüp anda hâsıl olan meblağ ne ise ahz ve kabz itdirüp bir ferde mine'l-vücûh te‘allül ve tereddüd itdirmeyüp emr-i hümâyûna mugâyir iş itmeye ve itdirmeyesiz ve's-selâm.

Bâ-nişân-ı Hasan Paşa

[23b/124] Fazîlet şi‘âr Karahisâr-ı Sâhib kâdısı zîde-fazluhû tahiyâti's-sâfiye ithâfiyla inhâ olunur ki bazı levendât ve yoldan uğrayup geçenler Karahisâr fukarâsın rencîde idüp ve evleri üzerine konup müft ve meccânem yem ve yemek ve zâhirelerin alıp te‘addî ve tecâvüz eyledikleri i‘lâm olunmağla buyruldu ısdâr olunup gönderilmişdir gerekdir ki min-ba‘d bir ferde konak virdirmeyüp ve bi'l-cümle Karahisâr halkına konak ve kûçek nâmıyla bir ferdi göndermeyesiz mâdam ki tarafımızdan buyuruldu ile nefsi Karahisâr'a bir hizmete me‘mûr olmayalar kat‘iyyen konak virdürmeyüp mücebi buyruldu ile âmil olasız diyü buyruldu fî-16 Z.a. sene 68.

[24a/125] Emîrül-ümerâi'l-kirâm kebîrül-küberai'l-fihâm zül-kadr ve'l-ihtirâm sâhibül-iz ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-bimezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a‘lâ bi'l-fi‘il Anâdolu Beylerbeysi olan Ali dâme-ikbâlehû tevkî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm olaki hâliyâ isyân tûğyân iden Abaza Hasan nâm şâkinin bi-inâyetillâhi-te‘âlâ cezâsı virilmek aksâ murâd-ı hümâyûnum olmağile sen müceddeden tevcîh olunan eyâlet ve sancak sâhiblerin mükemmel kapûları ile yanına götürüp ve cümle Anâdolu bekâsından vâki‘ olan eyâlet ve sancakların mütesellimlerin yanına götürüp vech-i münâsib ve re’y-i sâ’ib gördüğün üzre âsî-i mezbûrun üzerine varup inşâ‘allâhu-te‘âlâ cem‘iyyetin dağıdup cezâsın virmekde bezl-i maktûr ve sâ’y-i nâmahsûr eylemen bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celîlül-kadrim mücebince amel idüp dahî hâliyâ müceddeden tevcî olunan eyâlet ve sancak sâhiblerin mükemmel kapularıyla yanına alup ve cümle Anâdolu'da vâki‘ olan eyâlet ve sancakların dahî mütesellimlerin yanına götürüp ve gelmeyenleri pây-i vechegân ele götürüp bilâ-emân hakkından gelüp şâki-i mezbûrun bi-inâyetillâhi-te‘âlâ cezâsın virmekde can ve baş ile sa’y ve dikkat eylesin inşâ‘allâhu-te‘âlâ senin ve sâ’ir seninle hidmedte

olanların huzûr-ı hümâyûnumda hizmetleri zâyî' olmayup iz'âf ve muza'âf-ı mazhâr-
i inâyet ve ihsânım olmak mukarrerdir ve ihmâl ve müsâmahâ' idenlerin dahî bir
vechle öZR-ü makbûl-ü hümâyûnum olmayup hakkından gelinüp âna göre bu
Fermân-ı Hümâyûnumu cümleye i'lâm ve işâ'a eyleyüp kemâl-i ittihâd ve ittifâk
eyleye hizmet-i hümâyûnumda mesâ'i-i cem'iyile vücûda getüresiz şöyle bilesiz
alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi-ğurre-i Zi'l-hiccet'iş-şerîfe sene semâne ve
sittîn ve elf.

Be-yurd-ı sahrâ

*Sûret-i mutâbık li-aslihâ harrere hu'l-fakîr ileyhi subhânehû Mehmed bin
Abdülhalîm el-Kâdı be-asâkir-iAnâdolu ufiye-an-hûma*

*Tıpkı aslihû harrere hu'l-fakîr ileyhi subhânallâhû Nûh el-Kâdı be medîne-i
Kütâhya ufiye-an-hûmâ*

Sûret-i emr-i şerîf

[24a/126] Kıdvetü'l-kûdât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keâm Mevlânâ
Yenişehir ve İnegöl ve Bilecik ve ol etrafda vâki' olan kadılar zîde-fazluhuma ve
kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân zikr olunan kâdılıklarda vâki' olan kethüdâyerleri ve
yeniçeri serdârları ve cebeci ve topcu ve sâ'ir iş erleri birden bine ve binden yüzbine
varınca dirlik tasarruf idenler her kim olursa olsun tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl
olıcak ma'lûm ola ki hâliyâ mahrûsa-i Burûsa'yı yağma ve garet eylemek kasdiyle
dernek ve cem'iyet eyleyen Celâli Hasan nâm şaki âdem-i itâ'at sebebiyle memâlik-
i mahrûsamda izâlesi için hatt-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûnumla vüzerâ-i izâmımdan
olup sâbıkâ kapudânım olan Çavuşoğlu Mehmed Paşa edâmallâhu-te'âlâ iclâlehû
serdâr nasb ve ta'yîn ve şeyhü'l-islâmımdan virilen fetvâ-i şerîfe ve mukaddemâ
gönderilen nefir-i âm emirleri mücebince ilel-i âm yerinizden hareket eylemediğiniz
ecilden eşet-i ukûbet ile itâba müstehak olmuşsunuzdur imdi birden bine ve binden
yüzbine varınca dirlik tasarruf idenleri ve ata dona ve ceng-i silâha kâdir olan
yiğitleri siz ki zikr olunan kâdırlar ve kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları başınıza
cem' eyleyüp Aksû nâm boğaza ve mahal olan yerlere dernek ve cem'iyet eyleyüp
yağma ve garete gelen bölüklerin urup ve kırup başları benim ve malları sizindir imdi
hatt-ı hümâyûn sa'âdet-makrûnumla haklarından gelinmek bâbında fermân-ı âlişânım
sâdır olmuşdur buyurdum ki bu bâbda sâdır olan celîlü'l-kadrim mücebince amel

idüp birân ve bir sâ'at te'hîr ve tevakkuf olunmayup birden bine ve binden yüzbine varınca dirlik tasarruf idenler ve ata dona ve cenk ve harbe kâdir olan yiğidleri siz ki zikr olunan kâdılar ve kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları başınıza cem' eyleyüp yağmâ ve garete gelen bölüklerin urup ve kırup ve başları benim ve malları sizindir ve uğur-ı din-i mübînde can ve başınız ile çalışup haklarından gelmeğe sa'y ve ihtimâm eylesiz şöyle ki sizlerden nefir-i âm mücebince ta'yîn olan tavaîfden mahal-i mezbûreye vakt ve zamânıyla cem' iyyet eylemede ihmâl ve gelen bölüklerin urup ve kırup müsâmaha idenlerin kendüleri kâfir ve avretleri boş olduğundan ğayri eşed-i u'kûbet ile muhkem hakkınızdan gelinür şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fi't-tâsi şehri Zi'l-hiccet-i ş-şerîfe sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-yurd-ı sahrâ-i Edirne

Tıpkı aslıhûl şerîf harrere hu'l-fakîr ileyhi subhânallâhû Mehmed el-mevlâ hilâfe be-medîne-i Kütahya ufîye-an-hûma

[24b/127] Mefâhirü'l-kûdât ve'l-hükkâm me'âdinü'l fezâ'il ve'l-kelâm Anâdolu Eyâleti'nde vâki' olan kâdılar zîde-fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân eyâlet-i mezbûrede vâki' olan mîrlivâ mütesellimleri ve kethüdâyerleri ve serdârları ve sâ'ir iş erleri zîde-kadruhûm tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsil olıcak ma'lûm ola ki hâliyâ Anâdolu Beğlerbeği'si olup serdâr-ı asl ta'yîn olunan emîrül-ümerâi'l-kirâm Ali dâme-ikbâlehû Çardak nâm mahalde olup azîm dernek ve cem' iyyet ile ol-etrâfi muhâfaza eylesi fermânım olmağın imdi her birünüz taht kazâlarınızda vâki' ata ve göne ve ceng-i harbe kâdir tüfenk-endâz yiğitleri müreddeb ve müsellâh kaldırup ta'cîl ve ale't-ta'cîl serdâr-ı müşârü'l-ileyhin yanına gönderesiz ki cümlesi ta'yîn olunan müretteb ve müsellâh kaldırup serdâr-ı müşârü'l-ileyhin yanına gönderesiz ki ta'cîl ale't-ta'cîl cümlesi mahal-i mezbûre varup vech ve münâsib gördüğü üzre hıdemât-ı aliyenin edâ'sında mevcûd bulunalar ve bi'l-cümle o makûle tüfenk-endâz ilerleri ile Çardak nâm mahaline varup vech-i münâsib gördüğü üzre hıdemât-ı aliyemin edâ'sında mevcûd bulunup avk ve te'hîr ve ihmâl ve müsâheleden begâyet ihtirâz eylemenüz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celîlü'l-kadrim mücebince amel olup dahî emr-i şerîfim varduğı sa'ât te'hîr ve tevakkuf itmeyüp her biriniz taht kazânızda vâki' o makûle at ve dona ve cenk ve harbe kâdir tüfenk-endâz il erleri müaccelen

mahal-i mezbûr varup erişmeleri ehem-i umûrdur sâ'ire kıyâs olunmaz ana göre her biriniz tekayyüd ve ihtimâmda dakika fevt eylemeyesiz ve'l-hâsıl bundan sonra hafiyeten adamlar gönderilüp tecessüs olunacaktır şöyle ki tüfenk-endâz il erleri fermânım olan yerlere varmayalar sizin âdem-i tekayyüdünüzden bilinüp hakkınızdan gelinmek mukarrerdir âna göre emr-i şerîfimin icrâsında gereği gibi tekayyüd ihtimâm idüp ihmâl ve tekâsülden be-gâyet ihtirâz eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fî-evâhir-i şehri Zi'l-hiccet-i ş-şerîfe li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Edirne

Mutâbık li-aslihi'l-hatîr nemmekahü'l-fakîr ileyhi-subhânehû Nûh el-Kâdı be-medîne-i Kütahya el-mahrûsa ufiye-an-hûmâ

[24b/128] Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-[küberai'l]-fihâm zül-kadr ve'l-ihtirâm sâhibû'l-iz ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Anâdolu Beğlerbeğsi dâme-ikbâlehû ve mefâhirü'l-kûdât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâ'il ve'l-keâm eyâlet-i mezbûrede vâki' olan kâdılar zîde-fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân Anâdolu Eyâleti'nde vâki' olan sancak mütesellimleri zîde-kadruhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Erdel vilâyetinde vâki' metânetde Hasîn Hasîn ve istimkâmda manend kilîd-i ahemîn olan Yanova kal'ası bi-avnillâhi'l-meliki'l-mû'în kabîne-i tasarruf hüsrevhâneme getirilüp feth ve teshîr olduğundan ğayri sâbıkâ Erdel Kralı olup atebe-i aliye-i sa'âdet-i destgâhım isyân ve südde'-i seniyye-i izzet-medârımdan rû-gerdân olan rakofca nâm melûn fikri fâsidince cây-ı mânâs ve me'vây-ı halâs ittihâz eylediği tabûr-nekbet-şu'ûru asâkir-i nusret me'âsirimın şimşir-i zafer-te'sîrine tâ'kad getüremeyüp kendüsi bir mikdâr küffâr-ı duzeh-karâr ile firâr idüp tabûr içinde olan küffâr-ı hakîsârın ekseri tu'me-i şimşir-i abdâr olup bi-fâzillâhi'l-meliki'l-gaffâr böyle bir feth-i cedîd olduğun bi'l-fi'il vezîr-i azâm olup asâkir-i nusret me'âsirime serdâr-ı sipehsâlarım olan düstûr-ı ekrem müşîr-i efhâm nizâmü'l-âlem nâzım-ı menâzımü'l-ümem vezîrim Mehmed Paşa edâmallâhü-te'âlâ-iclâlehû ve zâ'if-i iktidâra rikâb-ı hümâyûnum arz-ı i'lâm itmeğle imdi bu makûle fütûhât-ı celîlü'li i'tibârın ilânı için memâlik-i mahrûsamda olan beldât ve kasabâtta azîm şenlikler olmak aded-i kadîme'-i şehriyârî ve kâ'ide'-i müstehsene-i cihândâri olmağla bu haber-i meserret-eserin şükriçün a'lâ-rağmü'l-

e'âdi nefsi Kütâhya ve eyâlet-i mezbûr ve taht-ı kazâmızda vâki' kasabalalarda yedi gün ve yedi gece mu'tâd-ı kadîm üzre donanma olup toplar atılıp ve dükkânlar açılıp azîm şenlikler itdirüp ve cevâmi hatîblerine tenbîh eylesin ki fimâ-ba'd hutbede nâm şerîfimi gâzi Sultân Mehmed Hân diyü kıra'et eylemeleri bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celîlü'l-kadrim mücebince amel idüp dahî bu haber-i meserret-eseri şükriçün a'lâ-rağmû'l-e'âdi nefsi Kütâhya ve eyâlet-i mezbûre ve taht kazânızda vâki' kasabalarda yedi gün ve yedi gece mu'tâd-ı kadîm üzre donanma olup toplar atılıp ve dükkânlar açılıp âzîm şenlikler itdirüp ve cevâmi hatîblerine tenbîh eylesin ki fimâ-ba'd nâm-ı şerîfimi Gâzî Sultân Mehmed Hân diyü kırâ'et eyleyeler şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fi-evâsıt-ı şehr-i Zi'l-hicce'ti's-şerîfe li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Edirne

Mutâbıkû'l-aslihi'l-hâtîr harrere hu'l-fakr Nûh el-Kâdı be-medîne-i Kütahya ufiye-an-hûm

[24b/129] Kat vasale ileyna fi'l-yevmi'r-râbi mine'l-Muharremü'l-harâm li-sene tis'a ve sittîn ve elf

Fahrül-emâsil ve'l-akrân Ebûbekir Ağa ba'de't-tahiyye inhâ olunur ki Karahisâr Sancağı'nın mütesellimliği münhâl olduğun ecilden tarafımızdan seni vekîl nasb ve ta'yîn eylemişizdir vusûlünde gerekdir ki zabt ve rabt eylesin ve's-selâm hurrîre fi-4 Safer sene 69.

Mine'l-fakîr Mahmûd Kâ'i'm-makâm-ı Livâ-i Karahisâr

[25a/129-1] Karahisâr-ı sâhib Kazâsı'na tâbi' Süğlün nâm karye sükkânından olup bundan akdem vefât iden Ahmed bin nâm nâm kimesnenin verâseti sulbî oğulları Ma'den.

[25a/130] Karahisâr-ı Sâhib izzetlü fazîletlü Efendi hazretlerinin ızz-i huzûrlarına dürer-i da'vât-ı sâfiyyât ve özr-i teslîmât-ı vâfiyyât ithâfindan sonra inha olunur ki mukaddem mütesellim nasb olunan Mehmed Ağa ref' olup ve hâlâ izzetlü Paşa efendimizin kapucu başlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mahmûd Ağa zîde-kadruhû mütesellim nasb olup irsâl olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki

ümme-i muhammed'in şer'îyle düşen husûsların mûmâ-ileyh ma'rifetiyle gördürüp nev-i âhara cevâz göstermeyesiz her vechle ümme-i muhammedin şer'îyle düş husûsların mûmâ-ileyh gördürüp her vechle üzerlerinden nazar-ı şerîfinizi bî-dirîğ itmeyesiz bâkî izz-ü fazîlet der-sübhânehû müst'akem-bâd.

Abdullâh (?) Kâ'im-makâm-ı Karahisâr-ı Sâhib

[25a/130-1] İzzetlü fazîletlü efendi hazretlerinin meclis-i şerîflerine da'vât-i vâfiyyât ithâfından sonra inhâ olunur ki hâliyâ taht-ı hükümetinizde vâki' Karahisâr-ı Sâhib ve tevâbi'-i nevâhilerinde sâkin ve mütemekkin altı bölük yoldaşlarından üzerlerine zâbit ve kethüdâyeri ta'yîn olunmak mu'tâd-ı kâdim olmağın ebnâ-i sipâhiyândan yüz ikinci bölükde yevmî yirmi beş akçe ulûfeye mutasarrıf olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Osmân Ömer Mehmed yeniçeri zîde-kadruhû ocağın emekdârı olmağın mazmûnûdur ki(?) kayd olundu tahrîren fi-evâhir-i şehri Ramazânî'l-mübârek sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Mine'l-fakîr gurabâ-i yesâr hâlâ Mehmed Ağa ...	Mine'l-fakîr Ali Ağayı gurabâ-i yemin hâlâ	Mine'l-fakîr Zülfikâr Ağayı ulûfeciyân-ı yesâr	Mine'l-fakîr Ca'fer Ağa	Kezâ ve kezâ?
---	--	--	----------------------------	---------------

[25a/131] Cenâb-ı izzet-meâb-ı sa'âdet-nisâb efendi hazretleri kâmiyâb

Dürer-i da'vât-i sâfiyyât muhâbbet-âyâd ve özl-i teslîmât-ı vâfiyyât ithâfiyla ihdâ kılındıktan sonra hâliyâ taht-ı hükümetinizde vâki' olan kurâlara her üç ayda bir subaşî lâzım ve mühim olmağla işbu bin altmış dokuz Saferi'nin ğurresinden üç ay tamâmına değin kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Sinân Ağa zîde-kadruhû irsâl ve ta'yîn kılınmışdır vusûlünde me'mûldür mutâd-ı kâdim üzre bâd-ı hevâ ve resim-i arûzhâne ve kul ve câriye ve kaçkûn ve yâva ve merdegâne her ne ise taraf-ı mir'îye ayîde olan cüz'i ve küllî mûmâ-ileyh ahz ve kabz zabt ve rabt itdirüp âhardan ... bir ferde müdâhale itdirülmeyüp şer'-i şerîf ve kânûn-ı münîfe muhâlif vaz' olunmamak bezli himmet-i sinme'k-kümü'l-bâd bi-rabbi'l-i'bâd.

El-fakîr Bekir Kâ'im-makâm-ı Livâ-i Karahisâr-ı Sâhib hâlâ

[25a/132] Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberai'l-fihâm zül-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-iz ve'l-ihtişâm el-muhtass bimezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ sâbikâ

Anâdolu Beylerbeğsi olan Mustafâ Paşa dâme-ikbâlehû tevkî'-i-refî'-i Hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki sen yarâr ve nâmdar ve uğûr-ı hümâyûnumda bezl-i iktidâr etmiş emekdâr olduğun ecilden hâliyâ hakkında mezîd-i inâyeti'l-şahâne ve meziyet-i re'fet-i seiyye-i pâdişâhânem zuhûra getirüp işbu sene tis'a ve sittîn ve elf Saferü'l-hayrının dördüncü gününden hatt-ı hümâyûnûmla sa'âdet-i makrûnumla vilâyet-i Karaman Eyâleti Karahisâr-ı Sâhib Sancağı ile ma'ân sana tevcîh ve inâyet idüp i'lâm için tâ'yin olunmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda sâdır olan hatt-ı humayânımla sa'âdet-i makrunımla hükm mücebince bir ân ve bir sa'ât tevakkuf itmeyüp mütesellimin gönderüp vilâyet-i Karaman Eyâleti ile Karahisâr-ı Sâhib Sancâğı'na ma'ân sen mutasarrıf olup hıfz-u hırâset-i vilâyet ve himâyet-ü siyânet-i ra'iyet ve te'min ve sâ'ir me'mûr olduğun hıdemât-ı hümâyûnumda mecd-ü ve sâ'î olasız mu'accelen âdemin gönderüp berâtın ihrâc ile mukayyed olasın şöyle bilesin alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın tahrîren fi-evâ'il-i şehri Saferü'l-hayr sene tis'a ve sittîn ve elf.

Be-yurd-ı Kağıthâne

Kat vasale fi-12 min-şehrü'l-mezbûr

Minvâl-i muharrer üzre Mehmed Ağa'ya mütesellimlik mektûbu olmağın mazmûnu kayd olundu hurrîre fi't-târîhi'l-mezbûr.

[25a/133] Fazîletlü efendiler huzûrlarına ve kıdvetü'l-akrân Karahisâr-ı Sâhib mütesellimi Ağa zîde-kadruhû tahiyâtî's-sâfiyyât ihdâsından sonra inhâ olunur ki etâlibiden hâliyâ pirinç ve kahve oltarafa geldüğü mesmû'umuz olmağın mektûb tahrîr olunmuşdur vardukda zikr olunan pirinç ve kahve sâhiblerine tenbî' idesiz arabalara yükletdirüp bu tarafa bizim Abdülvehâb Efendi yanına gelüp narh-i câri üzre fûrût ideler devlet-i pâdişâhîde kimesneye hükm ve te'addî olmayup rencîde itdirilmezler âna göre te'kîd idüp gönderesiz herkes akçesiyle alıp vehem rençperlere netice mukarrerdir husûs-ı mezbûrda be-gâyet tekâyyüd ve ihtimâm idüp hurûfa mugâyyir olmağa cevâz gösterilmeye sizin kasabadan alınmak üzre iki bin vukiyye yağ behâsı bizim Vehâb Efendi'ye eda olunmuşdur âna göre iki bin vukiyye yağ tedârik idüp ânı dahî mu'accelen bu tarafa irsâl idesiz ki behâsı Vehâb Efendi'den alınur bu husûsa mübâşir ve âdem gitse belki havfa düşesiz diyü ânın için adam gönderilmeyüp akçesi Vehâb Efendi'dedir ve's-selâm.

Vasale e't-târîh-i hâmis aşer min-Safer sene-i min-hü

[25b/134] Mefâhirü'l-kûdât ve'l-hükkâm me'âdinü'l fezâ'il ve'l-keîâm Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki' olan kadılar zîde-fazluhum tevkî'-i refî'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki livâ-i mezbûrda vâki' piyâde hânelerinin bin altmış dokuz senesine mahsûb olunmak üzere Sefer-i Hümâyûn'um mühimmâtîçün bedel-i nüzülleri tahsîle dirahht(?)olunup eline mühürlü ve nişânlû defter sûreti virilmek zamân-ı hulûl eyledikde mücebince tahsîl itdirilmek emr idüp buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere dahî livâ-i mezbûrda vâki' olan piyâde hânelerinin târîh-i mezbûra mahsûb olunmak üzere irsâl olunan mühürlü ve nişânlû defter sûreti mücebince her bir hânesinden Sefer-i Hümâyûn'um mühimmâtîçün yüz yirmibeşer akçe bedel-i nüzülleri zamân-ı hulûl eyledikde mîri içün cem' ve tahsîl itdirüp hilâf-ı emr-i defter kimesneye te'allül ve nizâ' ve muhâlefet itdirmeyesiz ve bundan mâ'adâ mübâşir-i meskûrun cihet-i ma'îşetiçün her bir hânesinden onar akçe dahî aldırup bundan ziyâde bir akçe ve bir habbe aldirmayasız ve gurûş bulunduğı yerde gurûş aldırup gurûş bulunmadığı yerlerde kâmil gurûş başına seksener akçe ve esedî gurûş başına yetmiş akçe aldırup ziyâde ve noksân aldirmayasız ve tefâvüd gurûş ve kesr-i mizân nâmıyla ve albeni(?) gurûş ve altûn alınur meccânem bahânesiyle re'âyâyı ta'cîz itdirmeyesiz kesr-i defterden ve noksân hânedan ve fermândan ziyâde akçe alınmağla ve re'âyâya hilâf-ı şer' ve kânûn te'addî ve tecâvüzden ihtirâz eyleyesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın tahrîren fi's-sâlis ve'l-ışrîn min-şehr-i Zi'l-ka'de sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Konstantiniyye el-mahrûsa

[25b/135] Mefâhirü'l-kûdât ve'l-hükkâm me'âdinü'l fezâ'il ve'l-keîâm Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki' olan kadılar zîde-fazluhum tevkî'-i refî'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki livâ-i mezbûrun bin altmış dokuz senesine mahsûb olmak üzere piyâde ve müselleme avârızların kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Elmâs Ağa... zîde-kadruhûya der'uhte olunup eline mühürlü ve nişânlû defter sûreti virilmeğın zamân-ı hulûl eyledikde mücebince tahsîl itdirilmek emrim olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardukda sâdır olan emrim üzere amel idüp dahî livâ-i mezbûrda vâki' piyâde hânesinin târîh-i mezbûra mahsûb olmak üzere irsâl olunan

mühürlü ve nişânlû defter sûreti mücebince her bir hânesinden mîri için yüzer akçe piyâde avârizların zamân-ı hulûl eyledikte cem' ve tahsîl itdiriüp hilâf-ı emr-ü defter kimesneye muhâlefet ve te'allül itdirmeyesin ve bundan mâ'adâ mübâşir-i mezbûrun cihet-i ma'îşetiçün yirmişer akçe dahî aldırup bundan ziyâde bir akçe ve birhabbe aldirmayasın ve mîri için alınan altunu yüz on sekiz ve kâmil gurûşu yetmiş sekiz ve esedî gurûşu altmış sekiz ve zolta otuz sekiz ve ters hınçırak rûb'un danesin on dörder akçeye aldırup ziyâde ve noksân aldirmayasın ve akçe aldıkda hâlisül-ayâr akçe aldırup züyûf ve kızıl ve kırkık akçe aldirmayasın ki defterden ve noksân hânedan ve fermândan ziyâde akçe almağla re'âyâyâ hilâf-ı şer' ve kânûn-ı te'addî ve tecâvüzden be-gâyet ihtirâz idesin vech-i meşrûh üzere olan emr-i şerîfim getüresin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Be-makâm-ı Konstantiniyye el-mahrûsa

Kat vasale fi's-sâmin ve'l-ısrîn ve Saferü'l-muzaffer li-sene tis'a ve sittîn v elf.

Kat vasale fi'l-yevmü'l-hamîs ve'l-ısrîn min-Saferü'l-hayr fi't-târîhi'l-mezbûr.

[25b/136] *Bi-huzûr-ı mevâli'l-mükerremûn*

Kıdvetü'l-kûdât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâ'il ve'l-keâm Karahisâr-ı Sâhib ve Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki' olan kadılar zîde-fazluhum ba'de't-tahiyyâti's-sâfiyye inhâ olunur ki Eyâlet-i Karaman ile Karahisâr-ı Sâhib Sancağı ber-vech-i arpalık kibel-i saltanat-ı şehriyârîden tarafımıza sadaka ve inâyet olunup bundan akdem zabtiçün emr-i şerîf-i âlişân ihsân olunup Eyâlet-i Karaman'a mütesellim irsâl olunup livâ-i mezbûra dahî tarafımızdan müstakilen mütesellim gönderilmek mühim olmağla işbu sene tis'a ve sittîn ve elf mâh-ı Saferü'l-hayrının on sekizinci gününden livâ-i mezbûr mütesellimi ağalarımızdan kıdvetü'l-emâcid ve'l-ayân Ahmet Ağa zîde-kadruhûya tevcî olunup zabtiçün işbu mektûb tahrîr ve irsâl olunmuşdur lede'l-vusûl gerekdir ki sâdır olan emr-i şerîf-i celîlül-kadr mücebince livâ-i mezbûra mûmâ-ileyh darb ve tasarruf ve tahvîl târîhine düşen hukûk-ı şer'iyeye ve rüsûm-ı örfiyyeyi bi-hasebi's-şer' ve'l-kânûn ve olageldüğü üzere mûmâ-ileyh ahz ve kabz itdiriüp ve sâ'ir hıfz-u hırâset-i vilâyet ve himâyet ve siyânet-i fukarâ ve ra'iyet bâbında ve şer' ve kânûna ve kadîmden ve olugelmîşe muvâfık olan husûsâta her biriniz muâvenet-i muzâheret idüp hilâf-ı şer' ve kânûn te'addî ve tecâvüzden ihtirâz üzere olalar tahrîren fi't-târîhi'l-mezbûr.

[26a/137] Mefâhirü'l-kûdât ve'l-hükkâm me'âdinü'l fezâ'il ve'l-keîâm mahmiyye-i Konya'dan sa'âdetlü vezîr-i azâm hazretleri Ordu-^y1 Hümâyûn'uma varınca yol üzerinde vâki' olan kâdılar zîde-fazluhum inhâ olunur ki tarafımızdan ve izzetlü Mısır hazînesi beği taraflarından mühim mesâlih ve hidmet-i mîri için hâmil-i tezkire olan ve nâm kimesneler ilgâr ile revâne olmuşlardır imdi her kangınızın kazâsına dâhil olurlar ise iki menzil bârgîri virüp yanlarına kulâgız koşup inşâ'allâhü-te'âlâ emîn ve sâlim birbirinizden mahal-i mezbûra ulaştırıp avk ve te'hîrden ve ihmâl ve müsâmahadan be-gâyet ihtirâz üzre olup müceb-i tezkireyle amel eylesesiz tahrîren fî-24 şehr-i Safer li-sene tis'a ve sittîn v elf.

Be-makâm-ı mahrusâ-i Konya

Bu mazmûn üzre Karaman Eyâleti mütesellimi Osmân Ağa'nın mektûb olmağın mazmûn kayd olundu.

Kat vasale fî-26 min-şehrü'l-mezbûr li-seneti'l-mezbûr

[26a/138] Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberai'l-fihâm zül-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-iz ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Anâdolu Beğlerbeğsi dâme-ikbâlehû ve akzâ kuzâtü'l-müslimîn ûlâ vülâtü'l-müvâhhîdin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn hüccetü'l-hak ale'l-halk-ı ecmâ'in vâris-i ulûmü'l-enbiyâ ve 'l-mürselîn al-muhtâs bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-mû'in Mevlâna Kütahya Kadısı zîde-fezâ'iluhû ve kîdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keîâm Karahisâr-ı Sâhib ve Sivrihisâr kadıları zîde-fazluhuma tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Barçınlu kadısı Mevlânâ Hasan zîde-fazluhû südde'-i sa'âdetime mektûb gönderüp Barçınlu Kazâsına tâbi' Müteveffâ Hüsrev Paşa binâ eylediği hân-ı cedîdde sâkin ve ve nâm zimmîler meclis-i şer'e varup mezbûrların cizyeleri cerb-i perâkendesine baplu olup sâl-be-sâl-i cem'ine me'mûr olanlara emir-ü defter mücebince virüp kusûrları yoğiken zikr olunan kazâlarda perâkende cizyesi cem'ine me'mûr olanlar tekrar cizye talebiyle rencîde ve remîde itmiyeler mezbûrlar üzerlerine lâzım gelen cizyelerin emir-ü defter mücebince virüp edâ eylediklerinden sonra hilâf-ı şer' ve kânûn ve defter ve bi-vech ve bilâ-emr-i şerîf tekrar cizye talebiyle rencîde ve remîde itdirilmemek üzre mâliye tarafından emr-i şerîfim virilmeğın mücebince amel olunmak emrim olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle

vusûl buldukda sâdır olan emrim ve mâliye tarafından virilen emr-i şerîfim mûcebince amel idüp min-ba'd hilâf-ı rızâ ve cevâz göstermeyesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi-evâhir-i şehir-i Cemâziye'l-evvel sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Konstantiniyye

[26a/139] Mefâhirü'l-kûdât ve'l-hükkâm

Mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân Ordu-yı Hümâyûn'umda olan sedârlar zîde-kadruhûm sa'âdetlü ve şevketlü pâdişâh-i islâm hazretlerine isyân iden Abaza Hasan bundan akdem memâlik-i mahrûsa'da olan sipâh ve yeniçeri tâ'îfesin cebren sürüp orduyu sûrasına idhâl itmekle hâliyâ firâr idüp muharebe ve mukâteleden evvel gelenlerin cürümlerin sâbıkâ devletlü pâdişâhımız hazretleri afv idüp bir dahî afv itmezisdir imdi firâr idüp gelenlere bizden zerre kadar zarar ve ziyân olmak ihmâli yokdu âna göre gelenlerin cümlesin haberdâr idüp her kim gelürse sa'âdetlü pâdişâhımızın mübârek başîçün eyledikten ğayri nesne görmeyüp ri'âyet olunurlar ve pâdişâhın doğru kulları oldukları dahî şevkâtlü hünkârımız hazretlerinin ve bizim ma'lûmumuz âna göre hâzırân-ı mutme'in ola diyü 26 S 1069.

Kat vasale fi-12 min-Rebi'ü'l-evvel sene 69.

[26b/140] Mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân Karahisâr Sancağı'nda vâki' olan sedârlar zîde-kadruhûm ma'lûm ola ki tekrâr hatt-ı hümâyûn ve emr-i âlişânım sâdır olup eşkiyâ üzerine acele üzre varmağa fermân olmağın imdi kıdvetü'l-emâsil bizim matarabacıbaşı mübâşir ta'yîn olunmuşdur vardıkda gerekdir ki livâ-i mezbûrda olan yeniçeri ve cebeci ve topçu ve arabacı ve kul oğulları her kim ise mükemmel ve müretteb silahlarıyla cümlesin sürüp yarın inşâ'allâhü-te'âla bizimle ma'ân çatup hizmetde bulunalar min-ba'd ihmâl itmeyüp Ordu-yı Hümâyûn'da sâ'irler ile ma'ân hizmetde olup dakîka fevt eylemeyeler.

Fî 18 RA sene 1069

[26b/141] Fezâ'il-i şî'âr Ordu-yı Hümâyûn'dan Kütâhya'ya ve Teke'ye varup gelince yol üzerinde olan kâdılar zîde-fazluhum ve sâ'ir iş erleri zîde-kadruhûm ma'lûm ola ki hâliyâ bir mühim ve müsta'cel husûsiçün dârende-i buyuruldu ulâğla

gönderilmiştir vardıkda gerekdir ki her biriniz taht kâzalarınızda iki re's menzil bârgîri virüp ihmâl ve müsâhâle ve sevk ve te'hîrden be-gâyet ihtirâz üzere olasız.

Fî- 21 RA Sene 1069

[26b/142] Nişân-ı şerîf-i âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî hükmü oldur ki

Deryâ seferleri mühimmâtları olmağla ğuzzât-ı müslimîne mahsûs ve mû'in olan ze'âmet ve tîmarların ekseri sepet ve gemi nizâ'lu olup Sefer-i Hümâyûn'um vâki' oldukda her biri birer tarikle seferden kalup sancâğı askeri ile alay beğleri bayrağı altında ez-kimesne mevcûd olup ol vechle askere tedennî dârî olmağla ze'âmet ve tîmâr tasarruf idenlerin cümlesi yoklanup müstehak ziyâde muhtel ve müşevveş olduğu sem'-i hümâyûnum ilgâ olunmağla Eyâlet-i Anâdolu'da ze'âmet ve tîmâr tasarruf idenlerin cümlesi yoklanup müstehak olanlara derdest olup müceddeden tevcî olunmak bâbında hatt-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûnumla fermân-ı âlişânım sâdır olmağın Karahisâr-ı Sâhib Sancâğı'nda Kırhisâr Nâhiyesi'nde Eymîr nâm karye ve ğayriden dört bin dokuz yüz doksan dokuz akçe tîmâra mutasarrıf olan Hasan tefevvüt olup tîmârı mahlûl olmağla oğlu elâ gözlü açık kaşlı orta boylu râfi'-i tevki'-i refî-'i-şân-ı hâkânî Mehmed için müteveffâ-i mezbûrun sahîh-i sulbî oğlu olduğuna livâ-i mezbûrdan iki zaîm ve on nefer erbâb-ı tîmâr şehâdet itmeleriyle virilmek ricâsına livâ-i mezbûr alay beğisi kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ahmed zîde-kadruhû Ordu-ı Hümâyûn'uma mektûb gönderüp arz itmeğın mezkûr müteveffâ-i mezbûrun sahîh-i sulbî oğlu olup ve ibrâz eylediği berât bilâ-şüphe babası berâtı olmağla tîmâr-ı mezbûr sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûnum mücebince derdest olup tîmârı olduğu sancakda sâkin olup alay beğisi bayrağı altında sefere eşmek şartıyla tevcî olunmağın sene semâne ve sittîn ve elf Zi'l-hicce'sinin dördüncü gününde hükm-i şerîfim virildikde tezkîresi virilmek fermânım olmağın zikr olunan dört bin dokuz yüz doksan dokuz akçe tîmâr vech-i meşrûh üzere müteveffâ-i merkûm babası Hasan tahvîlinden merhâmeten kânûnlarından ziyâdesiyle sulbî oğlu mezkûr Muhammed'e tevcî ve sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı sa'âdet-i makrûnum mücebince derdest olup tevcî olunup virdüm ki zikr olunur ve şer' ve ayân kılınur ve buyurdum ki ba'de'l-yevm taht-ı yedinde olup şöyle ki vezâifî hıdemât-ı nebrûre ve mevfûre tasarruf kılup ve mesâ'i-i meşkûre asâkir-i mansûredir ber-mûceb defter hâkânî bî-

kusûr ... mer'î ve müeddâ kıla ol bâbda hiç ahâd mâni' ve dâfi' olmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Karye-i Eymîr, tâbi'-i Kırhisâr akçe 360	Mahal-iSâbit vîrân(?), tâbi'-i mezbûr akçe 199	Karye-i Köprü, tâbi'-i mezbûr akçe 800	Karye-iAvşar köyü(?), tâbi'-i mezbûr akçe 1000
Yekûn 4999			

Be-makâm-ı sahrâ-i Yânik

[27a/143] Kıdvetü'l-kûdât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keîâm Mevlânâ Karahisâr-ı Sâhib Kadısı zîde-fazluhû ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Karahisâr mütesellimi zîde-kadruhû tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki memâlik-i mahrûsamı istîlâ iden Celâli Hasan'ın üzerine tekrâr ve olmak için serdâr ve serasker olan ve düstûr-ı mükerrrem müşîr-i muazzam müşîr-i mufahham vezîrim Murtazâ Paşa edâmallâhu-te'âla iclalâhû asâkir i nusret me'âsirim ile tekrâr ta'yîn fermânım olup taht kazânızda vâki' askeri tâ'îfesi her kim olursa olsun umûm üzre gelüp acele üzre Ordu-yı Hümâyûn'umda mevcûd bulunalar diyü bundan akdem Hükm-i Hümâyûnum gönderilmiş iken itâ'at eylemedikleri i'lâm olunmağın imdi kazâ-i mezbûrda olan sipâh ve yeniçeri ve cebeci ve topcu ve arabacı ve kul oğulları ve zü'amâ ve erbâb-ı tîmâr birden bine ve binden yüzbine varınca dirlik tasarruf iden askeri tâ'îfesi umûm üzre gelüp erişmeleri bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celîlü'l-kadrim üzre amel idüp dahî kazâ-i mezbûrda vâki' vech-i meşrûh üzre olan tavâ'îf-i askeri ta'cîl ale't-ta'cîl sürüp Ordu-yı Hümâyûn'umda serdâr ve seraskerim olan müşârül-ileyh edâmallâhu-te'âla iclalehûnun yanında hidmetti mevcûd bulunalar şöyle ki inâd ve muhâlefet üzre olurlar ise min-ba'd amân ve zamân virilmeyüp haklarından gelesiz ki sâ'irlere müceb-i ibret ola şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fî-evâhir-i şehri- Rebî'ü'l-evvel sene tis'a ve sittîn ve elf.

Be-yurd-ı sahrâ-i Konya

Vasale ileynâ fi'l-yevmi's-sâlis min-Rebî'ü'l-âhir li-seneti'l-mezbûr

İfra' ferra'ü'l-mütâ' nemmâkâhü'l-fakîr ileyhi subhânehû ve te'âla

Mehmed el-Mevlâ be-Kütâhya el-mahrûsa ufuye-an-hûm

[27a/144] Düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem müdebbir-i umûri'l-cumhûr bi'l-fikr'i-sâkıb mütemmim-i mehâmi'l-enâm bi'r-re'y'i-sâ'ib müesses-i bünyâni'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyed-i erkâni's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahmuf-ı bi-sunûf-i avâtı fi'l-meliki'l-a'lâ Diyarbekir Eyâleti'ne mutasarrıf olup serdâr-ı nâmdâr olan vezîrim Murtaazâ Paşa edâmallâhu-te'âla iclalâhû tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki hâliyâ memâlik-i mahrûsamı ve istîla iden Abaza Hasan'ı ve cünûd-ı memhûse dâ'ire-i itâ'atten hurûç idüp tecdîd-i bilâd-ı islâmiyye-i âidem ve câizem olmalarıyla katilleri şer'an helâl ve kâtilleri gâzi ve yed-i tasalludlarında maktûl olanlar şehîd-i hakîkî olduğuna fetvâ-i şerîf verilüp memâlik-i mahrûsamın üzerinden vücûd-ı havâset-alûtılarından tathîri emr-i mühim olmağın bundan akdem serdâr ve serasker ta'yîn ve me'mûr olan asâkir-i nusret-şî'ârım ile üzerlerine varıldukda tâ'ife-i türkmen ve ğayriden şaki-i mezbûrun sırran cânibdârı olanlardan şer'an bozgunluk vâki' olup asâkir-i zafer makrûnum perişânlık ârız olduğü sem'-i hümâyûnum vâsıl olmağla gerü kemâkân serasker ve serdâr ta'yîn ve asâkir-i encüm-şumârımla üzerlerine varup cem'iyetlerin dağudup haklarından gelmek bâbında hatt-ı hümâyûn sa'âdet-makrûnumla fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur imdi ol-emrim kemâkân mukarrerdir buyurdum ki Hükm-i Hümâyûnum vâsıl oldukda bu bâbda hatt-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûnumla sâdır olan fermân-ı celîlü'l-kadrim? üzre amel idüp dahî şer'an hezîmet vâki' oldu diyü tekâsül ve tereddüd ve vakt-i şitâ dâhil olup diyü te'hîr ve tevakkuf itmeyüp bundan akdem ma'ân memûr olan Erzurum Musul ve Şam ve Trablus ve Haleb ve Maraş ve Sivas ve Karaman ve Adana ve Trabzon ve Anâdolu Eyâletleri'nde vâki' olan vüzerâ ve beğlerbeğiler zıkr olunan eyâletlerde vâki' sancaklarda olan mîr-i mîrân ve mütesellimler ve dergâh-ı âli müteferrikaları zü'amâ ve erbâb-ı tîmâr ve altı bölük halkı ve yeniçeri tâ'îfesi ve topcu ve cebeci ve acemoğlanları olabirden bine binden yüzbine varınca dirlik tasarruf idenler ve eyâlet-i vilâyetten at ve dona cenk-ü harbe kâdir olan nefîr-i âm vechi üzre bi'l-cümle yanına gönderdüp cem'iyet-i tâm ve tedârik-i tâm îl mütevekkilen alallâhi-te'âla üzerlerine varup bi-inâyetillâhi-te'âla cem'iyetlerin dağudup pâ-yi vechegân haklarından gelmeğe ikdâm ve ihtimâm idesin feth-i nusret-i hazret-i cenâb-ı geribânın olup ... aliye-i ilâhî zuhurunda kimesnenin medhal ve alâkası olmamağla imdi mukaddemâ vâki' olan [27b]sûret-i hezîmet-i encâr-ı kazâ ve kadr-i haml idüp ba'de'l-yevm yine merdân ve delîrân-ı

hareket ve kalbinizde mezkûr olan gayret-i hamîyyet muktezâsı üzre var kuvvet-i pazuya götürüp şiddet-i şita ve kış ve kâr ve yağmûr yağmayup cem'iyet-i tâm ile üzerlerine varup birgün mukaddem memâlik-i mahrûsamı vücûd-ı habâset a'lûtlarından pâk-i tadhîr ve ikdâm-ı cünûd-ı celâlet-a'lûtların dağudup haklarından gelmeğe dikkat ve ihtimâm idesin ve'l-hâsıl senin sadâkat-ı istikâmetin ve gayret-i hamîyyet ve himmet-i vedûd-ı töhmetin ve huzûr-u hümâyûnuma fâ'îzü'n-nûr-ı hüsrevhânemde müberrhen ve mütekarrer olmağla umûmen Üsküdâr'dan Bağdâd'a ve Mısır'a varınca cünûd-ı mes'ûd-ı zafere mev'ûd umûr-ı cumhûru zimmet-i himmetine tefvîz ve havâle olunup bi'l-cümlesinden mes'ûldür âna göre basîret-i intibâh üzre olup ve senin cânibinden âdemler gönderüp isti'câl-i tâm ile asâkir-i fevz-i me'asîrim pay-i vechegân yanına götürüp bir gün mukaddem tekâyyüd-i ikdâm idesin ve cenk-ü harpden inhirâf ve udûl iden tâ'îfesinin menkûhalari mutallaka ve kendüleri kâfir olduklarına dahî fetvâ-i şerîfe virilmekle imdi ba'de'l-yevm me'mûr olan tavâ'îf-i asker hâsıl bulunmayanların manâsıb-ı dirlikleri hizmette bulunan müstahak tevcî ve kendüleri her kimle olursa olsun amân ve zamân virmeyüp eşedd-i hakâret ile haklarından gelesiz ve hizmet bulunan müstehâklara ve istihkâklarına göre mansıb tevcî idüp arz ve i'lâm idesin ki huzûr-ı hümâyûn-ı fâ'îzü'n-nurûmda makbûl ve şükr-ü şikâyetin memer ve mefâtirde âna göre cümlesin habîr ve âgâh idüp ittifâk-ı ârâ ve emr-i şûuru ile itmâm-ı hizmete dikkat idesin inşâ'allâhü-te'âlâ vâki' olan hizmetin huzûr-ı hümâyûnumda meşkûr olup mashâr-ı du'âyı hayr-i icâbet-eserim olduğundan ğayri envâ'-i iltifât-ı aliyye ile serefrâz olman mukarrerdir şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fî-evâsıt-ı şehri Rebî'ül-evvel li-sene tis'a ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Konstantiniyye el-mahrûsa

Vasale ileynâ Fi 14 Rebî'ül-âhir li-sene 69.

[27b/145] Kıdvetü'l-kûdât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keâm Mevlânâ Karahisâr-ı Sâhib Kadısı zîde-fazluhü tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki inşâ'allâhü-te'âlâ evvel bahâr-ı huçeste-âsârda deryâ yuzüne çıkacak donanma-ı hümâyûnum kadırgaları için mu'tâd-ı kadîm üzre kürekçi ihrâcî lâzım ve mühim olmağla kazâ-i mezbûrda vâki' ikiyüz otuz ikibuçuk avârız hânelerinin bin altmış yedi senesine mahsûb olmak üzre her on hânesinden bir nefer kürekçi ihrâc ve

nevrûzdan gün mukaddem bi'z-zât getirüp teslîm-i tersâne eylemek bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardukda bu bâbda sâdır olan emrim üzre amel idüp dahî kat'ân te'hîr ve tevakkuf eylemeyüp kazâ-i mezbûrda vâki' ol mikdâr avâriz hânelerinin târîh-i mezbûra mahsûb olmak üzre her on hânesinden bir nefer kürekçiye ihrâc ve nevrûzdan gün mukaddem bi'z-zât getirüp teslîm-i tersâne eylemek fermânım olup teslîmine tersâne emîninden mühürlü temessük alup ol temessükü Dîvân-ı Hümâyûn'umda mevkûfât defterlerine kaydetdirüp itmâm-ı hizmet idesin ve ihrâc olunan kürekçiler güçlü ve kuvvetli kimesneler olup zinhâr alîl ve marîz ve habîs ve mecnûn olmayup ve bilâ-kefil adam yazmayasın ve kürekçilerin yolları için her nefer ta'yîn olunan üçerbin akçeden yüz altışar akçesin kânûn-ı kadîm üzre harcıra virüp mâ'adâsın kiseleyüp ve mühürleyüp Tersâne-i Âmiremde kadırğa re'isleri müvâcehesinde kendülerine teslîm eyledikten sonra tevakkuf idüp kadırgalar yoklandıktan sonra temessük alasın ki ol zamâna değin firâr idenlerin ve fevt olanların yerlerine âhar kürekçi tutup bu nefer kusûr komayasın ve bu sene donanma-i hümâyum gemileri sâ'ir senelerden mukaddem çıkmak fermânım olmağla zikr olunan kürekçileri zamân-ı mezbûra değin getirüp teslîm idüp ihmâl ve müsâhaleden hazer eyleyesiz şöyle ki fermânım üzre vakt ve zamânında tamâmen gelüp irişmekle veyâhûd akçe alınur mülâhazasıyla bi-iâzen billâhi-te'âlâ donanma-i hümâyûnum gemilerinin te'hîrine bâ'is olasız bu vechle özr ve cevâbın mesmû'-ı hümâyûnum olmayup ziyâde itâb ve ikâba müstehak olmana mukarrer bilesiz âna göre mukayyed olup avk ve te'hîrde ve ihmâl ve müsâheleden ve re'âyâya hilâf-ı şer' ve kânûn zulm ve te'addîden be-gâyet ihtirâz eyleyesiz ve bundan mâ'adâ tersâne harcı için her bir hâneden onbeşer akçe dahî aldırup ziyâde bir akçe almaya ve aldirmayasız ve bi'l-cümle kürekçiler ihrâcında ihmâl idüp ve hâne hesâbı üzre muhâsebesin görmedin firâr iden kâdılarının mansubları âhara tevci' olundu bilmiş olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kilasız tahrîren fi-yevmi'l-hâdi aşer şehr-i Rebî'ü'l-evvel sene tis'a ve sittîn ve elf.

Be-yurd-ı sahrâ-i Üskidar

[28a/146] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından İmâret Mahallesi sükkânından olup bundan akdem vefât iden Bayrâm bin Nazar nâm kimesnenin sulbî kebîr oğlu Mustafâ nâm kimesne meclis-i şer' de müteveffâ-i mezbûrun sağîr oğulları Hüseyin ve Mahmûd ve Abdî ve sağîr kızı Rahime'nin kîbel-i şer' den mansûb ve

vasîleri ve vâlideleri olup müteveffâ-i mezbûrun muhallelâtına vâzi'atü'l-yed olan Kerîme binti Hikmet nâm hâtûn mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp babam müteveffâ-i mezbûrun muhallelâtından tehâric-i şer'-i şerîfimle bir incü kafes ve bir altun zincir ve bir yeşil kürdü(?) ve iki sahan ve beşyüz nakd akçe alup kabz idüp min-ba'd muhallelât davâsına müte'allük cem'î-i de'âvî ve husûmâtdan her birinin zimmetini ibrâ-i âm ile ibrâ' ve iskât-ı tâm ile iskât eyledim didikde mukırr-ı mezkûr Mustafâ'nın vech-i meşrûh üzre câri olan ikrârına merkûm Kerîme bi'l-müvâcehe tasdik ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğni kayd-şüd hurrîre fi-evâ'il-i Cemâziye'l-Âhirâ sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâlâ

Receb Efendi bin Ahmed	Mehmed Beğ bin Ömer Beğ	El-Hâc Mehmed bin Velî	Ebubekir bin Ömer Beğ	Hüseyin bin Hasan	Osmân bin Himmet
Hüseyin Bayrâm bin	Ömer Çelebi bin el-Hâc Kureyş	Ve mine'l-hâzırîn ğayruhum			

[28a/147] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Kâhil Mahallesi sükkânından fahrü'l-kudât Kıyâmi Efendi ibni Ali meclis-i şer'î lâzımü'ş-şerîfe Kâsım Efendi ve karındaşı Ahmed Efendi ibnü'l-merhûm İbrâhîm Efendi mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp bundan akdem Sinân Halîfe Mahallesi'nde vefât iden kayınatâm Muharrem bin Bulgar nâm kimesnenin Tuz Bazarı kurbü'nde vâki' bir tarafı Osmân Paşa Hânı'na ve birtarafı Efelizâde Vakfı'na ve tarafeyni ve tarîk-i âm müntehî olan bir bâb katrân dükkânı arsası Çerçi Turut evkâfından olup beher şehîr cânib-i vakfa üçer akçe icâresi ile mutasarrıf iken fevt olup kızı zevcem ve Fâtıma'ya intikâl itmeyüp ba'dehû mezbûre Fâtıma dahî fevt olup oğlu Mehmed ile kızları Neslihân ve Sâkine'ye ve Âişe'ye münhasıra olup mutasarrıflar iken mezbûrân Kasım Efendi ve Ahmed Efendi'nin babaları İbrâhîm Efendi tegallüben zabt itmeğle zikr olunan dükkânı mezbûrlar tarafından vesâyeten ve vekâleten merkûm efendiden da'vâ ve taleb idüp mezbûrlar için hükm olunup yedime hüccet-i şer'îye virildikten sonra mersûm İbrâhîm Efendi kanâ'at itmeyüp hilâf-ı şer' on sekiz sene zabt itmeğle mesfûr efendi dahî vefât itmeğın merkûmân Kâsım Efendi ve Ahmed Efendi mârû'z-zikr olan dükkân bi-hasebi'ş-şer' kendülere intikâl itmeğle zabt ve rabt iderler su'âl olunup tekarrür-i tahrîr olunmak matlûbumdur didikde ğıbbe's-su'âl cevâblarında

zıkr olunan dükkân babamız on sekiz yıldır zabt eylemiş hâlâ mezbûr Kıyâmi Efendi on sekiz yıllık icâreden geçüp biz dahî dükkândan geçüp kendüye teslim idüp hak mezbûrların idüğü ma'lûmumuz olup kasriyet eyledik didiklerinde mâ-hüve'l vâki' bi't-taleb ketb olundu cerâ-zâlik ve hurrîre fî-evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir li-sene semâne ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Abdullâh Efendi bin Hamza Efendi	Mehmed Efendi bin Behmen Çavuş	Ömer Efendi el- Kâdı	Mustafâ Beğ bin muslu Paşa	Hasan Efendi bin Ali
El-Hâc Ramazân bin	Mehmed Sipâhizâde	Ahmed Efendi el-Hâtib	Abdulkaki bin Mehmed	Budak bin Mustafâ
Mustafâ Efendi bin Hamza Efendi				

[28b/148] Vech-i tahrîr-i hurûf budur ki Karahisâr-ı Sâhib kazâsına tâbi' Çıkrık nâm karye sükkânından işbu sâhibül-kitâb Eyyûb bin Muhammed nâm kimesne meclis-i şer'a Döndü nâm hâtûn ile sadrîyye kızı Âişe binti Muharrem nâm bıkri-bâliğayı ihzâr ve mahzarlarında takrîr-i da'vâ idüp mezbûre Âişe bir senedir menkûhan iken bana kendüyi teslimden imtinâ' ider mezbûretâna su'âl olunup takrîrleri tahrîr olunması matlûbumdur didikde ğıbbe's-su'âl mezbûre Döndü fî'l-vâki' kızım mezbûre Âişe bir senedir menkûhasıdır diyüp mezbûre Âişe dahî merkûm Eyyûb'ün menkûhası olduğun mukır olmağın mâ-vaka'a kayd-şüd fî-evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûd

El-Hâc Ramazân e'ş- şhîr be- Karaşâtır	El-Hâc Mehmed bin Velî	Ömer Çelebi ibni el-Hâc Kureyş	Mahmûd bin Ali	Ve ğayrihim
---	---------------------------	-----------------------------------	----------------	-------------

[28b/149] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Mollâ Bahşî Mahallesi ahâlisinden Mehmed bin Dede Hasan bin Osmân el-Hâc Yûsuf bin Durmuş ve Mehmed bin Pîri ve Ahmed bin Evren ve Sefer bin Mustafâ ve Muhammed bin Abdullâh ve sâ'irleri meclis-i şer'a gelüp takrîr-i kelâm idüp mahalle-i mezbûrede Rıdvân bin Abdullâh nâm kimesnenin menziline sâkin Habîb Beşe nâm kimesnenin dört yaşında sağîre kızı Akbola târîh-i kitâb günü menzil-i mezbûrda kendi san'ıyla ateşe düşüp muhterik olmağla bi-emrillâhi-te'âlâ fevt olmuşdur cânib-i şer'den

üzerine varulup keşf ve tâhrîr olunması matlûbûmdur didikde cânib-i şer‘den Mevlâna Kâsım Efendi irsâl olunup Mevlânâ-i mezbûr dahî mîrlivâ mütesellimi tarafından mübâşir olan Mahmûd Ağa ve zeyl-i kitâbda mestûrül-esâmî olan müslümânlar ile mezil-i mezbûrda meyyit-i mezbûr üzerine varılıp azâsına nazar olundukda sâğire-i mezbûre Akbola merkûm Rıdvân'nn menziline ateşe düşüp karnında ve kolunda ve cümle gövdesinde ateş ile muhterik olup bi-emrillâhi- te‘âlâ fevt olduğun mu‘âyene müşâhede eylediklerinde mevlânâ-i mezbûr mahallinde ketb ve tahrîr ve ba‘dehû meclis-i şer‘a gelüp haber virmeğin mâ-hüve'l-vâki‘ bi't-taleb kayd-şüd hurrîre fi'l-yevmi's-sâni aşerâ min-Cemâziye'l-âhir li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Mollâ Yûsuf bin Hüseyin an-Mahalle-i Arap	Usta Mustafâ bin El-Hâc Seyyid Ali an-Mahalle-i Bedrik	Ali bin Halîl Halîfe an-Câmi‘-i Kebîr	Bekir bin Hüseyin an-Câmi‘-i Kebîr	
Veli bin Durmuş an-Mahalle-i Kubbelü	Veli	Mehmed bin Dâvud an-Tâc Ahmed	İbrâhîm bin Veli an-Fakîh Paşa	Mahmûd Beşe Satılmış an-Mahalle-i İmâret
Abidin bin Dervîş an-Mahalle-i Kubbelü	Baldan bin Faris an-Karye-i Kal‘acık	Ve ğayruhum mine'l-hâzırîn		

[28b/150] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi‘ Çapak nâm karye sükkânından el-Hâc Eymîrşâh ve Hızır ibni Hızır nâm kimesneler ve mezbûranın ammîsi oğlu olan Ahmed ile ma‘ân asâleten mezbûr Ahmed'in kız karındaşı olan Kerîme binti Ali tarafından vekîl olup bimâ-hüve nehcü's-sübût şer‘an vekâlet-i sâbite olan mezbûre Kerîme'nin oğlu Memi bin Kenân Beğ vekâleten ve yine mezbûr Ahmed'in kız karındaşı olup müteveffîye olan Rahîme nâm hâtûnun sadrîyye kızı Rukiye nâm hâtûn tarafından dahî vekîl olup Muharrem bin el-Hâc İskender ve Abdî ibni Ali nâm kimesneler şehâdetleriyle şer‘an vekâlet-i sâbite olan mezbûre Rukîye'nin babası el-Hâc Süleymân dahî vekâleten mahfi-l-i şer‘de işbu sâhibül-kitâb Şa‘bân bin Muhammed nâm kimesne mahzarında her biri asâleten ve vekâleten ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp kazâ-i mezbûre tâbi‘ Süğlün nâm karyede vâki‘ olup ecdâdımızdan intikâl idüp ilâhe'z-zihî'l-ân müşâ‘en mülkümüz olup tahmînen iki dönüm bağçemizi eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmiresiyle ve her hafta isneyn gün sabah yıldızı tulûğ‘undan vakt-i zuhra dek ve her hafta isneyn gün vakt-i zuhurdan vakt-i asra dek

bağçe-i mezbûreye cereyân iden mülk suları ile safkâ-i vâhide ile mezbûr Şa‘bân yüz aded riyâl gurûşa bey‘ idüp kabz-ı semeni ma‘dûd ve teslîm-i mebî‘-î mahdûd eyledik ba‘de'l-yevm mârru'z-zikr bağçe ve mârru'z-zikr mülk su merkûm Şa‘bân'nın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve haysü mâ-yürîd mutasarrîf eylesün didiklerinde mukırrûn-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere asâleten ve vekâleten câri olan ikrârlarında merkûm Şa‘bân vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkîk itmeğın mâ-hüve'l-vâki‘ bi't-taleb ketb olundu hurrîre fi-evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Ma‘den bin Velî	Eymîr bin Muslu	Muhammed bin Yitilmiş	İvaz bin Ali	El-Hâc Mehmed bin Velî
Ömer Çelebi ibni el-Hâc Kureyş	Osmân bin el-Hâc Ali	Mahmûd bin Ali	Ve ğayruhum mine'l-hâzırîn	

[29a/151] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib sükkânından olup bundan akdem Sefer-i Hümâyûn'da vefât iden el-Hâc Ahmed Beğ bin Osmân nâm kimesnenin eytâmına kıbel-i şer‘den mansûb vasîsi olan el-Hâc Hasan bin Osmân nâm kimsene mahfî-l-i kazâya Muharrem bin Ömer nâm kimesneyi ihzâr ve mahzarında takrîr-i da‘vâ idüp müteveffâ-i mezbûr el-Hâc Ahmed hâl-i hayâtında mezbûr Muharrem yüz otuz beş gurûş virüp hâlâ taleb eyledüğümde virmekde te‘allül ider sû‘âl olunup alıverilmesi matlûbumdur didikde ğıbbe's-sû‘âl mezbûr Muharrem müteveffâ-i merkûm el-Hâc Ahmed'in bende târîh-i kitâbdan iki sene mukaddem on bin sekiz yüz akçesi olup üç bin ikiyüz akçesin kendüye virüp bende yedi bin altıyüz akçesi kalmışdı lâkin meclis-i şer‘de hâzır olan köhne yeşil çukayı iki bin dörtyüz akçeye virüp üzerinde on sekiz bin akçe itmişdi zikr olunan çuka ol çukadır ancâk yüz akçe ider semeni fahiş olup bey‘i câ‘iz olmaduğına yedimde fetvâ-i şerîfem vardır nazar olunup çuka vasî-i mezbûra red olunması matlûbumdur didikde ğıbbe's-su‘âl vasî-i mezbûr mârru'z-zikr çukayı vech-i meşrûh üzere bey‘ olunduğın münkir olmağın mezbûr Muharrem'den takrîrine muvâfık beyyine taleb olundukda mine'l-udûl Mustafâ bin Ömer ve el-Hâc Muhammed bin Muharrem nâm kimesneler li-ecli‘ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzırân olup ğıbbe'l-istişhâd fi'l-vâki‘ müteveffâ-i mezbûr el-Hâc Ahmed'in mezbûr Muharrem'in yedi bin altıyüz akçesi olup bizim huzûrumuzda işbu hâzır-i bi'l-meclis olan çukayı iki bin dörtyüz akçeye bey‘ idüp cem‘an üzerinde on bin akçe

eyledi biz bu husûsa şahidleriz şehâdet dahî ideriz diyü edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkîye şehâdetleri makbûle olmağın yedinde olan fetvâ-i şerîfe mücebince mârru'z-zikr çukayı vasî -i mezbûr redde hükm-birle kayd-şüd fî-evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Halîl Beğ bin Abdullâh	Hamza Çelebi ibni İvaz	El-Hâc Mehmed bin Velî	Ömer Çelebi ibni el-Hâc Kureyş
------------------------	------------------------	------------------------	--------------------------------

[28a/152] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi' Çobanlar nâm karye sâkinelerinden Cemîle binti Mûsâ nâm hâtûn tarafından ikrâr-ı âtiyyü'z-zikre vekîl olup Ahmed Beğ bin Mahmûd ve Ma'den Beğ bin Sefer nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâlet-i sâbite olan ammîsi Îsâ nâm kimesne meclis-i şer'de mezbûrenin zevci Ali bin Emîr nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp müvekkileme mezbûre Cemîle merkûm Ali'nin zimmetinde olan mihr-i mü'eccelinden ve nafakâ-i iddetinden ve sâ'ir zevciyete müte'allik cem'î de'âvîden birbirlerinin zimmetlerini ibra'-i âm ile ibrâ' eyleyüp mühâla'a eylediler ve üçbuçuk kile buğdây ile yüz seksen akçe dahî bedel-i hal' virüp merkûm Ali ahz ve kabz eyledi didikde mezbûr Ali dahî vekîl-i mezbûru cemî'-i kelimâtında bi'l-müvâcehe tasdik eyleyüp zevcem Cemîle benden talâk-ı selâse ile mutallaka olsun diyücek mâvaka'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî-evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Hasan bin Abdülkerîm	Mahmûd Halîfe bin Hâcî Bulgar	El-Hâc Mehmed bin Velî	Ömer Çelebi ibni el-Hâc Kureyş	Ve ğayruhum mine'l-hâzırîn
----------------------	-------------------------------	------------------------	--------------------------------	----------------------------

[29a/153] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi' Süğlün nâm karye sükkânından Şa'bân bin Muhammed nâm kimesne meclis-i şer'î şerîfde işbu sâhibü'l-kitâb Halîl Beğ bin Abdullâh mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp karye-i mezbûrede vâki' mülk-i müşterâm olup sabah yıldızı tulûğ'undan vakt-i zuhra dek her hafta isneyn gün ve bir dahî vakt-i zuhurdan vakt-i asra dek yine isneyn gün suyumu mezbûr Halîl Beğ'e ve altı aded beynimizde ma'lûm ceviz ağacımı sekiz bin akçeye bey'-i bât-ı kat'î ile bey' idüp kabz-ı semen ve teslîm-i mebî'-i mahdûd eyledim ba'de'l-yevm zikr olunan nöbetlü sular ve ceviz ağaçları merkûm Halîl Beğ'in mülk-i müşterâsıdır

keyfe mâ-yeşâ ve yuhtâr tasarruf eylesün didikde ğıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî-evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

İbrâhîm Çelebi Mehmed	Hüseyin bin el- Hâc Abdî	Dervîş Ali bin Muhammed	Hâcî Bekir bin Durmuş	Abdüllatîf bin Velî Çelebi
Eymîr bin Muslu	Mamhûd bin Hâcî	Hüseyin bin Durak?	Hüseyin bin el- Hâc Ebûbekir	El-Hâc Muhammed bin el-Hâc Himmet

[29a/153-1] Arap Mahallesi sâkinlerinden el-Hâc Yûsuf bin el-Hâc Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer' de mezîd halîfe müvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp niyet-i hâlise ile inşâ'allâh bu sene hacc-ı şerîfe gitmek murâd eyledim mezbûru mahalle-i mezbûrede vâki' Arap Câmî'ine ben gelince dek yerime müezzin olsun didikde ol dahî te'ahhüd itmeğın mâ-vaka'a kayd-şüd sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûd

El-Hâc Muhammedü'l- Emîn	Mustafâ Efendi El- Kâdî	Mahmûd Hızır	Ve ğayruhum mine'l- huzzâr
-----------------------------	----------------------------	--------------	-------------------------------

[29b/154] Sıçanlı Kazâsı'na tâbi' Saraycık nâm karye sükkânından olup bundan akdem vefât iden Mustafâ Ağa bin Abdullâh nâm müteveffânın zevce-i metrûkesi Fâtıma binti Osmân ve sulbiyye-i kebîre kızı Âliye nâm hâtûnlar taraflarından bey'î âtiyyü'z-zikre vekîl olup mezbûretânı ma'rifet-i şer'iyye ile arifân olan el-Hâc İsmâîl bin Memi Beğ ve Döğenci bin Hasan nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâlet-i sâbite olan mezbûre Fâtıma'nın karıdaşı Hasan Çelebi ibni Osmân nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i-lâzımü't-tevkîrde işbu sâhibü'l-kitâb fahrü'l-kuzât Abdullâh Efendi ibni Hamza Efendi mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp müvekkilelerim mezbûretân müteveffâ-i mezbûrdan irs-i şer'le intikâl idüp Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Avratlar Bazârı'nda vâki' bir tarafı el-Hâc Bayrâm mülküne ve bir tarafı Mahmûd Halîfe mülküne ve tarafeyni tarîk-i âm ile mahdûd olan fevkânî ve tahtânî boyacı dükkânlarını içinde olan pınarı ile müşârü'l-ileyh Abdullâh Efendi'ye doksan adet riyâlî gurûş bey-i bât-ı kat'î ile bey' idüp kabz-ı semeni ma'dûd ve teslîm-i mebî'-i mahdûd eylediler ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr boyacı dükkânı pınarı ile merkûm Abdullâh Efendi'nin mülk-i

müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ haysü mâ-yürîd mutasarraf eylesün didikde ğıbbe't-tasdik kayd-şüd hurrîre fî-evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Ahmed Ağa bin Hüseyin Ağa	Kurt Beğ bin İbrâhîm Beğ	Mahmûd bin Hâcı El-Hâtib	El-Hâc Mehmed bin Hasan Çelebi	Ömer Çelebi ibni el-Hâc Kureyş
Bayrâm Çelebi ibni Hüsâm	Ve ğayruhum mine'l-hâzırîn			

[29b/155] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Karamânlu Mahallesi sükkânından Hüseyin bin Mahmûd nâm kimesne li-ebeveyn karındaşı işbu bâ'isü'l-kitâb Mehmed nâm kimesneyi meclis-i şer'a ihzâr ve mahzarında takrîr-i da'vâ idüp babamız mezbûr Mahmûd'dan intikâl idüp mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Osmân nâm kimesne mülkü ve bir taraftan Mehmed Halîfe mülkü ve bir taraftan yine merkûm Mehmed Halîfe harımı taraf-ı râbi-i tarîk-i âm ile mahdûd bir mikdâr menzil yeri müşâ'en mülkümüz iken merkûm Mehmed yirmi bir gurûşa Hamza nâm kimesneye bey' eyledi su'âl olunsun didikde ğıbbe's-su'âl mezbûr Mehmed cevâbında fi'l-vâki' zikr olunan menzil yeri müşâ'en mülkümüz olup karındaşım merkûm Hüseyin ile ma'ân mesfûr Hamza yirmi bir gurûşa bey' idüp kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledik diyücek ğıbbe'l-istintâk merkûm Hüseyin ma'ân bey' eylediklerini münkire olıcak mezbûr Mehmed'den takrîrine muvâfik beyyine taleb olundukda mine'l-udûl Mehmed Halîfe bin Durmuş ve Mahmûd bin Eymîrşah nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup ğıbbe'l-istişhâd fi'l-vâki' mârru'z-zikr menzil yerini merkûmân Mehmed ve Hüseyin ma'ân Hamza nâm kimesneyi yirmi bir gurûşa bey' idüp kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eylediler biz bu husûsa minvâl-i muharrer üzre şâhidleriz şehâdet dahî ideriz didiklerinde ğıbbe't-ta'dîl ve ve't-tezkiye şehâdetleri hîn-i kabûlde vâki'a olıcak mezbûr Hüseyin ol-vechle mu'ârazadan men'-birle mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olunup yed-i tâlibe vaz' ve def' olundu hurrîre fî-evâhir-i şehr-i Cemâziye'l-âhir sene 1068.

Şuhûdü'l-hâl

Osmân bin İvaz	Ömer Çelebi bin el-Hâc Kureyş	Ali bin Ahmed	Ahmed bin Mustafâ	Osmân bin el-Hâc Ali	Ve ğayruhum
----------------	-------------------------------	---------------	-------------------	----------------------	-------------

[29b/156] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi' Sârik nâm karye sâkinelerinden Râziye binti Burhan nâm hâtûn meclis-i şer'î-i şerîfde li-ebeveyn kız karındaşı oğlu Mustafâ bin Ma'den nâm kimsene mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp babam merkûm el-Hâc Burhan'a intikâl idüp Halimuğuru nâm karye sınırunda vâki' bir taraftan Sefer nâm kimesne bağçesi ve bir taraftan Osmân nâm kimesne bağçesi ve tarafeynden tarîk-i âm ile mahdûd olan tahmînen bir dönüm bağçede olan hisse-i mu'âyenemi ve yine karye-i mezbûrede vâki' etrâf-ı erbâ'ası tarîk-i âm ile mahdû olup iki tahtânî beyti ve bir saman hâne ve bir mikdâr havluyı müştamil olan menzilde olan mu'ayyene ve beş adet söğüt ağacında olan hisse-i mu'ayyene mezbûr Mustafâ'ya hîbe-i sahîha-i şer'iyye ile hîbe ve temlik ve teslim ol dahî meclis-i hîbede ittihâb-ı kabz ve tesellüm eyledi bâ'de'l-yevm sâlifü'z-zikr bağçede ve menzilde ve söğüt ağacında olan hîbe hisse-i ma'lûme-i mu'ayyene mezbûr Mustafâ'nın mülk-i mevhûbudur keyfe mâ-yeşâ ve yuhtâr mutasarrıf olsunlar didikde ğıbbe't-tasdîki-ş-şer'î mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olunup yed-i tâlibe vaz' ve def' olundu hurrîre fi-evâhir-i Cemâziye'l-âhir li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

İbrâhîm bin Oruç	İsâ bin Bayrâm	Hüseyn bin Ebûbekir	Yâkûb bin Bağçivân	Şahbende bin İvaz	Ve ğayruhum mine'l-hâzirîn
------------------	----------------	---------------------	--------------------	-------------------	----------------------------

[30a/157] Oldur ki Karamık Kazâsı'na tâbi' Terce nâm karye sâkinelerinden Döndü binti Habîb nâm bîkr-i bâliğa meclis-i şer'a karye-i mezbûreden Mehmed bin Ahmed nâm kimesneyi Karahisâr-ı Sâhib mütesellimi olan fahrü'l-akrân Mûsâ Ağa tarafından mübâşir olan Receb Ağa ma'rifetiyle ihzâr ve mahzarında takrîr-i da'vâ idüp mezbûr Mehmed karye-i mezbûrede vâki' saman hâne içinde beni cebr ile tasarruf idüp bekâretimi zâ'îl eyledi hayfdır su'âl olunup icrâ-i hak olunmak matlûbumdur didikde ğıbbe's-su'âl mezbûr Mehmed cevâbında fi'l-vâki' mezbûre Döndü'yü karye-i mezbûrede saman hâne içinde tasarruf eyledim diyü bi't-tav'îs-sâf ikrâr ve i'tirâf itmeğin mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ve terkîm olunup yed-i tâlibe vaz' ve def' olundu hurrîre fi-evâhir-i şehr-i Cemâziye'l-âhir li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Ahmed	Mehmed Beğ	Mustafâ Ağa	Sefer Yazıcı	Ahmed	
-------	------------	-------------	--------------	-------	--

Efendi bin Abdülmelik	bin Ömer Beğ	bin Rüstem dizdâr	bin Abdullâh	Efendi bin Şa'bân	
Mehmed Çelebi bin Nasûh Çelebi	Mehmed Alay Beğ bin Kanlı	Mahmûd Beşe bin Durmuş	Ömer Çelebi bin el-Hâc Kureyş	Bekir bin Ömer Beğ	Ve ğayruhum mine'l-hâzırîn

[30a/158] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi' Gebeceler nâm karye sâkinlerinden Hüseyin Çelebi bin Arslân Çavuş nâm kimesne meclis-i şer' de Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından el-Hâc Evtal Mahallesi sükkânından işbu sâhibü'l-kitâb fahrü'l-kuzât Mehmed Efendi bin Hamza Efendi tarafından tasdik-i âtiyyü'z-zikre vekil olup Mehmed bin Ferâh ve Mahmûd Halîfe bin Hâcî şehâdetleriyle şer'an vekâlet-i sâbite olan İbrâhîm Çelebi mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Menteş nâm kimesne mülkü ve bir taraftan Mûtâf nâm kimesne mülkü ve bir taraftan ba'zen merkûm Mehmed Efendi ve ba'zen Mehmed nâm kimesne mülkü ve taraf-ı âharı tarîk-i âm ile mahdûd olan bir mikdâr harâbe menzil yerimi içinde mâ'i cârisiyle mezbûr İbrâhîm Çelebi'nin müvekkili müşârü'l-ileyh Mehmed Efendi'ye yüz riyâl gurûşa bey'-i bât-ı kat'î ile bey' idüp kabz-ı semen-i ma'dûd ve teslim-i mebi' mahdûd eyledim ba'de'l-yevm mârru'z-zikr olan harâbe menzil yeri içinde olan mâ'i cârisiyle müşârü'l-ileyh Mehmed Efendi'nin mülk-i müştêrâsıdır keyfe ma-yeşâ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didikde mukırr-ı mezbûr Hüseyin Çelebi'yi vech-i meşrûh üzre cârî olan ikrârına vekil-i mezbûr İbrâhîm bi'l-müşâfehe tasdik ve tahkik itmeğın mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî-evâ'il-i Recebi'l-ferd li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Fahrü'l-kudât Abdullâh Efendi bin el-merhûm Hamza Efendi	Fahrü'l-kudât Mustafâ Efendi bin el-merhûm Hamza Efendi	Dervîş Beşe Çelebi bin Abdülrahman	Mehmed Beğ bin Ömer Beğ	İbrâhîm Halîfe bin Şahbâz
El-Hâc Hasan bin Osmân	El-Hâc Kâsım bin Mahmûd Çelebi	Ömer Çelebi bin el-Hâc Kureyş	Ve ğayruhum	

[30a/159] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib sükkânından Dervîş Mehmed bin Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i ahmedî ve mahal-i dîn-i münîf-i Muhammediye hâzır olup işbu sâhibü'l-kitâb orta boylu gök elâ gözlü efrenciü'l-asl Mustafâ bin Abdullâh nâm Abd-i memlûkü müvâcehesinde ikrâr-ı sahîh-i şer'î ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'î idüp evsâf-ı meskûre ile mevsûf olan mezkûr Mustafâ'yı hasbetenlilâhi'l-azîm ve talebem li-merzâtin rabbihi'l-kerîm ve herbân min-

ukûbâtihî'l-elîm ve amâlen bi-kavlihi'l-kerîm yevmü'l-enîfim mâl-ı vilâyetten elâm ilellâhî bi-lakâbin Selîm ve kâla'l-allâhû-aleyhi's-selâm men-i'taka rakâbeten mü'mineten i'takallâhû bi-küllî(?) afvin min-hü afven mine'n-nâr hadîs-i şerîfi mefhûmunca malımdan âzâd ve mülkûmden itlâk idüp mezâyik-i rakiyyeden ihrâc ve kazâl-i hürriyete idhâl eyledim min-ba'd mevâli için utekâ üzerinde sâbit olan hak-ı velâdan ğayri hakkım ve alâkam kalmadı sâ'ir ahrâr-ı aslîsi gibi hür olsun didikde mukırr-ı mezbûr Dervîş Mehmed'i vech-i meşrûh üzre cârî olan ikrârında merkûm Mustafâ dahî bi'l-müvâcehe tasdik ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî-evâ'il-i şehri Recebi'l-ferd li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Dervîş İsmâîl bin Mahmûd	El-Hâc Hüseyin bin Ali	El-Hâc Hüseyin bin Yûsuf	Hasan bin Mehmed	El-Hâc Yûsuf bin Durmuş	Dervîş Mustafâ bin İbrâhîm
Ca'fer Dede bin Yûsuf	Hafız Ahmed bin İzâmüddîn	Şa'bân Halife bin Yâhkub	Ve ğayruhum		

[30a/160] Fi'l-asl Kasaba-i Elmalu'dan olup Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib'de iken bundan akdem vefât iden eş-Şeyh Halîl bin Eymîr Sinân nâm kimesnenin sulbî sağır oğlu Abdulâhad'ın kıbel-i şer' den mansûb vasîyyesi ve müteveffâ-i mezbûrun zevce-i metrûkesi Ümmü Gülsüm binti İbrâhîm ve müteveffâ-i mezbûrun sulbiyye-i kebîr kızı Redîde nâm hâtûnlar taraflarından ikrâr-ı âtiyyü'z-zikre vekîl olup el-Hâc Abdî bin Süleymân ve Habib bin el-Hâc İdrîs(?) nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâlet-i sâbite olan mezbûre Ümmü Gülsüm'ün karındaşı Mustafâ bin İbrâhîm nâm kimesne meclis-i şer'de işbu sâhibü'l-kitâb müteveffâ-i mezbûrun damâdı el-Hâc Yûsuf bin el-Hâc Bayrâm nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp müteveffâ-i mezbûr Şeyh Halîl hâl-i hayâtında mezbûr el-Hâc Yûsuf'a a'lâ-tariki'l-emâne iki yüz yetmiş sahtiyân ve yüz ve vukîyye soğan tohumu ve yüz vukîyye a'lâ-çehir(?) [30/b] ve otuz vukîyye zerdâlü kurusu ve dokuz adet kilim virmişdi hâlâ mârru'z-zikr eşyâları müvekkilelerim asâleten ve vesâyeten bi't-tamâm ve'l-kemâl mezbûr el-Hâc Yûsuf yedinden ahz ve kabz idüp zimmetinde mârru'z-zikr eşyâdan bir nesne kalmağın didikde vekîl-i mezbûru vech-i muharrer üzre bi'l-vekâle cârî olan ikrârında el-merkûm el-Hâc Yûsuf bi'l-müvâcehe tasdik ve

bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğın mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu hurrîre fi-evâ'il-i şehri Recebi'l-ferd li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

El-Hâc Abdülrezzâk bin el-Hâc İlyâs	Süleymân Beşe bin Hüseyin	Emrullâh Çelebi bin el-Hâc İlyâs	El-Hâc Abdî bin el-Hâc Bayrâm
Eymîr bin Muslu	El-Hâc Mustafâ bin el-Hâc İlyâs	Ömer Çelebi bin el-Hâc Kureys	Ve ğayruhum mine'l-hâzırîn

[30b/161] Bi'l-fî'il Karahisâr-ı Sâhib Sancâğı mütesellimi olan fahrü'l-emâsil ve'l-akrân Mûsâ Ağa bin Abdülmennân taraf-ı bâhirü's-şereflerinden subaşî olan Mehmed Beğ meclis-i şer'a gelüp takrîr-i kelâm idüp bundan akdem sene semâne ve sittîn ve elf Rebî'i-evvelinin yirmi üçüncü günü Sincânlu Kazâsı'nda sâkin Pîrî nâm kimesneye tedenni Ali bin Abdullâh nâm bir arap âbık ahz olup beher-yevm altışar akçe nafaka bahâ takdîri ile bize teslîm olunmuş idi hâlâ ber-mûceb-i kânûn-ı pâdişâhi müdde't-i örfiyyesi tamâm olmağın sicil-i mahfûza nazar olup bey'ine izin taleb iderim didikde sicil-i mahfûza nazar olundukda fi'l-vâki' târîh-i mezbûrda merkûm arap abd-i abık ahz olup beher-yevm altışar akçe nafaka ile teslîm olunduğu mestûr-ı mukayyed olup müdde'r-i örfiyyesi tamâm olunmağın cânib-i şer'den bey'ine izin virilüp mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fi'l-yemi's-sâni aşera min-Recebi'l-mürecceb li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Mustafâ Çelebi bin Şa'bân el-Kâdı	Eymîr bin Muslu	Ömer Çelebi bin el-Hâc Kureys	Abdî Çelebi bin Ali	Ve ğayruhum mine'l-huzzar
-----------------------------------	-----------------	-------------------------------	---------------------	---------------------------

[30b/162] Karahisâr-ı Sâhib Mahallâtı'ndan Kâsım Paşa Mahallesi sâkinelerinden Fâtıma binti nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyâna vekîl olup Ahmed bin İbrâhîm ve Zülfikâr bin Eytêmûr Han nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâlet-i sâbite olan Ahmed bin Mahmûd Beğ mahfî-l-i kazâda işbu bâ'isü'l-kitâb mezbûrenin Sadrîyye kızı Emîne binti Ali nâm hâtûn mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp müvekkilem mezbûre Fâtıma Corca-i Kebîr nâm karyede vâki' bir taraftan Ali nâm kimesne ve bir taraftan Abdî nâm kimesne ve tarafeynden tarîk-i âm ile madûd olan bir tahtânî beyti ve ahurı ver bir mikdâr havluyı müştemil olan menzilinî ba'de't tahliye ve bir tencere ve üç sahan ve bir tas ve bir köhne kaliçe

ve bir köhne döşek ve bir köhne kilim ve bir köhne yasduğunu mezbûre Emîne'ye hîbe-i sahîha-i şer'iyeye ile hîbe ve temlik ol dahî meclis-hîbede itthâb-ı kabz ve tesellüm eyledi ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr menzil ve mârru'z-zikr eşyâ mezkûme Emîne'nin mülk-i mevhûbudur keyfe mâ-yeşâ ve haysü yürîd tasarruf eylesün didikde ğibbe't-tasdîki'ş-şer'-i mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olunup yed-i talibe vaz' ve def' olundu hurrîre fî-evâ'il-i şehr-i Recebi'l-ferd li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Mahmûd Efendi bin Hâcı	Ömer Beğ el- Emîn	Mustafâ Efendi el-Kâdı	Ahmed el-Muhzır	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr
---------------------------	----------------------	---------------------------	-----------------	------------------------------

[30b/163] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tabi' Harmanlû nâm karye sükkânından Mustafâ Çavuş bin Ahmed Çavuş nâm kimesne meclis-i şer'î hatîr-i lâzımü't-tevkîrde Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Arap Mahallesi sâkinelerinden olup bundan akdem müteveffi-ye olan Mazlûme binti İvâz Çavuş nâm müteveffi-yenin sadrîyye kızı Râziye nâm hâtûn tarafından tasdîka vekîl-i şer'îsi olan zevci Mehmed Beğ bin Hüdâverdi Beğ müvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp bundan akdem müteveffiye olan mezbûre Mazlûme benim ammîtem olmağla müteveffiye-i mezbûrenin muhallefâtından beynimizde adedi ve cinsi ma'lûm olan eşyâsında bi-hasebi'l-ırsi'ş-şer'î bana intikâl iden hisse-i mu'âyenemi mezbûre Razîye yedinden bi't-tamâm ahz ve kabz idüp zimmetini ibrâ-i âm ile ibrâ' ve ıskât eyledim didikde mukırr-ı mezbûrun minvâl-i muharrer üzre cârî olan ikrârını vekîl-i mezbûr Mehmed Beğ bi'l-müvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk idicek mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ve terkîm olunup yed-i tâlibe vaz' ve def' olundu hurrîre fî-evâ'il-i şehr-i Recebi'l-ferd li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed bin Ahmed	Mustafâ bin Şâhî	Mehmed bin Abdünnebî	Ömer Beğ bin Kureyş	Ahmed el- Muhzır	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr
---------------------	---------------------	-------------------------	------------------------	---------------------	------------------------------

[30b/164] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi' Harmanlû nâm karye sükkânından Mustafâ Çavuş bin Ahmed çavuş nâm kimesne meclis-i şer'î hatîr-i lâzımü't-tevkîrde Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Arap Mahallesi sâkinelerinden olup bundan akdem müteveffi-ye olan Mazlûme binti İvâz Çavuş nâm

müteveffiyenin sadrîyye kızı Razîye nâm hâtûn tarafından tasdik-i âtiyyü'z-zikre vekîl olup nehc-i şer'î üzre vekâleti sâbite olan mezbûrenin zevci Mehmed Beğ bin Hüdâverdi Beğ müvâcehesinde ikrâr-ı sahîh-i şer'-i ve i'tirâf-ı sarîh mer' idüp bundan akdem mütevveffiyeye olan Mazlûme hâtûn benim ammîtem olmağla müteveffiyeye-i mezbûrenin muhalledâtından beynimizde adedi ve cinsi ma'lûm eşyâsından bi-hasebi'l-irsi's-şer'î bana intikâl iden Haffâflar sükunda vâki' bir taraftan Attâr sükkânına ve bir taraftan Kerîme hâtûn mülküne ve bir taraftan.

[31a/165] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Zâviye Mahallesi sâkinlerinden es-Seyyid Emrullâh Çelebi bin el-Hâc İlyâs nâm kimesne meclis-i şer'î hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde Îsâ Beşe bin el-Hâc Mûsâ nâm kimesneyi fahrü'l-akrân Serdâr Sinân Beşe tarafından mübâşir ta'yîn olan Ali Beşe ma'rifetiyle ihzâr ve mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp işbu gâ'ib-i ani'l-meclis olan kaynım Hasan nâm kimesne ile bakkallar içinde çeküşüp ümmet-i Muhammed'den bazı kimesneler mezbûr Hasan'a şetm ile es-Seyyid Emrullâh Çelebi'nin kaynıdır didiklerinde mezbûr Îsâ dahî hâşâ sümme hâşâ es-Seyyid Emrullâh Çelebi'nin ... dînine ve imânına bi'l-cümle sâdât-ı kirâmdan olanların dînine şütûmu galîza ile şetm eylemiş su'âl olunsun icrâ-i hak olunmak matlûbumdur didikde ğıbbe's-su'âl mezbûr Îsâ Beşe husûs-ı mezbûru münkir olucak müdde'î-i mezbûrun da'vâsına muvâfık ve takrîrine mutabık beyyine nasb olundukda mine'l-udûl es-Seyyid Ömer Çelebi bin Ali Beşe ve Mahmûd Beğ bin Mehmed Beğ nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup ğıbbe'l-istişhâd fi'l-vâki' es-Seyyid Emrullâh Çelebi'nin kaynı mezbûr Hasan ile merkûm Îsâ Beşe bakkal içinde çekiştiklerinde biz ânda hâzır idik ümmet-i Muhammed'den bazı kimesneler mezbûr Hasan'a şetm itme mezbûr es-Seyyid Emrullâh Çelebi'nin kaynıdır didiklerinde merkûm Îsâ mezbûr Hasan'a hâşâ sümme hâşâ es-Seyyid Emrullâh Çelebi'nin dînine ve imânına ve bi'l-cümle sa'dât-ı kirâmdan olanların dahî dînine ve imânına şütûm-ı galîza ile şetm eyledi biz bu husûsa minvâl-i muharrer üzre şâhidleriz ve şehâdet dahî ideriz diyü edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkîye şehâdetleri hîn-i kabûlde vâki'a olmağın müceb ile hükm olunup mâ-vaka'a zabtân li'l-makâl ketb ve terkîm olunup yed-i tâlibe vaz' ve def' olundu hurrîre fi-evâ'il-i şehri Recebi'l-ferd li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

El-Hâc Mehmed Ağa bin Hasan Çelebi	Mehmed Çelebi bin el- Hâc Hasan	Mehmed Ağa bin Yaya Ömer	Es-Seyyid el- Hâc Mustafâ bin el-Hâc Ma'den	Es-Seyyid Bayrâm Çelebi bin İlyâs	Es-Seyyid Nasûh bin İvaz
Es-Seyyid Mehmed bin es-Seyyid	Bayrâm Çelebi bin Hüsâm	Mustafâ Çelebi bin Nasûh Çelebi	Mustafâ Beşe er-Râcil	Es-Seyyid Ahmed bin Mustafâ	El-Hâc Mehmed bin Ma'den Ve ğayruhum mine'l- hâzırîn

[31a/166] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Tâc Ahmed Mahallesi sâkinlerinden Allâhverdi Beğ bin Arslan Beğ kendü tarafından ve li-ebeveyn kız karındaşı Âişe tarafından vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu sâhibü'l-kitâb el-Hâc Hasan bin Osmân nâm kimesne müvâcehesinde ikrâr-ı sahîh-i şer'î ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'î idüp Cemâl Hamamı kurbunda vâki' bir tarafdân Hasan Ağa dükkânına ve bir tarafdân Ayva nâm zimmî mülküne ve tarafeyni tarîk-i âm ile mahdûd bir bâb yağhâne dükkânımızın içinde olan bir kazgân ve dört yağ kabı ve sâ'ir tecemmülâtıyla mezbûr el-Hâc Hasan'a on bin iki yüz nakd-i râyic-i fi'l-vakt akçeye bey'-i bât-ı sahîh ile bey' idüp kabz-ı semen-i ma'dûd ve teslîm-i mebî'-i mahdûd eyledik ba'de'l-yevm mârru'z-zikr dükkân ve kazgan ve yağ kabı ve sâ'ir tecemmülât-ı mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzre asâleten ve vekâleten cârî olan ikrârını el-mukırr-ı lehü'l-merkûm el-Hâc Hasan bi'l-müvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk idicek mâ-vaka'a kayd olundu hurrîre fî-evâ'il-i şehri Recebi'l-ferd li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

İvaz bin Beğ Bekir Çelebi	Nuh bâli bin Ömer Beğ	Ahmed bin el-Hâc Mustafâ	Gün Ali bin Budak	Abdullâh bin Osmân	Mehmed bin Mûsâ	E-Hâc Sefer bin Hamza Ve ğayruhum mine'l- huzzâr
---------------------------------	-----------------------------	--------------------------------	----------------------	-----------------------	--------------------	--

[31a/167] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Burmalu Mahallesi sâkinelerinden olup bundan akdem müteveffi-ye olan Neslî binti Halîl nâm hâtûnun vâlidesi Ümmü Gülsüm binti İbrâhîm nâm hâtûn tarafından ikrâr-ı âtiyyü'z-zikre

vekîl olup mezbûreyi ma‘rifet-i şer‘iyye ile ârifân olan el-Hâc Abdî bin el-Hâc Süleymân ve Habîb bin el-Hâc Âverdi şehâdetleriyle şer‘an vekâlet-i sâbite olan Mustafâ bin İbrâhîm nâm kimesne mahfil-i kazâda işbu sâhibül-kitâb müteveffiyeye-i mezbûrenin zevci el-Hâc Yûsuf bin el-Hâc Bayrâm nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp müteveffiyeye-i mezbûre Neslî müvekkilem mezbûre Ümmü Gülsüm'ün sadrîyye kızı olup muhallefâtının sūdüsün bi-hasebi'l-ırsi'ş-şer‘î müvekkileme intikâl etmişdi hâlâ intikâl iden sūdüs hissesini müvekkilem mezbûra merkûm el-Hâc Yûsuf yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ve kabz idüp zimmetinde bir akçe ve bir habbe bâkî kalmadı didikde vekîl-i mezbûru kelimât-ı meşrûhasında el-mukırrı lehü'l-merkûm el-Hâc Yûsuf bi'l-müvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğin mâ-hüve'l-vâki‘ bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî-evâ'il-i Recebi'l-ferd li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Süleymân Beşe bin Hüseyn	El-Hâc Abdîrezzak bin el-Hâc İlyâs	Es-Seyyid Emrullâh Çelebi bin el- Hâc İlyâs	El-Hâc Abdî bin el-Hâc Bayrâm	Eymîr bin Muslu	El-Hâc Mustafâ bin el-Hâc İlyâs Ve ğayruhum mine'l-huzzâr
--------------------------------	---	--	-------------------------------------	--------------------	---

[31a/168] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Mollâ Bahşî Mahallesi sâkinlerinden Mahmûd bin el-Hâc Hayrân nâm kimesne meclis-i şer‘-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde râfi‘ü'l-kitâb Kâsım bin İlyâs müvâcehesinde ikrâr-ı sahîh şer‘î ve i‘tirâf-ı sarîh-i mer‘î idüp İkilüleli Kurbu'nda vâki‘ müteveffâ el-Hâc Velî'nin debbâğhânesinde olan mülk selemi iki dağarı ve bir dağar yeri ile mezbûr Kâsım'a iki bin dört yüz elli akçeye bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘î ile bey‘ idüp kabz-ı semen-i ma‘dûd ve teslîm-i mebî‘-i mahdûd eyledim ba‘de'l-yevm mârru'z-zikr dükkânımda olan bir selem ve iki dağarı ve bir dağar yerleri mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe ma-yeşâ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i muharrer üzre cârî olan ikrârını el mukırr-ı lehü'l-merkûm Kâsım bi'l-müvâcehe tasdîk etmeğin bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî-evâsıt-ı Recebi'l-ferd li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

El-Hâc Ahmed bin Ören	Kara Ahmed bin	Piyale Halîfe bin Abdullâh	Hasan bin Mehmed bin Yûsuf	Ve ğayruhum
--------------------------	----------------	-------------------------------	----------------------------------	-------------

[31b/169] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tabi' İnâz nâm karye sâkinelerinden olup bundan akdem müteveffî-ye olan Mü'mine binti Sefer nâm hâtûnun sulbiyye kızları Râziye ve Rahîme ve müteveffî-ye-i mezbûrenin li-ebi kız karındaşı Emîne binti Sefer nâm hâtûnlar taraflarından ikrâra vekîl olup mezbûrâtı ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olan Bayrâm Beşe bin Nûrullâh ve Oruç Beşe bin Nûrî nâm kimesneler şehâdetleriyle vekâlet-i sâbite olan Mustafâ Beğ bin Hızır nâm kimesne mahfî-l-i kazâda müteveffî-ye-i mezbûrenin muhalledâtına vâzi'ül-yet olan zevci Süleymân Beğ bin Yûsuf nâm kimesne müvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp müvekkilelerim mezbûrâtan müteveffî-ye-i mezbûreden bi-hasebi'l-ırsi's-şer' isâbet iden hisse-i mu'âyyenelerine her biri mezbûr Süleymân Beğ yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ve kabz idüp her biri mezbûrun zimmetini ibrâ'-i âm ile ibrâ' ve ıskât eylediler didikde vekîl-i mezbûrun minvâl-i muharrer üzre cârî olan ikrârı mezbûr Süleymân Beğ bi'l-müvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğın bi't-taleb ketb olundu hurriye fî-evâsıt-ı Recebi'l-ferd li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Şa'bân bin Sefer	Hasan bin Hızır	Ahmed Beşe bin	Diğer Şa'bân bin Mehmed	Hüseyin bin Hızır	Ve gayruhum mine'l-huzzâr
------------------	-----------------	----------------	-------------------------	-------------------	---------------------------

[31b/170] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Kâsım Paşa Mahallesi sâkinlerinden olup bundan akdem vefât iden el-Hâc Veys'in sulbiyye kızı Ayni nâm hâtûn tarafından bey'-i âtiyyü'z-zikre vekîl olup mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olan Mehmed Efendi ibni Şa'bân ve Ahmed Çelebi bin el-Hâc İbrâhîm nâm kimesneler şehâdetleriyle vekâlet-i sâbite olan mezbûrenin zevci Mustafâ Efendi bin Şa'bân nâm kimesne ve mezbûrenin li-ebeveyn kız karındaşı Rahîme nâm sağîrenin kıbel-i şer' den mansûb vasîsi olan Ahmed Çelebi bin el-Hâc İbrâhîm nâm kimesne ile meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu râfî-'ül-kitâb Himmet bin Ali ve Hasan bin Hızır nâm kimesne müvâcehesinde her bir vekâleten ve vesâyeten ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp mezbûretânın babaları müteveffâ-i mezbûrun muhalledâtından olup ba'de-vefâtihi mezbûretâna intikâl idüp İkilüleli Kurbu'nda vâki' bir taraftan Sâlih mülküne ve etrâf-ı selâsesi tarîk-i âma müntehî olan harâbe oda yerini sağîre-i mezbûre Rahîme'nin zarûret-i nafakası için mezbûr Hasan'a dokuz yüz elli nakd-i râyic-i fi'l-vakt akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' idüp kabz-ı semen-i ma'dûd ve teslîm-i mebî'-i mahdûd eyledik ba'de'l-yevm mârru'z-zikr harâbe oda yeri

mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didiklerinde vekîl-i mezbûrun ve vasî-i mezkûrun minvâl-i muharrer üzre cârî ve sâdır olan ikrârlarını mezbûr Hasan dahî bi'l-müvâcehe tasdik ve bi'l-müşâfehe tahkîk idicek mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî-evâsıt-ı Recebi'l-ferd li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Ma'den Beğ El-Cündî	El-Hâc Mehmed bin Nasûh	El-Hâc Ahmed Ahi Yaya	El-Hâc Mehmed bin Velî	Mustafâ Çelebi bin Sayiyât	Ve ğayruhum
------------------------	-------------------------------	-----------------------------	------------------------------	----------------------------------	-------------

[31b/171] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından el-Hâc Yahyâ Mahallesi sâkinlerinden İsmâil bin Süleymân nâm kimesne meclis-i şer'î hatîr-i lâzımüt-tevkîrde işbu sâhibü'l-kitâb el-Hâc Mehmed bin Velî nâm kimesne müvâcehesinde ikrâr-ı sahîh-i şer'î ve i'tirâf-i sârih-i mer'î idüp medîne-i mezbûr mahallâtından Bedrik Mahallesi'nde vâki' bir taraftan İmâd mülküne ve bir taraftan Ahmed Beşe mülküne ve bir taraftan Mustafâ Beğ mülküne ve taraf-ı râbi'-i tarîk-i âmma müntehâ olup içinde bir tahtânî beyti ve bir çardağı ve bir'-i mâ'i ve bir mikdâr havluyı müstemil olan mülk menzilimi mezbûr el-Hâc Mehmed'e otuz adet esediye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' idüp kabz-ı semen-i mahdûd ve teslîm-i mebi'-i mahdûd eyledim ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr olan mülk-i mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzre cârî ve sâdır olan ikrârını mezbûr el-Hâc Mehmed bi'l-müvâcehe tasdik ve bi'l-müşâfehe tahkîk idicek mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu yed-i tâlibe vaz' ve def' olundu hurrîre fî-evâsıt-ı şehr-i Recebi'l-ferd li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hasan	Ahmed bin Ferrûh	Mustafâ bin Ramazân	Ömer Çelebi bin el-Hâc Kureyş	Ahmed Çelebi bin Devlethân	Mehmed bin Hüseyin	Ve ğayruhum
-------------------------------	---------------------	------------------------	--	----------------------------------	-----------------------	----------------

[31b/172] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi' Kablân nâm karye sükkânından Halîl bin Hızır nâm kimesne mahfil-i kazâda işbu sâhibü'l-kitâb İsmâil bin Abdülkerim mahzarında takrîr-i da'vâ idüp babam merkûm Hızır'ın nâm karyesi

sınurunda vâki‘ beyne'l-ahâlî ma‘lûmetü'l-hudûd olan on dönüm tarlasını fuzûlî zabt ider su’âl olunsun didikde ğıbbe's-su’âl mezbûr Halîl cevâbında mârru'z-zikr tarlayı müdde‘î-i mezbûrun babası merkûm Hızır baba mesfûr Abdülkerim ma‘rifet-i sâhib-i arz ile bey‘ idüp on sene mikdârı babam zabt ve tasarruf eyledi babam vefâtından sonra hakk-ı tasarrufu bana intikâl eyledi ol vechle zabt iderim didikde ğıbbe'l-istintâk merkûm Halîl babası mesfûr Hızır hâl-i hayâtında mârru'z-zikr tarlayı vech-i meşrûh üzre bey‘ eyledüğün münkir olucak merkûm İsmâîl'den beyyine taleb olundukda mine'l-udûl Abdünnebî Halîfe bin ve Mustafâ bin Mehmed nâm kimesneler li-ecliş-şehâde meclis-şer‘de hâzırân olup ğıbbe'l-istişhâd ve fi'l-vâki‘ mârru'z-zikr on dönüm tarlayı müdde‘î-i mezbûrun babası mezbûr Hızır merkûm Abdülkerim'e ma‘rifet-i sâhib-i arz ile bey‘ idüp on sene mikdârı merkûm Abdülkerim zabt idüp ba‘de-vefâtihî oğlu merkûm İsmâîl'e hakk-ı tasarrufu intikâl eyledi biz bu husûsa minvâl-i muharrer üzre şâhidleriz şehâdet dahî ideriz diyü edâ-i şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘de'r-ri‘âyetihî şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri hîn-i kabûlde vâki‘a olmağın mezbûr Halîl bi-vech mûâraza itmemesine cânib-i şer‘den tenbîh-birle mâ-hüve'l-vâki‘ bi't-taleb ketb olundu yed-i tâlibe vaz‘ ve def‘ olundu hurrîre fi-evâ’il-i şehri Recebi'l-ferd li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Ahmed Efendi bin Abdülmelik	Muslu Beğ bin Mehmed El-Cündî	Mehmed Alay Beği Kanlızâde	El-Hâc Mehmed bin Velî	Bayrâm Beğ	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr
-----------------------------	-------------------------------	----------------------------	------------------------	------------	---------------------------

[32a/173] Karahisâr-ı Sâhib mütesellimi olan fahrü'l-akrân Mûsâ Ağa tarafından vekîl-i şer‘îsi olan şehîr subaşısı Mehmed Beğ bin meclis-i şer‘de Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Yahûdî Mahallesi sâkinelerinden olup bundan akdem mürd olan Sittî binti Salamon nâm zımmîyenin subiyye kız karındâşı Meyrem nâm zımmîyye müvâcehesinde ikrâr ve i‘tirâf idüp mezbûre Sittî'nin zâhirde vâris-i ma‘rûfu olmamağla mezbûrede vâki‘ bir taraftan Sıdîka nâm Yahûdî mülküne ve bir taraftan mahalle-i mezbûre mescidine ve bir taraftan Allâhverdi nâm Yahûdî mülküne taraf-ı râbi‘-i tarîk-i âm ile mahdûd iki tahtânî beyti ve bir mikdâr havlu müştemil olan menzilinî mütesellim-i mezbûr zabt eylemişdi hâlâ mezbûre ... kız karındâşı olmağla menzil-i mezbûre teslim idüp ol dahî kabz ve zabt eyledi didikde

ğıbbe't-tasdiki'ş-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olunup yed-i tâlibe vaz' ve def' olundu hurrîre fî-evâhir-i şehr-i Recebi'l-ferd li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Allâhverdi nâm Yahûdî	Sıdıka veledi İbrâhîm	Yanob(?) veledi Salamon	Davud veledi Mosi	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr
--------------------------	--------------------------	----------------------------	----------------------	------------------------------

[32a/174] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Tâc Ahmed Mahallesi sükkânından Mahmûd bin el-Hâc Bayrâm mahfil-i şer'de cerrâh tâ'ifesinden Üstâd Ali nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm idüp sulbî saġîr oġlum el-Hâc Bayrâm'ın kasıġnda taş olup mezbûr Üstâd Ali nicesin ihrâc idüp bi-emrillâhi-te'âlâ halâs olmaġla oġlum mezbûr Hâcî Bayrâm'ı dahî yarup ihrâc eylemeġe te'ahhüd eylemişdir lâkin mezbûr Hâcî Bayrâm ol cerâhedden fevt olursa dem ve diyetine müte'allik mezbûr Üstâd Ali'den ve sâ'ir bir ferdden da'vâ ve nizâ'ım yokdur didikde mukırr-ı mezbûr Mahmûd'u vech-i muharrer üzre câri olan ikrârında merkûm Üstâd Ali bi'l-müvâcehe tasdik ve bi'l-müşâfehe tahkîk idicek mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ve terkîm olunup yed-i tâlibe vaz' ve def' olundu hurrîre fî-evâhir-i şehr-i Recebi'l-ferd li- sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Abdî Beġ bin Mustafâ	Bekir bin Ömer Beġ	El-Hâc Mahmûd bin el-Hâc Kureyş	Dervîş Beġ bin Kûçek	Ali bin Kûçek	Ve ğayruhum
-------------------------	-----------------------	---------------------------------------	-------------------------	---------------	-------------

[32a/175] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Nasâra Mahallesi sükkânından olup bundan akdem mürd olan Heci Sinân veledi Murâd nâm zımmînin saġîr oġulları Murâd ve saġîre kızları Arap Sena ve Zodek babaları mürd-i mezbûrdan intikâl iden mallarını zabt ve envâllerini hıfz için bi vasî lâzım ve mühim olmaġın işbu hâfızü'l-kitâb ammîleri Garel veledi Murâd nâm zımmî vasî nasb olunup mezbûr Garel dahî vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve hidmet-i lâzimesin edâya müte'ahhid olmaġın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olunup yedine vaz' olundu hurrîre fî-evâsıt-ı Recebi'l-ferd li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed bin Ma'den	Kasım bin Abdullâh	Döndü Veledi	Kirkor Veledi Aġazi	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr
----------------------	-----------------------	--------------	------------------------	------------------------------

[32a/176] Bi'l-fi'il Anâdolu Eyâleti'nde mutasarrıf olan zü'l-kadri'r-refi'-sa'âdetlü Cân Arslan Paşa hazretleri taraf-ı âlilerinden husûs-ı âtiyyü'z-zikri teftîşe mübâşir ta'yîn olunan fahrü'l-akrân Mehmed Ağa meclis-i şer'a Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi' Hoca nâm karye ahâlîsinden İlyâs bin Budak ve Hüseyin Ağa bin Budak ve Ahmed bin Nûrî ve sâ'irlerini ihzâr ve mahzarlarında takrîr-i kelâm idüp mezbûrların karyelerinden bir çoban katl olunduğu Paşa-yı müşârü'l-ileyh hazretlerine i'lâm olunmağla mübâşiretim hasebiyle teftîş ve tefahhus olunması matlûbumdur didikde ğıbbe's-su'âl mezbûrlar cevâblarında karyemizde işbu hazır-ı bi'l-meclis olan İlyâs nâm kimesnenin Ahmed nâm bir çobanı mat'ûn olup sekiz gün sâhib-i firâr olduktan sonra bi-emrillâhi-te'âlâ fevt oldu ândan ğayri bizim karyemizde maktûl çoban bulunmadı diyü cevâb virdiklerinde mübâşir-i mezbûr talebiyle karyelerinde bir maktûl çoban bulunmadığına ve katl itmediklerine ve istimâ' itmediklerine yemîn teklîf olundukda her birisi a'lâ-vakfû'l-mes'ul halefe billâhi'l-ale'l-a'lâ itdiklerinde mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olunup yedlerine vaz' ve def' olundu hurrîre fi-evâ'il-i Şa'bânü'l-mu'azzâm li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Muslu Beğ El-Cündî	El-Hâc Mehmed bin Velî	Ömer Çelebi bin el-Hâc Kureyş	Ahmed el- Muhzır	Osmân el- Muhzır	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr
-----------------------	------------------------------	-------------------------------------	---------------------	---------------------	------------------------------

[32b/177] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Kâhil Mahallesi sâkinlerinden Mustafâ Çelebi bin el-Hâc Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'î hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu râfi'ü'l-kitâb Hasan bin Abdullâh müvâcehesinde ikrâr-ı sahîh-i şer'î ve i'tirâf-ı sârih-i mer'î idüp mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Mustafâ mülküne ve bir taraftan el-Hâc Oruç mülküne ve bir taraftan Kamer nâm hâtûn mülküne ve bir tarafı ba'zen kendi mülküne ve ba'zen tarîk-i âmma müntehî bir fevkânî ve bir tahtânî beyti ve bir sofa ve bir mikdâr havlu eşcâr-ı müsmire ve ğayr-i müsmireyi müştemil içinde işitirâken mâ-i cârîsiyle mezbûr Hasan'a sekiz bin beş yüz nakd-i râyic-i fi'l-vakt akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' idüp kabz-ı semen-i ma'dûd ve teslîm-i mebi'-i mahdûd eyledim ba'de'l-yevm mârru'z-zikr olan mülk-i mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i muharrer üzre câri olan ikrârımı el-mukırrı-ı lehül merkûm Hasan bi'l-müvâcehe tasdîkve bi'l-müşâfehe tahkîk idicek mâ-hüve'l-vâki

bi't-taleb ketb olundu yed-i talibe vaz' ve def' olundu hurrire fi-ğurre-i Şa'bânü'l-mu'azzâm li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Nasûh Çelebi	El-Hâc Mehmed Beğ bin Velî	Halîl Beğ bin Ahmed	Mustafâ bin İbrâhîm	Bayrâm bin Ahmed	Mehmed bin Rıdvân
Mehmed Çelebi bin Ömer	Mustafâ Çelebi bin kubad	Eyüp Çelebi bin Kuyucu Mahmûd	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr		

[32b/178] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından İmâret Mahallesi sâkinlerinden Köse Ali bin Eymîr kimesne meclis-i şer'î hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu râfi'ü'l-kitâb Mehmed Çelebi ibni Hüseyin müvâcehesinde ikrâr-ı sahîh-i şer'î ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'i idüp mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Çukadar Mehmed Ağa mülküne ve bir taraftan ba'zen Ma'den ve ba'zen Fâtıma hâtûn mülküne ve bir taraftan vakfa ve taraf-ı râbi-i tarîk-i âmma müntehî olan içinde mâ-i câriysiyle bir mikdâr harâbe menzil yerini mezbûr Mehmed Çelebi'ye iki bin sekiz yüz nakd-i râyic-i fi'l-vakt akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' idüp kabz-ı semen-i ma'dûd ve teslîm-i mebi'-i mahdûd eyledim ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr olan mülk-i mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didikde ğıbbe't-tasdîkiş-şer'î kayd-şüd fi-evâ'il-i Şa'bân seneti'l-mezbûr.

Şuhûd

Abdulfettah Çelebi ibni Ahmed Efendi	Musabin Mustafâ Çelebi	Mustafâ Çelebi ibni Kuçek	Mehmed bin Hasan	Ali bin Bayrâm
El-Hâc Mehmed bin el-Hâc Fazlı	Receb bin el-Hâc Fazlı	El-Hâc Ahmed bin el-Hâc Fazlı	Mehmed Efendi bin behmençavuş	

[32b/179] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Kâsım Paşa Mahallesi sükkânından Mustafâ bin Ömer nâm kimesne ile Emîne binti Ramazân nâm hâtûn meclis-i şer'î hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu sâhibü'l-kitâb İdrîs Beğ bin Muharrem mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp medîne-i mezbûre mahallâtından Sinânhâlfe Mahallesi'nde vâki' bir tarafı Ali Beşe mülküne ve etrâf-ı selâsesi tarîk-i âm ile mahdûd olan bir fevkânî ve iki tahtânî beyti ve ahurı ve firunu ve bir mikdâr havluyı müştemil olan mülk menzilimi mezbûr İdrîs Beğ'e iki bin yedi yüz nakd-i râyic-i fi'l-vakt akçeye bey'-i bât-ı kat'î ile bey' idüp kabz-ı semen-i ma'dûd ve

teslîm-i mebi‘-i mahdûd eyledik ba‘de'l-yevm menzil-ı mahdûd-ı mezkûr merkûm İdrîs Beğ'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve haysü mâ-yürîd tasarruf eylesünler didikde mukırrân-ı mezbûrânı vech-i meşrûh üzre cârî olan ikrârlarında el-mukırrı lehü'l-merkûm İdrîs Beğ bi'l-müşâfehe tasdîk ve tahkîk şüd fi-evâ'il-i Şa‘bân sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Ramazân Bin Na‘lbant Dede	Süleymân bin Halîl	Ömer Çelebi ibni Kureyş	Mustafâ bin Mehmed	Mehmed Çavuş bin Mahmûd	El-Hâc Kassab bin Sinân
Elçigöz Mahmûd Yazıcı	Ahmed bin Mustafâ	Osmân bin el-Hâc Ali	Ve ğayruhum		

[33a/180] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından el-Hâc Yahyâ Mahallesi sâkinlerinden el-Hâc Receb bin el-Hâc Hasan nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîfde oğlunun oğlu işbu sâhibü'l-kitâb Ahmed bin el-Hâc İsmâîl nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı sahîh-i şer‘î ve i‘tirâf-ı sarîh-i mer‘î kulup medîne-i mezbûrede Abdurrahman Efendi Bezzâsistânı'nda vâki‘ bir taraftan Hızır Bali dükkânı ve bir taraftan yine benim dükkânım ve tarafeynden tarîk-i âm ile mahdûd bi bâb kumaş dükkânımı ba‘de't-tahlîyeti'ş-şer‘iyye ve on beş aded kumaş kaftân ve on aded derâyi zibun ve beş adet muhaddem ve yetmiş aded astar ve beş aded kadife kavuğumu mezbûr Ahmed'e hîbe-i sahîha'i-şer‘iyye ile hîbe ve temlîk ve teslîm ol dahî meclis-i hîbede ittihâb ve kabz ve tesellüm eyledi bâ‘de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr dükkân ve mârru'z-zikr eşyâ-i merkûm Ahmed'in mülk-i mevhubudur keyfe mâ-yeşâ ve hâysü mâ-yürîd tasarruf olsun didikde mukırr-ı mezbûr el-Hâc Receb'in vech-i meşrûh üzre cârî olan ikrârını el-mukırrı lehü'l-merkûm Ahmed bi'l-müvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfeha tahkîk idicek mâ-hüve'l-vâki‘ bi't-taleb ketb olunup yed-i talibe vaz‘ olundu hurrîre fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ısrîn min-şehr-i Şa‘bâni'l-mu‘azzâm li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

El-Hâc İsmâîl bin Memi Beğ	El-Hâc Mehmed bin Hamza	Abdî Çelebi bin Ahmed	Rıdvân bin Abdullâh	El-hâc Hüseyin bin Ahmed Beğ	
İbrâhîm Çelebi bin Osmân	El-Hâc Abdî bin el-Hâc Osmân	Muharrem bin Ömer	Osmân bin Hızır Bâli	Halîl bin İbrâhîm	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr

[33a/181] Sebeb-i tahrîr-i kitâb nakli ve mûceb-i tasdir-i hitâb hükmü budur ki mahmiyye-i İstanbul'da Yenibağçe kurbunda Mimar Mahallesi'nde sâkin dergâh-ı âli yeniçerilerinin üçüncü sekbânlar mahsûs odada kul oğlu olan Mehmed nâm sağırin tesviye-i umûru için kibel-i şer' den vasî nasb ve ta'yîn olunan zikri mesbûk odanın odabaşısı nâkilü'l-kitâb Ali Beşe bin Abdullâh nâm râcilden vech-i âti üzre da'vâ-i sahîha-i şer'iyye ile mesbûk istişhâd-ı şer' sudûrundan sonra zikr olunan oda ahâlisinden olup mahmiyye-i mezbûrede Münecim Sa'dî Mahallesi'nde sâkin Mustafâ Beşe bin Mehmed bin Abdullâh ve Pirinççi Sinân Mahallesi'nde sâkin el-Hâc Piyale bin Abdullâh bin Abdulmennan ve Mûsâ Beşe ibni Hasan bin Mustafâ ve Halîl Beşe bin Dâvûd nâm kimesneler nakl ve tahvîl için mahal-i harc ve ta'dilde edâ-i şehâdet-i şer'iyye idüp mahalle-i mezbûrede sâkin ve zikr olunan odadan olup Vilâyet-i Anâdolu'da vâki' Kasaba-i Karahisâr-ı Sâhib'de müsâfîren vefât idüp terekesi anda Karahisâr Beği'nin mütesellimi yedinde mazbût olan İbrâhîm Subaşı ibni Ahmed'in sağır-i merkûm Mehmed Çelebi oğlu ve harsan vârisi olup ğayri vârisi ve terekesine âhar müstehâk olduğu ma'lûmumuz değildir müteveffâ-i mezbûrun mütesellim-i mezbûrda olan terekesini ve sâ'ir yerlerde olan hukukunu vasî-i mezbûr için bi'l-vesâye hakk-ı da'vâ ve kabz vardır bu husûsa şahidlerimiz şehâdet dahî ideriz didiklerinde ba'de-ri'âye şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûl oldukdan sonra hakikat-i hâl ve hakikat-i makâl ba'de't-taleb ve's-su'âl hâlâ Kasaba-i Karahisâr-ı Sâhib'de hâkimü's-şer' olan fahrü'l-kudât zahrü'l-vülât efendinin ve vusûl ve nüvvâbdan bu kitâb-ı müstetâb vusûl bulan efendilerin mecâlis-i refî'lerine inhâ olundu lede'l-usûl me'müldür ki telakki bi'l-kabûl ve amel-i bi'l-medlû buyurulup inde'l-meliki'l-celîl nâil-i ecr-i cezîl olalar fi'l-yevmi's-sa'dîs min-Şa'bânü'l-mu'azzâm sene semâne ve sittîn ve elf.

?

Şuhûdü't-târîk

Mehmed Beşe bin Ahmed	Mehmed Beşe bin Abdullâh
-----------------------	--------------------------

[33a/182] Müteheyi'etü'l-fakîr ile'l-meclisi'l-hatîr abdukkâdir bin Yûsuf bin Şeyh Mehmed El-Kâdı Be-Medîne-i Kontantiniyye el-mahmiyye ufiye-an-hûm

Bi'l-fi'il mahmiyye-i Konstantiniyye'de dergâh-ı âli yeniçerilerinin üçüncü sekbânlarına mahsûs odanın odabaşısı olan bâ'isü'l-kitâb Ali Beşe ibni Abdullâh nâm

râcil meclis-i şer‘-i şerîfde fi'l-asl mahmiyye-i merkûmede Yenibağçe Kurbu'nda Mimâr Mahallesi'nde sâkin ve mârru'z-zikr odadan olup Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib'de vâki‘ Balık Hanı'nda fevt olan İbrâhîm Beşe bin Ahmed nâm kimesnenin beytü'l-mâl olmak zu‘mîyle muhallelâtına vâ‘ziü'l-yed olup bi'l-fî‘il medîne-i mezbûrede yeniçeri serdârı olan Sinân Beşe nâm râcil mahzarında da‘vâ ve takrîr-i kelâm idüp müteveffâ-i mezbûr İbrâhîm Beşe'nin Mehmet nâm sağır sulbî oğlu olduğunu mahmiyye-i mezbûrede hâkimü'ş-şer‘i'l-enver olan izzetli ve fazîletli Abdülkadir Efendi huzûr-ı şerîflerinde Mûsâ Beşe bin Hasan bin Mustafâ ve Halîl Beşe bin Mustafâ bin Dâvûd nâm kimesneler şehâdetleriyle isbâd olunduktan sonra beni sağır-i mezbûra vasî nasb ve ta‘yîn eylediler ben dahî vech-i meşrûh üzre nakl-i şehâde ihrâc eyledim mücebince mûmâ-ileyh Sinân Beşe'ye su‘âl olunup müteveffâ-i mezbûrun muhallelâtını vesâyetim hasebiyle bana teslîm eylememesi matlûbumdur diyü kelimâtına mutâbık Mevlânâ-i müşârü'l-ileyh hazretlerinin hat ve hatemini müştemil sene semâne ve sittîn ve elf Şa‘bânî'l-mu‘azzâm'ının evâ‘ili târihiyle müverrah kitâb nakli ibrâz idüp kitâb-ı merkûm mûmâ-ileyh Sinân Beşe'nin müvâcehesinde fet ve kırâ‘et olunup ba‘de's-su‘âl olunduktan mezbûr Sinân Beşe müteveffâ-i merkûmun muhallelâtına vâzi‘ü'l-yed olduğunu ikrâr idüp ve lâkin kitâb-ı mezkûrun Mevlânâ-i müşârü'l-ileyhden vürûdunu inkâr idicek zeyl-i kitâbda beyne şuhûdü't-tarik isimleri mestûr olan Mehmed Beşe bin Ahmed ve Mehmed Beşe bin Abdullâh nâm kimesneler li ecli‘ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzırân olup mezbûr Sinân Beşe'nin müvâcehesinde ğıbbe'l-istişhâd edâ-i şehâdet-i şer‘iyye idüp fi'l-vâki‘ kitâb-ı mezkûr mahmiyye-merkûmede hâkimü'ş-şer‘ olan Mevlân-i müşârü'l-ileyh Abdülbaki Efendi Hazretleri'nin meclisinden vârid olup bizim huzûrumuzda imzâlayup ve mühürleyüp bizi hat ve fethine işhâd eyledi zeylinde olan hatem ve hat müşârü'l-ileyh Efendi hazretlerinin biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ideriz diyü edâ-i şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ğıbbe'r-ri‘âyet şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri hîn-i kabûdle vâkı‘a olmağın merkûm Sinân Beşe'ye müteveffâ-i mezbûrun muhallelâtını vasî-i mezbûr Ali Beşe'ye [33b] teslîme tenbîh-birle mâ-vaka‘a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî-ğurre-i şehri Ramazânî'l-mübârek sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Mustafâ	Mahmûd Beşe	Ali Beşe bin	Musa Beşe bin	Ahmed bin	Ve ğayruhum
---------	-------------	--------------	---------------	-----------	-------------

Efendi bin Şa'bân El- Kâdı	bin Durmuş	Abdullâh	Emrullâh	Mustafâ	mine'l-huzzâr
----------------------------------	------------	----------	----------	---------	---------------

Defter oldur ki mahmiyye-i Konstantiniyye sâkinlerinden olup sâbıkâ sekbânların yirminci cemâ'atine şorbacı olup hâlâ Karahisâr-ı Sâhib'de Müftî Hanı'nda vefât idüp zâhirde vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi olunmayan İbrâhîm Ağa'nın muhâlefâtıdır ki serdâr Sinân Beşe ma'rifetiyle tahrîr ve müşârü'l-ileyhe teslîm olduğun beyân ider hurrîre fî-evâ'il-i Recebi'l-ferd li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Bir kara kılıç ve bir gümüşlü ... kıymet 425	Köhne çağşır ve haşıyan kıymet 45	Köhne dünbent Ve kavuk kıymet 76	Köhne kemha kaftân ve taba kıymet 117	Köhne don ve gömlek kıymet 20
İki köhne zıbun ve meşreke kıymet 150	Köhne kilim kıymet 78	Köhne velense kıymet 57	Çakmaklı tüfenk kıymet 95	Bir çift garâr kıymet 51
Köhne mûr sırçalı kıymet 200	Der-zimmet-i mütesellim Mûsâ Ağa meblağ 39000	Yekûn meblağ 40314 Yalnız kırk sekiz üçyüz On dört akçedir		

Minhe'l-ihracât

Techîs ve tekfî-nine meblağ 2000	Ehl-i sûka değin meblağ 1200	Resm-i kısmet meblağ 2000	Nâibiyye ve hüddâmiyye ve mahsûl-i cihet meblağ 1000
--	------------------------------------	---------------------------------	--

El-bâkî

Meblağ

33514

Yalnız otuz üçbin beş yüz on dört akçedir.

Ba'dehû müteveffâ-i mezbûrun mahmiyye-i İslanbol'da sulbî sağır Mehmed nâmına oğlu isbât olunup nakl-i şer'î ile sağır-i mezbûrun kibel-i şer'den mânsûb vasîsi Ali Beşe geldikde meblağ mârru'z-zikr otuz üç bin beş yüz on dört akçenin iki bin yedi yüz altmış akçesin serdâr Sinân Beşe resim diyü alıkoyup vasî-i mezbûra ancak otuz bin yedi yüz elli akçe teslîm olunmuşdur.

Tesellüm an-yedi Sinân Beşe

Meblağ

30750

Yalnız otuz bin yedi yüz ellidir

Ba‘dehû-meblağ-ı mezbûr otuz bin yedi yüz eli akçenin bin elli akçesi mahkeme harcına ve hüddâmiyeye gidüp ve seksen gurûş dahî veasî-i mezbûr harcırah ve yoldaşlarıma diyü alıkoyup bâkî yirmi bir bin altı yüz elli akçe kalmıştır.

El-bâkî

21650

Meblağ

Yalnız yirmi bir bin altı yüz elli akçedir.

[34a/183] Nefs-i Bozöyük sükkânından olup bundan akdem fevt olan Ömer Ağa nâm kimesnenin sulbî sağîr oğlu Ömer'in kıbel-i şer‘den mansûb vasîsi ve yine müteveffâ-i mezbûrun zevce-i metrûkesi olan Vâhide binti Ali nâm hâtûnun vekîl-i şer‘îsi olan ... Mustafâ Ağa tarafından husûs-ı âtiyyü'z-zikre vekîl olup Mehmed bin Kâmil ve Murâd Ağa bin Ali Beşe şehâdetleriyle şer‘an vekâlet-i sâbite olan Mehmed Çelebi bin Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîfde Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından İmâret mahallesi sükkânından olup hâlâ mahmiyye-i Konstantiniyye'de olan Bayrâm nâm kimesne tarafından dahî vekîl olup Mehmed bin Kâmil ve İbrâhîm bin Ferruh nâm kimesneler şehâdetleriyle vekâlet-i sâbite olan mezbûr Bayrâm'ın sulbî kebîr oğlu Ali nâm kimesne müvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr ve i‘tirâf idüp mesfûr Ömer Ağa fevt oldukda müvekkilimin vasîsi olduğu sağîr-i mezbûr tevellüt itmiş olmağla mezbûr Ali'nin babası merkûm Bayrâm müteveffâ-i mezbûrun Ömer Ağa'nın ammîsi oğlum diyü vâris olmak zu‘miyle muhallefâtından bazı eşyâ ve erzâkın ahz ve kabz idüp evine göndermişdi ve bir mikdâr eşyâ ve akçesin dahî Mehmed Efendi nâm kadıya emânet vaz‘ eylemişdi hâlâ mezbûr Bayrâm'ın kendüsi ahz idüp evine gönderdüğü eşyâ her ne var ise ve mûmâ-ileyh Mehmed Efendi'ye emânet vaz‘ eylediği eşyâ ve akçe her ne var ise ber-mûceb-i defter bi't-tamâm ve'l-kemâl vekâletim hasebiyle merkûm Ali'nin yedinden ahz ve kabz eyledim eğer kendünü kabz eylediği ve eğer mûmâ-ileyh Mehmed Efendi'ye emânet koduğu eşyâ ve akçeden zimmetinde bir akçe ve bir habbe kalmadı didikde

vekîl-i mezbûr Mehmed Çelebi'nin vech-i muharrer üzre cârî olan ikrârını almağla el-mukırru lehü'l-merkûm Ali vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkîk idicek mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fi-evâ'il-i Şa'bâni'l-mu'azzâm li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Mefharü'l-kudât Abdullâh Efendi bin el-merhûm Hamza Efendi	Osmân Ağa bin Abdullâh	El-Hâc Mahmûd Efendi bin Hâcî	Budak bin Mustafâ	Ahmed Efendi bin İbrâhîm Efendi
El-Hâc Ömer Beğ bin Mehmed	Halil Beğ bin Hızır	Ali bin Mehmed	Mustafâ Beşe bin Ramazân	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr

[34a/184] Fi'l-asl Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından İmâret mahallesi sükkânından olup hâlâ mahmiyye-i Konstantiniyye'de olan Bayrâm Beğ nâm kimesne tarafından kabz-ı âtiyyü'z-zikre vekîl olup Mehmed bin Kâmil ve İbrâhîm bin Ferruh nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâlet-i sâbite olan mezbûr Bayrâm'ın sulbî kebîr oğlu Ali nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfde işbu sâhibü'l-kitâb mefharü'l-kudât Mehmed Efendi bin el-merhûm Murâd Efendi mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp müvekkilim mezbûr Bayrâm Beğ Kasaba-i Bozöyük sükkânından olup bundan akdem fevt olan Ömer Ağa nâm kimesnenin varîsi olmak zu'miyle muhallefâtından altı vukiyye gümüş ve yüz altmış sekiz dirhem altûn ve bir yorgan çiti(?) ve dört top bez ve bir beyaz boğâsi ve iki top penbe bezi ve bir köhne şal ve bir çift pabuc ve yirmi beş bin nakd akçesin ahz idüp mûmâ-ileyh Mehmed Efendi'ye emânet vaz' eylemişdi hâlâ vekâletim hasebiyle mârru'z-zikr eşyâ ve akçeyi bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ve kabz idüp zimmetini ibrâ' ve ıskât eyledim min-ba'd zimmetinde bir akçe ve bir habbe kalmadı didikde vekîl-i mezbûru vech-i meşrûh üzre cârî olan ikrârında el-mukırrı lehü'l-merkûm Mehmed Efendi vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkîk idicek mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fi-evâ'il-i Şa'bâni'l-mu'azzâm li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Es-savb

[34a/185] Bundan akdem nefsi Bozöyük'de vefât iden Ömer Ağa nâm kimesnenin muhallefâtını Karahisâr-ı Sâhib'de sâkin Bayrâm nâm kimesne vâris olmak zu'miyle evine irsâl eylediği eşyâyı sulbî kebîr oğlu Ali müteveffâ-i mezbûrun zevce-i metrûkesi Vâhîde nâm hâtûn ve sulbî sağîr oğlu tarafından ahz ve kabz vekîl olan Mehmed Çelebi ibni Hüseyin nâm kimesneye teslim eylediği eşyâdır ki zikr olunur hurrîre fî-evâ'il-i Şa'bâni'l-mu'azzâm li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Yanmışkılı ç aded 6	Mak'a d aded 2	Hâne halısı aded 2	Kapla n postu aded 4	Kuma ş yasdı aded çift 3,5	Çuka yasdı aded 3	Keten ipliği Vukîyy e 2			
Men(?) aded 0,5	Orta Selanik keçesi aded 1	Siyah meşin aded 5	Ocak perdes i aded 1	Sofra aded 3	Bir mikdâr Yün	Bakır gügüm aded 1	Şamda n aded 2		
üzengi çif 3,5	Çuval aded 4	Mâ'i kilim aded 2	Havan aded 1	Kahve ibriği aded 1	Tencer e aded 2	Sahan aded 2	Tas aded 1	Câriy e oğlu İle	Yûsu f nâm gulâ m
Camus çifti aded 1	Kara sığır öküzü aded 1	Yanmı ş Sefer vukîyy e 100							

Mehmed Efendi ibni'l-merhûm Murâd Efendi'de emânet vaz' olunan eşyâdır.

Gümüş vukîyye 6	Altûn dirhem aded 168	Yorgan çit aded 1	Dört top bez	Beyaz boğâsi 1	Penbe bezi aded 2	Köhne şal aded 1	Babuç Çift 1
-----------------------	--------------------------------	-------------------------	-----------------	----------------------	----------------------------	------------------------	--------------------

[34b/186] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Kubbelü Mahallesi sâkinlerinden olup bundan akdem vefât iden Müftî Ali Efendi'nin sulbî sağîr oğlu Abdullatîf'in kıbel-i şer'den mansûp nâzırı olan ammîsi el-Hâc Osmân bin el-Hâc Mustafâ meclis-i şer'de Bayrâm bin Yurtcu mahzarında takrîr-i da'vâ idüp müteveffâ-i mezbûr Ali Efendi'nin muhallefâtından olup ağdacılar sükunda vâki' beyne'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmetü'l hudûd Ağda dükkânını gâ'ib-i ani'l-meclis olan el-Hâc Mustafâ bin Şa'bân nâm kimesne altı bin üç yüz akçeye iştirâ idüp meblağ-ı mezbûrun üç bin yüz akçesi müteveffâ-i mezbûrun kebîr oğlu İbrâhîm Çelebi'ye intikâl idüp meblağ-ı mezbûru merkûm İbrâhîm Çelebi merkûm el-Hâc Mustafâ'dan ahz idüp ve üç bin iki yüz akçesi nâzırı olduğum sağîr-i mezbûr Abdullatif hissesine

isâbet idüp mezbûr Bayrâm meblağ-ı mezbûr üç bin iki yüz akçeyi kefi-l-i bi'l-mâl olmuşdu hâlâ nezâretim hasebiyle mezbûr Bayrâm'dan taleb iderim su'âl olunsun didikde ğıbbe's-su'âl mezbûr Bayrâm meblağ-ı mezbûra kefi-l-i bi'l-mâl olduğunu münkir olıcak mezbûr el-Hâc Osmân'dan tahrîrine muvâfık beyyine taleb olundukda mine'l-udûl el-Hâc Ömer bin el-Hâc Mustafâ ve Ahmed bin Peri nâm kimesneler li ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup ğıbbe'l-istişhâd ve fi'l-vâki' merkûm el-Hâc Mustafâ dükkân-ı mezbûru altı bin üç yüz akçeye iştirâ idüp üç bin yüz akçesi merkûm İbrâhîm Çelebi'ye intikâl idüp ve üç bin iki yüz akçesi sağîr-i mezbûra intikâl idüp mezbûr Bayrâm meblağ-ı mezbûr üç bin iki yüz akçeyi kefi-l-i bi'l-mâl oldu biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ideriz diyü edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fi-evâ'il-i Şa'bâni'l-mu'azzâm li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Mustafâ Efendi el-Kâdi	El-Hâc Mehmed bin Velî	El-Hâc Osmân bin el-Hâc Ali	Ahmed bin Mustafâ	Ve ğayruhum
---------------------------	---------------------------	--------------------------------	----------------------	-------------

[34b/187] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Fakîh Paşa mahallesi sâkinelerinden Zemâne binti Mehmed nâm bîkr-i bâliğa meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde Arap bin nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm ve bast-ı merâm idüp işbu ğâ'ib-i ani'l-meclis olan eniştem Dervîş nâm kimesne benim iznim yok iken mezbûr diğér oğlu Ali'yi beni namzed idüp hâlâ ben akıle ve baliğa olmağın Murâd eyledüğüm kimesneye varırım mezbûr Ali'ye varmam diyü cevâb virmeğın bi't-taleb ketb olunup yedine vaz' ve def' olundu hurrîre fi-evâ'il-i Şa'bâni'l-mu'azzâm li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hâcî Beğ	Memî Beğ bin Ali	Sâlih Beğ bin Mahmûd	El-Hâc Mehmed bin Velî	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr
-------------------------------	---------------------	-------------------------	---------------------------	------------------------------

[34b/188] Karahisâr-ı Sâhib kazâsına tâbi' Çapak nâm karye sâkinlerinden Receb bin Oruç nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde Mehmed Beğ bin Ömer Beğ müvâcehesinde ikrâr-ı sahîh-i şer'î ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'î idüp karye-i mezbûrda vâki' bir taraftan Mehmed Efendi mülküne ve etrâf-ı selâsesi arz-ı hâlîye müntehî içinde üç bâb tahtânî beyt ve bir samanlık ve bir mikdâr havluyu müştemil

olan mülk menzilimi ve yine karye-i mezbûre sınırında vâki' Osmân Ağa tarlasına muttasıl çayır yeri dimekle ma'rûf on sekiz dönüm tarlayı ma'rifet-i sâhib-i arz ile hakk-ı tasarrufunu mezbûr Mehmed Beğ dört bin fizzî nakd-i râyic-i fi'l-vâkt akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' idüp kabz-ı semen-i ma'dûd ve teslîm-i mebî'-i mahdûd eyledim ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr olan mülk-i mezbûrun mülk-i müşterâsı ve tarlalar arz-ı muvafvazasıdır keyfe mâ-yeşâ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzre cârî ve sâdır olan ikrârını el-mukırru lehü'l-merkûm Mehmed Beğ bi'l-müvâcehe tasdîk ve tahkîk idicei bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî-evâsıt-ı Şa'bâni'l-mu'azzâm li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Kenan Beğ bin Abdullâh	Yûsuf Beşe bin Hüseyin	El-Hâc Mehmed bin Hasan Çelebi	El-Hâc Mustafâ bin el-Hâc İlyâs
El-Hâc Ömer bin Mustafâ	Nuh Bâlî bin el-Hâc Ömer Beğ	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr	

[35a/189] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından el-Hâc Yahyâ mahallesi sâkinlerinden İsmâîl bin İlhân nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde li-ebeveyn karındaşı işbu bâ'isü'l-kitâb Ahmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp babam mezbûr İlhân fevt oldukda beynimizde adedi ve cinsi ma'lûm olan muhalledfâtını beynimizde tevzî' ve taksîm eylediğimizden mâ'adâ dahî muhalledfâtı kaldı diyü da'vâ sadedinde olup beynimizde münâza'ât-ı kesîre vâki' olmuşdu e'l-hâletü hâzihî beni üç bin yüz yetmiş akçe bedel-i sulh eylediler ben dahî sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı merkûmu yedinden ahz ve kabz idüp husûs-ı mezbûra müte'allik cemî'-i de'aviden mezbûrun Ahmed'in zimmetine ibrâ-i âm ile ibrâ' ve ıskât eyledim didikde ğıbbe't-tasdîki'ş-şer'î-i mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olunup yed-i tâlibe def' olundu hurrîre fî-evâsıt-ı Şa'bâni'l-mu'azzâm li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

El-Hâc Receb bin el-Hâc Hasan	İbrâhîm Çelebi bin Osmân	Mehmed bin Abdullâh	Muslu bin Hasan	Süleymân Beşe er-Râcil	El-Hâc İsmâîl bin Memi Beğ
El-Hâc Mehmed bin Hamza	Osmân bin Hızır Bâlî	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr			

[35a/190] Oldur ki Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi' Öyük nâm karyeden Bâlî bin Haydar nâm kimesne meclis-i şer' de işbu bâ'isü'l-kitab karye-i mezbûreden ammîsi oğlu olan Satılmış bin Bahşî nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp mezbûr Satılmış babası ile benim babam li-ebeveyn karındaşlar olup babaları Bâlî nâm kimesneden ırs-i şer'le intikâl iden tarlaları ve karye-i mezbûrede vâki' ma'lûmetü'l-hudûd menzilleri ale'l-iştirâk mutasarrıflar iken anlar dahî fevt olup ba'de-vefâtihi biz dahî mârru'z-zikr tarlaları ve menzili beynimizde tevzi' ve taksîm eyledikten sonra mezbûr Satılmış'da babam mezbûr Haydar'ın hissesinden tarladan ve emlâkdan dahî taksîm olunmadık nesne vardır diyü da'vâ sadedinde olduğumda mezbûr Satılmış dahî münkir olup beynimizde münâza'ât-ı kesîre vâki'a olmuşdu e'l-hâletü hâzihî husûs-ı mezbûr için karye-i mezbûrede vâki' beyne'l-ahâlî ma'lûmetü'l-hudûd olan menzilin nısfını ve ma'lûmetü'l-hudûd bağçenin nısfını ve yukarı alan dimekle ma'rûf mevzi'de olan beş dönüm tarla ve Karaköprü nâm mevzi'de olan tarlada olan ma'lûme hissem ve Depeardı nâm mevzi'de olan üç dönüm tarla alıp zabt idüp husûs-ı mezbûra mü'teallik cemî'-i de'âvî ve husûmâtdan mezbûr Satılmış'ın zimmetini ibrâ-i âm ile ibrâ' ve ıskât eyledim ba'de'l-yevm âhar tarafeynden da'vâ sudûr iderse lede'l-hükkâm-ı zevli'l-ihtirâm makbûle ve mesmû'a olmasın didikde mukır-i mezbûr Bâlî'nin vech-i meşrûh üzre cârî olan ikrârını merkûm Satılmış bi'l-müvâcehe tasdik ve bi'l-müşâfehe tahkîk idicek mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî-evâsıt-ı Şa'bâni'l-mu'azzâm li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Ahmed Çelebi bin el-Hâc Haydar	Halîl beğ bin Bekir	Şa'bân beğ bin Yahyâ	İsmâil beğ bin Mustafâ	Mehmed bin Haydar
Ömer Beğ bin Yitilmiş	Veli bin Ömer	El-Hâc Himmet bin Ömer	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr	

[35a/191] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi' Beğ nâm karye sâkinelerinden Ümmî binti Bâlî nâm hâtûn meclis-i şer'-i şerîfde işbu sâhibü'l-kitâb Muhammed bin Yûnus nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp merkûm Mehmed'in babası mezbûr Yûnus benim zevcim olup ba'de-vefâtihi muhallelâtına oğlu mezbûr Muhammed vâzi'ü'l-yet olmağla zimmetinde mütekarrer olan mihr-i mü'eccelimi ve üç kara sığır ineğimi da'vâ ve taleb eyledüğümde mezbûr Muhammed münkir olup

beynimizde münâza‘ât-ı kesîre vâkı‘a olmuşdu el-hâletü hâzihî beynimizde muslihûn tavassud idüp beni iki kara sağîr ineği ile altmış akçeye sulh eylediler ben dahî sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı merkûmu ve sâlifü'z-zikr inekleri yedinden ahz ve kabz idüp husûs-ı mezbûra müte‘allik cem‘î-i da‘vâdan zimmetini ibrâ’ ve ıskât eyledim didikde ğıbbe't-tasdîki'ş-şer‘î kayd-şüd hurrîre fi't-târîhi'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl

Mustafâ Efendi bin Şa‘bân	El-Hâc Mehmed bin Velî	Mustafâ Halîfe bin Sefer	İbrâhîm bin Hasan	Ve ğayruhum mine'l-hâzırîn
------------------------------	---------------------------	-----------------------------	----------------------	-------------------------------

[35b/192] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Kâsım Paşa Mahallesi sükkânından el-Hâc Gündoğmuş Beşe bin Yitilmiş nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîfde zevce-i mutallakası olan Cennet binti Ahmed nâm hâtûn mahzarında takrîr-i kelâm idüp mezbûr Cennet ile dört menkûham olup lâkin mezbûrede sene seb‘a ve sittîn ve elf zi'l-hiccesininin evâhirinde talâk-ı bâyin ile tatlık eyleyüp ba‘dehû sene seb‘a ve sittîn ve elf Receb'inin evâ‘ilinde Aynîşâh binti Pîri nâm bîkr-i tezevvüc itmişdim lâkin ehl-i örf tâ‘îfesi benim için üç menkûham dahî olmağla mezbûre Cennet'i tatlık ideli beşinci günü değince mezbûre Aynîşâh-ı tezevvüc itmiş merkûm Cennet'in iddeti münkâziyye şâ‘akka olmayınca nikâh meşrû değildir diyü ta‘arruz ider hakikat-i hâl mezbûr Cennet'ten su‘âl olunduktan sonra yedimde olan fetevâ-i şerîfeye dahî nazar olunması matlûbumdur didikde mezbûr Cennet'e su‘âl olundukda fi'l-vâkı‘ beni sene seb‘a ve sittîn ve elf Zi'l-hicce'sinin evâhirinde talâk-ı bâyin ile tatlık eyledü diyü merkûm el-Hâc Gündoğmuş cem‘î-i kelimâti'l-meşrûhasında tasdîk idüp ve fetevâ-i şerîfe dahî nazar olundukda dört zevcesi olan Zeyd zevcelerinden Hind'i tatlık ve idded-i temâmından sonra Zeyneb'i bîkr-i tezevvüc olsa hâlâ Zeyd Hind'i tatliki ve Zeyneb'in nikâhından evvel iddeti münkâziyye olduğunu mukır ve Hint dahî tasdîk iderken ehl-i örf mukaddemâ tatliki ve inkızâ‘-i iddeti isbât eyle dimeğe şer‘an kâdir olur mu el-cevâb olmaz diyü mestûr olmağın mâ-vaka‘a merkûm el-Hâc Gündoğmuş talebiyle bi't-taleb ketb olunup yedine def‘ olundu ki vakt-i hâcetten müzekkir mâ-cerâ ola hurrîre fi-evâsıt-ı Şa‘bâni'l-mu‘azzâm li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Mahmûd Beşe bin Durmuş	Mehmed Çelebi bin Nasûh Çelebi	Mehmed bin Mahmûd	Hamza bin Memi	Ma'den bin Ca'fer	El-Hâc Mehmed bin Velî
Ali Beşe bin Abdullâh	Ve ğayruhum				

[35b/193] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Akmescid Mahallesi sâkinelerinden Ümmühânî binti Ali Çelebi nâm hâtûn tarafından hal'-i atû'z-zikre vekîl olup mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân olan el-Hâc Yûsuf bin el-Hâc Bayrâm ve Mehmed Çelebi bin Kara şehâdetleriyle şer'an vekâlet-i sâbite olan Hasan Efendi bin Ali Çelebi meclis-i şer'-i hatîrde mezbûre Ümmühânî hâtûnun zevci işbu sâhibül-kitâb Süleymân Beşe bin Hüseyin mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp müvekkilem mezbûre Ümmühânî zevci merkûm Süleymân Beşe zimmetinde mukarrer olan on bin akçe mihr-i mü'eccelinden ve nafaka-i iddetimden fâriğa olup beyinlerinde adedi ve cinsi ma'lûm olup müvekkilem kendinin olan esbâb ve eşyâsını bi't-tamâm alıp kabz idüp merkûm Süleymân Beşe'de bir nesnesi kalmadıkdan sonra muhâla'a-i sahiha-i şer'iyeye ile muhâla'a düp âhar dahî âharın zimmetini zevciyete müte'allik cemî'-i de'âvî ve husûmâtdan ibrâ-i âm ile ibrâ' ve ıskât eylediler ba'de'l-yevm zevciyete müte'allik âhar tarafeynden da'vâ sâdır olursa inde'l-hükkâm-ı zebîl-ihtirâm makbûle ve mesmû'a olmasun didikde vekîl-i mezbûr Hasan Efendi'nin vech-i muharrer üzre bi'l-vekâle cârî olan kelâmını mezbûr Süleymân Beşe bi'l-müvâcehe tasdik ve bi'l-müşâfehe tahkîk idicek mâ-hüve'l vâki' bi't-taleb ketb olundu hurrîre fi'l-yevmi'l-ısrîn min-Şa'bâni'l-mu'azzâm li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

El-Hâc Mehmed beğ bin el-Hâc Mehmed	El-Hâc Ahmed Beşe bin Ahmed Odabaşı	El-Hâc Abdürrezzâk bin el-Hâc İlyâs	Eyyüb Efendi bin Eyvâni	
El-Hâc Yûsuf bin Dervîş	El-Hâc Sefer bin Habîb	El-Hâc Mehmed bin Velî	El-Hâc Mûsâ bin Hasan	Ali Beşe bin el-Hâc Süleymân
Ahmed Çelebi bin el-Hâc Haydar	Ahmed Ağa bin Hüseyin Ağa	Şenlik Beğ bin Kâsım	Budak bin Mustafâ	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr

[36a/194] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından el-Hâc Yahyâ Mahallesi sâkinelerinden Gülistân binti Velî Hoca nâm hâtûn mahfil-i kazâda li-ebeveyn karındaşı işbu hâfizü'l-kitâb karındaşı Şa'bân nâm kimesne müvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp babam mezbûr Velî Hoca fevt oldukda mezbûr Şa'bân

muhallefâtına vâzi'ü'l-yed olup ben dahî beynimizde adedi ve cinsi ma'lûm eşyâsında hisse-i şer'iyemi taleb etmişdim lâkin babam müteveffâ-i mezbûrun yedi bin akçe deyni kalup muhallefâtı deynini ihâtâ eylemedüğüne ve karındaşım mezbûr Şa'bân deynini edâ idüp kendüde babam muhallefâtından bir nesne kalmaduğuna ilmim lâhık olmağla husûs-ı mezbûra müte'allik cemî'-i da'vâdan mezbûr Şa'bân'ın zimmetini ibrâ'-i âm ile ibrâ' ve ıskât eyledim ba'de'l-yevm babamın muhallefâtına müte'allik bizden dâva sudûr iderse lede'l-hükkâmü'l-kirâm makbûle olmasun didikde ğıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vaka'a ketb olundu hurrîre fî-evâ'il-i şehr-i Ramazâni'l-mübârek li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Şükür bin Budak	Mehmed Beğ Subaşı	Veli bin Mustafâ	Abdî Çelebi bin Ahmed	Muharrem bin Hâcı	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr
-----------------	-------------------	------------------	-----------------------	-------------------	---------------------------

[36a/195] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi' Kışlâcık nâm karye sükkânından Muharrem bin Hızır nâm kimesne li-ebeveyn karındaşı Recep nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp karındaşım mezbûr Receb ile babamızın muhallefâtına müte'allik bazı nizâ'ımız olup beynimizde münâza'ât-i kesîre vâkı'a olmuşdu el-hâletü hâzihî karye-i mezbûrede vâki' babamın ma'lûmetü'l-hudûd menzili müstakil benim olmak üzere dört yüz akçeye beni sulh eylediler ben dahî sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûru yedinden ahz ve kabz idüp ve mârru'z-zikr menzil-i müstakil benim olmak üzere zabt idüp dahî babamızın muhallefâtına müte'allik cemî'-i de'aviden birbirimizin zimmetini ibrâ' ve ıskât eyledik ba'de'l-yevm babamız muhallefâtına müte'allik âhar tarafyndan da'vâ sudûr iderse lede'l-hükkâmî'l-kirâm makbûle olmasun didikde mukırr-ı mezbûr Muharrem'i vech-i meşrûh üzere câri olan ikrârında merkûm Receb dahî vicâhen tasdîk idicek mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî-şehr-i Ramazâni'l-mübârek li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Abdî Çelebi bin Ahmed	Mûsa Beşe el-Emîn	Hamza Çelebi bin İvaz	Ahmed el-Muhzır	Osmân el-Muhzır	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr
-----------------------	-------------------	-----------------------	-----------------	-----------------	---------------------------

[36a/196] Seyyid Gâzî Kazâsı'na tâbi' Çoröz nâm karye sükkânından Döğenci bin Arslan nâm kimesne meclis-i şer'a gelüp takrîr-i kelâm işbu sene

semâne ve sittîn ve elf Ramazân'ının beşinci günü sulbî oğlum Ali nâm kimesne bir araba döşeme ile Karahisâr-ı Sâhib Bazarı'na giderken Kazâ-i Karahisâr-ı Sâhib'e tâbi' Gazlıgöl Hamamı Kurb'ünde vâki' derbende geldikde bi-emrillâhi-te'âlâ yıldırım urub fevt olmuşdur cânib-i şer' den üzerine varulup keşf ve tahrîr olunması matlûbûmdur didikde savb-ı şer' den Mevlâna Mustafâ Efendi irsâl olunup ol dahî bi'l-fi'l livâ-i Karahisâr-ı Sâhib mütesellimi fakrû'l-akrân Mûsa Ağa tarafından mübâşir olan Receb Ağa ve zeyl-i kitâbda mestûrû'l-esâmi olan müslümânlar ile zikr olunan hamam kurbünde mârru'z-zikr derbentde mezbûr Ali'nin meyyitini üzerine varulup nazar eylediklerinde fi'l-vâki' sol kulağı üzerinden yıldırım urup sol tarafın baştan ayağa dek muhterik idüp ol darbdan fevt olduğu mu'âyenede müşâhede eylediklerinde mevlânâ-i mezbûr mahallinde ketb ve tahrîr ve ba'dehû meclis-i şer'a gelüp a'lâ-vukû'a haber virmeğin bi't-taleb ketb olundu hurrîre fi-evâ'il-i şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Kara Mehmed bin İbrâhîm an-Karye-i Belce	İbrâhîm bin Mustafâ an-Karye-i Belce	Murâd Dede bin Memi an-Karye-i Belce	Mehmed bin Hasan an-Karye-i Ayvalu	İbrâhîm bin Halil an-Karye-i Ayvalu
Yûsuf Dede bin Abdullâh an-Karye-i Sipsin	Çavuş Ağa bin Mehmed an-Karye-i Kayırvîrân	Hüseyin Ağa bin Hasan Ağa an-Karye-i Dinâr	Kurtkethüdâ an-Karye-i Dinâr	Ali Ağa bin Muharrem an-Karye-i Ablâk
Mehmed Beğ bin Süleymân an-Karye-i Ablâk	Hüseyin bin Hâcî an-Karye-i Ablâk	Bayezîd Beğ bin Osmân Hoca an-Karye-i Eytêmür	Ali Halife an-Karye-i Eyret	Hasan bin Hızır an-Karye-i Eytêmür
Ve ğayruhum mine'l-huzzâr				

[36b/197] Seyyid Gâzi Kazâsı'na tâbi' Çoröz nâm karye ahâlîsinden Döğenci bin Arslan nâm kimesne meclis-i şer'a gelüp takrîr-i kelâm idüp sulbî kebîr oğlum Ali nâm kimesne Karahisâr-ı Sâhib'e giderken Gazlıgöl hamamı kurbünde vâki' derbende geldikde bi-emrillâhi-te'âlâ yıldırım urub fevt olmuşdur ol-etrâfda olan Kurâ ahâlîlilerinden ve sâ'ir bir fertden oğlum mezbûr Ali'nin dem ve diyetine müte'allik vechen mine'l-vücûh ve sebeben fi'l-esbâb da'vâ ve nizâ'ım yokdur didikde mâ-vaka'a bi't-taleb ketb-i sicil olundu hurrîre fi-evâ'il-i şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene semâne ve sittîn ve elf min-hicret-i menlehü'l-izz ve's-şeref.

Şuhûdü'l-hâl

Ahmed Efendi bin Şa'bân el-Kâdı	Ca'fer bin Kulu	Mehmed bin Velî	Ahmed bin Mustafâ	Mustafâ Efendi Acemzâde	Ve ğayruhum mine'l-hâzırîn
---------------------------------	-----------------	-----------------	-------------------	-------------------------	----------------------------

[36b/198] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi' Eyret nâm karye sâkinelerinden Hümâ binti Abdî Çavuş nâm hâtûn tarafından husûs-ı âtiyyü'z-zikri da'vâya vekîl-i şer'îsi olan sadrî oğlu Süleymân Ağa bin Süleymân nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîre harye-i mezbûreden Çora bin Hasan nâm kimesneyi ihzâr ve mahzarında bi'l-vekâle takrîr-i da'vâ idüp müvekkilemin Sülümenlü nâm karye sınırunda vâki' tahmînen dört dönüm çayırını fuzûli zabt ider su'âl olunsun didikde ğibbe's-su'âl mezbûr Çora civârında mârru'z-zikr çayır mezbûr Hümâ hâtûnun li-ebeveyn karındaşı Süleymân nâm kimesnenin olup târîh-i kitâbdan elli sene mukaddem bana ma'rifet-i sâhib-i arz ile semen-i ma'lûm üzerinden hak-ı tasarrufunu fâriğ olup elli-senedir mâlikâne zabt ve tasarruf iderim diyücek vekîl-i mezbûr Süleymân Ağa istintâk olundukda müvekkilesi mezbûre Hümâ'nın müvâcehesinde mârru'z-zikr çayırını elli seneden beri tasarruf eylediğini mukır ve mu'terif olmağın bilâ-gadr-i şer'î on beş sene terk ve te'hîr olunan da'vânın istimâ'ı kibel-i saltanattan memnû' olunmağın ol vechle vekîl-i mezbûru ta'arruzdan men' birle-mâ-vâk'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî-evâ'il-i Şa'bâni'l-mu'azzâm li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Eyyûb Efendi bin Ayvalu	Mehmed Çelebi bin Velî	El-Hâc Muharrem Beşe bin Yûsuf	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr
-------------------------	------------------------	--------------------------------	---------------------------

[36b/199] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Nasârâ mahallesi sükkânından Donuk veledi Tâvûd nâm zımmî meclis-i şer'de Mehmed bin Abdullâh nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm idüp işbu hâzırâtü bi'l-meclis olan Hedîce veledi Karabed nâm zımmîye-i bâliğayı işbu hazıratü bi'l-meclis sulbî oğlum Kırkor nâm zımmîye âyîn-i bâtilamız üzre akd-i nikâh idüp bir senedir menkûhasıdır lâkin mezbûr Mehmed benim oğlum Mustafâ nâm kimesneye ikrâr virmişdi diyü ta'arruz ider su'âl olup men' olunması matlûbumdur didikde ğibbe's-su'âl mezbûr Mehmed cevâbında benim oğlum Mustafâ nâm kimesneye varayım demişdi ânınçün ta'arruz iderim diyüp mezbûre Hedice'ye su'âl olundukda mezbûr Kırkor'a târîh-i kitâbdan bir sene mukaddem âyîn-i bâtılları üzre akd-i nikâh olunup menkûhası olduğun ikrâr ve mezbûr Kırkor dahî tasdîk idüp mezbûr Mehmed'in benim oğluma varayım demişdi

didığı lağv-ı mahz olmağla ta‘arruzdan men‘ olunup mâ-hüve'l-vâki‘ bi't-taleb ketb olunup yed-i tâlibe vaz‘ olundu hurrîre fî-evâsıt-ı şehr-i Ramazâni'l-mübârek li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Abdî Çelebi bin Şeyh Ahmed	El-Hâc Ramazân Halîfe bin El-İmâm	Mûsa Beşe bin Emrullâh	Mustafâ Efendi bin Şa‘bân El-Kâdı	Ahmed bin Mustafâ
Osmân bin el-Hâc Ali	Ve ğayruhum mine'l-hâzırîn			

[36b/200] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib-i hamîyyet-i ani'l-mesâ‘ib mahallâtından İmâret Mahallesi sükkânından olup bundan akdem vefât iden es-Seyyid el-Hâc Şa‘bân nâm kimesnenin zevce-i metrûkesi Ümmühânî binti Hasan nâm hâtûnlar tarafından ikrâr-ı âtiyyü'z-zikre vekîl olup mezbûreyi ma‘rifet-i şer‘iyye ile ârifân olan es-Seyyid el-Hâc Mustafâ bin el-Hâc Ma‘den ve Mustafâ Çelebi ibni Hasan şehâdetleri ile şer‘an vekâlet-i sâbite olan fahrü'l-e‘imme Halîl Efendi bin El-merhûm Abdî Efendi meclis-i şer‘î enverde müteveffâ-i mezbûrun sağır oğlu Hasan ve Mehmed ve sağır kızı Neslihân ve İsmihân'ın kıbel-i şer‘-i kâvîmden mansûb vasîleri olan es-Seyyid Ahmed bin Hüseyin nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı sahîh-i şer‘î ve i‘tirâf-ı sarîh-i mer‘i kılup müvekkilem mezbûre Ümmühân'ı müteveffâ-i mezbûrun zimmetinde olan mihr-i mü‘ecceli ve sümün hisse-i şer‘iyyesi mukâbelesinde tehâric-i şer‘î tarîki üzre müteveffâ-i mezbûrun muhalefâtından bin nakd akçe alup kabz idüp husûs-ı mezbûra müte‘allik asâleten ve vekâleten cemî‘-i de‘avi ve husûmâtdan mukırrûn-ı mezbûrunu zimmetlerin ibrâ‘ ve ıskâd eyledi ba‘de'l-yevm müvekkilem mezbûreden mihr-i mü‘eccel ve sümün hisse-i şer‘iyyesine müte‘allik asâleten vekâleten da‘vâ sudûr ve zuhûr [37a] iderse lede'l-hükkâm-ı zevil ihtirâm-ı mesmû‘a ve makbûle olmasun didikde vekîl-i mezbûr Halîl Efendi'nin vech-i meşrûh üzre cârî ve sâdır olan ikrârın vasî-i merkûm es-Seyyid Ahmed dahî bi'l-müşâfehe tahkîk ve tasdîk idicek mâ-hüve'l-vâki‘ bi't-taleb yed-i hurûf-ı li-ecli temessük ketb ve terkîm olunup yed-i tâlibe def‘ olundu cerâ-zâlik ve hurrîre fî-evâsıt-ı şehr-i Ramazâni'l-mübârek li-sene semâne ve sittîn ve elf ve hicret-i men-lehü'l-izz ve ş-şeref.

Şuhûdü'l-hâl

Hüseyin bin İsmâil	Mehmed bin Mehmed	Mehmed bin Yûsuf	El-Hâc Mehmed bin Velî	Osmân bin el-Hâc Ali	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr
--------------------	-------------------	------------------	------------------------	----------------------	---------------------------

[37a/201] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Arap Mahallesi sâkinelerinden İsmihân binti Bayrâm Dede nâm hâtûn meclis-i şer‘a Fâtıma binti Mehmed nâm hâtûnu ihzâr ve mahzarında takrîr-i da‘vâ idüp medîne-i mezbûrede vâki‘ Kadı Hamamı dimekle ma‘rûf hamamda bir gümüşlü kuşâk ve bir beyaz sâde ve bir pirinc kuşâğım sirka olundu mezbûre Fâtıma yanımda olmağla ma‘zınna ihtihâz eyledim sù‘âl olunup takrîr-i tahrîr olunmak matlûbumdur didikde ğıbbe's-su‘âl mezbûre Fâtıma bi'l-küllîye münkire olunmağın müdde‘îyye-i mezbûrenin takrîrine muvâfık beyyine taleb olundukda ba‘del-acz mine'l-ityâni'l-beyyine mezbûre Fâtıma'ya müdde‘îye-i mezbûrenin mârru'z-zikr kuşâk ve sâde ve pirinc kuşâğın sirka eylemedüğine yemîn teklîf olundukda ol dahî halfe billâhi-te‘âlâ itmeğın mâ-vaka‘a bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi-evâsıt-ı şehr-i Ramazâni'l-mübârek li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

El-Hâc Mehmed bin Velî	Musa Beşe bin Emrullâh	Ahmed bin Mustafâ	Mahmûd bin Tâlib	Ve ğayruhum
------------------------	------------------------	-------------------	------------------	-------------

[37a/202] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Kâsım Paşa Mahallesi sâkinelerinden Râziye binti Dede nâm hâtûn meclis-i şer‘de zevci işbu sâhibü'l-kitâb Velî bin Sefer nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp zevcim mezbûr Velî üzerinde olan mihr-i mü‘eccelim ve nafaka-i iddetimden fâriğâ olmak üzere muhâla‘a-i sahîha-i şer‘iyye ile muhâla‘a idüp âhad humâ âharın zimmetini zevciyete müte‘allik cemî‘-i de‘âvî ve husûmâdtan ibrâ’ ve ıskâd eyledik ba‘de'l-yevm zevciyete müte‘allik âhad tarafeynden da‘vâ sudûr iderse lede'l-hükkâmi'l-kirâm makbûle ve mesmû‘a olmasun didikde mukırra-i mezbûreyi vech-i meşrûh üzere câri olan ikrârında mezbûr Velî dahî bi'l-müvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk idicek mâ-vaka‘a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fi-evâhir-i şehr-i Ramazâni'l-mübârek li-sene 1068.

Şuhûdü'l-hâl

Mustafâ Efendi el-Kâdı e'ş-şehîr	Hâfız bin Dede	Mehmed bin Şa‘bân	Muhzır Osmân	Ve ğayruhum
----------------------------------	----------------	-------------------	--------------	-------------

be-Acemzâde				
-------------	--	--	--	--

[37a/203] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tabi' Sülûmenli nâm karyeden Şahbâz bin Cömert nâm kimesne meclis-i şer'â Ahmed bin Mahmûd nâm kimesneyi ihzâr ve mahzarında takrîr-i da'vâ idüp işbu meclis-i şer'de hâzır olan sol kulağının önü oyulmuş ve sağ kulağının ucu kesük arkası sarı siyah öküz mülküm olup bundan akdem Mûsâ nâm kimesneden iştirâ eylemişdim iki sene vardır mülkümden zayi' olmuşdu hâlâ mezbûr Ahmed'in yedinde buldum su'âl olunup alıverilmesi matlûbumdur didikde ğıbbe's-su'âl mezbûr Ahmed bin mârru'z-zikr öküzü Şeyhlü Kazâsı'ndan Kara Receb nâm kimesnenin envâl ve erzâkını bey' iden Mehmed Beğ nâm kimesneden iştirâ eyledim mezbûr Şahbâz'ın mülk-i müştêrâsı olduğu ma'lûmum değildir diyücek mezbûr Şahbâz'dan takrîrine muvâfık beyyine talep olundukda mine'l-udûl Mustafâ bin Oruç ve Murâd bin Şahveli nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'â hâzırân olup ğıbbe'l-istişhâd ve fi'l-vâki' mevsûf mezkûr öküzü müdde'î-i mezbûr Şahbâz Mûsâ nâm kimesneden iştirâ eyleyüp mülkünde iken iki sene vardır mülkünden zâyî' olmuşdu biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ideriz diyü edâ-i şehadet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri hîn-ı kabûlde vâki'a olmağın mezbûr Şahbâz'a mârru'z-zikr öküzü taraf-ı şer'iyeden bir tarikle mülkünden ihrâc eylemedüğüne yemîn teklîf olundukda ol dahî a'lâ-vıfkı's-su'âl halfe billâhi-te'âlâ itmeğın mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî-evâhir-i şehr-i Ramazânî'l-mübaârek li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Ali bin Ağa Beğ	Nasûh Beşe bin Devlethân	Veli bin Oruç	İbrâhîm bin İsâ	Süleymân Beğ el-Cündî	Mûsâ Beşe er-Râcil	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr
-----------------	--------------------------	---------------	-----------------	-----------------------	--------------------	---------------------------

[37a/204] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi' Bozöyük nâm karye sükkânından Mustafâ bin Yûsuf nâm kimesne kendi tarafından asâleten ve li-ebeveyn karındaşı Hasan tarafından dahî vekîl olup bimâ-hüve nehcü's-sübût şer'an vekâlet-i sâbite oldukdan sonra vekâleten ve mezbûrânın didiği karındaşı Ma'den nâm tarafından vekîl olup nehc-i şer'î üzre vekâlet-i sâbite olan İvaz bin Çırac nâm kimesne vekâleten meclis-i şer'-i hatîrde işbu sâhibü'l-kitâb Mehmed bin Halîl nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp karye-i mezbûrede [37b] vâki' bir

tarafdan İsmâil ve etrâf-ı selâsesi tarîk-i âm ile mahdûd olan sekiz göz çardağımızı mezbûr Mehmed'e safkâ-i vâhîde ile dokuz yüz nakd-i râyic-i fi'l-vâkt akçeye bey'-i bât'-ı kat'î ile bey' idüp kabz-ı semen-i ma'dûd ve teslim-i mebî'-i mahdûd eyledik ba'de'l-yevm mârru'z-zikr sekiz göz çardak mezbûr Mehmed'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didiklerinde mukırrân-ı mezbûrân İvaz ve Mustafâ bi'l-asâle ve bi'l-vekâle cârî olan ikrârlarında el-mukırrı lehü'l-merkûm Mehmed bi'l-müvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olunup yed-i tâlibe vaz' ve def' olundu hurrîre fî-evâhir-i şehr-i Ramazânî'l-mübârek li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

El-hâc Sefer bin Abdülkerîm	Halîl Çelebi bin İbrâhîm	Hâcî bin Sefer	Mehmed bin Murâd Beşe	İvaz bin Mehmed	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr
-----------------------------	--------------------------	----------------	-----------------------	-----------------	---------------------------

[37b/205] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib-i hamîyyet-i ani'l-mesâ'ib mahallâtından Fakîh Paşa Mahallesi sükkânından mefharü'l-kuzât Abdullâh Efendi bin el-merhûm Hamza Efendi meclis-i şer'-i şerîfî Ahmedî ve mahfil-i dîn-i münîf-i muhammediyye hâzır olup abd-i memlûkü olan işbu hâfîzü'l-kitâb orta boylu ve iki kulağı delük tunceliyyü'l-asl Ali bin Abdullâh nâm arap mahzarında ikrâr-ı sahîh-i şer'î ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'î kılup mezkûr Ali'yi tedbîr-i mutlak ile müdebber eyledim bî-emrillâhi-te'âlâ dâr-ı fenâdan dâr-ı bekâyâ intikâl ve irtihâl eylediğimde sülûs ... azâd olup sâ'ir ahrâr-ı aslîsin gibi hür olsun didikde müşârü'l-ileyh Abdullâh Efendi'nin vech-i meşrûh üzre cârî olan ikrârını el-mukırru lehü'l-merkûm Ali bi'l-müvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk idicek mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî-evâ'il-i Şevvâli'l-mükerrem li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Fahrü'l-müderrişîni'l-kirâm Kâsım Efendi bin el-Merhûm İbrâhîm Efendi	El-hâc Mahmûd Efendi bin Hâcî El-Hatîb	El-hâc Kasım bin Mahmûd Çelebi	Mustafâ Çelebi Nâzır-zâde		
Mustafâ Halîfe bin Hasan	Mustafâ Çelebi bin Kubad	Osmân Çelebi bin el-Hâc Mehmed	Halîl Halîfe bin Kurt	Hasan bin Ca'fer	Ve Ğayrihüm Mine'l-huzzâr

[37b/206] Bi'l-fi'îl Karahisâr-ı Sâhib Mütesellimi olan fahrü'l-emâsil ve'l-akrân Mûsâ Ağa bin Abdülmennân taraf-ı şerîflerinden husûs-ı âtiyyü'z-zikre mübâşir olan Zülfikâr Ağa meclis-i şer'â Şuhûd Kazâsı'na tâbi' Cüneytli nâm karye sâkinelerinden Râziye binti Aligaybî Beşe nâm bîkr-i bâliğayı ihzâr ve mahzarında takrîr-i kelâm idüp mezbûre Râziye işbu hâzır-ı bi'l-meclis olan üveyi babası Mehmed bin Satılmış nâm kimesnenin menziline sâkine iken firâr idüp yine işbu hâzır-ı bi'l-meclis olan Aynî binti Pîr Ali nâm hâtûnun menziline varup bir gece anda yatmışdır su'âl olunup takrîr-i tahrîr olunması matlûbumdur didikde ğıbbe's-su'âl mezbûre Râziye fi'l-vâki' mezbûre Aynî'nin sulbî kebîr oğlu Süleymân Nebî bin beyti nâm kimesneye varmak sevdâsıyla firâr idüp mezbûr Aynî'nin evinde bir gece yattım diyücek mezbûr Aynî dahî istintak olundukda fi'l-vâki' mezbûre Râziye'ye gece benim menzirimde yattı diyü ol dahî mukır olmağın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fi-evâ'il-i şehr-i Şevvâli'l-mükerrem li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Musa Beşe bin Abdullâh	Hüseyn bin Osmân Çavuş	İbrâhîm bin Hâcî	Ahmed bin Mustafâ	Ve ğayruhum mine'l-huzâr
------------------------	------------------------	------------------	-------------------	--------------------------

[37b/207] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından el-Hâc Yahyâ Mahallesi sâkinelerinden Sâliha binti Süleymân nâm hâtûn meclis-i şer'-i şerîfde zevci işbu sâhibü'l-kitâb Hasan Beğ bin Kemâl mahzarında ikrâr-ı tav'-i ve i'tirâf-ı mer'î kılup zevcim mezbûr Hasan Beğ zimmetinde mukarrer olan mihr-i mü'eccelimden ve nafaka-i iddetimden fârîğa olmak üzre muhâla'a-i sahîh-i şer'îyye ile muhâla'a idüp zevciyete müte'allik cemî'-i de'âvî ve husûmâtdân birbirlerimizimizin zimmetlerini ibrâ-i âm ile ibrâ' ve ıskât-ı tâm ile ıskât eyledik ba'de'l-yevm zevciyete müte'allik âhar tarafeynden da'vâ sudûr iderse lede'l-hükkâmî'l-kirâm makbûle ve mesmû'a olmasun didikde mukırra-i mezbûreyi vech-i meşrûh üzre cârî olan ikrârında mezbûr Hasan Beğ dahî vicâhen tasdik ve tahkîk idicek mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu hurrîre fi'l-yevmi's-sâdis min-Şevvâli'l-mükerrem li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Nasûh Çelebi	Mahmûd Beşe bin Durmuş	El-Hâc Mehmed bin Velî	Süleymân Halife bin el-Hâc Mustafâ	Mustafâ Efendi bin Şa'bân el-Kâdı	Ahmed bin Mustafâ	Ve ğayruhum
--------------------------------	------------------------	------------------------	------------------------------------	-----------------------------------	-------------------	-------------

[38a/208] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Bedrik Mahallesi sükkânından el-Hâc Mehmed bin Velî nâm kimesne mahfil-i kazâda işbu sâhibü'l-kitâb Bayrâm bin Şa'bân müvâcehesinde ikrâr-ı sahîh-i şer'î ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'î kılup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Ömer mülküne ve bir taraftan Ahmed Beşe mülküne ve bir taraftan Mustafâ Beşe mülküne ve taraf-ı âharı tarîk-i âmma münteki içinde ve bir mâ'i ve bir çardağı ve bir mikdâr havluyu müstemil olan mülk menzilimi mezbûr Bayrâm'a üç bin fizzî nakd-i râyic-i fi'l-vakt akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' idüp kabz-ı semen-i ma'dûd ve teslîm-i mebî'-i mahdûd eyledim ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr olan mülk-i mezbûrun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve haysü mâ-yürîd mutasarrîf olsun didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzre câri ve sâdir olan ikrârını el-mukırrı lehül-merkûm Bayrâm bi'l-müvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk idicek mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî-evâ'il-i şehri Şevvâli'l-mükerrem li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Mustafâ Çelebi bin İbrâhîm Efendi	Es-Seyyid Mahmûd Çelebi bin Mehmed	Mahmûd bin Mehmed	Süleymân bin Mehmed	Mehmed bin Hasan	Musa Beşe bin Emrullâh	İsmâil bin Süleymân	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr
-----------------------------------	------------------------------------	-------------------	---------------------	------------------	------------------------	---------------------	---------------------------

[38a/209] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi' Akcin nâm karye sâkinlerinden Süleymân bin ? bey mahfil-i kazâda işbu sâhibü'l-kitâb Ali Bâlî bin Yûsuf nâm kimesne mahzarında da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp mezbûr Ali Bâlî Bey'e hırsız lafzıyla şetm eyledi su'âl olunup takrîr-i tahrîr olunması matlûbumdur didikde ğıbbe's-[su'âl] mezbûr Ali Bâlî husûs-ı mezbûru münkir olıcak müdde'î-i mezbûrun takrîrine muvâfık beyyini talep olundukda ityân beyyineden izhâr-ı acz itmeğın mezbûra yemîn teklîf olundukda halfe billâhi'l-âlâ itmeğın mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî-evâsıt-ı Şevvâli'l-mükerrem li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Yûsuf Beğ bin Abdullâh	Ahmed Beğ bin Hasan	Hamza bin el-Hâc Hüseyin	Mehmed Beğ bin Zülfikâr	Şu'ayb bin Hüseyin El-İmâm	İbrâhîm bin Maksûd	Ve ğayruhum
------------------------	---------------------	--------------------------	-------------------------	----------------------------	--------------------	-------------

[38a/210] Hoyran Kazâsı'na tâbi' Kırkbaş nâm karye sâkinlerinden olup bundan akdem maktûl olan Tatar Mehmed Ağa bin Hüdâverdi Beğ nâm

müteveffânın sulbî sağır oğlu ve sulbiyye kızı nâm sağırlerin kibel-i şer‘den mansûb vasîleri ve ammîsi oğlu Mehmed Beğ bin Himmetverdi mahfil-i kazâda işbu sâhibü'l-kitâb Mustafâ Beşe bin Arslan nâm kimesne müvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp bundan akdem sağırân-ı mezbûrânın babaları müteveffâ-i mezbûr Mehmed Ağayı mezbûr Mustafâ Beşe katl eyledi diyü bi'l-vesâyeye da‘vâ ve taleb eylediğimde beynimizde münâza‘ât-ı kesîre ve mühâsamât-ı ekîde vâkı‘a olmuş idi el-hâletü hâzihî beynimize müslihûn ve müslimûn tavassud idüp beni altmış adet gurûşa ıslâh eylediler ben dahî sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûru vesâyetim hasebiyle mezbûr Mustafâ Beşe yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ve kabz idüp müteveffâ-i mezbûrun dem ve diyetine müte‘allik min-küllî'l-vücûh da‘vâ ve nizâ‘dan mezbûr Mustafâ Beşe'nin zimmetini ibrâ-i âm ile ibrâ‘ ve ıskât-ı tâm ile ıskât eyledim ba‘de'l-yevm husûsumâta müte‘allik müte‘allik benden bi'l-vesâyeye da‘vâ ve taleb sudûr ve zuhûr iderse inde'l-hükkâmî'l-kirâm makbûle ve mesmû‘a olmasun didikde mukırr-ı mezbûrun minvâl-i muharrer üzre cârî ve sâdır olan ikrârını el-mukırr-ı lehü'l-merkûm Mustafâ Beşe bi'l-müvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk idicek mâ-vaka‘a zabten li'l-makâl ketb olunup yed-i tâlibe vaz‘ olundu hurrîre fî-evâsıt-ı Şevvâli'l-mükerrerem li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Ömer Beşe bin Kulu	Ali Beşe bin Yûsuf	Bekir Bölükbaşı Bin Bayrâm	Muslu Ağa bin Abdî Ağa	El-Hâc İsmâil bin el-Hâc Mehmed	Satı Beşe bin Mahmûd	Ve ğayruhum mine'l- huzzâr
--------------------------	-----------------------	----------------------------------	------------------------------	--	----------------------------	-------------------------------------

[38a/211] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi‘ Akcin nâm karye sâkinlerinden Hâcî Ali Bâlî bin Yûsuf nâm kimesne mahfil-i kazâda Râziye binti el-Hâc Hızır nâm hâtûn ihzâr ve mahzarında takrîr-i da‘vâ ve tavsiye-i müdde‘î idüp mezbûre Râziye'nin babası merkûm el-Hâc Hızır benim ammîm olmağla karye-i mezbûrede vâkı‘ beyne'l-ahâlî ve'l-cîrân ma‘lûmetü'l-hudûd altı göz koyun ağılı ve bir mikdâr harâbe menzilin nısfı bi-hasebi'l-ırs bana intikâl itmişken mezbûre Râziye müstakil zabt ider su‘âl olunup takrîr-i tahrîr olunması matlûbumdur didikde ğıbbe's-su‘âl mezbûre Râziye cevâbında mârru'z-zikr koyun ağılı ve harâbe menzili babam mezbûr el-Hâc Hızır hâl-i hayâtında bana ba‘de't-tahliyetiş-şer‘î hîbe-i sahîha-i şer‘iyye ile hîbe ve teslîm ben dahî meclis-i hîbede ittihâb-ı kabz ve tesellüm eyledim binâen a‘lâ-zâlik zabt iderim diyücek müdde‘î-i mezbûr Ali Bâlî istintâk olundukda hîbe-i

merkûmeyi münkir olıcak mezbûreden takrîrine muvâfık beyyini taleb olundukda mine'l-udûl Ma'den bin Velî ve Himmet bin Sevindik nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup ğıbbe'l-istişhâd fi'l-vâki' mârru'z-zikr koyun ağılı ve harâbe menzili hâl-i hayâtında mezbûr el-Hâc Hızır kızı mezbûre Râziye'ye ba'de't-tahliyeti's-şer'iyye hîbe ve teslîm ol dahî meclis-i hîbede kabz ve tesellüm eyledi biz bu husûsa şahidleriz şehâdet dahî ideriz diyü edâ-i şehadet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri hîn-ı kabûlde vâkı'a olmağın mâ-vaka'a kayd-şüd hurrîre fî-evâsıt-ı Şevvâli'l-mûkerrem 1068.

Şuhûdü'l-hâl

Süleymân Çelebi bin İsmâil Beğ	Ahmed eEfendi bin Abdülmelik el-Vâ'iz	Musa Beşe bin Emrullâh Beşe	Mustafâ Efendi bin Şa'bân el- Kâdı	Ve ğayrum
--------------------------------------	---	--------------------------------	--	-----------

[38b/212] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Fakîh Paşa ve Kâhil Mahalleleri ahâlîlerinden Hasan bin ve Muharrem Beşe bin Yûsuf ve Osmân bin İneBeğ ve Mehmed Çelebi bin ve Receb bin Ahmed ve Mustafâ Çelebi bin Hayyâd ve sâ'iri meclis-i şer'a gelüp takrîr-i kelâm idüp mahallemizde halkdan cereyân idüp hakk-ı şürbümüz olan sunun yolu bazı kimesnelerin evine uğrayup kurbünde kenîf ihdâs eylemeleriyle sunun küngüne neşf idüp bize zarârı varur cânib-i şer'den üzerine varılıp nazar oldukdan sonra men' olunmaları matlûbumdur didiklerinde cânib-i şer'den Mevlânâ Mustafâ Efendi irsâl olunup zeyl-i kitâbda mestûrül-esâmi olan Müslümânlar ile mahalletân-ı mezbûretâna cârî olan sunun menzillerine uğrayan kimesnelerin evlerine varılıp nazar olundukda el-Hâc Yahyâ mahallesinden Karlı ve Süleymân ve Fakîh Paşa Mahallesi'nden Rızvân nâm kimesneler mârru'z-zikr sünun kurbünde kenîf ihdâs idüp ve kenîfin ayağısunun küngüne uğrayup neşf idüp zararı olduğun müşâhade eylediklerine mezbûrun Karlı ve Süleymân Rızvân nâm kimesnelere kenîflerin kaldırmağa tenbîh olunup mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve terkîm olunup yedlerine vaz' ve def' olundu hurrîre fî-evâ'il-i Şevvâli'l-mûkarrem li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Ahmed Ağa bin Baba Ömer	Mustafâ bin Erkulu	Dede Beğ bin el-Hâc Mustafâ	Sefer bin Osmân	Osmân el- Muhzır	Ve ğayrum
-------------------------------	-----------------------	-----------------------------------	--------------------	---------------------	-----------

[38b/213] Mahmiyye-i Konstantiniyye sâkinlerinden olup Sincânlu Kazâsında Düzağaç nâm karye ve ğayriden yirmi iki bin akçe ze'âmete mutasarrıf olan Abbâs Ağa bin Abdullâh tarafından husûs-ı âtiyyü'z-zikr ikrâr-ı vekîl-i şer'îsi olan Mustafâ Ağa bin Süleymân Ağa meclis-i şer' de işbu sâhibü'l-kitâb el-Hâc Mehmed bin Yûnus nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp müvekkilim merkûm Abbâs Ağa mutasarrıf olduğı tîmârın bin altmış sekiz Mart'ından bin altmış dokuz Mart'ına gelince a'sâr-ı şer' iyye ve rûsûm-ı örfiyyesinden cüz' i ve küllî mahsûlüne tarafeynden vekîl nasb idüp mezbûr dahî târîh-i mezbûrede tîmâr-ı mezbûrun mahsûlünü ahz ve kabz eylemişdi hâlâ vekâletim hasebiyle muhâsebesin görüp tîmâr-ı mezbûrun mahsûlünden alduğı mahsûlü bi't-tamâm yedinden ahz ve kabz eyledim zimmetinde bir akçe ve bir habbe bâkî kalmadı didikde vekîl-i mezbûr Mustafâ Ağa'yı vech-i meşrûh üzre bi'l-vekâle cârî olan ikrârını el-mukırr-ı lehü'l-merkûm el-Hâc Mehmed bi'l-müvâcehe tasdîk idicek mâ-vaka'a kayd-şüd hurrîre fi-evâhir-i Şevvâli'l-mükerrem li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Ferruh	Abdî Ağa bin Mustafâ Beğ	Mehmed Çelebi bin Nasûh Çelebi	Ahmed Bin el-Hâc Sinân	Mehmed bin el-Hâc Yûsuf	Bayrâm bin el-Hâc Satılmış
Mustafâ bin Kalender	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr				

[38b/214] Karahisâr-ı Sâhib kazâsına' tâ[bi] Tatlar nâm karye sükkânından Ramazân bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'a karye-i mezbûreden Pîr Ahmed bin İlyâs nâm emredi karye-i mezbûre subaşısı olan Ali Ağa ma'rifetiyle ihzâr ve mahzarında takrîr-i da'vâ idüp mezbûr Pîr Ahmed karye-i mezbûrede menzilinün kapusunu kilitli dururken içinden esbâb sirka itmek kasdiyle kurcalayup lâkin açamayup koyup gitmişdir su'âl olunsun didikde ğıbbe's-su'âl mezbûr Pîr Ahmed bi'l-küllîye münkir olmağın müdde'î-i mezbûrdan takrîrine muvâfık beyyine taleb olundukda mine'l-udûl Hızır bin Dede ve İvaz bin İlyâs nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup ğıbbe'l-istişhâd ve fi'l-vâki' mezbûr Pîr Ahmed bizim huzûrumuzda mezbûr Ramazân'ın kapusunu kurcaladım içinde kedi yavrusu var idi ânı çıkarayım didim diyü ikrâr eyledi biz ikrârına vech-i meşrûh üzre şâhidleriz şehâdet dahî ideriz diyü edâ-i şehâdet-i şer' iyye eylediklerinde ba'de't-

ta‘dîl ve't-tezkiye şehâdetleri hîn-ı kabûlde olmağın mâ-vaka‘a zabten-li'l-makâl ketb olundu hurrîre fî-evâhir-i Şevvâli'l-mükerrerem li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

El-Hâc Mehmed bin Velî	Mehmed Çelebi bin Nasûh Çelebi	Abdî Çelebi bin Ahmed	Mehmed Efendi bin Abdülmelik	İvaz bin Budak
Ahmed bin Sefer	İsa bin Eyyüb	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr		

[38b/215] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbî‘ İnâz nâm karye sâkinelerinden olup bundan akdem fevt olan Mü‘mine binti Sefer Beğ nâm hâtûnun sadrîyye-i kebîre kızı Râziye nâm hâtûn tarafından ikrâr-ı âtiyyü'z-zikre vekîl-i şer‘î olan Hüseyin bin Ali nâm kimesne ve müteveffî-ye-i mezbûrenin kızı Rahîme nâm hâtûnun zevci Ahmed Çelebi bin Mehmed Çelebi ile ma‘ân meclis-i şer‘de işbu sâhibü'l-kitâb Hüseyin bin Hasan nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp müvekkilelerimiz mezbûretânın anaları müteveffî-ye-i mezbûrenin muhallefâtından mezbûr Hüseyin'e dokuz re's kara sığır ve on re's koyun ve on aded arısı vardır diyü da‘vâ sadedinde olmuşlar idi el-hâletü hâzihi mârru'z-zikr karasığır ve koyun ve aruyı hâl-i hayâtında mezbûre Mü‘mine merkûm Hüseyin'e hîbe ve teslîm ol dahî kabz ve tesellüm eyledüğüne ilimleri lâhık olmağla husûs-ı mezbûra müte‘allik cemî‘-i de‘âva ve husûmâtdan mezbûr Hüseyin'in zimmetini ibra-i âm ile ibrâ’ ve ile ıskât eylediklerinde vekîlân-ı mezbûrânın vech-i meşrûh üzre cârî olan ikrârımı el-mukırru lehü-merkûm Hüseyin vicâhen tasdik ve tahkîk idicek bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî-evâ'il-i Şevvâli'l-mükerrerem sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Hasan bin Hızır	Bayrâm Beşe bin Nûrullâh	Mustafâ bin Ahmed	Mustafâ Beğ bin Hızır	İbrâhîm bin Hüseyin	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr
-----------------	--------------------------	-------------------	-----------------------	---------------------	---------------------------

[39a/216] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbî‘ Çubuk nâm karye sâkinelerinden Ümmî binti Hasan nâm hâtûn meclis-i şer‘a gelüp takrîr-i kelâm idüp işbu hâzır-ı bi'l-meclis olan Ayasîni nâm karyeden Eymîr bin Mehmed nâm kimesneye Allâh'ın emri ve hazret-i resûlün aleyhisselâm-şerî‘atı hazret-i ... üzre varırım ve ğayri kimesneye varmazam diyü ikrâr-ı tav‘î ve i‘tirâf-ı mer‘î idüp mezbûre Ümmî

hâtûnun ikrârı bi't-taleb kayd-şüd hurrîre fî-evâ'il-i Şevvâli'l-mükerrem li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Halîl Beğ bin Abdullâh	Mustafâ Beşe bin Ramazân	Hasan Beğ bin Mustafâ	Ali bin Süleymân	Mahmûd bin Seydi Ahmed
Mustafâ bin Dâvûd	HocaAli bin Durmuş			

[39a/217] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından İmâret Mahallesi sükkânından Muhammed Beşe ibni Yûnus nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfde işbu sâhibü'l-kitâb Muhammed Çelebi bin nâm kimesne mahzarında ikrâr ve i'tirâf idüp silk-i mülkümde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan mezbûr Mehmed Çelebi mülkü ve bir taraftan Ma'den mülkü ve tarafeyni tarîk-i âm ile mahdûd bir tahtânî beyti ve çardağı ve bir mikdâr havluyı müştemil olan mülk menzilimi mezbûr Muhammed Çelebi'ye iki bin beşyüz nakd-i râyic-i fi'l-vâkt akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' idüp kabz-ı semeni ma'dûd ve teslîm-i mebî'-i mahdûd eyledim min-ba'd mârru'z-zikr merkûm Mehmed Çelebi'nin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yuhtâr tasarruf eylesün didikde ğbbe't-tasdîk kayd-şüd fî-evâ'il-i Zi'l-kâ'de- li-seneti'l-mezbûr min-hicret-i fî-sene el-arafe's-şeref.

Şuhûdü'l-hâl

El-Hâc Ali bin Timur Beşe	Mustafâ bin Velî	Musa Beşe bin Emrullâh	Musa Çelebi bin Mustafâ Çelebi	Hasan bin Hüseyin Beğ
İvaz bin Abdî	Mustafâ bin kûçek	Ahmed bin Abdullâh	Ve ğayruhum mine'l-hâzırîn	

[39a/218] Âhar diyârdan olan Ermeni tâ'îfesinden Karanfil veledi Cihan nâm zimmî meclis-i şer'-i şerîfde tâ'îfe-i mezbûreden Allâhverdi veledi Bahtiyâr nâm zimmî mahzarında ikrâr-ı tav'-î ve i'tirâf-ı mer'î kılup mezbûr Allâhverdi'nin sulbiyye kızı Gülvar nâm zimmîyeye nâmzed olmuşdum el-haletü hâzihî fâriğ oldum her kime dilerse mezbûreyi virsün vichen mine'l-vücûh alâkam medhalim yokdur didikde mezbûr Karafil'in vech-i meşrûh üzre olan ikrârı mezbûr Allâhverdi vicâhen tasdîk ve tahkîk idicek mâ-vaka'a kayd-şüd hurrîre fî-evâ'il-i Zi'l-ka'deti's-şerîfe sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

El-Hâc Mehmed bin Velî	Sarı İbrâhîm Ağa bin Abdullâh	Musa Beşe bin Emrullâh	Ahmed bin Abdullâh	Gazel veledi Murâd
Doğan veledi Altun	Ve ğayruhum mine'l-hâzırîn			

[39a/219] Mahmiyye-i Konstantiniyye sâkinlerinden Cihân bin Yûsuf nâm kimesne ve li-ebeyn kız karındaşı Fâtıma nâm hâtûn ile ma'ân meclis-i şer'-i şerîfde ammîleri olup bundan akdem fevt olan Hüseyin nâm kimesnenin zevce-i metrûkesi işbu râfi'ül-kitâb Âişe binti Pîrî nâm hâtûn mahzarında her biri da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp ammîmiz mezbûr Hüseyin fevt oldukda medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından İmâret Mahallesi'nde vâki' bir tarafı el-Hâc Velî mülküne ve bir taraftan Hasan mülküne ve bir tarafı Velî Beğ mülküne ve taraf-ı âharı tarîk-i âm ile mahdûd bir beyt-i süflâ ve bir mikdâr havluyı ve eşcâr-ı müsmire ve ğayr-i müsmireyi ve bi'r-i mâ'iyi müştemil olan menzilin ve sâ'ir muhallefâtın zabt idüp babamız mezbûr Yûsuf hisse-i şer'iyyesin ahz itmeden fevt olmağla hâlâ biz hisse-i şer'iyyemizi taleb ideriz su'âl olunsun didiklerinde ğıbbe's-su'âl mezbûre Âişe cevâbında zevcim mezbûr Hüseyin fevt oldukda verâseti mezbûrânın babası merkûm Yûsuf ile ammîteleri Âişe ve Emîne nâm hâtûnlara ve bana münhasıra olup benim mihr-i mu'eccelim ve bazı dâyinlerine deyn-i müsbeti olup muhallefâtı deynin ihâta itmeyüp binâ'en a'lâ-zâlik mezbûr Yûsuf tehâric-i şer'-i tarîkiyle altı yüz akçeye ve merkûmetân Âişe ve Emîne'yi dahî altı yüz akçeye ıslâh eylediler lâkin bu'd zamân mezbûr Yûsuf gelüp sulhunu inkâr idüp beni sene selâsen ve hamsîn ve elf târîhinde medîne-i mezbûrede mâ'il(?)ü's-şer' olan Abdullâh Efendi huzûruna ihzâr idüp hisse-i şer'iyyesin da'vâ ve taleb itdikde ben dahî mukaddemâ altı yüz akçeye tehâric-i şer'-i tarîkiyle sulh olduğunu müşârü'l-ileyh Efendi huzûruna Abdünnebî bin Mûsâ ve Yûsuf bin abdülkerim nâm kimesneler şehâdetleriyle isbât idüp yedime hüccet-i şer'iyye verilüp fasl-ı husûmet olunmuşdu diyü kelimâtına mutâbık hüccet-i şer'iyye ibrâz idüp mazmûnu takrîrine muvâfık bulunmağın mezbûrân Cihân ve Fâtıma istintâk olundukda hüccet-i mezbûrun mazmûnunu münkir olduklarında mezbûre Âişe'den mazmûn sıhhâtine beyyine taleb olundukda mine'l-udûl Süleymân Halîfe ibni [39b] el-Hâc Mustafâ ve Yûsuf Halîfe bin Abdülkerim nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup ğıbbe'l-istişhâd fi'l-vâki' mezbûrân Cihan ve Fâtıma'nın babası merkûm Yûsuf târîh-i mezbûrda merkûm Âişe'den karındaşıdan intikâl iden hisse-i şer'iyyesin taleb idüp mezbûre Âişe dahî mukaddemâ altı yüz

akçeye vech-i meşrûh üzere tehâric-i şer‘-i tarîkiyle sulh olduğunu mezbûrân şehâdetleriyle isbât idüp yedine hüccet-i şer‘iyye virilüp kat‘ı nizâ‘ ve fasl-ı husûmet olundu biz bu husûsa şahidleriz şehâdet dahî ideriz diyü edâ-i şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘de't-ta‘dîl ve't-tezkîye şehâdetleri hîn-ı kabûlde vâkı‘a olmağın mezbûrân Cihân ve Fâtıma ta‘arruzdan men‘ birle-mâ-vaka‘a bi't-taleb ketb ve terkîm ve yed-i tâlibe vaz‘ ve def‘ olundu hurrîre zâlik ve hurrîre fî-evâ‘il-i zi'l-i ka‘deti'ş-şerîfe sene semâne ve sittîn ve elf min-hicret-i men-lehül-izz ve'ş-şeref.

Şuhûdü'l-hâl

Ahmed Efendi bin Abdülmelik	Mustafâ Beşe bin Ali	Şa‘bân bin Ali	Mehmed Çelebi bin Ebûbekir	Mustafâ bin Pürcivân
Sefer bin Hüseyn	Ve ğayruhum mine'l-hâzırîn			

[39b/220] Oldur ki ebnâ-i sipâhiyândan Ömer Ağa nâm Hüseyn husûs-ı âtiyye vezîr-i rûşen-zâmir müşîr-i müserred tedbîr Hasan Paşa yesserallâhû-mine'l-hayrât mâ-yeşâ hazretleri buyruldu şerîfleriyle ta‘yîn olunan Ali Ağa mübâşiretiyle meclis-i şer‘-i şerîf lâzımü'l-ikrâm Murâd Paşa zâde fahrü'l-âşiyân Mustafâ Beğ ihzâr ve müvâcehesinde da‘vâ ve takrîr-i kelâm idüp mûmâ-ileyh Mustafâ Beğ'in Kadri nâm hüddâmında cihet-i karz-ı şer‘den yüz elli kıt‘a esedî gurûş hakkım olup da‘vâ ve taleb eylediğimde kefâlet-i mutazammın mûmâ-ileyhin üzerine havâle-i şer‘iyye ve devr idüp idüp müşârü'l-ileyh Mustafâ Beğ dahî havale-i şer‘iyyeyi kabûl ve meblağ-ı mezbûr yüz elli kıt‘a esedî gurûşu vâcibü'l-edâ ve lâzımü'l-kazâ veririz diyü yedime hat ve hatemini hâvi ve müştemil temessük virmiş idi hâlâ meblağ-ı mârru'z-zikri taleb eylediğimde te‘allül ider mezbûr Mustafâ Beğ'e şer‘an su‘âl olunsun takrîr-i tahrîr ve müceb-i icrâ olunması matlûbumdur didikde ğıbbe's-su‘âl müdde‘î-i merkûmu yedinde olan mumzâ ve mahtûm temessük müşârü'l-ileyh Mustafâ Beğ müvâcehesinde feth ve kırâ‘at olundukda mazmûn-ı temessükü ve hat ve hatem kendünün olduğunu i‘tirâf ve havâle-i şer‘iyyeyi kabûl eylediğini ikrâr idüp şer‘an mûmâ-ileyh Mustafâ Beğ'den meblağ-ı mersûm lâzım gelmeğın edâsına ... birle mâ-vaka‘a-bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî't-târîhi'l-meskûr.

Şuhûdü'l-hâl

İbrâhîm Ağa bin Mehmed	Ali Beğ bin Ahmed	Hamdi Ağa bin Ali	Yûsuf Ağa El-cündî	Veli Ağa El-Cündî	Yuusf Beğ bin Mustafâ	İvaz bin Memi
------------------------------	----------------------	----------------------	-----------------------	----------------------	--------------------------	------------------

İbrâhîm bin Süleymân	El-Hâc Mehmed bin	Hasan bin Mehmed	Ve ğayruhum mine'l- huzzâr	
----------------------------	-------------------------	---------------------	-------------------------------------	--

[39b/221] Budur ki mahmiyye-i Karahisâr-ı Sâhib-i hamîyyet-i ani'l-nevâib mahallâtından Doğancı Mahallesi sükkânından Hızır bin İlyâs nâm kimesne mahfil-i şer'le babası mezbûr İlyâs'ın muhalefâtına vâzi'ül-yet olan râfi'ül-vesîka Mehmed bin Yâkûb nâm kimesne müvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp eniştem merkûm Mehmed babam müteveffâ-i mersûm İlyâs nâm kimesnenin metrûkâtını ahz ve kabz itmiş idi el-hâletü hâzihî babam müteveffâ-i merkûmun mahalle-i mezbûrede vâki' menzîlinden mâ'adâ ism-i mâl itlâk olunur eşyâsı bi't-tamâm ve'l-kemâl eniştem merkûm Mehmed yedinden ahz ve kabz idüp zimmetin berî eyledim didikde ğibbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî-evâsıt-ı Zi'l-ka'deti's-şerîfe sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Hasan bin ed- Debbâğ	İsmâîl dede el-İmâm	Şa'bân bin İsmâîl Dede	Cilingir Abdî bin	Kara Mehmed bin Ramazân	Hasan bin Mehmed	Ve ğayruhum mine'l- huzzâr
----------------------------	------------------------	------------------------------	----------------------	----------------------------------	---------------------	-------------------------------------

[39b/222] Budur ki mahmiyye-i Karahisâr-ı Sâhib-i hamîyyet-i ani'l-nevâ'ib mahallâtından Mollâ Bahşî nâm mahalle sükkânından Hüseyin bin Hâcî nâm kimesne mahfil-i kazâda râfi'ül-vesîkâ zahrü'l-vülât Mehmed Efendi ibni'l-merhûm Hamza Efendi tarafından tasdîka bi-mâ-hüve-nehcü's-sübût şer'an vekâlet-i sâbite Mustafâ Çelebi ibni Hasan müvâcehesinde ikrâr-ı tav'î ve i'tirâf-ı mer'î idüp silk-i mülk-i sahîhimde münselik mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı İsâ Çelebi bağçesine ve etrâf-ı selâsesi tarîk-i âmma müntehî ve mahdûd bir tahtânî firunı ve fevkânî üç odayı müşt Emil menzîlimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık bin nakid akçe ve bir kaftân ve bir don ve bir gömlek ve bir babuç bey'-i bāt-ı sahîh-i şer'î ile bey' idüp kabz-ı semen-i mersûm ve teslîm-i mebî'-i mahdûd eyledim ba'de'l-yevm menzîl-i mahdûd-ı mezkûr mûmâ-ileyh Mehmed Efendi'nin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve haysü mâ-yürîd mutasarrıf olsun didikde mukırr-ı mezbûru ikrârı meşrûhunda el-mukırrı lehü'l-merkûm ğibbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî-evâsıt-ı Zi'l-ka'deti's-şerîfe li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Fahrü'l-kuzât Hasan Efendi ibni Ali küçek	Arif Çelebi ibni el-merhûm Hamza Efendi	Süleymân Çelebi ibni İlyâs	Ma'den Halife	Mehmed Çelebi e'ş-şehîr be- siyâhizâde
Çâker bin Abdullâh	Hasan bin Mehmed	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr		

[40a/223] Budur ki mahmiyye-i Karahisâr-ı Sâhib-i hamiyet-i ani'l-mesâ'ib mahallâtından Akmescid Mahallesi sâkinlerinden Hatîrda hâtûn ibnet-i Şa'bân mahfil-i şer' de işbu râfi'ül-kitâb sadrî oğlu Dervîş Hasan mahzarında ... ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp silk-i mülk-i sahîhimde münselik mahalle-i merkûmede vâki' tarafeyni müteveffâ Kalaycı Ali ve el-Hâc İvaz mülklerine ve tarafeyni tarîk-i âm ile mahdûd ve mümtâz üç tahtânî beyti müştemil menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhik oğlum mersûm Dervîş Hasan'a hîbe-i sahîha-i şer'iyeye ile hîbe ve temlik ve teslîm idüp ol dahî meclis-i hîbede ittihâb-ı kabz ve tesellüm eyledi bâ'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr oğlum mezbûr Dervîş Hasan'ın mülk-i mevhubudur keyfe mâ-yeşâ ve yuhtâr mutasarrif olsun didikde mukırra-i mersûmenin ikrâr-ı meşrûhunu el-mukırri lehül-merkûm Hasan ğıbbe't-tasdîk mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî-evâhir-i Zi'l-ka'deti's-şerîfe li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Fahrü'l-kuzât Hasan Efendi ibni Ali Çelebi	Fahrü'l- müderresin Hızır Efendi me'mûr bi'l-iftâ	El-Hâc Ahmed bin Odabaşı Sâbıkâ	El-Hâc Muhammedü'l- Emîn	Mehmed Çelebi bin Nasûh Çelebi
El-Hâc Hızır bin Hâcî Baba	Ali bin Şa'bân	Mollâ Mehmed el-Kâtib	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr	

[40a/224]...

Bâ'is-i terkîm-i rakîm oldur ki Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi' Turfallu nâm karye sükkânından râfi'ül-kitâb Murâd bin Süleymân nâm kimesne mahfil-i şer'a yine karye-i mezbûreden Oruc bin Yûsuf nâm kimesneyi ihzâr ve mahzarında da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp merkûm Oruc bi-gayr-i vech-i şer'î benim bir re's kara sığır danamı helak idüp niçün böyle idersin didiğimden ötürü beni dahî darb-ı ... idüp sağ oyluğumda bıçak ile urup mecrûh eyledi merkûm Oruc'a şer'an su'âl olunup ne vechle cevâb virirse takrîr-i tahrîr olunması matlûbumdur didikde ğıbbe's-su'âl ve akîbü'l-inkâr olan müdde'î-i mezbûr Murâd'dan müdde'asını mübeyyin beyyine taleb

olundukda mine'l-udûl Âşık bin Süleymân ve Hasan bin Ali nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup ğıbbe'l-istişhâdi's-şer'î fi'l-hakıka merkûm Oruc'u müdde'î-i mezbûr Murâd'ın bir re's kara sığır danasını bizim huzûrumuzda darb ve helâk itdikden sonra müdde'î-i mezbûru darb ve sağ oyluğunu bıçak ile urup mecrûh eyledi biz bu husûsa vech-i muharrer üzre şâhidleriz şehâdet dahî ideriz diyü edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de ri'âyeti merâsimi'l-kabûl şehâdetleri lede's-şer' mu'teber ve makbûl olunmağın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olunup yed-i tâlibe def' olundu cerâ-zâlık ve hurrire fi-evâhir-i Zi'l-ka'deti's-şerîfe li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Mefharû'l-kudât Mustafâ Efendi ibni'l- merhûm Hamza Efendi	Ömer Efendi el-Kâdı be-Ağardos Sâbıkâ	Fahrû'l-kutabâ el-Hâc Mahmûd Efendi	Ahmed Çelebi bin El- merhûm
İbrâhîm Efendi Mollâ Mehmed el-Kâtib be- mahkeme	El-hâc Mehmed bin Velî	Ve ğayruhum mine'l- huzzâr	

[40a/225] Budur ki mahmiyye-i Karahisâr-ı Sâhib-i hamiyet-i ani'l-mesâ'ib sükkânından fahrû'l-emâcid ve'l-âyân Mehmed Ağa ibni Yûsuf Ağa tarafından nehc-i şer'î mu'teber üzre ma'a âtiyyü'z-zikre vekâleti hasm-ı şer'î câhid mahzarında sâbite olan Mustafâ Çelebi ibni Kara Abdî mahfil-i şer'de işbu râfi'ül-vesîka Ahmed bin Osmân müvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp müvekkilim müşârü'l-ileyh Mehmed Ağa'nın hisâr önünde vâki' etrâf-ı selâsesi el-Hâc Osmân nâm kimesne ve Boğaz ve Asil Beğ nâm zımmîler mülkleriyle taraf-ı âharı tarîk-i âm ile mahdûd ve mümtâz fevkânî ve tahtânî büyütu ve havluyı ve bir asma ağacı müştemil mülk menziline bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tevâbi' mezbûr Ahmed'e iki bin yedi yüz nakd-i râyic-i fi'l-vakt fizzî akçeye bâten bey' idüp kabz-ı semen-i ma'dûd ve teslîm-i mebî'-i mahdûd eyledim ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr-ı merkûm Ahmed'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ' ve yuhtâr mutasarrıf olsun vekîl-i merkûmun vech-i muharrer üzre cârî ve sâdir olan ikrârı meşrûhun el-mukırru lehü'l-merkûm ğıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu hurrire fi-evâhir-i Zi'l-ka'deti's-şerîfe li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Fahrü'l-Kudât Mustafâ Efendi ibni el-merhûm Hamza Efendi	Ahmed Çelebi ibni el-merhûm İbrâhîm Efendi	Ömer Efendi el- kâdı be-Ağardos Sâbıkâ	Mollâ Mehmed el-Kâtib ve mahkeme	Fahrü'l-Hütebâ El-Hâc Mahmûd Efendi
El-Hâc Ali bin Timur Beşe	Ahmed el-Muhzır	Ve ğayrum		

[40a/226] Mahmiyye-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Sofular Mahallesi sükkânından râfi'ü'l-vesîka Mahmûd bin Ahmed nâm kimesne li-ebî ve ümmî karındaşı İbrâhîm nâm kimesneyi mahfil-i şer'a ihzâr ve mahzarında da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp babamız müteveffâ-i merkûm Ahmed'in metrûkâtı karındaşım mersûm İbrâhîm ile müşâ'an zabt ve tasarruf üzre iken mersûm İbrâhîm a'lâ-tarîki'l-tehâric-i şer'î babam müteveffa-i merkûmun muhallefâtından bir çift kara öküzü ve sekiz keyl buğday ve iki burçak virüp babam müteveffâ-i mezbûrun muhallefâtına müte'allik ve sâ'ir beynimizde olan sâ'ir hukûka ve münaza'âta müte'allik de'âvîden zimmetimi ibrâ' idüp musâlaha vâki' olmuş iken babam müteveffâ-i mezbûrun su'ubetine emvâlinden sana bir çift ve sekiz keyl buğday virdim diyü beni bi-vech ta'cîz ider karındaşım Mezbûr İbrâhîm'e şer'an su'âl olunup men' olunmasın matlûbumdur didikde ğıbbe's- su'âl merkûm İbrâhîm tehâric-i şer'î tarîkiyle olan sulh-ı mezbûru bi'l-küllîye inkâr ile cevâb virüp mersûm Mahmûd'dan takrîr-i meşrûhuna mutâbık beyne taleb olundukda mine'l-udûl Hasan bin Ahmed ve Dervîş bin Nasûh nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzır olmağın ğıbbe'l-istişhâdi's-şer'î fi'l-hakîka müdde'î-i merkûmun karındaşı mezbûr İbrâhîm bizim huzûrumuzda babam müteveffâ-i merkûmun muhallefâtından bir çift kara sığır öküzü sekiz keyl buğday ve iki keyl burçak alup tehâric-i şer'î tarîkiyle karındaşım mersûm Mahmûd'un Babam müteveffâ-i mezbûrun muhallefâtınave beynimizde olan cüz'i ve küllî da'vâyı müte'allik hukukumu küllîsinden zimmetini ibrâ' ve ıskât eyledi diyü ikrâr ve i'tirâf-ı mer'î kılup biz bu husûsa vech-i şer'î üzre şahidleriz şehâdet-i dahî ideriz diyü hurrîre fi-evâhir-i Zi'l-ka'de sene 68.

Şuhûdü'l-hâl

El-Hâc Mahmûd Efendi	Sarıca İbrâhîm
El-Hâc Mehmed bin Velî	Mollâ Ahmed el-Kâtib?

[40b/227] Budur ki fi'l-asl mahrûsa-i Bursa'da Subahşî'nda Mahzen Mahallesi sükkânından olup hâlâ Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib'de tavattun iden el-Hâc Ahmed

bin Süleymân nâm kimesne mahfil-i şer‘a Bayrâm Yahûdî'yi ihzâr ve müvâcehesinde da‘vâ ve takrîr-i kelâm idüp mezbûr Bayrâm Leh Kazâğî'nın Yahûdîsi olup târîh-i kitâbdan altı sene mukaddem mahmiyye-i Konstantiniyye'de esîr pazarında Karasu'lu emîrden yüz yirmi gurûş iştirâ idüp abd-i memlûküm iken târîh-i mezbûrda yine mülkûmden ibâk eyledi mezbûr Bayrâm'a şer‘an su'âl olunup takrîr-i tahrîr olunması matlûbumdur didikde ğıbbe's-su'âl merkûm Bayrâm cevâbında fi'l-vâki‘ ben Leh Kazâğî'nın Ellik Yahûdî'si olup Tatar tâ'îfesi vilâyetimiz ğâred ve bizi esîr idüp târîh-i kitâbdan on sene mukaddem mahmiyye-i-Konstantiniyye'ye getürdüklerinde Yâhûd tâ'îfesi beni elli gurûşa iştirâ idüp yine târîh-i mezkûrde beni i‘tâk eylediler müdde‘î-i mezbûrun abd-i müşterâsı olmayup mülkünden ibâk dahî itmedim diyü abd-i müşterâsı olduğunu münkiren cevâb virüp müdde‘î-i mezbûrdan takrîrine mutâbık beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyine için istimhâl idüp ba‘de'l-imhâlî'ş-şer‘î ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz idüp istihlâf eymeğın merkûm Bayrâm'a müdde‘î-i mezbûrun abd-i müşterâsı olup târîh-i kitâbdan altı sene mukaddem mülkünden ibâk itmediğine bi't-taleb fukahâ'-i zevî'l-elbâbın ve halfe'l-yâhûdî billâhi'l-lezî enzele't-tevrâtî a'lâ-Mûsâ aleyhi's-selâm kavli şerefi üzre yemîn teklîf olundukda a'lâ-vıfki'l-mes'ûl halfe billahi'l-ale'l-a'lâ itmeğın mersûm el-Hâc Ahmed merkûm Bayrâm'a ol-vechle ta'arruzdan men‘-birle mâ-hüve'l-vâki‘ bi't-taleb ketb olunup yed-i tâlibe def‘ olundu hurrîre fi-evâ'il-i Zi'l-hicce'ti'i-şerîfe sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Eş-şeyh Ahmed Efendi ibni Abdülmelik	Mollâ Mehmed el- Kâtib	El-Hâc Mehmed bin Velî	Yûnus Dede bin Yayla	Mehmed Beşe bin Ali	Va ğayruhum
---	------------------------------	------------------------------	-------------------------	------------------------	-------------

[40b/228] Budur ki mahmiyye-i Karahisâr-ı Sâhib müzâfâtından Kışlacık nâm karye sükkânından râfi‘ü'l-vesîka Mehmed ibni Ahmed nâm kimesne mahfil-i şer‘a Mehmed nâm emredî ihzâr ve müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve bast-ı merâm idüp mezbûr Mehmed târîh-i kitâbdan mukaddem ehl-i beytime fi‘il-i şeni‘ kasdîyle cevfi leylde menzîlim dâhilîne girüp habîr ve âğâh olduğumuzda firâr eyledi ve bi'l-cümle mezbûr Mehmed'in bunun emsâli fesâd ve şenâ‘atine hadd ve add yokdur mezbûrun keyfiyet-i hâli karye-i mezbûre cemâ‘atinden teftîş ve tefahhus olunması matlûbumdur didikde karye-i mersûme ahâlisinden el-Hâc Mahmûd Halîfe ve Ali Hoca ibni Satılmış ve Ali bin Hasan ve Dervîş bin Halîl ve Seydî Ahmed bin Hasan

ve Mehmed bin Kurd ve İbrâhîm bin Mehmed ve Mehmed bin Hızır ve Kara Satı el-Hâc Ali ibni el-Hâc Şa'bân ve Süleymân bin Ahmed ve Hasan bin Muslu ve Receb bin Dânim Veli nâm kimesneler ve sâ'irleri bâ-cem'ihim meclis-i şer'a hâzırûn olup ğıbbe'l-istişhâd fi'l-hakîka mezbûr Mehmed kendü halinde olmayup bunun emsâli fesâd ve şenâ'atden hâli deĝildir bundan esbâb Kütahyalı dimeĝle ma'rûf Mehmed nâm kimesnenin evin taşlayup ve nice ümmet-i Muhammed'in dahî ehl ve iyâline ta'arrûzdan hâli olmayup ve ba'zı kimesnelerin koyunun ve öküzün sirka idüp dâimâ fesâd üzeredir karye-i mezbûreden ihrâc ve iz'âcı lâzımdır diyü her biri makâm-ı şehâdetde su'-i hâlin ihbâr eylediklerinde mâ-vaka'a hıfzân-li'l makâl ketb olundu hurrire fi'l-hâmis aşer min-Zi'l-hiccet-i ş-şerîfe sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Mollâ Mehmed el-Kâtib	El-Hâc Muhammed bin Velî	Mehmed Çelebi ibni Ferruh	Mustafâ Çelebi ibni Nasûh Çelebi	Hasan ibni Mehmed	Mehmed ibni Ahmed	
Ahmed el-Muhzır	Osmân el-Muhzır	Mehmed ibni Abdülmennan	Mahmûd el-Muhzır	Ali ibni Mûsâ	Yûsuf ibni Velî	Ve ğayruhum mine'l-hâzırîn

[40b/229] Budur ki Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib hamiyet-i ani'l-mesâ'ib mahallâtından Sûfîler Mahallesi sükkânından Receb ibni Eymîr nâm kimesne mahfil-i şer'de sâhibü'l-kitâb zevce-i mutallakası olan Âişe binti Mehmed nâm hâtûn kıbelinden ikrâr-ı âtiyyü'z-zikri tasdîka Mustafâ Efendi ibni Şa'bân ve Mustafâ Çelebi ibni Kara Abdî şehâdetleriyle sâbitü'l-vekâle Ahmed ibni Nûrî mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp silk-i mülk-i sahîhimle münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' hudûdu ma'lûm iki tahtânî beyti ve bir çardaĝı ve bir mikdâr havluyu müştamil menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık mezbûre Âişe'ye iki bin akçeye bâten bey' idüp kabz-ı semen ve teslîm-i müsemmen eyledim ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr-ı merkûme Âişe'nin mülk-i müştêrâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve yuhtâr mutasarrıf ola didikden sonra merkûm Receb tekrâr cevâba mütesabdî olup merkûme Âişe'nin zimmetimde mütekarrer iki bin beş yüz akçe mihr-i mü'eccel-i ma'kûdunu mezbûre Âişe'ye bi't-tamâm teslîm ve muhâla'a-i sahîh-i şer'iyye ile muhâla'a idüp mezbûre nafaka-i iddetimden ferâĝ ve sâ'ir zevciyete müte'allik olan da'vânın küllîsinden birbirimizin zimmetini ibrâ-i âm râfi'ül-hisâm ile ibrâ' ve ıskât

idüp min-ba'd ol benden ve ben andan kat'-ı alâka ve terk-i nizâ' eyledik ve merkûme Âişe'nin zevci evvelinden olan evlâdı Üveys ve Râziye nâm sığâr-ı hicr ve terbiyemde olup cânib-i şer'-i mutahhardan her birine nafaka behâ takdîr itdirüp infâk ve iksa ve taleb ve da'vâ itmiş idim el-hâletü hâzihî ândan dahî ferâğ idüp husûs-ı mârra müte'allik olan da'vâ ve niza'mın cümlesinden merkûme Âişe'nin zimmetini ibrâ' ve ıskât eyledim ba'de'l-yevm vech-i muharrer üzre benden veya vükelâmdan asâleten ve vekâleten da'vâ ve taleb sudûr iderse lede'l-hükkâmî'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmayup tezvîr ve telbîse mahmûl oluna didikde mukırr-ı mezbûru vech-i meşrûh üzre cârî ve sâdır olan ikrârında vekîl-i merkûm Ahmed vicâhen ve şifâhen tasdîk ve tahkîk itmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olunup yed-i tâlibe def' olundu cerâ-zâlik ve hurrire fî-evâsıt-ı Zi'l-hicce'ti-ş-şerîfe sene semâne ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Fahrü'l-müderris-i Hızır Efendi el-Me'mûr bi'l-iftâ	Mollâ Mehmed el-Kâtip	El-Hâc Mehmed ein	Oruç bin İsa	Mahmûd Beşe ibni el-Hâc Durmuş	Ali ibni Arslan	Mehmed Çelebi ibni el-Hâc Hasan
Ahmed el-Muhzır	Osmân el-Muhzır	Ve ğayruhum				

[41a/230] Bâ'is-i terkîm-i rakîm oldur ki Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi' Mihâil nâm karye sâkinelerinden işbu râfi'atü'l-kitâb Râziye binti Hızır nâm hâtûn mahfil-i şer'a üveyi oğlu Mahmûd nâm kimesneyi ihzâr ve müvâcehesinde da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp merkûm Mahmûd'un babası ve benim zevcim olan Ahmed nâm kimesne târîh-i kitâbdan dört sene mukaddem terk-i vatan idüp çıkıp gitmiş idi beni ve benden mütevellide işbu meclis-i şer'de mevcûde ve müşârü'l-ileyhâ sağır kız Fâtıma'yı bilâ-nafaka birağup zevcim mezbûrun erzâkından ma'lûmetü'l-hudûd ve'l-mikdâr tarlaların ve dört kıt'a bağçesin ve iki kıt'a gelmeğın ve ma'lûmetü'l-aded eşcâr-ı cevizin ve bir çift camus öküzlerin merkûm Mahmûd zabt ve kabz idüp hâsıl olan galle ve icârâtından ve bağçelerin mahsûlünden bana ve sağıre-i merkûmeye bir habbe virmeüyü fuzûli zabt ider merkûm Mahmûd'a şer'an su'âl olunup ihkâk-ı hak olunması matlûbumdur didikde ğıbbe's-su'âl mezbûr Mahmûd cevâbında fi'l-vâki' babam merkûm Ahmed'in dört seneden berü hayâtı ve memâtına nâ-ma'lûm olup

zıkr olunan tarlaları zabt-ı kezâlik dört kıt'a bağçe ve iki kelemliği ve ma'lûmetü'l-mikdâr eşcâr-ı cevizi ve camûs çiftin dahî ahz ve kabz idüp mahsûlâtından mezbûreye ve kız karındaşım sağîre-i mersûmeye dahî bir habbe virmedim diyü i'tirâf itmeğin ba'de'l-yevm beher sene on keyl zabt ve bağçe kelemlikden ve eşcâr-ı cevizden hâsıl olan mahsûlün üç sehimenin iki sehmin müdde'îyye-i mersûme Râziye ve sağîre-i merkûmeye virmeği tenbîh-birle mâ-hüve'l-vâkî bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî-evâsıt-ı Zi'l-hicce'ti's-şerîfe semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

El-Hâc Mehmed Ağa ibni el-Hâc Mehmed	El-Hâc Mehmed el-Emîn	Mustafâ Çelebi ibni Nasûh Çelebi	Mahmûd el-Muhzır	Ve ğayruhum
--------------------------------------	-----------------------	----------------------------------	------------------	-------------

[41a/231]Bâ'is-i terkîm-i rakîm oldur ki mahmiyye-i Karahisâr-ı Sâhib-i hamiyet-i ani'l-mesâ'i mahallâtından Yukarı Pazar Mahallesi sâkinelerinden râfi'atü'l-vesîkâ Sâlihâ binti Himmet nâm hâtûn mahfil-i şer'de işâret-i ma'hûdesi nutk makâmına kâim olan zevci ... Hamza bin Mustafâ nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp zevcim mezbûr Hamza zimmetinde mütekarrer on bin akçe mihr-i mü'eccel-i ma'kûdum ve nafaka-i iddetim üzerine muhâla'a ve ferâğ idüp zevciyete müte'allik olan cemî'-i de'âvî ve husûmâtdan birbirmizin zimmetini ibrâ-i âm râfi'ü'l-hisâm ile ve ıskât eyledik ba'de'l-yevm benden bi'l-asâle veya vekîlimden bi'l-vekâle husûs-ı mezbûra müte'allik da'vâ ve taleb sudûr iderse lede'l-hükkâmî'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmasun didikde merkûm Hamza dahî zevcesi mersûme Sâlihâ ile vech-i meşrûh üzre hal' ve ibrâ' eylediğini bi'l-müşâfehe tasdik ve tahkîk idicek mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî-evâhir-i Zi'l-hicce'ti's-şerîfe sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Hasan Dede ibni Ali	Kayalı Beğ ibni Demir	Mahmûd Dede ibni Bulgar	El-Hac Mehmed el-Emîn	Hâcî Beğ Yiğit Başı-i haffâf
Mollâ mehmed el-Kâtib	Ahmed(?) el-Muhzır	Mahmûd el-Muhzır	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr	

Ğurre-i Muharremü'l-harâm li-sene tis'a ve sittîn ve elf hâzihî seniyye-i cedîde(?) nes'elüke el-ismetü mine's-şeytân er-râhîm

Yâ müfettiha'l-ebvâb iftâhlena hayre'l-bâb yâ fettâhu yâ razzâku

[41b/232] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi‘ Işıklar nâm karye sâkinelerinden Sarraf binti Abdülcélil nâm hâtûn meclis-i şer‘-i şerîf-i lâzımü'ş-şerîfe yine karye-i mezbûreden Süleymân bin Kâdir Kulu nâm kimesneyi ihzâr ve müvâcehesinde da‘vâ ve takrîr-i kelâm idüp târîh-i kitâbdan yedi gün mukaddem mezbûr Süleymân ba‘de'l-işâ‘ menzîlim dâhiline gelüp mezbûru müşâhede itdiğimde feryâd ve istifâşe idüp bacadan çıkup firâr eyledi mezbûr Süleymân'a şer‘an su‘âl olunup müceb-i matlûbumdur didikde ğıbbe's-su‘âl ve akîbü'l-inkâr müdde‘îyye-i mezbûre Sıdk'dan müdde‘âsını mübeyyine-i beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyine için istimhâl idüp ba‘de'l-imhâli'ş-şer‘î ityânından izhâr-ı acz idüp mezbûr Süleymân vakt-i mersûmda müdde‘îyye-i mezbûrenin menzîli dâhiline girmedigine yemîn teklîf olundukda a‘lâ-vıfki'l-mes‘ûl halfe billâhi'l-ale'l-âlâ itmeğin ta‘arruzdan men‘-birle mâ-hüve'l-vâki‘ bi't-taleb ketb olundu hurrîre fi's-sâbi mine'l-Muharremü'l-harâm li-sene tis‘a ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Hâcî Dede ibni el-Hâc Muharrem	Abdülkerim bin Ma‘den	Mûsâ bin Şenlik	Abdünnübî ibni Abdî	Ebubekir ibni Memî	Resul bin Hâcî	Hânkulu ibni İbrâhîm
İsmâil bin Ali	Ve ğayruhum mine'l- huzzâr					

[41b/233] Mahmiyye-i Karahisâr-ı Sâhib hamîyyet-i ani'l-mesâ‘ib mahallâtından el-Hâc Evtal Mahallesi sükkânından Halîl bin el-Hâc Yûnus nâm kimesne mahfil-i şer‘de Salamon veledi Kemâl nâm Yahûdî müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve bast-ı merâm idüp taraf-ı saltanat-ı alîyyeden fermân olunan donanmada işbu mâh-ı Muharremü'l-harâm'ın altıncı gecesi mahmiyye-i merkûmede Atârlar sükunda oturuken mezbûr Salamon kuru sıkı ile tüfenk atarken hatâen bana rast gelüp kalçam başında urup beni mecrûh eyledi cârîhim mezbûr Salamon Yahûdî'dir mahalle-i mersûme el-Hâc Evtal ahâlîsinden ve ğayriden ikrâr-ı efrâd-ı âferîdeden bir ferden vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb da‘vâ ve talebim yokdur ancak da‘vâmız mezbûr Salamon Yahûdî'dendir emr-i bârî erişüp vefât idersem dem ve diyetim mezbûr Salamon Yahûdî'den taleb oluna didikde mâ-vaka‘a bi't-taleb ketb olunup yed-i tâlibe def‘ olundu cerâ-zâlik ve Hurrîre fi's-sâbi mine'l-Muharremü'l-harâm sene tis‘a ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

E'ş-şeyh Ahmed Efendi ibni Abdülmelik	Abdî Çelebi ibni Ahmed	Ma'den Halife ibni el-Hâc Pîrî	Mollâme Ahmed el-Kâtip	El-Hâc Mehmed el- Emîn		
İvaz ibni el-Hâc Yûsuf	Ahmed el- Muhzır	Hasan bin Mehmed	Osmân el- Muhzır	Mehmed hüddâm-ı mahkeme	Ahmed el- Muhzır	Ve ğayruhum

[41b/234] Bâ'is-i terkîm-i rakîm oldur ki mahmiyye-i Karahisâr-ı Sâhib-i hamiyet-i ani'l-nevâ'ib mahallâtından el-Hâc Evtal Mahallesi sâkinelerinden râfi'tü'l-kitâb Şehribân binti Nefes Dede nâm hâtûn meclis-i şer'î şerîfi'l-ikrâm Salamon veledi Kemâl nâm Yahûdî'yi ihzâr ve müvâcehesinde da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp taraf-ı saltanatdan fermân olunan donanmada işbu mah-ı Muharremü'l-harâmın altıncı gecesini sadrî oğlum Halîl nâm şap-ı emret mahmiyye-i mersûmede atarlar sükunda oturururken mezbûr Salamon tüfenk atarken oğlum mersûm Halîl'i kuru sıkı ile hatâen urup mecrûh eylemiş idi hâlâ oğlum mezbûr Halîl ol cerâhatden vefât eyledi mezbûr Salamon'a şer'an su'âl olunup mücebi matlûbundur didikde ğıbbe's-su'âl mezbûr Salamon husûs-ı mezbûru bi'l-küllîye inkâr ile cevâb virüp müdde'îyye-i mezbûre Şehribân'dan müdde'âsını mübeyyin-i beyyini taleb olundukda mine'l-udûl ve's-sikâd Mehmed bin Osmân ve Murâd bin Süleymân nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup ğıbbe'l-istişhâdi's-şer'î fi'l-hakîka mezbûr Salamon Yahûdî leyleğ-i mezkûrede müdde'îyye-i mezbûrenin oğlu müteveffâ Halîl bizim huzûrumuzda hatâen tüfenk atarken kuru sıkı ile urup mecrûh idüp ol cerâhatden vefât eyledi biz bu husûsa vech-i mübeyyin üzre şahidleriz şehâdet dahî ideriz ideriz diyü eda'-i şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde ba'de-ri'âyeti merâsimü'l-kabûl şehâdetleri lede's-şer' mu'teber ve makbûl olmağın mücebiyle hükm-birle mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu hurrîre fi's-sâni aşer min-Muherremi'l-harâm sene tis'a ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

E'ş-Şeyh Ahmed Efendi ibni Abdülmelik	Abdî Çelebi ibni Ahmed	Ma'den Halife ibni el-Hâc Pîrî	Mollâ Mehmed el- Kâtip	El-Hâc Mehmed el- Emîn	
İvaz bin El- Hac Yûsuf	Ahmed el- Muhzır	Hasan bin Mehmed	Osmân el- Muhzır	Mehmed hüddâm-ı mahkeme	Ve ğayruhum mine'huzzâr

[41b/235] Bâ'is-i terkîm-i rakîm oldur ki mahmiyye-i Karahisâr-ı Sâhib-i hamiyet-i ani'l-mesâ'ib mahallâtından el-Hâc Evtal Mahallesi sükkânından el-Hâc Mustafâ bin Abdî ve Mustafâ bin Yahyâ ve İbrâhîm Çelebi ibni Abdurrahman ve Ma'den Halîfe ibni el-Hâc Pîrî meclis-i şer'î şerîf-i lâzîmü'ş-şerîfe mahalle-i merkûme sâkinelerinden Madam binti Şa'bân hâtûnu ve sadrîyye kızı Âişe'yi ihzâr ve müvâcehelerinde tarkrîr-i kelâm ve bast-ı merâm idüp mezbûretân Âişe dâ'imâ fesât ve şenâ'at üzre olup nâ-mahremden bir-vechle ictinâb itmeyüp ikisi dahî fâhişelerdir mezbûretân Madam ve Âişe'nin sû'-i hâllerinden mütâ'ezze ve mütezaccirleriz mahalle-i mezbûreden ihrâc olunması matlûbumdur didiklerinde ğıbbe's-su'âl ve'l-inkâr mahâlle-i mezbûreden mefhârü'l-kudât Mustafâ Efendi ve Mehmed Efendi ibni merhûm Hamza Efendi ve Seferşâh bin Kurd Bâlî ve Abdünnebî bin Abdî ve Mahmûd bin Hüseyin ve Mustafâ bin Velî.

[42a/236] Mahmiyye-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Tac Ahmed Mahallesi sükkânından râfi'ü'l-kitâb İbrâhîm bin Ali nâm kimesne mahfil-i şer'a Çolak İbrâhîm nâm kimesneyi ihzâr ve mahzarında da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp mersûm İbrâhîm beni bî-vech sağ oyluğumda bıçak ile urup mecrûh eyledi cârîhim merkûm İbrâhîm'den şer'an su'âl olunup mücebi matlûbumdur didikde ğıbbe's-su'âl mezbûr İbrâhîm münkiren cevâb virüp müdde'î-i mezbûr İbrâhîm'den takrîrine mütâbık beyine taleb olundukda mine'l-udûl ves-'s-sikâd Mehmed bin Muslu ve İsmâîl bin Mahmûd nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup fi'l-hakîka müdde'î-i mezbûr İbrâhîm'in merkûm Çolak İbrâhîm nâm kimesne bizim huzûrumuzda sağ uyluğunu bıçak ile urup mecrûh eyledi biz bu husûsa şahidleriz şehâdet dahî ideriz diyü edâ'-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de-ri'âyet merâsimü'l-kabûl şehâdetleri inde'ş-şer' mu'teber ve makbûl olmağın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olunup yed-i tâlibe def' olundu hurrîre fi'l-hâmis min-Saferü'l-muzaffer li-sene tis'a ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Mahmûd Çelebi ibni el-Hâc Mehmed	Mehmed bin Ahmed	Mehmed Çelebi e'ş-şehîr be-Tosyalı	Mehmed Çelebi ibni Sa'âdet	Mustafâ ibni İlyâs	Kasâb Ahmed
Mustafâ Beğ ibni Mehmed Beğ	Ahmed el-Muhzır	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr			

[42a/237] Oldur ki Rûm İli Çobanlarından Nikola veledi Kosta ve Penayed veledi Komnak(?) nâm zımmîler mahfil-i şer‘de Karamık Kazâsı'na tâbî‘ Karacavîrân nâm karye sâkinlerinden bâ‘isü'l-kitâb Gemci Bölükbaşı dimeğle şehîr Muhammed Ağa mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp şerîkimiz ve koyun ra‘y itmede refikimiz olup gâ‘ib-i ani'l-meclis olan Dido nâm zımmî bundan işbu ra‘y itdiğimiz koyunların içine ma‘lûmü'l-mikdâr koyun götürüp katup bizim yedlerimizde mazbûta iken târîh-i kitâbdan mukaddem mersûm Muhammed Ağa'nın seksen aded koyunu sirka olunup tecessüs üzre iken sirka olunan koyunlarından mezbûrun damgasını ve kendü alâmetli yirmiiki koyun yedimizde bulunup şer‘an kendünün olduğu zâhir ve mütebeyyin olduktan sonra sâlifü'z-zikr yirmi iki koyunu mersûm Muhammed Ağa'ya def‘ ve teslîm idüp mâ‘adâ elli sekiz koyunu dahî bizden da‘vâ ve taleb idüp beynimizde münâza‘ât-ı kesîre ve muhâsamât-ı ekîde vâki‘ olmuş idi el-hâletü hâzihî an-inkâr bizi yirmi dört aded koyuna sulh eylediler biz dahî sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan sâlifü'z-zikr yirmi dört koyunu merkûm Muhammed Ağa'ya teslîm idüp husûs-ı mârre müte‘allik cemî‘-i da‘vâdan zimmetimizi ibrâ-i âm râfi‘ü'l-hüsâm ile ibrâ’ ve ıskâd eyledi didikde mukırrân-ı merkûmânî vech-i muharrer üzre cârî ve sâdır olan ikrârlarında el-mukırrı lehü'l-merkûm Muhammed Ağa vicâhen ve şifâhen tasdîk ve tahkîk itmeğın mâ-hüve'l-vâki‘ bit-taleb ketb olunup yed-i tâlibe def‘ olundu hurrîre fi's-sâbi min-Saferü'l-hayr li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Beşe ibni Ali	Hüseyn Ağa el-Cündî	Süleymân bin Yûsuf	Mollâ Mehmed el-Kâtib	El-Hâc Mehmed el-Emîn	Mahmûd Beşe ibni el-Hâc Durmuş
Ahmed el-Muhzır	Osmân el-Muhzır	Hasan bin Mehmed	Mehmed bin Ali	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr	

[42a/238] Oldur ki Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbî‘ Kulatayı nâm karye sükkânından Mustafâ bin Selîm nâm kimesne mahfil-i şer‘de bi't-tav‘i's-sâf ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp mülk-i mahzım olan Yanıboz ağılı bir re‘s camus ineğini ve üç re‘s Yanıboz ağılı kara sığır ineklerini def‘a üç re‘s kara sığır ineklerini ve bir re‘s alkısrağı ve bir çift kara sığır öküzlerini boyunduruğu ve kayışı ve saban demürü ile ile ve arabasıyla ve üç aded sahan ve bir tencereyi oğlum oğlu Ali nâm sağıre ve oğlum kızları Âlime ve Âbide nâm sağırelere hîbe-i sahîha-i şer‘iyye ile hîbe ve

temlik ve teslim idüp yine meclis-i hîbede velâyetim hasebiyle kabz ve kabûl ve ittihâb eyledim min-ba'd sâlifü'z-zikr eşya-i mezbûr Ali ve mezbûretân Âlime ve Âbide'nin mülk-i mevhûblarıdır benim alâkam ve medhalim yokdur didikde mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olunup yed-i tâlibe def' olundu geldi ki lede'l-ihitiyâc ishâh idine hurrîre fi's-sâlis aşer min-Saferü'l-muzaffer li-sene tis'a ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Hasan Efendi el-Kâdı Be-Bozöyük Sâbikâ	Mollâ Mehmed el- Kâtib	El-hâc Mehmed el- Emîn	Sefer Kethüda An-karye-i İnegâzi	Musa bin Şenlik an- karye-i Kurdbaşlı	Dervîş Beğ ibni Kurd
Namaz birâderi Hasan Efendi	Osmân el- Muhzır	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr			

[42a/239] Oldur ki Sıçanlı Kazâsı'na tâbi' Serban Hisâr'ı nâm karye sükkânından işbu bâ'isü'l-kitâb Mehmed bin el-Hâc Arslan nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i lâzımü'l-ikrâm bi'l-f'îl Karahisâr-ı Sâhib mütesellimi es-Seyyid Mehmed Ağa tarafından nehc-i şer'-i mu'teber üzre sâbitü'l-vekâle Mustafâ Efendi ibni Nasûh nâm kimesneyi ihzâr ve müvâcehesinde da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp târîh-i kitâbdan mukaddem mülkünden işbu meclis-i şer' de mevcûde ve müşârü'l-ileyhâ altmış aded sol kulakları delik ağnâm zâyi' olup hâlâ müvekkil-i mezbûrun yedinde buldum şer'an su'âl olunup mücebi matlûbumdur didikde ğıbbe's-su'âl akîbü'l-inkâr müdde'î-i mezbûrun sıtk-ı kelâmını mübeyyin beyyine taleb olundukda mine'l-udûl Ahmed Çelebi ibni Memi Bey ve Mehmed bin Durmuş nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân müdde'î-i mezbûrun takrîrine muvâfık tekayyüdüne mutâbık adâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de-ri'âye merâsimü'l-kâbul şehâdetleri lede's-şer' mu'teber ve makbûl olmağın mâ-vaka'a kayd-şüd hurrîre fi't-târîhi'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl

El-Hâc Hayran an-Karye-i İnâz	El-Hâc Mehmed el-Emîn	Mollâ Mehmed	Hasan Çelebi an- Sincanlı	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr
----------------------------------	--------------------------	--------------	------------------------------	------------------------------

[42a/240] Oldur ki Sıçanlı Kazâsı'na [tâbi] Nacak nâm karye sükkânından Ahmed bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfi lâzımü's-şerîfe Rûm İli çobanlarından Panayod veledi Komnan nâm zımmî tarafından nehc-i şer'-i mu'teber

üzre vekâleti sâbite olan Mehmed bin Halîl nâm kimesneyi ihzâr ve müvâcehesinde da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp işbu meclis-i şer' de mevcûd ve müşârü'l-ileyh sağ kulakları önü nişân ve alâmetli dört aded toklu ve üç adet kuzulayıcı koyunlar benim mülküm olup târîh-i kitâbdan mukaddem mülkümden zâyi' olmuş idi hâlâ müvekkil-i merkûm Panayod nâm zımmînin yedinde buldum şer'an su'âl olunup mûcebi matlûbumdur didikde ğıbbe's-su'âl ve akîbü'l-inkâr müdde'î-i mersûm Ahmed'den takrîrine mutâbık beyyine taleb olundukda mine'l-udûl Mehmed bin Sadık ve İvaz bin Bayrâm nâm kimesneler müdde'î-i mezbûrun takrîr-i meşrûhuna mutâbık ve muvâfık edâ'-i şehâdet-i şer' iyye eylediklerinde ba'de-ri'âye merâsimi'l-kabûl şehâdetleri lede's-şer' mu'teber ve makbûl oldukdan sonra zikr olunan **[42b]** müdde'î-i mezbûra teslîme tenbîh-birle mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olunup yed-i tâlibe def' olundu hurrîre fî-evâhir-i Saferü'l-muzaffer sene tis'a ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Mollâ Mehmed el-Kâtib	El-Hâc Mehmed el-Emîn	Hüseyin Ağa ibni Abdülmennan	Mahmûd Beşe ibni Durmuş	Süleymân ibni Yûsuf	Mehmed Beşe ibni Halîl
Ahmed el-Muhzır	Osmân el-Muhzır	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr			

[42b/241] Mahmiyye-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Sofular Mahalle'si sükkânından sâhibü'l-kitâb Ahmed bin nâm kimesne mahfil-i şer'a zevcesi Sâime nâm hâtûnu ihzâr ve müvâcehesinde takrîr-i kelâm ve bast-ı merâm idüp zevcem mezbûreye eğer zimmetimde olan mihr-i mü'eccel-i ma'kûdundan ve safka'-i iddetimden fâriğ olup menzilimin içinde olan esâs-ı beyte râziyye olursan benden muttalika ol diyüp mezbûre Sâime dahî mihrimi ve nafaka-i iddetimi taleb iderim ve illâ minvâl-i muharrer üzre râziyye olmam demiş idi hâlâ mezbûre Sâime ile kâl-ı evvel zevciyet muâmelesi murâd eylediğimde imtinâ' ider mezbûreye şer'an su'âl olundukdan sonra yedimde olan fetvâ-i şerîfeye dahî nazar olunup mûcebi matlûbumdur didikde ğıbbe's-su'âl mersûme Sâime fi'l-hakîka zevcim merkûm Ahmed eğer mihr-i mü'eccelini ve nafaka-iddetini taleb itmeyüp menzilimin içinde olan esvâba razîyye olursan benden muttalika ol diyü ben dahî razîyye olmayup mihrimi ve nafaka-i iddetimi taleb iderim didim diyü zevci merkûm Ahmed'in kelimât-ı meşrûhâsın tasdîk itdikden sonra fetvâ-i şerîfede Zeyd zevci Hind'e eğer benim zimmetimde ma'kûdu aleyh olan mihr-i mü'eccelini ve nafaka-i iddetini taleb

itmeyüp menzilimin içinde olan esvâba razîyye olursan benden muttalikâ ol diyü Hind dahî razîyye olmam ve nafaka-i iddetimi taleb iderim dise şer'an Hind'i merkûm zeyd'den muttalikâ olur mu el-cevâb olmaz diyü buyrulmağın ber-mûcebi fetvâ-i şerîfe mezbûreye zevcim merkûm Ahmed ile kâl-ı evvel zevciyet mu'âmelesi itmeye tenbîh virile kayd şüd hurrire fî-evâhir-i şehri merkûm li-seneti'l-mersûm.

Şuhûdü'l-hâl

Mustafâ Çelebi bin Nasûh	Uzun Ahmet bin Nûrî	Mehmed Çelebi ibni el- Hâc Hasan	Sarâc Ali Beşe bin Erdoğmuş	Osmân bin Hüseyn	Ve ğayruhum
--------------------------------	------------------------	--	--------------------------------	---------------------	-------------

[42b/242] Oldur ki mahmiyye-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Tac Ahmed Mahallesi'nde sâkine işbu râfi'ül-kitâb Emîne hâtûn ibneti Yâkûb mahfil-işer'a bundan esbak zevci olan İsmâîl bin Bayrâm kimesne tarafından nehc-i şer'î mu'teber üzere sâbitü'l-vekâle babası mezbûr Bayrâm'ı ihzâr ve müvâcehesinde da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp merkûm İsmâîl târih-i kitâbdan yedi sene mukaddem beni talâk-ı selâse ile tatlik idüp hâlâ ben zevci âhara tezevvüc murâd eylediğimde babası vekîl-i merkûm Bayrâm mâni' olur su'âl olunup şer'an mûcebi matlûbumdur didikde ğıbbe's-su'âl ve akîbü'l inkâr müdde'îyye-i mersûme Emîne hâtûndan takrîrine mutâbık beyyine taleb olundukda mine'l-udûl Muharrem Çelebi ibni Ömer ve Mehmed bin Abdî nâm kimesneler li-ecliş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup ğıbbe'l-istişhâdiş-şer'î fi'l-hakîka müdde'îyye-i mezbûrenin zevci olan merkûm İsmâîl târih-i kitâbdan yedi sene mukaddem mezbûre Emîne'yi bizim huzûrumuzda talâk-ı selâse ile tatlik eyledi biz bu husûsa vech-i mübeyyen üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz diyü edâ'-i şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde ba'de-ri'âye merâsimü'l-kabûl şehâdetleri lede's-şer' mu'teber ve makbûl olundukdan sonra vekîl-i merkûme müdde'îyye-i mezbûreye ol-vechle dahl ve ta'arruz itmemeye tenbiyye ve mezbûreye zevci âharâ tezevvüce izin-birle işbu vesîka-i anîfe(ka) a'lâ-mâ-hüve'l-hakîka ketb olunup yed-i tâlibe def' olundu hurrire fî-evâhir-i Saferü'l-hayr li-sene tis'a ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Osmân bin Kantarcı Hüseyn	El-Hâc Ramazân Şatırbaşı Muslu Paşa	Mollâ Mehmed el-Kâtib	Ahmed el-Muhzır	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr
---------------------------------	---	--------------------------	-----------------	------------------------------

[42b/243] Mahmiyye-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Karakâtib Mahallesi sâkinelerinden işbu sâhibetü'l-kitâb Satı binti nâm hâtûn zevci Muslu bin nâm kimesneyi ihzâr ve müvâcehesinde da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp mezbûr Muslu beni bi-gayr-i vech-i şer'î darb-ı vült itmemesine ve harem ile hüsn-i zindegâni itmemele beni âhar eve çıkarup mi'nât-ı lâzımeme görmesine bundan akdem meclis-i şer'de kendü san'ıyla talâk-ı halfe itmiş idi hâlâ mezbûr Fazlı beni bi-vech darb-ı vült idüp ve âhar eve dahî çıkarmayup ve mi'nâd-ı lâzımeme dahî görmemeğle mezbûr Fazlı'ya hums vâki' oldu şer'an su'âl olunup mücebi matlûbundur didikde ğıbbe's-su'âl mezbûr Fazlı zevcesi müdde'îyye-i mersûmeyi darb-ı vült eylediğini ve âhar eve çıkarmadığını ve minvâl-i muharrer üzre talâka halfe eylediğini tav'an i'tirâf itmeğin mâ-vaka'a kayd-şüd hurrire fi-evâhir-i şehri'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl

El-hâc Ahmed Efendi ibni Abdülmelik	Ali bin İbrâhîm	Satılmış bin İbrâhîm	Kulu bin Vefî	Hasan bin Mehmed	Ahmet el- Muhzır
--	--------------------	-------------------------	---------------	---------------------	---------------------

Ğurre-i evvel-i Rebî'eyn min-yevmi'l-erbâ li-sene tis'a ve sittîn ve elf.

Fi'l-asl mahrûsa-i Haleb'den İbik Mahallesinden olup Karahisâr-ı Sâhib'de mecrûhen fevt olan el-Hâc Tâhir'in eşyâsın beyân ider Murtazâ Paşa Hazretleri ile gelenlerdendir hurrire fi-ğurre-i Rebî'ü'l-âhir li-sene tis'a sittîn ve elf.

Esedî gurüş adet 37	Demir keman kürkü adet 1	Kürt abası adet 1	... adet 1
---------------------------	--------------------------------	-------------------------	------------------

Bu zikr olunanlar mütesellim Ahmed Ağa'ya teslîm olunmuşdur

Şuuhûdü'l-hâl

Mustafâ bin Abdülkerîm	Süleymân bin Resûl	İvaz bin Hüseyin
Osmân bin Ali		

[43b/244] Fazîletlü Efendi hazretlerinin huzûr-u izzetlerine tahıyyât-ı sâfiyyât kılındıktan sonra inhâ olunan budur ki nefis-i şehri subaşılığın nasb olunmak mu'tâd-ı kadîm olmağın işbu mübârek Rebî'ü'l-evvel'inin ibtidâsından taraflardan Mehmed Beğ subaşı nasb olunmuşdur gerekidir ki ba'de'l-yevm olıgeldüğü üzre subaşılık

umûruna müte'allik olan umûru zabt ve rabt idtirüp kimesne müdâhâle itmeye hurrire fi'l-yevmi's-sâni min-Rebî'ü'l-evvel sene 69.

El-fakîr Ahmed Ağa Kâ'i'm-makâm-ı Mustafâ Paşa

[43a/245] Oldur ki Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi' Kumartaş nâm karye sâkinlerinden râfi'ü'l-kitâb Bostân Beşe nâm râcil mahfil-i şer'a Hamza bin Receb nâm kimesneyi ihzâr ve müvâcehesinde da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp karye-i mezbûr hudûdunda harman başında vâki' lede'l-ahâlî ma'lûmu'l-hudûd tahmînen altı dönüm harımı târîh-i kitâbdan sekiz sene mukaddem Piyâle nâm kimesneden sâhib-i arz ma'rifetiyle bin nakd akçeye iştirâ idüp hak-ı tasarrufun bana tefvîz ve ferâğ idüp sâhib-i arz hat ve hatemini hâvî ve müştemil yedime temessük virüp târîh-i mezbûrdan red-i zabt ve zirâ'at iderken merkûm Hamza mârru'z-zikr Piyâle'den ben dahî mâ'lûmü'l-hudûd ve'l-mikdâr tarla almış idim zikr olunan altı dönüm harım dahî benim iştirâ idtiğim tarlalarda dâhildir diyü ta'arruz ve fuzûli zabt murâd ider merkûm Hamza'ya su'âl olunup şer'an men' olunması matlûbumdur didikde ğıbbe's su'âl merkûm Hamza cevâbında târîh-i kitâbdan dört sene mukaddem merkûm Piyâle'den ma'lûmü'l-mikdâr ve'l-hudûd birkaç dönüm tarla iştirâ idüp sâlifü'z-zikr altı dönüm harım dahî iştirâ idtiğim tarlalarda dâhil olmağla ânın için ta'arruz iderim merkûm Bostân Beşe'nin zikr olunan altı dönüm harımı târîh-i kitâbdan sekiz sene mukaddem izn-i sâhib-i arz ile alıp zabt ve zirâ'at eylediği ma'lûmum değıldir diyü münkiren cevâb virüp müdde'î-i merkûm Bostân Beşe'den takrîrine muvâfik beyyine taleb olundukda mine'l-udûl Hasan bin Halîl ve Bayrâm bin el-Hâc Mehmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup merkûm Bostân Beşe'nin takrîrine mutâbık ve tâbîrine muvâfik edâ'-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'deri'âyeti şerâ'tü'l-kabûl şehâdetleri hîn-i kâbûlde vâki' olmağın sâlifü'z-zikr altı dönüm harımdan mezbûr Hamza'ya kasriyede tenbîh ve merkûm Bostân Beşe'ye hüküm-birle kayd-şüd hurrire fi-evâ'il-i şehri'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl

El-Hâc Mahmûd bin el-Hâc Sa'dî	Receb bin Halîl	Mehmed bin Hızır	Halîl Beğ Voyvoda-i İsâ Beğ	El-Hâc Mehmed el-Emîn
--------------------------------	-----------------	------------------	-----------------------------	-----------------------

[43a/246] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Ardıç Mahallesi sükkânından olup bundan akdem vefât iden el-Hâc Muhammed bin nâm kimesnenin

hâl-i hayâtında vasî-i muhtâr nasb eylediği İsmâîl Dede ibni nâm kimesne meclis-i şer‘a müteveffâ-i mezbûrun zevce-i metrûkesi olan Hundî binti nâm hâtûnu ihzâr ve mahzarında takrîr-i kelâm idüp müteveffâ-i mezbûrun muhallefâtı tahrîr ve defter olunup lâkin mezbûre Hundî müteveffâ-i mezbûrun muhallefindan bir nesne saklamadığına ve hîle ve hud‘a itmedüğüne yemîn teklif olunması matlûbumdur didikde mezbûre hâtûna vech-i meşrûh üzre zevci müteveffâ-i mezbûrun muhallefâtından bir nesne saklamadığına ve hîle ve hud‘a itmedüğüne el-hâsıl kendüde cüz’i ve küllî bir nesnesi kalmadığına yemîn teklif a‘lâ-vufkî'l-mes’ûl halfe billâhi-te‘âlâ itmeğin kayd-şüd fî-evâhir-i Rebî‘ü’l-evvel li-seneti'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed bin el-Hâc Ali	Mehmed bin Mahmûd	Ma‘den bin Nasûh	Mollâ Mehmed el-Kâtib	Ahmed bin Mustafâ
-----------------------	-------------------	------------------	-----------------------	-------------------

[43a/247] Oldur ki nefsi Yalvaç sükkânından olup tüccâr tâ’îfesinden Osmân bin el-Hâc Ahmed nâm kimesne ... husûs-ı âtiyyü'z-zikre bi'l-fi‘il Karahisâr-ı Sâhib mütesellimi taraf-ı şerîflerinden mübâşir olan fahrü'l-akrân Hasan Ağa mübâşir ... Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi‘ Eyret nâm karyeden Ali bin Sefer nâm kimesneyi ihzâr ve mahzarında da‘vâ ve takrîr-i kelâm idüp karye-i mezbûre Eyret'e kârbân ile nâzil olduğumuzda el-Hâc Mûsâ nâm kimesnenin odasında misâfir olmuşdum mârru'z-zikr odadan nısfu'l-leylde üç denk içinde yirmi aded astâr doksan iki aded boğâsim sirka olundu mâ‘zınnam mezbûr Ali'den su‘âl ... olunması matlûbumdur didikde ğıbbe's-su‘âl mezbûr Ali cevâbında ... Mezkûr Osmân el-Hâc Mûsâ nâm kimesnenin odasında misâfir iken kasaba-i demirci sükkânından Mehmed nâm Kâtırcı ile nısfu'l-leylde odaya içerisinden girüp üç denk içinde yirmi aded astâr ve doksan iki aded boğasisini sirka eyledik ba‘dehû Kayışçı Mehmed bir sarı katırına tahmîl idüp alup gitti diyü sirka eylediklerini bi't-tav‘ ve'r-rızâ ... ve'l-cezâ ikrâr ve i‘tirâf eyledikten sonra mezbûr Ali karye-i mezbûr ... takrîr-i kelâm idüp husûs-ı mezbûrda karye ahâlîsinden bu ferdin ... Mehmed sirka eyledük diyücek mâ-vaka‘a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî-evâ‘il-i Rebî‘ü’l-âhir ... sene tis‘a ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Süleymân ...	Ali ibni Nasûh Beşe Osmân		El-Hâc Mehmed bin	El-Hâc ...	
--------------	---------------------	------------	--	-------------------	------------	--

				..		
--	--	--	--	----	--	--

[43b/248] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi‘ Tekkeler nâm sükkânından Siyâmin bin nâm kimesne şer-i şerîfde işbu sâhibü'l-kitâb Hanîfî bin Mehmed nâm kimesne mahzarında takrîr-i da‘vâ ve tasvîr müdde‘î idüp mezbûr Hanîfî karye-i mezbûrede vâki‘ beyne'l-ahâlî ve'l-cîrân ma‘lûmetü'l-hudûd babamın oda yerin fuzûli zabt ider su‘âl olunup ihkâk-ı hak olunması matlûbumdur didikde ğıbbe's-su‘âl mezbûr Hanîfî cevâbında mârru'z-zikr oda yerini Osmân nâm kimesneden semen-i ma‘lûm ile iştirâ eyledim kırk seneden ziyâdedir zabt ve tasarruf iderim mezbûr Siyâmi'nin babası mülkü olduğu ma‘lûmum değildir diyücek müdde‘î-i mezbûrdan mârru'z-zikr oda yeri babasının mülk idüğüne beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden acîz olmağın mezbûr Hanîfî'ye zikr olunan oda yerini müdde‘î-i mezbûrun babası mülki idüğini bilmediğüne yemîn teklîf olundukda ol dahî halfe billâhi'l-alle'l-âlâ idicek ta‘arruzdan men‘-birle mâ-vâk‘a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî-evâ'il-i Rebî‘ü'l-âhir li-sene tis‘a ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'hâl

El-Hâc Mehmed bin Velî	El-Hâc Hüsâm bin Mehmed	El-Hâc İslâm bin İslâm	Şâh Velî bin Aydek	Osmân bin el-Hâc Ali	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr
------------------------	-------------------------	------------------------	--------------------	----------------------	---------------------------

[43b/249] Bi'l-fî'il Karahisâr-ı Sâhib'de kethüdâyeri olan fahrü'l-emâsil ve'l-akrân Osmân Beğ ibni Ömer meclis-i şer‘a Sincânlu Kazâsı'na tâbi‘ Halîl nâm karyeden Ahmed Beğ ibni Velî nâm kimesne mahzarında bast-ı merâm idüp el-an mezbûr Ahmed Beğ'in yedinde olan kış ağı siğil ve alnı nişânlu al at mülk-i mahzın olup bundan akdem fevt olan Mustafâ Ağa yedimden fuzûli ahz eylemişdi hâlâ mezbûr Ahmed Beğ'in yedinde buldum su‘âl olunup şer‘le alıverilmesi matlûbumdur didikde ğıbbe's-su‘âl mezbûr Ahmed Beğ ben zikr olunan atı Ramazân nâm kimesneden otuz altı gurûşa iştirâ eyledim mezbûr Osmân Beğ'in mülki olduğu ma‘lûmum değildir diyücek müdde‘î-i mezbûrdan takrîrine muvâfık beyyine taleb olundukda mine'l-udûl Yazıcı Muhammed Beğ ibni Receb ve Muslu Beğ ibni Mehmed nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer‘-a hâzırân olup ğıbbe'l-istişhâd fi'l-vâki‘ el-an mezbûr Ahmed Beğ'in yedinde olan kış ağının biri siğil ve alnı nişânlu al at merkûm Osmân Beğ'in mülki olup müteveffâ-i mezbûr Mustafâ Ağa yedinden fuzûli ahz eylemişdi biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ideriz diyü edâ'-i

şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkîye şehâdetleri makbûle olduktan sonra müdde'î-i mezbûr Osmân Beğ mârru'z-zikr-i âti mezbûr Mustafâ Ağa'ya ve sâ'ir bir ferde bey' veya hibe eylemedüğine el-hâsıl taraf-ı şer'iyeden bir tarikle mülkünden ihrâc eyledüğüne yemîn teklîf olunur ol dahî halfe billâhi-te'âlâ itmeğın mârru'z-zikr-i atî-i teslîme merkûm Ahmed Beğ'e tenbîh-birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî-evâsıt-ı Rebî'ü'l-âhir sene 1069.

Şuhûdü'l-hâl

El-Hâc Mehmed bin Velî	Ali Beğ ibni Çırak	Memi Beğ ibni Mehmed	Hacı Beğ İbni Osmân	El-Hâc Ali ibni ferhâd
------------------------	--------------------	----------------------	---------------------	------------------------

[43b/250] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi' Kal'acık-ı Kebir nâm karye sükkânından Hüseyin bin Dede Bâlî nâm kimesne meclis-i şer'de işbu âshâb-ı kitâb karye-i mezbûre ahâlîsinden Sefer bin Nasûh ve Safer bin Süleymân ve Süleymân bin Gönen ve Muhammed bin Sefer ve Aydoğmuş bin Ramazân ve Oruç bin Mustafâ ve sâ'irleri mahzarlarında ikrâr-ı tâm ve ta'bîr-i ani'lmerâm idüp bundan akdem karye-i mezbûrede kendi menzîlimde Herdem nâm sağıre kızım kendi san'ıyla ateşe düşüp muhterik olmağla bî-emrillâhi-te'âlâ fevt olmuşdu karye-i mezbûre ahâlîsinden ve sâ'ir bir ferdten husûs-ı mezbûra müte'allik vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb da'vâ ve nizâ'ım yokdur didikde ğıbbe't-tasdîki-ş-şer'î mâ-vaka'a kayd-şüd hurrîre fî-ğurre-i Saferü'l-hayr sene tis'a ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Mustafâ Çelebi ibni Nasûh Çelebi	El-Hâc Mehmed bin Velî	Halîl Beğ bin Abdullâh	Ahmed bin Mustafâ	Osmân bin el-Hâc Ali	Mahmûd bin Tâlib
----------------------------------	------------------------	------------------------	-------------------	----------------------	------------------

[43b/251] Kasaba-i İnegöl sükkânından Mehmed bin Himmet nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfde işbu râfi'ü'l-vesîka damâdı olan Ahmed bin Abdullâh nâm kimesne mahzarında takrîr-i da'vâ idüp târîh-i kitâbdan yirmi gün mukaddem kasaba-i mezbûrede sulbiyye kızım Arzu nâm bîkr-i tezevvüc murâd idüp ben dahî senin velâyetinde taht-ı nikâhında hâtûnun vardır diyü imtinâ' eyledüğimde mezbûr Ahmed eğer benim taht-ı nikâhımda hâtûnum var ise alacağım boş olsun diyü ba'dehû kızım mezbûreye nikâhlanmışdı hâlâ işbu hâzıratü bi'l-meclis olan Meryem nâm hâtûn zevcesi imiş su'âl olunup takrîr-i tahrîr olunması matlûbumdur didikde

ğıbbe's-su'âl mezbûr Ahmed cevâbında fi'l-vâki' mezbûre Meryem mukaddemâ zevcem idi lâkin târîh-i kitâbdan iki ay mukaddem talâk-ı bâyin ile tadlik eylemişdim [44/a] binâ'en a'lâ-zâlik mezbûr Mehmed'in kızı merkûme Arzu'yu şart-ı mezbûr üzerine nikâhladım diyücek mezbûre Meryem'e dahî su'âl olundukda merkûm Ahmed'in kelimât-ı meşrû'asında tasdik eyledikten sonra udûl-i müsliminde Mehmed bin Abdullâh ve Muharrem bin Abdullâh nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'-a hâzırân olup fi'l-vâki' mezbûr Ahmed'in merkûme Meryem zevcesi idi lâkin târîh-i kitâbdan iki ay mukaddem bizim huzûrumuzda talâk-ı bâyin ile tadlik eyledi bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ideriz diyü edâ'-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de't-ta'dil ve't-tezkîye şehâdetleri makbûle olmağın mezbûr Ahmed'in yedinde olan fetvâ-i şerîfe mücebince mezbûr Mehmed ta'arruzdan men'-birle mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olunup yed-i tâlibe vaz' ve def' olunduki vakt-i hacette müzekkir-i mâcera ola cerâ-zâlik ve hurrîre fi-evâsıt-ı Rebî'ü'l-âhir sene tis'a ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Mustafâ Çelebi ibni Hasan El- Hâtib	Budak ibni Mustafâ	Bayrâm Çelebi ibni Hüsâm	Mehmed Çelebi ibni Nasûh Çelebi	Ve ğayruhum
---	-----------------------	-----------------------------	------------------------------------	-------------

[44a/252] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib-i hamîyyet-i ani'l-mesâ'ib mahallâtından Karamanlu Mahallesi sâkinelerinden Âişe binti ve Veys nâm hâtûn tarafından hal'-i âtiyyü'z-zikre vekîl olup mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân olan Şa'bân bin Bâlî ve Ali bin Arslan nâm kimesneler şehâdetleriyle vekâlet-i sâbite olan mezbûrenin li-ebeveyn karındaşı Receb nâm kimesne mahfil-i kazâda işbu râfi'ü'l-kitâb mezbûrenin zevci Sefer bin Mustafâ Beğ mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı sahîh-i şer'î ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'î kılup müvekkilem mezbûre Âişe zevci merkûm Sefer zimmetinde mütekarrer olan on beş bin akçe mihr-i mü'eccelinden ve nafaka-i iddetinden fâriğâ olup ve sâ'ir zevciyete müte'allik cemî'-i de'âvî ve husûmâtdan birbirlerinin zimmetlerini ibrâ'-i âm ile ibrâ' eyleyüp muhâla'a-i sahîha-i şer'iyeye ile muhâla'a eylediler ba'de'l-yevm zevciyete müte'allik ahad tarafeyndan da'vâ sâdir olur ise lede'l-hükkâmi'l-kirâm makbûle ve mesmû'a olmasun didikde vekîl-i mezbûru vech-i meşrûh üzre câri olan kelimâtında mezbûr Sefer dahî bi'l-müvâcehe tasdik ve bi'l-müşâfehe tahkîk eyleyüp mezbûre Âişe benden talâk-ı selâse ile

mutallaka olsun didikde mâ-vaka‘a bi‘t-taleb ketb olunup yed-i tâlibe vaz‘ olundu hurrîre fî-evâhir-i şehri Rebî‘ü'l-âhir sene tis‘a ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

El-Hâc Mehmed bin Velî	İbrâhîm bin Mustafâ Beğ	Hüseyin bin Mahmûd	Hasan bin Mehmed	Ahmed bin Hamza	Mollâ Mehmed el- Kâtib	Ve ğayruhum
------------------------------	-------------------------------	-----------------------	---------------------	--------------------	------------------------------	----------------

[44a/253] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib-i ani'l-mesâ'ib Mahallâtı'ndan İmâret Mahallesi sâkinelerinden Fâtıma binti el-Hâc Mehmed nâm hâtûn meclis-i şer‘-i şerîf-i ahmedî ve mahfi'l-i din-i münîf-i Muhammediyye hâzıra olup işbu râfi‘ü'l-kitâb oğlu oğlu olan Mustafâ ibni Murtazâ nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı sahîh-i şer‘î ve itirâf-ı sarîh-i mer‘î kılup mahalle-i mezbûrede vâki‘ etrâf-ı râbi‘ası tarîk-i âm ile mahdûd olan tahmînen bir dönüm mikdârı harımı eşcâr-ı müsmire ve ğayr-i müsmiresiyle mezbûr Mustafâ‘ya hîbe-i sahîha ile hîbe ve temlik ve teslim ol dahî meclis-i hîbede ittihâb‘ ve kabz ve tesellüm eyledi min-ba‘d mârru‘z-zikr harımı mezbûr Mustafâ'nın mülk-i mevhubudur keyfe mâ-yeşâ ve yuhtâr tasarruf eylesün didikde mukırri-i mezbûre Fâtıma'nın vech-i meşrûh üzre cârî olan ikrârına el-mukırri lehül-merkûm Mustafâ bi'l-müvâcehe tasdik ve bi'l-müşâfehe tahkîk idicek mâ-hüve'l-vâki‘ bi‘t-taleb ketb ve terkîm ve yed-i tâlibe vaz‘ ve teslim olundu hurrîre fî-ğurre-i Cumâde'l-ûla li-sene tis‘a ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

El-Hâc Receb bin Esen Bâli	İsa Çelebi ibni el- Hâc Mehmed	El-Hâc Sefer bin Habîb	Ali bin Mesdân	Ali bin Yûsuf	El-Hâc Ali bin el-Hâc Velî	Osmân bin el-Hâc Ali	Ve ğayruhum
-------------------------------------	---	------------------------------	-------------------	------------------	-------------------------------------	----------------------------	----------------

[44a/254] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi‘ Köprülü nâm karye sükkânından el-Hâc Ali bin Ferhâd nâm kimesne mahfil-i kazâda bin altmış dokuz senesine mahsûb olmak üzre Karahisâr-ı Sâhib Sancâğı'nda bedel-i nüzûl cem‘ine me‘mûr olan fâhrü'l-akrân Mehmed Beğ tarafından tasdik-i âtiyyü‘z-zikre vekîl-i şer‘îsi olup bimâ-hüve nehcü's-sübût şer‘an vekâlet-i sâbite olan Mûsâ Beğ ibni Receb mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp mezbûr Mehmed Ağa'dan cem‘ine me‘mûr olduğu Çay ve Bolvadin ve Barçınlı ve nevâhi-i Barçınlı Kazâları'nın bedel-i nüzülleri cem‘ini kırk üç bin akçeye ber-vech-i peşîn kendüye teslim eyledim hâlâ

zimmetimde yirmi sekiz akçe vâcibü'l-edâ' ve lâzımü'l-kazâ deynim kaldı didikde vekîl-i mezbûr Mûsâ Beğ merkûm el-Hâc Ali'yi vech-i meşrûh üzre cârî olan ikrârında bi'l-müvâcehe tasdik ve bi'l-müşâfehe tahkîk eyledikten sonra nefsi Karahisâr-ı Sâhib sâkinlerinden Mehmed Çelebi ibni el-Hâc Ali ve Şa'bân bin Ali nâm kimesneler meclis-i şer' -â hâzırân olup meblağ-ı mezbûr yirmi sekiz bin akçeye emr ve kabûlü hâvî kefâletiyle biz kefi-l-i bi'l-mâliz didiklerinde ğıbbe't-tasdikü's-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olunup yed-i tâlibe vaz' ve def' olundu hurrîre fî-evâsıt-ı Cumâde'l-ûla li-sene tis'a ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Mustafâ Çelebi ibni Nasûh Çelebi	Osmân Çelebi ibni Hoca Dâvûd	Mollâ Mehmed el-Kâtib	El-Hâc Mehmed el-Emîn	Şa'bân Beğ ibni Abdullâh	Ve ğayruhum
----------------------------------	------------------------------	-----------------------	-----------------------	--------------------------	-------------

[44a/255] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib-i Hamiyyet-i ani'l-mesa'ib mahallâtından Kâsım Paşa Mahallesi sükkânından işbu sâhibü'l-kitâb Mahmûd Beşe ibni Durmuş meclis-i şer'de Mîrlivâ-i Karahisâr-ı Sâhib mütesellimi taraf-ı bâhiri's-şereflerinden husûs-ı âtiyyü'z-zikre mübâşir ta'yîn buyurulan Hüseyin Beğ mahzarında takrîr-i kelâm ve bast-ı merâm idüp işbu meclis-i şer'de mevcûd olan beyaz tülû sağ kulaklarının uçları kesilmiş ve ardı oyulmuş iki toklu ve yedi koyun mal-ı mahzım olup bundan akdem gece ile ağılımdan sirka olunmuşdu hâlâ mütesellim mûmâ-ileyhin yedinde buldum mübâşir-i mezbûra su'âl olunup takrîr-i tahrîr olunması matlûbumdur didikde ğıbbe's-su'âl mübâşir-i mezbûr Hüseyin Beğ cevâbında zikr olunan koyunları Yâkûb nâm karyeden Ahmed Ağa nâm kimesne yabanda bulup mütesellim-i mûmâ-ileyhe yâva olmak zu'mîyle getirüp teslim eyledi merkûm Mahmûd Beşe'nin mülki [44/b] olduğu ma'lûmumuz değildir diyücek müdde'î-i mezbûrdan takrîrine muvâfık beyyine talep olundukda mine'l-udûl Bekir bin Hâcî ve Receb bin Oruç nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'-i hâzırân olup ğıbbe'l-istişhâd fi'l-vâki' işbu meclis-i şer'de mevcûd beyaz tülû ve sağ kulaklarının uçu kesilmiş ve ardı oyulmuş iki toklu ve yedi koyun müdde'î-i mezbûr Mahmûd Beşe'nin mülküdür bundan akdem mülkünden sirka olunmuşdu biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ideriz diyü edâ'-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkîye şehâdetleri hîn-i kabûlde vâkı'a olduktan sonra mezbûr Mahmûd Beşe'ye mârru'z-zikr koyunları taraf-ı şer'iyyeden bir tarikle mülkünden

ihrâc eylemedüğine yemîn teklîf olundukda ol dahî a'lâ-vıfki'l-mes'ûl halfe-billâhi-te'âlâ itmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî-evâsıt-ı Cumâde'l-ûla li-seneti'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi ibni Şa'bân	El-Hâc Mehmed ibni Velî	El-Hâc Mustafâ ibni el-Hâc Muharrem	İbrâhîm bin Ahmed	Ali bin el-Hâc Mustafâ	Şa'bân bin Piyâle
---------------------------------	-------------------------------	--	----------------------	---------------------------	----------------------

[44b/256] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib-i hamîyyet-i ani'l-mesâ'ib mahallâtından İmâret Mahallesi sâkinelerinden Fâtıma binti el-Hâc Mehmed nâm hâtûn meclis-i şer'î hatîrû'l-lâzımü't-tevkîrde işbu sâhibü'l-kitâb sadrî kebîr oğlu el-Hâc Ali bin el-Hâc Velî mahzarında ikrâr-ı sahîh-i şer'î ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'î kılup medîne-i mezbûre esvâkından haffâflar sûkunda vâki' bir taraftan Murtazâ mülkü ve bir taraftan Mehmed Efendi mülkü ve bir taraftan bezzâzistan ve taraf-ı âharı tarîk-i âm ile mahdûd olan bir bâb pabuccu dükkânımı oğlum mezbûr el-Hâc Ali'ye ba'de't-tahliyeti's-şer'iyye hîbe-i sahîha-i şer'iyye ile hîbe ve temlîk ve teslîm ol dahî meclis-i hîbede ittihâb ve kabz ve tesellüm eyledi bâ'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr dükkân oğlum mezbûrun mülkü mevhubudur keyfe mâ-yeşâ ve yuhtâr tasarruf eylesün didikde mukırra-i mezbûre Fâtıma'nın vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârına el mukırrı lehü'l-merkûm el-Hâc Ali vicâhen ve şifâhen tasdîk ve tahkîk itmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve terkîm ve yed-i talibe vaz' olundu hurrîre fî-evâ'il-i Cumâde'l-ûla li-sene tis'a ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

El-Hâc Receb bin Esen Ali	İsa Çelebi ibni el-Hâc Mehmed	El-Hâc Sefer bin Habîb	Ali bin Mes'ûd	Ali bin Yûsuf	Ve ğayruhum
---------------------------------	-------------------------------------	---------------------------	-------------------	---------------	-------------

[44b/257] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Burmalu Mahallesi sükkânından el-Hâc Bayrâm ibni el-Hâc Hüseyin nâm kimesne mahfil-i kazâda işbu râfi'ü'l-kitâb Süleymân bin Mustafâ Çelebi mahzarında ikrâr ve i'tirâf idüp medîne-i mezbûre mahallâtından Efecik Mahallesi'nde vâki' bir tarafı mezbûr Süleymân mülküne ve bir tarafı Efendi Bola nâm hâtûn mülküne ve bir taraf-ı âharı tarîk-i âm ile mahdûd olup bir fevkânî ve bir tahtânî ve bir mikdâr havluyı müştemil menzil ki

bana oğlum Ramazân nâm kimesneden irs-i şer'îyle intikâl eylemişdi menzil-i mezbûru vâlidem Nisâ nâm hâtûn benim tarafımdan vekâleten mezbûr Süleymân'a kırk esedî gurûşa bey' eylemişsin diyü ta'arrûz eyledüğümde beynimizde münâza'ât-ı kesîre vâkı'a olmuşdu el-hâletü hâzihî beni bin akçe bedel ile sulh eylediklerinde ben dahî sulh-ı mezbûru ve bedel-i sulh olan meblağ-ı merkûmu mezbûr Süleymân'ın yedinden ahz ve kabz eyledim ba'de'l-yevm vâlidem mezbûre Nisâ'nın bey'i makbulüm olup husûs-ı mezbûre müte'allik da'vâdan zimmetini ibrâ'-ı âm ve ibrâ' ve ıskât eyledim ba'de'l-yevm benden da'vâ sudûr iderse lede'l-hükkâm makbûle ve mesmû'a olmasun didikde ğıbbe't-tasdîki's şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olunup yed-i tâlibe vaz' ve def' olundu hurrîre fi-evâ'il-i Cumâde'l-ûla li-sene tis'a ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

El-Hâc Hüseyin Abâcî	Ahmed bin Devlethân	Ahmed bin el-Hâc Süleymân	Mehmed Çelebi ibni Nasûh Çelebi	El-Hâc Hızır bin el-Hâc Baba	Yûsuf bin Mehmed Çelebi
----------------------	---------------------	---------------------------	---------------------------------	------------------------------	-------------------------

El-emru kemâ-cerâ nemmekahü'l-verâ Hasan el-Me'mûr be-rû'iyeti hezihî'l-kaziyeti min-kable Mevlâna Mehmed el-Kâdı be-Sandıklı el-Me'mûr be-ru'iyeti hezihî'l-kaziyeti min-kable ve lehü'l-emri'l-âli ufuye-anhûm	Sahhü'l-sulh ve'l-ibrâ' ve îndi nemmekahü'l-fakîr ileyhi sübhânehû Abdülfettâh bin Ahmed el-Kâdı be-medîne-i Karahisâr-ı Sâhib ufuye-anhûma
--	---

[45a/258] Bâ'is-i terkîm-i rakîm oldur ki husûs-ı âti'l-beyânın istimâ' ve faslı emr-i şerîf-i celîlü'l-kadr ile bu fakîre ve bi'l-fi'il Sandıklı Kadısı olan zahrü'l-vülâd Mehmed Efendi'ye tefvîz olunup lâkin müşârü'l-ileyh Mehmed Efendi Hükm-i Sultânî ile âhar da'vâya me'mûr olup huzûru müte'azzir olmağla tarafından mûvakkaten Banâz Kadısı olan Mevlânâ Hasan Efendi'yi tevkîl ve münâbına nâ'ib nasb idüp mevlânâ-i mezbûr ile akd-ı meclis-i şer'î mutahhar olundukda meclis-i mezbûrda mahmiyye-i Karahisâr-ı Sâhib hamiyet-i ani'l-mesâ'ib mahallâtından Sofular Mahallesi sükkânından râfi'ül-vesîka Ahmed Çelebi ibni el-Hâc Haydar mahfil-i kazâda bundan akdem Girit Cezîresi'nde müteveffa olan Sâlih Efendi'nin sulbî kebîr oğlu olup muhallefâtına vâzı'u'l-yed olan Sâlih Çelebi mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp müteveffâ-i merkûm Sâlih Efendi Ürgüb Kasabası'nda olan ze'âmetini zabt ve ta'sîre ve mahmiyye-i mersûme Karahisâr'da Süğlün ve Tokâz nâm çiftliklerinden hâsıl olan mahsûlâtı ahz ve kabza ve ba'dehû fûruht olunup ehl ü

iyâline ve çiftliklerinde olan devvâb ve mevâşî ve hademe ve amelesinin bi-kadri'l-kifâye levâzım-ı zarûriyyelerine harc ve sarfa ve kifâyet itmezse kendü malımdan sarfa beni tevkîl idüp ben dahî bin elli altı ve bin elli yedi senelerinde ze'âmet-i mezbûreyi ve sâlifü'z-zikr çiftlikleri zabt ve ta'sîr idüp kasaba-i mezkûra ... senetân-ı mezbûretânda keyl-i İstanbulî ile yedi yüz keyl mahlût mahsûl hâsıl olup ânda der-anbâr itdikden sonra ancak Mart mahsûlünden ve sâ'ir tayyârâtından kırk sekiz bin beş yüz on akçe tahsîl ve ahz ve kabz idüp meblağ-ı mezbûru müteveffâ-i merkûmun ehl ü iyâl ve hademe ve amelesinin levâzım ve havâyicine harc ve sarf itdiğimden sonra kendü malımdan dahî on üç bin on akçe harc idüp müteveffâ-i merkûmun muhalefâtında on üç bin on akçe hakkım olmağla merkûm Sâlih Çelebi'nin hâlet-i sığarında şer'-i kavîmden mansûb vasîsi olan Bostân nâm kimesneyi meclis-i şer'a ihzâr ve taleb ve da'vâ eylediğimde şeyhü'l-islâm sellemetü's-selâm hazretlerinin yedinde olan müte'addid fetevâ-i şerîfleri mücebince zâhir-i hâl kavlimi musaddak olup mükezzib olmayacak yemînim ile tasdîk olunmak meşrû' olmağın vasî-i merkûm müteveffâ-i mezbûrun ze'âmet ve sâ'ir avâyidinden kırk sekiz bin beş yüz akçeden ziyâde ahz ve kabz itmeyüp ve kendü malımdan dahî on üç bin on akçe zamm idüp cem'an altmış bir bin beş yüz yirmi akçeyi müteveffâ-i mezbûrun masârifına bi't-tamâm harc ve sarf eylediğime yemîn teklîf eyledikde ben dahî a'lâ-vıfki'l-mes'ûl halfe-billâhi'l-ale'l-a'lâ idüp îrâdından ziyâde olup kendü yanımdan harc eylediğim meblağ-ı mersûm on üç bin on akçe müteveffâ-i merkûmun muhalefâtından şer'an lâzım gelüp edâ ve isti'fâya vasî-i merkûma tenbîh ve yedime bin elli sekiz senesinde mahmiyye-i merkûmede nâ'ibü's-şer' olan Abdülbâkî Efendi imzâsıyla mumzâ ve hatemiyle mahtûn cihet-i şer'iyye virilüp vasî-i merkûm meblağ-ı mersûmu bana edâ' ve teslîm itmemele tekrâren meclis-i şer'a ihzâr idüp münkiren cevâb virmekle mazmûn-ı hüccet müvâcehesinde isbât idüp edâ'ya yine tenbîh olunmuş iken meblağ-ı mezkûru yine bana teslîm itmeyüp âhar diyâra hicret idüp hâlâ zikri mürûr iden on üç bin on akçeyi mezbûr Sâlih Çelebi'den da'vâ ve taleb idüp hüccet-i mersûm müvâcehesinde feth ve kırâ'et olunup kazıyye-i meşrûhayı merkûm Sâlih Çelebi mukırran ve mazmûn hücceti dahî kezâlik mukırran cevâb virüp meblağ-ı mezbûru edâ' ve isti'fâya taraf-ı şer'den tenbîh olunup lâkin mezbûr Sâlih Çelebi babam müteveffâ-i mezbûrun ze'âmet ve tîmârı ve çiftlikleri mahsûlât ve avâyidinden zimmetinde beş yüz mikdârı gurûş kaldı diyü tekrâren

da'vâ semtine sâlik olup beynimizde münâza'ât-ı kesîre ve muhâsamât-ı şedîde vâkî'a olmuş idi el-hâletü hâzihî beynimizde akd-i sulh inşâ idüp beni beş bin nakd akçeye sulh eylediler ben dahî sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûru merkûm Sâlih Çelebi yedinden bi't-tamâm ahz ve kabz idüp mezbûr Sâlih Çelebi'nin zimmetini husûs-ı mârra müte'allik cemî'-i de'âvî ve husûmâtından kezâlik mersûm Sâlih Çelebi dahî babası müteveffâ-i merkûmun ze'âmet ve tîmârına ve çiftliklerine müte'allik cemî'-i de'âvîden zimmetimi ibrâ'-i âm-ı râfi'ül-hisâm ile ibrâ' ve ıskât eyledi ba'de'l-yevm âhad tarafeynden da'vâ ve nizâ' sudûr iderse lede'l-hükkâmî'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmayup tezvîr ve telbîse mahmûl oluna didikde mukırr-ı mezbûr Ahmed Çelebi'yi minvâl-i muharrer üzre cârî ve sâdır olan cemî'-i kelimâtında merkûm Sâlih bi'l-müvâcehe tasdîk ve tahkîk itmeğın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu hurrire fi-evâ'il-i Ramazânü'l-mübâreke sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Mefharü'l-kudât Abdullâh Efendi ibni el-merhûm Hamza Efendi	Mefharü'l-kudât Sinân Beşe Serdâr-ı Yeniçeri	Mustafâ ibni Köse Mehmed	Dervîş Beğ ibni	Zahrü'l-vülâd Mustafâ Çelebi e's-şehîr be-Acemzâde	Ali Beşe ibni
Mollâ Mehmed El-Kâtib	İsmâil ibni Kayalı	El-Hâc Mehmed bin Velî	Hasan bin Ahmed	Aydek ibni Mustafâ	Mustafâ Beşe ibni Yûsuf
Ve ğayruhum mine'l-huzzâr					

[259] *Yâ müfettihi'l-ebvâb iftah aleynâ hayru'l-bâb*

Bundan sonra tahrîr olunan suver-i hücec Mevlânâ-i mûmâ-ileyh Abdülfettâh Efendi'nin def'a-i sâniyyesinde vâkî' olandır vaka'a ve't-tahrîr ve't-tenmîk fî-ğurre-i Cemâziye'l-âhire li-sene seb'în ve elf min-hicret-imen-lehü'l-izz ve's-şeref

[45b/259-1] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi' Çubuk nâm karye sükkânından el-Hâc Bayrâm bin el-Hâc Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfde işbu râfi'ül-kitâb li-ebeveyn kız karındaşı Râziye nâm hâtûn mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp karye-i mezbûrede vâkî' beyne'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmetü'l-hudûd olup üç tahtânî beyti ve ahurı ve saman hâneyi ve odayı ve bir mikdâr havluyu müştamil olan

mülk menzilimi ve iki aded kara sığır çiftimi ve iki arabayı sâ'ir âlât-ı lâzimesiyle lâzimesiyle mezbûre Râziye'ye beş bin nakd-i râyic-i fi'l-vakt akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer' ile bey' idüp kabz-ı semeni ma'dûd ve teslîm-i mebi'î eyledik ba'de'l-yevm menzil-i mezkûr ve marû'z-zikr kara sığır çiftleri ve araba-i mezkûre Râziye'nin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ-yeşâ ve haysü mâ-yürîd tasarrif eylesün ve yine karye-i mezbûre sınırında vâki' lede'l-ahâlî hudûd-ı ma'lûme iki yüz on beş dönüm tarlalarımın dahî hakk-ı tasarrufunu ma'rifet-i sâhib-i arz ile mezbûre Râziye'ye fariğ olup mukabele'-i ferâğda yedinden bin nakd akçe alup kabz eyledim keyfe mâ-yeşâ tasarruf eylesün didikde mukırr-ı mezbûru vech-i muharrer üzre cârî olan ikrârında mezbûre Râziye dahî vicâhen tasdik ve şifâhen tahkîk idicek mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb kayd-şüd hurrîre fi-evâ'il-i Cemâziye'l-âhir sene seb'in ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Süleymân bin Muslu	Mustafâ Halife bin Sefer	Mehmed bin el-Hâc Ali	Ali Ağa bin İvaz Çavuş	Mustafâ Çelebi bin Nasûh Çelebi
El-Hâc Ömer bin el-Hâc Mustafâ	Ahmed bin Mustafâ	Osmân bin el-Hâc Ali	Ve ğayruhum mine'l-hâzırîn	

[45b/260] Tebdîl olunup şekl-i âhar olmuşdur Karahisâr-ı Sâhib Kazası'na tâbi' Ambanâz nâm karye ahâlîsinden Hoca Ali bin Ebûbekir ve el-Hâc Hayrân bin Bayrâm ve Velî bin Murâd ve Hasan bin Abdünnebî ve Bayrâm Beğ ibni el-Hâc Hayrân ve sâ'irleri meclis-i şer'-i şerîfe Susuz nâm karye ahâlîsinden el-Hâc Allâhverdi bin Bulgar ve Nûrî bin Mehmed ve sâ'irleri ihzâr ve mahzarlarında takrîr-i kelâm idüp karye-i merkûme Susuz ahâlîsi ile ma'ân yüz yıldan mütecâviz müşâ'en mer'âmız olan Güzelce Beşe dimekle ma'rûf cebeli müstakil bizimdir sizin alâkanız yokdur diyü on beş yıl mürûr iden da'vânın istimâ'ı bilâ-emr-i şerîf mennû' iken hevâlarına tâbi' kadıdan nâ'ib çıkarup bizi da'vet-i şer' idüp biz dahî varmak sadedinde iken şer'-i şerîfe itâ'at itmediler diyü ğâ'iben yine hüccet itdirmişler diyü husûs için yedimizde fetvâ-i şerîfe dahî vardır su'âl olunsun didiklerinde ğibbe's-su'âl mezbûrlar münâza'u-fih olan mevzi'-i mezkûru yüz seneden mütecâviz müşâ'en mutasarrıf oldukların mukırlar olup lakin mevzi'-i mezbûr bizim sınırumuz dâhilimiz olup hâtır için sükût iderdik diyü cevâb virüp.

[45b/261] Bi'l-fi'il Karahisâr-ı Sâhib kal'ası dizdârı olan fahrü'l-akrân Mustafâ Ağa bin Rüstem meclis-i şer'-i şerîfde sâbıkâ kal'a-i mezbûre dizdârı olan fahrü'l-emâsil ve'l-akrân Abdülbâkî Ağa bin Mehmed Ağa mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp mezbûr Abdülbâkî Ağa'nın zikr olunan kal'ada vâki' beyne'l-ahâlî ve'l-cîrân hududu ma'lûme bir bâb menzilini bundan akdem dizdârlar evidir diyü içinde sâkin olup ve bazı yerlerini meremmed itmişdim lâkin menzil-i mezbûr babasından ırs-i şer'îyle intikâl ittiği sâbit olup menzil-i mezbûrdan kasriyet eyledikten sonra sâkin olduğum eyyâm için benden icâre taleb idüp ben dahî menzil-i merkûmu meremmed idüp döşeme kiriş kodum ben dahî harcımı verdiği iddi'a idüp beynimizde münâza'ât-ı kesîre vaka'a olmuş idi el-hâletü hâzihi muslihûn tavassud idüp merkûm Abdülbâkî Ağa icâre talebinden geçüp ben dahî meremmed idüp kiriş ve döşeme kodum harcım bitti diyü ittiğim da'vâdan geçüp birbirimiz ile sulh olup husûs-ı mezbûra müte'allik da'vâdan ol benim ve ben ânın zimmetleri ibrâ' eyledik ba'de'l-yevm âhar tarafeynden da'vâ ve taleb sudûr iderse lede'l-hükkâmi'l-kirâm makbûle ve mesmû'a olmasun didikde ğıbbe't-tasdîki'l-vicâhi mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu hurrire fi-evâhir-i Cemâziye'l-âhir li-sene seb'in ve elf.

Şuhudü'l-hâl

Süleymân Çavuş bin Mehmed Çavuş	Hüseyn bin Mustafâ Ağa	Süleymân Çelebi bin Ahmed Ağa
El-Hâc Hüseyn bin Ahmed kethüdâ-i kal'a	Mustafâ Çelebi bin Nasûh Çelebi	
Ve ğayruhum		

[46a/262] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi' Erkmn nâm karye sükkânından Sâlih bin Osmân nâm kimesne meclis-i şer'î hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu râfi'ül-kitâb bi'l-fi'il Livâ-i Karahisâr-ı Sâhib mütesellimi olan fahrü'l-emâsil ve'l-akrân Ahmed Ağa mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp karye-i mezbûre sınırunda vâki' bir tarafı Mehmed bin Bayrâm nâm kimesne tarlasına ve bir tarafı öküz çayırı dimekle ma'rûf çayıra ve bir tarafı Receb nâm kimesne tarlasına ve bir taraf-ı âharı tarîk-i âm ile mahdûd olan altı dönüm tarlamin hakk-ı tasarrufunu ma'rifet-i sâhib-i arz ile mûmâ-ileyh Ahmed Ağa'ya ta'vîz idüp mukabele'-i tefvîz yedinden otuz kıt'a gurûş alup kabz eyledim ba'de'l-yevm merkûm Ahmed Ağa ma'dûd-ı mezkûr tarlayı zirâ'at ve harâset idüp sâhib-i arza öşr-i resmini virüp keyfe mâ-yeşâ tasarruf eylesün

didikde mukırr-i mezbûr Sâlih'in vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârını merkûm Ahmed Ağa dahî bi'l-müvâcehe tasdik ve bi'l-müşâfehe tahkîk idicek mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fi-evâ'il-i Cemâziye'l-âhirli- sene seb'în ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Ahmed Efendi bin Şa'bân	Mehmed Çelebi bin Nasûh Çelebi	Mustafâ Çelebi bin Nasûh Çelebi	Hüseyin bin Abdullâh	Ahmed Çelebi bin İbrâhîm Efendi
Osmân bin el- Hâc Ali	Ahmed bin Mustafâ	Hüseyin bin Hâcî		

[46a/263] Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından İmâret mahallesi sükkânından Hasan bin Mustafâ nâm kimesne meclis-i şer'a ammîsi el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Fazullâh nâm kimesneyi ihzâr ve mahzarında takrîr-i da'vâ idüp merkûm el-Hâc Mehmed'in babası ve benim ceddîm olan el-Hâc Fazullâh medîne-i mezbûre esvâkından Sarrâclar sükunda vâki' tarafeyni kendi dükkânlarına ve bir tarafı mekâbir müslimîne ve bir tarafı âhar tarîk-i âm ile mahdûd arsası mekâbir müslimîn evkâkından beher şehir dörder akçe icâresi olup sakafi ve cedeyânı mülkü olan birbirine muttasıl iki bâb sarrâc dükkânlarını mukaddemâ babam mezbûr Mustafâ'ya hîbe ve temlik ve teslim ol dahî ittihâb ve kabz idüp ba'de-vefâtihi ben sâgir olmağla zikr olunan dükkânların ceddîm mezbûr el-Hâc Fazullâh velâyeten benim için zabt eylemişdi lâkin ben âkil ve bâliğ olup zikr olunan dükkânları ve mahalle-i kâhilde bir menzil ve medîne-i mezbûre kurbunda bir sebze bağçesi dahî babama hîbe eylemişdik ol dahî bana intikâl ider diyü ceddîm mezbûrdan da'vâ ve taleb eylediğimde mezbûr el-Hâc Fazullâh dahî zikr olunan Sarrâc dükkânlarını babam mezbûr Mustafâ'ya hîbe eyledüğün mukır ve mu'terif ve menzil-i mezbûrun ve bağçeyi hîbe eyledüğün münkir lakin olup zikr olunan dükkânlardan bana sūdüs hisse isâbet ider diyü iddia idüp beynimizde münaz'âat-ı kesîre vaka'a olduktan sonra muslihûn tavassud idüp ben menzil ve bağçe da'vâsından ferâgat idüp mezbûr el-Hâc Fazullâh dahî zikr olunan Sarrâc dükkânlarından sūdüs hissesinden ferâgat idüp birbirimizle sulh olup mârru'z-zikr Sarrâc müstakil benim mülküm olmuş iken mezbûr el-Hâc Mehmed tasarrufum mâni' olur su'âl olunsun didikde ğibbe's-su'âl mezbûr el-Hâc Mehmed vech-i meşrûh üzere olduğu mukır ve mu'terif olucak mu'ârazadan men'-birle mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu hurrîre fi-evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir li-sene seb'în ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Ahmed Çelebi bin İbrâhîm Efendi	Mustafâ Çelebi bin Nasûh Çelebi	Ahmed bin Mustafâ	Osmân bin el-Hâc Ali	Mahmûd bin Durmuş
Uraz Beğ el- Cüdi				

[46b/264] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından İbik Mahallesi sükkânından Mehmed Dede bin Halîl nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîfe Âişe binti Abdullâh nâm hâtûnu ihzâr ve mahzarında takrîr-i da‘vâ idüp mezbûre Âişe'de odun ve çıra behâsından iki bin ve bir kumaş kaftân ile bir kuşak behâsından altı yüz ve iki kapama behâsından iki yüz ve bir cizme behâsından yüz ve karz-ı şer‘îden yedi yüz cem‘an üç bin altı yüz akçe hakkım vardır su‘âl olunup alıverilmesi matlûbumdur didikde ğibbe's-su‘âl mezbûre Âişe fi'l-vâki‘ mezbûr Mehmed Dede'ye odun ve çıra behâsından iki bin ve bir kumaş kaftân ile kuşak behâsından altı yüz ve iki kapama behâsından iki yüz ve cizme behâsından yüz ve karz-ı şer‘îden yedi yüz cem‘an üç bin altı yüz akçe ve vâcibü'l-edâ ve lâzımü'l-kazâ deynim vardır diyü bi't-tav‘ ve'r-rızâ ikrâr ve i'tirâf idicek mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî-evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir li-sene seb‘în ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Ahmed bin Nûrî	Hâcî bin Osmân	El-Hâc Mehmed bin Velî	Hâcî bin Durmuş	Mehmed Çelebi bin Nasûh Çelebi	Mehmed Çelebi bin Necâti
Ahmed bin Mustafâ	Mustafâ bin Nasûh Çelebi	Osmân bin Hâcî Ali			

[46b/265] Fi'l-âsl Acemdiyârı'nda vâki‘ Nahşivân Sancağı'nda Çirmen nâm karyeden olup medîne-i Karahisâr-ı Sâhib'de vâki‘ Acemhân'ı dimekle ma‘rûf hânda mürd olan Yuri Veledi Yaroli nâm zımmînin li-ebeveyn karındaşı Toman veledi Yaroli nâm zımmî meclis-i şer‘-i şerîfde husûs-ı âti'l-beyâna livâ-i Karahisâr-ı Sâhib mütesellimi fâhrü'l-emâsil ve'l-akrân Ahmed Ağa tarafından mübâşir olan Mehmed Beğ mahzarında takrîr-i kelâm ve bast-ı merâm idüp ben mürd-ü mezbûrun li-ebeveyn karındaşı olup bi hasebi'l-ırs muhallefâtı bana intikâl itmeğin mübâşir-i mezbûr ta‘arruz ider su‘âl olunsun didikde ğibbe's-su‘âl mübâşir-i mezbûr Mehmed Beğ beytü'l-mâl mîrlivâya hâsıl kayd olunmuşdur mezbûr Toman mürd-ü mezbûr Yuri'nin li-ebeveyn karındaşı olduğu ma‘lûmum değildir diyücek merkûm

Toman'dan takrîrine muvâfık beyyine taleb olundukda mine'l-udûl Süleymân ve Mûsâ ve Yuri ve Abdünnebî bin İsmâîl nâm kimesneler li-ecliş-şehâde meclis-i şer' - a hâzırân olup ğıbbe'l-istişhâd fi'l-vâki' mürd-ü mezbûr Yuri ile merkûm Toman li-ebeveyn karındaşlardır babaları ismi Yaroli nâm zimmîdir biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ideriz diyü edâ'-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de'l-ri'âyet-i şerâî'tü'l-kabûl şehâdetleri makbûl olmağın mezbûr Mehmed Beğ mu'ârazadan men'-birle mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu hurrîre fi-evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir li-sene seb'in ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed bin Timurhân	Mahmûd bin Abdullâh	Osmân bin İnebeği	Yağmurlu Pîrî Beğ	Mustafâ bin Nasûh Çelebi	Ahmed bin Mustafâ
---------------------	---------------------	-------------------	-------------------	--------------------------	-------------------

[47a/266] Karahisâr-ı Sâhib Kazası'na tâbi' Anbanâz nâm karye ahâlisinden Hoca Ali bin Ebûbekir ve el-Hâc Hayran bin Bayrâm ve Velî bin Murâd ve Hasan bin Abdünnebî ve Bayrâm Beğ ibni el-Hâc Hayrân ve sâ'irleri meclis-i şer'-i şerîfe kazâ-i mezbûra tâbi' Susuz nâm karye ahâlisinden el-Hâc Allâhverdi bin Bulgar ve Nûrî bin Mehmed ve sâ'irler ihzâr ve mahzarlarında takrîr-i da'vâ idüp Güzelce Beşe dimeğle ma'rûf olan cebelin güney tarafında vâki' Kadıburnu dimeğle ma'rûf olan mevzi'den Derbent Boğaz'ı dimeğle meşhûr olan mevzi'a varınca karye-i mezbûre Susuz ahâlîsi ile müşâ'en yüz seneden mütecâviz mer'âmız olup iki karyenin cümle hayvanları kadîmü'l-eyyâmdan bu âna gelince bilâ-nizâ' zikr olunan mevzi'de ra'i olup kat'â nizâ' olunmamışken mezbûrlar mevzi'-i mezbûr bizim sınırimız dâhilindedir diyü târîh-i kitâbdan dokuz gün mukaddem hevâlarına tâbi' kâdîdan nâ'ib alup mevzi'-i mezbûrun üzerine varup bizi da'vâ-i şer' eylediklerinde biz dahî cümlemiz cem' olup vardığımızda irsâl olunan nâ'ib Mahmûd bin İvaz içün da'vet-i şer' eylediğümüzde gelmeyüp eylendiğiz diyü da'vâmız istimâ' itmedüğünden mâ'adâ mevzi'-i mezbûr karye-i mezkûre Susuz ahâlîsinin sınırları dâhilinde diyü ğâ'ibimizde iki zor şâhid istimâ' idüp ve bizi itâ't-i şer' itmediler diyü yedlerine hüccet virüp kadîmü'l-eyyâmdan mer'âmız olan mevzi'-i mezbûru zulmen bizim yedimizden alup gadr ve hayf itmekmurâd iderler vâki'-i hâl mezbûrlardan su'âl olunup cevâbları tahrîr olundukdan sonra civârımızda vâki' kurâ ahâlîlerinde olup işbu hâzırûn-ı bi'l-meclis olan Müslümânlardan hakîkât-ı hâl tefahhuz ve su'âl olunup cevâpları tahrîr olunmak matlûbumuzdur didiklerinde ğıbbe's-su'âl karye-i

mezbûre Susuz ahâlîsi cevâblarında zikr olunan mevzi‘ fi'l-vâki‘ yüz seneden mütecâviz karye-i mezbûre Anbanâz ahâlîsiyle müşâ‘en mutasarrıf olup lâkin bizim sınırimız dâhilinde olup hâtır için sükût iderdik târîh-i kitâbdan dokuz gün mukaddem üzerine nâ’ib çıkarup mezbûrları vakt-i duhâda da‘vet-i şer‘ idüp bunlar salât-ı zuhr vaktine dek gelmemek ile nâ’ib-i mezbûr gaybetlerine şâhid istimâ‘ idüp ve itâ‘at-i şer‘ itmedükleri yazup yedimize hüccet virdi didiklerinde yüz seneden mütecâviz bilâ-gadr sükût olunan da‘vânın istimâ‘ı memnû‘ ve istimâ‘ olunan şâhidler karye-i mezbûre Anbanâz ahâlîsinin müvâcehelerinde olmayup gaybetlerine olmağla bâtil ve mezbûrlar da‘vet-i şer‘ olundukda cümlesi cem‘ olmak için tevakkuf itmeleriyle itâ‘at-i şer‘ itmediler dimesi nâ-meşrûh olduğundan mâ‘adâ karye-i mezbûre Anbanâz ahâlîsinin yedlerinde fetvâ-i şerîfe olup ikisi bile zevi'l-yed olıcak müşâ‘ın beyyinesi olmamışdır diyü mestûr olmağın mevzi‘-i mezbûrun civârında olan Kurâ ahâlîsinden olup müssin ve ihtiyârlardan Çıkrık nâm karyeden Ahmed Beğ ibni Îsâ ve Karaağaç nâm karyeden Hızır halife ibni Mustafâ ve Üçağıl nâm karyeden Şâhin bin Bâlî ve sâ‘ir cem‘-i ğafir ve cem‘-i kesîr meclis-i şer‘a hâzırûn olup husûs-ı mezbûr tefahhûz ve su‘âl olundukda her birileri cevâblarında zikr olunan Güzelce Beşe nâm cebelin güney tarafında vâki‘ Kadıburnu dimeğle mârûf mevzi‘den Derbent Boğaz‘ı diyü beyne'n-nâs meşhûr olan mevzi‘a varınca karye-i mezbûre Susuz ahâlîsiyle karye-i merkûme Anbanâz ahâlîsi müşâ‘en mutasarrıflar olup kadîmü'l-eyyâmdan bu zamana gelince her birimizin ma‘lûmu olup yüz seneden mütecâviz nizâ‘ olduğun görmeyüp istimâ‘ dahî itmedik karyetân-ı mezbûretân-ı cümle hayvanları zikr olunan mevzi‘de müşâ‘ ve müşterek ra‘i oluna gelmişdir diyü her biri makâm-ı şehâdetde haber virdiklerinde mâ-hüve'l-vâki‘ bi't-taleb ketb olundu hurrîre fi'l-yevmi'l-hâmis min-Cemâziye'l-âhir sene seb‘în ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

İvaz Çelebi bin Mehmed Hoca	Mustafâ bin Ali Beğ	Ahmed Çelebi bin İbrâhîm Efendi	Mustafâ Çelebi bin Nasûh Çelebi	Ahmed bin Mustafâ	Bayrâm Çelebi bin Hüsâm
Ve ğayruhum mine'l-huzâr					

[47a/267] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahâllâtından Kâsım Paşa Mahallesi sükkânından Abdî bin Memi nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîfde li-ebi karındaşı

Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp babamız merkûm Memi fevt oldukda muhallelâtına mezbûr Mehmed vâzi'ü'l-yed olup ilâ-hâzihî'l-ân hisse-i şer'iyyemi taleb itmemişdim hâlâ müteveffâ-i mezbûrun muhallelâtından olup mahalle-i mezbûrede vâki' tarafeyni merkûm Mehmed mülküne bir tarafı Mustafâ Beşe mülküne ve taraf-ı âharı tarîk-i âm ile mahdûd bir mikdâr harâbe menzil yerine tehâric-i şer'-i tarîkiyle sulh olup mahdûd-ı mezkûr menzil yerini alup kabûl ve kabz idüp babam müteveffâ-i mezbûrun muhallelâtına müte'allik cem'î-i da'vâ ve husûmâtdan mezbûr Mehmed'in zimmetini ibrâ'-i âm ile ibrâ' ve ıskât-ı tâm ile ıskât eyledim ba'de'l-yevm husûs-ı mezkûre müte'allik benden bi'l-asâle veya vekîlimden bi'l-vekâle da'vâ sudûr ve zuhûr iderse lede'l-hükkâmi'l-kirâm makbûle ve mesmû'a olmasun didikde ğıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vaka'a kayd-şüd hurrîre fî-evâsıt-ı Cemâziye'l-âhire sene seb'în ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Ali Ağa bin İvaz Çavuş	İsmâil Halife el-Mü'ezzin	Ali Halife bin Ahmed	Mustafâ Çelebi bin Nasûh Çelebi	Ali bin Arslan	Yûsuf bin Habîb
Osmân bin el-Hâc Ali	Ahmed el-Muhzır	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr			

[47b/268] İkrâr-ı âti'l-beyânı mahallinde ketb ve tahrîr için cânib-i şer'-i mütahhardan nâ'ib taleb olundukda Mevlânâ Ahmet Efendi'ye irsâl olunup ol dahî medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından el-Hâc Yahyâ Mahallesi sükkânından olup bundan akdem fevt olan Ramazân bin Oruç nâm kimesnenin menziline varıp akd-i meclis eyledikde müteveffâ-i mezbûrun sulbiyye-i kebîre kızı Selîmşâh nâm hâtûn tarafından ikrâr-ı âtiyyü'z-zikre vekîl olup bimâ-hüve nehcü's-sübût şer'an vekâlet-i sâbite olan zevci Mahmûd Beğ ibni Nasûh Çavuş meclis-i şer'-i şerîfde müteveffâ-i mezbûrun sulbî kebîr oğlu olup bundan esbak fevt olan Hızır Bâlî nâm müteveffânın zevce-i metrûkesi Emîne binti Mehmed nâm hâtûn mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp müvekkilenin babası merkûm Ramazân fevt oldukda verâseti oğlu mezbûr Hızır Bâlî ile merkûme Selîmşâh mahzarda iken merkûm Hızır Bâlî mesfûr Ramazân'ın muhallelâtından eğer emlak ve eğer tecemmülât-ı hâne her nesi var ise cümlesin zabt idüp müvekkileme hisse-i şer'iyyesin virmeden fevt olmağla zikr olunan muhallelât-ı mezbûre Emîne'nin yedinde kalup zabt itmeğle müvekkilem dahî hisse-i şer'iyyesin da'vâ ve taleb idüp beyinlerinde münâza'ât-ı kesîre vâki'

olmuşdu el-hâletü hâzihî müslihûn-ı müslimûn tavassûd idüp müvekkilenin babası muhallefâtından mahalle-i mezbûrede vâki‘ tarafeyni kendi mülküne ve bir tarafı Ramazân mülküne ve taraf-ı âharı tarîk-i âm ile mahdûd bir tahtânî menzil ve medîne-i mezbûrede vâki‘ tahdîd ve tavsifden müstağni Abdürrâhîm Efendi Bezzazistân'ından vâki‘ bir delâp dükkâmı virüp sulh eylediler müvekkilem dahî sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan menzil-i mezbûr ile dükkân-ı merkûmu alup ahz ve kabz idüp husûs-ı mezbûra müte‘allik cemî‘-i de‘âvî ve husûsmâtdan merkûm Emîne'nin zimmetini ibrâ‘-i âm ile ibrâ‘ ve ıskât eyledi didikde vekîl-i mezbûru vech-i meşrûh üzre bi'l-vekâle cârî olan ikrârında merkûme Emîne vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkîk idicek mevlânâ-i mezbûr mahallinde vâki‘-i hâli ketb ve tahrîr ve ba‘dehû meclis-i şer‘a gelüp haber virmeğın mâ-hüve'l-vâki‘ bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî-evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir sene seb‘în ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

El-Hâc Mustafâ bin el-Hâc Muharrem	El-Hâc Mehmed bin Receb	Hâcî Ali Dede bin İvaz	İbrâhîm bin Ahmed	Mustafâ Çelebi bin Nasûh Çelebi
--	----------------------------	---------------------------	----------------------	---------------------------------------

[47b/269] Kasaba-i Arabgir mahallâtından Câmi‘-i Kebîr Mahallesi sükkânından işbu râfî‘ü'l-kitâb Osmân bin Mehmed kimesne nâm meclis-i şer‘-i şerîfde bi'l-fî‘il Livâ-i Karahisâr-ı Sâhib mütesellimi olan Ahmed Ağa tarafından husûs-ı âtiyyü'z-zikre mübâşir olan Ömer Ağa mahzarında takrîr-i kelâm idüp fi'l-asl kasaba-i mezbûrede mahalle-i merkûmeden olup Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda kürekçi bedel-i cem‘ iderken kasaba-i Şuhûd'da fevt iden İbrâhîm Ağa bin Ali nâm kimesne benim ammîm oğlu olup verâseti benim ile vâlidesi Ümmühânî nâm hatûna münhasır iken mütevvâfa-yi mezbûrun muhallefâtı beytü'l-mâla aîd olunmak zu‘miyle mübâşir-i mezbûr zabt ider su‘âl olunup kasriyyet olunup matlûbumdur didikde ğıbbe's-su‘âl mübâşir-i mezbûr cevâbında beytü'l-mâl mîrlivâyâ has kayıd olunmağla müteveffâ-i muhallefâtı zabt eyledim mezbûr Osmân ammîsi oğlu olduğu ma‘lûmum değıldir diyücek merkûm Osmân'dan takrîrine muvâfık beyyine taleb olundukda mine'l-udûl yine mahalle-i mezbûreden Ahmed bin Mehmed ve Halîl bin Memi nâm kimesneler li-ecli‘ş-şehâde meclis-i şer‘-a hâzırân olup ğıbbe'l-istişhâd fi'l-vâki‘ müdde‘î-i mezbûr Osmân müteveffâ-i mezbûr İbrâhîm Ağa'nın ammîsi oğludur zîrâ merkûm Osmân'ın babası Mehmed ile mezbûr İbrâhîm Ağa'nın babası

Ali li-ebeveyn karındaşlardır babaları ismi Eşref nâm kimesnedir verâset-i merkûm Osmân ile vâlidesi Ümmühânî nâm hâtûna münhasıradır gayr-i vâris-i mâ'rûfu olduğu ma'lûmumuz değildir biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahî ideriz diyü edâ'-i şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri hîn-ı kabûlde vâki'a olmağın mâ-hüve'l-vâki' kayd-şüd hurrîre fi't-târîhi'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Ağa bin Süleymân	Mustafâ Çelebi bin Süleymân	Mehmed Çelebi bin Nasûh Çelebi	Ebubekir Beğ bin Mehmed	Mustafâ Çelebi bin Nasûh Çelebi
İsmâil Ağa bin İbrâhîm	Süleymân Çelebi bin Ahmed Beğ	Ve ğayruhum mine'l-hâzırîn		

[48a/270] Şerâyi'-şi'âr tarafımızdan Bursa'ya ve Gemlik'e ve Mudanya'ya varup gelince yol üzerinde vâki' olan kâdılar zîde-fazluhûm umûr-ı mühimme-i müsta'cel husûsiçün ulâğla irsâl olunan yalnız üç nefer yalnız üç re's menzil bârgîri tedârik ve emîn ve sâlim birbirinize ulaştırıp avk ve te'hîr ve ihmâl ve müsâhaleden ihtirâz eylemeye ve hilâf-ı şer'-i te'addîden ictinâb eylesesiz diyü buyruldu fi-4 C sene 1070.

Bâ-hatem-i İsmâil Paşa

Kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm dergâh-ı mu'allâmdan Karaman'a varup gelince yol üzerinde vâki' olan kâdılar bir nefer adama bir re's menzil bârgîri viresiz diyü emr-i şerîf olup mazmûnudur ki kayd olundu.

Mutâbık li-aslihi'l-hatir-i neme kakhû'l-fakîr ileyhi-te'âlâ Ramazân el-kâdı be-medîne-i Kütahya el-mahmiyye ufuye-an-hûm.

[48a/271] Düstûr-u mükerrerem müşî-i mufahham nizâmü'l-âlem müdebbir-i umûri'l-cumhûr bi'l-fikr-i sâkıb mütemmim-i mehâmî'l-enâm bi'r-re'is sâhib müesses-i bünyânid devlet-i ve'l-iclâl müşeyyed-i erkân-i sa'âdet-i ve'l-iclâl e'l-mahfûf-ı bi-sunûf-i avâtıfı'l-meliki'l-a'lâ Anâdolu Eyâleti'ne mutasarrıf olan vezîrim Mehmed Paşa edâmallâhü-te'âlâ iclâlehû tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak mâ'lûm olaki mukaddemâ emr-i şerîfim gönderilip inşâ'allâhü-te'âlâ evvel bahâr-ı huçeste-âsârda fermânım olan sefer-rehberime hâzır ve âmâde olasız diyü fermân-ı şerîfim sana vâsıl olduğu gibi mükemmel kapun ve yarâr ve müstevfi adamların ile ve eyâletinde vâki' umûmen birden bine ve binden yüz bine varınca dirlik tasarruf

iden zü'amâ ve erbâb-1 tîmâr ile kalkup ve önüne gelen zü'amâ ve erbâb-1 tîmârî sürüp inşâ'allâhü-te'âlâ rûz-1 hızırdan yikirmi gün mukaddem Edirne sahrâsına gelüp Ordu-1 Hümâyûn'uma mülhak ve mülâki olmanız bâbında fermân-1 âlişânım sâdır olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-1 celîlü'l-kadrim üzre amel edip dahî bu emr-i şerîfimin sana vâsıl olduğu günün ertesi kalkup tekemmül kabuk ve yarâr ve müstevfi adamların ve cümle eyâletinde birden bine ve binden yüz bine varınca dirlik tasarruf iden zü'amâ ve erbâb-1 tîmârî ile teveccüh idüp önüne gelen tavâ'if-i asker-i sürüp ve sür'at-1 tâm ve kemâl-i akdem ile yürüyüp inşâ'allâhü-te'âlâ rûz-1 hızırdan yirmi gün mukaddem Edirne sahrâsına gelüp Ordu-yı Hümâyûn'uma mülhak ve mülâki olasız ve müstakilen yoklama olunup zü'amâ ve erbâb-1 tîmârdan dahî mevcûd bulunmayanların dirlikleri âhara virildüğinden sonra kendüleri ve evlâd ve ensâb-1 ve tevâbi' ve levâhıkları kılıçdan geçirilüp mâl ve erzâkları mîrîye kabz olunur âna göre ma'lûmun olup ve bu fermân-1 şerîfim müctemi-i nâs olan yerlerde nidâ ve cümleye ilân ve işa'ât idüp bu mahalle-i sâ'ir vakte kıyas itmeyüp vakt-i mezbûrda Edirne sahrâsında mevcûd bulunmağa cidd-ü ihtimâm eylesin şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fî-evâsıt-ı şehr-i Cemâziye'l-evvel sene seb'în ve elf.

Be-makâm-1 Edirne el-mahrûsa

[48b/272] Akza kuzâtü'l-müslimîn ûlâ vülâtü'l-müvâhhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn vâris-i ulûmü'l-enbiyâ ve'l-mürselîn hüccetü'l-hak âle'l-halk ecma'in el-muhtass bi-bimezîd-i inâyeti'l-meliki'l-mû'în mevlânâ Kütahya kâdısı zidet-fezâ'ilihu ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâ'il ve'l-keâm ve ve ve kâdılarî zîde-fazluhûm ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Kütahya ve Karahisâr-1 Sâhib Sancakları'nda işbu sene-i mübârekede bin altmış sekiz senesi kürekçi bedeli cem'ine me'mûr olan Hasan zîde-kadruhû tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki inşâ'allâhü-te'âlâ evvel bahâr-1 huçeste âsâr kuffâr-1 düzeh garâr üzerine Sefer-i hümâyûn'un mukarrer ve muhakkak olmağla sefer-i zafer-i şî'ârım mühimmâtîçün ziyâde ... tedârik ve ihzârî lâzım ve mühim olduğu ecilden olcânibde bulunan yerlerde mürîr(?) katarı rahtından mâ'adâ dörder yüz öşr-i eydeb(?) gurûş ve ... rahtı ve garârları için dahî otuzar eydeb(?) gurûş ki mürîr(?) katarı beş yüz eydeb gurûş olmak üzre beş katar tülü ... ve yüke yarâr develeri mûmâ-ileyh Hasan zîde-kadruhû mübâşiretiyle iştirâ ve tedârik ve mükemmel rahtın garârların atdırup ber vech-i ta'cîl mahrûsâ-i

Edirne'ye irsâl ve Sefer-i Hümâyûn'a kalkmazdan mukaddem teslim itdirmeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle kıdvetü'l-emâsil ve'l-âkrân Yûsuf zîde-kadruhû vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzre amel idüp dahî kat'â te'hîr ve tevakkuf itmeyüp olcânibde Sefer-i Hümâyûn'um mühimmâtîçün vech-i meşrûh üzre iştirâ ve tedârik fermân olan olmikdâr katar ... yükü yarâr develeri bulunan yerlerden mu'accelen mûmâ-ileyh Hasan zîde-kadruhû mübâşiretiyle iştirâ ve tedârik ve fermânım üzre mükemmel rahtları ve garârları attırup ber-vech-i ta'cîl mahrûsa-i Edirne'ye irsâl ve Sefer-i Hümâyûn'a kalkmazdan mukaddem teslim itddirürüp zinhâr ihmâl ve müsâhale itmeyesiz ve devenin mürîr katarı ancak dörder yüz yetmiş eydi gurûşa ve mükemmel rahtın ve garârların ancak otuzar eydi gurûş ki katar başına beş yüz eydi gurûş olur mübâşir mûmâ-ileyhin tahsîline me'mûr olduğu kürekçi bedel-i akçelerinden ashâb-ı hukûka hakların mahkemede tamâmen virdürüp ve aynîyle hüccet itdirüp kimesnenin bir akçesin ketm itdirmyeyesiz şöyle ki bu bahâneyle celb-i mâl olunup ve ashâb-ı hukûka hakların tamâmen virilmeyüp ketm olursa sonradan tecessüs olunur hiyânet-i zuhûr idenlerin haklarından gelinür bilmiş olasız âna göre her biriniz mukayyed olup avk ve te'hîrden ve ihmâl ve müsâheleden ve fermânım üzre mu'accelen iştirâ ve irsâl itdirmemekde ve ashâb-ı hukûka hakların virilmeyüp ketm olunmağdan be-gâyet ihtirâz eyleyesiz şöyle bilüp alâmet-i şerîfe i'timât kılasız tahrîren fi'l-yevmi'l-işrîn şehri Cemâziye'l-evvel sene seb'în ve elf.

Be-makâm-ı Edirne

[49a/273] İzzetli Fazîletli karındaşım Hasan Efendi huzûr-ı şerîflerine dürer-i ed'ıyye bi'l-inhâ iblâğından sonra münhây-ı tahlîsi oldur ki hâmil-i varaka Haydâr zâde ile Sâlih Efendi oğlunun şer'an da'vâları olup istimâ' ve fasliçün bu fakîr ile Karahisâr-ı Sâhib efendisine emr-i şerîf vârid olup lâkin mevâni' sebebi ile bi'z-zât kendiyile varmak mümkün olmamağla tarafımız cenâbınızı vekîl ve nâ'ib-i menâb nasb itmişizdir mercûdur ki husûs-ı mezbûru kazâ-i mezbûr kâdısı ile ma'ân istimâ' ve şer'-i şerîf muktezâsınca icrâ-i şer'-i şerîf idesiz ve's-selâm mâ-fi'd-du'â hurrîre fi-evâhir-i Şa'bânü'l-mu'azzâm sene semâne ve sittîn ve elf.

Mine'l-fakîr Mehmed el-Kâdı be-kazâ-i Sandıklı

[49a/274] Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Karahisâr-ı Sâhib mütesellimi zîde-kadruhû ba'de's-selâm inhâ olunur ki tatarlarımızdan Kemâl nâm kimesne şikeste-i mizâc olup bizimle ma'ân yola revân olmağa iktidârı olmağın tarafınıza gönderilmişdir vardukda bir tabib ta'yîn ve bir hoşca tîmâr idüp inâyet-i hak ile derdest-i mizâc oldukda yanına âdem koşup tarafımıza ulaştırınız bu bâbda tekâyyüd itmeniz lâzımdır ve's-selâm.

Bâ-nişân-ı Hasan Paşa

[49a/275] Oldur ki Büyük Mezaristan'a mevkûfe dekâkinin müstâ'cirlerinden bin altmış yedi ve bin altmış sekiz senelerinin icârâtı alunmayup zimmetlerinde bâkî kalmağla senetân-ı mezbûretânın icarâtı ve bir senelik âtiyye dahî tahsîl olunup müzeddeden binâ ve ta'mîr olunan kemiklik nâm mevzi'de Sarayönü dimekle ma'rûf yerde vâki' kapuya ve Sâlih Efendi kapusuna ve mezâristan divarlarına giden harc ve sarfa iki senelik gûzeşte ve bir senelik âtiyye-i câre cem' olup virilmede amme-i vilâyet rızâ ve ittifak eyledikleri ecilden dekâkinin müstâ'cirleri ve olunan icârât beyân olunur hurrîre fî-evâ'il-i muharremü'l-harâm sene 1069.

El-Hâc Yûsuf icâre-i gûzeşte meblağ 192 âtiyye 196	Hüseyin (dükkân aslında el-Hâc Osmân'ındır) icâre-i gûzeşte meblağ 192 âtiyye 196	Mâh-ı nevzâde Süleymân Çelebi icâre-i gûzeşte meblağ 192 âtiyye alınmamıştır	Efelizâde evkâfi mütevelisi Eyyüb'den icâre-i gûzeşte meblağ 600 âtiyye 300
Nûh zâde Mustafâ icâre-i gûzeşte meblağ 192 âtiyye 96	Yûsuf icâre-i gûzeşte meblağ 144 âtiyye 72	Şa'bân oğlu icâre-i gûzeşte meblağ 168 âtiyye 84	El-Hâc Mehmed bin el-İlyâs icâre-i gûzeşte meblağ 168 âtiyye 84
Süleymân Halife e'ş- şehîr Be-kafası yelli icâre-i gûzeşte meblağ 192 âtiyye 96	El-Hâc Mehmed bin el-Hâc Himmet icâre-i gûzeşte meblağ 192 âtiyye 168	El-Hâc Mahmûd icâre-i gûzeşte meblağ 96 âtiyye 48	El-Hâc ? Beğ icâre-i gûzeşte meblağ 288 âtiyye 144
Müftî Efendî dükkânı icâre-i gûzeşte meblağ 96 âtiyye	Sağrıncı Hızır İcâre-i gûzeşte meblağ 52 Bir buçuk senenin	Yekûn cem'an 4026 Dört bin altı akçedir	

48	icâresidir âtiyye alınmamıştır			
Murâd Efendi zâdeye taş akçesi meblağ 1000	Pabucu ve ırgatlara meblağ 1560	Ekl ve şürplerine meblağ 744	Döşeme ve demir âlâtına meblağ 716	Ca'fere Kapunun malzemesine harç için meblağ 400
Yekûn 4020 Yalnız dört bin yirmi akçedir Ca'fere virilenden ma'âda				

Bâlâda mestûr olduğu meblağ-ı mezbûru harc ve sarf olunmuştur.

[49b/276] Defter oldur ki Karahisâr-ı Sâhib kazâsına tâbi' mîrlivâ subaşılığına âid olan kurâlardır ki zikr olunur hurrîre fi-ğurre-i Cemâziye'l-evvel sene semâne ve sittîn ve elf

Karye-i Çobanlar meblağ 680	Karye-i Sülûmenli meblağ 450	Karye-i Ayvalu meblağ 400 Bu köy Hüseyin Ağa'ya ma'nidir(?) her vâki' olan nasılsa sarık ile müsâvi olan.	Karye-i Sarık meblağ 400	Karye-i Mihâyil meblağ 400	Karye-i Gebeceler meblağ 240
Karye-i Bulhallu meblağ 350	Karye-i Çıkrık meblağ 400	Karye-i Bostânlu meblağ 250	Karye-4 Ayâzini meblağ 600 Emr-i şerif getirüp serbest olmuşlardır	Karye-i Beğ meblağ 320	Karye-i Ulû Murâd meblağ 320
Karye-i Hâci Beğli meblağ 150 Tahammülü yokdur	Karye-i Tungrul meblağ 180 Bi'l-küllîye harâbdır	Karye-i Çandar meblağ 120	Karye-i İsmâil meblağ 280	Karye-i Sibsın meblağ 440	Karye-i Turfallu meblağ 120
Karye-i Harmanlû meblağ 140	Karye-i Çavdârlu meblağ 140 Bi'l-küllîye harâbdır	Karye-i Kürt meblağ 160	Karye-i eytemür meblağ 20	Karye-i Hoca meblağ 40 Emr-i şerif getirmişlerdir	Karye-i Kuyucak meblağ 40 Re'âyâsı olmamağla
... Karye-i Belce-i bahtiyâr meblağ	Karye-i Elpirek meblağ 280	Karye-i Yâkûblu meblağ 180	Karye-i Karacören meblağ 100	Karye-i Göçer meblağ 120	Karye-i Göynük meblağ 160

100					
Karye-i Göbel meblağ 140 harâbdır	Karye-i Kunduzlu meblağ 160 serbesttir	Karye-i Kapuzcu meblağ 40 kondulu	Karye-i Muttalıp meblağ 160	Karye-i Çepni meblağ 100 80 Tahammülü olmamağla tenzih	Karye-i Leğen meblağ 160
Karye-i Alanı meblağ 60	Karye-i Akvîrân meblağ 160	Karye-i Ablâk meblağ 160	Karye-i Corca-i Sağır meblağ 160	Corca-i Kebir(?) Bi'l-küllîye harâbdır	Karye-i Yukarı Tandır meblağ 80
Karye-i Bayrâm Gâzi meblağ 80 harâbdır	Karye-i Kurd başlı meblağ 90	Karye-i Mihâyil Kozluca meblağ 80	Karye-i Kuraşi meblağ 90	Karye-i Öyük meblağ 80	Karye-i Bağçecik meblağ 80
Karye-i Doğanlar meblağ 80	Karye-i Küreler meblağ 80 harabdır	Karye-i Aksaz meblağ 60	Karye-i Aliceli meblağ 80		Karye-i Ahiler meblağ 80
Karye-i Emre meblağ 80	Karye-i İldoğan meblağ 80	Karye-i Taylıcak meblağ 80	?	Karye-i Toyranlu meblağ 80 harâbdır	Karye-i Çapak meblağ 80
Karye-i Akçain meblağ 80	Karye-i Timurlu meblağ 60	Karye-i Memeç meblağ 60	Karye-i Manastır meblağ 40	Karye-i İnâz meblağ 40	Karye-i Gâziler 60
Karye-i Çakırlar meblağ 80	Karye-i Banâz 60	Karye-i Feleli 80	Karye-i Yenice 40		

Ba‘de'l-yevm bu defter ile amel olunmamak üzeredir.

Hânehâî Nefs-i Karahisâr-ı Sâhib ber-mûcebi defter hakânî

Mahalle-i İmâret Hâne 8	Mahalle-i el-Hâc Yahyâ Hâne 3	Mahalle-i Arap Hâne 3	Mahalle-i Sinân Paşa Hâne 2	Mahalle-i Sinân Halife Hâne 1	Mahalle-i Kâhil Hâne 2	Mahalle-i Tac Ahmed Hâne 2	Mahalle-i ... 0,5
Mahalle-i Yukarı	Mahalle-i Akmescid	Mahalle-i Câmi‘-i	Mahalle-i Burmalu	Mahalle-i Kara	Mahalle-i Kâsım	Mahalle-i el-Hâc	Mahalle-i ...

Bazar Hâne 1	Hâne 1,5	Kebîr Hâne 1	Hâne 1	Kâtib Hâne 0,5	Paşa Hâne 8	İsmâîl Hâne 1	
Mahalle- i Mollâ Bahşî Hâne 1	Mahalle-i Karamanlu Hâne 2	Mahalle-i Ardıç Hâne 2	Mahalle-i el-Hâc Mahmûd Hâne 2	Mahalle-i Efecik Hâne 1,5	Mahalle-i Çavuşoğlu Hâne 1,5	Mahalle-i Bedrik Hâne 1	Mahalle- i ... Hâne 1
Mahalle- i Kubbelü Hâne 1	Mahalle-i Nasâra Hâne 8	Mahalle-i Yahûdî Hâne 2	Mahalle-i Egeste Hâne 1,5	Mahalle-i Zâviye Hâne 0,5	Mahalle-i Doğancı Hâne 0,5		

[50a/277] A'lâ-evsât ve ednâ-i'tibâriyle Re'âyâ ma'rifetleriyle olan defterdir.

Alâ olanlardır

İşsizce Karahi sâr	Çobanlar			Eyret	Karacaahmet	
Vasatül-hâl olanlardır						
Çakır	Sipsin	Kablan	Çıkrik	Tekeler	Sülümenlü	Karağaç
Ednâ olan karyelerdir						
Ayval u	Bostanlı	Beğ	Ayâzini	Aşağı Tandır	Çorca-i Kebîr	Gâzî mürsel
Erkme n	Sarık	Mihâî l	İnegâzi	Dinar	Bulhallu	... Elpirek
Çalışla r	Gebeceler	Feleli	Kımık	Deper	Susuz	Kumartaş
İsmâîl	Ulu Murâd			
Ednâdan ednâ olan karyelerdir						
Salar	Kiçi Murâd	Üçağı l	Kışlacık	Süğlün	Kozluca Çıkrik	Anbanâz
Çakırl ar						
Dahî ednâ olanlardır						
Harmanl û	Göynü k	Köpr ülü	Çandı r	Tazlar	Akçâyi n	Belce
Döğer						Ablâk
Dahî ednâ olanlardır						
Corca-i Sâğır		Bozhöyük	Eytem ür	Kurtbaşı	Kırviran	Kılağuzlu
Dahî ednâ olanlardır						
Çapa	Yâkûblu	Bağçecik	Öyük?	Hoca	Gâzile	Tekye
						Karacavî
						Gö
						Halim

k					r		rân	çez	uğuru
Küş neş	Kuyuca k	Manastır	Muttal ib	Doğanla r	Kapuz cu	Hâcibe ylü	Çavdarlu	Em re	Yukar ı tandır
Yeni ce	Leğen?	Turfallu	Çepni	Kulatayı	Aksaz	Eymird e Kürtler	Osmân	Ara plu	Alamı
Akvî rân..	Kürt								

[50a/278] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Kâsım Paşa Mahallesi sükkânından fahrü'l-emâsil ve'l-âkrân el-Hâc Burhan Ağa ibni İvaz Çavuş meclis-i şer'â gelüp takrîr-i kelâm idüp Sandıklı Kazâsı'na tâbi' Kılıandırâs nâm karyede Receb nâm kimesnenin sulbî oğlu Hüseyin nâm Merâhin Emret bende sâkin olup nafaka ve kisveye eşedd ihtiyâcı vardır cânib-i şer'den nafaka takdîr olunması matlûbumdur didikde mezbûr Hüseyin'in nafaka ve kisve ve sâ'ir levâzım zarûriyesi için beher yevm beş akçe farz ve takdîr olunup vakt-i zarûrette istidâneye ve zeferde rücû'a izin virilmeğın mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb kayd olundu hurrîre fi-evâ'il-i Rebî'ü'l-âhir li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Ömer Beğ bin	Şa'bân Beğ bin Hamza	Ali Beğ bin İvaz Çavuş	Eyret sipâhi tîmârı
Ahmed Çelebi ibni el-Hâc Burhan	Mehmed bin Ali		

[50a/278-1] Ehl-i sükdan Sâhilli ve Mustafâ Çelebi ve Hüseyin ve sâ'irleri Ca'fer bin Ahmed mahzarında Ot Bazarı Câmî' köprüsünden Tuz Bazarı köprüsüne varınca hıfz itmeğe pasvân ta'yîn olunmuşdur didiklerinde mezbûr Ca'fer dahî kabûl ve hidmet-i lâzimesin edâ'ya müte'ahhid olucak kayd olundu fi-selh Cemâziye'l-âhir li-sene seb'în ve elf.

[51a/279] İzzetlü ve Fazîletlü Efendi hazretlerinin meclis-i şerîflerine dürer-i da'vât-ı sâfiyye ithaf olunur ve Şerâyi'-me'âb efendiler huzûrlarına ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-âkrân kürekçi bedel-i cem'ine me'mûr olan zîde-kadruhû ba'de's-selâm î'lâm olunur ki hâliyâ Sefer-i Hümâyûn için ziyâde deve tedârik olunmak lâzım gelmeğle ol cânibde bulunan yerlerden harârları ve rahtları ve sâ'ir mühimmâtları mükemmel olmak şartıyla her bir katarı beşer yüz esedî gurûşa iştirâ ve ber vech-i isti'câl mahrûsâ-i Edirne'ye irsâl ve teslîm itdirilmek üzere emr-i mezbûr-birle kıdvetü'l-emâsil ve'l-âkrân Yûsuf zîde-kadruhû ta'yîn olunmağın mücebince mektûb

tahrîr ve irsâl olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki sâdır olan emr-i şerîf mücebince minvâl-i meşrûh üzre beş katar deve ale'l-acele iştirâ idüp behâları sen ki kürekçi bedel-i cem'ine me'mûr olansın mal-ı mezbûrdan akçelerin sen virüp kimesnenin bir akçesin ketm eylemeyesin husûs-ı mezbûr Sefer-i Hümâyûn'un ehem-i mühimmâtından olmağla ihmâlîne bir-vechle cevâz göstermeyesiz bâkî hemîşe izz-ü fazîlet yâb.

Mine'l-muhibbi'l-muhlis Mehmed

[51a/280] Mefâhirü'l-kûdât ve'l-hükkâm me'âdenü'l-fezâ'il ve'l-keâm mahrûsa-i Edirne'den Kütahya ve Karahisâr câniblerine varup gelince yol üzerinde vâki' olan kâdılar zîde-fazluhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki ulâğla gönderilmişdir buyurdum ki hükm-i şerîfimle her kangınızın taht-ı kazâsına varup dâhil olursa sizler bârgîrleri bulunan yerlerde yalnız heman bir nefer âdeme yalnız ancak bir re's bârgîr virüp ve bulunmayan yerlerde yarâr ve tûvâna olan bârgîrleri tedârik ve ihzâr idüp yolcu yükün yıkdırmayup emîn ve sâlim birbirinize irsâl ve ber vech-i ta'cîl mahalle-i me'mûra îsâl itdirüp ve mahûf ve muhatâra olan yerlerde yanına yarâr kulağızlar koşup avk ve te'hîrden ve ihmâl ve müsâheleden ve kimesneyi hilâf-ı şer'-i şerîf zulm ve te'addî ve tecâvüzden be-gâyet ihtirâz üzre olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi-evâhir-i şehri Cemâziye'l-evvel sene seb'in ve elf.

Be-makâm-ı Edirne el-mahrûsa

[51a/281-1] Mefâhirü'l-kûdât ve'l-hükkâm dergâh-ı mu'allâmdan Karaman'a varup gelince yol üzerinde vâki' olan kâdılar bir nefer âdeme bir re's bârgîr virüp ve yanına kulağızlar koşasız diyü emr-i şerîf vârid olup mazmunudur ki kayd olundu

Be-makâm-ı Edirne el-mahrûsâ

[51a/281] Mefâhirü'l-kûdât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fazl ve'l-keâm Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki' olan kadılar zîde-fazluhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olucak ma'lûm ola ki livâ-i mezbûrede vâkî piyâde müselleme tâ'îfesinin bin yetmiş senesine mahsûb olmak üzre piyâde avârizların tahsîl olunmak lâzım ve mühim olmağın der'uhte olunup eline tuğrâlu ve nişânlu defter sûreti virilmeğın zamânı hulûl eyledikde mücebince tahsîl itdirilmek emr idüp buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardukda bu bâbda sâdır olan emrim üzre amel idüp dahî livâ-i mezbûrda vâki'

piyâde ve mütesellem tâ'îfesinin irsâl olunan tuğrâlu ve nişânlu defter sûret-i mûcebince târîh-i mezbûra mahsup olmak üzere zamân-ı hulûl eyledikde her bir hânelerinden yüzer akçeye piyâde avâızların mîri için cem' ve tahsîl itdirüp hilâf-ı emr ve defter kimesneye te'allül ve muhâlefet itdirmeyesiz ve mübâşir-i mezbûrun ciheti ma'îşeti için her bir hânelerinden yirmişer akçe dahî aldırup ziyâde aldirmayasız ve mîrî için alınan kâmil gurûşu yetmiş sekizer ve esedî gurûşu altmış ve zolatayı otuz sekiz ve ters hınçırak rub'un danesin on dörder akçeyi aldırup ziyâde ve noksân aldirmayasız ve akçe alındıkda hâlisü'l-ayâr akçe aldırup züyûf ve kızıl ve kırkık akçe aldirmayasız kesr-i defterden ve naks-ı hânedan ve hilâf-ı şer' ve kânûn zulm ve te'addîden ihtirâz eylesesiz ve bin altmış dokuz Rebî'ü'l-âhir'inin onuncu gününde iki yük üç bin akçe meyânında Siyâvuş zîde-kadruhû cânibinden Zülfikâr yedinden tefâhhüdü ile otuz bin akçe ber-vech-i peşîn teslim-i hazîne olunmuşdur şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis şehr-i Cemâziye'l-âhire sene tis'a ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Konstantiniyye el-mahrûsa

[51b/282] Mefâhirü'l-kûdât ve'l-hükkâm me'âdinü'l fezâ'il ve'l-keîâm Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki' olan kadılar zîde-fazluhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Sefer-i Hümâyûn'um mühimatiçün livâ-i mezbûrda vâki' piyâde ve müsellem tâ'îfesinin piyâde hânelerinde bin yetmiş senesine mahsûb olmak üzere bedel-i nüzilleri tahsîl-i der'uhte olunup eline tuğrâlu ve nişânlu defter sûreti virilmeğîn zamânı hulûl eyledikde mûcebince cem' ve tahsîl itdirilmek emr-i ehemden buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda sâdir olan emrim üzere amel idüp dahî livâ-i mezbûrda vâki' tâ'îfe-i mezbûrenın târîh-i mezbûre mahsûb olmak üzere her bir piyâde hânelerinden Sefer-i Hümâyûn'um mühimatiçün yüz yirmişer akçe bedel-i nüzillerin irsâl olunan mühürlü ve nişânlu defter sûreti mûcebince vakt ve zamânıyla mîrî için cem' ve tahsîl itdirüp hilâf-ı emr-ü defter kimesneye te'alil ve nizâ' itdirmeyesin ve bundan mâ'adâ mübâşir-i mezbûrun ciheti ma'îşeti için her bir hânesinden on akçe dahî aldırup bundan ziyâde bir akçe ve bir habbe aldirmayasız ve bedel-i nüzül malı emvâl-i mukarrerede olmayup kâmil gurûşu doksan ve esedî gurûş seksener akçeye ve zolatayı ellişer akçe hesâbı üzere aldırup ziyâde ve noksân aldirmayasız ve akçe alındıkda halisü'l-ayâr akçe aldırup züyûf ve kızıl ve kırkık akçe aldirmayasız ve tefâhhüd gurûş ve kesr-i

mizân ve sâ'ir bahâne ile akçe aldirmayasız ve gurûş bulunduğu yerde gurûş aldırup bulunmadığı yerde halisü'l-ayâr akçe aldırup elbette gurûş alınur diyü re'âyâyı ta'ciz itdirmeyesiz kesr-i defterden ve makz-ı hânedan fermânımdan ziyâde akçe alınmağla re'âyâya hilâf-ı şer' ve kânûn zulm ve te'addîden be-gâyet ihtirâz eyleyesiz ve bin altmış dokuz Rebî'ü'l-âhiri'nin on yedinci gününde mezkûr yedinden yüz otuz sekiz bin altı yüz akçe meyânında on beş bin akçe teslîm-i hazîne olunmuşdur şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi'l-yevmi's-sânin ve'l-ısrîn şehr-i Cemâziye'l-âhir sene seb'a ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Konstantiniyye el-mahrûsa

[51b/283] Şeri'at me'ab Karahisâr-ı sâhib kâdısı zîde-fazluhû inhâ olunur ki dizdâr-ı Sâbık Abdülbâkî Dîvân-ı Anâdolu'ya arz-ı hâl idüp Şehrâbâd Nahiyesi'nde Sârik nâm karyeden sekiz yüz iki akçe gedik tîmâr berât-ı şerîfle üzerinde iken âhardan Şa'bân nâm kimesne dahl eyledüğin bildirüp murâfa'a bâkî olmaları bâbında buyruldu iltimâs itmeğin tahrîr olunup virilmişdir gerekdir ki husamâ'-i şer'-i şerîfe ihzâr ve temessükâtları ile Dîvân-ı Anâdolu'ya havâle eyleyesiz hurâfa'a olalar diyü fi-16 Cemâziye'l-âhir sene 70.

Bâ-hatem-i Muhammed Paşa

[51b/284] Mefâhirü'l-kûdât ve'l-hükkâm me'âdinü'l fezâ'il ve'l-keâm mahrûsa-i Edirne'den Göçen Muhammed Paşa'ya varup gelince yol üzerinde vâki' olan kâdılar zîde-fazluhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki ulâğla irsâl olunmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle her kangınızın taht-ı kazâsına varup dâhil olursa menzil bârgîri bulunan yerlerde yalnız bir nefer âdeme yalnız bir re's bârgîr virüp ve bulunmayan mahallerde yolcu yük yaktırmayup yerlûden yarâr ve tûvâna ulâk bârgîrleri tedârik ve ihzâr idüp mahûf ve muhâtara olan yerlerde yanına kulâğuzlar koşup emîn ve salim birbirimize irsâl ve ber-vech-i ta'cîl mahal-i me'mûra îsâl itdüp avk ve te'hîr ve ihmâl ve müsâheleden ve hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye zulm ve te'addî ve tecâvüzden be-gâyet ihtirâz üzre olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi-evâsıt-ı şehr-i Cemâziye'l-âhire li-sene seb'in ve elf.

Be-makâm-ı Edirne el-mahrûsa

[52a/285] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na tâbi‘ Sibsîn nâm karye sâkinelerinden Âişe binti Bala'dan nâm hâtûn olan kâdılar zîde-fazluhum işbu râfi‘ü'l-kitâb Sefer bin Hân Dede nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp zevcim mezbûr Sefer zimmetinde dört bin akçe mihr-i mü‘eccelimden ve nafaka-i iddetimden fâriğa olup muhâla‘a-i sahiha-i şer‘iyye ile muhâla‘a idüp sâ‘ir zevciyete müte‘allik cemî‘-i de‘âvi ve husûmâtdan birbrimizin zimmetini ibrâ‘-i âm ve ıskât eyledikdidikde ğıbbe't-tasdîk kayd-şüd hurre fi-evâsıt-ı Cemâziye'l-âhire li-sene seb‘în ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Mahmûd Beğ bin Nasûh Çavuş	Mustafâ Çelebi bin Nasûh Çelebi	İbrâhîm bin Hamza	Osmân bin el-Hâc Ali	Ahmed bin Mustafâ
-------------------------------	------------------------------------	----------------------	-------------------------	----------------------

[52a/286] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından el-Hâc Evtal Mahallesi sâkinelerinden Sittî binti Osmân nâm hâtûn meclis-i şer‘-i şerîfde li-ümmî karındaşı İbrâhîm bin Sefer mahzarında takrîr-i da‘vâ idüp anâmız Ümmühânî nâm hâtûn vefât eyledikde muhalledâtından medîne-i mezbûre mahallâtından İmâret Mahallesi'nde vâki‘ beyne'l-ahâlî ve'l-cîrân ma‘lûmetü'l hudûd menzilini ve pabuccular sükunda vâki‘ bir bâb pabuccu dükkânını müstakil zabt idüp benim dahî rub‘ hisse-i şer‘iyyem olup taleb eylediğimde virmekte te‘allül ider su‘âl olunup alıverilmesi matlûbumdur didikde ğıbbe's-su‘âl mezbûr İbrâhîm fi'l-vâki‘ menzil-i mezkûrda rub‘ hissesi vardır diyü ikrâr idüp ve lâkin zikr olunan dükkânı sünnet olduğumda anâm bana hîbe eyledi diyü cevâb viricek mezbûre Sittî'ye istintâk olundukda anâm mezbûre Ümmühânî zikr olunan dükkânı sünnetlik virdim dimiş lâkin ba‘de't-tahliyeti'ş-şer‘iyye teslim itmeyüp ve mezbûr İbrâhîm dahî ittihâb-ı kabz ve tesellüm eylememiş diyücek mezbûr İbrâhîm'den zikr olunan dükkânı anâsı mezbûre Ümmühânî kendüye hîbe ve teslim ol dahî ittihâb-ı kabz ve tesellüm eylediğine beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden âciz olmağın mezbûre Sittî'ye mârru'z-zikr dükkânı anâsı merkûme Ümmühânî mezkûr İbrâhîm'e hîbede ve teslim ol dahî meclis-i hîbede ittihâb-ı kabz eyledüğün bilmedüğne yemîn tekâlif? olundukda ol dahî a‘lâ-vıfki'l-meskûl halfe billâhi-te‘âlâ idicek kayd-şüd fi-evâ‘il-i Recebül'ferd li-sene seb‘în ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Efendi bin Behmî	Ömer Çelebi Kayyum	Mustafâ Çelebi bin Nâzır	El-Hâc Mustafâ bin el-Hâc İlyâs	Merdân bin Abdullâh
----------------------------	-----------------------	-----------------------------	------------------------------------	------------------------

Çavuş			
Mahmûd Beğ bin Nasûh Çavuş	Mustafâ Çelebi bin Nasûh Çelebi		

[52a/287] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib mahallâtından Sinân Paşa Mahallesi sükkânından Ali Beğ ibni Mehmed Ağa meclis-i şer‘-i şerîf Ömer Efendi ve Mehmed Çelebi ibni el-Hâc Mehmed mahzarında da‘vâ ve takrîr-i kelâm idüp mahalle-i mezbûrede vâki‘ etrâf-ı selâsesi mezbûrân mülkleri ve taraf-ı âharı tarîk-i âm ile mahdûd olan menzil yeri babam merkûm Mehmed Ağa'nın mülkü olup ba‘de-vefâtihi bana intikâl itmeğın mezbûrân Ömer Efendi ve Mehmed Çelebi zıkr olunan menzil yerini zabt ve bina idüp tasarruf idenler su‘âl olunsun didikde ğıbbe's-su‘âl mezbûr ân-Ömer Efendi ve Mehmed Çelebi cevâblarında zıkr olunan menzil yeri Turbola binti Ahmed nâm hâtûnun mülkü olup târîh-i kitâbdan otuz bir sene mukaddem biz sâğır iken vasî yemiz ve vâlidemiz olan Âişe nâm hâtûn mezkûre Turbola'nın vekîl-i şer‘îsi Muhammed Beğ nâm kimesneden altı bin akçeye bizim için iştirâ eyleyüp bir iki sene merkûm Ali Beğ'in babası mesfûr Mehmed Ağa müvâcehesinde zabt idüp vefâtından sonra yirmi dokuz senedir zabt ve tasarruf ideriz diyü kelimâtlarına mutâbık bin otuz dokuz senesi târîhiyle müverrah hüccet-i şer‘iyye ibrâz idüp feth ve kırâ‘et olundukda mazmûnu takrîrlerine muvâfık bulunup müdde‘î-i mezbûr Ali Beğ istintâk olundukda vech-i meşrûh üzre babası müvâcehesinde bir iki sene zabt idüp ve babasının vefâtından sonra yikmi dokuz sene kendi müvâcehesinde zabt-ı sükût idüp da‘vâ ve taleb itmdüğünü mukır ve mu‘terif olıcak bilâ-kadr şer‘î on beş sene mürûr iden da‘vânın istimâ‘ı kibel-i saltanatdan memnû olmağla mezbûr Ali Beğ ta‘arruzdan men‘-birle kayd-şüd hurrirre fi't-târîhü'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl

Abdülbaki Beğ bin İvaz	Musa Beğ bin İsâ	Süleymân bin Muslu Çelebi	İbrâhîm bin el- Hâc Sefer	El-Hâc Sefer bin Nâzır
Mehmed bin Abdünnabî	Mustafâ Çelebi bin Nasûh Çelebi	Ahmed bin Mustafâ	Es-Seyyid Mehmed bin Abdullâh	

[52b/288] Mefâhirü'l kûdât ve'l-hükkâm me‘âdin el-Hâc Yahyâ Mahallesi sükkânından Hüseyin bin Ramazân nâm kimesne li-ebeveyn karındaşları Mustafâ ve Eyyüb nâm kimesneleri vâsıl olıcak ihzâr va mahzarlarında takrîr ve da‘vâ idüp

anâmımız Fâtıma nâm hâtûn kendi malından maraz-ı mi'netinde on bin akçesin mezbûr Mustafâ'ya mahsûb bin akçesin merkûm Eyyûb'e hîbe ve teslîm ve mezbûrlar dahî kabz idüp lâkin marazından sıhhat bulmadan vefât itmeğle hîbe-i merkûma câ'iz olmaduğuna yedimde fetvâ-i şerîfe vardır su'âl olunup meblağ-ı mezbûrdan hisse-i şer'ıyyem aliverilmesi matlûbumdur didikde ğıbbe's-su'âl mezbûrân Mustafâ ve Eyyûb cevâblarında meblağ-ı mezbûru anâmımız merkûme Fâtıma sâhib-i firâş iken bize hîbe ve teslîm biz dahî kabz itdikden sonra sıhhat bulup dört ay mikdârı gezüp ba'dehû yine hasta olup bi-emrillâhi-te'âlâ vefât eyledi didiklerinde mezbûr Hüseyin'e istintâk olundukda vech-i muharrer üzre meblağ-ı mezbûru mezkûrâna hîbe ve teslîmden sonra sıhhat bulup dört ay mikdârı gezdüğünü münkir olıcak mezbûrlardan abk-ı makâline beyyine taleb olundukda mine'l-udûl Mûsâ halife bin Habîb ve el-Hâc Receb bin Hasan nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup ğıbbe'l-istişhâd fi'l-vâki' mezbûre Fâtıma kendi malından on bin akçesin merkûm Mustafâ'ya ve beş bin akçesi mezkûr Eyyûb'e hîbe ve teslîm ve mezbûrlar dahî kabz eyleyüp dört ay mikdârı sıhhat olup gezüp ba'dehû hasta olup vefât eylemişdir biz bu husûsa şahidleriz şehâdet dahî ideriz diyü edâ'-i şehâdet-i şer'ıyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûl olmağın mâ-hüve'l-vâki' kayd-şüd hurrîre fi't-târîhü'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl

Ömer ibni el-Hâc Mehmed	Mehmed Çelebi bin el-Hâc Mehmed	Muslu bin İsâ	Mehmed Çelebi bin Nasûh Çelebi	Mehmed bin Rıdvân	Mustafâ Çelebi bin Nasûh Çelebi
-------------------------	---------------------------------	---------------	--------------------------------	-------------------	---------------------------------

[53a/289] Mefâhirü'l-kûdât ve'l-hükkâm ma'denü'l fazl ve'l-keîâm Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki' olan kadılar zîde-fezâ'ilihum tevkî'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki livâ'-i mezbûra vâki' sekiz yüz dokuz avârız hânelerinin bin altmış dokuz senesine mahsûb olmak üzre Sefer-i Hümâyûn'um mühimmâtîçün her bir hânesinden üçer yüz akçe bedel-i nüzülleri cem' ve tahsîl olmak lâzım ve mühim olmağın dar'uhte olunup eline mühürlü ve nişanlı mevkûfât defteri sûreti virilmek mücebince zamân-ı hulûl eyledikde cem' ve tahsîl ittirmek emir idüp buyurdum ki hükm-i şerîfimle mübâşir-i mezbûr vardukda bu bâbda sâdır olan emrim üzre amel idüp dahî livâ'-i mezbûrede ol mikdâr avârız hânelerinin târîh-i mezbûre mahsûb olmak üzre her bir hânesinden üçer yüz akçe bedel-i nüzülleri irsâl olunan mühürlü

ve nişanlı mevkûfât defteri mücebince vakt ve zamânıyla cem‘ ve tahsîl itdirüp ve hilâf-ı emr-ü defter kimesneye te‘allül ve nizâ‘ itdirmeyesiz ve bundan mâ‘adâ mübâşir-i mezbûrun cihet-i ma‘îşetiçün her bir hânesinden yirmişer akçe dahî aldırup bundan ziyâde bir akçe almaya ve aldirmayasız ve gurûş bulunduğu yerde gurûş aldurup gurûş bulunmadığı yerde riyâl gurûş başına hâlisü'l-ayâr seksener akçe esedî gurûş başına yetmiş akçe aldurup min-ba‘d tefâhhüd gurûş ve kâtibiye ve hüddâmiye ve mahkeme harcı namıyla ziyâde bir akçelerin almayalar aldirmayasız ve elbette gurûş alınur diyü re‘âyâyı ta‘cîz itdirmeyüp kesr-i defterden ve nakz-ı hânedan ve hilâf-ı şer‘ ve kânûn-ı zulm ve te‘addîden be-gâyet ihtirâz eylesesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i‘timâd kılâsız tahrîren fi't-tâsi ve şehr-i Cumade'l-ülâ sene semâne ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı mahrûsa-i Edirne

Vasale ileyhi fi-30 Rebî‘ü'l-âhir sene 69.

[53a/290] Mefâhirü'l-kûdât ve'l-hükkâm me‘âdinü'l fezâ'il ve'l-kelâm Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki‘ olan kadılar zîde-fazluhûm mefâhirü'l-emâsil ve'l-âkrân kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve livâ’-i mezbûr mütesellimi ve âyân-ı vilâyetin iş erleri zîde-kadruhûm tevkî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsil olıcak ma‘lûm ola ki inşâ‘allâhü-te‘âlâ bu sâl-i ferhûnde hâlde deryâ yüzüne çıkacak donanma-i hümâyûnum gemileri sâ’ir senelerden otuz gün mukaddem Tersâne-i Âmirem'den ihrâc olunmak lâzım ve mühim olmağla bundan akdem livâ’-i mezbûrda vâki‘ olan kazâlardan ihrâcı fermânım olan kürekçiler ta‘cîl ale't-ta‘cîl tedârik ve ihrâc ve mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfimde ta‘yîn ve tasrîh olunduğu üzere yarâr ve tüvâna kürekçiler olup nevrûzdan otuz gün mukaddem siz ki kâdılarsız bi'z-zât getirüp teslîm-i Tersâne-i Âmirem eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şâhânem dergâh-ı mu‘allâm çavuşlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-âkrân İdrîs Çavuş zîde-kadruhû vardukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel idüp dahî vech-i meşrûh üzere livâ’-i mezbûrda vâki‘ olan kazâlardan tedârik ve ihrâcı fermânım olan kürekçiler mukaddemâ sâdır olan ol emr-i şerîfimde ta‘yîn ve tasrîh olunduğu üzere ta‘cîl ale't-ta‘cîl ihrâc ve inşâ‘allâhü-te‘âlâ nevrûzdan otuz gün mukaddem siz ki kâdılarsız bi'z-zat kendünüz getirüp teslîm-i Tersâne-i Âmirem eyleyüp avk ve tâ’hîrden ve ihmâl ve müsaheleden be-gâyet ihtirâz eylesesiz şöyle ki

vakt ve zamânıyla fermânım üzre mu‘accelen gelüp vâsıl ve Tersâne-i Âmirem kürekçilerinizi teslîm eylememekle bi-emrillâhi-te‘âlâ nevrûzdan mukaddem donanma-i hümayûnum Tersâne-i Âmirem'de ihrâc olunmamağı sebep olasız siz ki kâdılar ve kethüdâyerleri ve serdârlar ve âyân-ı vilâyetsiz cümleiniz ziyâde mes’ûl ve mu‘âteb ve mâ’nî olup donanma-i hümayûnumun tâ‘hîrine bâ‘is olduğunuz için mansıblarınız âhara virilmekle kurtulmayup eşedd-i ukûbed ile haklarınızdan gelinür bilmiş olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis sene tis‘a ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Konstantiniyye el-mahrûsa

Vasale ileyhi fi-27 Rebî‘ü'l-âhir sene 69.

[53b/291] Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm meâdinü'l-fezâ'il ve'l-keâm âsitâne-i sa‘âdetimden Hüdâvendigâr Kütahya ve Karahisâr-ı Sâhib ve Ankara ve Kastamonu Sancakları'na varup gelince yol üzerinde vâki‘ olan kâdılar zîde-fazluhûm tevkî‘-i refî‘-i hümayûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki ulâğla ol cânibe irsâl olunmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle her kangınızın taht-ı kazâsına varup dâhil olur ise menzil bârgîrleri bulunan yerlerde yalnız hemen bir nefer âdeme yalnız bir re‘s menzil bârgîrleri virilüp ve bulunmayan yerlerde bulup yolcu yükün yıkdırmayup yerlûden yarâr tüvâna menzil bârgîrleri virilüp ve mahûf ve muhâtâra olan mahalde yanına yarâr kulâğuzlar koşup emîn ve salîm birbirinize irsâl ve ber-vech-i ta‘cîl ve mahal-i me‘mûra îsâl idüp avk ve te‘hîrden ve ihmâl ve müsâheleden ve hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye zulm ta‘diden be-gâyet ihtirâz üzre olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız tahrîren fi-evâsıt-ı şehri Rebî‘ü'l-âhir sene tis‘a ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Konstantiniyye el-mahrûsa

Bu mazmûnda bir emr dahî vardır

[53b/292] Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zül-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izz ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-bimezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a‘lâ Anâdolu Beğlerbeğsi dâme-ikbâlehû mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm me‘âdenü'l-fezâ'il ve'l-keâm Anâdolu Eyâleti'nde vâki‘ olan kâdılar zîde-fazluhûm ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-âkrân mensûhât alay beğsi zîde-kadruhû tevkî‘-i-refî‘-i Hümayûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki inşâ'allâhü'l-meliki'l-müte‘âl bu sâl-i ferhûnde lâkin Mart'ı evvelinde donanma-i hümayûnu nusret makrûnum gemileri bahr-i seferine çıkmaları

mukarrer ve muhakkak olmağla eyâlet-i mezbûrda vâki' elviyelerde mensûh ze'âmet ve tîmâr zabt ve tasarruf iden dergâh-ı mu'allâm müteferrika ve çavuşları ve deryâ müteferrikaları ve mîr-i mîrân çavuşları ve kâtibleri ve sâ'ir zü'amâ ve erbâb-ı tîmâr ve çeribaşı ve çerisürücüleri birden bine ve binden yüzbine varınca dirlik zabt eyleyenlerin cümlesi bi nefis-i vakt ve zamânıyla donanma-i hümâyûnum seferine me'mûr lar olmağın her biri mükemmel ve müsellim gelüp Tersâne-i Âmirem'de hâzır ve müheyyâ bulunup düstûr-ı mükerrerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem vezâretle kapudânım olan Ali Paşa edâmâllahü-te'âlâ iclâlehû ile Sefer-i Hümâyûn'uma gitmeleri fermânım olmuştur buyurdum ki sâdır olan fermân-ı âlişânım üzre amel idüp dahî emr-i celîlü'l-kadrimi kıra'et eyledikten sonra mecma'ü'n-nâs olan yerlerde nidâ itdürilip eyâlet-i mezbûrede ze'âmet ve tîmâr zabt ve tasarruf iden tavâif-i mezbûrenin cümlesi bi-nefsihi Mart'dan mukaddem gelüp Tersâne-i Âmirem'de hâzır ve müheyyâ bulunup müşârü'l-ileyh vezîr ve kapudânım edâmâllahü-te'âlâ iclâlehû ile ma'ân Sefer-i Hümâyûn'uma gidüp hizmetde bulunmaları için muhkem tenbîh ve te'kid eyleyesiz ve bu seneyi sâ'ire kıyâs eylemeyüp tavâif-i mezbûre bi'l-cümle donanma-i hümâyûnum ile seferi me'mûr olmağın vakt ve mahalli ile gelüp irişmeleri için ziyâde te'kid ve tehenni eyleyesiz şöyle ki mütenebbih olmayup ihmâl ve tekâsül sebebi ile Mart'dan evvel gelmeyüp donanma-i hümâyûnuma irişmeyeler bir-vechle özür ve cevâbları mesmû'-ı hümâyûnum olmayup dirlikleri âhara virüldükden gayr-i muhkem haklarından gelinmek mukarrerdir ve şöyle ki mezbûr alay beğsi bi'l-cümle zü'amâ ve erbâb-ı tîmârı ve ğayri mahal-i merkûma getirüp Tersâne-i Âmirem'de Donanma-i Hümâyûn'uma iriştirüp ihmâl ve müsâheleden be-gâyet ihtirâz eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi-evâhir-i şehri Rebî'ü'l-evvel sene tis'a ve sittîn ve elf.

Be-yurd-ı tersâne-i âmire

[54a/293] Nişân-ı şerîfi âlişân-ı sâmi mekân-ı sultânî hükmü buyurdum ki

Serhatli mansûremde olan Erdel Voyvoda'sı olan Rakoci Gorge Vilâyet-i Erdel ahâlisi ile hâ'iz-i itâ'atden göç idüp ve asker kaldırıp memâlik-i islâmiyyede olan kılâ' ve bilâdın re'âyâsını te'addî ve tecâvüz itmeğle bir kaç defa ... için fermân-ı âlişânım sâdır oldukda bir tarikle inkıyâd itmeyüp def'-i mazarrat-ı âdâ ve

gereği gibi gûşmâl ... ve levâzımât-ı dîn-i devletimden olmağın hâliyâ asker-i islâm-ı serdâr-ı zafer-şi'ârım olan düstûr-ı mükerrerem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem nazmı ve me'âzımü'l-ümem vezir-i âzâm ve serdâr-ı ekremim Mehmed Paşa edâmallâhü-te'âlâ iclâlehû vezâ'if-i iktidâr ile Erdel seferine me'mûr olan tavâif-i asker gelüp değışmeleri lâzım iken niceleri itâ'at itmeyüp ... ânın gibi gelüp ilişmiyenleri ve avl-ı melik tekayyüd ile Yalova kal'ası fethinde vakt ve zamanıyla mevcut olmayanları ze'âmet ve tîmârların kal'a-ı mezbûre mevcûd olanlara tevcîh olunmak bâbında sene semâne ve sittîn ve elf Zi'l-hicce-i şerîfenin onuncu gününden hatt-ı hümâyûn-ı sa'âdet makrûnumla fermân-ı âlişânım sâdır olmağın Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda Kırhisâr Nâhiyesi'nde Yenice nâm karye ve ğayriden beş bin akçe tîmâra mutasarrıf olan Mehmed me'mûr olduğı Sefer-i Hümâyûn'uma varmayup ve bi-inâyetillâhi-te'âlâ feth ve fetihleri müesser olan Yanova kal'asında ve sâ'ir hıdemât-ı hümâyûnumda olan mevcûd bulunmayup tîmârı ol vechle mahlûl olmağla bundan akdem yarârlığı arz olundukda ibtidâdan beş bin akçe tîmâra emr-i şerîfim virilmek üzere uzun boylu çatık kaşlu elâ gözlü râfi'-i tevkî'-i defi'ü's-şân-ı hâkânî Ca'fer'e virilmek bâbında inâyet ricâsına livâ-i mezbûr Alay Beğsi Ahmed zîde-kadruhû Ordu-yı Hümâyûn'uma arz itmeğın tîmârı olduğı sancakda sâkin olup alay beğisi bayrağı altında sefer eşmek şartıyla tevcî olunmağıçün sene tis'a ve sittîn ve elf Rebî'ül-evvel'inin ğurresinde hükm-i şerîfim verildikten sonra berâtı ihrâc olunmak fermânım olmağın zikr olunan beş bin akçe tîmâr vech-i meşrûh üzere Yanova kal'ası fethinde mevcûd olmayan Mehmed tahvilinden ibtidâsı bende-i merkûm Ca'fer'e tevcîh ve derdest olunup virdüm ki zikr olunur.

Ve buyurdum ki ba'de'l-yevm taht-ı yedinde olup tasarruf kılup şöyle ki vezâyif-i hıdemâtı ... ve mesâ'î-i meşkûre asâkir-i mânsûredir ber-müceb-i hâkânî bî-kusûr mer'î ve mü'eddâ kıla ol bâbda hiç âhad-ı mâni' olmayalar şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Be-makâm-ı Edirne el-mahrûsa

Karye-i Yenice tâbi'-i Kırhisâr akçe 3500	Karye-i Kapuzcu tâbi'-i akçe 4000 akçe 2000	Karye-i Güngörmez tâbi'-i mezbûr akçe 1700	Karye-i ... tâbi'-i Mezbûr akçe 2658 akçe 1384	yekûn akçe 8583 akçe 5000
--	--	--	---	---------------------------------------

[54a/294] Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâ'il ve'l-keâm Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâki' olan kâdılar zîde-fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve âyân-ı vilâyetini iş erleri zîde-kadruhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki işbu sâl-i ferhûnde fâlde deryâ yüzüne çıkacak donanma-i hümâyûnum gemileri iktizâ hasebiyle sâ'ir senelerde mukaddem çıkmak lâzım gelmekle bundan akdem livâ'-i mezbûrda vâki' kâdıların avâızları mukâbelesinde her on hânelerinden bir neferyarâr ve tûvâna kürekçileri mu'accelen ihrâc ve nevrûzdan otuz gün mukaddem bi'z-zât getirüp teslîm-i tersâne eylemek üzere mü'ekket evâmîr-i şerîfem irsâl şerîfim irsâl olunmuş idi imdi donanma-i hümâyûnum gemileri çıkması karîb olmağla bi-vechle özür ve bahâne eylemeyüp bu zamân-ı sâhir zamâna kıyas itmeyüp size mansıbınız ve arzınız gerek ise zikr olunan kürekçileri mukaddemâ irsâl olunan evâmîr-i şerîfem mücebince mu'accelen ihrâc ve ber-vech-i ta'cîl getirüp ... merkûma değîn teslîm-i tersâne eyleyesiz diyü fermânım olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardukda bu bâbda sâdir olan emrim üzere amel idüp kat'a ve te'hîr ve tevakkuf ve bir vechle özr-i bahâne eylemeyüp zikr olunan kürekçileri mukaddemâ irsâl olunan evâmîr-i şerîfem müceb mu'accelen ihrâc ve fermânım üzere ... merkûma değîn yetiştirüp getirüp tamâmen teslîm-i tersâne eyleyüp zinhâr ve zinhâr ... eyleyesin şöyle ki vakt ve zamânıyla gelüp irişmekle îâzenbillâhi-te'âlâ donanma-i hümâyûnumun avk ve te'hîrine bâ'is ... bir-vechle özür ve cevâbınız mesmû'u hümâyûnum olmayup ve özürle iktifâ olunmayup ecdâd-ı ızâmım ... hîbemi erbâb-ı tahiyeleri için siz ki kâdılırsız bilâ-te'hîr nefy belde olunursuz bilmiş olasız ve siz ki kethüdâyerleri ve yeniçerisiz serdârları ve âyân-ı vilâyetsiz itâ'at-i emr-i şerîf itmeyüp ihmâl ve müsâhele eyledüğünüz ecilden sâ'ire müceb-i ibret için eşedd-i ukûbet ile hakâret olmağız mukarrerdir bilesiz âna göre her biriniz ânın gibi(?) mukayyed olup zikr olunan kürekçileri hây-ı vechegân acele üzere ihrâc ve zamân-ı mezbûra değîn kaldırıp teslîm-i tersâne itdirmekde mecd-ü sâ'î olup avk ve te'hîrden ve ihmâl ve müsâheleden be-gâyet ihtirâz eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi'l-yevmi's-sâ'dis şehri Cumâde'l-ûla sene tis'a ve sittîn ve elf.

Be-makâm-ı Konstantiniyye

[54b/295] Şerî'at nisâb Karahisâr-ı Sâhib Kâdısı mevlânâ Abdülfettâh Efendi kâmiyâb

Tahiyyât-ı sâfiyye ithâfiyla inhâ olunur ki kazâ-i mezbûrun umûr-ı kısmeti asâkirisi sana sipâriş olunmuşdur gerekdir ki vâki' olan mevtâ askerîyenin muhallefâtını tahrîr ve beyne'l-verese taksîmden sonra bu tarafa âid rûsûm-ı mu'tâdeyyi irsâl idesiz ve's-selâm ve bundan akdem kazâ-i mezbûrda kassâm olan Mustafâ Efendi'nin makbûzâtını ahz ve kabz idüp tarafımıza îsâl idesiz ve's-selâm fi-ğurre-i Cemâziye'l-evvel sene seb'în ve elf.

El-fakîr Mehmed el-Kâdı asâkir-i anâdolu el-ma'mûre

Bu tahrîr olunan suver Abdülfettâh Efendi'nin def'â-i sâniyyesinde vâki' olanlardır gaflet olunmaya.

[54b/296] Mefâhirü'l-kudât ve'l-hükkâm me'âdenü'l-fezâ'il ve'l-kelâm dergâh-ı mu'allâmdan Karaman'a varup gelince yol üzerinde vâki' olan kâdılar zîde-fazluhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsil olıcak ma'lûm ola ki ulâğla irsâl olunmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle her kangınızın taht-ı kazâsına varup dâhil olursa menzil bârgîri bulunan yerlerde yalnız ancak bir nefer âdem yalnız ancak bir re's bârgîr virüp ve bulunmayan mahallerde yolda yolcu yükü yıkdırmayup yerlûden yarâr ve tûvâna olan bârgîrleri tedârik ve ihzâr idüp mâhûf muhâtara olan yerlerde yanına yarâr kulağuzlar koşup emîn ve sâlim birbirinize irsâl ve ber-vech-i ta'cîl mahal-i me'mûra îsâl idüp avk ve te'hîrden ve ihmâl ve müsâheleden ve hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneyi zulm ve te'addîden be-gâyet ihtirâz üzre olası şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi-evâhir-i şehri-i Cemâziye'l-evvel sene seb'în ve elf.

Be-makâm-ı Edirne el-mahrûsa

[54b/297] Kıdvetü'l-sikât ve'l-müstâhfi-zî Karahisâr-ı Sâhib kal'ası dizdârı zîde-hıfzıhu inhâ olunur ki neferâtının mevcûd ve nâ-mevcûdun nâ-mevcûd ve terk-i kal'a olup kendü hevâ ve hevesinde olanları ve bi-berât olanları mu'tâd kadîm üzre berâtlarıyla yoklayup minvâl-i meşrûh üzre defter idüp defteri bu tarafa irsâl eylemen bâbında buyuruldu tahrîr olunup kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Abbâs Ağa zîde-kadruhû ile irsâl olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzre kal'a-i mezbûre neferâtın berâtlarıyla yoklayup mevcûdu mevcûd nâ-mevcûd terk-i kal'a olup ve bî-berât olanları vukû'u üzre defter idüp mumzâ mahtum mübâşir mûmâ-ileyh ile

tarafımıza irsâl idüp hilâf-ı kânûn himâyet ve siyânet itmeden be-gâyet ihtirâz eyleyesiz diyü buyruldu 13 C sene 60.

Bâ-hatemi Mehemmed Paşa

[54b/298] K1dvetü'l-emâsil ve'l-akrân Karahisâr-ı Sâhib Sancağı mütesellimi ve livâ'-i mezbûr alâyı beğsi zîde-kadruhû tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki mukaddemâ emr-i şerîfim gönderilüp inşâ'allâhü-te'âlâ evvel bahâr-i huceste âsârda fermânım olan sefer-i zafer rehberime hâzır olalar diyü livâ'-i mezbûrda olan asâkir-i islâma tenbîh-i hümâyûnum olmuşdur imdi emr-i şerîf-i sana vâsıl olduğu gibi livâ'-i mezbûrda birden bine ve binden yüzbine varınca ze'âmet ve tîmâr tasarruf idenleri kaldırup ve sen ki mîr alâysın önlerine düşüp inşâ'allâhü-te'âlâ rûz-ı hızırda yikirmi gün mukaddem Edirne sahrâsına gelüp Ordu-yı Hümâyûn'uma münhak olması bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celîlü'l-kadrim üzre amel idüp dahî sen ki mütesellimsin bu emr-i şerîfim sana varduğu gibi birden bine ve binden yüzbine varınca livâ'-i mezbûrda ze'âmet ve tîmâr tasarruf idenlerin cümlesin kaldırup ve sen ki mîr alâysın önlerine düşüp inşâ'allâhü-te'âlâ rûz-ı hızırda yirmi gün mukaddem gelüp Edirne sahrâsına Ordu-yı Hümâyûn'uma vâsıl olmağa dikkat ve ihtimâm eylesin şöyle ki vakt-i mezbûrda gelüp vâsıl olmayalar müstakilen yoklama olup nâ-mevcûd olanların dirlikleri âhara virilmeğle kana'ât olunmayup cümleden mukaddem senin ve sâ'irinin evlâd ve ensâbı ve tevâbi' ve levâhıkı ile kılıçtan geçirilür ve emvâl ve erzâkları mîrîye kabz olunur âna göre bu fermân-ı şerîfim mecmâ'ı nâs olan yerlerde nidâ ve cümleye i'lâm ve işâat idüp bu mahalli sâ'ire kıyas itmeyüp vakt-i mezbûrda mahal-i mezkûrdan gelüp mevcûd bulunmağa sa'y ve dikkat eylesin şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın tahrîren fî-evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene seb'în ve elf.

Be-makâm-ı Edirne el-mahrûsa

[55a/299] Konak Çeken mahallâtı beyân ider

Câmi'-i Kebir	Akmescid	Fakîh Paşa	El-Hâc Yahyâ	Sinân Paşa	Mahalle-i Kâhil	
Mahalle-i Mollâ Bahşî	Mahalle-i Doğancı	Mahalle-i Nasâra	Mahalle-i Sinân Halîfe	Mahalle-i Kâsım Paşa	Mahalle-i İbik	Mahalle-i Bedrik
Mahalle-i İbik	Mahalle-i Sofular	Mahalle-i Zâviye				

Kefere Mahallesi'ne altı nefer yasakçı konak verildi

Bazar yeri yoklandıkda buğdayın alâsı yetmiş üçe ve evsâtı altmış beşe ... ve ednâsı elliye iken

Der-zimmeti Halil bin Mûsâ Meblağ 1000 bin akçedir an-vakf-ı avâz-ı Çepni Mezbûr Halil târîh-i kitâbdan beher ay yüzer akçe virmek üzere edâ itmeye meclis-i şer' de şerh virilmişdi.
--

Şuhûdü'l-hâl

Kâsım Çelebi ibni el-merhûm İbrâhîm Efendi	Mahmûd bin Tâlib	Mûsâ Bin Emrullâh Emîn
Ahmed bin Mustafâ Muhzır	Ve ğayruhum mine'l-hâzırîn	

Medîne-i Karahisâr-ı Sahib' de otuz üç nefer yağcı olup Ramazân Bayrâmı'na birer küp yağ bulmağ ta'ahhüd eyledikleri kayd-şüd.

Şirûgan vukiyye

18

Fî-71 Zi'l-kâ' de sene 68.

Etmek dirhem 270	Kâhî dirhem 75	Kaba çörek dirhem 135	Ziyâre dirhem 135	Halka ve peksimet dirhem 120	Simit dirhem 100
------------------------	----------------------	-----------------------------	-------------------------	---------------------------------------	------------------------

Kitâbü'l-es'ar

Ğurre-i Muharremü'l-harâm sene 69

Etmek dirhem 300	Kabaçörek dirhem 150	Ziyâre dirhem 150	Kâhî dirhem 85	Halka peksimet dirhem 130	Simit dirhem 110	Mahallât- ı etmek dirhem 320	Yerli asel kıyye 18	Sâ'ir e asel kıyye 16
At na'l-ı giyim aded 24	Girde ... 300	Nohut kıyye 3	Badem kıyye 20	Leblebi kıyye 4	Arap sabunu kıyye 8	Tahin kıyye 12	Sandıklı Sabun .. 16	Erik kurus u kıyye 4
Enâr kıyye 12	Kesdâne kıyye 3	Nişasta kıyye 12	Bakla kıyye 4	Zerdâli kıyye 5	.. kıyye 8			

[55b/299-1] Kitâbü'l-es'âr hurrîre fî-evâsıt-ı Rebî'ü'l-evvel li-sene semâne ve

sittîn ve elf.

Sabun-u Trablûs vukiyye 24	Pirinç vukiyye 6	Şehr-i bâlî vukiyye 18	Sahil bâlî vukiyye 3	Kara üzüm vukiyye 4			
Leblebi vukiyye 5	Zerdâli vukiyye 5	Rezvâki üzüm vukiyye 8	Kızılıcık vukiyye 5	Erik kurusu vukiyye 5	Nohûd vukiyye 6	Sâde yağı vukiyye 38	
Hinnâ vukiyye 16	Unnâb vukiyye 14	Bâdem vukiyye 28	Kestâne .. 4	İncir vukiyye 6	Zeytin vukiyye .. 6	Milh 300	Nişâsta vukiyye 20

Bakla vukiyye 5	Harrub vukiyye 3	İzmir sabunu vukiyye 20	Şîrûga vukiyye 16	Sarımsak vukiyye 4	Sumâk vukiyye 16	Peynir tûlum vukiyye 6	Toprak hinnâ vukiyye 8
Kaşkavâl vukiyye 16	Zeytyağı .. 24	Zeytyağı vukiyye 20	Yaş soğan vukiyye 1	Nişasta vukiyye 12	Bâdem vukiyye 28	Yaprak kına vukiyye 12	Toprak kına vukiyye 8
Ağda vukiyye 5	Tâhin vukiyye 12	Kaba helvâ vukiyye 10	Tel helvâ vukiyye 16	Tavşanlı ağde vukiyye 8			
Ispanak vukiyye 2	Bâdem vukiyye 24	Sâde yağı vukiyye 24					

Buğdayın eyüsü altmışa ve evsâtı ellibeşe ve ednâsı elliye olduğu mahalde bu minvâl üzere etmekçilere narh virildi fî-evâsıt-ı Rebî'ü'l-evvel li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Etmek dirhem 270	Mahallede işlenilen dirhem 290	Kâhî dirhem 80	Peksimet dirhem 120	Kabaçörek dirhem 160	Girde dirhem 140	Ziyâre(?) dirhem 140
Halka çörek dirhem 120	Gürcü(?)pirinç vukiyye 55	Çoban peyniri vukiyye 12	Mum	dirhem 20		
Şîrûgan vukiyye 18 on sekizdir fî-evâhir-i Cemâziye'l-âhir Sisâm elli	Lahm-ı ganem vukiyye 8	Lahm-ı bakar vukiyye 4	Lahm-ı keçi vukiyye 7	Kuyruk vukiyye 10	Kebab yağı vukiyye 20	

ikiye olduğu mahalde bu minvâl üzre verilmiştir. Kırk beşe olıcak on altı akçeye virilür gaflet olunmaya ve haşhaş alâhâze						
Tâhin vukıyye 14	Kaba helvâ vukıyye 12	Kaşkavâl peyniri vukıyye 16				

Hurrire fî-evâ'il-i hamsîn.

Ğurre-i Cumâde'l-ûla li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Lahm-ı ganem vukıyye 9	Lahm-ı ma'z vukıyye 8	Lahm-ı bakar vukıyye 5	Kuyruk vukıyye 11	Yem koyunu vukıyye 12	Yem kuyruğu vukıyye 14	
Etmek dirhem 300	Etmek dirhem 330	Mahallât ve kurâ dirhem 350	Kâhî dirhem 100	Peksimet dirhem 140	Simit dirhem 140	Kaba çörek dirhem 160
Girde dirhem 200						

Hurrire fî-evâ'il-i Şa'bâni'l-mu'azzâm li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Lahm-ı ganem vukıyye 8	Lahm-ıma'z vukıyye 7	Lahm-ı bakar vukıyye 4	Kuyruk vukıyye 10	Sâde yağı vukıyye 24	Bâdem vukıyye 26
Mum dirhem 22 fî-ğurre-i Şevvâl Etmek dirhem 300 fî-evâsıt-ı Ramazân sene 1068	Mahallenin etmeği dirhem 320				

[56a/300] Medîne-i Karahisâr-ı Sâhib'de vâki' Mûsâ Paşa Mektebi'nin vakfına mütevellî olan el-Hâc Ali bin Timur Beşe ve bi'l-fî'il Ot Bazarı'nda vâ'iz

olan Ahmed Efendi ibni Abdülmelik ile ma‘ân mahfil-i şer‘de medîne-i mezbûre mahallâtından Tâc Ahmed Mahallesi'nden Kara Bayrâm bin Yayla müvâcehesinde her biri takrîr-i kelâm idüp mekteb vakfından on iki buçuk riyâl gurûş ve kürs-i vakfından ve bin cedîd akçe mezbûr Kara Bayrâm'ın zimmetindedir su'âl olunsun didiklerinde ğıbbe's-su'âl mezbûr Kara Bayrâm fi'l-vâki‘ mektebe oniki buçuk riyâl gurûş ve Ot Bazar'ı kürsüsüne bin cedîd akçe deynim vardır diyü ikrâr ve meclis-i şer‘de üzerine bir senelik mu‘âmeleleri devr olunup ba‘dehû mezbûr Kara Bayrâm mahalle-i mezbûrede vâki‘ beyne'l-ahâlî ve'l-cîrân ma‘lûmetü'l-hudûd olan menzilinî bi-cümleti't-tevâbi‘ ve'l-levâhık mârru'z-zikr mekteb akçesi ve kürsü akçesine bey‘ idüp yine istiğlâl-i tarîkiyle içinde sâkin olmağa merkûmân Ahmed Efendi el-Hâc Ali izin virmeğın mâ-vaka‘a kayd-ı sicil olundu mahallinde yoklana ve's-selâm hurrîre fî-evâsıt-ı Recebi'l-ferd sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Abdî Çelebi ibni Ahmed	Kaytâs bin Abdullâh	Mustafâ Çelebi ibni Kubâd	Mehmed Çelebi ibni Hâcî Beğ	Kurt Beğ bin
Ömer Çelebi ibni Kureyş				

[56a/300-1] El-Hâc Bayrâm bin Mehmed mahfil-i şer‘de hâlâ Karahisâr-ı Sâhib Kadısı olan fâhrü'l-kudât Abdülfettâh Efendi mahzarında ikrâr idüp mûmâ-ileyh efendi'ye dört bin akçeye Süğlün nâm karyede bir bağçe bey‘ eylemişdim hâlâ semeni olup kabz idüp zimmetinde bir akçe ve bir habbem kalmadı didikde ğıbbe't-tasdîk kayd-şüd fî-evâ'il-i Şa‘bân sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Ahmed Efendi bin Abdülmelik	Fahrü'l-müderrişini'l-kirâm Kâsım Çelebi	Ömer Çelebi ibni Kureyş	Hamza Çelebi ibni İvaz
-----------------------------	--	-------------------------	------------------------

[56a/300-2] Kozluca Çıkrık sâkinlerinden Mahmûd bin Mustafâ meclis-i şer‘de karye-i mezbûr ahâlîsinden Hasan bin Sefer Dervîş bin el-Hâc Memi ve Velî Halîfe müvâcehesinde ikrâr ve i'tirâf idüp zevcem Vâhide nâm hâtûn ile zindegâne olmayup mezbûreyi tatlik idüp vilâyetim Gedüz'e gitmek murâd eyledim karye-i mezbûre ahâlîsi dahl ve ta'aruz itmeyeler diyü mukırr-ı mu'terif olmağın karye-i

mezbûr ahâlîsi talepleriyle kayd-şüd hurrîre fî-evâ'il-i Şa'bânî'l-mu'azzâm li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

El-hâc Mehmed bin Velî	Abdullâtîf Çelebi bin Velî Çelebi	Mahmûd el-Muhzır	Ahmed el-Muhzır	Ve ğayruhum
------------------------	-----------------------------------	------------------	-----------------	-------------

[56a/300-3] Oldur ki Subaşı Mehmed Beğ meclis-i şer' de Kubelü Mahallesi'nden Hamza Çelebi bin İvaz müvâcehesinde bundan akdem Bedrik Mahallesi'nde sâkine Selîme nâm hâtûn şer'a muhâlif evzâ'ına mutali' olmağla mezbûr Hamza Çelebi'ye emânet-i vaz' olunmuşdu lâkin işbu hâzır-ı bi'l-meclis olan sulbî oğlu Ali'ye teslîm eyledik diyü ikrârları kayd-şüd fî-evâ'il-i Şa'bânî'l-mu'azzâm li-sene semâne ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Hüseyn bin el-Hâc Burâk	Mehmed Efendi ibni Abdülmelik	Ahmed bin Süleymân	Hâcî Beğ bin Dervîş	Ve ğayruhum mine'l-huzzâr
-------------------------	-------------------------------	--------------------	---------------------	---------------------------

SONUÇ

Çalışmamızın ana kaynağını 506 numaralı Karahisâr-ı Sâhib Şeriyye Sicili oluşturmaktadır. Bunun yanı sıra konu ile ilgili literatürler taranarak, muhtelif kaynaklardan yararlanılmıştır.

Sicil, resmi vesikaların kaydedildiği kütük anlamı taşımaktadır. İncelenen defter kayıtlarının konusu ise çok çeşitlidir. Kadılar tarafından tutulan defter olması sebebiyle, kadıların görmüş olduğu dava kayıtlarının, hükümet ve devlet adamları tarafından merkezden kadılığa gönderilen belgelerin ve diğer makamlar ya da görevlilerle yapılan çeşitli yazışmalar ve kayıtlar mevcuttur.

Mevcut kayıtlarda, eyalet merkezi ile sancak ve kazalardaki şeri mahkeme de alınan kararlar, tereke taksimi, miras davaları, borçlanma, nikah, boşanma, alım-satım, vergi kayıtları, narh uygulaması gibi konuları içeren kayıtların transkripsiyonları yapılarak çeşitli bilgiler elde edilmiştir. Karahisâr-ı Sâhib Kazâs'nın idari yapısı ve ona bağlı nahiye, köy ve mahalleler dışında başka kaza ve kazaya bağlı idari birimlere ilişkin bilgiler de sunulmuştur.

Mahallede yaşayan halkın çoğunluğunu Müslümanlar'ın oluşturmasının yanı sıra Gayr-i Müslim halkta yaşamaktadır. Hücet vb. kayıtlardan, Karahisâr-ı Sâhib Bölgesi'nde yaşayan halkın sosyal yaşamları hakkında elde edilen çeşitli bilgiler aktarılmıştır. Şehirdeki sosyal, ekonomik ve ticari hayat özellikleri ile birlikte mevcut müesseseleri ele alınarak değerlendirilmiştir. Bu sayede, bölgede yaşayan halkın ticari hayatta da etkin rol oynadığı anlaşılmaktadır. Köylerde görülen tarım ve hayvancılığın yanı sıra şehir merkezinde ise esnaf ve tüccarların bulunduğu görülmektedir.

Sonuç olarak Şeriye Sicilleri, Osmanlı toplumu, hukuk ve ekonomik tarihi hakkında yapılacak olan araştırmalarda birinci elden kaynaklardır, önemi ve değeri gözardı edilemeyecek kadar büyüktür. Bu nedenle, Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'na ait H. 1067-1070/M. 1657-1660 yılları arasındaki kayıtları ihtiva eden defterin, sağlıklı bir şekilde transkripsiyonu yapılarak, araştırmacıların kullanımına hazır hale getirilmiştir.

KAYNAKÇA

ARŞİV KAYNAKLARI

Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi (COA), Meşihat (MŞH.). Şer'iyeye Sicili Defteri (ŞSC.d.), 506 (209).

DİĞER KAYNAKLAR

ACAR, İbrahim, "Mehrin İslam Hukuku Açısından Değerlendirilmesi", *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, S. 17, 2011, ss. 367-388.

AKGÜNDÜZ, Ahmet, *Şer'iyeye Sicilleri*, C. I, TDAV, İstanbul 1988.

AKGÜNDÜZ, Ahmet, "İ'lâm", *DİA*, C. 22, İstanbul 2000, ss. 72-73.

AKGÜNDÜZ, Ahmet, "İslam Hukukunun Osmanlı Devletinde Tatbiki: Şer'iyeye Mahkemeleri ve Şer'iyeye Sicilleri", *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, S. 14, Ekim 2009, ss. 13-48.

AKTAN, Hamza, "Miras", *DİA*, C. 30, İstanbul 2005, ss. 143-145.

"AMMÛRİYE", *DİA*, C. III, İstanbul 1991, ss. 79.

ATABEK, Ömer Fevzi, *Afyon (Vilayeti) Tarihçesi*, (Haz. Turan Akkoyun), Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyon 1997.

ATALAR, Münir, "Şer'i Mahkemelerine Dair Kısa Bir Tarihçe", *İslam İlimleri Enstitüsü Dergisi*, S. IV, 1980, ss. 303-328.

ATAR, Fahrettin, *İslam Adliye Teşkilatı*, 3. Baskı, DİB, Ankara 1991.

ATAR, Fahrettin, "Mahkeme", *DİA*, C. 27, Ankara 2003, ss. 341-344.

AYDIN, Mehmet Akif, "Aile", *DİA*, C. 2, İstanbul 1989, ss. 196-200.

AYDIN, Mehmet Akif, "Mehir", *DİA*, C. 28, Ankara 2003, ss. 389-391.

AYDIN, Mehmet Akif, "Mahkeme", *DİA*, C. 27, Ankara 2013, ss. 341-344.

BAŞBAKANLIK OSMANLI ARŞİVİ REHBERİ, 4. Baskı, Başbakanlık Devlet Arşivleri Rehberi Genel Müdürlüğü, İstanbul 2017.

BULDUK, Üçler, *XVI. Asırda Karahisâr-ı Sâhib (Afyonkarahisar) Sancağı*, TTK, Ankara 2013.

- CİN, Halil ve Ahmet Akgündüz, *Türk Hukuk Tarihi*, C. 1, 4. Baskı, Selçuk Üniversitesi Basımevi, Konya 1995.
- CİN, Halil ve Ahmet Akgündüz, *Türk Hukuk Tarihi*, C. 2, Selçuk Üniversitesi Basımevi, Konya 1989.
- DAĞ, Ahmet, "Osmanlı: Şehir ve Cemiyet", *SözŞehri*, 2017, S. 8, ss. 18-21.
- DEMİRTAŞ, Mehmet, "Osmanlı Maliye Teşkilatı", *Osmanlı Teşkilat Tarihi*, (Edit: Tufan Gündüz), Ankara 2012, ss. 217-272.
- DREW-BEAR, Thomas, "Grek ve Roma Dönemlerinde Afyonkarahisar", *Afyonkarahisar Kütüğü*, C. I, (Haz. İbrahim Küçük Kurt, Muzaffer Uyan, Mustafa Karazeybek, Latif Daşdemir ve Yusuf Ilgar), Afyon 2001, ss. 97-111.
- DEVELLİOĞLU, Ferit, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, 26. Baskı, Aydın Kitabevi, Ankara 2010.
- EMECEN, Feridun, "Afyonkarahisar", *DİA*, C. 1, İstanbul 1988, ss. 443-446.
- EMECEN, Feridun, "Ağnam Resmi", *DİA*, C. 1, İstanbul 1988, ss. 478-479.
- EMECEN, Feridun, *Osmanlı Klasik Çağında Haneden, Devlet ve Toplum*, Timaş Yayınları, İstanbul 2011.
- ERYAVUZ, Şebnem, "Kervansaray", *DİA*, C. 25, Ankara 2002, ss. 299-302.
- EYİCE, Semavi, "Cami", *DİA*, C. 7, İstanbul 1993, ss. 56-90.
- GÖKBİLGİN, M. Tayyib, *Osmanlı Paleografya ve Diplomatik İlmî*, Edebiyat Fakültesi Basımevi, İstanbul 1979.
- GÖNÇER, Süleyman, *Afyon İli Tarihi*, C. I, Karınca Matbaacılık, İzmir 1971.
- GÖNÇER, Süleyman, *Afyon İli Tarihi*, C. II, (Düzenleyen: Ahmet İlaslı), İleri Ofset Matbaacılık, Afyon 1991.
- GÜNEŞ, Mehmet, *XVIII. Yüzyılın İkinci Yarısında Karahisâr-ı Sâhib Sancağı (Şer'iyye Sicilleri'ne Göre)*, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih anabilim Dalı Basılmamış Doktora Tezi, Ankara 2003.
- HALAÇOĞLU, Yusuf, *XIV-XVII. Yüzyıllarda Osmanlı Devlet Teşkilâtı ve Sosyal Yapı*, 2. Baskı, TTK, Ankara 1995.

- İŞİK, Sevgi, Songül Kadioğlu ve Mehmet Yıldırım, *Kuyudu Kadîme Arşiv Kataloğu*, TKGM, Ankara 2012.
- İBN BİBİ, *El-Evamirü'l Ala'ie Fi'l-Umuri'l-Ala'ie (Selçuk-name) I*, (Çev. Mürsel Öztürk), Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1996.
- İLASLI, Ahmet, "İlk Yerleşimden Roma Dönemine Kadar Afyonkarahisar", *Afyonkarahisar Kütüğü*, C. I, (Haz. İbrahim Küçük Kurt, Muzaffer Uyan, Mustafa Karazeybek, Latif Daşdemir ve Yusuf Ilgar), Afyon 2001, ss. 83-96.
- İLGÜREL, Mücteba, "Subaşı", *DİA*, C. 37, İstanbul 2009, ss. 447-448.
- İNALCIK, Halil, "Osmanlı Tarihi Hakkında Mühim Bir Kaynak", *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Dergisi*, C. I, S. 2, 1943, ss. 259-266.
- İNALCIK, Halil, "Adaletname", *DİA*, C. 1, TTK, İstanbul 1988, ss. 346-347.
- İNALCIK, Halil, "Osmanlı Toplum Yapısı Evrimi", *Türkiye Günlüğü*, S. 11, (Çev. Mehmet Özden ve Fahri Unan), Yaz 1990, ss. 30-41.
- İNALCIK, Halil, "Köy, Köylü ve İmparatorluk", *Osmanlı İmparatorluğu Toplum ve Ekonomi*, Eren Yayıncılık, İstanbul 1993, ss. 1-14.
- İNALCIK, Halil, "İslam Arazi Ve Vergi Sisteminin Teşekkülü Ve Osmanlı Devrindeki Şekillerle Mukayesesi", *Osmanlı İmparatorluğu Toplum ve Ekonomi*, Eren Yayıncılık, İstanbul 1993, ss. 15-30.
- İNALCIK, Halil, "15. Asır Türkiye İktisadi ve İçtimai Tarihi", *Osmanlı İmparatorluğu Toplum ve Ekonomi*, Eren Yayıncılık, İstanbul 1993, ss. 187-201.
- İNALCIK, Halil, "Osmanlı Hukukuna Giriş Örfi-Sultanî ve Fâtih'in Kanûnları", *Osmanlı İmparatorluğu Toplum ve Ekonomi*, Eren Yayıncılık, İstanbul 1993, ss. 314-341.
- İNALCIK, Halil, *Osmanlı İmparatorluğu'nun Ekonomik ve Sosyal Tarihi*, Cilt: I, (Çev. Halil Berkay), Eren Yayıncılık, (Edit: Halil İncık ve Donald Quataert), İstanbul 2000.
- İNALCIK, Halil, "Padişah", *DİA*, C. 34, İstanbul 2007, ss. 140-143.
- İNALCIK, Halil, *Devlet-i 'Aliyye*, C. I, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2009.

- İNALCIK, Halil, "Timar", *DİA*, C. 41, İstanbul 2012, ss. 168-173.
- İNALCIK, Halil, *Osmanlı İmparatorluğunda Klasik Çağ (1300-1600)*, (Çev. Ruşen Sezer), 18. Baskı, YKY, İstanbul 2013.
- KAFALI, Mustafa, *Anadolu'nun Fethi ve Türkleşmesi&the Conquest and Turkification of Anatlia*, Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara 1997.
- KARA, Mustafa, "Tekke", *DİA*, C. 40, İstanbul 2011, ss. 368-370.
- KARAZEYBEK, Mustafa, *XVII. yüzyılın ikinci yarısında Afyonkarahisar Şehri: Fiziki, Sosyal ve Ekonomik Yapı İncelemesi*, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Basılmamış Doktora Tezi, Afyonkarahisar 2011.
- KENANOĞLU, M. Macit, "Vergi", *DİA*, C. 43, İstanbul 2013, ss. 52-58.
- KÖPRÜLÜ, M. Fuat, *Bizans Müesseselerinin Osmanlı Müesseselerine Tesiri*, 3. Baskı, Akçay Yayınları, Ankara 2012.
- KERİMÜDDİN MAHMUD, Aksarayî, *Müsâmeretü'l-Ahbâr*, (Çev. Mürsel Öztürk), TTK, Ankara 2000.
- KÜPELİ, Özer, "Şeriyeye Sicillerinin Şehir Tarihçiliği ve Afyonkarahisar Tarihi için Önemi", *Taşınar Dergisi*, Yıl: 3, S. 3, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Kasım 2011, ss. 53-58.
- KÜTÜKOĞLU, Mübahat S., *Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik)*, (İkinci Baskı), İstanbul 1998.
- KÜTÜKOĞLU, Mübahat S., "Mektup", *DİA*, C. 29, Ankara 2004, ss. 18-21.
- KÜTÜKOĞLU, Mübahat S., "Narh", *DİA*, C. 32, İstanbul 2006, ss. 390-391.
- LİGHTFOOT, C. S., "Bizans Döneminde Afyonkarahisar" *Afyonkarahisar Kütüğü*, C. I, (Haz. Afyonkarahisar 2001, ss. 113-124.
- OĞUZ, Mustafa ve Ahmet Akgündüz, "Hüccet", *DİA*, C. 18, İstanbul 1998, ss. 446-450.
- ORTAYLI, İlber, "Kadı", *DİA*, C. 24, İstanbul 2001, ss. 69-73.

- ORTAYLI, İlber, *Hukuk ve İdare Adamı Olarak Osmanlı Devletinde Kadı*, Türkiye Adalet Akademisi, Ankara 2015.
- ORTAYLI, İlber, "Anadolu'da XVI. Yüzyılda Evlilik İlişkileri Üzerine Bazı Gözlemler", *Osmanlı Araştırmaları*, İstanbul 1980, ss. 33-40.
- ÖNKUR, Ahmet ve Nebi Bozkurt, "Cami", *DİA*, C. 7, İstanbul 1993, ss. 46-56.
- ÖZ, Mehmet, "Reâyâ", *DİA*, C. 34, İstanbul 2007, ss. 490-493.
- ÖZ, Mehmet, "Tahrir", *DİA*, C. 39, İstanbul 2010, ss. 425-429.
- ÖZ, Mehmet, "Osmanlı Toplumunu", *DİA*, C. 33, İstanbul 2007, ss. 548-556.
- ÖZKAYA, Yücel, "Mütesellim", *DİA*, C. 32, İstanbul 2006, ss. 203-204.
- PAKALIN, Mehmet Zeki, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, C. I, MEB, İstanbul 1993.
- PAKALIN, Mehmet Zeki, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, C. II, MEB, İstanbul 1993.
- PAKALIN, Mehmet Zeki, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, C. III, MEB, İstanbul 1993.
- SAMİ, Şemseddin, *Kâmûs-ı Türkî*, Çağrı Yayınları, İstanbul 2010.
- SAKALOĞLU, Necdet, *Tanzimattan Cumhuriyet'e Tarih Sözlüğü (Deyimler-Terimler)*, İstanbul 1985.
- SERTOĞLU, Mithad, *Osmanlı Tarih Lügatı*, 2. Baskı, Enderun Basımevi, İstanbul 1986.
- SEVİM, Ali, *Anadolu'nun Fethi Selçuklular Dönemi, (Başlangıçtan 1086'ya Kadar)*, TTK, Ankara 1988.
- SEVİM, Ali ve Yaşar Yücel, *Türkiye Tarihi Fetih, Selçuklu ve Beylikler Dönemi*, TTK, Ankara 1989.
- SEVİM, Ali ve Yaşar Yücel, *Türkiye Tarihi 1 (Fetihten Osmanlılar'a Kadar) (1018-1300)*, TTK, Ankara 1990.
- SOLAK, İbrahim, "Osmanlı Devletinde Taşra Teşkilatı", *Osmanlı Teşilat Tarihi*, Grafik Yayınları, (Edit: Tufan Gündüz), Ankara 2012, ss. 77-111.

- ŞAHİN, İlhan, "Sancak", *DİA*, C. 36, İstanbul 2009, ss. 97-99.
- ŞAHİN, Gürsoy, *Karahisâr-ı Sâhib'de Sosyo-ekonomik Yapı (1684-1686)*, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyon 2001.
- ŞAHİN, Naci, *Şer'iyeye Sicillerine Göre XIX. Yüzyılın Sonlarında (1875-1900) Karahisâr-ı Sâhib Sancağı*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı Basılmamış Doktora Tezi, Ankara 2002.
- TAHİROĞLU, Bülent, "Osmanlı İmparatorluğunda Kölelik", *İstanbul üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, C. 8, 1982, ss. 649-676.
- TİRYAKİOĞLU KAZAK, Zübeyde, *XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Şer'iyeye Sicillerine Göre Karahisâr-ı Sâhib Sancağı*, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı Basılmamış Doktora Tezi, Ankara 2003.
- TURAN, Osman, *Selçuklular Zamanında Türkiye Tarihi*, 2. Baskı, Nakışlar Yayınevi, İstanbul 1984.
- TURAN, Osman, *Selçuklular ve İslamiyet*, 3. Baskı, Boğaziçi Yayınları, İstanbul 1993.
- UĞUR, Yunus, "Şer'iyeye Sicilleri", *DİA*, C. 39, İstanbul 2010, ss. 8-11.
- UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, *Anadolu Beylikleri ve Akkoyunlu, Karakoyunlu Devletleri*, 3.Baskı, TTK, Ankara 1984.
- UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, *Saray Teşkilatı*, TTK, Ankara 1988.
- UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, *Osmanlı Tarihi*, C. 1, 6. Baskı, TTK, Ankara 1995.
- VARLI, Mustafa Çetin, *Germiyan-oğulları Tarihi (1300-1429)*, Atatürk Üniversitesi Yayınları, Ankara 1974.
- YILDIRIM, M. Zahit, *Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nın İdârî, Sosyal ve Ekonomik Yapısı (1720-1750)*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Basılmamış Doktora Tezi, Ankara 2003.
- ZEYDAN, Abdülkerim, *İslam Hukukuna Giriş*, Sırdaş Yayınevi, İstanbul 1976.

EKLER

	Sayfa
Ek Tablo 1 : Defterdeki Yıpranmış Olan Varak 1a/4.....	298
Ek Tablo 2 : 49b/50a Sayılı Vergi Kaydı.....	299
Ek Tablo 3 : 13b/14a Varağında Bulunan Hükümler	300

Ek Tablo 1: Defterdeki Yıpranmış Olan Varak (1a/4)

Ek tablo 3: 13b/14a Varağında Bulunan Hükümler

